BIBLIOTECA POLIROM

Melania G. Mazzucco

O zi perfectă

POLIROM

MELANIA G. MAZZUCCO

O ZI PERFECTĂ

Traducere: Cristian şi Alina Huţan

POLIROM - 2007

DESPRE AUTOARE

Melania G. Mazzucco (n. 1966) a absolvit Facultatea de Litere a Universităţii „La Sapienza”. A debutat în 1996 cu romanul *II bacio della Medusa,* finalist la prestigioasele premii literare Strega şi Viareggio. Doi ani mai târziu publică *La camera di Baltus,* din nou finalist al Premiului Strega, iar în 2000 este laureată a premiilor Napoli şi Vittorini cu *Lei cosi amata.* Trei ani mai târziu, *Vita* (*Numele ei era Viaţă,* Polirom, 2006) îi aduce, odată cu mult râvnitul Premiu Strega, un loc pe lista primilor zece prozatori publicaţi în Statele Unite în 2005 şi un remarcabil succes de public. Cartea a fost tradusă până acum în optsprezece limbi şi a fost ecranizată în regia lui Paolo Virzi. Cu *O zi perfectă* (2005), Melania G. Mazzucco îşi confirmă reputaţia de scriitoare capabilă să confere verosimilitate unui întreg univers narativ şi să creeze personaje care rămân timp îndelungat în memoria cititorului. Romanul ei, pe care îl citeşti cu sufletul la gură, este o frescă socială plină de ironie şi compasiune, o fotografie de grup a unei naţiuni, cronica unei zile doar aparent obişnuite într-un mare oraş contemporan. Într-o noapte de mai, poliţia pătrunde cu forţa într-un apartament de pe strada Carlo Alberto: cineva a auzit focuri de armă şi strigăte de ajutor. Poate e doar o alarmă falsă, dar poate fi şi o crimă atroce. Un flashback de 24 de ore şi un grup de personaje urmărite minut cu minut ne fac să trăim o zi plină de evenimente, dar care nu pare prin nimic diferită de celelalte. Camilla împlineşte şapte ani, Zero face să explodeze prima sa bombă, Emma îşi pierde locul de muncă, Elio rosteşte un discurs electoral greşit, Valentina îşi face un piercing, Maja descoperă casa mult visată, Kevin îşi găseşte o soţie, Sasha sărbătoreşte cei zece ani de când e împreună cu iubitul său, Antonio îşi vede soţia pentru ultima oară, iar cineva trage cinci focuri de pistol. Căile personajelor se încrucişează într-o Romă frenetică, surprinzătoare, tensiunea creşte, iar vieţile lor par că stau să explodeze în mii de bucăţi. Un singur gest, un cuvânt ar putea devia însă cursul istoriei, i-ar putea schimba sfârşitul.

Familia este locul în care sălăşluiesc speranţele ţării noastre, locul care dă aripi viselor.

N, George W. Bush,
Discurs despre starea naţiunii, 2004

Oh it’s such a perfect day
I’m glad I spent it with you.

Oh such a perfect day
You just keep me hanging on,
You just keep me hanging on.

Just a perfect day
You made me forget myself

I thought I was
Someone else,
Someone good.

You’re going to reap
just what you sow
You’re going to reap
just what you sow
You’re going to reap
just what you sow
You’re going to reap
just what you sow

LOU REED

O, e chiar o zi perfectă
Sunt fericit c-am petrecut-o cu tine.

O zi atât de perfectă
Mă ajuţi să merg mai departe,
Mă ajuţi să merg mai departe.

Doar o zi perfectă
m-ai făcut să uit de mine

Credeam că sunt
altcineva,
cineva bun.

Ai să culegi
ce-ai semănat
Ai să culegi
ce-ai semănat
Ai să culegi
ce-ai semănat
Ai să culegi
ce-ai semănat

Roma adoarme încet, cufundându-se în moleşeala nopţii. În depărtare şuieră o sirenă. Ultimele autobuze, luminoase şi goale, fâşâie pe asfaltul ud, iar în chioşc, un om înfofolit în haina lui aşază un vraf de ziare. În faţa Palatului Viminale, câţiva muncitori de la compania de gaz, portocalii, în hainele lor fosforescente, repară o ţeavă. Au aprins o lampă ce luminează prin ceaţă, fantomatică şi orbitoare. Din când în când, flacăra de sudură pâlpâie, stropind cu jeturi de scântei. Maşina poliţiei, cu sirena urlând, urcă pe strada Cavour, trece pe lângă biserică şi pe lângă vagabonzii care dorm pe bănci, întoarce la dreapta şi intră pe Carlo Alberto.

Girofarul aruncă umbre albastre asupra a doi marocani sau indieni, care grăbesc pasul, ascunzându-se în umbra protectoare a unui camion. Strada e largă, iar numerele caselor nu pot fi citite în lumina galbenă a felinarelor. Agenţii trec pe lângă maşinile parcate în dreptul containerelor şi pe lângă un ucenic care târâie în stradă doi saci negri plini cu resturile de la un restaurant. Ajung în Piaţa Vittorio fără să fi descoperit numărul 17. Trec pe lângă colonade, din parc se aud ecourile unei încăierări şi sunete de cioburi sparte. Intră din nou pe strada Carlo Alberto, în sens invers. Clădirile sunt înalte şi părăginite, iar străzile, anormal de drepte. La capătul străzii, construcţia piramidală a clopotniţei de la Santa Maria Maggiore pare un oaspete dintr-o altă epocă. Magazine cu haine chinezeşti şi gablonzuri ieftine, o coafeză nigeriană specializată în stiluri afro, un *phone center,* de unde poţi suna în Pakistan şi în Filipine la preţ redus. Prăvălioara veche a unui frizer, care a supravieţuit schimbărilor cartierului, hoteluri de două şi de trei stele pentru turişti fără mofturi. Agenţii trec şi revin apoi de mai multe ori prin faţa aceloraşi clădiri, aceloraşi magazine, aceloraşi firme, înainte de a înţelege că numărul pe care îl caută este al Hotelului Jubileum – firma de neon aruncă pe caldarâmul din faţă o lumină spectrală.

Agentul simplu arată numărul 17, încântat că el a fost cel care l-a depistat. Cine ar putea locui la numărul 17? Unul care nu se teme de ghinion. Un tip fericit. La capătul scărilor abrupte, uşa de sticlă, în cadru de aluminiu, pare închisă. Agentul coboară, iar celălalt, sosit de curând în capitală, dintr-un colţ de provincie, îl urmează docil şi ascultător, dornic să se pună într-o lumină favorabilă. Nu li s-a explicat ce s-a întâmplat la numărul 17; li s-a spus doar că un vecin a auzit nişte ţipete – altercaţie, bufnituri suspecte. Iar ei s-au deplasat imediat la faţa locului.

În holul hotelului nu este nimeni – în spatele ghişeului de la recepţie e doar panoul pentru chei, gol: clienţii nu par să profite de invitaţiile nocturne ale Romei şi s-au retras deja în camere. Pe plăcuţa interfonului sunt câteva nume străine, probabil poloneze, iar pe o etichetă, scris cu pixul, un nume şters, aproape ilizibil, care le pare totuşi cunoscut: BUONOCORE. Agentul principal speră să nu fie *acel* Buonocore. E unul de treabă, unul dintre noi. Altfel, e un nume comun. Deşi uşa de sticlă e închisă, apasă unul după altul toate butoanele interfonului. Aude ţârâitul strident răsunând în liniştea apartamentelor. Clădirea e în curs de renovare, partea inferioară a faţadei e acoperita de schele mascate de o pânză imensă, pe care un fotbalist faimos apără o lovitură de pedeapsă, proiectând mingea înspre transversala porţii şi zburând spre cer cu o mişcare elegantă. Pentru că el ţine cu Roma, gestul acela elegant îi pare o sfidare voită, şi e bucuros că nu locuieşte aici şi nu trebuie să-l vadă în fiecare zi. Portarul gigantic de pânză ascunde ferestrele, obloanele şi lumina filtrată prin ele. Dar poate că lumina nu transpare deoarece sunt toţi adormiţi, liniştiţi, iar tipul acela alarmat suferă de insomnie, făcându-le vecinilor şi poliţiştilor viaţa un calvar. Ce tâmpenie apelul ăsta în miez de noapte, chiar când trebuia să termine. Nu răspunde nimeni. Sună din nou, prelung. Noaptea e pustie, ceţoasă, iar realitatea e o stradă nefiresc de moartă, punctată de arbori înfiguraţi, traversată de fantasme iuţi şi mute, o tăcere pe care întunericul o face să pară nesfârşită.

— Ce facem dacă nu deschide? întreabă agentul simplu, îngrijorat.

Agentul principal nu răspunde.

— Voi sunteţi? mormăie în cele din urmă o voce slabă.

— Dumneavoastră aţi sunat? Deschideţi, poliţia.

Caută ascensorul, dar nu există. Cei doi agenţi urcă bodogănind scările abrupte, cu pereţi albi, decoraţi cu urme de bocanci. Zăresc coridoarele obscure ce dispar în întuneric: zeci de uşi învechite, stricate, scrijelite. Apelul administratorului aşteaptă nebăgat în seamă la fiecare etaj. Pe ordinea de zi este problema infiltrărilor de pe terasa clădirii în mansardă. Clădirea e cea mai înaltă de pe stradă. Parcă nu se mai termină scările. La al şaselea etaj, prin uşa întredeschisă iese botul unui câine, hârâind, şi faţa palidă a tipului care a sunat la 113, un pitic în maiou şi saboţi, pe a cărui mutră se citeşte setea de sânge, publicitate şi interviuri. Eternul vecin care-şi bagă nasul peste tot, inutil însă în situaţii de criză.

— E aici, la 27, se bâlbâie vecinul intimidat de uniforme şi speriat de gândul că ar putea face impresie proastă. Mi s-a părut că aud strigăte de

ajutor, dar e ceva vreme de când nu se mai aude nimic – îmi pare rău dacă m-am înşelat.

Agentul simplu gâfâie, trăgându-şi suflarea. Celălalt îşi şterge pantofii pe un covoraş în formă de pisică. Lângă uşă e o plantă cu frunzele prăfuite. Pământul din vas s-a uscat, în bulgări tari ca betonul: planta moare de sete. Agentul principal sună pe interior, la 27. Priveşte, chiorându-se, plăcuţa de alamă: literele BUONOCORE sunt şterse, roase de patina timpului.

— Ce facem? Ăsta nu răspunde, murmură agentul simplu.

Din apartamentul 27 se aud voci – un bâzâit nedefinit. Cine-i înăuntru? Mai demult, aici locuiau toţi, a spus vecinul – copiii făceau o gălăgie infernală, mergeau cu patinele pe terasă, era inutil să protestezi cu Buonocore, un tip îngâmfat care se credea Dumnezeu pe pământ, dar apoi mama îi luase cu ea şi nu i-a mai văzut nimeni. Dar astea nu sunt voci de copii. Un cântecul monoton, psalmodie. Un bărbat, fără îndoială. Poate că Buonocore e beat mort şi nu e în stare să răspundă la telefon sau să deschidă nenorocita asta de uşă. Poate că se jucase cu pistolul din dotare şi a tras un foc. Dar cinci? Vecinul susţine că a auzit cel puţin cinci.

— Sigur au fost focuri de armă?

— Ei bine, n-aş putea băga mâna în foc, îşi retrage cuvintele vecinul – era destul de înfundat, ca şi cum ar fi pus, ştiu eu, o pernă.

Apoi, într-o răbufnire de orgoliu, adaugă:

— Dar oricum, eu vânez becaţe, ştiu cum sună un foc de armă. Iar ea striga *ajutor, ajutor, ajutaţi-mă.* Nu am visat.

— Şi apoi a ieşit cineva?

— Nu, nimeni. Aş fi auzit uşa închizându-se. Aici se aude totul, pereţii parc-ar fi de carton. Cei doi se certau mereu, aruncau cu farfurii, cu sticle, cu scrumiere – o dată am ajuns să chem carabinierii, dar între timp se sfârşise totul şi ea plecase.

— Întoarce-te la maşină şi cere instrucţiuni, ordonă agentul principal.

Cele şase etaje trec prin faţa ochilor agentului simplu împreună cu imaginea portarului inamic ce ia în derâdere Roma. Se aşază pe scară aprinzându-şi o ţigară. Jarul străluceşte în întuneric. Aşteaptă. Nu ştie ce s-a întâmplat în spatele acelei uşi. Dacă prezenţa lui este utilă, necesară, superfluă sau chiar dăunătoare. Priveşte încontinuu ceasul. Minutele se scurg încet în ecran. Timpul e un mecanism împiedicat. Nu se întâmplă nimic. Niciun pas, nicio voce – niciun zgomot. În tăcerea care pluteşte îşi

aude bătăile surde ale inimii. Şi are impresia că simte cum în casa aceea viaţa s-a oprit, indiferentă şi obscură.

NOAPTEA

Da, va trece timpul, timpul care le îndreaptă pe toate, şi se vor stabili iarăşi legăturile dinainte, se vor restabili într-o asemenea măsură încât eu nu voi simţi vreo schimbare în viaţa mea. Dumneavoastră poate sunteţi nefericit, dar eu nu am nicio vină şi de aceea nu pot să fiu nefericită.

Lev Tolstoi, *Anna Karenina*

prima oră

Turnul din beton armat se înălţa în întuneric, scorojit şi sinistru în lumina rece a felinarelor. Ţâşnea, ca un ultim avanpost al oraşului, între o pajişte presărată cu băncuţe şi un teren viran pe care, în timpul zilei, păştea o turmă bezmetică de oi. Probabil că erau închise undeva pe aproape, căci vântul aducea în parcare o putoare înţepătoare de oaie. La gardul acestui teren viran se sfârşeau luminile şi străzile. Clădiri ca nişte închisori de maximă siguranţă pluteau de jur-împrejur în noapte. Turnul era un paralelipiped cenuşiu de paisprezece etaje încorsetat de o împrejmuire de terase abuzive ce aşteptau permisul de construcţie, farfurii de parabolice şi haine întinse la uscat în balcoane. Antonio îşi dezlipi ochiul de pe vizorul videocamerei şi o puse în husă, căci nu mai era nimic de văzut – în spatele obloanelor coborâte, de-acum dormeau toţi. Şi totuşi, continua să fixeze cu ochi aprinşi ferestrele apartamentului de la primul etaj, întunecate de multă vreme, sperând să o mai vadă o dată – cum mergea să-i dea un ultim sărut lui Kevin sau plimbându-se neliniştită prin casă, incapabilă să adoarmă pentru că-l simţea aproape, jos în stradă, singur şi năuc la această oră târzie din noapte.

Dar nimic. Obloanele nemiloase erau coborâte, iar în spatele lor – întuneric. Doar trei, căci apartamentul era mic. Oblonul îngust al băii, cel pătrat al dormitorului şi cel dreptunghiular al bucătăriei, în faţa căruia se deschidea un balcon mic şi scorojit: începeau să se împuţească, de umezeală, un braţ de haine uitate pe uscător. Unde dormea *ea*? Cum se organizaseră? Antonio nu intra în casa aceea de ani de zile. I-o interzicea bătrâna Olimpia, vrăjitoarea aceea proastă şi băgăcioasă care toată viaţa nu făcuse altceva decât să păzească intrarea unui bloc, iar acum îl ţinea departe de copii şi de ea.

Amorţit şi nemulţumit, Antonio încercă să-şi revină, întinzându-se pe scaun, dar era puţin spaţiu, şi el era înalt, iar genunchii i se înţepeniseră în volan şi pantofii în pedale. Din cauza poziţiei incomode, avea oasele fărâmate, de parcă ar fi fost bătut. Trecuse de unu, de-acum nimeni nu se

mai mişca, ştia că noaptea asta nu avea s-o mai vadă. Ar fi putut să se întoarcă acasă, să se trântească în pat pentru opt ore întregi, căci intra în serviciu abia la nouă – ar fi putut. Dar alungă imediat acest gând. Îi era imposibil să intre în casă şi să nu-i audă vocea şoptind – Antonio, tu eşti? Era imposibil să suporte tăcerea inumană a acelor încăperi. Îi era imposibilă vederea paturilor goale ale copiilor – bătaia cruntă a clopotului, care anunţa o altă zi fără ei.

Deschise torpedoul, scoase cutiuţa şi mai luă o pastilă albă – dar fără apă, i se lipi în faringe, şi topindu-se îi lăsă în gură o pulbere grunjoasă şi amară. Gata, trebuia să renunţe la pastilele astea, luase prea multe şi nu-şi putea controla bătăile inimii. Tahicardie – una dintre contraindicaţiile prevăzute în atenţionările ameninţătoare anticipate în caz de abuz, acutizarea emoţiilor, scăderea atenţiei, cefalee, ameţeală, tremur, diaree şi leşin. Oamenii cred că doar oasele, muşchii şi ligamentele pot să te doară, însă pe el îl durea inima. Dar fără pastile n-ar fi fost în stare să se ridice. Şi trebuia totuşi să meargă înainte.

Scoase caseta cu Celentano din grămada de pe bord, voia să audă *Io non so parlar d'amore, l'emozione non ha voce,* şlagărul acela care-l răscolea pe dinăuntru. Dar când deschise aparatul, o voce dură de femeie începu să spună: *Ce om ciudat aveam şi eu / Cu ochi destul de dulci / ca să-i spun mereu / încă sunt a ta.* Era o casetă dintr-o altă carcasă. *Şi-mi fugea pământul de sub picioare când adormea pe pieptul meu,* spuse femeia cu ciudă, provocându-i o strângere de inimă. Cântecul acela trezi cu brutalitate în Antonio amintirea unei călătorii în Calabria. La un moment dat, pe când conducea spre ultima lor vacanţă, Emma începuse să cânte – sfidător – exact acea melodie, învăţându-i şi pe copii că *îl încălzeam la focul uman / al geloziei / şi-apoi în pat îmi spunea mereu / nu meriţi nici doi bani.* Pe el îl durea capul şi era nervos, nu-şi mai amintea de ce.

— Mă înnebuneşti, îi spusese.

Şi mă gândeam la începuturi, continuase Emma cu o perfidie fătişă, *când încă eram inocentă… şi-l obligam mereu să-mi spună / eşti minunată, eşti minunată.* Antonio închisese aparatul şi, ca să-l pedepsească, Emma nu mai deschisese gura, până la sosire. Îl cuprinse din nou un impuls nervos. Scoase caseta, băgă degetul sub bandă şi o desfăcu toată cu mâna. Trase până când banda subţire, maronie, fu desfăşurată toată între degetele sale. O prinse cu dinţii şi o rupse. Transformă în ghirlande vacanţele lor, trecutul, şi-l aruncă pe fereastră. Omul ciudat nu-ţi va mai spune eşti minunată, eşti

minunată. Fii blestemată. Te blestem, nenorocito, că ţi-ai încălcat jurământul – şi fie să plângi tot restul vieţii pentru ce ai făcut familiei noastre şi bărbatului căruia i-ai jurat să-l iubeşti până când moartea vă va despărţi.

Privi din nou ferestrele de la primul etaj. Oblonul alb şi scorojit – ca orice lucru de acolo. Turnul acesta şters, periferia asta diformă şi departe de lume, când te gândeşti că Emma şi-ar fi putut păstra apartamentul cu şemineu şi cu verandă închisă şi camera lui Kevin, cu tapetul ce părea o adevărată grădină, atât de multe flori şi păsări erau pe el. Iar aici copiii erau forţaţi să doarmă pe canapeaua din bucătărie, în timp ce ea dormea cu bătrâna, baba aceea zgârcită care o dispreţuia, îl dispreţuia, şi de care fugise pe la douăzeci de ani, sperând să se elibereze de mama ei şi de trecutul ei mizerabil. O, Doamne, ajută-mă să uit toate acestea, s-o uit pe ea, pe copii şi toată casa. Ajută-mă să mă trezesc mâine dimineaţă fără dorul ăsta împuţit ca un pateu stricat – liber. De fapt era chiar posibil, avea doar patruzeci şi doi de ani. Putea să întâlnească o altă femeie. Putea să se îndrăgostească, s-o ia de soţie, să-şi construiască o altă familie. Şi astfel, legănându-se la gândul că se eliberase de ea, de ei, de el însuşi, Antonio adormi, visând confuz că avea din nou douăzeci de ani, că era la mare şi se jucau cu mingea, sau făcea o partidă de şah pe o plajă aglomerată, plină de fete drăguţe şi inocente, că înota în apa limpede, se scufunda şi, dinţi udată, simţea că alge maronii se încolăceau înjurai lui, panglici umede şi filiforme a căror atingere îl trezi. Şi conştientiză imediat, fără cale de scăpare, că nu-şi dorea să mai trăiască acel trecut şi nici să se refugieze într-un viitor necunoscut. Nu voia o altă femeie, o altă viaţă. Vreau să rămân acolo unde am fost. Singura noutate pe care o caut e întoarcerea lângă tine.

Zgomotul unei ţevi de eşapament îi zdruncină sistemul nervos: cu o atenţie excesivă, ca nu cumva să zgârie caroseria maşinii, cineva parcă în spaţiul amenajat dinaintea acelui teren viran, între alte câteva sute de maşini. Parcarea era chiar sub ferestrele dormitorului ei – apartamentul cu cea mai proastă poziţie din tot turnul, singurul pe care portăreasa şi-l putuse cumpăra din economiile ei împuţite, când ieşise la pensie. Cu siguranţă că şi ea auzise zgomotul acela. Prinse din nou viaţă, gândindu-se la Emma, care se zvârcolea între cearşafuri, Emma care se trezeşte în patul matrimonial pe care-l împarte cu bătrâna aceea oribilă, în loc să-l împartă cu el – lângă care dormise şi se încolăcise şi se cuibărise timp de doisprezece ani, doisprezece ani nespus de lungi, dar atât de îndepărtaţi acum, încât păreau intangibili şi

ireali, ca un vis. O, Emma, Emma, de ce? Cum ai putut să mă laşi? Dragostea mea, dragostea mea afonă, nepieptănată, obosită, dragostea mea minunată, arată-te la fereastră! Arată-te la fereastră, coboară, sunt aici, sunt mereu aici, hai să vorbim, trebuie neapărat să vorbim în noaptea asta.

a doua oră

— Totul e filosofie, decretă bărbatul pistruiat, cu părul roşu, ţeapăn în umbra oblonului de tablă tras peste intrarea unei săli ce părea a fi un club sau o magazie.

Un bărbat fără vârstă, cu trăsături nedefinite, sumare, cu ale unui fetus, pe care Elio avea impresia că I cunoaşte de undeva, dar nu-şi amintea de undo.

— Trebuie să fii gata să pierzi totul – doar aşa se vede cât de adevărată şi de profundă este dragostea ta pentru Idee. Tu ai spus asta, nu? Ideea înainte de toate.

— Ascultă, vorbim altă dată, acum trebuie să plec, mă aşteaptă fetiţa mea, i-am promis să cânt karaoke cu ea, spuse Elio stânjenit, pentru că nu-i părea potrivit să fie în acel moment pe acea stradă, în acel cartier, în faţa acelui oblon luminat doar de raza palidă a unui felinar, pe care cineva scrisese cu vopsea neagră: DACĂ TOT CEEA CE POSEZI TE POSEDĂ, DACĂ AI PIERDUT TOT ŞI EŞTI DISPUS LA ORICE, EŞTI UN BARBAR.

— Şi eu te aşteptam, replică necunoscutul, acid. Sunt douăzeci de ani de când te aştept.

Precaut, Elio încercă să ajungă lângă agentul de escortă care îi deschidea portiera maşinii blindate, dar necunoscutul îl prinse de braţ şi îl trase înăuntru. Elio nici nu avusese timp să se mire că acum oblonul era ridicat. În localul imens, clădite una peste alta, erau vreo douăzeci de scaune şi un televizor deschis pe un post ce transmitea emisiuni electorale.

— De ce, ne cunoaştem? se miră Elio.

Fetusul nu-i răspunse.

— Pentru mine partidul e totul. Eu i-am dat totul. De aceea nu-ţi pot ierta nimic. Sunt pe urmele tale. Tu eşti cel care a deraiat, Elio Fioravanti. Aşa funcţionează. Cine greşeşte, plăteşte. Eu am plătit. Eu am făcut puşcărie pentru idee. Mi-au dat trei ani şi m-au sfătuit să mă las de politică. Eu i-am

lăsat să-mi zgâlţâie creierii pentru Idee, pe când lipeam manifeste ca un câine. Sunt de acord cu asta. Înţelegi? AM AVUT UN VIS.

— Prietene, nu ştiu despre ce vorbeşti, se bâlbâi Elio, surprins să descopere în debandada acelui local chipul secretarului său.

Necunoscutul îl prinse de cravată. Şi chiar dacă Elio ar fi încercat să se sustragă acelei tentative neaşteptate de strangulare, celălalt îl privea în ochi. Adânc. Până în străfunduri. Cu o privire arzătoare ca a unui îndrăgostit sau a unui judecător. Elio avu senzaţia înspăimântătoare că barbarul acela pistruiat, cu părul roşu şi privirea înceţoşată, i-ar fi cunoscut gândurile şi ar fi ştiut *totul.* Elio nu mai fusese niciodată privit astfel.

— Tu nu eşti cu adevărat unul dintre noi, spuse necunoscutul. Acum îţi spun un lucru, Elio Fioravanti, şi ţine-l bine minte. La Regina Coeli este o scară – cine nu o urcă, nu-i roman.

Elio bâlbâi confuz că nu făcuse toate acele lucruri pentru că aşa voia. Se trezise prins în ele, asta-i tot. Viaţa este o înşiruire de întâmplări banale, obişnuite, chiar lipsite de sens, ale căror consecinţe sunt atât de imprevizibile, atât de disproporţionate uneori. Şi în momentul acela îşi dădu seama că pe monitor strălucea o imagine colorată, ce nu era prea bine focalizată: două chipuri tremurânde, încadrate într-un chenar luminos, de parc-ar fi fost doi criminali sau doi sfinţi. Ambele feţe aveau surâsuri stereotipe şi dinţi perfecţi, clape de pian. Sub fotografii – căci fotografii erau – pâlpâiau două numere, din câte două cifre, pe care la început nu le putea desluşi.

— Regina Coeli? Dar închisoarea din Roma nu se numeşte Rebibbia? comentă Fabio Merlo, fără obişnuitu-i respect.

— Ce vrei să insinuezi? mormăi Elio, sâcâit de întrebarea maliţioasă a secretarului său.

În clipa aceea numerele se fixară: 50,4% şi 46,7%: 50,4% sub chipul de matroană al Teclei Molinari, născută în urmă cu patruzeci şi opt de ani, la Colleferro, unde a şi luat diploma în economie, fiind deja consilier comunal şi având ca hobby voluntariatul şi bucătăria, ultima carte citită *Alchimistul*; 46,7% pentru avocatul Elio Fioravanti, onorabil al Republicii Italiene din 1994, licenţiat în jurisprudenţă, o autoritate în dreptul privat, titular al unuia dintre cele mai renumite cabinete din Roma, unde s-a născut în urmă cu cincizeci de ani şi s-a dedicat politicii, reformei legilor naţiunii, având ca hobby scufundările acvatice, rugby-ul şi filatelia (cel puţin aşa indica medalionul de sub fotografie), ultima carte citită: o biografie a lui

Mussolini, căreia nu-i menţiona autorul (de fapt, citise doar primul capitol); în actuala legislatură, membru al comisiei pentru probleme sociale, promotor al unei iniţiative parlamentare pentru recunoaşterea importanţei sociale a oratorilor parohiali în lupta împotriva prostituţiei şi a comerţului cu carne vie, pentru tutela drepturilor embrionului şi a recunoaşterii juridice a fătului.

46,7% pâlpâia sub chipul onorabilului avocat Fioravanti. Adică el însuşi, chiar dacă nu se recunoştea cu nimic în acel om surâzător şi optimist, făcut să arate cu cel puţin zece ani mai tânăr în parte, pentru că fotografia fusese făcută cu zece ani mai devreme, în parte, pentru că fusese retuşată şi prelucrată la computer.

— Ce înseamnă asta? aproape că urlă către secretarul său, nemişcat în faţa monitorului.

— Înseamnă că n-am reuşit, n-aţi fost reales, onorabile.

Şi apoi Fabio Merlo, secretar impecabil şi cu un limbaj elevat, îi spuse *tu,* lucru care nu-i fusese permis până atunci, lăsând să-i scape o strălucire de bucurie maliţioasă şi folosind o expresie pe care înainte nu şi-ar fi permis-o în prezenţa lui.

— Ai fost mazilit.

Elio se clătină, recunoscu sediul partidului, recunoscu oblonul negru şi se recunoscu pe sine însuşi. Îşi pierdu răsuflarea. Lovitura fusese atât de neaşteptată, încât crezu că moare de infarct, dar în aceeaşi clipă îşi dădu seama că e doar un vis şi se trezi.

Era lac de transpiraţie. Era umed şi maioul pe care îl purta pe sub pijama, pentru că de când trecuse tristul prag al celor cincizeci de ani nu mai suporta curenţii de aer, şi în martie fusese ţintuit la pat, anchilozat. Era umedă pijamaua, şi era umedă de salivă şi faţa de pernă. Inima îi bubuia înnebunită, aproape să cedeze. Avea în gură un gust de infarct. Scena se desfăşurase cu un realism atât de accentuat, încât îi venea greu să creadă că sediul partidului fusese închis şi acum, în locul lui, era ambasada unei ţări orientale, deci n-ar fi putut intra acolo în noaptea aceasta. Fetusul cu părul roşu murise şi fusese îngropat de mai bine de treizeci de ani, deci nu putea fi ameninţat cu închisoarea şi, mai ales, rezultatele nu aveau cum să apară la televizor, deoarece alegerile electorale nu se desfăşuraseră încă, şi deci acel 46,7% putea să-l pună chiar şi la pariuri, că tot nu însemna nimic. Nu fusese mazilit, căci încă lui se votase, până pe 13 mai erau încă nouă zile, iar Tecla Molinari putea foarte bine să sfârşească sub roţile unei maşini, putea să

piardă adeziunile, putea să se retragă, să fie lăsată baltă de cartiere, de comercianţii care apărau trotuarele şi se luptau să-şi salveze afacerile, putea să fie trădată de alegători – oricum, lua-o-ar dracu' de curvă comunistă, n-o să ocupe ea fotoliul de la Montecitorio în locul meu.

Elio se întoarse pe o parte, dar nu reuşea să adoarmă. Transpiraţia începea să i se răcească în maiou. Cuvintele incisive ale acelui membru de partid căzut pe câmpul de onoare, într-o noapte îndepărtată de acum treizeci de ani – *scara romană, scara romană* –, i se lipeau de creier ca o hârtie de muşte. Continua să-şi vadă faţa în icoana luminoasă de pe ecran, chipul său zâmbitor şi întinerit şi ajustat de computer, dar subliniat de numerele înfiorătoare ale înfrângerii. Nici măcar nu se gândise vreodată că ar putea pierde fotoliul, cu toţi banii cheltuiţi pe strategul american care adusese victoria republicanilor în campania electorală şi cu toată popularitatea de care se bucura în rândul tuturor claselor sociale din Roma, şi, în fine, cu tot sprijinul înaltului Scaun – şi al preşedintelui. Dar acum? Poate că visul îi prevestea viitorul? Era un vis premonitoriu? Cum să deosebeşti un coşmar de o premoniţie?

Maja ar fi ştiut sigur. Maja, atât de cerebrală şi de superstiţioasă, în fiecare dimineaţă îşi nota cu o atenţie deosebită visele de peste noapte, într-un caiet special pe care îl ţinea în sertarul lenjeriei: *Cartea viselor,* scria pe copertă. O dată, pe ascuns, îl citise. Visele Majei, foarte rar erotice şi oricum de o banalitate uimitoare, îl plictisiseră, însă Maja susţinea că avusese darul de a interpreta visele – pe când era copilă, înainte de a fi cu el –, iar Elio o credea, de ce nu? Femeile se pricep la lumea cealaltă, la viitor şi la moarte. Era ud leoarcă, neliniştit şi speriat. Nu putea pierde alegerile. Înfiorătoare perspectivă. Aş deveni ţapul ispăşitor. M-ar sfâşia, m-ar rupe bucăţi: Roma nu-şi iartă învinşii. Te slăvesc, te preamăresc, ţi se închină, se târâie la picioarele tale – iar după ce cazi te uită, te anulează, te refuză. Telefonul nu mai sună. Numele nu-ţi mai este pronunţat. Te evită ca pe un lepros. Singurătatea pe care Roma ţi-o dăruieşte când eşti înfrânt e grandioasă, ca şi puterea cu care s-a grăbit să te încoroneze. Şi atunci nu vor mai fi nici dineuri, nici serbări, nici electori, nici prieteni, şi poate că nici Maja. Vei fi singur. Nici măcar nu se putea gândi la asta.

Dădu pătura la o parte şi se ridică pe marginea patului. Mobilierul camerei – din lemn de nuc întunecat, aproape negru – îi părea ameninţător. Şifonierul masiv părea că stă gata să cadă peste el, zdrobindu-l. Perdelele din brocart verde nu lăsau să treacă nicio rază de lumină. Ecranul

televizorului afişa ora 2.07. Dac-ar fi trezit-o la ora asta, Maja nu l-ar fi iertat niciodată. Dar îi era imposibil să adoarmă din nou, riscând să revadă în vis mutra Teclei Molinari – o, imposibil.

Desculţ, pe vârfuri, se îndreptă spre uşă. În camera fetiţei, lumina era aprinsă, deoarece Camilla se temea de întuneric. Dintr-odată i se făcu şi lui frică. În întuneric îl aşteptau 13 mai, spectrul întors din trecut, Tecla Molinari, Montecitorio şi înfrângerea. Iar înfrângerea aducea cu sine indiferenţa rece a puterii, uitarea, dezonoarea şi poate chiar scările romane – închisoarea. Eh, poate că noaptea lucrurile par mai grave decât sunt în realitate", dar avea impresia că nu mai are scăpare, că era prins în cursă, ruinat. Nu rezistă dorinţei de a privi chipul micuţei sale. Trecu peste căsuţa păpuşilor, peste teatrul de marionete şi peste corpul bonei. Dormea întinsă pe spate, ca într-un sarcofag, cu o expresie de nemulţumire pe chip. Urâtă, o femeie urâtă cu desăvârşire, căci Maja îşi angaja personalul pe baza trăsăturilor fizice: inconştientă frică de rivalitate. Isteţime femeiască, precauţii jalnice şi inutile, căci avocatul Fioravanti îşi iubea tânăra soţie, cândva atât de graţioasă, încât îi părea că ar fi reîncarnarea prinţesei din *Vacanţă la Roma,* şi nu ar fi coborât nici măcar o privire asupra unei bone, născută şi plătită doar pentru a se ocupa de fetiţa lui.

Camilla dormea chircită, în poziţie fetală, cu un degeţel în gură şi un şoricel de cârpă sub braţ. Un şoarece, nu un pisic sau un câine, sau un urs – un şoarece, pentru că, tati, toţi se gândesc să salveze pisoii şi căţeii, dar cine se gândeşte la şoareci? Şi şoarecilor le e foame şi au şi ei şoricei, de ce îi urăşte lumea pe şoareci? Şoarecii sunt urâţi, iubire, şi plini de boli. Şi ce dacă? Şi leproşii sunt urâţi şi plini de boli, dar maica Tereza îi iubeşte. Cine îţi bagă în cap toate prostiile astea, Camilla? Cu siguranţă surorile, fusese o greşeală să o trimită la şcoala aceea – surorile îngrozesc fetiţele, le învaţă să-şi renege plăcerile vieţii, sperând să le convingă să comită aceeaşi eroare pe care ele însele au comis-o. Nu, tati, m-am gândit singurică. Ce fetiţă miloasă are tata. Ce îngeraş. Privind-o cum îşi suge degetul liniştită şi plină de compasiune faţă de fiinţele mici şi neajutorate printre care se numărau şi sărmanii şoricei urâţi şi neiubiţi de nimeni, Elio se însufleţi. Era incredibilă puterea pe care i-o transmitea creatura aceea mică şi inocentă. Cu siguranţă fusese un coşmar, un vis ce nu avea să se adeverească. Se înclină peste pătuţ, întinzându-şi buzele pentru a săruta buclele Camillei, fine, fine, de un castaniu mahoniu minunat – dar domnişoara Sidonie sări dintre cearşafuri ca un spectru.

— Nu o treziţi, domnule avocat, abia a adormit, bâlbâi somnoroasă. A făcut un adevărat balamuc aici, toată seara, ne-a înnebunit şi pe mine, şi pe doamna – pentru Dumnezeu, n-o treziţi!

Elio o blestemă, pentru că un bărbat are dreptul să-şi sărute micuţa. Balenă grasă, frigidă şi fără copii, ce ştii tu despre ce înseamnă dragostea unui tată? Şi totuşi, având în vedere că pentru Camilla ar fi făcut orice, Elio se sacrifică şi renunţă cu stoicism la sărut. Încă mişcat şi înduioşat, cu transpiraţia care îi îngheţa pijamaua, ieşi din camera Camillei şi rămase câteva clipe pe coridor. Auzi în continuare bătăile pendulului din salon, de la etajul inferior, şi scârţâitul lemnului în vila inertă. Deci Maja adormise – adormise de curând. S-ar fi făcut foc şi pară dac-ar fi trezit-o. Dar nu voia s-o trezească.

Intră în camera ei în vârful picioarelor. Simţi un parfum promiţător de lemn, de somn şi secreţii vaginale. Ex-prinţesa din *Vacanţă la Roma* dormea cu obrazul înfundat în pernă şi cu braţul gol întins peste pături. Dormeau separat încă de la naşterea Camillei, căci era inutil să se trezească amândoi când trebuia s-o alăpteze, din patru în patru ore: de altfel, chiar dacă era artificial şi dintr-o sticlă de plastic, căci stresul secase sânul de alabastru al mamei, el nu se simţea atras către o îndeletnicire atât de animalică. Şi preferase s-o lase pe ea în continuare s-o facă limitându-se să-şi contemple femeile, fericit şi înduioşat, de la distanţă. Şi după aceea, când toată afacerea cu laptele se sfârşise, începuseră plânsetele, poveştile interminabile, astmul, cântecele de leagăn şi răcelile, şi considerase că era mai practic să doarmă în continuare în camere separate – de altfel, casa era destul de mare şi erau suficiente camere, chiar prea multe, doar pentru ei trei. Elio se aşează pe marginea patului: Maja nu se mişcă. Avea un somn adânc – dormea câte şapte-opt, uneori nouă ore pe noapte. Nu înţelegea cum de putea să facă asta. Lui îi fuseseră întotdeauna suficiente patru, îi părea că, dormind, îşi iroseşte timpul, că pierde ceva important, poate o şansă. Sudorile reci de pe spate îl făcură să tremure de frig. Ridică pătura şi se strecură cu grijă în pat.

Salteaua era tare – în loc de arcuri, Maja dorise să pună o placă de lemn, el a crezut întotdeauna că încerca să se pedepsească pentru tot binele de care avusese parte. Atât de tare, încât i se păru că e întins într-un sicriu. Şi patul era rece. Se trase spre ea – corpul ei emana o căldură irezistibilă. Voia să audă că fusese doar un vis urât, că matroana Molinari nu putea cu niciun chip să-i distrugă viaţa, iar somnul greu şi indiferent al Majei i se păru

jignitor, de parcă i-ar fi spus că nu-l iubeşte. Am avut un vis îngrozitor, iar ţie nu-ţi pasă. Ar fi vrut să-i surprindă expresia feţei – poate batjocoritoare –, dar era prea întuneric în cameră; cu greu reuşea să distingă linia cefei pe albul pernei. Respira lent, regulat. Se lipi de trupul ei. Îşi plimbă uşor degetele de-a lungul şirei spinării. Se excită când îi atinse fesele. Lăsă un deget să alunece peste cămaşa de noapte, peste crăpătura dintre ele. Maja nu se trezi. Elio agăţă cu unghia poala cămăşii şi o trase încet în sus. Descoperi stupefiat că soţia lui, respectabila lui soţie, nu purta chiloţi. Fir-ar. Îşi puse un deget, apoi două, apoi toată mâna pe linia părului ei pubian, pe pielea perfect rasă, încercând să-i ghicească forma – n-o mai văzuse de luni de zile, poate n-o văzuse niciodată sau nu dăduse atenţie faptului… I se păru dreptunghiulară – cu siguranţă, meritul ultimelor descoperiri ale tehnicii: un tratament cu laser eliminase firele de păr care erau în plus, lăsând pielea moale ca obrazul unui copil. Nici urmă de perii ţepoşi ai femeilor dotate doar cu foarfecă sau aparat de ras, care-l iritaseră de atâtea ori. Atinse de mai multe ori zona aceea rasă, până când sexul i se întări, dar ea nu se trezi.

Somnul ei liniştit şi profund îl excita şi în acelaşi timp îl enerva. Îi părea nedrept şi crud să stea singur treaz, pe când Maja visa cine ştie ce. Dar nu visa nimic senzual, căci era uscată. Când se urcă deasupra ei, pătrunzând-o şi făcându-şi loc între coapsele ei, îşi propuse să acţioneze încet – pentru a-i da timp să-l ajungă din urmă –, dar ea, chiar dacă era trează, nu-l urmă şi nici nu se ondulă pentru a-l primi mai bine, ci se mulţumi să-şi deschidă ochii, întrebându-l surprinsă, fără să-i scape însă o notă de maliţiozitate:

— Da’ ce te-a apucat, Elio? Cât e ceasul?

Vocea ei afonă şi convenţională avu un efect devastator asupra bunelor sale intenţii şi, pentru a-şi regăsi măcar o umbră din dorinţa evaporată, îndrugă ceva referitor la faptul că îi venise aşa, dintr-odată, poftă de ea. Dar nu era aşa – chiar dacă avusese chef de ea, acum îi trecuse şi, pentru a nu se retrage în mod nedemn, continua, bazându-se pe obişnuinţă, pe mecanica hipnotică a mişcării, forţându-se să se sustragă acelei situaţii care-i părea ridicolă şi nepoetică, şi să şi-o alunge din minte pe Tecla Molinari. Mai bine s-ar fi gândit la pubisul ras al Majei, pe care nu-l mai văzuse – sau cel puţin nu-l băgase în seamă – de mult timp, dar mutra rivalei lui se strecura prin întuneric, suprapunându-se peste chipul Majei, şi dintr-odată avu impresia că nu era deasupra tinerei şi iubitei lui soţii, ci, dimpotrivă, o călărea pe matroana aceea comunistă şi infectă, iar ca să se liniştească, începu să caute şoldurile înguste ale Majei, dar nu le găsea, dând peste două fese

insuportabile, şi nu găsea nici sânii ei uşori ca ai unei adolescente – căci o adolescentă părea încă, aşa micuţă cum era –, un ţâr de patruzeci şi opt de kilograme –, înlocuiţi de două mere umflate cu sfârcurile tari ca două cucuie, şi nu-i găsi nici pântecele plat, minunat de concav, în locul căruia simţea ceva umflat şi bombat ca un sipet. Şi nu-i mai recunoştea carnea. O pompa pe Tecla Molinari sau Maja devenise ca Tecla Molinari, o matroană plină de celulită, spongioasă şi plină de găuri ca o savarină? Da, cu siguranţă se îngrăşase şi avea o burtă tare şi umflată, bombată, şi era uscată, aproape abrazivă, şi era oribil, continua din inerţie, căci nu voia să abandoneze, nu era stilul lui, dar nici nu reuşea să sfârşească. Pentru a-şi întări erecţia, începu să-şi stoarcă scrotul şi să-şi frece testiculele care se zbăteau flasce peste pubisul ei – în sfârşit reuşi să-şi dea drumul cu un geamăt de uşurare, dar se ridică grăbit, iar corpurile lor, dezlipindu-se, scoaseră un sunet neplăcut, ca o băşină.

Maja nu spuse nimic, respiraţia ei nu se schimbase deloc, nu simţise nimic, asta era evident – de mult timp părea să o roadă ceva pe dinăuntru, în pat e tristă, iar când vine el îl priveşte ca şi cum l-ar urî, probabil că trecerea în al treizecilea an e gândul care o deranjează. Pentru o femeie e un moment delicat, pentru bărbaţi înseamnă cel mult o redimensionare a prestanţei lor. Cândva totul era atât de excitant cu ea, prima dată se întâmplase într-o garsonieră din strada Cortina d'Ampezzo. El încă era căsătorit, iar Maja nu avusese înaintea lui decât vreun student efemer. O, Elio, îi spunea încolăcindu-se uimită şi încântată în patul garsonierei, a fost fantastic, nu ştiam că poate fi aşa. Maja era pe dinăuntru fin granulată, ca o gogoaşă de mătase. Acum însă e uscată, aproape abrazivă. Elio se ridică în şezut, îşi puse picioarele desculţe pe covoraş, îşi aranjă smocul de fire sure şi umede care-i acopereau pieptul ca o spumă şi-şi aranjă părul, încercând cu disperare să spună ceva. Şi chiar dacă-i părea meschin să-i spună în acel moment că intrase în patul ei din cauza un m coşmar, nu rezistă tentaţiei de a-i povesti visul cu profeţia mortului, cu cele 46,7% atribuite lui după numărarea voturilor şi cele 50,4% pe care le luase matroana aceea comunistă. Apoi îi ceruse să-i explice prin ce se deosebeşte o viziune de un vis obişnuit.

Maja tăcu îndelung, cuprinsă de un rău neaşteptat pe care se străduia în van să şi-l reprime, apoi gemu, spunând că din nou avusese Camilla un atac de astm, ieri-seară, iar ea, de data asta, se speriase într-adevăr, dar el unde fusese? Unde era el când iepuraşul lor se simţea atât de rău şi se sufoca?

Nu-l găseai niciodată, nenorocita asta de politică îi devora existenţa ca un cancer, întinzându-se peste toate zilele lor, implacabilă ca o metastază. Alegerile, alegerile… Eu eram împotriva candidaturii tale, chiar şi data trecută, ne-a distrus viaţa, nu trebuia să te expui. Dar Elio insistase, căci nu merita reproşurile ei – iar dacă îşi depusese candidatura, fusese bine motivat, pentru că se gândea la viitorul Camillei şi al Majei – era o chestiune de viaţă şi de moarte, chiar dacă ea nu ştia şi nici nu trebuia să ştie. Atunci ea oftă nostalgic, spunând că darul de a interpreta visele şi-l pierduse, aşa cum pierduse şi celelalte calităţi spirituale, care i se atrofiaseră de când îl cunoscuse, asemenea unui organ de care nu mai ai nevoie. Dar, oricum, o viziune nu se deosebeşte prin nimic de un vis, aşa că doar cine visează poate şti dacă visul i-a fost trimis de Dumnezeu sau de Sfântul Duh, sau de subconştientul nostru, tulburat şi răscolit. De altfel, era inutil să-i spună toate acestea, căci el, Elio, chiar dacă frecventa toţi acei preoţi iezuiţi, episcopi şi cardinali stafidiţi şi sinistri, care pe ea o speriau, de fapt el nu credea în Dumnezeu, căci era un materialist convins, iar acest aspect al lui ei nu-i plăcuse niciodată – asta se vedea şi în cele mai mărunte lucruri. De exemplu, după ce făceau dragoste, în toţi aceşti ani, nu-i spusese niciodată cuvinte tandre, nici n-o mângâiase, ci se îndepărta repede, ca şi când contactul celor două trupuri l-ar fi scârbit după folosinţă. Chiar şi acum, când fusese atât de brutal şi de mecanic – nici măcar nu-i dăduse timp să se trezească –, primul lui gând fusese să fugă repede să-şi scuture scula, să şi-o clătească şi s-o decontamineze în lavoarul băii ei.

— Da’ nu, nu-i adevărat, sufleţel, protestă Elio, care însă alergase efectiv în baie să şi-o spele, pentru că-l ustura ca şi când şi-ar fi frecat-o într-un tufiş de urzici, iar acum se privea vinovat, ştergându-şi mâinile de prosopul ei.

Începu să mânuiască ruşinat obiectul incriminat, pe care ea îl apreciase atât de mult cândva, şi-l puse înapoi în pijama, încă umed şi pe jumătate erect. Maja se ridică şi spuse că nu se simţea bine, îi venea să vomite. Îl rugă să plece, căci se ruşina s-o facă în prezenţa lui, chiar dacă între ei nu mai existau secrete şi erau căsătoriţi de atâta vreme. Râgâia şi tremura şi-şi strâmba gura cu o grimasă de dezgust atât de convingătoare, încât Elio se gândi că nu minţea. Nu se mişcă, nici măcar când Maja îngenunche în faţa vasului şi se prinse cu mâinile de colacul veceului, căci încă voia să ştie dacă avusese o viziune adevărată sau doar un coşmar, şi voia să afle la ce trebuia să se aştepte din partea viitorului, căci era o chestiune de viaţă şi de

moarte, chiar dacă Maja nu ştia şi nici nu trebuia să ştie. Se mulţumi să-şi întoarcă politicos privirea în timp ce ea, printr-o regurgitare, dădu afară toată cina din seara aceea şi trase grăbită apa. Maja îşi şterse repede gura cu prosopul în care el tocmai îşi depusese ultimele resturi de sămânţă, dar nu-i spuse nimic, căci nu era cazul, şi, în timp ce o susţinea să ajungă la pat, ea şopti cu glas pierdut că, având iu vedere faptul că el nu credea în Sfântul Duh, ci doar în carne, probabil că visul acela şi-l indusese singur şi nu însemna nimic.

a treia oră

Flacăra sfârâi în întunericul parfumat al nopţii de mai, desenând o urmă palidă de lumină. Când vitrina se sparse trosnind, un nor de cioburi se împrăştie în toate părţile şi căzu ca o grindină peste el, chiar dacă aruncase de departe şi deja fugea. Bomba artizanală se rostogoli sub mesele goale, se lovi de coşul de gunoi şi ajunse lângă tejghea. Zero se opri – gâfâind – doar când consideră că nu se mai afla în raza de acţiune a exploziei. Cel puţin aşa calculase el. Se ascunsese după colţ, protejat de zidul unui bloc. Numără până la douăzeci. Fă bum, se rugă. Fă bum!

Nu se întâmplă nimic. Eşuase. Fiasco total. Câinele îi linse mâna credincios. Cartierul dormea, iar tăcerea îl asurzea mai tare decât explozia pe care nu o auzise. Din păcate, nu era singurul martor al eşecului său. Ceilalţi îl aşteptau în camionetă. Albă, rablagită, cu apărătoarele pline de noroi, atârnând moi până aproape de asfalt, era parcată de cealaltă parte a străzii – cu motorul pornit, cu farurile stinse şi cu portiera din spate deschisă. Abia făcuse un pas către camionetă, scuturându-şi de pe hanorac cioburile de sticlă, care-l făceau să strălucească, când Zero auzi o bubuitură ce cutremură asfaltul de sub tălpile sale, iar un fulger roşu lumină întreaga piaţă.

Grilajul smuls din ţâţâni fu aruncat pe trotuar şi, odată cu el, zburară afară bucăţi de zid, pahare de carton, paie de plastic, tăvi de plastic, litere de plastic, casolete de plastic pentru mâncare de plastic – totul era din plastic acolo, înăuntru, chiar şi carnea, sau plăcinta cu mere, chiar şi frigăruile de pui. Apoi izbucni incendiul. Zero alergă cu sufletul la gură spre camionetă, urmărit de câinele care lătra fericit, ca la o sărbătoare. Sirenele antifurt

începură să urle toate deodată, stridente, înnebunitoare şi totodată inutile. O mână îl ajută să urce în camionetă, iar Zero se întinse pe podeaua acesteia, în timp ce Ago accelera. Prinse portiera voind să o închidă, dar nu reuşi, căci prietenul său demarase în trombă. Mabuse îi linse mâna ce purta încă urmele prafului de puşcă, iar Meri prinse câinele de după cap, exclamând uimită:

— Hei, omule, ai reuşit, chiar a făcut bum!

Zero îi răspunse laconic, fără a-şi da prea multă importanţă, că fusese simplu – atât de simplu, încât orice idiot ar fi putut s-o facă – trebuia doar să dea un clic şi apoi să urmeze instrucţiunile. În realitate, îi părea însă un miracol, aproape nu-i venea să creadă – şi făcuse totul singur, singur. El, care nu schimbase niciodată un bec, care nu ştia nici măcar să-şi coase un nasture.

Pe o distanţă de câteva sute de metri, în timp ce se îndepărtau de Bravetta cu toată viteza, portiera din spate rămăsese deschisă, dar pe Zero nu-l deranja, chiar dacă i-ar fi văzut cineva şi ar fi luat numărul maşinii, sau l-ar fi identificat pe băiatul cu părul lung şi violet, îngenuncheat pe podea, căci putea să se bucure până la ultima secundă de spectacolul nociv al acelui Mcdonald's în flăcări. În Roma apăruseră zeci de asemenea fast-fooduri. La început stârniseră doar indignare şi vreo câteva proteste, apoi doar entuziasmul şi resemnarea, tipice ţărilor coloniale. Se deschisese câte unul în fiecare cartier, iar oamenii mergeau acolo şi nici nu-şi dădeau seama, neavând vreo urmă de conştiinţă sau morală. Lumea e plină de oameni care nu au avut vreodată o boală mai gravă decât o gripă trecătoare sau un ideal mai mare decât casa în care se închid şi care, la vremea ei, va fi ştearsă ca o etichetă veche lipită de o haină. Ei bine, din noaptea asta, numărul lor se împuţinase cu unul, iar el se simţea viu. *Kill a multi.* Mulţi sunt cei care o scriu, mai mulţi cei care o cred, dar Zero o făcuse într-adevăr. Poate că, la urma urmelor, nu era un individ atât de inutil, atât de irosit. Sigla galbenă de neon păru să se aprindă atunci când localul luase foc, iar M-ul sângeriu trona ca pe un grătar în flăcări, până când plasticul se lichefie şi M-ul se înclină şi căzu, lăsând în urma lui, pe faţada clădirii, o pată neagră ca un crater. Doar atunci Zero prinse portiera şi o închise, iar în interiorul camionetei se lăsă întunericul.

a patra oră

Pe uşa de sticlă a blocului-turn ieşi o femeie înfofolită într-un impermeabil. Cum Antonio parcase chiar în faţa intrării, pentru a putea supraveghea ferestrele apartamentului de la primul etaj, femeia fu nevoită să se strecoare prin spaţiul strâmt dintre două maşini şi îi trecu pe dinainte. Când îl văzu în maşină, obosit şi atent pe locul şoferului, se opri şocată de spaimă. Antonio chicoti, mulţumit că o speriase. Femeie bătrână – poate vreo tovarăşă sau vreo confidentă a babei Olimpia, duşmanca lui de moarte, bună de ars pe rug, de tras în ţeapă, de linşat şi de biciuit, căci dacă ea n-ar fi ajutat-o, Emma nu ar fi plecat de acasă şi nimic din toate acestea nu s-ar fi întâmplat. Femeia în impermeabil se grăbi către staţia de autobuz şi, pentru o clipă, Antonio o invidie, îşi muşcă pumnii până la sânge, de teamă că ar putea fi tentat să coboare, s-o urmărească şi s-o întrebe dacă o văzuse, dacă-i vorbise. Aici locuia, de opt sute şaizeci şi trei de zile, Emma. Femeia aceea fadă – care se ocupa cu curăţenia, angajată a vreunei firme de catering din centru – avea privilegiul de a o întâlni, de a se opri pe palier şi a schimba două vorbe cu ea. Îi auzea vocea prin pereţi, putea glumi cu copiii şi-i certa atunci când se amuzau, jucându-se la interfon – pe când el nu era admis aici, trebuia să stea în stradă, ca un vagabond, ca un câine râios.

Nu reuşi să-şi înfrângă dorinţa de a coborî din maşină. Zgomotul portierei care se închidea în tăcerea nopţii îl făcu să tresară. Nu voia s-o trezească. Emma e atât de obosită. Doarme puţin, munceşte mult, mănâncă pe apucate, câte o înghiţitură în picioare, în vreo cafenea, se omoară curăţind funduri de moşnegi ridate şi împuţite, se consuma spunând la telefon tot soiul de stupizenii, ne macină – când ar putea să se bage din nou iu pal după ce ne dă nouă micul dejun, şi ar putea sa stea în casă toată ziua, făcându-şi unghiile şi uitându-se la televizor, ar putea să nu se gândească la nimic, că mă gândesc eu la toate. Am grijă de ea şi de ei – pe când aşa…

Dintre toate lucrurile pe care le pierduse, cel mai mult îl durea lipsa vocii Emmei. Densă, caldă, puţin aspră, mai palpabilă decât corpul ei. De când aflase că există o şansă la cinci sute ca să-i audă vocea – căci cinci sute erau operatorii de la *call center* – suna încontinuu pentru a anunţa vreo defecţiune, pentru a protesta sau a cere informaţii despre noua ofertă promoţională a companiei telefonice şi închidea de fiecare dată când

norocul nu-l premia, aşteptând până când ea răspundea, într-adevăr, cu o voce molatecă şi insinuantă, făcându-l pentru o clipă fericit.

— Alo, sunt Emma, cu ce vă pot ajuta?

O, Doamne, slavă Ţie! Ceru să i se explice de sute de ori avantajele abonamentului la o linie superrapidă – dar ea se prefăcea că nu-l recunoaşte, o singură dată izbucnise, boscorodindu-l cu o voce tăioasă şi aspră: muncesc, nu-mi ruina şi asta, lasă-mă în pace.

Femeia cu impermeabilul stătea rezemată de un stâlp galben din staţia de autobuz şi din când în când îi arunca priviri îngrijorate. Stâlpul acela galben era singura pată de culoare într-o lume înceţoşată, cenuşie, de o tristeţe şi o paloare deprimante. Antonio se aşează pe portbagajul maşinii şi îşi dezveli o bomboană. Voia să-i dea impresia că aşteaptă pe cineva, sau ceva, dar nu aştepta nimic. Totul se sfârşise. Îşi pipăi instinctiv pistolul din teaca prinsă la subsuoară şi îl fulgeră o dorinţă arzătoare şi irezistibilă de a ridica siguranţa şi de a-şi trage un glonţ în cap.

Dar trebuiau să mai vorbească, măcar o dată. Totul putea să se îndrepte, şi să mori chiar în ajunul împăcării era la fel de stupid ca şi cum ai fi murit în ultima zi de război. I se mai întâmplă asta câte unui nenorocit, dar i s-ar fi putut întâmpla şi lui. Zâmbi, căci Dumnezeu n-ar fi permis ca lucrurile să se sfârşească astfel. Emma se va întoarce la mine, singurătatea asta dureroasă va lua sfârşit, iar eu o voi smulge de aici şi ne vom întoarce să trăim împreună, ne vom iubi, aşa cum ne-am iubit înainte – viitorul va fi ca şi trecutul, totul va fi iarăşi în ordine – ne vom creşte copiii, vom mai face unul, eu l-aş face bucuros, nimeni nu l-ar mai iubi atât cât l-aş iubi eu. Pentru că eu o cunosc, o accept, o înţeleg şi o iert.

Pe la patru patruzeci, din spatele jaluzelelor se zări o lumină. Cineva era în baie. Ea? Emma sub duş? Îşi dori să fie el perdeaua duşului, un văl de plastic umed care se lipea de pielea ei, se prelingea pe picioare, îi atingea coapsele – şi-ar fi dorit să fie el spuma care i se scurgea printre sâni şi se aduna în buric, picurând între labiile mari. Ar fi vrut să fie capotul pe care îl îmbrăca – să fie patul, pentru a o primi. Şi-ar fi dorit să fie un ciorap fin, un pantof, o pereche de chiloţi de bumbac. Ar fi vrut să fie autobuzul care te duce, soarele care te atinge, salteaua pe care dormi. Cum poţi trăi în fiecare zi fără să-mi simţi lipsa… Sunt eu. Sunt aici.

Oricine ar fi fost în baie, nu făcea duş. Cineva trase apa, iar ţevile o înghiţiră, gâlgâind. Poate era baba aceea sclerozată – forţată să se pişe de patru ori pe noapte Blestemată să fii şi blestemat să fie rodul pântecelui tău.

Se cutremură la gândul răutăcios că şi Emma – peste vreo douăzeci de ani – avea să devină cu şi mama ei. O babă acră şi plină de ciudă, ca o bubă de puroi, într-atât de rea încât soţul preferase să crape sub roţile unui autobuz decât s-o mai suporte. Emma, în curând informă şi diformă, ca şi scorpia de Olimpia, cu sânii blegi şi căzuţi, cu burta revărsată, cu părul rar şi cu vene verzi, proeminente, vizibile pe picioare ca nişte viermi, cu vezica slăbită, cu pungi sub ochi şi cu pielea zbârcită ca un măr vechi. Dar, la urma urmelor, nu era un gând care să-l consoleze, căci la vremea aceea şi el avea să fie o relicvă flască şi tăbăcită – şi era bine că vremea aceea era încă departe, iar Emma era încă o bucăţică suculentă, binecuvântată de natură şi de dragoste. Aşa o văzuse, cu câteva ore în urmă – joia se întoarce târziu, curva –, traversând în fugă holul (speriată, dar de cine?) şi apoi reapărând pentru o clipă în geamul bucătăriei, slabă, gâfâind de oboseală şi cu părul prins anapoda, cu un fluture de plastic, nu tocmai elegantă – dar neschimbată, Emma. Se aprinsese lumina în dormitor.

În toţi acei ani, Antonio intrase acolo doar de trei ori: o cutie supraîncărcată cu mobilier lipsit de gust, ca şi stăpâna casei. O toaletă cu oglinda plină de sticluţe cu parfum rânced – cumpărat la mâna a treia din talciocul de la Porta Portese, că tare-i mai place să o facă pe respectabila, Olimpia Tempesta avea mania de a părea respectabilă, căci nu era. Mostre de parfum rânced – le folosea şi Valentina: ultima dată, fetiţa lui mirosea a babă, un parfum alterat de violete şi de cedru stătut. De ce foloseşti porcăriile bunicii tale, şoricel? Tati îţi cumpără cel mai bun parfum. Şi o dusese la Rinascente, îi testă pe încheieturi toate parfumurile cu nume pompoase ale celor mai mari stilişti. În cele din urmă, Valentina optase pentru Issimiake, sau cum dracu' l-o mai fi chemând pe japonezul acela, parfumul cel mai scump dintre toate mostrele. Valentina, prea slabă şi prea înaltă, dar într-o zi frumoasă şi mlădioasă ca mama ei. Valentina, steluţa mea, care dormi senină şi parfumată cu parfum japonez, dar tristă, căci eşti departe de tati, care te adoră.

Trebuia să-şi alunge repede gândul acesta atât de dureros la Valentina. Nu o mai văzuse de un an – de la înfăţişare –, iar asta fusese o greşeală, dar durerea îi întunecase raţiunea, el voia să-şi vadă copiii în fiecare zi, nu când stabilea un nenorocit de judecător, şi nu voia să se mulţumească să fie o apariţie festivă pentru sfârşitul lor de săptămână. El avea tot dreptul să facă parte din acea săptămână şi din vieţile lor – nu, nu putea să se gândească. Toaleta. Mostre gratuite de parfum şi iconiţe cu Padre Pio prinse în rama

oglinzii. Şi fotografia lui Tito Tempesta, măturător de stradă şi stalinist convins – surâzător, căci în sfârşit defunctul a scăpat de nevasta lui, veşnic furioasă şi lătrătoare. Apoi patul acela din alamă, cu Madona şi Pruncul Iisus într-un norişor roşu, deasupra pernelor. Emma, care de când a plecat doarme cu mama ei în grija Mariei şi a lui Iisus. Un dulap din pal, plin de haine împuţite de vreme, iar hainele Emmei, încă în valize, căci în gaura aceea de casă nu este loc şi pentru ea. În spatele jaluzelelor lumina e încă aprinsă. Un fir subţire de speranţă. Arată-te, arată-te la fereastră, dragostea mea!

Din când în când, câte un suflet stins ieşea din scări de bloc, în care pâlpâiau tuburi cu neon, economice, şi se ţâra până la staţia de autobuz – unde erau acum, în obscuritatea ceţoasă a acestui sfârşit de noapte, adunaţi câţiva oameni aşteptând cursele. Alţii dezmorţeau motoare, îşi scoteau rablele din parcare, porneau camionete şi furgonete. Emma în pat, cu pijamaua în dungi, întinsă lângă mama ei. La ce se gândeşte? Se gândeşte la mine? E trează? S-a ridicat acum, nu-şi mai află somnul, simte golul lăuntric, o rod remuşcările şi înţelege că greşeşte totul, ştie că nu trebuie să distrugă familia noastră – a mai fost vreodată cineva atât de fericit ca noi? Are încă timp să se întoarcă, poate opri acest angrenaj, poate să nu ceară divorţul, să se salveze, să ne salveze, să mă salveze. Trebuie să-şi vorbească, acum. Trebuie să-i spună ultimele veşti semnificative. De acum înainte totul va fi altfel. Jur pe capul Valentinei, fiinţa pe care o iubesc cel mai mult pe lume. Pe capul Valentinei şi al lui Kevin, căci un tată trebuie să se străduiască să fie imparţial şi să nu aibă preferinţe, chiar dacă el şi Valentina s-au înţeles întotdeauna, aproape telepatic, pe când Kevin nici măcar nu-i mai vorbeşte şi nu-şi mai aminteşte când i-a auzit ultima dată vocea. Va fi bun cu Emma, îi va îndura toate minciunile. Şi chiar dacă mă vei minţi, te voi crede. Mă voi încrede în tine, da. De-acum înainte totul va fi perfect. Nu cer decât o altă şansă. Arată-te la fereastră, iubirea mea!

Iar ea se arătă. Încăperea, în spatele ei, se cufundase în întuneric, astfel încât Antonio nu zări decât o umbră albă – o formă cu părul blond şi punctuleţul aprins al unei ţigări ce-şi elibera în noapte o firavă undă de fum. Emma nu purta prozaica pijama cu dungi, din vremea căsătoriei, ci o cămăşuţă lucioasă, provocatoare, probabil din atlaz. Rămase la fereastră, cu coatele sprijinite pe pervaz. Expiră un norişor de fum şi scutură cenuşa în gol. Îşi rezemase capul de marginea geamului şi fixa, fără să vadă, întunericul din faţa ei. Inima lui Antonio mitralie o rafală de bătăi, care îl

lăsă extenuat. Apropie-te. Încet, fără să strigi. Adu-ţi aminte că *ei îi este teamă de tine.* Să o cheme, duios, să-i ceară să se îmbrace, să coboare, să vorbească. La ora asta? De ce nu? O soţie şi un soţ, cu copii mici, au la dispoziţie orele nopţii. Ochii Emmei rătăceau peste maşini, jos, în stradă, priviră tomberoanele ce dădeau pe dinafară, care aşteptau de zile întregi vizita gunoierilor. Apoi se opriră asupra acelei Tipo parcate chiar sub fereastra ei. Acea Tipo, atât de cunoscută, în care urcase de mii de ori, pe care o ciocnise de un tramvai, într-o zi ploioasă, cu care ani de zile o dusese pe Valentina la antrenamente – în care avusese chiar cele mai paroxistice orgasme, când ea şi Antonio aveau chef s-o facă urlând, fără a trebui să se controleze din cauza copiilor. Figura ei visătoare şi aeriană se înăspri. Aruncă ţigara în gol. Şi chiar dacă Antonio se grăbise să traverseze parcarea şi să se ascundă sub ferestre, nu ajunsese la timp pentru a-i spune că venise doar să vorbească, doar pentru a lămuri ceva, căci ea nu voia să i vorbească şi nu-i îngăduise nici măcar un cuvânt Trase de şnur şi făcu să cadă, cu zgomot, jaluzelele.

a cincia oră

Emma se băgă în pat. Trase de pătura care, în timpul zbuciumului ei nocturn, ajunsese pe partea mamei şi, pentru câteva clipe – cu ochii pe cifrele fosforescente ale ceasului –, speră ca Olimpia să o întrebe ce se întâmplase. Avea nevoie să se confeseze cuiva, chiar dacă Olimpia nu era persoana cea mai indicată. Niciodată nu-i ţinea partea. Oricât de incredibil părea, îl apărase întotdeauna pe Antonio. Îi dădea dreptate. Şi toată vina o arunca asupra ei, fiica sa. Şi pentru mult timp, în sinea ei, îi dăduse dreptate. Ea era cauza eşecului lor, ea era greşeala. Se întinse între cearşafuri, cu grijă, căci odată cu menopauza mama ei începuse să aibă un somn uşor şi agitat – lucru care o făcea să fie foarte irascibilă. Emma rămase nemişcată, cu pleoapele lipite. Încercă să-i imite pe asceţii indieni, pe călugării budişti sau pe adepţii vreunei secte, capabili să facă abstracţie de corpul lor, de neplăcerile lumii fizice şi materiale, ajutaţi de puterea gândului. A medita. A levita. A transcende. Să uite de Antonio, acolo, afară, în noaptea asta, la fel ca ieri, la fel ca alaltăieri. Să uite de proteza dentară a mamei sale, din paharul de pe comodă, de copiii care dormeau în bucătărie, de casa asta care

mirosea a fum, a untură şi a praf. Să se desprindă. Să zboare departe, pentru câteva ore. Dar Emma nu era un ascet indian, nu putea să se golească pe dinăuntru, mintea ei era un vârtej în mijlocul căruia se zbătea înnebunit gândul la Antonio, care se postase insensibil jos, în stradă. Sentinţa îl scosese din minţi. Situaţia asta nu putea să mai dureze. Trebuia să-şi schimbe casa – dar unde să meargă? Nu câştiga destul pentru a plăti o chirie. Era prinsă în cursă, în acea casă prea strâmtă, în acea cameră mult prea strâmtă. Într-o viaţă mult prea strâmtă. Undeva, era cu siguranţă o cale de ieşire. Doar că ea nu reuşea s-o vadă.

Olimpia sforăia, provocând o simfonie complexă de horcăituri, şuierături şi plescăituri. Gura, lipsită în mare parte de dinţi, cu gingiile roşii ca interiorul unui stomac, era căscată pentru a captura aerul ce părea să-i lipsească. Dormeau şi copiii, pe canapeaua din bucătărie. Şi totuşi, nici măcar dacă-şi încorda auzul, Emma nu reuşea să le audă respiraţia. Uneori, noaptea, se trezea speriată şi mergea să vadă dacă mai erau într-adevăr acolo. Era speriată la culme de teama că Antonio, cine ştie cum, ar fi putut intra să-i răpească. Olimpia produse un cârâit sugrumat, piciorul drept i se contractă şi se strânse – ca piciorul broaştei pe care Valentina o disecase cu câteva zile în urmă, pe masa din bucătărie, pentru un experiment ciudat legat de structura creierului. Experiment pe care ea, totuşi, nu i-l interzisese. Căci o mamă trebuie să-şi încurajeze fata, să-i acorde un minimum de încredere. Însă Olimpia îi reproşa mereu că ea nu e bună de nimic şi că nu avea să-şi mai găsească vreodată o slujbă adevărată, cu un salariu impozitat şi cu drept de pensie. Îi repeta mereu: voi de aici nu mai plecaţi niciodată. Vedea lucrurile într-un mod pragmatic, crud, însă Emma nu putea accepta faptul că ea are dreptate. Ha da, o să plecăm, îi răspundea. Vom avea o casa numai a noastră. Voi cumpăra una cu o privelişte frumoasă şi cu grădină. O să le cumpăr câine, calculator, playstation, scuter – tot ce-şi doresc. Dar Olimpia nu credea. Cine te mai ia, la vârsta ta, cu doi plozi? Ai patruzeci de ani. Cei de leatul tău s-au căsătorit toţi, că doar n-or vrea să-şi lege o piatră de gât. Nu mai găseşti tu un bărbat cu un salariu frumos ca al lui Antonio, cu un avocat care să-i trimită cozonac la fiecare Crăciun şi turtă dulce, şi şampanie. Unul care să vrea să se distreze cu tine în pat îl mai culegi, dar peste câţiva ani, ţine minte ce-ţi spun: ai să te trezeşti singură, ca şi mama ta. Şi ce dacă? răspundea Emma, iritată de mentalitatea meschină şi venală a acesteia. Mai bine singură decât într-o companie proastă.

Cu toate acestea, Olimpia nu fusese niciodată o susţinătoare a lui Antonio. Atunci când, la şase luni după ce începuse să iasă cu el, Emma îl prezentase părinţilor ei, nu prea avusese succes. Tatăl ei îşi dorea mai mult pentru ea. Un doctor, un avocat – dar, mai presus de toate, visa la un profesor. Ţinând cont de experienţa lui personală, considera că licenţiaţii tratează mai bine femeile. Tito Tempesta se oprise cu şcoala la al treilea an de gimnaziu. Însă acest Antonio, al cincilea din cei şase fii ai familiei, un meridional, era un amărât de maistru mecanic care, după ce îşi terminase armata, intrase în poliţie. Dar Emma îl considera pe Antonio nespus de irezistibil, în uniforma albastră de ofiţer. Nici Olimpiei nu-i plăcuse. Dar din motive cu totul diferite de cele ale soţului. Ştii cum era tatăl tău la douăzeci de ani? comentase ea. Frumos, fiţos şi irascibil. Leit Antonio al tău. Cum e tatăl tău la cincizeci de ani, o ştii prea bine. Aşa că, vezi ce faci. Emma făcuse după capul ei. Iar acum Olimpia îi spunea că odată ce şi-l luase pe frumosul Antonio, trebuia să şi-l ţină. Ce-ai câştigat dacă l-ai lăsat? Trăim îngrămădiţi, mai rău ca ţiganii. Emma se adună lângă perete ca să nu deranjeze oasele plăpânde ale mamei. Despre celelalte, Olimpia nu ştia nimic, căci anumite lucruri ea se ruşina să le povestească – îi era ruşine pentru Antonio şi îi era ruşine pentru ea. Atât de ruşine, încât ani buni se minţise, prefera să creadă că visa doar, un coşmar recurent de care în cele din urmă se eliberase. Ceasul arăta 5.09. De-acum somnul îi trecuse.

Luă cartea de pe noptieră şi străbătu încăperea în vârful picioarelor. Când o deschise, uşa băii scârţâi din ţâţâni. Îşi lipi faţa de zăbrelele jaluzelei. Jos în parcare, sub bec, Antonio stătea în maşină. Era aşezat pe locul şoferului, cu braţele pe volan şi privirea aţintită în gol. Avocata ei îi spusese că în lipsa altor delicte nu poate fi denunţată o persoană care stă în stradă. Dacă îţi violează domiciliul, îl poţi denunţa, dar strada e domeniu public. Ar fi dificil să demonstrezi o agresiune, şi nu este convenabil să te lansezi într-o polemică. Ceafa lui rasă, umerii pătraţi, profilul său autoritar, mâinile sale puternice. Antonio, iubit atât de nebuneşte – aş fi făcut, am făcut orice pentru tine. Pentru o clipă, fu aproape cuprinsă de tentaţia de a coborî să-i vorbească. La urma urmelor, zicea că nu voia altceva. Dar nu, ar fi fost o greşeală. Nu trebuia să arate că cedează. Ei bine, dacă Antonio voia să trăiască într-o maşină, cu atât mai rău pentru ol. Dacă vrea să spioneze, să spioneze liniştit co-ore de văzut aici înăuntru, Dumnezeu ştie.

Încercă să deblocheze oblonul, pentru a-l închide cu totul, dar nu reuşi. O enerva gândul că Antonio ar fi putut crede că are puterea să-i alunge

somnul. De altfel, era adevărat. Şi chiar dacă îi plăcea sau nu, n-ar fi putut face nimic. Aprinse neonul de la oglindă. Îşi aranjă perna în cada de baie şi se aşeză înăuntru. Faianţa era rece. Dar cada aceea cu scaun, din baia îngustă, era singurul colţ din casă unde putea sta câteva ore liniştită. Deschise romanul, dar semnul de carte probabil că-l mutase Kevin, căci îi păru că mai citise o dată pagina aceea. Încercă să prindă din nou firul poveştii, dar nu reuşea să-şi amintească ce se întâmplase cu Kitty Nu-ştiu-cum, nu avea niciodată timp să citească, numele personajelor nu-i spuneau nimic, aventurile lor îi rămâneau mereu necunoscute. Poate că era lipsa ei de înţelegere, crescândă, pentru literatură. Poate că era doar oboseala sau neliniştea, sau gândul la copiii de pe canapea – sau la Antonio, jos în stradă. Îi răsunau în urechi cuvintele Olimpiei. Prefăcătorie. Şi ipocrizie. Şi totuşi nu reuşea să scape de ele. Un tată fără copii, carne din carnea lui, e un lucru într-adevăr urât, lasă naibii divorţul, că-s numai cheltuieli, las-o baltă, te iartă, îl ierţi şi tu, nu mai vorbiţi de asta. Ia-ţi-l înapoi, că şi el vine, asta e datoria ta de mamă, familia înainte de toate.

Plecase de acasă într-o zi de 23 decembrie, după ce Antonio se dusese la slujbă. Îl însoţise până la uşă, ca de obicei, îl sărutase şi ieşise la balcon aşteptând ca el să dispară la capătul străzii. Maşina Panda a mamei sale era parcată în spatele Pieţei Vittorio. Olimpia îi era complice: îi ceruse lui Antonio să dea voie copiilor să doarmă la ea, în acea noapte, pe motiv că după aceea trebuiau să plece la Santa Caterina, iar ea voia să le dea micuţilor darurile de Crăciun. Antonio nu avea chef să se certe cu Emma în legătură cu vacanţa de Crăciun – ea se plângea mereu că-şi petreceau vacanţele întotdeauna cu părinţii lui şi cu cei două sute de fraţi şi veri ai lui, niciodată la Roma cu familia Tempesta – şi le dădu voie. Emma închise uşa fără a o încuia, ca şi cum ar fi trebuit să se întoarcă imediat. Încărcă în Panda valizele, cărţile de şcoală ale lui Kevin şi ale Valentinei, discurile, jucăriile, chitara şi pijamaua incriminată.

Astăzi prefera să nu se gândească la asta, dar picătura care umpluse paharul fusese o pijama. Pe 22 decembrie luau micul dejun pe verandă, ca în toate dimineţile de când cumpăraseră acel apartament din Carlo Alberto – cu un credit pe treizeci de ani, îndatoraţi până în gât. Emma întindea marmelada pe biscuiţii lui Kevin, Valentina îşi îndulcea ceaşca de Orzoro. Cafeaua are gust de cauciuc, spuse dintr-odată Antonio. Emmei nu i se părea. Kevin muşcă biscuitul. Îi căzu o bucăţică prea plină de gem cleios de afine, lipindu-se de uniforma grădiniţei particulare. Nu poţi fi atent? îl

admonestă Emma, abia l-am spălat – ce, eşti focomelic? Ce înseamnă focomelic? întrebă Kevin. Filtrul e stricat, spuse Antonio, cafetiera e veche, de ce n-ai schimbat-o? Ce înseamnă focomelic? întrebă Kevin. Ţi-am spus de zece ori deja, se încăpăţână Antonio, dar tu nimic, vorbesc în vânt. Nu mi-ai zis, spuse Emma. Ba da, ţi-a zis, spuse Valentina golindu-şi ceaşca, eram şi eu acolo, am auzit. De ce n-ai cumpărat-o? spuse Antonio. Am uitat, OK? minimiză ea, încercând să şteargă pata de afine de pe uniforma galben-deschis a lui Kevin. Inutil: chiar în dreptul zonei inghinale se formase o dezgustătoare pată violetă. Emma nu voia ca surorile să creadă că mama lui Kevin nu avea grijă de igiena personală a fiului. Ei, vorbesc cu tine, uită-te la mine când îţi vorbesc. La ce te gândeşti? Grăbeşte-te, spuse Emma, fără să-şi ridice privirea de pe şorţuleţul pătat, că întârzii. Dacă bunica Olimpia îmi dă iar o pereche de botoşi în formă de câine, îţi jur că-i arunc pe fereastră, spuse Valentina. Ascultă, nu ştiu ce ţi-a dăruit bunica, dar oricum, te vei preface că-ţi place. Ai înţeles? Porunci Emma mai ameninţătoare decât ar fi vrut să fie. Valentina avea doar unsprezece ani. Mama, nu vreau să merg la grădiniţă, se smiorcăi Kevin, în faţa indiferenţei generale. Nu uita că eu vreau telescopul, insistă Valentina. Vreau telescopul, ca dar de Crăciun. Nu vorbi de cadouri în faţa lui Kevin, îi porunci Emma. Moş Crăciun nu există, îi spuse Valentina frăţiorului, care însă lingea marmelada de pe faţa de masă şi nu percepu ştirea. Tu n-ai grijă de mine, n-ai grijă de noi, îşi continuă morala Antonio. Nu te mai recunosc. Ce-ai făcut toată ziua? În casă e dezordine, e un balamuc întreg, ţi-e greaţă, uite, e praf până şi pe biscuiţi. Ce fac? explodă ea aprinsă la faţă – îndrăzneşti să mă întrebi ce fac?

Antonio îi spuse nu urla în faţa copiilor. Emma ţipă că ea nu urla. Ce tâmpenii, spuse Valentina, şi se duse să-şi ia rucsacul. Mama, nu vreau să merg la grădiniţă, se smiorcăi Kevin. Vrei să ştii ce fac? continua să strige Emma, dezlegând şorţuleţul murdar al lui Kevin şi aruncându-i-l în faţă lui Antonio. Fac totul, totul! Cine-ţi face de mâncare? Cine face cumpărăturile? Cine spală vasele? Cine-ţi face patul? Cine o duce pe fiică-ta la antrenamente? Cine îi ajută să-şi facă temele? Cine o duce pe fiică-ta la şcoală? Cine le cumpără cadourile de Crăciun? E treaba ta, tu ţi-ai ales-o, trebuie să-ţi mulţumesc? spuse Antonio mâniindu-se, de parcă mi-ai face un favor. Voiai s-o faci pe mama, fă-o, ce puia mea, nu e aşa de greu.

Tată, încercă încă o dată Valentina, apărând din nou în verandă cu paltonul încheiat, cu căciula pe cap şi cu mănuşile trase, chiar dacă mi-aţi

cumpărat un microscop, e bun şi ăla. Am să mă uit la bacterii în loc să mă uit la stele. Zi că nici asta nu-ţi iese, spuse Antonio, ignorându-şi fata. Zi că nu ştii să faci nimic. Tată, insista Valentina trăgându-l de umăr, hai să plecăm acum, cobor cu voi. Eu lucrez toată ziua, nu ştiu ce-i aia sâmbătă sau duminică, îmi risc viaţa în fiecare secundă, continuă Antonio, fără a-i da dreptate, şi pentru cine crezi că o fac? Cine-ţi plăteşte vacanţele, cine a cumpărat microscopul lui Vale, cine a cumpărat Ferrariul de plastic pentru fi-tu? Şi nu merit nimic în schimb? Când mă întorc acasă e ca şi cum aş intra într-un frigider. Eşti mereu nemulţumită. Eu stau cu nervii întinşi toată ziua, chiar nu reuşeşti să înţelegi că am nevoie de linişte? Valentina trânti cu zgomot uşa casei. Emma se gândi că o fată de unsprezece ani n-ar trebui să meargă la şcoală singură, într-un cartier ca acesta.

Am obosit, Antonio, spuse Emma. Ei bine, oricum, mâine seară plecăm, oftă el. Aşa că poţi să stai zece zile să te servească mama mea. Ea ţi-a spus? ţipă Emma. S-o laşi în pace pe mama, spuse Antonio. Aşa ţi-a spus? ţipă Emma. Mama, eu nu vreau să merg la grădiniţă, se smiorcăi Kevin. Mama mea e mult prea doamnă ca să se lamenteze că nora ei nu mişcă un deget, stă relaxată în salon, ca o regină, să dea audienţă cumnaţilor, în timp ce toate celelalte dau o mână de ajutor la bucătărie, spuse Antonio. Aşa crezi tu? spuse Emma cuprinsă brusc de un calm rece. Ştii ceva? Du-te tu la Santa Caterina, că eu nu vin. A, da? ţipă Antonio. Ce puia mea ai în cap? Unde crezi că mergi?

Emma luă ceaşca lui Antonio, încă plină de cafea, şi o aruncă, cu cafetieră cu tot, în coşul de gunoi. Antonio o prinse de haina pijamalei şi, cum ea nu se întoarse, mâneca se sfâşie şi-i rămase în pumn. Pleacă, ieşi, spuse Emma. Pijamaua era oricum de aruncat, o cârpă, se justifică Antonio, ridicându-se. Îl prinse pe Kevin de mână, dar Kevin îşi ascunse faţa între picioarele mamei. Mama, eu nu vreau să merg la grădiniţă, se smiorcăi. De câţi ani ai pijamaua asta? O văd în fiecare zi, mereu aceeaşi pijama de rahat. De ce nu te îngrijeşti? Te-ai mai uitat în oglindă? Îţi ies peri albi. Nici nu-ţi mai pasă dacă te plac sau nu – şi nu mai îmi placi, de fapt. Nu asta îţi doreai? îl întrebă ea. Nu eşti mulţumit? Mama, nu vreau să merg la grădiniţă, se smiorcăi Kevin. Ba ai să mergi la grădiniţă, îi spuse ea exasperată, şi-i aplică o palmă pe obraz. Să nu-ndrăzneşti să-l loveşti pe băiatul meu, spuse răspicat Antonio, luându-l în braţe pe Kevin, cuprins de un sughiţ de spaimă. Sunetul acela pătrunzător, faţa roşie şi speriată a copilului erau un reproş intolerabil, demonstraţia a ceea ce nu trebuia să faci

pentru a creşte un copil. Emma îşi întinse braţele, înlănţuind gâtul lui Antonio, care-i cuprinse tare pe amândoi, strângându-i la piept. N-o să mai port niciodată pijamaua, Antonio, îi spuse.

N-am vrut să spun ce ţi-am spus, murmură Antonio sărutându-i o zonă foarte erogenă, din spatele urechii. Nu-i adevărat, tot tu eşti cea mai frumoasă, şi o să-mi placi chiar când o să ai părut alb, iartă-mă. Ea simţea acel fior atât de bine cunoscut coborându-i pe şira spinării, şi totuşi continua să privească rămăşiţele dejunului împrăştiate pe masă. Nu mie trebuie să-mi ceri iertare, spuse, ci femeii cu pijamaua. Kevin continua să sughiţă şi la Antonio ajunsese doar cuvântul *pijama.* În timp ce-l însoţea la uşă, Emma îşi dădu seama că paharul se umpluse. Şi orice ar fi spus Antonio, orice ar fi făcut, nu avea să mai poată fi iertat de femeia aceea – căci femeia aceea murise pe veranda din Carlo Alberto. Iar femeia care spăla ceştile la chiuvetă şi mătura resturile lipicioase de mâncare de pe gresia casei rămase goale era alta, şi nu avea nici dreptul, nici dorinţa să-l ierte.

Nu ceruse niciodată ajutor de la nimeni. Descurcă-te singură – acesta era mottoul Olimpiei. Nu te plânge şi învaţă să pluteşti, căci viaţa e o cloacă, şi nimeni nu te ajută dacă nu te ajuţi singură Mama? Vin să stau câteva zile la tine cu copiii, îi spuse la telefon, ca şi când ar fi fost un lucru obişnuit, fără importanţă. De fapt, nu-i ceruse părerea. Petrecuţi Crăciunul la mine? strigă Olimpia, bucuroasă că-i răpise nepoţii bunicii rivale. Crăciunul, poate şi alte câteva zile, spuse Emma. A doua zi dimineaţă încărcă Panda şi conduse până la casa Olimpiei. Asta fusese cu mai bine de doi ani şi patru luni în urmă.

— Mama, scâncea Kevin, s-s-s-a-ntâmplat. M-m-m-am mmurat. S-s-s-a ud-udat tot.

Emma abandonă romanul din care oricum nu citise nici măcar un rând şi-şi privi fiul care apăruse în pragul băii. Bandajul de pe ochi, bluziţa ridicată deasupra buricului, şi dedesubt nimic – gol. Cocoşelul lipit de coapsele umede.

— N-am făcut-o anume, se scuză, întinzându-şi pantalonii de la pijama. Se străduia să arate cât mai demn cu putinţă. Cu greu, reprimându-şi un icnet de durere, Emma ieşi din cadă.

— Nu contează, nu-i nimic, îi spuse.

— De ce stai în baie? întrebă bănuitor Kevin, t-te s-simţi rău? Mori?

— Da’ ce spui acolo, broscoiule! râse Emma neînţelegându-l.

Aruncă pantalonii uzi în coşul plin de rufe murdare. Mâine trebuia neapărat să-şi facă timp pentru maşina de spălat.

— J-jură că nu mo-mori, insistă Kevin.

— Nu mor, îl linişti ea, grăbită.

Kevin nu părea mulţumit. O privea ca şi cum pielea ei i-ar fi putut aduce o confirmare.

— E acolo? murmură.

— Cine? exclamă ea, surprinsă.

Copilul încă se mai gândea. Avea să se gândească mereu. Iar eu pot să-l duc într-o altă casă, în oricare alt oraş, dar n-am să reuşesc să-l fac să uite.

— Nu, puiule, îi zâmbi liniştitoare, nu-i nimeni.

Kevin o prinse în braţe strângându-i picioarele şi îşi şterse nasul de marginea cămăşuţei ei.

— Hai să-ţi schimb aşternutul, îl întrerupse ea.

— Hai.

Îl luă de mână şi îl duse în bucătărie. Printre zăbrelele desfăcute ale oblonului se vedea începutul azuriu al răsăritului. N-avea cum să găsească aşternuturile curate fără s-o trezească pe Valentina. Ei bine, asta-i, Kevin avea să doarmă fără. Măcar dac-ar fi fost prima dată. Se întâmpla o dată la trei nopţi. Învălătuci aşternuturile umede, le puse pe jos şi urcă băiatul pe saltea. Kevin se lăsă convins, doar cu condiţia ca ea să se întindă alături. Emma îşi cufundă buzele în părul lui. Kevin mirosea a zbenguială şi a biscuiţi. *Hakuna matatta / ce dulce poezie,* începu să-i murmure la ureche. *Hakuna matatta / numai frenezie / fără griji îţi va fi viaţa / şi cine-o va căuta / va găsi libertatea.* Filosofia de viaţă a animalelor savanei din *Regele Leu,* desenul preferat al lui Kevin, nu-i mai păruse niciodată atât de înţeleaptă ca acum. *Hakuna matatta.* Fără griji, Kevin.

— Rămâi şi după aceea? o întrerupse Kevin.

— Da, iubire, dorm cu tine.

Îngrămădiţi pe extensia canapelei, strânşi unul lângă altul ca să nu cadă pe jos. Mâinile mele îl cuprind de la spate, pumnii lui se strâng lângă coastele mele, genunchii lui pe burta mea, greutatea lui lângă inima mea. Îl iau iarăşi în mine, unde nu i se va mai putea întâmpla, niciodată, nimic rău.

— Sunt aici, totu-i în regulă, *hakuna matatta* – dormi.

Umezeala saltelei o făcu să tremure. Poate că trebuia să vorbească despre această problemă de enurezie nocturnă cu un pediatru, dar singurul pe care

îl cunoştea lua o sută de mii de lire pentru o vizită de un sfert de oră, bani pe care acum nu-i avea.

— Şi nu pleci c-c-când o s-s-adorm?

— Tacă-ţi fleanca! răbufni Valentina, cu o voce nazală, ca şi când ar fi fost răcită sau ar fi plâns. Mai exist şi eu, şi vreau să dorm.

— J-J-Jură, insista Kevin.

— Şşş.

— J-jură că nu mori.

— O, de s-ar putea! glumi Emma. Dar nu pot – toţi murim, din păcate, ca bunicul, ca unchiul Remo… Dar îţi jur că n-am să mor până când nu vei fi mare, e bine?

Kevin nu răspunse. Medita, neîncrezător, atingându-i faţa cu degetele, conturul gurii, nările, pleoapele, genele. Emma se întrebă despre care familie vorbise Olimpia. Familia mea, acum, e toată aici.

a şasea oră

O pungă de plastic plutea albă în întuneric: Ago se distra accelerând s-o ajungă şi s-o calce, o urmări, aproape s-o prindă, dar iată că o rafală de vânt o ridică din nou, o împinse înainte, în sus – apoi, dezumflându-se, coborî şi dispăru sub roţile furgonetei, iar acum apărea din nou pe neaşteptate, absorbită de un vârtej de aer, se deschide în dreptul portbagajului şi apoi pluteşte – balonaş diform, ironizat de lumina farurilor. Un rând de blocuri le apăru în faţă, tremurând, iar lampioanele sure începură o cursă rapidă, un rând de pini se înclină dintr-odată, aplecându-se peste parbriz, făcându-l să se cutremure de spaimă şi forţându-l să deschidă larg ochii, bătând din pleoape.

— Unde suntem? întrebă Zero.

— Chiar că eşti ciudat, frate, râse Ago. Arunci în aer multinaţionala şi în loc să ai adrenalina la două mii, dormi ca un îngeraş!

Dincolo de geamurile prăfuite ale camionetei, Zero zări malurile Tibrului. Habar n-avea cum ajunseseră acolo sau de unde veneau. Îi părea că visase bomba, explozia, flăcările. Dar cioburile care-i scânteiau încă pe hanorac stăteau mărturie faptului că totul se întâmplase cu adevărat.

Coborî geamul. Îl izbi un miros urât de gunoaie, apoi un autobuz nocturn, complet gol – în afară de şofer şi de un om adormit cu capul pe fereastră –, trecu prin dreapta şi o stradă pustie fugi cu secretele ei, iar apoi o cruce se dovedi a fi firma unei farmacii, apoi o motocicletă cu un aspect ciudat care vâjâi pe lângă ei. Zero o văzu trecând peste rădăcinile noduroase ale platanilor, ascunzându-se după un tomberon, ieşind şi apoi intrând din nou pe carosabil, după care o pierdu din vedere. Şi nu mai rămase nimic – doar punctele roşii ale ceasului de deasupra oglinzii retrovizoare, care arătau 5.47, lampioanele de pe malul fluviului lung şi întins ca o masă de biliard şi o lumină hipnotică galbenă ce se oglindea pe parbriz – un semafor legănat de vânt, care se bălăngănea pe cerul plin de nori. Meri zări o patrulă de poliţie alb-albastră şi Ago încetini. Pentru o clipă, Zero îşi imagină că ofiţerul avea să întindă paleta. Cineva luase numărul maşinii, iar acum toate forţele de ordine din Roma îi căutau pe piromanii din Bravetta. Îi făceau să coboare, îi puneau cu picioarele desfăcute şi cu faţa la zid, îi insultau, îi înjurau – poate chiar îi loveau. Apoi îi duceau înăuntru. Iar mâine toţi aveau să afle despre bombă şi despre el. Ciudat, dar gândul acesta nu-l înspăimânta. Dimpotrivă, aproape că-şi dorea să fie descoperit, arestat, judecat. Pentru că făcuse ceva important. Era cineva – în această opacitate scârboasă a lumii.

Însă maşina de poliţie rămase în urmă, pierdută printre semafoarele galbene – niciun control de documente, nicio revelare a faptului că tânărul Zero aparţine unei familii importante, niciun telefon către părinţii neîncrezători – fiul meu? Dar cum e posibil? Trebuie să fie o greşeală, e un băiat obişnuit, atât de cuminte –, fără proces, condamnare, închisoare sau altă recunoaştere publică, sau scandal. Noaptea asta fusese un botez, o piatră de încercare, iar el reuşise. Acum, primele licăriri ale zilei se strecurau prin ceaţa dimineţii şi se topeau în albastrul intens şi curat al cerului de primăvară. 5.51.

— Lasă-mă să cobor, spuse pe neaşteptate.

Ago opri după podul englez. Meri îl întrebă de ce nu venea să doarmă la Battello Ubriaco, încă mai erau artiştii ăia din Berlin, în noaptea asta veneau acolo o mulţime de fraţi adăpostiţi în camera de serviciu, adică în încăperea aceea mare, din spate, unde înainte fusese tipografia şi, mai înainte de asta, când încă mai funcţiona fabrica, fuseseră amplasate maşinile pentru săpun. Dar Zero răspunse că nu avea chef să meargă la culcare. Îi venise inspiraţia. Prietenii nu-i cerură să se răzgândească. Trebuiau să

respecte moftурile unui artist. Zero simţea nevoia de a dărui noaptea aceasta posterităţii. Trebuia să-şi scrijelească numele undeva. Asta nu i-o spusese niciodată Ei. Era un lucru numai al său, singurul lui secret, şi acum nu mai avea nicio valoare. De altfel, nu voia să deţină niciun lucru de preţ. Dacă ar fi fost în stare, ar fi făcut ca Sfântul Francisc – singurul italian pe care-l respecta: s-ar fi dezbrăcat în pielea goală într-o piaţă, i-ar fi aruncat în faţă tatălui său, comerciant, toate bogăţiile şi ar fi plecat să mănânce ghinde şi rădăcini, trăind într-o peşteră, vorbind doar câinilor şi pomilor. Să fie sărac şi gol ca natura, simplu precum cerul, iar libertatea mea să fie nesfârşită, ca a unei păsări sau a unui câine vagabond. În felul lui, căuta mereu sărăcia şi libertatea aceea. Când îi părea că înaintează încet către scopul său, îşi spunea: aveţi răbdare, că ajung. Copacii şi păsările îi lipseau, dar câini adunase deja cinci. Luă în braţe câinele paralitic, îl prinse pe Shylock de zgardă şi îl împinse jos pe leneşul Mabuse, apoi sări şi el din camionetă. Îşi flutură mâna strigându-le că va veni la, Battello după prânz.

— Adu-ţi aminte că trebuie să-l însoţeşti pe arab la şantier, îi strigă Meri. Şi găseşte o idee, caută nişte bani, că dacă nu plătim ne dau afară.

Zorile se risipeau printre platanii de pe malul fluviului, iar Zero trebuia să se grăbească, căci noaptea se retrăgea, ridicându-se ca un covor. Discul încă palid al soarelui se zărea în spatele sinagogii, printre frunzele de un verde întunecat, printre încrengăturile coroanelor seculare ale platanilor, aruncând aşchii de lumină peste apa Tibrului. Pe pontoane începeau să se contureze primele umbre. Stoluri de rândunele se roteau deasupra acoperişurilor şi ale antenelor, pe care le confundau, probabil, cu arbori fără frunze. Erau isterice şi înnebunite de sosirea iminentă a zilei. Zero traversă podul şi ajunse la Insula Tiberină. Biserica, luminată de proiectoare, părea un decor teatral. În mica piaţetă, la obelisc, un furgon de poliţie supraveghea spitalul israelian. Poliţistul de la volan îl privi suspicios. Zero îi întoarse privirea, sfidându-l, trecându-i pe dinainte. Ştia că poliţistul îl considera un potenţial inamic – din cauza părului lung, vopsit violet şi strâns în cozi groase gen rasta, din cauza inelului de argint care-i strălucea în nara dreaptă şi a hanoracului decolorat cu glugă de stafie, din cauza pantalonilor prea largi, lăsaţi până aproape de genunchi, şi a câinilor fără zgardă sau botniţă. Dar nici poliţistul acesta nu-l opri – îi era prea somn ca să-l urmărească pe vagabondul acela murdar şi câinii lui plini de căpuşe.

Zero coborî scările în grabă şi îşi auzi paşii răsunând în tăcerea ireală. Tibrul se umflase, o masă de apă întunecată, care încă fierbea în maluri. În

braţul drept al insulei fluviul înainta grăbit, fără nicio undă, până când o treaptă îl făcea să se prăbuşească, într-un soi de cascadă, provocând vârtejuri şi bulboane. Umblând prin nămol, Zero se forţă să ajungă la capătul insulei şi se opri privind apa care se zbătea sub arcadele de la Ponte Rotto. Câinele încă fără nume, căci fusese adoptat de puţin timp, nu se dezlipea de el, temându-se să nu fie abandonat încă o dată, şi i se cuibări la picioare. De altfel, era paralitic, şi nu s-ar fi putut târî mai departe. Era o javră bălţată, păroasă, o încrucişare ratată între un terra nova şi un chow-chow. Când îi spusese că adoptase încă un câine Ea se îngrijorase. Unde ai să-l pui? îl întrebase. Ei nu-i plăceau câinii. Ei nu-i plăceau bastarzii şi lucrurile murdare şi abandonate. Ei îi plăceau lucrurile frumoase.

Pe la şase, pe Insula Tiberină nu era nimeni. Din toată Roma, pe care o colinda de multe ori noaptea, când era goală şi primitoare, singur şi însoţit doar de câinii săi, Zero prefera insula. Forma ei îi amintea de o navă eşuată în mijlocul Tibrului, cine ştie când. Prova încerca mândră să se opună cursului fluviului, iar Zero avea impresia că acea navă mergea, ca şi el, împotriva curentului. În zilele cu soare petrecea ore întregi ghemuit la pupa navei, privind apa ce susura printre bolovani, şi îşi urma apoi drumul către vărsarea în mare. Dacă vreodată ar fi trebuit să se oprească, i-ar fi plăcut să se arunce în apele iuţi, chiar acolo, şi atunci corpul său ar fi navigat printre bolovani şi trestii până s-ar fi pierdut în mare.

Dar era un gând stupid, având în vedere că nu intenţiona să se sinucidă. Se gândise la asta, pe la optsprezece ani – căci lumea îi părea un loc de nelocuit, o puşcărie, o condamnare pe viaţă –, dar n-o făcuse. Acum îi părea doar un gând fugar de adolescent, îndrăzneţ şi ridicol. Şi totuşi, de atunci nu trecuseră decât cinci primăveri, iar el nu se schimbase deloc, nici lumea – ceva important se întâmplase, căzuse Zidul Berlinului şi Uniunea Sovietică, dar răul îşi întindea umbra peste tot, cu o eficienţă monstruoasă şi inexorabilă. Dalele care pietruiau insula erau perfect albe, ca nişte pânze ce aşteptau să fie umplute. Dar era prea multă lumină, şi cei din case l-ar fi putut vedea. Pe insulă locuiau doar câţiva norocoşi – destui, totuşi.

Zero trecu pe sub spital şi se îndreptă spre cealaltă parte a insulei, unde vârful i se ascuţea – chiar ca prora unei nave. Cineva construise o baracă din pături şi cartoane şi îşi găsise adăpost sub arcadele podului. Peste jarul încă mocnind fumegau nişte crengi, iar în aer plutea un miros de cenuşă. Probabil nişte imigranţi fără casă. Vagabonzi, clandestini. Mulţi se temeau de ei, dar Zero hotărâse cu gentileţe să-i recunoască în acele fantasme

dezrădăcinate şi singuratice pe fraţii săi. Odată unul îl jefuise, dar el nu-l denunţase, nu-şi lăsa înfrânte atât de uşor propriile convingeri. Sus, pe Ponte Garibaldi, trecu un automobil, farurile fulgerau printre zăbrelele parapetelor. Pe malul stâng al Tibrului erau deja nişte activităţi în desfăşurare – poate că, în sfârşit, dragau braţul îngust al fluviului, înfundat şi înnămolit de atâţia ani. Un grilaj de tablă se întindea pe toată lungimea debarcaderului. Era tablă ondulată, iar dificultatea proiectului îl incita. E uşor să mâzgăleşti pe suprafeţe plane, pe pereţi, pe piloni. Toţi sunt în stare, chiar şi începătorii. Zero făcuse deja asta. Chiar şi pe zidul vilei. Bravadă prostească şi inutilă, căci Ea nu ştia că el era autorul.

Scoase din hanorac tuburile de vopsea. În noaptea asta adusese doar trei. Nu-i nimic. Avea să creeze o lume doar în negru, roşu şi albastru. Stropi. Auzi câinii lătrând, îi auzi mârâind – poate găsiseră un şobolan, poate clandestinul care dormea în cort îi alungase cu pietre. Îşi rezervă clipele care mai rămâneau din zori pentru a lăsa mărturie pe tabla şantierului imaginea exploziei, începu cu bomba, o mică bombă artizanală, realizată în conformitate cu instrucţiunile dintr-un manual descărcat de pe internet, asamblând bucăţi ce păreau inofensive. Bomba era neagră. Localul îl făcu roşu – ca flăcările, ameninţătoarele limbi de foc ce devorau firma. Chiar şi câinele fu roşu, urlând la o lună neagră, cu limba scoasă. În cele din urmă se desenă pe el. Un tânăr slăbănog, acoperit de părul ce-i cădea pe spate. Se înfăţişă albastru. Apoi îşi scrise mesajul: TOTAL DEVASTATION. FĂ BUM.

În cele din urmă, semnă. Semnă, ca întotdeauna, cu acel unic semn pe care-l împrăştiase pe vagoanele metroului, pe blocuri, porţi, obloane şi trenuri care acum rătăceau de-a lungul şi de-a latul Italiei, cu figurile lui lipite pe ele ca nişte manifeste, pe care, însă, nu le vedea nimeni şi nu însemnau altceva decât ceea ce se vedea. Acel unic semn care îl însuma, îl explica şi îl anula, şi era el însuşi: un nimeni, un număr fără valoare, un Zero. Acel nume din vopsea strălucea în lumina clară a dimineţii. Primul tramvai grăbit – verde pastelat ca desenul unui copil – trecu peste Ponte Garibaldi. Taxiuri matinale alergau dincolo de parapete. Geamurile mari alo spitalului israelian reflectau deja razele soarelui. O agitaţie nepăsătoare, şi totuşi de neoprit, sclipea şi pulsa sub fuga norilor. Marea şi mult iubita Romă se trezea la realitatea nudă a dimineţii, făcută toată din străzi, pieţe, biserici, aşa cum se înfăţişează ea pasagerilor primului autobuz, beţi de somn, sau noctambulilor îmbătaţi de muzică ce ies de prin discoteci – oraşul

după bătălia din care iese ca dintr-o maree a nopţii. Cerul e cenuşiu, apăsător, înnorat. Previziunile se adevereau. Avea să fie o zi urâtă.

DIMINEAŢA

Cine spune minciuni ajunge în iad.

Proverb popular

a şaptea oră

Dragi prieteni, ascultători ai postului de radio Globo, e ora şapte şi treizeci de minute. Unde sunteţi, ticăloşilor? Sunteţi încă în pat? Ruşine! Deşteptarea! E primăvară! Temperatura maximă de astăzi va atinge douăzeci şi trei de grade, iar minima, treisprezece. Cerul este noros, dar nu plouă, aşa încât săriţi, viaţa e frumoasă. Atenţie. Urmează momentul celor mai votate melodii alese de ascultătorii postului de radio Globo. Radio Globo, your radio, wait for me, I'll be back.

Sasha îşi băgă capul sub pernă şi nu deschise ochii. Vocea DJ-ului îl smulsese dintr-un vis superb, pe care însă nu reuşea să şi-l amintească, şi care, dispărând, îi lăsase o senzaţie de binecuvântată oboseală şi o părere de rău sfâşietoare. Dar după ce? Sau după cine? *Vorbeşte-mi* / *ca vântul printre arbori* / *vorbeşte-mi aşa cum cerul vorbeşte cu pământul,* cânta o voce feminină la radio. Îi părea că mai auzise cântecul ăsta, poate era cel care câştigase la Sanremo. *Spune-mi dacă faci ceva,* / *dacă m-auzi,* / *dacă vei avea grijă de tot ce ţi-am dat.* Visul nu se întoarse. Din păcate, nu mai era nimic de făcut. De-acum era treaz. Trase aşternutul şi se ridică în şezut. Îşi puse papucii de pâslă. Imaginea patului îl întristă o clipă, căci era un pat impecabil, cu aşternuturile aranjate, cu pernele umflate. Parcă nu dormise nimeni în el. Se forţă totuşi să gândească pozitiv. Pesimismul său îi influenţa negativ întâmplările vieţii. Într-o zi, acesta va fi patul nostru, şi nu-mi va mai părea atât de pustiu. *Suntem cuprinşi în aceeaşi lacrimă* / *ca soarele cu o stea.*

Sasha îşi căută colocatarul, pe Godot, dar pisoiul cel sălbatic se ascunsese. Coşuleţul era rece. Îi umplu farfurioara cu lapte. Îl căuta, mieunând şi miorlăind – pe sub sofa, prin debaraua din bucătărie, în dulap… Uneori pisoiul se comporta ca un soţ ofuscat. Iar asta nu era frumos. Ce greu era să trăieşti în doi. O experienţă pe care nu o împărtăşise cu o altă fiinţă umană. Nu că aşa ar fi vrut. *Lumină ce izvorăşti din ochi… ascultă-mă, ascultă-mă.*

Se închise în cabina duşului, îşi puse faţa sub jet. Se unse cu gel de duş, apoi îşi puse pe rădăcina şi pe vârfurile părului loţiunea regenerantă împotriva căderii părului. De la radio se auzea *Hot shot* a lui Shaggy, anunţul publicitar al unui magazin de automobile de pe strada Tuscolana, în care mâine toţi puteau să vadă şi să încerce noua Honda Stream cu şapte locuri, apoi Moby cu *Why does my heart feel so bad,* o invitaţie la supermarketul Eurospin, Jennifer Lopez cu *Play* şi Hooverphonic cu *Mad about you.* Se pieptănă uşor, să nu-şi rupă firele – în ultima vreme păreau destul de fragile. Apoi le numără pe cele rămase în perie. Cincizeci şi patru! Deja! Fiziologic, pragul minim pentru o dezvoltare normală este de optzeci de fire căzute pe zi. El le depăşea din plin. Dimineţile îi aminteau cu cruzime că nu mai avea douăzeci de ani. Îşi tăie părul din nări. Îi ascultă pe cei de la Lunapop cântând *Nu mă pot întoarce, nu ştiu drumul / nu vreau să mă întorc şi să trăiesc fără tine* – şi apoi ştirile. Papa e în Grecia, într-o vizită istorică. La Pavia a fost arestat un bărbat pentru că şi-a îngropat soţia în grădina casei: o iubea, se justificase el, şi nu voia să se despartă de ea. În aprilie, în Statele Unite au fost anulate 223.000 de locuri de muncă, şomajul a ajuns la 4,5%, o cotă înregistrată doar în 1991, atât de mult crescuse rata din cauza stagnării economiei de peste ocean. Rupert Murdoch este astăzi într-o vizită la Roma şi are o întâlnire cu Silvio Berlusconi. Sasha desfăcu tubul cu pastă de bărbierit. Surâse trist bărbatului care îl privea uimit din oglinda de deasupra chiuvetei. Hai, curaj, îşi spuse, astăzi ai doar trei ore, iar mâine e sâmbătă. Îi răspunse DJ-ul – *Radio Globo, radioul dumneavoastră. Prieteni, este 4 mai, vineri, ziua lui Venus.* Îşi săpuni obrajii. Ce vrea Rupert Murdoch?

Pisoiul se strecură afară din coşul de rufe – cu părul drept şi coada ţepoasă ca o sârmă ghimpată. Clopoţelul de la uşă îl speriase. Cineva suna la uşă. La ora asta? Cu obrajii albi de spumă şi cu aparatul de ras în mână, cu paşi moi, Sasha se îndreptă spre uşă. Prin vizor zări un tip de vreo şaizeci de ani cu părul prins în coadă de cal, cu o vestă reflectorizantă de un roşu aprins şi cu pielea întunecată, poate un somalez – în orice caz, un african. Chiar dacă nu aştepta niciun pachet, Sasha deschise, mai mult din milă pentru acel om care putea să aibă vârsta tatălui său şi trebuia încă să mai bată oraşul în lung şi în lat, călare pe o motoretă, ca un adolescent la prima lui slujbă.

— Doamna Solari? spuse străinul, privindu-l bănuitor.

— Poate mă căutaţi pe mine… preciză Sasha.

Privirea ruşinată a celuilalt îi aminti că era gol şi cu faţa înspumată.

— Trebuie să înmânez asta.

Era un coş uriaş cu lalele albastre, atât de mare, că nici măcar nu încăpea pe uşă.

Lalele albastre.

Sasha se dădu la o parte şi străinul – privind nehotărât în jur – târî cu greutate coşul, până în centrul încăperii. Sasha îi apuse să-l lase acolo, lângă canapea, conştient că nu era în stare să-şi şteargă de pe chip bucuria idioată. Bătrânul cu coadă de ponei, scandalizat de indecenţa locuitorilor acestei ţări perverse, se retrase în grabă spre uşa deschisă şi dispăru.

— Lalele albastre, îi strigă Sasha motanului, oau! Uitând cu totul de spuma de bărbierit, extaziat, deschise larg ferestrele, mângâind gâtul motanului care începu să toarcă de plăcere. Pe mica terasă a garsonierei sale se simţea un parfum înălţător de dalii şi liliac în floare. Înăuntru, orhidee fericite şi gladiole roşii râdeau dintre rafturile bibliotecii – erau ghirlande şi flori, peste tot, ca într-o seră. Iar iubitul nu uitase de aniversare. Cine ar fi crezut? Cea mai intensă fericire părea să dureze doar o clipă. Pe când a lor…

Fredonând refrenul celor de la Lunapop, care îi rămăsese în minte – *nu vreau să mă întorc şi să trăiesc fără tine* –, se puse în patru labe, pe parchet, căutând în celofanul care învăluia coşul, să dea de urma bileţelului. Pentru că trebuia să fie şi un bilet. Ce multe îşi scriau ei doi. Îşi scriau acele cuvinte pe care se ruşinau să le rostească. Probabil că acesta este secretul literaturii. Biletul era acolo. Simţi dintr-odată un fior de recunoştinţă faţă de tatăl său, care din banii de lichidare – în loc să-şi cumpere o barcă sau să-şi plătească zeci de croaziere pe nave mari ca nişte palate şi aglomerate ca nişte metropole – îi dăruise lui patruzeci de metri pătraţi la Borgo Pio. El nu şi-ar fi permis-o niciodată. Câştiga un milion şapte sute de mii de lire net pe lună şi cheltuia tot. Bârne vechi de lemn străbăteau tavanul. Pe sertarele vechi şi întunecate ale unui scrin încă se mai ghiceau urmele unor fresce. Biblioteca – geometrie de pătrate perfecte protejate de o vitrină strălucitoare – se afla într-o ordine impecabilă: toate volumele erau adunate în ediţii, iar culorile erau combinate cu mult bun-gust. Pe etajerele de pe pereţi, CD-urile erau înşirate în ordine alfabetică, aşa încât Sasha ştia întotdeauna unde erau Thelonious Monk şi Miles Davis, Dinah Washington, Bill Evans şi Tuxedomoon. Unde se află melodia noastră, *Desire.* Pe şaua elefantului indian care ţinea loc de masă zăcea o carte cu coperte negre. În centru se

întindea, moale, o femeie goală. Semnul de carte era aşezat către ultimele pagini. *Nebunia.* Romanul, căruia îi citise bunele recenzii, îl cumpărase mai mult pentru coperta lui nespus de frumoasă. Sasha era obsedat de bunul-gust. Nimic din casa ori din persoana lui nu trebuia să fie sau să pară comun sau degradant. Prin ferestrele deschise îi zâmbeau un şir de acoperişuri roşii şi, foarte aproape, cupola strălucitoare a bisericii San Pietro. Ce frumoasă e casa aceasta – casa mea. Dar de ce nu e a noastră? Zdrobi acest gând cu ciudă. Trebuie să te mulţumeşti cu atât, astăzi e zi de sărbătoare. Deschise bileţelul. Iubitul îi scrisese, cu grafia lui măruntă şi calculată: *Mii de astfel de zile.*

Fraza era de o banalitate aproape jignitoare. Sasha îşi atinse fără să vrea obrazul. Degetul i se albi de spumă. Întârzia la şcoală. Lalelele emanau un miros greţos. Poate nu erau proaspete. Iubitul avea să-l strângă de gât pe florar dacă pusese în loc de flori proaspete nişte muribunde. Aceste lalele trebuiau să rămână vii până luni. Deoarece biletul generic şi atât de impersonal cuprindea o ştire excitantă prin ea însăşi, care îi dădea cele mai mari speranţe. Un weekend împreună – promis de atâtea luni şi de fiecare dată amânat şi contramandat. Dar viaţa nu aşteaptă. *Am făcut rezervare la Colinele din Maremma de la Montemerano. Şi pentru două nopţi la Grand Hotel, la Termele din Saturnia. Pe numele tău, îmi cer scuze. A fost deja plătit, totul e pregătit. Am fost reţinut cu un interviu, la Sorano, îţi explic după aceea. Durează numai o oră, cel mult. Sună-mă doar dacă nu poţi. Vin să te iau de acasă imediat ce termin înregistrarea – va fi în jurul orei opt.*

Mai erau douăsprezece ore. Sasha ar fi vrut să fie deja seară. Se ridică. Era bucuros şi totuşi îl încolţea un gând neplăcut. Chiar dacă el însuşi îi spusese iubitului cât de mult i-ar fi plăcut să viziteze Colinele din Maremma, crama ideală pentru o cină romantică. O prietenă îi povestise despre ele. Maestrul bucătar avea abia treizeci de ani, dar îşi câştigase deja două stele în biblia Michelin. Avea un stil de a găti creativ şi complex, dar folosea produse tradiţionale, specifice zonei, şi, bineînţeles, naturale. O veche moară restaurată cu multă acurateţe, mobilier rustic, cufere şi vechi unelte agricole, lumini de lumânare, serviciu impecabil, nimic pretenţios – îţi serveau antreuri din carmangeria regiunii, şuncă de Colonnata, produse proaspete cumpărate direct de la producător. Antreul era servit pe un platou imens, practic eşti deja sătul când vine partea cea mai bună: felul întâi, al doilea, sosuri, dulciuri, totul stropit cu vin din cele mai bune crame din

zonă, iar la sfârşit ţuică distilată în casă. Cu alte cuvinte, un mediu foarte intim, dar distins, frecventat cu discreţie de personalităţi ale lumii mondene şi politice – fuseseră văzuţi aici Massimo D'Alema şi Tony Blair cu Cherie, iar săptămâna trecută fusese aici Roberto Benigni. Sasha îşi dorea să meargă acolo de luni de zile, dar acum se gândea că iubitul rezervase locuri acolo şi la Crama din Toscana pentru că simţise nevoia să pună între el şi căsnicia lui un spaţiu de cel puţin o sută de kilometri. Niciodată – chiar niciodată – nu fuseseră la cină în Roma. Exploraseră toate oraşele-satelit – Zagarolo, Palestrina, Frascati, Tarquinia –, toate restaurantele indicate de ghizii turistici din provincie şi chiar de mai departe. Îi cunosc pe toţi, mă cunosc toţi în Roma, îi explicase iubitul. Dar această prudenţă maniacală îi părea astăzi meschină.

Ar fi fost mai bine să nu meargă nicăieri. Puteau să se închidă trei zile în casă. Nu făceau dragoste de săptămâni de zile. Dar mai era şi nenorocitul ăla de interviu. Iubitul nu uita niciodată să fie cine era. Trăia întotdeauna ca şi cum ar fi fost mereu sub reflectoare. Ei bine, zice că va lipsi cel mult o oră. Voi face o plimbare prin împrejurimi. E o localitate romantică, Sorano. Ultima dată când am fost acolo era în ruină: o stradă întreagă, cu totul abandonată, se prăvălise odată cu terenul de sub ea. El însă, pentru iubitul lui, era gata să sacrifice totul. Chiar şi pe elevii lui. Şi ştia deja că mâine după-masă nu avea să-i însoţească la Galeriile de artă modernă – aşa cum le promisese – şi nu avea să-i ducă în faţa lui Klimt, Morandi şi Degas. De altfel, pentru copiii care merg la şcoală, vizitarea unui muzeu împreună cu un profesor se poate transforma într-un eveniment catastrofic, de o asemenea amploare încât ar putea să le răpească pentru totdeauna dorinţa de a mai pune vreodată piciorul într-un astfel de loc. Asta chiar dacă profesorul nu avea de gând să le explice nimic şi nici să-i îmbuibe cu noţiuni fantasmagorice, ci doar să-i pună în faţa unor opere de artă care să declanşeze în ei uimirea, curiozitatea, inadaptabilitatea. Interesul lor spontan şi instinctiv pentru artă sau pentru orice altă formă de exprimare a intelectului uman era deja extirpat de cei opt ani de şcoală, iar entuziasmul care mai mocnea în ei nu-l putea aprinde într-o singură zi. Sasha îşi numea elevii orfani, căci, deşi aveau toţi câte un părinte, uneori chiar trei sau patru, în funcţie de felul în care se recompuseseră familiile lor, nimeni nu se ocupa cu adevărat de ei, în afara şcolii unde erau parcaţi şi distruşi definitiv. Ieri descoperise cu nespusă părere de rău că niciunul dintre elevii de la a III-a B nu călcase vreodată într-o bibliotecă.

— Plec, motănel, spuse Sasha întinzând mâna spre pisoi.

Godot, conştient deja de iminentul abandon, pufni înspre el, nervos, şi îl evită printr-un balans. Felină capricioasă. Trebuie să fii răbdător cu noi. Avem atât de puţin timp pentru a fi împreună. Îmbrăcându-se, privi încă o dată cu duioşie peretele din spatele patului. Între afişul expoziţiei lui Vermeer all'Aja din '96 şi copia discobolului lui Mapplethorpe era înrămată o fotografie făcută de el în golful Marettimo. Sasha şi iubitul, bronzaţi, cuibăriţi la prova unei iole, îmbătaţi de soare şi de sare. Surâzători. *Nu vreau să mă întorc şi să trăiesc fără tine.* Nicio Galerie de artă modernă. Niciun elev. Să şi-i ducă părinţii, să-şi mai asume şi ei responsabilitatea, că nu i-a obligat nimeni să-i aducă pe lume. Azi, la unu, plec în vacanţă. Am şi eu dreptul la puţină fericire. O altă aniversare ca asta nu voi mai avea niciodată. Nimic nu se întoarce. La dracu' cu şcoala şi cu toţi elevii ei.

a opta oră

În autobuz stăteau toţi îngrămădiţi ca perii într-o nară. De locuri nici nu putea fi vorba. Valentina se strecură în spatele aparatului de taxat şi îşi rezemă rucsacul de geam, pornind walkmanul. Cu o voce mormântală, Brian Warner, alias Marilyn Manson, strigă COUNT TO SIX AND DIE, acoperind zidul de sunete al chitarei electronice şi al bateriei, purtând-o într-o altă lume. O lume fără constrângeri, a libertăţii, în care nu existau periferii dezolant de îndepărtate de centrul oraşului, şi nici autobuze supraaglomerate, nici moşnegi scorbutici sau babe ramolite, înarmate cu triviale cărucioare pentru cumpărături. Cadavre ambulante care emanau, ca şi ferestrele şi scaunele învechite sau barele ruginite, o putoare intensă, un miros obositor de putrefacţie animală. Nu mai exista nici mama cu părul ei decolorat, îngrămădit la ceafă cu o agrafă şi cu şuviţa aceea provocatoare ce i se zbânţuie pe lângă gura roşie ca o cireaşă, nici Kevin care spune „mami, ce e aceea glandă perineală?", prima întrebare din multele cu care îi va flagela toată ziua pe cei din jur. O lume în care nici măcar Roma nu exista. COUNT TO SIX AND DIE.

Emma se zbătea captivă într-un grup de liceeni afectaţi de o formă ciudată de acnee, dând din coate pentru a-i face loc lui Kevin: îl ţinea ridicat

de gulerul gecuţei, căci, aşa cum îl strângeau între acele picioare ostile, nu reuşea nici măcar să respire.

— Ce e glanda perineală? Ce sunt feromonii? insista Kevin, ridicând gura în aer. Mama, ai văzut vreodată un dihor?

Pasagerii stăteau lipiţi unii de alţii, lovindu-se şi atingându-se reciproc – coapse şi mâini, coate şi plete, sfârcuri şi fese – contacte atât de intime, obscene schimburi de fluide, efluvii şi respiraţii. Valentina ura autobuzul. Înainte nu era aşa: mergea la şcoală pe jos. Se oprea să-şi cumpere o felie de pizza de la brutăria din strada Esquilino, apoi suna la interfonul colegei sale de bancă Sharon şi mergeau împreună până în clasă. Acum era constrânsă la îngrămădeala asta de rugby în flecare dimineaţă. Responsabila acestui dezastru, nepăsătoare la toate zgâlţâielile şi la toate pişcăturile, nepăsătoare în faţa provocării lansate de Marilyn Manşon, continua să-şi mişte buzele – îi vorbea. Valentina nu putea să o audă din cauza lui Marilyn Manşon, dar ştia despre ce era vorba: o întreba dacă-şi pregătise lecţiile, azi avea test la biologie, nu? Mama chiar credea că ei îi pasă – că era încântată de interesul pe care i-l arăta. Dar o întreba mereu aceleaşi lucruri, despre şcoală, despre profesori, despre ascultat, chestii fără nicio importanţă. Şcoala mergea bine, sau cel puţin aşa a fost până cu puţin timp în urmă, restul nu – dar despre asta nu se vorbea niciodată.

— Ei, da, răspunse fără chef, zgâlţâindu-şi capul în ritmul muzicii. Ce mă tot freci atâta? Mă omori, mi-am învăţat, ştiu.

— Închide aparatul ăla nenorocit! ţipă Emma.

Dar uşile autobuzului se deschiseră şi la a treia staţie de pe Torrevecchia urcă o mulţime furioasă de prea multă aşteptare.

— Suntem ruşinea Europei, banii noştri unde merg? blestemă o grăsană unsuroasă, poate o gospodină, chiar înainte ca autobuzul să plece.

— Italia e greţoasă, intră în vorbă un pensionar invalid exasperat. Are dreptate cel care a spus că Italia e o ţară săracă locuită de bogătani. Avem structuri şi servicii de lumea a treia, dar avem mai multe telefoane şi bancomate decât suedezii.

Emma se gândi că la Roma merg cu mijloacele publice doar pensionarii, străinii şi studenţii – cei săraci, adică –, iar ea trebuia să se ocupe de problema asta cât de curând.

— Ieri-dimineaţă trebuia să iau metroul din staţia Termini, atacă, problema un alt călător, pe peroane eram îngrămădiţi ca nişte sardele, ceva de speriat, iar când a venit metroul, era atât de plin că nu te puteai urca, iar

de la megafon au început să spună: Pasagerii sunt invitaţi să se folosească de mijloacele de transport de la suprafaţă, deoarece traficul este prea aglomerat pe linia A. Ai înţeles? E ca şi cum autobuzele, deasupra, ar umbla goale – pentru ce naiba mai plătim taxele astea?

— Eu aş vrea să plătesc taxe, spuse Emma adresându-i un surâs binevoitor. Cine plăteşte, câştigă.

— Frumoasă doamnă, i se adresă pasagerul cu un aer confidenţial, ce ingenuă sunteţi. Cine câştigă, nu plăteşte. Asta este problema Italiei.

Emma continuă să-i surâdă pierdută în gânduri. Abandonându-se ritmului magic al autobuzului şi al metropolei care zumzăia în jurul lor, cufundată în plăcerea primordială a conştiinţei că aparţine cuiva, se lăsă cuprinsă de un sentiment aproape mistic al comuniunii cu Roma, cu membrii speciei sale, cu concetăţenii săi.

Pe Valentina o enerva faptul că mama intra în vorbă cu necunoscuţii. Pasagerul încercă să-l ocolească pe Kevin, călcându-l pe picioare, dar un nou şuvoi de oameni îl rupse de lângă mama lui, separându-i. Mama fu împinsă spre ea. Strânsă într-o blană nepotrivită pentru luna mai şi parfumată peste măsură cu miros de tămâie. Tămâie – căci dimineaţa, când se spălau, o făceau împreună, căci în casa bunicii era o singură baie, iar ei trei trebuiau să iasă toţi la aceeaşi oră, mama aprindea un beţişor aromat ca să stimuleze producerea serotoninei, zicea ea. Molecula aceea care te face fericit, sau aşa ceva.

— La ce oră ai meciul? strigă Emma pentru a-l putea acoperi pe Brian Warner, dotat cu o voce puternică şi sigură împotriva tuturor obiecţiilor injuste ale preoţilor şi criticilor muzicali, care îl acuzau că era doar o marionetă produsă de industria discografică internaţională.

— La cinci şi jumătate! strigă Valentina.

Emma îşi muşcă buzele şi clătină din cap. Aprindea beţişorul de tămâie pe marginea chiuvetei, când se clătea. Îl aprindea ca să şteargă de pe corpul ei mirosul bunicii – care nu era plăcut –, dar mama inventa toate prostiile alea cu serotonina doar ca să nu spună adevărul. Era o mincinoasă făţarnică. La un moment dat, Marilyn Manson amuţi. Mama apăsase butonul STOP.

— Adu-ţi aminte că trebuie să-l iei pe Kevin, da?

Valentina o ignoră din nou şi apăsă butonul PLAY. Începea *Valentine's Day.* Piesa ei preferată – poate din cauza numelui, care era şi al ei. Nu înţelegea despre ce era vorba, chiar dacă se descurca destul de bine la engleză: bineînţeles că era vorba despre o fată. La patinoarul Marino, la

concertul din februarie, Marilyn Manşon o cântase îmbrăcat în papă, pe un eşafod decorat la stânga şi la dreapta cu două capete tăiate. VALENTINE'S DAY. Ziua Valentinei? Ziua mea. De ce nu? Dar mama – Kevin, Kevin, Kevin, singura ei preocupare. Fetiţa cea mare şi cuminte trebuia să treacă să-şi ia frăţiorul când ieşea de la şcoală şi să-l ducă la bunica. Nu conta dacă după aceea fetiţa aceea cuminte trebuia să traverseze de două ori Roma de la un capăt la celălalt în trei ore. Numai să treacă să ia dihorul. *Flies are waiting / in the shadow / of the Valley of Death,* îi cântă în faţă, aprobând din cap. Oricum se puseseră deja de acord, ea şi Kevin – pe care ea îl botezase dihor din cauza mirosului său nocturn pe care-l emana şi care-l făcea să semene cu micuţul mamifer speriat.

Cu câteva luni în urmă făcuseră un contract secret. Valentina îi dădea câteva mii pentru jocurile cu maşinuţe sau pentru *video game,* iar Kevin nu-i spunea mamei că, în unele zile, Vale îl punea să vină singur acasă. Azi era una din acele zile. Urma să-l urce în metrou, la staţia Flaminio, iar Kevin avea să coboare la ultima oprire – Battistini, trebuie să iei metroul în direcţia Battistini, nu Anagnina, ţii minte? – apoi avea să urce în 916, oricum staţia era aproape de ieşirea din metrou, după care cobora lângă blocul-turn – până la casa bunicii erau mai puţin de o sută de metri şi trebuia să meargă înainte, până la capătul străzii – şi astfel se întorcea singur la bunica. Nu e chiar aşa de complicat, un copil de şapte ani ştie deja să citească de ceva vreme. Iar copiii fără tată, zice mama, cresc mai repede. Chiar şi profu' spune că Valentina Buonocore este o adolescentă mai matură decât celelalte colege ale sale. De altfel, uneori se simte mai bătrână decât mama. Pentru că mama e impulsivă şi neatentă, ea a devenit înţeleaptă şi prudentă; pe cât e mama de expansivă, pe atât este ea de rezervată, pe cât e mama de turbulentă şi plină de viaţă, pe atât este ea de tăcută, serioasă şi gânditoare. Uneori Valentina se simte ca şi cum ar fi ea mama mamei sale. Oricum, astăzi Kevin se va întoarce singur. Mama nu va afla, au mai făcut-o deja şi Kevin a păstrat secretul. Dihorul e cam lunatic, dar loial şi, la urma urmelor, ea e mulţumită că nu a rămas fiică unică. *Flies are waiting / in the shadow / of the Valley of Death,* cântă ea puţin cam tare, căci toţi pasagerii se întoarseră. *Some of us are really born to die.*

Emma încercă să deschidă fereastra, dar era blocată. Reuşi doar să vadă un lung şir de maşini şi camioane paralizate pe strada Boccea. Autobuzul înainta cu o lentoare descurajantă. În douăzeci de minute abia trecuseră de două semafoare. Tot acest timp pierdut. Viaţa care trece astfel – un şir fără

legătură de momente care nu înseamnă nimic. Dar imediat ce avea să facă rost de bani va repara motocicleta şi chinul ăsta urma să se sfârşească. Pe motocicletă avea nevoie doar de jumătate de oră pentru a-l duce pe Kevin la şcoală. Puiului îi plăcea motocicleta. Cocoţat pe şa, o strângea cu o putere exagerată, de parcă ar fi vrut să se topească în ea, turtindu-şi gura, nasul şi casca de spatele ei.

— De ce trebuie să mergi la muncă? începu. De ce trebuie să merg la şcoală? De ce Crăciunul e doar o dată pe an?

— Nu vii la meci, constată Valentina mustrător.

— Nu pot, Val, oftă Emma, astăzi merg la general. Îmi pare rău.

— O, da, comentă Valentina ridicând din umeri. Oricum nu-mi pasă, joc mai bine când nu vii.

O lume fără autobuze, fără Roma, fără mama – o lume de muzică. SWEET DREAMS ARE MADE OF THIS.

Emma zâmbi, încercând să-şi ascundă tristeţea. Cu câtva timp înainte, Valentina nu i-ar fi spus aşa ceva. Cu câtva timp înainte, Valentina nici n-ar fi mers la meci fără ea. Dar de-acum avea paisprezece ani. Era la fel de înaltă ca şi ea – şi se considera mare. Deja, tot ceea ce făcea ea Valentina considera că este greşit, provocator sau chiar mai rău. Se certau din orice prostie. Valentina ştia să fie foarte obraznică. Emma se temea ca nu cumva să o fi pierdut, dar nu ştia cum s-o recâştige. Toate drumurile care duceau la fiica ei îi erau blocate. Muzica aceea care duduia în căştile walkmanului o ţinea la distanţă.

Autobuzul frână brusc şi Emma se prăbuşi peste Valentina. Hectolitri de Roberto Cavalli. Iar buzele îi erau făcute cu ruj de culoarea cireşelor. Şi unghiile vopsite – cu un roşu violet, stropit cu punctuleţe sclipitoare. Şi fusta aceea mulată, şi cizmele. S-a făcut frumoasă. După părerea mea, azi după-amiază nu merge deloc la general. Se întâlneşte cu amantul. Cine o fi de data asta? Avea dreptate tata. Şi ea ne-a luat de acolo. Ce curvă.

— Mâine vă duc la Castelfusano, spuse Emma, îndepărtându-i căştile. Previziunile meteo sunt foarte proaste, n-o să avem soare şi nici baie n-o să facem, dar măcar nu plouă. Mâncăm pe plajă şi apoi alergăm prin nisip.

— Ce să-ţi spun… e marfă! strigă Valentina. Nu. Mâine merg cu trupa la meciul echipei de volei Roma.

— Vii la Ostia cu noi! insistă Emma. Îţi promit că te aduc la timp acasă.

— La naiba, nu promite! explodă Valentina. Tu nu te ţii niciodată de cuvânt.

Ultima dată când o crezuse pierduse meciul. Fusese în sâmbăta Paştelui. Proful de italiană organizase o excursie culturală, facultativă, la ruinele de la Ostia antică. Din a III-a B trebuiau să fie cinci – printre care şi chinezoaicele şi marocana, pe care proful încerca în toate felurile să le implice în activităţile şcolare, căci avea un fix cu integrarea elevilor străini, care nici n-aveau de gând să se integreze şi nu vorbeau cu nimeni. De fapt, în cele din urmă, se prezentase doar colega ei de bancă Sharon – şi atunci mama, cu dihorul atârnat de coada ei, o însoţise la întâlnire şi îi spuse că era atât de cultivat şi că ştia atât de multe despre Roma, iar ei i-ar fi plăcut să înveţe ceva nou, avea nevoie să-şi pună din nou în mişcare neuronii care-i cam ruginiseră. Aşa încât, dacă proful nu avea nimic împotrivă, venea şi ea cu mare plăcere.

Proful, un tânăr drăguţ, fără niciun pic de barbă şi cu nişte ochelari mici şi rotunzi, ce nu semăna deloc a prof, ci mai degrabă a tocilar, nu avea nimic împotrivă, sau cel puţin nu spuse. Conducea un Peugeot parfumat, ce mirosea a mentă, şi mergea foarte încet, fără a depăşi vreun pic limita de viteză, iar mama era bucuroasă, ca şi când ar fi mers pe Lună, nu la o grămadă de pietre, iar la un moment dat începuse chiar să cânte. Când cânta, avea o voce limpede şi suavă, care nu semăna deloc cu vocea ei. De câtva timp, în fiecare joi, mergea să cânte într-un piano-bar al unui prieten, în spatele Pieţei Navona. Gratis, sau aproape gratis – dar mama spunea că fără muzică n-ar mai putea trăi. Mama susţinea că fusese cântăreaţă de profesie, înainte de naşterea ei, dar tata – când ea nu-l putea auzi – dezminţea toate astea şi-i spunea că fusese doar o fantezie de-a ei, o dorinţă pe care nu şi-o împlinise niciodată. Era doar o coristă, ca toate cele care se fâţâie pe scenă, aproape dezbrăcate. Pe cele trei-patru discuri imprimate se auzea doar vocea ei suspinând *ah, oh, ah.* Luminoasa ei carieră se limita la asta. Mă rog, mama ta era drăguţă la vedere, dar n-avea nicio valoare, concluziona tata. Nu din cauza ta a încetat să cânte. Valentinei nu-i păsa dacă mama fusese sau nu cântăreaţă. Dar, bineînţeles, mama era convinsă că întrerupsese totul din cauza ei – sacrificii care se fac pentru copii, rahaturi dintr-astea. Nici măcar nu voise să o asculte în barul unde cânta, căci Valentina ar fi vrut ca ea să nu meargă deloc şi să stea joia acasă cu ei.

În acea sâmbătă, printre ruinele de la Ostia antică, proful le explicase fiecare piatră în parte, şi, la un moment dat, pe când încă nici nu erau la jumătatea vizitei, mama spusese: acum, că ne-am cultivat destul, de ce nu am face o plimbare relaxantă la Castelfusano? Valentina se ruşinase de

moarte. Proful fusese atât de uimit, încât nici măcar nu avusese timp să-şi caute o scuză. Lăsaseră maşina pe dune şi plecaseră la plimbare pe plajă – iar proful se apucase să înalţe un vulcan pentru Kevin şi apoi construise o pistă pe care să se joace cu acele alge spinoase în formă de cartof şi se jucase cu el şi îl lăsase să câştige. Amabilitatea profului în faţa fanteziilor cretine ale fratelui ei o debusolase. Era un om atât de simpatic. Colegele ei de clasă erau toate îndrăgostite de el şi sperau ca profesoara titulară să nu se întoarcă încă din concediul de maternitate, pentru a-şi relua postul. Dar ea, oricum, avea examenele în iunie, aşa încât anul viitor nu l-ar mai fi avut ca profesor. Păcat, pentru că nu avea să mai găsească vreodată un astfel de profesor. Oricum, proful îi spusese că putea să-i scrie şi să-l sune chiar şi după terminarea şcolii. Dar cei mari îţi trântesc cu o teribilă dezinvoltură cele mai mari minciuni.

Apoi se adunaseră toţi pe nisip ca să simtă vântul. La un moment dat, mama şi proful începuseră să vorbească despre greutăţi şi să disece laturile pozitive ale ideii de a nu avea un loc de muncă stabil. Mama nu găsea niciun avantaj în asta. Proful însă vedea, căci, după părerea lui, să nu-ţi cunoşti viitorul îţi dădea sentimentul libertăţii. Iar mama îi atrase atenţia că spusese asta pentru că era tânăr. Proful se înroşise cu totul, căci era într-adevăr tânăr, iar mama se apucase să se prostească şi, ca să-l distreze, îi povestise cât de instabile erau locurile de muncă pe care le găsise ea în ultimii ani. Lucrase într-un bar, dar apoi proprietarul o concediase, pentru a angaja o româncă pe care o plătea mai puţin. Fusese apoi secretara unui dentist, dar şi asta durase puţin – să zicem, din motive financiare. Făcuse nopţi în casa unei bătrâne paralitice, dar murise şi aceasta, lucru pentru care nu se întristase prea tare, căci era o ticăloasă împuţită, care se purta foarte urât cu ea, şi îi spunea slugă. Apoi făcuse curăţenie, bineînţeles, la negru, într-un bloc în care mama ei făcuse aceeaşi meserie timp de treizeci de ani, dar îi spuseseră că mama ei ştia ce face, pe când ea nu se pricepea deloc. Iar acum avea un general de optzeci şi patru de ani, dar şi el stătea prost cu sănătatea, aşa încât se pregătise deja sufleteşte să-l însoţească la cimitir. Mă rog, nu mai spera să fie angajată de cineva, iar asta reprezenta opusul libertăţii, puşcăria. Valentina se ruşina să le spună colegelor ei de clasă că mama sa dădea de mâncare şi schimba scutece unor moşnegi ramoliţi, că făcea curăţenie pe scările unui bloc sau că în fiecare joi cânta într-un piano-bar, căci cuvântul piano-bar te duce imediat cu gândul la stripteuză, la femeile care o dau pentru bani. Nu spusese niciodată la nimeni, iar mama se

apucase să pălăvrăgească despre toate astea cu profu' de italiană, liniştită, şi ei îi venea să intre în pământ de ruşine.

În sâmbăta aceea îi promisese că avea să o aducă la Roma, pe la şapte seara, dar la ora aceea erau încă pe terasa unui complex de pe plajă. Mama băuse ceva mai multe daiquiri şi se apucase să trăncănească despre reîncarnare, şi îl întreba pe prof dacă el credea în hipnoza regresivă, căci ei i-ar fi plăcut, dacă nu costa prea mult, să se supună unei astfel de şedinţe, ca să afle ce fusese în celelalte vieţi ale sale. Poate că asta i-ar fi explicat karma ei actuală, ce părea să fie reversul unui trecut minunat pe care ea însă nu şi-l amintea. Profu' îi surâdea destul de sceptic şi spunea că, după părerea lui, subiectul acesta nu are niciun fundament filosofic sau ştiinţific, şi, de fapt, îl practică adeseori şarlatanii, care profită de neliniştile spirituale ale oamenilor, dar mama zicea că ea voia oricum să găsească răspunsuri asupra sensului vieţii şi îi părea rău că nu întâlnise pe nimeni care să aibă curajul de a i le da. Se întorseseră la Roma târziu, şi Valentina pierduse meciul, iar aceea fusese ultima dată când se încrezuse în mama ei.

Semaforul roşu. Emma era încastrată între aparatul de taxat şi picioarele ei.

— Dacă tu nu vii, o bâzâia mângâindu-i genunchii, nici noi nu mergem la Castelfusano. Vreau să stăm puţin împreună, Valentina, înţelegi?

— Ce prostii, răspunse ea încăpăţânată. Mâine mă întâlnesc cu echipa.

Şi ca să-i demonstreze că discursul se încheiase, scoase celularul şi începu să-l butoneze pentru a-şi verifica mesajele – dar nu-i scrisese nimeni. Atunci trimise un SMS scurt prietenei sale Miria. În timp ce tasta – ESTI LBR LA PRZ? – simţea privirea tristă a mamei sale care îi ardea ceafa ca o săgeată înveninată. Uşile autobuzului se deschiseră. O fâşie de asfalt cuprinsă de ultima ceaţă a dimineţii, case tremurânde ca nişte miraje în fumul maşinilor. Faţadele blocurilor erau acoperite de eczeme de balcoane şi ghivece. Camionul de gunoi care înşfacă hămesit tomberoanele verzi, le ţine o clipă ridicate ca pe nişte bucăţele de mâncare în faţa gurii sale căscate, apoi le devorează conţinutul şi îl digeră în pântecele lui uriaş. Semafoare verzi şi pancarte galbene, autobuze în manevră, autobuze oprite la peroane. Case de bilete automate, dar care nu funcţionează niciodată. ROND CORNELIA. Capăt de linie.

Coborâră. Un fluviu de oameni se îndreptă spre trotuar, cufundându-se apoi în tunelul metroului. Intrară şi ei trecând prin faţa coşurilor care îţi ofereau *Metro,* revista gratuită, dar pe care pasagerii o luau rareori. Emma

nu o luă. Mama nu citea niciodată ziarele. Zicea că tot ce se întâmplase era bun întâmplat, iar ce nu se întâmplase nu se întâmplase. Şi oricum, sunt doar ştiri urâte şi morţi ucişi. În tunelurile calde ale metroului, sub pământ, era deja vară. Mama îşi scoase blana, punându-şi-o pe umăr. Purta maleta vişinie cu decolteu îndrăzneţ. Mama avea aproape patruzeci de ani. Şi după părerea Valentinei îi arăta pe toţi – dar când o cunoscuse, proful îi spusese că pare sora mai mare a Valentinei. Mulţumită prosteşte, dar neîncrezătoare din fire, mama îl întrebase dacă aşa le spunea tuturor femeilor pe care le întâlnea. Dacă o făcea din pură gentileţe. Iar profu, uimit, îi răspunsese că era într-adevăr aşa. Mama ar fi fost în stare să se îndrăgostească de prof. Valentina nu voia să devină aşa – de fapt, ea nu flirta deloc cu băieţii. În consecinţă, nici băieţii nu flirtau cu ea – cu alte cuvinte, este greu de spus cum începe repulsia reciprocă şi de ce. Destul că nu sărutase niciodată un băiat şi nici nu-şi dorea s-o facă. Băieţii sunt toţi nişte rahaţi. Îl prefera pe Brian Warner, alias Marilyn Manşon, despre care nimeni n-ar fi ştiut să spună dacă era bărbat, femeie sau demon.

Metroul sosi cu o rafală de vânt. Pe lateralele sale, până sus pe ferestre, cineva suflase cu vopsea colorată un popor întreg de oameni ciudaţi, trişti şi melancolici. Pe uşa ultimului vagon, un omuleţ cu părul lung ţinea în mână o telecomandă, pregătit să apese unicul ei buton. FĂ BUM! spunea omuleţul oricui îl privea. Fă bum! îi spunea Emmei, lui Kevin şi Valentinei. Dar apoi uşile se deschiseră şi omuleţul dispăru. Se strecurară în vagon – trecând printre trecători pentru a ajunge la locurile din capăt. Mamă şi fiică se aşezară una în faţa celeilalte. Emma îl luă pe Kevin în braţe, aşezându-l pe genunchi. Îi aranjă ochelarii ce-i alunecau de pe nas. El o privi extaziat, cu singurul lui ochi – celălalt era acoperit de un plasture enorm, care cândva fusese alb, dar care acum era murdar, căpătând o nuanţă cenuşie. Emma îi cuprinse talia cu braţele şi îi muşcă urechile, în ciudă. Kevin se apără, râzând. Adora sâcâielile ei.

— De la unu la zece, cât de mult mă iubeşti astăzi? îi şopti Emma suflând uşor pe gâtul lui.

— D-dacă îmi f-faci c-cartofei, ş-ş-şapte, răspunse Kevin.

— Şi mâine?

— D-dacă nu ieşi, n-n-nouă ş-ş-şi jumătate.

— Şi poimâine?

— Dacă-mi cu-cumperi melcişori, zece cu fe-felicitări.

— Te transformi într-un rechin financiar, broscoiule.

— Ce e ăla rechin financiar?

— Cineva care nu-mi place.

— Mama, n-nu mai vreau c-cartofei.

— Mai bine, aşa nu-i mănânc nici eu, râse Emma.

— Da' nu iei pilulele pentru slăbit ale mătuşii Debora? se amestecă Valentina.

— Îmi pare că nu funcţionează, comentă Emma.

— Ba da, funcţionează, spuse Valentina. Poate ţi se schimbă metabolismul. La televizor au spus că femeile, când îmbătrânesc, asimilează mai mult grăsimile.

Emma ar fi vrut să-i spună fetei că nu e drăguţ, şi nici măcar drept, să-i spui unei femei de patruzeci de ani că îmbătrâneşte – dar nu-i spuse, căci Kevin îi solicita atenţia, şoptindu-i la ureche hotărârea lui de a nu mai mânca niciodată. Apoi îi explică:

— D-dacă nu m-m-mai m-m-mănânc niciodată, nici nu mai cresc mare.

— O, nu-ţi fă iluzii, poate creşti mai puţin, dar tot creşti, îl corectă Emma gândindu-se în altă parte.

— Ş-şi cum se face s-s-să nu mai c-c-creşti?

— Nu se poate. Natura are legile ei.

— Eu nu vreau să devin ni-niciodată mare.

— De ce? spuse ea fără să înţeleagă.

Kevin se gândi puţin, apoi adăugă îngrijorat:

— Pentru că nu vreau ca tu să mori.

— Ce vrei să spui? întrebă Emma, blestemându-se apoi pentru cuvintele pe care le spusese noaptea trecută. Nu-ţi bate capul, puişor. N-o să se întâmple niciodată. Eu voi fi bătrână ca vrăjitoarele, iar tu ai să mă duci în braţe, aşa cum te car eu acum pe tine.

Fără să se fi liniştit de tot, Kevin se cuibări în eşarfa ei pufoasă şi începu să deseneze cu degeţelul pe geamul prăfuit, cu un zâmbet bucuros în colţul buzelor. Valentina închise ochii, căci ceva din intimitatea blândă dintre mama şi Kevin o rănea. Clătină din cap – surâse o clipă. Emma fu străbătută de o emoţie dureroasă. Fiica ei se schimba. I se schimba culoarea părului, expresia feţei, formele. Poate că îi semăna. Poate că avea să fie mai reuşită decât ea. BALDO DEGLI UBALDI. VALLE AURELIA. Aşa era în fiecare zi, de când motocicleta ajunsese un morman de fiare vechi, dus la reparat. Singurele momente în care îi avea pe amândoi alături – clipe preţioase şi totuşi inutilizabile – erau estompate de gălăgia trenului, toropite

de căldura insalubră a vagoanelor, zdrobite între corpuri străine, fără a le da şansa de a putea vorbi, fără a se putea auzi, apropiaţi, dar distanţi, absenţi. Aiurea. Pierd cele mai frumoase clipe ale lor. Şi nu se vor mai întoarce. Valentina a crescut şi s-a schimbat. Valentina, serioasă, înţeleaptă şi ostilă – dintr-odată îi păru aproape adultă –, ascultându-şi melodia ei, judecând-o şi condamnând-o. Şi de fapt nu ştie nimic despre mine.

— L-am văzut, spuse la un moment dat Valentina.

— Pe cine? întrebă Emma aplecându-se peste umărul lui Kevin – ce scria pe fereastră? K, E, V, numele lui. De ce îşi scriu copiii numele în praf, în zăpadă, pe nisip? Pentru cine? Valentina îşi scoase căştile şi se aplecă în faţă.

— Pe tata, spuse. A venit în faţa casei. Ce-aţi vorbit?

— Nimic, răspunse Emma. Nu ne-am spus nimic. Nu mai avem ce să ne spunem.

Kevin îşi termină de scris numele pe geam şi se lăsă moale în braţele Emmei. O, minunate călătorii cu autobuzul şi cu metroul, apoi cu un alt autobuz, nesfârşite schimbări, nesfârşită Roma, frumoasă şi îndepărtată, dincolo de ferestre sau deasupra capului lor – cuibărit între picioarele mamei, strâns şi înfundat la pieptul ei, lipit de ea, mereu prins, îmbrăţişat şi salvat. O, dac-ar fi toată ziua aşa – acest mod de a fi transportat, dus, protejat şi apărat – apropiaţi, strâns, strâns, noi doi. Un ţigan începu să cerşească apăsând cu furie tastele unui acordeon, începu apoi o *Cucaracha* stridentă pe care călătorii o primiră cu repulsie.

— E o adevărată invazie, spuse celălalt bărbat, atârnat de bara orizontală, prins între scaune, ai cărui genunchi atingeau periculos ceafa Emmei. Cerşetori, ologi, orbi, Roma pare Calcutta, înainte nu era aşa, ar trebui să-i arunce pe toţi în mare, să-i scufunde cu tunurile.

— De ce nu te împaci cu el? se hazardă Valentina, şi pentru o clipă speră că totul putea să se îndrepte. De ce nu-i mai dai o şansă?

Emma recunoscu cuvintele lui Antonio şi tăcu pierdută.

CIPRO – MUZEUL VATICANULUI. Mai avea încă două staţii ca să-i explice fiicei sale de ce nu se putea împăca din nou cu Antonio. Două staţii – cinci minute. Prea puţine. Mâine e sâmbătă. Voi avea tot timpul să-i vorbesc. O voi face mâine. Rămase tăcută cu mâinile abandonate pe genunchii slabi ai fetei, privind mesajul publicitar de la telefonul roşu, care se legăna pe un panou din spatele Valentinei. FIRUL CARE UNEŞTE FEMEILE ÎMPOTRIVA VIOLENŢEI, spunea sloganul, în imagine,

receptorul telefonului era ridicat. SUNTEM AICI CA SĂ TE ASCULTĂM – VINO. Să te ascultăm! N-am mai cunoscut pe cineva care să vrea într-adevăr să asculte. Nimănui nu-i pasă de nimeni. Bla, bla, bla…

OTTAVIANO – SAN PIETRO. Urcă o hoardă de turişti japonezi. Vagonul dădea pe dinafară. Turiştii te omoară. Nu-i văd pe romanii pe care-i calcă în picioare, pe care îi împing, pe care-i lovesc, nu stabilesc un raport între ei şi Roma, doar atunci când li se pare că vreo vânzătoare seamănă cu cine ştie ce madonă. Picioarele lor, aparatele de fotografiat, umbrelele şi şezuturile îi ascunseră dezamăgirea Valentinei. Ţiganul cu acordeonul îi puse sub nas un pahar de carton. Câteva monede străluceau pe fundul lui. Emma nu-l văzu, iar ţiganul trecu mai departe nemulţumit. A venit vremea să-i spun totul. De-acum e destul de mare. Poate va reuşi să mă ierte. Poate. O, de-ar veni mai repede ziua de mâine. LEPANTO.

Emma îl coborî pe Kevin de pe genunchi, se ridică, luă rucsacul fiului şi se aplecă să-i dea un sărut – dar în clipa aceea Valentina o ura, căci acum avea certitudinea că nu se vor mai întoarce niciodată în Carlo Alberto şi niciodată nu avea să-l mai vadă pe tata – de aceea îşi întoarse capul brusc, iar Emma se ciocni de bretonul ei aspru. Pentru o clipă rămase cu buzele lipite de ea, dar fu apoi smulsă şi legănată de zgâlţâielile metroului care ieşea la suprafaţă pentru a traversa Tibrul ce se zărea prin ferestrele murdare, de la Ponte Nenni. Vru să spună ceva, dar se opri şi îşi făcu loc spre ieşire. Nu e momentul potrivit – nu vreau o clipă furată printre străini şi pe fugă. Mâine e sâmbătă. N-o să-i duc la Ostia, n-o să mergem la mare – vom sta acasă. O să le vorbesc mâine. FLAMINIO.

A coborât. Uşile s-au închis. Pentru o clipă, Valentina îi mai văzu pe Emma şi pe Kevin mergând pe trotuar mână în mână, spre ieşirea din capătul tunelului – ea înaltă, dusă pe gânduri şi absentă, el mic, încrezător şi orb ca un liliac. Mergea neatentă, dincoace de linia galbenă. Era periculos. Plecând, trenul putea să o atingă. Uneori Valentina simţea că trebuie să o protejeze. Că Emma s-ar afla într-un mare pericol de care nu ora conştientă. În clipele acelea, teama că i s-ar putea întâmpla ceva îngrozitor îi tăia respiraţia, voia s-o oprească, să se agaţe de ea şi să nu-i mai dea drumul să plece niciodată. Ciocăni iute în fereastră pentru a-i face semn să fie atentă, dar era deja prea departe. Apoi trenul plecă, prinzând repede viteză. Şuvoiul de călători ce se îndreptau spre scările rulante îi înghiţi, şi ea o pierdu din vedere.

Maja mergea cu paşi mici, adaptându-se mersului Camillei, strângându-i încheietura delicată şi ascultând-o cum ciripeşte despre lucruri asupra cărora nu se putea concentra. Nu la ora asta, căci la opt şi un sfert dimineaţa, din cauza presiunii scăzute, nu reuşea să raţioneze prea bine. Elio ar fi preferat ca ea să lase această corvoadă poliţiştilor din escortă, căci era obsedat de gândul că cineva ar vrea să le facă rău – să le răpească sau să le ucidă –, dar Maja nu credea că duşmanii lui Elio îşi băteau capul sau ştiau măcar despre existenţa ei şi a Camillei. Cu el aveau treabă. De puţinele ori când putea, o însoţea pe fetiţă, ea însăşi – îi plăcea să fie văzută la poarta şcolii elementare, ca o mamă exemplară. Gândul că putea să nu fie o mamă bună o dispera. Se simţea mereu vinovată. Când stătea cu Camilla, simţea că-şi neglijează munca. Atunci când muncea simţea că o neglijează pe Camilla. Şcoala era la zece minute distanţă. Mergeau pe străzile liniştite din cartierul Parioli, pustii acum, înainte de deschiderea magazinelor şi a birourilor, înainte de sosirea funcţionarilor de la ambasadă. Strada Mangili era atât de pustie, încât de sub maşină ţâşni un şobolan – mare cât o pisică – ce înaintă liniştit, pe trotuar, şi le privi cu ochişorii lui vioi şi negri. Indignată de neobrăzarea rozătorului, Maja o târî pe Camilla după ea – şobolan greţos, cum îşi permitea să le strice plimbarea? Dar fetiţa ţipă bucuroasă. Ce mult îi iubea pe săracii şoareci urâţi. Cât ar fi vrut să-l ia acasă şi să-l dreseze ca pe un hamsteraş.

— Îl luăm, mami?

— Nu, iubire, ţipă Maja, izbind călcâiul de pământ pentru a alunga monstrul. Orice vrei, dar şoareci, nu.

Era prea indignată de delăsarea gunoierilor romani. Va trebui să protesteze! Cartierul acesta începe să se distrugă.

Ieşiră în aleea Buozzi. Era puţin trafic, Roma se trezeşte târziu. Camilla, care de obicei e tăcută, astăzi e atât de gălăgioasă. Veselia contagioasă a fetiţei îi alunga gustul greţos al unei nopţi amare, chinuită de gânduri negre şi tulburătoare. Trecură de chioşcul cu ziare – înăuntru, vânzătoarea răsfoia curioasă *Chi.* Atente, se opriră la trecerea de pietoni, oglindindu-se în parbrizul unei maşini în trecere: o fetiţă cu codiţe, într-un paltonaş albastru, şi o femeie tânără cu o pelerină gri şi un fular de mătase, unduind în diferite nuanţe. Impecabilă de la prima oră a dimineţii. Chiar şi după o astfel de noapte. La câţiva paşi mai încolo se îngrămădea un vraf de *Solocase* – revista de anunţuri imobiliare, gratuită. Maja luă una, distrată. De câteva săptămâni, în fiecare vineri răsfoia revista – nu trebuia să vândă vreo casă,

nici să cumpere, dar gândul că existau case care nu erau ale ei, dar ar fi putut să fie, îi dădea o plăcută senzaţie de libertate.

— Lumânărelele, spunea Camilla, le vreau roşii, îţi aminteşti?

Maja evită să răspundă. Nu se oprea nimeni la trecerea de pietoni, se săturase să aştepte. Strângând încheietura Camillei, o trase repede, ca să ajungă în siguranţă pe trotuarul de vizavi. Două maxi-scutere galactice trecură pe lângă ele într-un slalom ameţitor. Camilla inspiră fumul înecăcios al ţevilor de eşapament şi tuşi, iar Maja le ură celor doi neciopliţi să alunece pe o pată de ulei şi să-şi rupă gâturile. Societatea asta de barbari nu include şi copiii. Pentru ea, ei constituie o anomalie, o piedică. Dacă ar putea, într-o bună zi ar începe să-i vâneze, să-i extermine ca pe nişte insecte dăunătoare.

Se vedea deja clădirea albastră a şcolii, în faţa căreia se întindea o curte largă, plină de copaci. Camilla iuţi paşii – căci îi plăcea mult să meargă la şcoală – şi Maja se simţi cuprinsă de mândrie, admirând graţia fiicei sale – impecabilă în paltonaşul de lână azuriu, delicioasă apariţie, cu codiţe castanii despărţite printr-o cărare perfectă ce-i împărţea căpşorul în două luni identice, şarmantă prinţesă ce sălta nepăsătoare printre dejecţiile canine şi motociclişti impertinenţi. În faţa porţii începuse deja să se adune mănunchiul de părinţi, şcolărei şi cameriste cu pielea întunecată, iar Maja îşi aminti că trebuia să-şi afişeze surâsul prefăcut şi monden, necesar pentru a se proteja în faţa invaziei celorlalţi şi pentru a părea în acelaşi timp binevoitoare şi fericită. Avu timp să-şi repete mecanic, ca pe o litanie: *sunt* fericită, *sunt* fericită. Apoi o zări.

Traversa strada la câţiva metri mai încolo – nu pe trecerea de pietoni, dând un exemplu extrem de puţin educativ pentru copil. Dacă nu-şi schimba direcţia, avea să se întâlnească faţă în faţă cu ea. O, nu! Chiar n-avea chef să dea nas în nas cu femeia aceea. Se opri brusc.

— Ţi-ai luat pacheţelul? întrebă pentru a se putea preface că-şi caută ceva în rucsacul fiicei.

Camilla, educată ca întotdeauna, se opri, aşteptând-o. O fetiţă ca un îngeraş, plină de atenţie faţă de oricine, dar mai ales faţă de mama ei. Adevărată fericire, neaşteptată, de prea scurtă durată, însă. Brusc, sună îndelung claxonul strident al unei furgonete – „Da’ uită-te pe unde mergi, tâmpito!”. Femeia nu-i acordă nesimţitului nici măcar o privire. Mergea ţâfnoasă, legănându-se pe picioarele lungi, cu părul răvăşit în vânt, cu eşarfa de pene portocalii fâlfâind în urma ei ca un stindard. Şoferul se căi repede de insulta pe care i-o adresase şi întoarse capul admirativ – pentru o

clipă, Maja îi surprinse privirea înfierbântată ce se lipi apoi de coapsele femeii, înfăşate într-o fustă mulată, care se ivea de sub haina de blană. Mamă şi fiu, traversaseră deja.

Băieţelul grăsuţ, al cărui singur ochi era ţintit cu dragoste asupra mamei, se încleştase de braţul ei ca şi când s-ar fi temut că o pierde. Din fericire, nu le observaseră.

— Vei avea lumânările roşii, Camilla, se grăbi să-i promită, deşi ştia că fuseseră deja comandate lumânările roz, iar acesta era un alt incident neprevăzut, din moment ce Navidad o lăsase baltă pentru a se întoarce în Venezuela, iar Sidonie Verrière refuza orice corvoadă pe care nu o considera demnă de diploma ei în puericultură. Maja constată, cu părere de rău, că fetiţa ei uitase deja de lumânările: avea privirea lipită de băieţelul cu ochelari de plastic şi cu ochiul drept bandajat, care apărea şi dispărea de după maşinile parcate. Maja îi simţi nerăbdarea – în tremurul mâinii, în imboldul cu greu reţinut de a fugi după el. Nu se mişcă şi nici nu făcu vreun semn că ar vrea să-i urmeze, dar nerăbdarea Camillei îi sfâşia sufletul. Ei bine, răbdare, îl va întâlni în clasă, dar eu nu vreau să dau nas în nas cu femeia aceea. Însă Camilla – incredibil, era pentru prima dată – nu asculta.

— Kevin! ţipa. Aşteaptă-mă, Kevin!

Kevin se întoarse surprins. Ochiul său o descoperi pe Camilla şi se lumină. O, da, efectiv se lumină. Copiii sunt transparenţi, nu ştiu să se prefacă. Aceasta este cauza marilor lor suferinţe. Băiatul chior, cu nume nespus de caraghios, strălucea de bucurie văzând-o pe Camilla. Se oprise să o aştepte, iar alături de el se oprise şi mama. Forţată să o salute, îşi dădu seama că de acum asta era inevitabil. Blonda cu cizme şi cu blană din păr de câine era la doar câţiva paşi. Deşi machiată, ruj purpuriu pe buze şi o umbră de fard pe obraji, era palidă şi avea aerul uneia ce nu închisese ochii toată noaptea. Oboseala ei avea un farmec erotic, sugerând împreunări şi orgasme multiple. Ceva indefinibil părea să izvorască din femeia aceea cu atâta putere, încât îşi căuta un mod de exprimare – împotriva voinţei sale – în surâs şi în strălucirea privirii.

— Bună dimineaţa, Camilla, bună dimineaţa, doamnă Fioravanti, spuse Emma.

Maja răspunse cu o grimasă amabilă, dar rece. Surorile se grăbeau să intre în clase şi toţi părinţii erau împrăştiaţi prin curte. Era jenant să fie văzută în compania ăsteia. Puteau crede că se frecventau. Camilla îl smulse nerăbdătoare pe chior din îmbrăţişarea mamei. Îi auzi pe copii şuşotind între

ei. Blonda palidă în cizme şi blană din piele de câine mergea alături de el – şi continuă să surâdă prietenoasă. Maja înţelese că femeia îşi căuta cuvintele şi, pentru a-i descuraja o eventuală tentativă de conversaţie, se încăpăţână să fixeze asperităţile trotuarului.

O enerva tipa asta. Era vulgară, de-a dreptul vulgară. Cu unghiile vopsite. Cu părul decolorat – se vedea negrul părului lângă rădăcină, unde începuse să crească din nou. Cu eşarfa aceea din pene de struţ – nu mai e la modă de zeci de ani. Apoi mai e şi portocalie – chiar îţi sare în ochi. Şi are blana descheiată, maleta prea mulată – i se vede marginea sutienului şi toate celelalte –, e atât de scurtă, că-i lasă buricul descoperit. Bine că se întâlneau destul de rar. Ce ciudaţi sunt şi bărbaţii ăştia. Nimeni n-ar fi spus că tipa asta ţipătoare, ca o precupeaţă de peşte, era soţia unui poliţist serios ca Antonio Buonocore. Dar lui Elio îi plăcea. Odată, când aflase că Buonocore îşi sărbătorea aniversarea căsătoriei, o trimisese să cumpere o pereche de cercei, motivând că doar femeile ştiu ce le place altor femei. Îi plăcea, pentru că lui îi plăcea întotdeauna să-şi aducă în pat femei vulgare – şi asta, chiar dacă n-ar fi trebuit, Maja o aflase. Probabil că o dusese în patul lui şi pe nevasta agentului Buonocore.

— Nu ai răspuns la invitaţie – nu-l laşi? o întrebă Camilla pe blondă.

Emma căscă ochii surprinsă.

— Să-l las unde?

— La Palazzo Lancillotti, în strada Coronari. La petrecere.

— Ce petrecere? întrebă Emma.

— Petrecerea mea, explică fetiţa cu un surâs senin de zână bună.

— Am trimis invitaţiile acum două săptămâni, am scris RSVP, adică *répondez s'il vous plaît,* dar dumneata nu ai confirmat.

— Kevin nu a primit nicio invitaţie, răspunse Emma.

O spuse cu nepăsare, căci se grăbea să meargă la serviciu, să nu întârzie tocmai acum, când se apropia scadenţa contractului, dar, de fapt, era o tragedie. Kevin ar fi vrut să acţioneze digi-dispozitivul şi să se digitizeze pentru a-şi activa superputerile, a se transforma într-un erou şi a declanşa un atac devastator. Dar era încă un simplu monstru digital, abia în stadiul de recrut. Aşa încât era destinat să piardă. Camilla Fioravanti, care niciodată nu-i adresase vreun cuvânt în clasă, decât pentru a-l şicana, nu l-ar fi invitat niciodată la petrecerea ei, iar acum se amuza umilindu-l pe el şi pe mama în faţa doamnei Fioravanti – impecabilă ca actriţele din telenovele, cu părul imobil şi cu fular strălucitor, parfumată şi bogată, şi respectată atât de mult,

încât sora-educatoare îi recomanda mereu Camillei să o salute pe mama, iar lui nu-i recomanda niciodată să o salute pe mama sa. Începu să bolborosească vraja – *Digimon, Digital monsters, / Digimon are the champions.* Era cât pe ce să-i tragă una micii vipere Fioravanti, dar se limită să se îmbujoreze ca un gogoşar. Îl ardea ochiul cel roşu, acoperit de plasture. Ochiul deschis, strabic, o căuta cu disperare pe Emma. Era oribil să fie umilit în faţa ei. Pentru mama îşi dorea să fie perfect, cel mai bun – sau măcar să pară aşa. Ea nu trebuia să bănuiască nimic.

— Dar te-am invitat, îţi jur, şopti Camilla distrusă că nu ajunsese invitaţia.

Aşadar Kevin Buonocore nu avea să mai vină la petrecerea ei, fusese trădată. Dar de cine? Cine putea să-i fi făcut aşa ceva? Nedumerită, Emma mângâie părul lui Kevin, ridicat în vârful capului ca ţepii unui porc spinos, cu ajutorul unui gel minune. O privi usturător pe doamna cea tânără şi elegantă care nu-l invitase pe Kevin la aniversarea fiicei sale. Nu voia să-l dezamăgească pe Kevin, dar nici nu voia să asculte scuze false şi să se prefacă a crede că era doar o chestiune de eroare poştală. O urî pe tânăra doamnă cu mantie gri, de sub ramurile înflorite ale oleandrului, crudă Audrey Hepburn, nepăsătoare la durerea fiului ei, ce călca în picioare sentimentele plăpânde şi neexprimate ale fiicei sale.

Maja evită privirea mamei lui Kevin. Ce situaţie jenantă. De-a dreptul stânjenitoare. Bineînţeles, Camilla îl invitase pe Kevin la petrecerea ei, era o fetiţă cu un suflet atât de gentil. Plângea pentru moartea furnicilor pe care le călca din greşeală, îngropa fluturii de noapte care se ardeau de becuri, se ruga seara pentru supravieţuirea focilor şi se emoţiona când vedea maimuţoii din braţele cerşetoarelor de lângă uşa bisericii, duminică dimineaţa. Camilla nu eliminase pe nimeni din listă. Lista ei de invitaţi cuprindea şaizeci şi unu de copii – toţi colegii de clasă, colegele de la cursurile de gimnastică ritmică, echitaţie şi pictură. La aceştia se adăugau fiii prietenilor lui Elio, verişorii şi alţi copii cu care se înrudeau. În total, o sută douăzeci şi trei de copii. Chiar dacă saloanele de la Palazzo Lancillotti erau destinate întâlnirilor în număr mare – aici îşi sărbătoarea aniversările chiar şi regele Juan Carlos şi Lady Diana –, o asemenea hoardă de minori trebuia absolut evitată. În definitiv, nu era doar petrecerea Camillei – era a ei doar în parte –, ci şi petrecerea lui Elio. Camilla împlinea şapte ani, dar avea să-şi împlinească vârsta şi anii următori, dar Elio trebuia să profite de ocazie acum. Petrecerea venea la momentul potrivit pentru consolidarea

preferinţelor electorilor, stabilirea unor relaţii şi convingerea celor încă nedecişi. Deci mai importanţi decât copiii erau părinţii lor. Aşa încât, din lista Camillei fuseseră eliminaţi copiii ai căror părinţi erau lipsiţi de relaţii. Buonocore – un poliţist şi-o casnică, ambii de origini foarte modeste, doi sărăntoci – ce relaţii puteau să aibă? Eliminaţi. Era foarte simplu. Totuşi, acum când Camilla o privea tremurând de supărare, iar Kevin o fixa cu ochiul lui strabic şi imens din spatele lentilelor, iar falsa blondă Emma o privea cu ochii ei negri, strălucitori şi isteţi, calculul pe care şi-l făcuse, gestul ei, însăşi ideea de a fi conceput o astfel de petrecere îi păru dezgustătoare. Îşi reveni cu greu.

Clopoţelul sună, dar, în timp ce toţi ceilalţi copii se grăbeau să intre în săli, cei doi din faţa lor tăceau, nemişcaţi, în curtea şcolii – amândoi dezamăgiţi şi jigniţi. Trecură alte mame şi alţi taţi. O salutară pe Maja cu zâmbete de complezenţă, iar Maja le răspundea tuturor cu un surâs artificial de supremă amabilitate. Le spunea tuturor:

— Sper să ne revedem după-amiază, vă aştept.

Recita.

Emma şi-ar fi dorit să fie ca ea – să răspundă indiferenţei cu indiferenţă şi dispreţului cu detaşare, dar nu era în stare. Totul o rănea. Orice aluzie la nepotrivirea ei şi orice tăcere.

— Bineînţeles că-l aştept şi pe Kevin, se milostivi în cele din urmă Maja, cu acelaşi surâs convenţional.

Nu putea să facă altfel. Emma încercă să-şi regăsească stăpânirea de sine, aranjându-şi părul – zburlit şi dezordonat din pricina curentului din metrou şi din cauza lipsei unei coafeze: nu mai pusese piciorul la coafor de mai bine de doi ani. Se grăbi să refuze invitaţia-pomană făcută de soţia onorabilului.

— Mulţumim, dar sora lui vine să-l ia pe Kevin pe la unu, şi nu mai are cine-l aduce în centru după-amiază. Locuim prea departe.

— Nu mai locuiţi în Carlo Alberto? întrebă Maja.

— Nu, ne-am mutat la blocurile-turn din Torrevecchia, tăie scurt Emma. Aproape de Primavalle, adăugă, căci sigur doamna Fioravanti nu auzise vreodată de acel cartier.

— O, ce păcat, răsuflă Maja uşurată.

Era atât de abilă, încât dezamăgirea ei părea autentică. Emma nu se lăsă însă înşelată.

— E mai bine aşa. Prefer să nu se ataşeze prea mult de colegii lui. Anul viitor îi schimb şcoala, aici e prea incomod pentru noi. Iar eu nu sunt de acord cu şcolile particulare, nu a fost ideea mea – eu n-aş fi vrut să-l trimit aici, dar soţul meu a insistat, şi al dumneavoastră. Oricum, copiii îşi fac repede noi prieteni.

Maja percepu dureros dezamăgirea Camillei. Camilla încă făcea parte din ea – din fiinţa ei. Din fiecare fibră, venă, muşchi. De când aflase de existenţa ei, trăiau parcă la unison. Îi păru rău că aruncase la coş invitaţia lui Kevin Buonocore. Îi păru rău că fusese nepoliticoasă cu mama lui – de ce o făcuse? Nu avea cum să fi ajuns în patul lui Elio, căci o întâlnise doar la serbările de la grădiniţă şi nu-i vorbise niciodată, căci îl avea mereu lipit de ea pe copilul cel chior, care nu o lăsa nicio clipă. Era oribil din partea ei că o făcuse pe Camilla să sufere, atât de sensibilă şi delicată cum era. Dac-ar fi ştiut, dac-ar fi ştiut…

— Sunt în întârziere, trebuie să plec, îi spuse Emma lui Kevin, care o privea pierdut din cauza ştirii că-i schimba şcoala – veste aşteptată de atâtea luni ca un mesaj de eliberare, dar pe care, în mod ciudat, nu o primi cu plăcere, căci Camilla Fioravanti tocmai îl invitase la petrecerea ei de aniversare.

Simţea chiar o durere, ca un pumn în stomac.

— Ne vedem diseară, puişor. Dacă pentru cină îţi fac cotlet şi cartofei, de la unu la zece, cât…?

— Z-z-zece cu fe-felicitări, bâigui Kevin.

Emma se aplecă, îl îmbrăţişă şi-l sărută pe guriţă. Maja consideră sărutul prea lung, cu siguranţă erotic. Dar blonda încă nu sfârşise, îi îndreptă ochelarii şi îi dădu un pupic şi pe frunte, şi altul peste plasturele murdar. Kevin se agăţă de blana ei, cu toată puterea. Încerca să o reţină. Aşa făcea în fiecare dimineaţă. Ura şcoala pentru că îl îndepărta de ea. O vedea atât de puţin, mama lucra într-o sută de locuri diferite, iar uneori se întorcea târziu acasă, după ce gura aceea spartă care era bunica Olimpia îl trimisese deja de mult la culcare – şi atunci, prin somn, abia simţit, îşi dădea seama că mama se întindea în patul acela incomod şi rămânea acolo cu buzele cufundate în părul lui, fără să poată adormi, căci risca mereu să cadă jos.

— *Hakuna matatta,* Kevin, acum trebuie să plec, repetă Emma, desprinzându-se cu părere de rău din îmbrăţişare.

Camilla realiză că mama lui Kevin pleacă, iar Kevin Buonocore urma să-şi schimbe şcoala – jignit, supărat şi fără să ştie – şi nu mai avea timp şi

totul era pierdut. O prinse de poşetă. O poşetă de catifea, puţin cam învechită, cu siguranţă mai învechită decât cele pe care mama le dăruia săracilor de la Crucea Verde – dar mama lui Kevin era altfel decât mama, era o mamă blondă-blondă, îmbrăcată în violet, roşu şi portocaliu şi parfumată cu tămâie, ca statuia Madonei.

— Doamnă, spuse plină de speranţă, scuturându-i poşeta, Kevin poate lua masa la noi şi poate veni la petrecere cu mine – oricum, după aceea vine şi tata şi garda de corp îl poate duce acasă.

Vorbea cu o voce subţire, dar hotărâtă. Neaşteptat de hotărâtă.

Kevin răsuflă uimit. De când frecventa aceeaşi clasă cu ea, de pe vremea căminului, Camilla Fioravanti nu-i vorbise niciodată. Dimpotrivă. Era inamicul lui numărul unu. Poate de aceea îşi dorea atât de mult ca el să meargă la petrecerea ei. Ce petrecere era aceea de la care lipsea gogomanul, cum să te distrezi? Deci îl voia pentru a-l chinui. Dar el se învăţase să fie chinuit, şi voia să meargă la petrecere – toţi mergeau.

— Eşti foarte drăguţă, mititico, spuse Emma atingând uşor obrazul Camillei.

Ce fetiţă dulce. Un adevărat miracol, dacă te gândeai la superioritatea dispreţuitoare pe care o afişa mama ei.

— Dar vezi, noi nu mai locuim împreună cu tatăl lui Kevin, de aceea nu poate să-l aducă el acasă, e de-a dreptul imposibil.

Deci nu. Camilla, cu buzele tremurânde, aproape să plângă – privirea îi este fixată pe bandajul care desfigurează chipul rotofei al lui Kevin şi-l face să pară dezorientat şi orb. Maja îşi dădu seama, în clipa aceea, că tocmai acel bandaj reprezenta motivul interesului arzător şi secret pe care îl simţea Camilla faţă de acel copil nefericit şi ridicol şi lipsit de relaţii sociale. Camilla, dezamăgită. Dezamăgirea ei, prima din viaţă, o găseşte cu totul nepregătită şi-i va strica petrecerea de aniversare. E important ca petrecerea să reuşească. E important ca fiul lui Buonocore să vină la nenorocita asta de petrecere.

— Lăsaţi-l să vină, nu vă îngrijoraţi, îl va aduce acasă bona noastră, îi spuse Maja Emmei, cu o familiaritate cam excesivă.

De fapt, ar fi vrut să o ţină cât mai la distanţă. Căci era lipsită de relaţii sociale. Pentru că nu mai trăia cu soţul (cum de nu-i spusese Elio?), arătând astfel că se poate pune capăt unui mariaj. Pentru că avea pe chipul obosit semnele unei nopţi înflăcărate de dragoste. Pentru că era o femeie carnală şi provocatoare. Cu cizmele alea şi cu blana din piele de câine. Sintetică,

cumpărată poate din bazar. Sau mai rău: naturală. Şi pentru sânii aceia voluptuoşi care ieşeau de sub bluza mulată, ei bine, da, şi pentru fesele ei obraznice. Şi pentru ochii aceia negri şi strălucitori, şi gura senzuală. Şi pentru că, mă rog frumos, bărbaţii se întorc şi o privesc cu nesaţ, şi cine ştie pe câţi îi duce în patul ei. Pe când eu am avut doar patru, iar cu primii trei a fost atât de dezastruos, încât nici măcar nu-i număr, iar apoi l-am întâlnit pe Elio, crezând că va fi bărbatul vieţii mele, şi apoi a apărut Camilla, iar dorinţa a dispărut, şi suntem ca un tată cu fiica lui, eu menită să apar în faţa aparatelor de fotografiat jucând doar un rol, nici nu ştiu cum s-a întâmplat, am treizeci de ani şi totul s-a sfârşit.

— N-am vrea să vă creăm probleme, spuse Emma nesigură.

De fapt nu voia să-l lipsească pe Kevin de o petrecere pe care şi-o dorise atât de mult. Îl lipsise deja de atât de multe lucruri.

— Nu-i nicio problemă. Ai văzut, dovlecel, că totul se rezolvă? îi spuse Maja blând fiicei. Acum grăbiţi-vă, că au intrat toţi în clasă.

Îi întinse Camillei ghiozdănelul, o împinse uşor spre intrare, unde paznicul se pregătea să închidă uşile cele mari, şi privi în urma ei până când paltonaşul azuriu şi codiţele castanii dispărură dincolo de geamuri. Cele două femei rămaseră una lângă cealaltă, nehotărâte, în curtea goală şi tăcută – se priviră, iar Maja ar fi vrut să o întrebe cum se întâmplase şi când anume îl părăsise pe Buonocore şi cum poate o femeie cu copii mici să o ia de la capăt singură. Dar cum nu-şi găsi curajul de-a o întreba, Emma se înfăşură în eşarfa ei din pene de struţ, îşi încheie blăniţa şi-şi ascunse sub ea formele voluptuoase, şi-i adresă acelei tinere şi elegante Audrey Hepburn din Parioli un surâs lipsit de recunoştinţă. Apoi se îndepărtă unduindu-se, elastică pe picioarele ei lungi, palidă şi abătută, dorită şi poftită de mulţi, urmărită de privirea libidinoasă a portarului, lăsând în urma ei o dâră de parfum dulceag şi dorinţe neîmplinite.

a noua oră

Pe la nouă şi jumătate, chipul agentului apăru pe ecranul interfonului – cenuşiu ca o stafie, din cauza imaginii filmate. Elio îşi luă geanta cu discursurile redactate pentru el de Paolo Calvo, scriitor ratat de romane

introspective, ambientate în mediul înalt-burghez, convertit acum în *ghost-writer,* şi răspunse:

— Cobor.

Uşile automate ale ascensorului se închiseră fâşâind. Elio se analiză în oglinda mică. Un norişor de păr cenuşiu, un nas foarte lung, uşor deviat spre dreapta de un pumn primit cu mult timp în urmă, ochi vioi în spatele lentilelor. Purta o pereche de pantaloni de pânză simpli şi un pulovăr albastru, în deschizătura căruia se vedea o cămaşă azurie, descheiată. Astăzi avea de mers la marginile circumscripţiei sale electorale, turneul prevăzând colectarea voturilor de la periferie: la ultima întâlnire cu strategii hotărâse să abandoneze cravata, considerată prea formală. Onorabilul trebuia să dea impresia că este unul dintre ei: oamenilor care trăiesc dincolo de şoseaua de centură nu le place să voteze un avocat din Parioli, un manechin ale cărui haine costă de trei ori mai mult decât salariul lor lunar. Revăzu în gând obiectivele campaniei electorale: ALARMĂ SOCIALĂ – SIGURANŢA CETĂŢENILOR – VISE. Trebuia să vorbească simplu. Fraze scurte. Fii explicit. Surâzi şi protejează. Încurajează şi admonestează. Se admiră chiar şi în postura de tribun, de navigator gata să iasă pe mare. Cu părul lui sârmos şi pulovărul marinăresc, avea un aspect tineresc. Îşi privi dinţii, îngălbeniţi şi din păcate destul de strâmbi, ca nu cumva să fi rămas între ei vreo urmă de mic dejun, apoi surâse. Fii mereu optimist. Ţine minte, visele sunt singura marfă care nu se depreciază niciodată.

Şeful escortei era rezemat de portbagajul Landei – şi fuma, cufundat în gânduri. Dar când *personalitatea* sa ieşi dintre hortensii, Antonio se desprinse brusc de lângă maşină, se asigură că nimeni nu-i întinsese vreo cursă printre palmierii şi magnoliile grădinii, iar apoi îi veni în întâmpinare, talonându-l îndeaproape, şi îl conduse la maşină.

— Bună dimineaţa, Buonocore, îl salută Elio cu bunăvoinţa lui obişnuită, în timp ce agentul-şofer îi deschidea portiera.

— Bună dimineaţa, onorabile, îi răspunse Antonio.

— Şi astăzi avem nori – primăvara asta îşi cam bate joc de noi, nu-i aşa? îi spuse Elio, pentru a mai destinde puţin atmosfera.

Antonio Buonocore mormăi un comentariu referitor la primăvară – un anotimp care îi cam zdruncina nervii. Dar închisese deja portiera blindată, şi lui Elio îi scăpă semnificaţia acelor replici. Şeful escortei sale era un tip laconic şi, chiar dacă petrecuseră mai multe ore împreună, toate discuţiile lor se limitau de obicei la campionatul de fotbal şi la mersul bursei şi al

afacerilor pe Wall Street (numai în luna aprilie Nasdaq a urcat cu 37%, aducând profituri deosebite la fonduri la care ambii deţin titluri, chiar dacă în proporţii atât de diferite). Uneori mai vorbesc despre interpretarea corectă a Bibliei, în care Buonocore caută răspunsuri la întrebările ce-l frământă, dar pe care nu prea reuşeşte să o citească, dacă e să ţinem cont de faptul că nu a reuşit niciodată să treacă mai departe de capitolul acela în care se vorbeşte despre Ezra. În cea mai mare parte a timpului se mulţumea să-l asculte, pentru că lui Elio cuvintele păreau să-i vină aşa cum izvorăşte apa din artezienele Romei: nestăvilit, gratis şi oricând. Chiar dacă uneori nedumeririle biblice ale lui Buonocore îl puneau în dificultate, neştiind, de exemplu, să-i explice de ce Dumnezeu a vrut să-l supună la o încercare atât de grea pe Iov, prezenţa lui era pentru Elio o sursă de linişte. Îl făcea să se simtă în siguranţă. Avea impresia că atât timp cât agentul Buonocore veghea asupra lui, nu i s-ar fi putut întâmpla nimic rău. Poliţistul acela nu ştia, dar devenise pentru el un fel de talisman.

Elio luă de pe banchetă vraful de ziare. Buonocore avea grijă să i le cumpere în fiecare dimineaţă, aşa încât să se poată pune la curent cu ceea ce se întâmpla în timp ce şoferul se strecura prin trafic. Pe Elio nu-l lăsa sufletul să-i spună că nu avea nevoie de ele, abonat fiind la o agenţie specializată: plătea cinci milioane pe an pentru ca nişte cititori necunoscuţi să aleagă pentru el articolele care l-ar fi putut interesa, astfel încât, intrând în birou, găsea deja faxurile cu ştirile demne de a fi lecturate. Dar chiar dacă nu făcea parte din atribuţiunile sale şi nici nu era de datoria unui agent al Siguranţei Publice să facă treburi de majordom, lui Elio nu-i trecuse vreodată prin minte să-i mulţumească pentru ceea ce făcea. Îi părea că aceasta este o consecinţă firească a rolurilor lor în societate. De altfel, Buonocore acceptase de bună voie şi îndatoriri mai umile – s-o ducă pe Maja la psihanalist, pe Camilla la hipodromul de pe Flaminia, unde îşi ţinea poneiul, Xanadu –, şi nu se lamentase niciodată.

Elio deschise exemplarul, încă neatins, din *Corriere* ca să vadă dacă se vorbea despre el în vreunul din articole. Dar numele lui nu apărea. Neştiind dacă trebuia să considere eclipsa lui mediatică drept un semnal pozitiv – în ultimele luni, apăruse în ziar doar în legătură cu procesul în care era implicat – sau ca pe un indiciu al decăderii sale, îşi aţinti privirea în ceafa şefului escortei, aşezat comod pe scaunul din faţă. Din spatele acela masiv, strâns în uniformă, şi din ceafa aceea groasă, taurină, emana o senzaţie extraordinară de siguranţă şi încredere. Fermitatea aceea bărbătească,

generată de obligaţia de a-şi face datoria, stârnea în Elio plăcerea şi mulţumirea, având un efect relaxant. În peisajul străzilor, care se desfăşura cenuşiu şi dezordonat, dincolo de ferestre, în coregrafia labirintică a traficului matinal, umerii largi ai poliţistului îi ţineau de scut, de centru de gravitaţie. Buonocore era tuns periuţă. Avea umeri largi şi braţe puternice, cu bicepşi sculptaţi în sală, pe care stofa hainei cu greu putea să-i cuprindă. În tinereţe fusese campion la judo pentru echipa poliţiei – cel puţin aşa i se spusese când îi fusese repartizat, în momentul în care, după ameninţări repetate din partea unor terorişti sau a unor mafioţi, primise trei gloanţe într-un plic ce purta numele lui. Bărbatul acela fusese ales de soartă – de fapt, de Ministerul de Interne – ca să vegheze asupra vieţii sale şi a celor dragi lui. Escorta – îi spuseseră – nu e o asigurare de viaţă, ci un paravan, un fel de stavilă: nicio uşă blindată nu funcţionează împotriva hoţilor, dar e bună. Omul ăsta n-o să te abandoneze niciodată. Tu eşti misiunea lui. Omul ăsta te va urma oriunde vei merge şi nu va avea linişte până când nu va închide după tine uşa casei tale. Buonocore avea recomandări bune, chiar dacă nimeni nu-i explicase lui Elio cum se făcea că un poliţist atât de înzestrat fizic şi moral, la peste patruzeci de ani, încă mai era un simplu agent. Oricum, avea toată încrederea în el. Muncea cu un zel aproape religios – iar în serviciul de escortă nimeni nu alege întâmplător să meargă. A-i proteja pe ceilalţi este o vocaţie. Ca şi politica.

— Onorabile, spunea Buonocore, unde trebuie să vă ducem?

Elio nu-şi mai aducea aminte. Îşi verifică agenda. Rămase uimit, descoperind că astăzi, vineri, 4 mai, Sfântul Chiriac, episcop şi martir al Ierusalimului, în penultima zi de vineri din campania electorală, pagina respectivă prevedea douăsprezece evenimente. Douăsprezece! Depunerea unei coroane de flori la locul în care un magistrat fusese asasinat de Brigăzile Roşii, vizita la atelierele Varese, ultimul bastion industrial dintr-o periferie ale cărei fabrici dezafectate deveniseră adevărate *favelas* pentru imigranţii clandestini, o întâlnire cu tinerii antreprenori organizată de Confcommercio, înmânarea premiului Ramarro d'Oro 2001. Apoi casnice, părinţi, meşteşugari, taximetrişti, vânători, sportivi, chiar şi administratori de bloc. ALARMĂ SOCIALĂ – SIGURANŢA CETĂŢENILOR – VISE. Prima întâlnire era prevăzută pentru ora zece şi treizeci de minute, într-o piaţă de cartier din Casilino. Onorabilul Fioravanti merge să strângă voturi la piaţă, printre tarabele de fructe, unde poţi să-l cântăreşti, ca pe vinete: îl poţi atinge. Oamenii de rând s-au săturat să te vadă în faţa reflectoarelor,

într-un tub catodic, vor să se convingă că ai mâini, ochi şi urechi, vor să-ţi vorbească despre lucrurile care-i apasă, despre preţuri, despre inflaţie, despre lifturi stricate, despre lipsa cabinelor telefonice, despre transsexualii care degradează cartierele, despre imigranţii care le sparg casele. Lucruri dintr-astea. Dar el e sătul de atâta propagandă, de alarma socială şi de oamenii de rând. Şi, oricum, e în avans. Preşedintele. Trebuia să discute cu preşedintele.

La numărul rezervat, telefonul sună de mai multe ori în gol, până când, în cele din urmă, bine-cunoscuta voce a Elsei Benelli îl informă că preşedintele nu se afla în încăpere – o clipă, vă rog. După câteva minute însă, aceeaşi Benelli îl informă că preşedintele se afla într-o şedinţă – dorea să-i lase un mesaj?

— Anunţaţi-l, vă rog, că trebuie să-i vorbesc urgent, spuse Elio.

— Bineînţeles, îl asigură Benelli – şi imediat se aşternu tăcerea.

Ceafa rasă a lui Buonocore – omul ăsta destoinic, dur ca o stâncă. Elio rămase câteva clipe cu celularul în mână, dezorientat. Nu-i plăcuse tonul secretarei preşedintelui. Cuvintele acelea – rostite mecanic. Poate nu-l recunoscuse? Avu neplăcuta impresie că a fost tratat ca un pion oarecare. Un neavenit, căruia să i se spună că şeful e în şedinţă. În şedinţă! Preşedintele nu era niciodată în şedinţă la nouă şi jumătate dimineaţa şi, oricum, nu într-o şedinţă atât de secretă încât să nu poată schimba două vorbe cu prietenul lui, Elio. Ciudat comportament. Ciudată şi vocea lui Benelli. Ciudată zi, începută prost, cu visul acela prevestitor de rele.

Preşedintele nu voise să-i vorbească – ăsta era adevărul. Dar de ce? Această negare neaşteptată era oare un avertisment? Era un simptom al dispreţului său? Al urii lui implacabile? Al răzbunării? Al abandonului? Elio asistase de zeci de ori la episoade similare, văzuse mânie, răzbunare şi abandon abătându-se asupra vreunui nefericit, care comisese cine ştie ce eroare, ce păruse impardonabilă în ochii preşedintelui. Preşedintele era cordial, prietenos şi generos cu prietenii, dar viclean şi de nestăpânit cu duşmanii şi cu cei pe care îi considera nedemni să-i fie prieteni. Uneori îşi decreta sentinţele cu nedreptatea capricioasă a unui copil, dar faptul că acei nefericiţi, care deveniseră prada lui, nu meritau furia sa nu le schimba cu nimic destinul. Niciodată Elio nu şi-ar fi imaginat că furia, răzbunarea şi abandonul s-ar fi putut abate asupra lui. Nu făcuse niciodată vreo acţiune, nu spusese niciodată un cuvânt care să poată fi interpretat în sens negativ. Îşi cântărea adjectivele pe care le folosea în interviuri şi nu se lăsase

niciodată prins în cursă de şmecheria vreunui jurnalist. Nu făcuse niciodată cine ştie ce, nici la Procuratură, nici în altă parte. Îl ţinuse întotdeauna în afară, protejat, tutelat, apărat. Şi totuşi, preşedintele îl refuzase.

— Unde trebuie să vă ducem, onorabile? întrebă din nou Antonio, când i se păru că aşteptaseră destul.

Uneori îi părea că Fioravanti îi considera pe el şi pe ceilalţi agenţi din escortă nişte servitori. Spera încă, totuşi, că va veni şi ziua când avea să înţeleagă diferenţa dintre un păduchios de bodyguard mercenar şi un agent al Siguranţei Publice decorat în repetate rânduri. Cel mai bun agent din Comisariatul Appio, iubit de întreg cartierul şi destinat unei ascensiuni de neoprit, în rândurile Poliţiei. Dacă nu era curva aia nenorocită, acum n-ar fi fost aici, să lingă pantofii unui deputat care face pe el de frică din cauza unui bileţel cu o stea în cinci colţuri şi din cauza unor amărâte de gloanţe puse într-un plic. Se întoarse spre el – ochişorii lui minusculi pendulau în spatele lentilelor pătrate, iar nasul extrem de lung sfida penumbra automobilului.

— Am nevoie de o cafea, Buonocore, răspunse Elio.

Fii mereu optimist. O fi fost o întâmplare. Poate că, într-adevăr, aveau o şedinţă. Nu te descuraja. Nu acum, când mai ai nouă zile până la alegeri, acum când trebuie să fii tare. *Batalioane ale muncii* / *batalioane de credinţă* / *victoria e a celor care cred* / e *a celor care ştiu să lupte:* acesta fusese mottoul său în urmă cu douăzeci de ani, atunci când vorbea la club, în grupul lui de armatori. O, idealism tineresc. Cine suferă îndelung se domoleşte. Iar de câteva luni încoace lui îi mergeau toate pe dos. În timp ce Buonocore transmitea prin staţie neprevăzutul schimb de itinerar către maşina de escortă care îi urma, iar şoferul se îndrepta deja spre Barul Muzelor – unde uneori, dimineaţa, îi plăcea să lenevească în faţa unui cappuccino –, Elio se întoarse să-şi răsfoiască ziarul. De data asta o făcu cu mai multă atenţie, examinând şi chenarele mărunte şi pozele cu subtitluri mici. Nici urmă de el. Răsfoi primele pagini din *Repubblica* – cu teamă, căci ziarul acela îl măcina de luni de zile, dar şi cu plăcere, fiindcă puterea se măsoară în duşmani. Şi a fi urât de un ziar al clasei dominante din această ţară îţi dă o anumită satisfacţie. Asta înseamnă să fii important, să contezi. Indiferenţa te condamnă. Mediocritatea te distruge – Elio putea să se considere orice, dar nu mediocru. Însă nici măcar temutele articole vitriolante din *Repubblica* nu menţionau numele lui Elio Fioravanti.

La Barul Muzelor trecu pe dinaintea lui Buonocore şi se aşeză la o măsuţă din colţ, luminată de razele blânde ale soarelui. Pescăruşi gigantici traversau cerul ţipând pe deasupra copacilor. Elio detesta ţipătul răguşit al pescăruşilor – disperat, aproape uman. Avea întotdeauna impresia că vor să-i spună ceva – şi nu era un compliment. Înmulţirea pescăruşilor într-un oraş fără ieşire la mare îi părea de o absurditate inexplicabilă. Dar poate că ăsta era un semn al timpurilor: pescăruşii sunt paraziţi şi trăiesc din gunoaie. Roma îi primise. Roma îi primeşte pe toţi. Şi nu iartă pe nimeni. Sorbind cea de-a doua cafea amară din acea zi, răsfoi frenetic vraful de ziare. *Il Sole 24 Ore. La Stampa, Il Messaggero, Il Giornale, L'Unità* – după aceea, *Il Giorno, La Nazione, L'Unione Sarda.* Rezultatul? O simplă parafrazare. În pagina a treia, în *Il Tempo,* se relatau nişte indiscreţii referitoare la o posibilă candidatură a sa pentru Ministerul de Interne, în cazul unei victorii a coaliţiei. Această indiscreţie o lansase el însuşi în faţa unui ziarist prieten, fără a avea însă niciun fundament, lucru care nu-i făcu nicio plăcere. Se simţi abandonat, decăzut, singur.

Buonocore se scărpină absent la testicule, în timp ce privirea lui scruta agilă parcul din faţă, în care la acea oră era doar un pensionar într-un cărucior cu rotile, împins fără niciun chef de îngrijitoarea lui slavă. Vegetaţia era sălbăticită, plină de urzici, de seringi, de zdrenţe şi leagăne ruginite. Decadenţa era prezentă în fiecare lucru. Elio constată că în dimineaţa aceasta poliţistul nu se bărbierise: ciocul său era înconjurat de o umbră întunecată. Privindu-l mai bine, observă că avea un aspect neîngrijit, deşi era îmbrăcat corect în uniformă. Cearcăne mari şi o paloare bolnăvicioasă. Mâinile îi tremurau. Ce fel de griji putea să aibă un poliţist de rând? Din moment ce viaţa lui era teribil de complicată şi de stresantă, Elio invidia viaţa simplă a îngerului său păzitor – doar casă şi muncă, cea mai convingătoare întrupare a treimii Dumnezeu-Stat-Familie, pentru reprezentarea căreia ceruse el să fie numit în Parlament. O slujbă sigură în care putea să servească demn statul, o soţie frumoasă, doi copii: ce-şi putea dori mai mult?

Elio îl cunoştea pe fiul cel mic al lui Buonocore – care, fiind de vârsta Camillei, fusese înscris la acelaşi cămin, astfel încât poliţistul să-l poată aduce atunci când venea la serviciu. El însuşi insistase pe lângă simandicoasele surori de la Institut să-l accepte pe băieţelul şefului escortei sale. La petrecerile de la şcoală o ochise şi pe soţie – o blondă zveltă şi frumoasă, cu ochi negri şi scânteietori ca onixul şi cu un zâmbet contagios.

Se asemăna întru câtva cu Lorena. Dar era mai experimentată, mai incitantă. Îi vorbise o singură dată, la toaleta. Doamnelor – aproape pe furiş, conştient că făcea un gest reprobabil. Nu-şi aducea aminte cum, după o conversaţie fulgerătoare, reuşise să-i dea cartea lui de vizită, adăugând pe ea cu pixul numărul său de mobil. Sunaţi-mă, dacă aveţi nevoie de ceva, indiferent de ce, îi spusese. Blonda soţie a lui Buonocore îi zâmbise maliţios – iar el ştiu că înţelesese. Acum, privindu-şi îngerul păzitor, se ruşină de acea carte de vizită şi de acea propunere. Se linişti doar la gândul – chiar şi acesta deprimant – că soţia nu-l sunase niciodată. Buonocore îşi ajusta casca în pavilionul urechii, îşi rupea cu dinţii pieliţele de la unghii, fixând cu o privire absentă o pasăre care ciugulea nişte firimituri de pe măsuţa de alături. Cu câtva timp înainte îi dăduse de înţeles că ar avea necazuri cu soţia. Dar la vremea aceea Elio avea prea multe griji pentru a-şi mai bate capul şi cu problemele şefului escortei sale. De altfel, era bine să păstreze distanţa. Acum însă i-ar fi plăcut să-l întrebe dacă îşi rezolvase problemele, dacă putea să-l ajute cu ceva – era un om de treabă şi, fără îndoială, era cel mai bun dintre cei care roiau în jurul lui, arivişti şi nesimţiţi.

— Bea o cafea cu mine, îi spuse, invitându-l să se aşeze.

Dintr-odată simţea nevoia să nu se mai gândească la vocea metalică a Elsei Benelli – Preşedintele e în şedinţă –, la lipsa de menţionări din ziar, la indiferenţa misterioasă care se ţesea în jurul lui ca o pânză de păianjen, învăluind numele onorabilului Fioravanti. Nu voia să se gândească la faptul că preşedintele *îl lăsa să cadă.*

Buonocore schimbă câteva priviri iuţi cu ceilalţi trei agenţi de pază, din cealaltă maşină, şi se aşeză în faţa lui, fără a-şi abandona însă atitudinea vigilentă şi atentă care îl făcea să fie atât de preţios. Elio îl întâlnea pe acest poliţist o dată la două zile, şi asta de câţiva ani buni. Buonocore venise cu el la Bruxelles, la Paris, la Ansedonia. Îl urmase în Parlament, în tribunal, la plajă, chiar la clinică, unde andrologul îi introdusese un tub subţire în penis şi îi făcuse un tampon uretral. Dacă se gândea puţin, era persoana care îl cunoştea cel mai bine – îi ştia deplasările, întâlnirile, obligaţiile, secretele, minciunile. Şi nu profitase niciodată. Întotdeauna tăcut, întotdeauna corect, de o discreţie exemplară. Un adevărat înger păzitor. Iar el nu ştia nimic despre Buonocore. Nimic despre viaţa lui particulară. Nimic despre pasiunile lui – nimic despre necazurile lui.

— Ai o faţă în dimineaţa asta… Ţi-ai făcut de cap azi-noapte? spuse el amical.

Antonio răspunse că ziua de vineri îl face întotdeauna să fie nervos, căci după vineri urmează sâmbătă, iar sfârşitul de săptămână îl ucide cu totul, pentru că de acum nu are nimic de făcut. Duminica e ziua cea mai tâmpită, la fel şi vacanţa de vară sau Crăciunul. Din fericire, duminica asta este de serviciu la onorabilul. Apoi înghiţi pe furiş o pastilă şi dădu peste cap ceşcuţa de cafea.

— Duminica, un tată trebuie să şi-o petreacă în familie. Cei de la minister ar trebui să-mi trimită un tânăr la serviciu, comentă Elio.

— De-acum îmi pare bine când sunt de serviciu în zilele de sărbătoare, căci copiii nu-i mai am. Îmi lipsesc ca atunci când eşti sub apă şi nu mai ai aer, spuse Buonocore sumbru.

Dar Elio nu înţelesese aluzia, fiind momentan distras de imaginea unei tinere bronzate ca miezul unei prune care, în şaua unui maxi-scuter metalizat, îşi căuta un loc de parcare în apropierea barului.

— Ce mai face frumoasa dumneavoastră doamnă? întrebase pentru a întreţine conversaţia.

— O, ea e bine, răspunse Antonio, prefăcându-se că nu observă absurditatea întrebării, după afirmaţia atât de gravă şi de dureroasă pe care o făcuse.

— Şi copiii? Kevin? Cum îi merge? Mai are încă problema aceea?

— Da, e din ce în ce mai bine.

Faţa absentă a lui Antonio – întunecată şi bronzată cu ajutorul unei creme formidabile – nu lăsa să se întrevadă nicio emoţie. Niciodată Elio nu şi-ar fi putut imagina că îngerul său păzitor nu mai vorbise cu fiul lui de aproape doi ani şi că nici măcar nu ştia despre problema pe care o avea la ochi. Dacă ar fi fost după el, Kevin putea să fie şi orb.

Bunăvoinţa arătată de onorabil îl luase pe Antonio prin surprindere. De ani de zile îl urma ca o umbră. *Era* umbra lui. Şi niciodată Fioravanti nu se arătase recunoscător pentru ataşamentul lui. Nici măcar nu părea să-şi dea seama că, dacă s-ar fi tras asupra lui, Antonio ar fi fost cel care ar fi încasat glonţul sau ar fi sărit pe bombă – că ar fi murit pentru el. Se mulţumise doar să-l acopere cu daruri, la sărbătorile legale. Daruri pentru Emma şi pentru copii. Dar Antonio nu aprecia acele daruri anonime, însoţite de câte o carte de vizită bifată cu o mâzgălitură, considerând că darurile sunt menite să te cumpere, iar el îşi dorea ca prietenia să-i fie câştigată zi de zi, şi nu ar fi

vândut-o niciodată pe bani. La început trăise transferul lui la unitatea de escortă ca pe o umilinţă nemeritată – el, care se născuse pentru viaţa dură de patrulă, din stradă, fusese transformat în sluga unuia de la putere, mereu în faţa gloanţelor, cu instrumentul acela băgat în pavilionul urechii şi cu vesta antiglonţ, în care vara mori de cald. La început urâse *personalitatea* care îi fusese desemnată, acel avocat frivol şi monden pus mereu pe glume, gata mereu să cânte *Vincere vincere vincere* şi întotdeauna binedispus. Dar apoi, cu timpul, avocatul şmecher şi priceput la tot felul de subterfugii, înconjurat de femei cu obiceiuri discutabile, de figuri dubioase şi de afacerişti meschini, cu timpul, acel om atât de diferit de el, imoral, mincinos, uşuratic şi neobrăzat de fericit, îi devenise chiar simpatic – şi, de fapt, i-ar fi plăcut să fie ca el. Şi ar fi vrut ca el să-l placă într-adevăr. Să nu îl vadă ca pe un simplu corp care avea să oprească glonţul destinat lui sau ca pe un braţ ce ridică mitraliera pentru a-i salva viaţa. Şi, cum fiecare ajunge să-l stimeze pe cel de care este ignorat sau dispreţuit, Antonio ajunsese chiar să-şi dorească bomba sau atentatul, pentru a câştiga prin eroism, pe câmpul de luptă, aprecierea şi recunoştinţa – sau măcar puţină consideraţie din partea lui Fioravanti, căci era şi el om. Iar astăzi, când în sfârşit, la Barul Muzelor, onorabilul Fioravanti îl băga în seamă, chiar dacă o făcea cu superficialitate, lucrul acesta nu-i mai făcea plăcere. Nimic nu mai era important pentru el. Lumea îi fugea de sub picioare, aluneca, se dezintegra, şi Antonio nu reuşea s-o oprească.

Apoi se aprinse în el speranţa că onorabilul, cu toate cunoştinţele sale, cu judecătorii corupţi sau coruptibili pe care îi frecventa, l-ar fi putut ajuta, şi îşi începu litania despre şansele pe care un tată divorţat le are în ziua de azi pentru a obţine custodia copiilor, practic nule, în statul ăsta învechit şi încuibat în imaginea mamei. Când, de fapt, femeile nu mai sunt cele de altădată. Societatea asta a noastră se autoexterminã, nu are un viitor, căci fiecare caută o fericire egoistă, imediată şi sterilă, şi ar trebui să pună cineva o stavilă, chiar legală, acestei disoluţii. Dar onorabilul nu era capabil să-i asculte pe ceilalţi, căci era preocupat doar de el însuşi şi îşi privea ceasul cu neruşinare, era deja vremea să plece: înainte de a-şi uza pantofii printre tarabele de la piaţă – chiar aşa spusese – mai avea ceva de făcut.

Ceru să fie lăsat în faţă la Sant'Agostino. Antonio aproape fu nevoit să alerge în încercarea de a se ţine pe urmele lui, pe când urca grăbit scările albe şi abrupte. La intrare era întinsă pe jos o refugiată, care le împiedica accesul cu picioarele şi cu bocceaua ei murdară în care dormita o creatură

rahitică şi căcăcioasă – copilul ei, sau poate nu. O fată cu ochii migdalaţi şi cu părul lung şi negru. SUNT SĂRACĂ DIN SARAJEVO AM CINCI COPII NU AM MUNCĂ AJUTAŢIMĂ. Elio îi puse în poală o bancnotă de zece mii, pe care refugiata o ascunse repede între fuste, răspunzându-i cu un surâs. Primul zâmbet pe care lumea aceasta ostilă i-l rezervase onorabilului pe ziua de azi.

— Domnu' să te binecuvânteze, îi spuse.

Şi să mă binecuvânteze şi pe mine.

Trecând, observă că un necunoscut suflase cu vopsea neagră pe calcarul faţadei bisericii. O svastică însoţea mesajul: AM AVUT UN VIS. Visătorul se şi semnase: HOARDA DE BARBARI. I-ar fi plăcut să-i înţeleagă pe tinerii din ziua de azi, căci şi el, în tinereţe, respectase prea puţin însemnele puterii, dar nu i-ar fi trecut niciodată prin minte să profaneze o biserică. Împinse uşa. Sant'Agostino era pustie. Bisericile monumentale ale Romei, întotdeauna pustii – cu excepţia ocaziilor când se organizau nunţi şi înmormântări –, îi aminteau de cimitirele etrusce şi de templele greceşti, magnifică mărturie a unor civilizaţii de mult apuse. Iar această decadenţă, această nepăsare, singurătatea frescelor şi a altarelor, a sacristiilor şi a corurilor îl întristau, dar nu ştia cum să le pună stavilă.

Onorabilul îşi făcu semnul crucii şi îşi aplecă genunchiul, privind altarul – iar poliţiştii care îl urmau îl imitară. Antonio nu intrase niciodată în Sant'Agostino. Înălţimea tavanului îl impresionă. Aşa cum îl impresionase şi cerul albastru presărat cu stele care străluceau pe cupola din dreapta. Peste capelele laterale erau aşternute pânze întunecate, iar în centru se întindeau bănci lungi de culoare închisă. Coloane, marmure preţioase şi statui erau împrăştiate peste tot. Îl intimidară şi-i aduseră aminte că nu mai fusese la preot de la comuniunea Valentinei, la care, la începutul acestui haos, mersese doar ca să discute cu cineva, mai apropiat de Dumnezeu, care poate ar fi reuşit să-i arate cum să-şi pună iar lucrurile în ordine. Biserica aceea – din parohia soacrei – era însă foarte diferită. Făcută din beton armat, prin anii optzeci, era complet lipsită de decoruri: rândurile de bănci erau făcute din fotolii lipite între ele, furate de la un cinematograf de periferie, închis de mult timp. Nu erau altare şi nici tablouri: pereţii erau goi. Doar absida avea o frescă pictată de un pictor modern, necunoscut: pe cerul albastru plutea o femeie îmbrăcată în alb, care părea să zboare. Biserica aceea, al cărei nume nici măcar nu şi-l putea aminti, îi plăcea lui Antonio, avea atâta lumină, pe când la Sant'Agostino era întuneric şi îl

încerca un sentiment de teamă. Agentul Romeo verifica uşa, iar el îl pierduse din vedere pe onorabil. Dac-ar fi fost pe stradă, aceasta ar fi fost o scăpare de neiertat. Îl căută, strecurându-se în transept. Încălţările lui scârţâitoare de lac scrâşneau pe pardoseala de marmură. Lăsă în urmă cardinalii, crucifixurile şi mormintele familiilor patricienilor. Nici măcar nu-i băgă în seamă pe sfinţi, pe profeţi, pe Isaia şi pe San Guglielmo, pe Santa Caterina şi pe San Girolamo, pe Santo Stefano şi pe San Tommaso, pe Santa Monica, pe Madona delle Rose şi chiar pe Tatăl Sfânt. Intră în spatele altarului baroc. Nici urmă de bărbatul pe care trebuia să-l aibă mereu în faţa ochilor. Pe o măsuţă din fier forjat străluceau două lumânări. Apoi, în penumbra densă, îl descoperi. Onorabilul îngenunchease pe o scăriţă incomodă din marmură în faţa primei capele de pe stânga. Privea absorbit o pânză întunecată care ocupa întreg altarul.

Antonio îşi desprinse privirea. Se simţea stânjenit invadând intimitatea acelui om care în faţa lui nu mai avea nimic intim şi nu-i putea ascunde nimic. Căci nimic nu este mai intim decât rugăciunea. Cum în biserică nu mai era nimeni, şi nimeni nu atenta la viaţa avocatului, se îndreptă spre chioşcul cu vederi, luminat de o lampă mică. Învârti stativul fără a privi imaginile expuse. Lucrurile vechi nu-l atrăgeau. Îl întristau. Fioravanti privea ceva alb, viu în întunericul acela. Apoi băgă o monedă în orificiul unei casete, şi tabloul se lumină dintr-odată. Atunci îşi prinse capul în mâini şi începu a silabisi. Antonio se întrebă ce putea să-i ceară lui Dumnezeu. Un om ca onorabilul Fioravanti, care avusese de la viaţă totul. Bani, sănătate, succes, două neveste, mai multe amante, dintre care ultima bine dotată, că ar fi fost în stare să i-o scoale şi unui mort, doi copii, faimă, putere şi o casă minunată – o vilă în stil Liberty pe strada Mangili, cu trei etaje, înconjurată de verdeaţă, cu un parc particular cu portocali şi magnolii. Antonio chiar că ar fi trebuit să se roage. El chiar că ar fi avut ce să ceară. Dar Dumnezeu nu l-ar fi ascultat pe el, căci inima lui era plină de ură. Iar Dumnezeu e dragoste şi iertare.

Fu curios să afle în faţa cărei icoane sfinte se prosternase atât de mondenul onorabil Fioravanti şi se apropie câţiva paşi – tălpile îi scârţâiră lamentabil. În lumina nudă a becului, părul creţ şi cenuşiu al avocatului răspândea o aură argintie, de parc-ar fi fost stropit de picături de ploaie. În colţul din stânga al pânzei, ca şi cum ar fi ieşit din casa ei, şi mare ca în realitate, era o femeie brunetă cu un băieţel în faţă. Era desculţă. În faţa ei stătea îngenuncheat un bărbat între două vârste – aproape în aceeaşi poziţie

în care îngenunchease onorabilul Fioravanti. Probabil că femeia aceea era Maria, iar pruncul cel gol era Iisus. Dar nu era nimic sacru în imaginea aceea. Însă avea ceva foarte familiar. Ceva ce recunoştea cu o nostalgie dureroasă. Era o femeie cu un copil. Femeia era brunetă, mândră şi simplă, ca şi, ca şi, ca şi… Copilul avea cam trei-patru ani. Putea fi Kevin, acel Kevin pe care şi-l amintea Antonio înainte ca ea să-l răpească. Înainte ca ea să le distrugă viaţa, să-l transforme pe agentul special într-un lacheu şi să facă din copiii lui doi străini. Simţi o dorinţă nebună de a-i revedea pe amândoi. Pe Emma şi pe Kevin. Cum putuse să-i piardă? Măcar dacă ar fi avut un motiv serios. Atunci poate că ar fi putut uita. Dar aşa nu, aşa în fiecare zi durerea renăştea, iar timpul, în loc să-i cicatrizeze rana, i-o cangrena.

Ziua în care se născuse Kevin, o spusese întotdeauna şi încă o mai spunea, a fost cea mai frumoasă din viaţa mea. Un băieţel de trei kilograme, rotofei în braţele Emmei. Iar ea i-l întinsese, surâzând satisfăcută. El luase în braţe fiinţa aceea atât de nouă, încât nu avea nici măcar un nume, care dormea şi poate că visa. Se întrebase cu duioşie ce visează un nou-născut: poate viaţa dinainte de viaţă, aşa cum visa el viaţa de după moarte. Fiul meu. Fiul meu care se va numi Kevin, iar într-o zi va semăna cu mine. Şi-l voi învăţa să înoate şi să joace fotbal, să fie drept şi să se apere. Kevin nu o ştia, dar fusese conceput pentru a-i salva. Căci căsnicia lor era de mult în ruine, şi încercaseră să-i redea viaţă cu el şi prin el. Dar lucrurile nu merseseră cum trebuie. Kevin devenise altceva. Cu cerinţele şi exigenţele lui, era altfel decât îl visase, era un străin, nu o schimbase pe Emma, nu trecuse de partea lui, împotriva ei, era doar un alt inamic împotriva căruia trebuia să lupte. Îl dezamăgise – şi se rupsese şi acel fir. Iar acum nu-i cunoştea nici faţa şi nici vocea. Nu avea să le recapete niciodată. Îi pierduse şi nimic nu mai putea să-i readucă înapoi. Lumina se stinse, iar femeia brunetă, cu Kevin în braţe, se cufundă în întuneric. Acum rămăsese doar întunericul. Şi un singur lucru de făcut.

Pânza era ca o tablă neagră pe care luceau, albe, doar pielea diafană a copilului şi chipul obosit al mamei sale. Elio îşi ridică privirea. Îl observă pe şeful escortei sale, plictisit – ţeapăn lângă balustradă. Se ridică grăbit, regretând că se lăsase surprins într-un asemenea moment de slăbiciune. Îşi îndreptă pantalonii şi-şi scuturǎ mătreaţa care-i căzuse peste pulover. Se întoarse şi se îndreptă spre ieşire.

— Onorabile, îl strigă Antonio, ajungându-l din urmă.

Vocea lui răsună în tăcerea rarefiată a bisericii.

— Trebuie să vă cer o favoare. Am nevoie să întrerup serviciul pe la ora două.

Era o cerere nemaiauzită.

— Ei bine… ezită Elio, întrebându-se unde naiba avea să fie pe la două. Nu mie trebuie să-mi ceri permisiunea, ci de la minister – ca să-ţi poată trimite un înlocuitor.

— Ştiu, insistă Antonio grăbit, căci nu avea timp să-i explice, pentru că dintr-odată totul îi era clar. Ştiu, doar că vă cer o favoare personală.

Elio se întoarse încă o dată spre *Madonna dei Pellegrini* – cea mai convingătoare Madonă pe care o văzuse în toată cariera lui de păcătos şi singura în faţa căreia se închina. Păcătosul Caravaggio ştiuse să facă dintr-o romană de rând, dintr-o simplă apariţie, păcătoasă şi ea, imaginea mamei Mântuitorului – iar pentru aceasta, poporul îi fusese întotdeauna recunoscător, şi a venerat-o. Căci dacă femeia aceea pe care o putem iubi şi copilul acela care ar putea fi al nostru sunt instrumentul izbăvirii lui Dumnezeu, şi noi am putea fi salvaţi. În gând, o mai rugă o dată să-l apere, să-l ajute să câştige alegerile, să nu-l scoată de la inima preşedintelui – nu pentru că ar fi avut vreo importanţă pentru mersul uman al lucrurilor, ci tocmai pentru că avea importanţă doar pentru Maja şi pentru Camilla, şi pentru că femeile din viaţa lui nu ştiau răul pe care-l făcuse şi nu meritau să plătească în locul lui.

— E vorba de familia mea, spuse Antonio. E foarte important.

Elio încercă să-şi amintească ce avea de făcut după-amiază. Parcă trebuia să străbată comunele din Casilina. Teritoriu ostil. Era foarte mare riscul unor ambuscade şi contestaţii din partea grupurilor verzi-roşii. Nu, agenţii din maşina de escortă nu-i erau suficienţi. Nu putea să se lipsească de îngerul său păzitor.

— Altă dată, Buonocore, astăzi chiar am nevoie de dumneata.

Antonio primi refuzul – scurt şi la obiect –, dar nu se lăsă bătut.

— E ultima favoare pe care v-o cer.

— Ultima favoare! râse Elio, punându-i familiar o mână pe umăr. Îmi pare că asta e prima.

Antonio împinse uşa grea şi, pe când lumina albă a zilei îl învăluia, continuă să repete, serios şi fără a-l privi, că era într-adevăr ultima.

a zecea oră

Băiatul de serviciu o anunţă că telefonul îi sună în geantă. Doamna Fioravanti dorea să răspundă? Maja întoarse capul, resemnată să nu aibă linişte nici măcar la coafor, în unul dintre momentele cele mai plăcute din viaţa unei femei – când tânărul frizer, graţios şi delicat ca un balerin, îi masa tâmplele şi-i pieptăna părul ud cu o asemenea gingăşie, încât simţea cum o descărcare electrică, scandaloasă şi fără îndoială erotică, îi străbătea trupul de prea mult timp dezobişnuit de un asemenea tratament atât de atent. Dar în ziua petrecerii Camillei mai erau încă mii de lucruri de pus la punct.

— O, da, răspund, spuse.

Băiatul îi puse telefonul lângă urechea umedă – astfel încât ea nici măcar nu trebuia să se mişte. La picioarele ei, manichiurista, care-i ţinea mâna abandonată în poală, continuă impasibilă să-i vopsească unghiile. Cu atenţia unui artist aplecat asupra unei miniaturi, aplica vopseaua în ovalul unghiei – o umbră de sidef foarte şic, transparentă, aproape invizibilă.

— Agenţia imobiliară Gabetti, spuse o voce necunoscută. Ne-aţi sunat cu puţin timp în urmă în legătură cu apartamentul din Aventino. Vă stau la dispoziţie.

Maja ridică brusc capul. Manichiurista căzu de pe scăunel şi îi pictă fără să vrea o dâră de ojă pe dosul mâinii. Părul, încă îmbibat cu apă, îi umezi tunica de atlaz.

— Nu era nicio urgenţă, spuse repede, ridicându-se. Voiam doar nişte informaţii.

Ochii săi căutară un colţ în care să se ascundă, dar salonul era plin. Printre prietenele ei – de acum era un lucru bine ştiut –, stilistul Michele, alias Michael, se bucura de o reputaţie deosebită: era un magician capabil să transforme într-o divă pe cea mai ştearsă dintre urâte. Erau acolo femei cu părul ud, aşezate comod în fotolii, unele înţepenite sub jetul cald al uscătoarelor de păr, altele revărsate în scaune, cu şuviţe de păr unse de culoare, împachetate în foiţe de aluminiu, ceea ce le făcea să arate ca nişte extraterestre. Femei aşteptând pe canapele, altele la şamponat. Pretutindeni.

— Este un apartament cu trei camere de o sută douăzeci de metri pătraţi, superfinisat, cu deschidere spre grădină – în grădină sunt diferiţi arbori de talie înaltă, un vis, recita secretara agenţiei imobiliare. Dacă vreţi să-l vedeţi, vă pot fixa o oră, în programul de astăzi.

— O, nu, protestă Maja coborând vocea. Voiam doar nişte informaţii – o prietenă trebuie să se mute la Roma şi m-a rugat să o ajut să-şi caute ceva în Aventino.

Împleticindu-se spre uşă, cu părul ud, trecu de damele căţărate pe scaune ce răsfoiau *Amica, Glamour* sau *AD*, în timp ce asistentele lui Michael le uscau părul, îl întindeau, îl îmbălsămau sau îl încreţeau, în timp ce alta le pilea unghiile de la picioare. Deschise uşa reflectorizantă cu umărul şi se refugie în stradă.

— Vă rog să mă ascultaţi, apartamentul e un vis, într-adevăr, iar preţul este negociabil.

— Astăzi nu pot, spuse Maja. Nu pot să ajung la timp şi nu pot să o anunţ pe prietena mea, îmi este imposibil.

— Avem deja doi clienţi care vor să facă o ofertă pentru acest apartament, continuă necunoscuta neluând în seamă aparenta ei nepăsare. În Aventino nu este nimic de vânzare – dacă prietena dumneavoastră îşi caută casă acolo, v-aş sfătui să mergeţi astăzi.

Maja se întrebă ce imbold necunoscut o împinsese să ceară informaţii despre casa aceea. N-o mai făcuse niciodată. De obicei se mulţumea să răsfoiască nenorocitul acela de ziar cu anunţuri, doar în joacă. Poate faptul că nu avea nimic de făcut, dimineaţa pe la nouă, în casa aceea goală – ea, care de obicei avea o sută de mii de lucruri de făcut, în acelaşi timp. Dac-ar fi mers să lucreze… Dac-ar fi fost Navidad, nici măcar nu i-ar fi trecut prin cap – era o fată atât de bisericoasă, senină, de modă veche. Doar că, dintr-odată, se simţise atât de nemulţumită, întâlnirea cu Emma Buonocore o răvăşise. Să-ţi dai seama că o mamă de familie poate să-şi lase aşa, dintr-odată, bărbatul, să-şi ia copiii şi să plece. Cei doi păreau atât de îndrăgostiţi. O familie atât de frumoasă. Dar şi eu cu Elio părem atât de îndrăgostiţi… O familie atât de frumoasă. E suficient să te gândeşti un pic mai mult la prostiile astea. Însă nu era plăcut ca un agent imobiliar să ştie că Maja Fioravanti îşi căuta casă.

— Mulţumesc oricum, încheie conversaţia pe neaşteptate – înfrântă, fără puteri, pierdută pe trotuarul din strada Mercalli, zdrobită de un sentiment de vinovăţie.

În spatele uşilor reflectorizante, salonul lui Michael era aproape invizibil. Oglinda o reflecta doar pe ea. Maja ştia însă că femeile care aşteptau în salon puteau să o vadă.

— Ascultaţi-mă atunci, facem aşa, insistă secretara insinuantă. Eu pun pe listă numele prietenei dumneavoastră. Pe la ora două. Dacă nu vine, nu-i nicio problemă. Agentul nostru va fi oricum acolo.

Pe la două – se gândi Maja. Cât avea să dureze? Pe la patru, copiii vor începe să sosească la Palazzo Lancillotti, iar ea va trebui să fie prezentă. Ei bine, la urma urmelor, de ce nu? Aşa, ca să se mai relaxeze. Altfel creierul său ar continua să rumege acele idei – iar gândurile, astăzi, păreau să aibă o consistenţă solidă, tinzând să devină aproape contondente.

— Dacă va putea, va veni pe la două, consimţi.

— Pe ce nume să o înscriu?

— Riva, spuse Maja.

Acesta fusese timp de mai bine de un sfert de secol numele ei de domnişoară, înainte să devină doamna Fioravanti. Traversă salonul ca o somnambulă şi se întoarse la locul ei, pe scaunul din faţa chiuvetei. Îşi rezemă ceafa deasupra vasului din plastic. Manichiurista nici nu se mişcase. Închise ochii şi tânărul începu să-i şamponeze părul şi să-i maseze tâmplele cu mâinile lui delicate. Dar nu reuşi să regăsească plăcerea bine cunoscută. Tunica umedă îi dădea o senzaţie de frig. Atât de îndrăgostiţi, atât de îndrăgostiţi – continua să-şi repete.

Angelicul frizer o conduse spre un alt fotoliu, iar magul Michael îi scoase turbanul. Şuviţele negre, fine-fine, îi căzură din nou peste urechi. În oglindă, Maja îşi privi cu mirare şi nelinişte imaginea reflectată. Nimeni nu-şi putea închipui că această tânără doamnă, graţioasă, delicată şi fragilă ca o vrăbiuţă era în realitate o plăsmuire insensibilă cu două feţe. Maja privi neliniştită foarfecele argintii ce sclipeau în mâinile lui Michael.

— Deci fără şuviţe, spunea cu vocea lui controlată. Sunteţi o adevărată conservatoare, doamnă Fioravanti, vă este teamă de lucrurile noi. V-ar sta foarte bine cu nişte şuviţe vineţii, v-ar da mai multă lumină feţei. Dar facem cum vreţi dumneavoastră, păstrăm castaniul natural. De ce nu mă lăsaţi măcar să vă fac o linie mai trendy, cu şuviţe de lungimi diferite – aţi văzut ultimul film al Juliettei Binoche? Dacă vreţi, putem rămâne şi la linia clasică, dar nu mai este *fashion* – şi, ca să fiu sincer, vă îmbătrâneşte mult.

— Faceţi cum ştiţi dumneavoastră, murmură Maja.

Magul surâse, căci în sfârşit clienta era în puterile sale, şi făcu să clănţănească foarfecele. Maja adăugă cu un surâs visător:

— Michael, faceţi-mă să arăt mai tânără.

Profesorul Ferrante îşi începu examenele pe la zece şi jumătate, cu o oră mai târziu decât anunţase. Studenţii înscrişi pe listă – mai bine de două sute – zăceau în atitudini descompuse pe băncuţele din hol. Unii fumau, alţii răsfoiau cu disperare cursurile, căci unul dintre examinaţi, ieşind, îi asigurase că asistentul – hamalul profesorului din vremuri imemorabile, încâinit de atâta aşteptare a unei catedre – nu punea întrebări doar din texte, ci se axa mai mult pe temele de seminar ţinute de el, la care de fapt nu participase nimeni. O fată mesteca gumă privind zidul cenuşiu din faţă, ca şi cum ar fi. Încercat să citească pe el noţiuni pe care nu avusese timp să le înveţe. Zero stătea la fereastră privind statuia înfricoşătoarei Minerva, cea purtătoare de scut, care se oglindea în lacul Universităţii, reflectându-se într-o oglindă de apă putredă. Urmărea haotica perindare a promovaţilor şi a respinşilor, relaxat, ca şi cum ar fi privit spectacolul planetei Marte. Dreptul penal era al zecelea examen al său, în trei ani: avea o medie acceptabilă, deşi nu era una lăudabilă. Dar depăşise deja etapa în care făcea totul din datorie sau din răzbunare – ajunsese indiferent. În dimineaţa aceea depăşise ultimul prag, ajungând să se întrebe de ce naiba se afla aici, şi dacă nu cumva tipul acela ameţit care bântuia pe coridoarele Facultăţii de Drept nu era sosia lui. El rămăsese în mansarda care dădea spre cilindrul enigmatic al gazometrului, asamblând bucăţi şi componente de metal, pentru a face să sară în aer simbolurile inamice. Ieşi o fată scăldată în lacrimi – le explica studenţilor care o înconjuraseră imediat că asistentul cel tânăr era o pramatie, un lingău, un pielea…

Asistentul despre care se vorbea – un grăsan cu ochelari al cărui corp denunţa pierderea inerentă a respectului de sine – apăru în prag şi strigă numele celor care urmau să intre. Şi al lui. Fără chef, Zero se dezlipi de lângă fereastră, gândindu-se că peste puţin timp avea să fie afară. Doar un mic efort intelectual şi avea să-şi câştige libertatea pentru toată vara care urma. Îşi programase să meargă la Barcelona ca să intre în contact cu anarhişti din grupul Barricada. Fraţi cu adevărat curaţi şi devotaţi. Mottoul lor era: *Vreau un tărâm în care să nu existe bani – vreau să trăiesc o viaţă curată.* Barcelona îl atrăgea. Spania trecuse de la fascism la libertate cu o dezinvoltură impresionantă. În Italia nu fuseseră suficienţi şaizeci de ani. Acolo era mai multă energie, mai mult dinamism şi speranţă – lucrurile se schimbau, ideile se năşteau, artiştii creau. Roma era un oraş îmbătrânit şi inert, o mlaştină mirobolantă. Trecutul o împiedica să aibă un viitor. Locuitorii ei se învârteau în cerc, ca nişte condamnaţi. Nimeni nu ieşea din

sfera care-i fusese destinată. Asistentul aruncă o privire plină de dispreţ către mulţimea de studenţi din care şi el făcuse parte până în urmă cu câţiva ani şi văzu venind spre el un tânăr delicat cu părul lung, vopsit violet şi împletit în nişte codiţe încâlcite, la capătul cărora atârnau nişte biluţe strălucitoare. Avea un inel în nas şi o biluţă de argint înfiptă în limbă. În ciuda acelor însemne tribale, purta în mâna dreaptă o geantă diplomat din piele. Se dădu la o parte pentru a-i face loc să intre. Tânărul mirosea a câine.

Zero luă loc sub lunga catedră ridicată pe podium, la care trona foarte influentul profesor Ferrante, minte luminată în domeniul dreptului penal, bine cunoscut pentru prelegerile sale supraîncărcate şi pentru comentariile sale la Codul Civil – atât de alambicate, încât păreau scrise în turcă. Ferrante vorbea cu o altă docenţă şi, câteva minute, nici măcar nu-şi dădu seama că studentul aştepta răbdător să-i vină rândul, ţeapăn pe scaun, într-o postură de supusă răbdare. Când îl văzu, nici nu-l băgă în seamă. Avea altceva mai bun de făcut. Zero interceptă câteva frânturi de conversaţie, fără nicio legătură cu dreptul penal. Profesorul Ferrante şi femeia începuseră să râdă. Păreau să se cunoască îndeaproape.

Zero se întrebă din nou ce căuta în aula aceasta. Nu-şi dorea să ajungă nici judecător, nici notar. Nici măcar avocat, deşi ar fi fost destui nenorociţi pe care ar fi trebuit să-i apere şi destui anarhişti pe care să-i elibereze din închisorile stăpânilor. Nu-şi dorea să devină nimic. Voia să fie ceva – să dea un sens vieţii sale. Până acum nu avea niciunul. Îşi aşeză cartela electronică pe catedră. Ferrante îi acordă aceeaşi atenţie scârbită pe care ar fi adresat-o unei muşte. Intră şi un alt student pe care îl luă în primire pramatia aceea de asistent, care-şi căuta ceva de făcut, încercând să pară util, astfel încât la sfârşitul doctoratului profesorul să-i acorde o bursă de studiu. Asistentul se temea să nu fie considerat inutil la Universitate şi-i era teamă să nu rămână abandonat în voia destinului, în lumea aceasta atât de mare şi de sălbatică. Studentul fu examinat în grabă, răspunse în grabă. Asistentul nu-i asculta răspunsurile, studentul nu se asculta nici el. Vorbea. Vomita informaţii prost digerate, frânturi de jurisprudenţă. În curând avea să devină avocat şi mai târziu judecător. Mai devreme sau mai târziu toţi urmau să-şi găsească locul în lumea cea mare, numai Zero, la cei douăzeci şi trei de ani împliniţi, nu avea niciun loc – în lumea aceea nu era loc pentru el.

— Să începem, spuse profesorul Ferrante când colega îl părăsi, lăsând în urma ei o dâră de parfum cu esenţe de paciuli, caprifoi şi tuberoze. Să

vorbim despre delictele împotriva patrimoniului. Articolul 624.

— Furtul, spuse Zero placid.

Profesorul îl întrebă ce se înţelege prin însuşirea de bunuri necuvenite.

— Apare o problemă de interpretare între cele două cuvinte: sustragere şi însuşire de bunuri necuvenite, răspunse Zero mecanic, fără a se asculta. În unele percepţii, cele două momente coincid, dar există şi păreri conform cărora cele două momente ar trebui privite distinct. Faptul în sine se realizează în mod integral doar în momentul în care agentul obţine autonoma disponibilitate a bunului, astfel încât acesta din urmă să nu mai fie în controlul direct al păgubitului.

Vomită şi el noţiunile ingurgitate în săptămânile anterioare. O fabrică, o linie de montaj. Măcinate, amestecate, introduse în maşina infernală, împachetate şi împrăştiate în lume fără a fi altceva decât nişte necunoscuţi anonimi – zero. Totuşi, Zero reuşi să alunge într-un colţ al conştiinţei sale acele gânduri apăsătoare şi rămase concentrat, supunându-se acelui ritual absurd şi gol, un sacrificiu aberant închinat unor zei în care nici el şi nici profesorul nu credeau.

La un moment dat – în timp ce-i explica mecanic diferenţa dintre momentul consumat şi tentativă, de exemplu furtul din supermarketuri –, în imensa aulă goală se ridică un sunet uşor, un ţârâit insistent ca o muzică îndepărtată. Venea din geanta lui. Din păcate, uitase să-şi închidă celularul. Pentru o clipă se blocă îngheţat, apoi hotărî să ignore neplăcutul incident, prefăcându-se că telefonul nu era al său, şi continuă să dezbată raportul dintre furt şi însuşirea de bunuri necuvenite. Le cunoştea prea bine. Furtul fusese primul delict pe care îl săvârşise, la cincisprezece ani. Furase un timbru vechi, un exemplar rarisim al unei ţări coloniale africane, din colecţia tatălui său. Nu ştia că valora atât de mult, aflase abia mai târziu – când îl aruncase deja la veceu. Importantă era doar fapta – achiziţionarea şi distrugerea unui bun privat. Dar telefonul continua să sune. Patru beep-uri, apoi cinci, apoi şase, zece. Persoana care suna – fără îndoială Meri sau Poldo, sau Ago, neliniştiţi de criza de la Battello Ubriaco, pe punctul de a fi daţi afară dacă nu s-ar fi întâmplat un miracol în care niciunul din ei nu credea – nu se dădea bătută. Dincolo de catedră, profesorul începu să se agite scandalizat. Celălalt examinat tăcu. În tăcere, muzica îndepărtată şi difuză deveni din ce în ce mai clară: soneria telefonică înşira notele – de-acum uşor de înţeles – ale melodiei *Bella Ciao*.

Tăcu şi Zero. Notele continuau să ţeasă *Stamattina mi sono alzato. O bella ciao bella ciao bella ciao ciao ciao.*

— Unde vă credeţi, domnule, la munte? urlă profesorul.

E ho trovato l'invasor. Zero nu-i răspunse. Ce putea să-i spună? Ar fi vrut ca această aulă degradantă şi dezolantă, ce nu mai fusese restaurată din vremea Piacentinilor, să fi fost codrii partizanilor. Oamenii de felul profesorului îi numeau pe aceştia bandiţi. *O partigiano portami via.*

— Aceasta e cea mai mare Universitate din Italia, spuse profesorul Ferrante, sacadat. Ştii cine a predat la Sapienza? Mă îndoiesc, voi, tinerii, sunteţi nişte ignoranţi. Au trecut pe aici cei mai mari oameni de stat ai acestei ţări. Aldo Moro, Vittorio Bachelet. Să-ţi fie ruşine.

Zero nu reuşi să se ruşineze. Se ruşina doar de ceea ce era, de tatăl său, de lumea aceasta în care fusese împins să naufragieze, de viaţa sa, de sentimentele pe care le nutrea faţă de o persoană nepotrivită – dar de asta, nu. *Stamattina mi sono alzato e ho trovato l'invasor.* Răscoli prin geantă şi închise telefonul. Îl privi pe profesor calm şi angelic.

— Merg mai departe? întrebă politicos.

La urma urmelor, profesorul nici măcar nu-l asculta. Îşi făcea notiţe în palmbook, avea lucruri mai bune de făcut decât să evalueze pregătirea umililor săi studenţi. Totul era doar o prefăcătorie, o farsă – dar apelul acela o demascase, îi demascase şi asta nu putea s-o admită. Trebuia să-l pedepsească. Zero îşi dădu seama că avea să fie respins. Ideea îl necăji, căci îşi dorise să meargă la Barcelona mulţumit de el, atât cât putea – în orice caz, nu-i plăcea să meargă împovărat de gândul că aruncase pe fereastră un semestru întreg, dar tristeţea aceasta fu superficială şi dură mai puţin decât roşeaţa care-i împurpura obrajii.

Profesorul îl privi îndelung, strâmbându-şi gura ca şi când ar fi văzut un gândac.

— Dumneavoastră vă închipuiţi că vă puteţi prezenta într-un tribunal al Republicii Italiene cu inel în nas, ca un sălbatic? îl întrebă.

— De ce nu? răspunse Zero, conştient că examenul deja fusese pierdut. La urma urmelor, un tribunal este tot o junglă în care domneşte legea celui mai puternic.

— Purtaţi perucă? îl ironiză Ferrante, privindu-i codiţele lungi.

Poate că-l invidia: el era aproape chel. Şuviţe aspre îi ajungeau până pe gulerul cămăşii. Câteva fire de păr rare, patetice.

— Nu, răspunse Zero, e părul meu.

Părul: singurul lucru pe care-l moştenise de la tatăl său, singurul simbol al înrudirii lor de sânge. Creţ, aspru, sârmos. Şi-l vopsise violet pentru că nu voia să-l aibă ca tatăl său.

Dumneavoastră credeţi că un judecător sau curtea juraţilor ar putea lua în seamă un reprezentant al legii cu părul violet? insistă Ferrante, pe punctul de a-şi pierde răbdarea. Acesta este respectul pe care dumneavoastră îl aveţi în fata legii?

— Legea suntem noi, răspunse Zero calm. Totul se schimbă.

Se gândea că într-o zi părul lui violet putea să devină un semn de respect, aşa cum era cravata, burta mare sau un Rollex. Cu o sută de ani în urmă, dacă i s-ar fi spus unui profesor de drept penal că ar fi trebuit să examineze şi studenţi de sex feminin, libere să intre în aulă fără pălărie pe cap, ca nişte femeiuşti de stradă, nu l-ar fi crezut. Ferrante luă cartela electronică hotărât să-l respingă fără nicio milă pe acel contestatar încăpăţânat şi transpirat ca un vagabond, când privirea îi căzu asupra numelui. Un nume comun, de altfel. Îl privi pe tânărul filiform care şedea dinaintea lui resemnat în faţa destinului. Avea trăsături delicate. Ochi albaştri, care în lumina cenuşie a aulei aveau reflexe de ardezie. Nasul acvilin – nu, nu-i semăna deloc. Şi totuşi. Foarte puţin probabil. Ar fi fost neplăcut totuşi. Mai bine să ne asigurăm înainte. Chipul său îşi pierduse expresia colerică şi indignată, îndulcindu-se. Întrebă:

— Sunteţi rude?

Zero ezită. Se înroşi. Strânse pumnii şi se scărpină în cap. Prin faţa ochilor păru să-i treacă San Francesco, gol în pridvorul bisericii, în timp ce-l renega pe acel neguţător obscen, responsabil pentru viaţa lui. Privi cartela – neînsemnată şi derizorie bucată de plastic, care în mâinile profesorului era mărturia incontestabilă a nulităţii sale.

— Da, răspunse. Sunt fiul lui.

Profesorul Ferrante începu să bată cu degetele în masă. Deci acest partizan de cartier era fiul lui Fioravanti. Probabil nu se aflau în relaţii prea cordiale, din moment ce Elio nu menţionase vreodată existenţa acestui Aris, student în anul trei la Drept, la aceeaşi Universitate la care, înainte de a se dedica întru totul afacerilor profitabile ale studioului său legal, Elio absolvise fără prea mari onoruri. De altfel, încă din vremea când era doar un cercetător asiduu şi strălucit, Fioravanti îi menţiona printre cunoscuţi doar pe cei de pe urma cărora avea vreun profit – făcea nişte aluzii extraordinare la numele unor personalităţi influente, pe care le arunca nonşalant în

conversaţiile cele mai banale, ca şi când ar fi făcut referire la anumite contacte frecvente. Dintotdeauna fusese un tip calculat. Un pătrunjel care făcea rădăcini în toate câmpurile potenţial fertile. Lăsa să se creadă că joacă tenis cu consilierul, că merge pe mare cu iola în compania unui anume ministru. Şi, încet-încet, ajunsese să-l creadă lumea. Devenise de acum o instituţie – deşi nimeni nu înţelegea pe ce se baza puterea lui. Iar cu preşedintele juca tenis cu adevărat: cei doi, parteneri de dublu, cu pantalonaşi albi şi muşchi fleşcăiţi, fotografiaţi pe terenul de tenis al vilei din Capri a preşedintelui, ajunseseră pe paginile lucioase ale revistelor ce se adresau bărbaţilor cu pretenţii în lumea afacerilor – aşa cum apar acei actori, industriaşi sau politicieni care se strecoară aproape pe furiş între paginile pline de mesaje publicitare la parfumuri, pantofi, maşini şi ceasuri. Ce l-ar fi făcut oare să crească în ochii lui Fioravanti? Trebuia oare ca fostul coleg să-i respingă, sau să-i promoveze fiul?

Un tată rămâne totuşi tată – Fioravanti probabil că preferă un fiu licenţiat, decât un vagabond. Conştiinţa impenetrabilă a profesorului n-ar fi avut de suferit. Şi toţi ar fi avut de câştigat. Şi apoi, cine ştie, poate într-o zi, din recunoştinţă, Fioravanti avea să-l invite la una dintre acele recepţii la care întreaga Romă se îngrămădea să participe, pentru că orice absent este apoi bârfit ca un deşeu care nu contează. De altfel, studentul Aris Fioravanti părea pregătit. Trecuse deja alte nouă examene, cu o medie destul de bună. Avea să-l treacă, deci, recomandându-i să-l salute pe tată – astfel încât puştiul să ştie de ce nu l-a scos afară ca pe un mizerabil, cu toate că avea telefonul deschis în timpul unui examen. Ce trist, cu aceşti nostalgici ţineri comunişti. Fosilizaţi în simboluri defuncte. În această lume măturată de globalizare. Şi iar se aude *Bella Ciao.* Aceşti tineri impertinenţi care se cred partizani pentru a putea combate naziştii şi invadatorii. Îl cuprinse o bucurie răutăcioasă la gândul că Elio Fioravanti – Ascensorul, cum era numit în facultate de colegii invidioşi – fusese blestemat cu un astfel de fiu cu părul mov şi cu inel în nas ce aparţinea unui trib de sălbatici contestatari. Fiul lui Ferrante lucra însă la Milano, director de marketing al unei firme internaţionale. Studentul Aris privea fără prea mult interes cartela lui electronică. Profesorul îi mai puse trei întrebări – uşor răutăcioase, din moment ce făceau referinţă la articolele 270 (asocieri subversive) şi 272 (propagandă şi apologie subversivă şi antinaţională). Ascultă binevoitor răspunsurile lui şi îi acordă douăzeci şi şase de puncte, un compromis echitabil, după care îi dădu liber. Când îi reaminti să-l salute pe *prietenul*

Elio – accentuând cuvântul cu un ton uşor insinuant – Zero dădu din cap cu tristeţe.

Ieşi din aulă fără să se întoarcă. Se ruşină pentru faptul că se agăţase de numele tatălui său. Omul acela era cel mai aprig duşman al său. Ar fi trebuit să-l renege şi să se lase respins. Ar fi ieşit înfrânt, dar cu capul sus. S-ar fi simţit mândru de el. *Bella Ciao.* Dar eşti un laş, iar viaţa ta e un compromis. E făcută din abţineri şi din tăceri laşe. Din cecuri lunare şi revolte efemere. Nicidecum Total Devastation, nicidecum Fă Bum! Simţi că pentru a putea să reziste nu-i rămânea decât o şansă: să bea paharul amar până la fund. Trebuia să meargă la tatăl său şi să scoată nişte bani pentru a salva Battello Ubriaco, singurul loc din Roma căruia simţea că-i aparţine cu adevărat. Avocatul Fioravanti, astăzi prieten cu preoţi şi politicieni moderaţi, dar în tinereţe reprezentant de vază al Legiunii, nu va şti niciodată că tocmai el avea să salveze de la demolare şi de la evacuare un centru social în care trăiesc anarhişti, bestii punkiste şi alţi neisprăviţi pe care i-ar trimite cu plăcere la ocnă sau la truda pământului – „braţe sustrase agriculturii" era una dintre replicile lui preferate atunci când vorbea tineretului. Voi merge imediat supus şi înfrânt să beau paharul amarului şi al umilinţei. Tu nu eşti Zero. Eşti Aris Fioravanti. *Sunt fiul, da, sunt fiul, sunt fiul.* Nu răspunse studenţilor care se îngrămădeau în jurul lui, întrebându-l neliniştiţi ce subiecte îi dăduse Ferrante. Se îndepărtă în grabă ca de la locul unui delict.

Îşi scoase telefonul din geantă. Voia să o sune pe Meri şi să-i spună că avea să-şi sacrifice şi ultima umbră de mândrie şi demnitate ce-i mai rămăsese, pentru a salva Battello Ubriaco, dar îşi dădu seama că nu spaniola îl sunase pe când îşi recita rolul nedemn din farsă. Pe display rămăsese numărul Majei. Alergă până lângă lacul statuii Minerva şi se opri doar atunci când se consideră destul de departe de influenţa nefastă a Facultăţii de Drept.

— Aris? îngână vocea ei subţire, educată şi perfectă.

Bea-ţi paharul până la fund – îngenunchează, căci Ea îi aparţine, închină-te, căci el are totul şi poate totul, iar tu nu ai nimic. Ţi-a lăsat fărâmele banilor lui, deşeurile eredităţii sale genetice, resturile sentimentelor pe care i le-a furat soţiei.

— Bună, Maja, spuse. M-ai căutat?

— Unde eşti? şopti Maja.

Zero percepu în vocea ei o bucurie de bun augur.

— Am luat douăzeci şi şase de puncte la Drept Penal, spuse.

Imediat însă îi păru rău că se lăudase cu asta. Dar ştia că Ea ar fi fost fericită. Uneori avea chiar impresia că măcina întruna examene doar pentru a nu o dezamăgi – căci Maja îi recomanda să nu facă greşeala idealistă de a abandona universitatea din graba de a trăi şi de a se implica în problemele lumii. Trebuia să se gândească la viitorul lui. Chiar dacă voia să meargă în Africa, cu vreun ONG, sau să devină infirmier sau fotograf de război, sau cine ştie ce altceva, o diplomă putea să-i fie întotdeauna utilă. Maja însă nu îl copleşi cu complimente şi nici nu se arătă prea fericită aflând că trecuse de punctul-cheie al Dreptului Penal.

— Astăzi trebuia să vii la prânz la Camilla? îl întrebă cu o superficialitate ameţitoare.

Cum ar fi putut să uite? Da, chiar astăzi. Chiar dacă prietenii îl aşteptau la Battello Ubriaco pentru a celebra explozia – marea lui realizare de mic alchimist, chimist şi comandant. Dar mai ales pentru a discuta strategia de opunere în faţa ordinului de evacuare. Se grăbi să confirme. Când Maja te convoacă la prânz, alergi ca un câine. Şi nu te ruşinezi deloc. Dimpotrivă, ai vrea să fii câinele ei – pentru a o urmări în fiecare zi şi în fiecare oră, pentru a o vedea cum te ignoră, pentru a te cuibări în umbra ei.

— Camilla are astăzi un prieten la prânz, iar eu am o schimbare în program, spuse Maja. Trebuie să contramandăm.

— Să contramandăm? întrebă ca un ecou Zero, dezamăgit.

De câte zile nu o mai văzuse? Şapte? Nouă? Unsprezece. Unsprezece zile de agonie. De altfel, de ce ar fi trebuit să-l vadă? Maja îşi avea viaţa ei. Un soţ, o fiică, munca, relaţiile sociale, plăcerile, datoriile. Ce reprezenta el în viaţa aceea? O paranteză. Conversaţii interminabile despre economie, despre nedreptăţi sociale, despre influenţa mijloacelor de comunicare în masă asupra psihicului omului occidental, despre deviaţia ştiinţifică şi perversă a libidoului dinspre sexualitate către achiziţionarea de bunuri inutile. Plimbări nesfârşite – la Roseto, la Villa Borghese sau pe cheiurile pustii de pe malul fluviului. Nimic altceva. Şi totuşi, în acele plimbări derizorii se concentrau cele câteva ore în care simţea cu adevărat că trăieşte.

— Trebuie să merg undeva, îi spunea Maja distantă.

El protestă:

— Şi nu putem merge împreună?

a unsprezecea oră

Bună, dragul meu jurnal, iartă-mă k nu am putut scrie până acum.

Aş vrea să-ţi spun k s-au întâmplat atâtea lucruri, dar viaţa mea e pustie. Volei, şcoală, volei, în fiecare sâmbătă am ieşit cu Miria – dar aceia sunt prietenii ei. Eu aş vrea să am prieteni, însă celor urâţi nu li se cuvin prieteni dacă aceştia fac parte din rândul celor frumoşi. De aceea, eu cu tine mă simt eu însămi. Îţi vb despre toate, mai mult decât unui prieten, mai mult decât unei prietene. Eu nu am prieteni. Sunt marginalizată.

Bunica mi-a făcut horoscopul. Spune k voi avea o perioadă negativă până în iulie, de plictiseală şi apatie, fără noutăţi în dragoste. Apoi vor urma pasiuni şi fericire. Sper să fie aşa. Dacă voi reuşi să mă îndrăgostesc, chiar şi în iulie, voi fi neb de fericire. Eu vreau să fiu normală.

Ieri m-am certat cu mama pentru k vreau să merg la Brighton în vacanţa de studiu cu Miria, dar ea spune k nu mă trimite, pentru k sunt prea mică. Adevărul e k nu vrea să ceară bani de la tata. O urăsc! I-am dat şi-o palmă, dar apoi mi-a părut rău, însă nu i-am spus.

Sunt violentă. Trebuie să mă schimb.

Eseul meu i-a plăcut prafului. Mi-a dat un „foarte bine" cu felicitări. A citit cu voce tare fraza mea despre tridacna, „cea mai mare cochilie din lume între valvele căreia s-ar putea ghemui un om, pentru a muri". *Am glumit apoi pe seama faptului că ar fi frumos să fim îngropaţi în câte-o cochilie, în loc să ne bage în sicrie. Eu am subliniat că mai există foarte puţine tridacne, deoarece sunt victime ale braconajului celor care le colecţionează şi oricum, din motive igienice şi din lipsă de spaţiu, în ziua de astăzi e mai bine să fii incinerat. Profu' a zis că sunt puţin cam tenebroasă – nu ştiu ce voia să spună.*

Mi-am dat seama că-mi este drag. E cu adevărat mai mult decât un profesor. Unul care ţine într-adevăr la clasa lui. Eu nu reuşesc să vorbesc cu mama aşa cum vb cu profu. Eu când vb cu el înţeleg aşa de multe lucruri. Nu trebuie să-mi creez un model ideal, pentru că aş putea să aştept întreaga viaţă o persoană care un există. Pe oameni trebuie să-i accepţi aşa cum sunt. Dar eu sunt egoistă şi mi-e greu să iubesc defectele altuia.

Azi-noapte tata a venit din nou. Eu l-am văzut, a încercat să vb cu ea, însă ea l-a alungat. Nu e drept, dar nu am putut face nimic.

I-am scris un cântec. Ce mult aş vrea să i-l dau!

Cântecul masochistului

Nevasta i-a plecat
Şi nu-l mai înţelege
Nevasta i s-a dus în altă parte
Şi el nu-şi va găsi altă iubire.
El e singur,
Mereu singur.
Şi nici nu mai vorbeşte.
A făcut pustiu în jurul lui
Şi nici prieteni nu mai are.
Când iese, iese singur.
Dar nu ştie încotro să meargă.
Şi nici nu o va spune.
Iar ceilalţi îi vor spune că e rău,
Dar el este doar singur.
Singur de moarte.

Noi, Buonocore, suntem ca şi numerele. 2 numere relative se numesc concordante atunci când au acelaşi semn. Eu şi tati suntem 2 numere relative concordante. 2 numere relative se numesc opuse când au semne diferite, dar modulul egal. Tati şi mama sunt 2 numere opuse.

Nu ştiu care este valoarea noastră absolută.

Am luat o hotărâre. Dacă mai vine, chiar dacă ea nu vrea să-i vorbească, voi coborî eu.

O, tati, vino şi în noaptea asta!

Astăzi sunt fericită, chiar dacă nu am nimic special de sărbătorit. De fapt e chiar o zi anostă.

Simt că se va întoarce.

Când ea a închis obloanele chiar în faţa lui, el a început să plângă în maşină. Aş fi vrut să-l mângâi. Plângeam şi eu. Şi eu mă simt singură, ca şi el. Dar mama nu va înţelege asta niciodată.

Uneori sper ca ea să facă o nebunie şi să meargă cu cineva, nu mă interesează cu cine, un rahat oarecare, aşa încât eu să mă pot întoarce la el. Îmi pare rău că gândesc toate aceste lucruri. Oare chiar sunt tenebroasă? Dar aşa sunt eu.

Acum trebuie să-mi iau rămas-bun, profu şi-a dat seama că fac altceva. Se vorbeşte despre dragostea pe care o simţim noi faţă de părinţi. Eu îi

iubesc? Sunt dispusă să mă sacrific pentru ei? Eu cred că nu, dar totuşi îi iubesc. Trebuie să fie ceva mai complex decât dragostea.

4 mai

— Valentina, dacă nu cumva scrii *Odiseea,* aş spune să laşi deoparte şi să continui după aceea, o atenţionă Sasha – dar nu-şi aprofundă ocara, căci trebuia să se ocupe de toţi ceilalţi douăzeci şi şase din a III-a B.

În clasă era un infern, căci Mataloni conducea jocul ghiveciului şi chema legumele pe rând, iar colegii se ridicau unul după altul, în timp ce profesorul îi privea interzis şi nu înţelegea nimic. Stătea la catedră, şifonat tot, cu ochii uimiţi în spatele ochelarilor rotunzi, cu o mină neliniştită şi cu şosetele desperecheate, căci era foarte ameţit, iar astăzi îşi pusese o şosetă neagră şi una verde-închis – ceea ce, chiar din momentul în care intrase în clasă, stârnise un val de veselie, care încă nu se stinsese.

— Bostan, strigă Mataloni.

Rossi se ridică şi râse. Profesorul părea cu totul pierdut. Jocul ghiveciului – care începea în surdină, cu intervale lungi între un apel şi celălalt, şi se termina cu *toţi în oală!* Sau mai bine zis toată clasa în picioare în aceeaşi clipă – era cel mai crud dintre toate jocurile posibile pe care le făceau în timpul orelor, căci dădea dovadă de o asemenea indolenţă, de o asemenea superioritate în faţa profesorului, încât oricine s-ar fi aflat la catedră se simţea anihilat, umilit, conştient de nulitatea lui. Profa de mate făcuse chiar o criză de nervi. Valentinei nu-i plăcea când clasa se revolta împotriva profului de italiană – care se străduia întotdeauna să le capteze atenţia şi alegea dintre poeziile din antologie pe cele care îi permiteau discuţii constructive, sau cel puţin aşa spunea el. Dar poezia aceasta de Camillo Sbarbaro, despre tată, nu plăcea nimănui. Totuşi trebuia să treacă şi timpul ăsta cumva.

Sasha îşi drese vocea, înecată de oboseală, şi încercă să restabilească ordinea, fără succes însă. Ca şi cum ar fi putut fugi şi scăpa din aula aceea, din şcoala aceea, şi apoi să ajungă sus pe cupola de la Santa Maria Maggiore şi mai sus în cer, se întoarse spre fereastră. Lumina soarelui îi ardea ochii şi înflăcăra aerul dens. O mulţime de oameni erau la plimbare, acolo, afară, pe străzile din Esquilino. El, însă, era închis ca-ntr-o puşcărie, pe nedrept. Dimineaţa colcăia într-o marmeladă de cuvinte îmbibate de birocraţie, de evaluări şi apeluri la linişte. Scirocco, vântul cald, aducea în clasă polen, petale şi praf. Prin ferestrele deschise intra zgomotul traficului

şi un miros de asfalt încins, de pizza cu suc de roşii amestecat cu duhoarea gazelor de eşapament – mirosul Romei. Din curtea şcolii se auzeau mingile şi primele clase care făceau orele de gimnastică. Încercă să se consoleze, gândindu-se la lalelele albastre. Dar Dario era încă departe, în cealaltă viaţă a sa. Iar aici era această clasă indolentă, douăzeci şi şapte de adolescenţi nestăpâniţi, nepăsători în faţa gramaticii, a istoriei oamenilor şi a poeziei italiene: versuri care lor nu le spuneau nimic, erau doar sunete asemenea altora în cacofonia ţipătoare a lumii. Erau indiferenţi la orice lucru care nu-i privea personal şi nimic nu părea să-i privească. Poate că la paisprezece ani şi el fusese astfel, dar nu-şi mai aducea aminte, căci nu se gândea niciodată cu nostalgie la trecutul lui – copilăria îi fusese un infern din care reuşise să evadeze. Iar acest lucru îl făcea să se simtă superior faţă de ei. Tumultul din clasă atinse un nivel îngrijorător. Dacă directoarea era în biroul ei, cu siguranţă putea să-l audă. Iar Sasha nu se înţelegea prea bine cu vrăjitoarea aceea.

— Băieţi, protestă el iritat, îmi dau seama că nu e uşor să stai cinci ore într-o bancă, dar vă asigur că nici mie nu mi-e uşor.

— Da, dar pe dumneavoastră vă plătesc! strigă Zuccari din ultima bancă. Pe noi cine ne plăteşte?

— Nu sunteţi voi atât de interesanţi. Chiar credeţi că ar plăti cineva pentru a sta în compania voastră? glumi Sasha neatent.

Atunci Mataloni strigă cu voce tare *finocchio*[1] şi Abbate se ridică, iar toţi începură a râde.

Proful rămase o clipă împietrit în spatele catedrei, apoi spuse prosteşte:

— Luaţi antologia.

Dar o luaseră deja, chiar citeau din Camillo Sbarbaro când începuse „ghiveciul”. Valentina observă că încerca să se prefacă a nu fi auzit nimic, dar avea pe frunte broboane de sudoare. Picăturile se înmulţeau spre tâmple şi se prelingeau pe lângă rădăcina părului. Un pârâiaş îi curgea încet pe obraz, ascunzându-se în cele din urmă sub gulerul cămăşii. În ianuarie, părinţii lui Mataloni conduseseră un fel de revoltă împotriva suplinitorului de italiană. Întocmiseră o scrisoare către directoarea şcolii şi adunaseră semnături, apelând la Ministerul Educaţiei, căci, după părerea lor, proful era nedemn să predea într-o şcoală publică, dând un exemplu negativ care ar fi putut corupe adolescenţii, transmiţându-le un viciu care trebuia vindecat ca o maladie. Părinţii revoltaţi convocaseră o şedinţă la care participase şi mama. Ea fusese liderul puţinilor părinţi ce săriseră în apărarea profului.

După părerea ei, toate astea nu erau decât bârfe şi răutăţi. Cine inventase povestea aceea? A rănit domnul profesor Solari pe cineva? Cum e posibil să răstigneşti un profesor pentru presupusa lui orientare sexuală. Solari era un profesor deosebit, iar mama considera că era un lucru bun că elevii puteau să studieze cu un bărbat. În felul acesta aveau un model masculin, altul decât cel al tatălui. Şi apoi, pe lângă programa aceea nenorocită, el organiza pe cheltuiala sa şi din pur altruism o mulţime de activităţi extraşcolare, care deschideau creieraşul cel mic cât o minge de tenis al puştilor, pe care de altfel şi-l umpleau doar cu prostii. Părinţii lui Mataloni răspundeau că profesorul nu era chiar un sfânt misionar al culturii, ci-i invita pe elevi la muzee şi la teatru, sau chiar în casa lui, ca să asculte muzică clasică, inducându-le astfel cine ştie ce idei oculte – în cele din urmă se certaseră cumplit. Mama venise acasă răvăşită toată, spunând că bestialitatea oamenilor e egalată doar de prostia lor dezgustătoare. Oricum părinţii băieţilor nu-şi mai trimiseseră fiii la activităţile lor extraşcolare. Proful nu ştiuse niciodată nimic. Se gândea că nu-i este scris pe frunte. Dar ea ştia – şi de atunci, de fiecare dată când proful le propunea să meargă la teatru pentru a vedea *Hamlet* sau îi invita la el acasă pentru a le arăta filme neorealiste, ei îi era întotdeauna ruşine pentru el.

— Citim Saba, spuse Sasha răsfoind cu disperare antologia.

— Profesore, cine-i Saba ăsta? Nicio clasă de a treia nu-l studiază – noi de ce-l mai citim? protestă Festa.

— Cine vrea să citească? îl ignoră Sasha.

Dar cum nimeni nu-i veni în ajutor, spuse:

— Vii tu, Valentina?

Buonocore era preferata lui din toată această teribilă a III-a B. O puştoaică inteligentă, receptivă, chiar profundă. Uneori Sasha avea impresia că ţine lecţiile doar pentru ea. Dacă n-ar fi existat Valentina, ar fi fost mai bine pentru el să închidă catalogul, să iasă şi să lase totul baltă. Îl chinuia gândul că viaţa lui se limita la asta – să piardă ore, zile, luni, ani povestind întâmplări şi evenimente despre care nimeni nu voia să ştie nimic. Avea certitudinea că îşi pierde viaţa semănând în vânt, fără a construi ceva – doar aşa…

— Ce trebuie să citesc, profesore? spuse Valentina, făcând jurnalul să dispară sub bancă.

Se îndreptă încet, fără chef, spre catedră, fără a-i adresa nici măcar o privire.

— Citeşte al treilea sonet din *Autobiografie.* Pagina patru sute.

În ultima vreme chiar şi Valentina îl dezamăgea. Adeseori era distrată şi absentă. Întotdeauna avusese note foarte bune – aproape întotdeauna „foarte bine”. Acum, la multe materii abia dacă primea suficient. La tezele din semestrul trecut, celelalte profesoare o cam strânseseră cu uşa – pentru a o stimula. Spuneau că este vina sportului – puştoaica îşi băgase în cap că este campioană la volei şi nu mai învăţa nimic. Lui însă, în timpul excursiei la Assisi, fata îi povestise despre divorţul părinţilor ei. Spunea că nu reuşea să adoarmă, căci îi părea că trebuie să-l aştepte pe tatăl ei să se întoarcă de la muncă, şi atunci stătea cu urechile ciulite la toate zgomotele din bloc, şi de fiecare dată când se mişca ascensorul inima îi bubuia în gât, chiar dacă era conştientă că nu putea fi el. Încă de mică trăise cu teama că nu avea să se mai întoarcă. Era poliţist şi ea se temea că, într-o zi, vreun hoţ ar fi putut să-l împuşte în plină stradă. Dar nu-l împuşcase nimeni, şi cu toate acestea tatăl ei nu se mai întorsese. Sasha nu credea că reuşise să o consoleze. Îi spusese că dacă îi lipsea atât de mult tatăl ei, poate că ar fi trebuit să i-o spună, să-l caute – să-l sune. Cu siguranţă şi lui îi era dor de ea. Fata îi răspunse că tatăl uitase de ea şi de frăţiorul ei – chiar dacă ei nu aveau nicio vină.

Dialogul acela îi părea acum o relicvă a unei epoci foarte îndepărtate. Luni de zile, cu elevii săi, rătăcise ca-ntr-un labirint fără a se apropia de centrul lui nici măcar cu un pas şi fără a găsi vreo ieşire. La început îi considerase o şansă. Puştii aceia gălăgioşi, dar neştiutori şi avizi de cunoaştere erau materia umană cea mai interesantă pe care o întâlnise şi pe care, foarte probabil, nu avea s-o mai întâlnească în anii următori. I-ar fi plăcut să-i descifreze ca pe un popor necunoscut – să descopere criteriile după care îşi elaborau informaţiile, misterul prin care se formau conştiinţele. Şi dacă se putea, voia să-i ajungă în ascunzişurile lor secrete – nicidecum n-ar fi vrut să le stingă lumina. *SILOGISM. Profesorii distrug elevii. Adolescenţii sunt deschişi oricărei experienţe* – asta scrisese după prima zi de şcoală. *Dacă elevii tăi vor rămâne închişi în faţa poeziei şi a inteligenţei, adu-ţi aminte că tu vei fi cauza eşecului lor. DECALOG. Prin umilinţă, răbdare, abnegaţie, sensibilitate, bucurie, mă angajez să dărâm zidul necomunicării ce îi separă de mine şi să intru în dimensiunea existenţială a unei inteligenţe neexprimate – să o eliberez şi să o restitui acestei lumi.* Din experienţa aceasta voia să alcătuiască o povestire pe care să o publice în revista literară la care colabora de mult timp cu câte un

reportaj pe teme sociale, sau vreo nuvelă inspirată din neorealismul american. Apoi avea de gând să o amplifice şi să o transforme într-un roman. Nu-l interesa şcoala, ci tinereţea – acei ani uşori şi liberi, dar totodată teribili, suspendaţi în pragul identităţii şi al vieţii.

Se simţea capabil să o înfăţişeze pe Valentina Buonocore – sau pe oricare altul. Simţea că are calităţile necesare: luciditate, o privire deschisă asupra lumii, compasiune, stil şi darul de a putea trăi detaşat de ceilalţi, chiar dacă putea pătrunde în fiecare dintre ei. Din acest motiv, suportase şi stilul invaziv al directoarei, bănuielile părinţilor şi aluziile lor la capacităţile sale. Suportase scepticism şi ironie, căci avea un scop – iar el fusese întotdeauna incapabil să găsească vreunul. De aceea, la treizeci şi trei de ani, când colegii săi câştigau concursuri la Universitate şi ofereau consultanţă editorială sau făceau recenzii, el rămăsese în urmă. Material uman – obiectul cărţii şi al povestirii sale: Valentina şi colegii ei existau doar pentru asta. Sasha transcria întâlnirile lor, o sporovăială lipsită de consistenţă şi de miez, în care se iveau din când în când, ca nişte ecouri contorsionate, concepte pe care Sasha însuşi le expusese sau pe care tinerii le ascultaseră la televizor, la radio sau în familie şi pe care le repetau fără ca măcar să le înţeleagă. Păstra toate e-mailurile pe care i le scriau, îşi nota toate gesturile, jargonul şi glumele lor.

Îşi petrecuse Crăciunul încercând să descifreze criptografia unei scrisori tenebroase şi pline de dezamăgire a Valentinei Buonocore – în timp ce familiile celebrau o sărbătoare care nu-l privea, iar amantul lui tăia curcanul în casa socrilor, prins în capcana unui ritual căruia nu reuşea să i se sustragă. Studia limbajul Valentinei, îi cataloga metaforele şi îşi nota acele secvenţe verbale alambicate cu o atenţie – şi o pasiune – pe care nu o cunoscuse până atunci. Scrisese deja aproape două sute de fişe şi apoi se blocase. Înregistrase copiii şi pe părinţii lor. Însă continua să-i lipsească subiectul care să-i adune pe toţi laolaltă. Ba mai mult, odată cu trecerea timpului, nu mai reuşise să ignore violenţa, obscenitatea şi abuzul care se ascundeau în însuşi actul de a studia şi de a expune în numele literaturii fiinţa umană lipsită de apărare, fragilă şi neputincioasă. Şi astfel sfârşise prin a-şi abandona cartea. Se limitase la a trăi doar alături de materialul său uman, cerându-i să-l ignore. Să se prefacă a nu-l vedea – şi se simţea în acelaşi timp un spion, un trădător, un farsor, dar şi gardianul, tatăl sau fratele acelor tineri.

Acum, romanul care ar fi trebuit să-l transforme într-un scriitor ajunsese într-o cutie de pantofi, împreună cu un vraf de hârţoage: articole de ziar despre inadaptabilitatea adolescenţilor, bileţele de dragoste pe care elevele i le scriau pe ascuns şi i le puneau în cutia poştală, brăţări din fir de aţă, pe care i le dăruiau la întoarcerea din vacanţe, fotocopii dintr-un tratat de sociologie despre crizele familiale şi o cravată urâtă cu dungi, care după părerea Valentinei ar fi trebuit să-i placă, pentru că profu' era singurul bărbat pe care ea îl ştia capabil să-şi pună o cravată fără să pară bătrân sau demodat. Şi un semn de carte făcut din piele – în felul acesta, de fiecare dată când va citi o carte, profu' îşi va aminti de Valentina Buonocore din a III-a B. Îi părea că acea grămadă lipsită de formă, dar nelipsită de sens şi istorie, o reprezenta pe Valentina Buonocore şi pe colegii ei, mai mult decât orice cuvânt.

— Te rog, citeşte, o invită – sau poate că o rugă.

Saba, atâţia ani petrecuţi printre poeziile lui, cât de drag îi era pentru viaţa lui caldă, pentru disperarea lui senină, pentru detaşarea şi apologiile lui sclipitoare, pentru secretele lui. Era singurul scriitor italian pe care Sasha era bucuros că trebuie să-l predea elevilor săi. Valentina stătea în picioare lângă catedră, cu antologia în mână. O fată ca atâtea alte mii, cu părul strâns în coadă de cal, cu tricoul în dungi colorate, care-i lăsa descoperite clavicula şi braţele prea subţiri, cu blugii atât de joşi încât lăsau să se întrevadă marginea chiloţilor. O puştoaică nesigură şi confuză – o orfană.

— *Tatăl meu a fost pentru mine asasinul,* începu Valentina. Clasa izbucni în râs.

După două ore de ascultat la căşti plângerile clienţilor, capul îi zumzăia de parcă i-ar fi fost plin de gândaci. O usturau ochii: pe ecranul computerului pâlpâiau doar cifre verzi. Căută o cale de scăpare – dar pereţii nu ofereau niciun fel de relaxare, iar dincolo de postul ei displayul din sală arăta alte numere, chiar mai neliniştitoare: informaţiile statistice generale asupra principalilor indicatori de trafic şi de performanţă, dar şi nivelul de trafic pentru fiecare grup de operatoare şi timpul de aşteptare a unui răspuns. 2 minute. *15 apeluri în aşteptare pentru cei 16 operatori din sală.*

— Alo, sunt Emma, anunţă grăbită aşa cum o învăţaseră la cursuri. Cu ce vă pot ajuta?

Ascultă problema apelantului. Încercă să dezlege misterul cuibărit între numerele de pe ecran, încercă să fie convingătoare. Apelantul începu să

ţipe. Îi spuse că era inutil să se certe cu ea din cauza proastei funcţionări a serviciilor, căci ea nu putea să facă nicio reclamaţie, nu dispunea de documentaţie, putea doar să verifice datele. Avea impresia că apelantul nici măcar nu-şi dădea seama că ea era acolo, vie, reală, ci o considera doar o extensie a unui computer – o entitate invizibilă, anorganică şi imaterială. Şi într-un fel chiar aşa şi era.

— Sistemul informaţional este constituit din platforme software care îmi comandă fiecare operaţie în cele mai mici amănunte, îi explică blând. Aceste procese nu pot fi modificate de către operatoare. Îmi pare rău.

Asistentul se ivi din spatele peretelui mobil. O supraveghea. Le supraveghea. Randamentul ei era monitorizat constant.

— 4 minute, numărul 7, îi făcu semn cu degetul, nu începe să trăncăneşti, ai cel mult patru minute pentru a trata cu un client – *one call solution,* ţine minte.

Du-te-n mă-ta, îl blagoslovi Emma. Să tratez cu clientul – ce expresie şi-au mai inventat şi creierele din firma asta…? Doar nu sunt o curvă.

Din paravanele de plastic care separau postul ei de celelalte operatoare aflate în aceeaşi încăpere, din când în când se auzeau voci vesele şi râsete. Astăzi era veselie în sală. I-ar fi plăcut să ştie şi ea motivul şi să ia parte la veselia lor. Dar Emma era destul de distantă faţă de colegele ei, mult mai tinere decât ea, majoritatea studente, care intraseră să muncească la *call-center* pentru a-şi plăti taxele la universitate, gândindu-se că implicarea pe care o cerea telefonul nu era un impediment în calea studiilor. Şi chiar dacă implicarea cerută era de-a dreptul minimă din punct de vedere intelectual, totuşi era masacrantă – şi din ce ştia, niciuna dintre ele încă nu absolvise. Când ceasul arătă ora unsprezece, avea deja o durere de cap atât de puternică, încât îşi permise să închidă telefonul, îndreptându-se spre automatul de cafea. Din înaltul pereţilor obiectivele firmei păreau să o ameninţe. 1. SĂ FURNIZEZE ACCES LA UN SERVICIU DE ÎNCREDERE ŞI DE O CALITATE DEOSEBITĂ. 2. SĂ MĂSOARE NIVELUL SATISFACERII CLIENŢILOR. 3. SĂ FURNIZEZE INDICATORI CARE SĂ SE REFERE LA PRODUSELE ŞI SERVICIILE OFERITE. 4. SĂ FURNIZEZE INDICAŢII PENTRU ADAPTAREA FIRMEI LA CERINŢELE PIEŢEI. 5. SĂ ORIENTEZE POLITICILE DE MARKETING ALE FIRMEI. Pauza pentru cafea nu era prevăzută.

Operatoarea de la postul 9 – o brunetă cu care uneori făcea presupuneri asupra stării civile a tânărului şef de departament, cel cu mutră de spot

publicitar, pe care îl curtau majoritatea telefonistelor, încă tinere şi neştiutoare într-ale căsătoriei – dădu pe gât, cu o grimasă de dezgust, conţinutul unui păhărel de plastic şi o întrebă, binedispusă, dacă primise mesajul.

— Care mesaj? exclamă Emma.

— A, mă rog, nu ştiu… se grăbi să spună cealaltă, dându-şi seama de greşeala făcută.

Aruncă păhărelul de plastic în coşul de gunoi şi se grăbi la postul ei înainte ca Emma să-i mai poată pune vreo întrebare. *Mors tua, vita mea* – aici aşa funcţiona. Emma, uimită, introduse moneda în aparat şi, pentru că nu se întâmpla nimic, trase un şut maşinii. Păhărelul începu să se umple. Câteva picături negre cu aspect veninos începură să se prelingă prin tub. Când operatoarea de la 13 trecu prin faţa ei – impregnată de nicotină de la ţigara pe care tocmai o fumase pe ascuns la toaletă – o abordă şi, chiar dacă avea senzaţia clară că aceasta încerca să o evite, o întrebă dacă primise mesajul.

— Da, slavă Domnului, răspunse fata, altfel nu ştiu cum m-aş fi descurcat. Am făcut deja rezervare la restaurant pentru nuntă. Mă căsătoresc peste o lună.

Emma simţi o înţepătură între coaste – ca un presentiment. Încă nu se lipiseră bine, după fractura pe care o suferise, şi acum funcţionau ca un barometru – anunţau ploaia care trebuia să vină, sau necazurile. Înghiţi în grabă cafeaua.

— Ce anume era scris? întrebă forţându-se să pară indiferentă.

— Nu l-ai primit? întrebă bănuitoare numărul 13.

Emma clătină din cap.

— Ai să vezi că-l primeşti astăzi. Cu vocea ta, eşti singura care satisface clienţii, o asigură.

Dar nu o privea. Fixa sârmele de înaltă tensiune suspendate, ca o pânză de păianjen, dincolo de geamuri.

— Te rog, spune-mi ce era scris, insistă Emma.

Iar numărul 13 îi spuse:

— Firma are plăcerea de a mă informa că am fost reconfirmată pentru încă şase luni.

Emma se apropie de asistentul de sală, cuprinsă de nişte presimţiri sumbre, urâte. Îi ceru permisiunea de a-şi consulta căsuţa electronică.

— Nu ai niciun mesaj din partea firmei, îi răspunse. Întoarce-te la postul tău. Timpul de aşteptare nu trebuie să depăşească două minute.

Îşi puse din nou căştile. Ce însemnau toate astea? Că nu fusese reconfirmată? Contractul ei se termina în 14 mai. Mai erau zece zile. Lucra pentru compania asta de şase luni. În decembrie, anul trecut, se oferise să facă schimbul de pe 25. Petrecuse un Crăciun trist şi nefericit, cu căştile pe urechi, în timp ce copiii desfăceau cadourile la casa fratelui ei din Ladispoli – şi chiar îi reproşaseră, Kevin refuzase să-i vorbească două zile de supărare. Nu-şi luase nici măcar o zi pe caz de boală. Nici măcar pentru a-l însoţi pe Kevin la oftalmolog. Nu fusese niciodată reclamată. Nu făcuse probleme. Nu intrase în grevă. Nu semnase petiţii împotriva noilor reguli interne aprobate de conducere. Nu se înscrisese niciodată în sindicat, îşi ascunsese cu grijă ideile – de altfel, chiar dacă le avusese vreodată, acum le pierduse cu totul. Renunţase la toate lucrurile pe care nu şi le putea permite, iar părerile le eliminase aşa cum eliminase vacanţele, coafeza, maşina, pantofii noi, hainele noi, cinematograful.

Din câte ştia, firma mergea bine. Cel puţin la telejurnal aşa se spunea. Companiile telefonice din aproape toată lumea avuseseră încasări uimitoare în ultimii ani. Bineînţeles, existau şi voci care vorbeau despre restructurări inevitabile şi care prevedeau că în anii următori această dezvoltare avea să se oprească. Noua economie risca să se dezumfle dacă nici cea veche nu mai reuşea să dea randament, iar titlurile de la bursă începeau să scadă. Dar ea nu înţelegea nimic despre toate aceste lucruri, şi-apoi ce treabă aveau? Chiar şi numărul 13 îi spusese – ea era singura care se descurca aici, înăuntru. Şi între colege nu se prea făceau complimente. Era o competiţie acerbă – chiar şi pentru un singur apel. Însă celelalte primiseră mesajul de confirmare, pe când ea, nu. Trebuiau neapărat să-i reînnoiască contractul. Era singurul venit fix pe care putea conta. Celelalte slujbe erau mult prea precare – abia reuşea să plătească pentru cărţile de şcoală ale Valentinei. Telefonul sună. Binecuvânta sunetul acela strident şi cacofonic – căci îi permitea să-şi crească veniturile.

— Bună, sunt Emma, ciripi aproape bucuroasă, ce pot face pentru dumneavoastră?

— Poţi face multe, îi răspunse bărbatul.

Deşi vocea venea de departe, bruiată şi acoperită de zgomotul traficului, îl recunoscu imediat.

— O, te rog, Antonio, şopti, nu trebuia să mă suni aici.

— Nu eşti prea drăguţă – eu îţi fac un serviciu; te ajut să câştigi nişte bani.

— Nu am nevoie de favorurile tale, şopti ea sperând că asistentul de sală nu o supraveghea.

— Păi, nu funcţionează aşa: cu cât ţii mai mult clientul la telefon, cu atât te plătesc mai bine, ca pe curtezane? râse Antonio ironic.

— Ai patru minute, exclamă Emma. Ce vrei?

— Patru minute? râse Antonio. Nu-mi placi atât de mult încât să mă satisfaci în patru minute.

Apoi, pe acolo unde era trecu o maşină de pompieri sau o betonieră şi, pentru o clipă, semnalul se pierdu. Emma îşi muşcă buzele. Nu avea chef de glume cu el.

— Dacă mai vii o dată în faţa casei mamei mele, te denunţ la poliţie, îl ameninţă.

Principalul obiectiv al firmei punctul 6: REDUCEREA LA MAXIMUM A TIMPILOR MORŢI – o admonestă din înaltul peretelui.

— Eşti pe arătură, îi spuse Antonio. Astăzi se schimbă totul. Trebuie să-ţi vorbesc.

— Ţi-am spus deja că nu, îl întrerupse Emma exasperată.

— La ce oră termini? întrebă Antonio iritat.

El ar fi vrut să o ia de la capăt, pentru că nu spusese nimic din ceea ce se pregătise să-i spună, sau aşa cum ar fi vrut să-i spună, şi fu tentat să închidă telefonul. Era numai vina vocii ei. Îl dezorienta. Îi făcea sângele să fiarbă. Voia să-i zică: îmi lipseşti, casa se prăbuşeşte fără tine, eu mă prăbuşesc, ajută-mă, Emma – însă îi spuse:

— Eşti atât de ocupată cu distracţiile că nu găseşti o oră măcar pentru soţul tău?

— Dumnezeule, n-o lua de la capăt, suspină Emma.

Pentru o clipă întâlni privirea uimită a vecinei sale de cabină, care se aplecase în spatele peretelui despărţitor. Toate telefoanele tăceau. În *call-center* domnea o tăcere de muzeu.

— Ce ţi-a spus psihologul? întrebă bănuitoare.

— M-a sfătuit şi m-a convins să mai încerc o dată, minţi Antonio, care nici nu se prezentase la psiholog, nici nu ştia cum arată la faţă.

Când fusese dată sentinţa de separare, ca să poată limita pretenţiile Emmei şi ale avocatei sale feministe, care voia să-i interzică întâlnirile cu copiii, sau măcar să i le reducă la vizite organizate de structuri legitime ale

Serviciilor Sociale, judecătorul îi permisese să-i vadă o dată la două săptămâni, în weekend, cu condiţia ca el să se supună unei terapii psihologice. Dar Antonio nici măcar nu se gândise vreodată să-şi povestească problemele unui mercenar.

— Psihologul, minţi el, spune că e important pentru echilibrul meu interior să restabilesc un raport normal cu tine.

— Te simţi mai bine? Reuşeşti să dormi? Faci tratament? întrebă Emma cu o îngrijorare pe care o regretă imediat.

— Da' chiar îţi pasă? îi răspunse Antonio.

Dac-ar fi avut-o în faţa lui, ar fi strâns-o de gât – dar, spre norocul ei, era la câţiva kilometri depărtare, aşezat pe portbagajul maşinii albastre, în garajul unui bloc, în timp ce onorabilul Fioravanti, intrat la sediul Federaţiei Naţionale din Nomentano, încerca disperat să convingă vreo patruzeci de casnice cu idei de stânga, care îşi vânduseră deja voturile concurenţei, că programul său electoral era unul viabil.

— De ce te temi, iubire? spuse. Vreau doar să te văd.

Gata, reuşise s-o spună. Emma, surprinsă, se prefăcu a nu înţelege şi protestă blând că îi păsa într-adevăr dacă el se simţea bine sau nu.

— Mă bucur că vrei să restabileşti nişte raporturi omeneşti, dar trebuie să-mi dai timp să mă obişnuiesc cu gândul ăsta.

Omenesc, între ei, nu mai era nimic de mult timp. *Încă 1 minut pentru acest client.* Altfel nu ar fi putut respecta standardul de 15 apeluri pe oră.

— Vino acasă în seara asta, insistă Antonio, dintr-odată blând şi insinuant.

Un Antonio care murise cu mult timp în urmă şi pe care îl uitase.

— Pregătim cina, noi doi, îţi mai aminteşti? Singuri, cum făceam înainte de a avea copiii, ai să vezi că a trecut totul, acum mă simt bine.

În timp ce Emma îşi apăsă căştile pe urechi, întrebându-se dacă să-l mai creadă sau nu, pentru că încerca încă o dată să o amăgească, asistentul de sală îi atinse umărul.

— Este oră de vârf, o atenţionă. Ai încă două apeluri în aşteptare – rezolvă problema clientului şi închide.

Emma dădu din cap. Niciun mesaj, nicio reînnoire de contract. Nu discutase cu Valentina. Antonio îşi petrece nopţile înarmat, în faţa casei sale, iar acum vrea să se strecoare din nou în viaţa ei, iar ea nu reuşeşte să-l oprească.

— Trebuie să închid, Antonio, şopti, te sun mai târziu.

— Nu, nu poţi să mă suni mai târziu, căci onorabilul aproape că a terminat, protestă Antonio.

Dar Emma închise şi, pentru o clipă nesfârşită, rămase inertă, cu căştile pe urechi – asculta semnalul ţipător al liniei libere. Nu am niciodată timp pentru lucrurile importante. Ce fel de viaţă e asta? Cum de am rămas prinsă în ea? Poate că toate lucrurile astea ar fi putut fi altfel dacă m-aş fi purtat altfel. Dar cu ce am greşit, unde şi când? În care moment s-a pierdut speranţa unor ani mai buni, când aveam haine noi, o maşină nouă şi bani în bancă – şi dragoste? Eram convinsă că avea să dureze. Cum de ne-a scăpat totul şi s-a pierdut dincolo de dorinţă, dincolo de orice părere de rău – cum de au dispărut toate acestea? Cum se întâmplă lucrurile astea?

Ceasul din faţa pupitrului operatoarelor indica 11.17. Mai avea încă trei ore de agonie. Şi nu mai putea să aştepte. Trebuia să ştie. Îi ceru vecinei sale să preia apelurile de la biroul ei, iar fata se miră, căci, forţate să-ţi câştige clienţii, operatoarele nu-şi făceau favoruri. Din această cauză, acolo înăuntru nu se creaseră prietenii. Fiecare era pentru sine, fără niciun Dumnezeu. Emma traversă salonul. Cu căştile pe urechi, fetele se legănau pe scaune, la posturile lor, scăldate în lumina rece a tuburilor cu neon – interminabile tuburi de sticlă suspendate la doi metri deasupra birourilor. Telefoanele sunau, vocile se întretăiau. Petrecuse şase luni acolo. Şase luni în care-i ascultase pe ceilalţi. Fără ca măcar unul dintre ei să o asculte pe ea. Se îndreptă spre biroul şefului de departament şi, chiar dacă nu avea dreptul la pauză şi nici nu avea programare, o ignoră pe secretara ocupată cu capriciile unui fax şi bătu la uşă, hotărâtă. Nu aşteptă să fie invitată înăuntru.

Şeful, care era la telefon cu logodnica lui, o săgetă cu o privire uimită.

— Ce vrei? o apostrofă impertinent.

Nu-şi amintea numele operatoarei nr. 7. Poate nici nu-l ştiuse vreodată.

— Trebuie să vă vorbesc, spuse Emma.

În biroul şefului, inundat de lumina soarelui, un ficus luxuriant îşi întindea frunzele de un verde intens înspre Tiburtina. Pe calendar, imaginea lunii mai era o catedrală barocă, probabil spaniolă. Şeful nu-i făcu semn să se aşeze, dar Emma luă loc, căci nu se poate să vorbeşti cu un superior stând în picioare. Persoanele aşezate pe scaun sunt întotdeauna într-o poziţie avantajată. Stau în picioare acuzaţii, şcolarii, soldaţii. Aşezaţi – judecătorii, profesorii, generalii. Şeful era tânăr. Nici măcar treizeci de ani.

Ochi inexpresivi de culoarea apei, costum albastru, cravată de mătase şi cămaşă azurie de Fellini. Nicio manifestare de activitate cerebrală.

— Ce pot să fac pentru dumneavoastră? o întrebă în acelaşi fel în care fusese ea instruită să-i întrebe pe clienţi.

— E vorba de contract, spuse Emma hotărâtă.

Dintotdeauna ştiuse să se descurce. Înfruntase de. Mii de ori asemenea papiţoi, chiar mai înfricoşători. Nu putea să se lase intimidată de ageamiul ăsta.

— Am aflat că au fost deja trimise scrisorile de confirmare.

Şeful începu să ţăcăne cu pixul pe suprafaţa de sticlă a biroului. O măsură, sâcâit de îndrăzneala supusei sale umile. Rămase surprins că era o blondă exemplară. Cam trecută, poate, dar cu siguranţă nepotrivită într-un post de telefonistă în care clienţii puteau cel mult să aprecieze timbrul vocal. Confirmă.

— Compania a hotărât să ducă mai departe o strategie modernă şi mai eficientă. Din această primăvară, angajaţii care sunt confirmaţi vor afla acest lucru direct de la computer.

— Şi ceilalţi? întrebă Emma dură.

Şeful începu să analizeze cu o privire ştearsă anatomia angajatei sale. Buze cărnoase, de culoarea cireşelor, balcoane opulente. Păcat că nu-şi dăduse seama mai devreme. Dar poate fusese norocul lui: raporturile personale sunt absolut interzise de regulamentul firmei. Rişti să-ţi pierzi postul pentru o tăvăleală.

— Ceilalţi nu vor primi mesajul.

— Îmi spuneţi că mi-am pierdut locul de muncă? întrebă Emma.

Ar fi vrut s-o spună cu o voce dulce, umilă şi supusă, dar o spusese pe un ton agresiv, ca şi cum ar fi vrut să-l sfâşie pe papiţoiul acela indecent de nici treizeci de ani care arunca în stradă o mamă de familie. Puiul tatei, licenţiat în economie şi comerţ, masterand cine ştie pe unde, care n-are nicio idee despre ce înseamnă să creşti doi copii de una singură, să-ţi cauţi un loc de muncă în pragul celor patruzeci de ani – când primul lucru care te întreabă la interviuri este: sunteţi căsătorită? Aveţi copii? Ca şi cum să ai copii te-ar transforma într-un handicapat sau un invalid. Lucru care, într-o oarecare măsură, ar putea fi adevărat, căci niciun loc de muncă, nici măcar cel pe care l-ai visat întreaga viaţă, nu se poate compara cu Kevin şi Valentina. Când un vechi amic îi propusese să plece în turneu împreună cu o trupă destul de cunoscută de jazz, ea renunţase, căci turneul ar fi purtat-o prea

departe. Îşi căutase un loc de muncă pe timpul zilei şi *part-time.* Acumulase un număr mare de refuzuri, până când, la interviul cu papiţoiul-şef al ăstuia pe care-l avea în faţă, dăduse toate asigurările că nu este însărcinată şi că nu are copii. Fusese forţată să-i anuleze pe Kevin şi pe Valentina, când ei erau singura rază ce dădea un sens vieţii sale împrăştiate, singura ei lumină.

— Nu, îi răspunse papiţoiul vag. Doar că ceilalţi nu vor primi mesajul.

— Mesajele de confirmare au fost deja expediate toate? întrebă Emma.

Vocea ei scrâşnea ca o unghie pe tablă. Tânărul şef, stânjenit de francheţea operatoarei, se ridică de pe scaun pentru a-i da de înţeles că trebuia să plece înainte ca această conversaţie să ia o turnură neplăcută.

— S-ar putea, dar nu mă ocup eu de asta, o preveni, forţându-se să-i surâdă în continuare.

Nu ştia de ce, dar îi era teamă că femeia aceea mândră şi agresivă ar putea să-i implânte în inimă cuţitul de scrisori.

— Vă rog, susură vocea ei cu un tremur la care nu se aşteptase, nu-mi pot permite să pierd slujba asta. Nu-mi faceţi aşa ceva, am muncit întotdeauna foarte bine, mi-aţi propus chiar să trec de la *front end* la *back office,* nimeni nu s-a plâns de mine… Nu sunt singură, am… nu pot… poate pentru dumneavoastră şapte sute de mii de lire pe lună vă pare un nimic, însă…

— Nu eu decid care dintre operatori să nu fie rechemaţi, spuse şeful eufemistic, blindat în spatele biroului, în timp ce surâsul de circumstanţă i se ofilea pe buze.

Femeia nu se mişcă. Îl privea cu o fixitate atât de stânjenitoare şi de disperată, încât el se înroşi. Acum, cazul ei îi revenea clar în memorie, îşi amintea perfect: se discutase despre el în şedinţa de resurse umane din urmă cu cinci zile. Ea era acea miss de mahala, operatoarea numărul şapte, pe nume Emma Tempesta, născută la Roma în 1961, avea o diplomă de liceu obţinută cu note mediocre şi un curriculum ridicol, aproape lipsit de experienţe profesionale. De obicei firma prefera să angajeze femei mai tinere, cu licenţă sau în curs de licenţiere, care după aceea se căsătoresc şi îşi caută o muncă mai serioasă – astfel încât trec pe aici doar periodic, fără a avea pretenţia de a fi angajate permanent. Dar femeia aceasta avea o voce potrivită, iar la testele de aptitudini dovedise că deţine cea mai importantă calitate cerută: capacitatea de a asculta. Avea un randament destul de ridicat – totuşi, Emma Tempesta fusese sacrificată. Din raţiuni birocratice. Compania prefera personal mai tânăr şi mai flexibil, căruia să-i ofere un contract de formare profesională. Chiar dacă acest contract era mai puţin

remunerat decât contractul cu care fusese angajată această femeie. Îi părea rău pentru ea, dar ce putea să facă? Asta era piaţa muncii.

Trecu pe lângă operatoare – împietrită în fotoliul pentru oaspeţi, cu spatele drept, cu picioarele încrucişate, cu privirea aţintită asupra lui, ca în aşteptarea unei minuni – şi se îndreptă spre uşă. O deschise, căci femeia aceea chiar trebuia să iasă – de fapt, nici n-ar fi trebuit să-i permită să intre. Regula numărul cinci din manualul dirigintelui îi impunea să nu primească în birou vreo angajată fără martori, pentru a evita astfel un denunţ de agresiune sexuală. Dar Emma nu se mişcă. Încet-încet, părea că se topeşte pe scaun. Demnitatea ei, orgolioasă, se frânse. Şeful rămase câteva clipe în picioare lângă uşă – apoi, încet, o închise. Emma plângea. Suspina în tăcere ştergându-şi obrajii pe furiş cu vârful degetelor. Din când în când, îşi trăgea nasul, cu un sunet slab. Suspinele ei se înteţiră, respiraţia îi era sacadată. Lacrimi mari îi şiroiau pe ciorap – pentru o clipă străluceau pe nailonul întins, apoi se stingeau.

Şeful fusese instruit să gestioneze resurse umane, învăţase cuvinte şi comportamente utile, simulase diferite situaţii critice, dar nu i se întâmplase un astfel de caz şi nu-şi amintea instrucţiunile. Nici Emmei Tempesta nu-i păsa acum de el. Plângea în tăcere, ca şi cum el n-ar fi existat. Şi bineînţeles că trebuia să pretindă că el nu există, căci n-ar fi vrut să se umilească în prezenţa lui. S-ar fi târât, l-ar fi implorat, i-ar fi supt-o, dacă i-ar fi cerut lucrul ăsta – dar niciodată, niciodată n-ar fi vrut să pară în faţa lui o femeie fragilă, o victimă pentru care poţi simţi cel mult silă şi compasiune.

— Doamnă Tempesta, sunt convins că veţi putea găsi o slujbă mai calificată şi mai bine retribuită, într-o şcoală particulară, cu diploma dumneavoastră, o încuraja prieteneşte tânărul. Veţi vedea că, într-o zi, ceea ce acum vă pare a fi o catastrofă se va dovedi un progres important în viaţa dumneavoastră.

Emma îşi şterse ochii cu dosul mâinii. Avea nevoie urgent de un şerveţel.

— Uneori, o înfrângere, prinse din nou curaj tânărul, amintindu-şi un citat din manual, se dovedeşte a fi unul dintre cele mai mari succese ale noastre.

Emma luă şerveţelul pe care i-l oferea şeful şi-şi şterse nasul cu zgomot. Încet-încet îşi regăsi demnitatea. Se redresă. Îşi îndreptă spatele, îşi şterse ochii şi-şi strânse părul la spate, în coc. Se ridică în picioare şi-şi dădu seama că era mai înaltă decât broscoiul acela, un pitic insignifiant de un metru şaizeci. Puse şerveţelul ud pe birou şi-i trecu pe dinainte ignorându-l,

ca şi cum ar fi fost o mobilă, legănându-se pe cizmele lungi, cu mersul ei vaporos şi indiferent, care-i ameţea pe bărbaţi. Deschise uşa şi nu-şi bătu capul s-o mai închidă în urma ei. Traversă sala, se aşeză la postul ei, îşi puse căştile şi, pentru că pe ecran pâlpâiau trei apeluri în aşteptare, răspunse.

II A. Descriere: Tatăl meu

Tatăl meu este avocat. Şi lipseşte tot timpul, căci are prea multe treburi într-o comisie din Parlament unde se scriu legi.

E o muncă foarte importantă, dar eu prefer vara, când mergem la vila din Ansedonia şi stăm împreună de dimineaţa până seara. La şcoală nu vine niciodată să mă ia.

Poate că se chinuie pentru noi, dar noi avem tot ce ne trebuie.

Tatăl meu nu e foarte înalt. Are câteva fire de păr alb şi restul este negru. Seamănă cu un peşte spadă şi de fapt are nasul foarte lung.

Tatăl meu are un caracter simpatic, e vesel şi ne face întotdeauna să râdem şi nu are defecte, doar unul.

E bătrân şi uneori când ne jucăm pe plajă lumea crede că e bunicul meu. Eu i-am spus că e bătrân. Tata spune că e o boală de care nu te vindeci.

Mama zice că nu e adevărat, pentru că la cincizeci de ani e ca Ricciard Ghir şi nu e bătrân. Dar tatăl lui Veronica are treizeci şi opt de ani şi tatăl lui Kevin are patruzeci şi doi, adică toţi au mai puţin decât al meu. Eu îl prefer pe tata.

Camilla Fioravanti

(Bravo. Fii atentă la ortografie!

Camilla Fioravanti are un spirit de observaţie foarte bun. Suficient pentru formă, bun pentru conţinut.)

Tatăl meu a murit, eu aveam doar patru ani. L-au împuşcat în timp ce însoţea un deputat.

De fapt, tatăl meu era un poliţist de escortă. Tatăl meu e un erou şi l-au spus la televizor. Eu nu-mi amintesc dacă mi-a părut rău că a murit, pentru că eram mic.

Era înalt de un metru optzeci şi cinci, avea 46 la pantofi. Purta părul tuns scurt pentru a nu transpira la sală şi avea mustăţi în formă de virgulă,

ca Paolo Di Canio.

Eu, când voi fi mare, nu vreau să fiu poliţist, ci deputat, aşa că într-o zi moare altcineva în locul meu, iar eu trăiesc pentru totdeauna.

Kevin Buonocore

(Binişor. Poţi mai mult!

Kevin Buonocore se exprimă cu deosebită uşurinţă, având în vedere că nu prea învaţă. Foarte bine pentru formă, inacceptabil pentru conţinut.)

— Kevin? îl chemă sora.

El, care tocmai lipea pe dosul băncii o biluţă uscată scoasă din nas, tresări. Râcâi cu degetul stratul uscat, care se desprinse ca zahărul caramelizat. Clopoţelul sună ieşirea în pauză, iar clasa ţâşni în picioare, gata să fugă în curte, dar sora Angelica nu se mişcă. Ce mai vrea şi pupăza asta? Era nespus de urâtă şi mirosea a capră. Lui îi făcea greaţă, pentru că avea pe obrazul stâng un neg cu un fir alb înfipt în mijloc, şi, deşi era femeie, nu era măritată. Mama zice că surorile sunt virgine, adică se căsătoresc cu Dumnezeu, care însă nu are corp şi nu poate face dragoste şi de aceea surorile nu au copii. Dar îi ceartă pe copiii altora.

— Kevin, am fost nevoită să-ţi dau notă mică la compunere, îi spuse blând sora.

— Dar nu erau greşeli, protestă Kevin.

Oricum era inutil. Pupăza nu-l vedea cu ochi buni şi îi dădea întotdeauna note mici. Nu-i folosea la nimic să-şi facă temele – de ce, Doamne, mai trebuia să-şi piardă timpul la şcoală… Se ridică: nu voia să-l vadă Camilla Fioravanti, care, nu se ştie de ce, îl aştepta în pragul clasei, că vorbea cu sora despre fraze. Când sora vorbea despre fraze cu cineva în secret însemna că făcuse nişte greşeli atât de mari, încât nu se puteau spune în clasă, căci ar fi râs toţi de tine.

— Kevin, importante nu sunt greşelile de ortografie, îl certă sora Angelica. Greşelile sufletului sunt şi mai grave. Nu ai voie să spui minciuni. Cine spune minciuni ajunge în iad.

— Eu n-n-nu spun minciuni, protestă Kevin scoţându-şi din penar pliculeţul cu figurine.

Îi promisese lui Anzalone, despotul dintr-a V-a C, că se vor juca în pauză cu ele.

Camilla Fioravanti se săturase să aştepte. Clasa era goală. Ochiul bolnav al lui Kevin se opri asupra gecilor agăţate în cuier. Dacă ţoapa asta şi-ar fi terminat odată predica le-ar fi putut explora buzunarele în căutarea unei fise pe care să o joace la *videogame* înainte să se întoarcă acasă. Apoi îşi aminti de petrecere şi lăsă totul baltă. Sora îi luă caieţelul şi scrise o observaţie pe pagina corespunzătoare zilei de 4 mai: STIMATĂ DOAMNĂ BUONOCORE, VĂ ROG DIN SUFLET SĂ VENIŢI LA ŞCOALĂ CÂT MAI CURÂND. TREBUIE SĂ VĂ VORBESC URGENT. CU URĂRI DE BINE, SORA ANGELICA.

— Mama mea nu vorbeşte cu surorile, căci nici nu voia să mă trimită. N-a fost ideea ei, căci nu e de acord cu şcolile particulare, spuse Kevin ridicând din umeri.

— Kevin, de ce te porţi aşa? E foarte grav ceea ce ai scris, îl certă sora, încercând să-l prindă de mânecă – pentru că el, profitând de predica ei, se strecurase pe sub bancă, iar acum alerga spre uşă.

Continuând, femeia urlă scandalizată:

— Îţi dai seama? Tatăl tău nu e mort!

— Cu atât mai rău pentru el – era mai bine da-dacă murea! ţipă Kevin coborând scările în fuga.

În curte, surorile vorbeau cu fetiţele, aşezate pe marginea fântânei cu peşti roşii. Camilla Fioravanti recita o poezie ciudată despre peştii care trăiesc ascunşi în adâncurile mării. *Peştele are un gust bun* / *peştele e liber în ocean.* / *Peştele e mut,* / *nimeni nu ştie că el există* / *până când moare* / *şi iese la suprafaţă. / Anarhistul e un peşte. / Înoată liber în adâncurile societăţii, / evită plasa şi stă mut / când iese la suprafaţă / anarhistul e deja mort.* Celelalte, sclavele şi slujnicele sale, dădeau din cap aprobator, chiar dacă nu înţelegeau nimic, căci Camilla povestea mereu întâmplări ciudate. Când Kevin îi trecu pe dinainte, tăcu brusc şi se înroşi ca o pătlăgică. Spera că se va aşeza lângă ea, iar ea îi va explica poezia cu peştii pe care o învăţase de la fratele ei Aris – îi plăcea atât de mult pentru că şi ea era mută. Dar Kevin se prefăcu că nu o vede. Ajunse la băieţii îngrămădiţi lângă uşa de la baie.

— Îl ai pe Totti? îl repezi Anzalone.

Purta ochelarii reflectorizanţi, de parcă ar fi fost pe pista de schi, să le arate tuturor că tocmai fusese în Elveţia la schi, chiar dacă era luna mai. Tatăl său îl ducea pe gheţari cu elicopterul. Ce mişto să ai un tată cu elicopter. Kevin flutură figurina cu căpitanul blond. Era foarte rară. În

pliculeţe se găseau de obicei doar mijlocaşii, păroşi, urâţi şi cu neveste urâte: campionii nu-i găseai niciodată.

— Câte-mi dai în schimb? întrebă.

Anzalone aruncă o privire cu subînţeles către scutierul său, rigid într-un bust de ghips, ca o ţestoasă ninja, căci avusese un accident de maşină. Gemenii Bettini, care îl imitau întotdeauna pe Anzalone, începură să râdă.

— Hai să ne jucăm cu ele înăuntru, altfel ni le iau surorile, spuse Anzalone.

Băile copiilor nu au uşi. Cinci toalete mici stăteau aliniate una lângă alta, despărţite doar de paravane colorate. E un lucru inexplicabil, pentru că nicăieri altundeva toaletele nu sunt aşa, goale – nici în case, nici în gări, nici în cinematografe. Kevin nu făcea niciodată pipi la şcoală, căci se ruşina să fie văzut cu pantalonii în vine şi cu fesele goale. Paznicul Guglielmo, condamnat să controleze băile, îşi luase liber ca să-şi fumeze ţigara în bună pace.

— Dă-mi-l pe Totti, porunci Anzalone.

— Prima dată arată-mi c-c-câte-mi dai în schimb, răspunse Kevin bâlbâindu-se.

Figurina cu căpitanul blond era printre cele mai rare. Şi el o avea.

— Ce tâmpit eşti! râse Anzalone. Tu trebuie să faci ce-ţi poruncesc eu, pentru că eşti un idiot.

Kevin nu ştia ce este un ilot, căci încă nu învăţase. Dar suna urât, ca idiot.

— Nu-i adevărat! strigă el şi se întoarse să plece, căci înţelesese că Anzalone voia să-l înşele.

Gemenii Bettini închiseră uşa şi-l împinseră spre closete. Anzalone îi smulse figurina din mână. Luat prin surprindere, Kevin se aruncă înainte pentru a o prinde, dar un picior îi puse piedică şi căzu. Ajunse în genunchi – ochelarii îi alunecaseră de pe nas şi se rostogoliră cât colo pe ciment. Scutierul ninja al lui Anzalone îi lovi cu piciorul aruncându-i sub vasul toaletei. Kevin puse mâinile pe pământ şi începu să meargă de-a buşilea, căutându-şi ochelarii. Îi păreau nespus de îndepărtaţi. Pardoseala era umedă, căci e greu să nimereşti gaura când faci pipi. Anzalone îi legănă în faţa ochilor un cilindru roşu, dar Kevin, fără ochelari şi cu ochiul cel bun acoperit de bandaj, nu vedea bine şi nu-şi dădea seama despre ce era vorba. Gemenii îl prinseseră de picioare şi îi trăgeau jos pantalonii. Kevin începu să ţipe, dar scutierul lui Anzalone îl prinse de cap şi îl împinse în closet.

Apoi trase apa. Aşa văzuse într-un film. Un jet de apă învolburată se revărsă peste capul lui Kevin.

Kevin tuşi, se înecă, înghiţi o gură de apă cu gust de caca. Apa îi intrase şi în ochiul deschis. Nu mai vedea şi nu mai înţelegea nimic. Simţea rece la fund. Îi trăseseră jos pantalonii, iar acum îi dădeau jos şi chiloţii. Încercă să scape, dar scutierul trase din nou apa. De data asta era mai puţină – rezervorul nu se umpluse încă, dar îi ajunse oricum în gură şi în nas. Acum rămăsese fără chiloţi. Anzalone îi plesnea fesele şi îl frigea cu flacăra unei brichete. Kevin încercă să se apere, dar scutierul îi ţinea capul apăsat în vasul veceului. Se sufoca. Simţea că-i lipseşte aerul. Deschise gura, inspiră apă, tuşi, scuipă, ridică o clipă capul şi fu din nou împins spre apă – nasul atinse luciul pătat cu maro al vasului, cineva făcuse caca şi nu nimerise gaura. Apa i se scurgea din nas, din urechi, din ochiul deschis şi din bandaj.

— Îi bag un fitil în cur ilotului ăstuia şi-l fac să se băşească, spunea Anzalone.

Ceilalţi, excitaţi, ţipau ca nişte corbi.

Camilla renunţă să explice prietenelor avantajele de a fi peşte – prea erau gâşte pentru acele povestiri de oameni mari – şi le lăsă baltă. Kevin Buonocore dispăruse cu băieţii de la a V-a C şi nu-i acordase nici măcar o privire. Ce lucru trist e iubirea. Camilla însă îl privea mereu. Şi de fiecare dată simţea că mâinile i se răcesc, că inima îi bătea în gât şi ameţea. Când fuseseră în excursie la Vatican, pentru a-l întâlni pe papă, în autocar, sora educatoare îl obligase pe Kevin să se aşeze lângă ea – nu pentru că ar fi vrut să-i facă o plăcere, dimpotrivă. Nimeni nu voia să se aşeze lângă Buonocore, dar ea era o fetiţă bună şi cuminte. Aşa spuneau toţi. Kevin se cocoţase pe scaunul de lângă ea, atât de aproape încât şoldurile li se atingeau. Camilla era atât de emoţionată, încât aproape că făcu un atac de astm şi trebuise să-şi golească tot sprayul. Până când ajunseseră la San Pietro, nu-l mai privise deloc – ca să nu-şi trădeze secretul.

În biserică surorile îi conduseseră în şir indian la locurile destinate lor şi Kevin era din nou lângă ea. Nu stătea locului o clipă. Râdea şi spunea glume deşucheate. Pe când episcopul vorbea, salutând copiii veniţi din toate şcolile catolice ale Romei, el cânta *Federico Barbarosa / se căca-ntr-o groapă / şi cum nu avea hârtie/ se şterse cu degetul cel mare,* ronţăia caramele, le arunca în aer şi le prindea din zbor cu limba, şi se amuza văzând că ea suferă din cauza lipsei lui de maniere. La un moment dat îi spusese: Pui pariu că mă urc pe statuia lui Sf. Petru? Nu poţi să te urci,

pentru că acum vine Sfântul Părinte. Eu totuşi mă urc, îi răspunsese Kevin. Îşi băgase în cap ideea că trebuie să-i arate Camillei cât era de curajos. Poate că aşa avea să înceteze să-l mai sâcâie şi să-l considere un nenorocit, pentru că locuia în cartierul acela nenorocit – ba mai mult, un nenorocit urât din cauza bandajului de pe ochi. Şi astfel, pe când papa Ioan Paul al II-lea se arăta alb, tremurător şi îndepărtat în faţa marelui altar, printre coloanele răsucite ca nişte lumânări, Kevin se cuibărise într-adevăr pe scăfârlia lui Sf. Petru şi-l scărpina în cap, de parcă ar fi avut păduchi. Sora se înfuriase, iar un soldat din Garda Elveţiană, îmbrăcat ca de carnaval, îl trăsese jos. Kevin se alesese şi cu una după cap.

De ce-ai făcut asta? îl întrebase Camilla privind urma roşie a celor cinci degete care ardeau pe obrazul lui. Tâmpito, pentru tine am făcut-o, îi răspunsese obraznic. Iar Camilla fusese atât de copleşită de fericire, pentru cuvintele lui, încât i se făcuse rău: un şir de steluţe începuseră să lucească în jurul lui ca o aureolă şi ea căzuse la pământ – trăsnită. Surorile o scoseseră afară pe braţe, iar ea, care-şi dorise atât de mult să sărute mâinile Sfântului Părinte, nu mai putu s-o facă. Dar când îşi revenise, în pridvor, capul lui Kevin se iţea printre tunicile surorilor şi o privea ca pe o moartă înviată, cu nespusă admiraţie. Camilla nu spusese nimănui că leşinase de emoţie: Kevin Buonocore se căţărase pe capul Sf. Petru pentru ea. Era o taină. Trecuseră de atunci atâtea luni, însă nu progresaseră nicicum în prietenia lor, ci dimpotrivă. Şi-atunci, la ce sunt bune secretele dacă nimeni nu le descoperă?

Camilla se strecură încet pe coridor. Poate că în timpul pauzei Kevin rămăsese în clasă. O făcea de multe ori. Zicea că rămâne să-şi repete lecţiile, dar ea ştia că o făcea ca să-i evite pe colegii care îl luau în râs şi-i făceau tot felul de glume chinuitoare – aşa cum făcuseră mai demult, când îi agăţaseră chiloţii deasupra tablei – şi-l luau în râs pentru că avea ochii încrucişaţi şi se îmbrăca aidoma unei căpuşe. Şi pentru că Aris se îmbrăca şi el ca o căpuşă, Camillei îi erau simpatice căpuşele – acele creaturi minuscule, odioase, care trăiesc şi printre oameni, comuniştii. Ea îi iubea şi pe nenorociţi, adică pe săraci, care nu au nicio vină că sunt aşa, căci Aris spune că întâmplarea face să ne naştem fii ai unui demnitar sau ai unui şomer – şi, de altfel, într-o zi toate acestea se pot schimba şi săracii pot deveni bogaţi, şi invers. De la uşa cea verde a băii băieţilor se auzeau bufnituri şi gemete înfundate şi râsete. Dintr-odată se auzi o bubuitură – ca un fel de explozie –, iar gemenii Bettini se repeziră afară urlând. Anzalone

aproape că o răsturnă, iar scutierul, împiedicându-se de ea, o împinse în perete. Uşa verde rămăsese deschisă şi acolo, în capăt, lângă toaletă, între paravanele verzi, se vedea un funduleţ alb.

Camilla se dădu înapoi. Nu văzuse niciodată funduleţul alb al unui băieţel. De fapt nu şi-l văzuse nici pe al ei. Funduleţul dispăru într-o pereche de chiloţi albaştri cu delfini ce săltau în apa mării. Băieţelul încovoiat îşi trăgea cu greu pantalonii şi bâjbâia cu mâinile pe pardoseală, ca un câine – întinse o mână pipăind în căutarea ochelarilor. Era Kevin Buonocore. Camilla închise uşa, temându-se să nu fie văzută. Kevin n-ar fi iertat-o niciodată dacă l-ar fi surprins într-un asemenea hal – umilinţele nu trebuie împărtăşite. Clopoţelul sună şi Camilla se grăbi în clasă.

— Orice societate umană funcţionează ca un corp. Să încercăm să vedem ce au în comun corpul şi familia. Ştie careva dintre voi să-mi dea un exemplu? întrebă sora Angelica pentru a însufleţi lecţia.

Tabla era împărţită în două. În stânga era scris: CORPUL, în dreapta: FAMILIA.

— Corpul este alcătuit din membre cu atribuţii diferite, iar familia are membri cu caracter, atribuţii, sexe şi calităţi diferite! ţipă Cristian, premiantul clasei, care vorbea întotdeauna ca din carte, căci îi cânta în strună tatălui său, care era constituţionalist.

— Toate părţile corpului sunt necesare, dar inima e mai importantă decât un picior, îl întrerupse Andrea.

— Şi în familie fiecare este necesar, căci îmbogăţeşte familia, aprobă sora Angelica, scriind cele două puncte comune pe ambele jumătăţi de tablă.

Camilla nu reuşea să-şi concentreze atenţia asupra corpului şi a familiei – chiar dacă tata, de fiecare dată când mergea la televiziune, vorbea tocmai despre familie. Îl invitau la programe şi emisiuni unde se aşeza întotdeauna pe o sofa între femei foarte machiate, despre care mama spunea îmbufnată că erau amantele câte unui funcţionar – şi de fiecare dată când îl încadrau în prim-plan ea se emoţiona foarte tare. Tati comenta întotdeauna poveşti care se întâmplaseră şi care adeseori erau foarte urâte, de exemplu cineva care ucisese pe altcineva sau intervenea împotriva propunerilor de lege pe care un alt onorabil – din grupările opuse, explica mama – voia să fie aprobate. Tati făcea diferenţă între familia naturală şi celelalte. Familia naturală e cea care se bazează pe căsătorie şi pe care statul şi societatea trebuie să o apere şi să o susţină. Celelalte – cele nenaturale – dezmembrează societatea, şi astfel societatea nu trebuie să le aprobe şi să le ajute. Din acest moment,

discursul începea să fie dificil şi Camilla nu înţelegea care era diferenţa între primele şi cele din urmă. Se întoarse şi privi băncuţa lui Kevin, ultima de pe rândul din dreapta, aceea în care stau măgarii neatenţi. Rămăsese goală.

Carlotta ridicase mâna. Spunea surorii că membrele corpului sunt utile doar atunci când stau la locul lor. Dacă-ţi rupi un picior, nu mai poţi să mergi.

— Bravo, spuse sora Angelica.

Întorcându-se cu faţa la tablă, scrise în jumătatea stângă – FAMILIA punctul 3: fiecare contribuie prin implicarea sa. Fiecare trebuie să rămână la locul lui.

Camillei nu-i mai păsa de familie. Or fi ei peştii muţi, dar ea are limbă. Ce rost mai are un secret dacă nici măcar persoana în cauză nu îl împărtăşeşte? Ea era mireasa lui pentru totdeauna, iar Kevin nici nu ştia lucrul ăsta. Ce rost mai avea? Cei mari îl chinuiau dintotdeauna, încă de la cămin, şi Camilla nu-l apărase niciodată, de teamă c-ar putea s-o păţească şi ea. Privea. În sinea ei, ea era cu el şi suferea împreună cu el, dar Kevin nu ştia asta. Era un lucru trist.

Punctul 4. CORPUL:
Funcţionează numai
prin colaborarea
unanimă

Punctul 4. FAMILIA:
Dacă nu există
colaborare
nu există familie

Sora Angelica declară:

— Bravo, copii, aţi demonstrat că orice societate umană funcţionează ca un corp. Şi Biserica este un corp. Corpul lui Cristos.

— Soră, şopti Camilla, ridicând mânuţa, trebuie să merg la baie.

— De ce n-ai mers în pauză? răbufni educatoarea.

Apoi, îmbunată, căci micuţa şi delicata Fioravanti părea gata să izbucnească în plâns, o trimise afară.

Camilla străbătu coridorul, pipăind pereţii cu mâinile de teamă să nu cadă peste ea. Grăunţe mici şi luminoase dansau în razele de soare. Era o tăcere

copleşitoare. Prin uşile închise ale sălilor de clasă se strecurau vocile înăbuşite ale elevilor care repetau tabla înmulţirii. Paznicul Guglielmo, plictisit de moarte, îşi bătea capul cu nişte cuvinte încrucişate. Camilla împinse uşa verde de la baia băieţilor. Era un miros ca de sfârşit de an. Sulf şi praf de puşcă. Kevin Buonocore „îmbrăcat, cu ochelarii pe nas, stătea pe veceu. Îşi ţinea ochiul închis şi mâinile încrucişate între picioare. Părea mort. Preţ de o clipă chinuitoare, Camilla îşi imagină că-l torturaseră de moarte. Dacă moare, eu ce mă fac? Cine a mai văzut o văduvă de şapte ani, o, nu, nu muri, Kevin, data viitoare te ajut, îi spun lui tati, nu ţi se va mai întâmpla nimic, te rog, nu muri.

În vârful picioarelor, se apropie de el – Kevin avea faţa zgâriată şi părul ud. Chiar dacă purta ochelari mari şi urâţi din plastic şi avea bandajul pe ochi, şi era gras, şi mânca prea mult, pentru ea, Kevin fusese întotdeauna foarte frumos. Era foarte frumos şi aşa mort. Dar era un lucru prea trist. Kevin răsuflă din greu. Atunci Camilla îşi dădu seama că era viu.

Copleşită de ruşine, fugi în baia de alături, ascunzându-se după paravanul verde.

— Kevin? îl strigă încet, de parcă ar fi fost bolnav.

Kevin deschise ochiul. Îşi curăţă lentila: pe ochelari continuau să se formeze picături mărunte ca stropii de ploaie. Nu se mişcă. N-avea să mai iasă niciodată din baie. Nu înainte de a mai suna clopoţelul, nu înainte de a se fi golit toată şcoala. N-ar fi putut supravieţui umilinţei de a-i revedea. Mama spusese că în septembrie voia să-i schimbe şcoala? Avea să-i ceară să i-o schimbe deja de mâine. Mama înţelegea totul – de ce oare trebuia să-şi petreacă toată ziua departe de singura persoană care îl înţelegea şi îl apăra întotdeauna? Cât de nedrepte şi de crude sunt lucrurile. Oricum, la şcoala asta nu mă mai întorc.

— Kevin? Te simţi rău? Kevin? recunoscu vocea plăpândă a Camillei Fioravanti.

Ce voia? Venise să-l mai chinuiască şi ea? Dacă spune cuvântul fund, o strâng de gât – jur că o strâng de gât. Dar fetiţa aceea timidă şi ciudată îi spuse un lucru ciudat – atât de ciudat şi de neaşteptat, încât nu ştiu ce să răspundă.

a douăsprezecea oră

În parcarea sălii de dans era un autocar de şaizeci de locuri, cadavrul unei motorete şi maşinile de escortă. Tabla se încingea sub ochiul malefic al soarelui. Aşezat la bord, şoferul ronţăia un sendviş cu salam. Niciun afiş, nicio pancartă nu lăsa să se întrevadă că acela era autocarul suporterilor lui Elio Fioravanti: un grup haotic de şomeri care, de când avocatul începuse etapa „din uşă în uşă" a campaniei electorale, îl însoţeau oriunde mergea. Prezenţa lor îi garanta o doză sigură de aplauze şi scaune ocupate: nimic n-ar fi mai dezolant, într-o eventuală înregistrare TV, decât imaginea unei săli înfrigurate de rândurile de scaune goale. Zero considera patetică găselniţa tatălui său, mizerabilă şi imorală. Deşi, trebuia spus, pentru treizeci de zile şomerii aceia aveau de unde lua un salariu. Înconjură Lancia: agentul de escortă moţăia cu capul pe volan. Sala de dans – un paralelipiped din beton armat, cenuşiu, fără decoruri, simplu ca o cărămidă – îi amintea de o hală industrială, şi probabil chiar asta fusese până cu puţin timp în urmă. Zero ridică draperia care despărţea ringul de dans de casa de bilete, iar ochii îi fură fulgeraţi de luminile împrăştiate de o sferă acoperită de pătrăţele mici de oglindă, care atârna de tavan, rotindu-se cu o lentoare hipnotică. Câteva clipe fu orbit de acele reflexe, dar apoi chipul tatălui său se ivi dintr-o pădure de fagi auriţi de razele soarelui. Nu, nu visa: un proiector ascuns cine ştie unde transmitea imagini tehnicolor pe peretele din spate al sălii de dans. Pădurea se transformă în ocean, valurile se ridicau şi coborau încreţite de un vânt puternic.

— Numai când există armonie în micul univers comunitatea cea mare se poate recunoaşte în ideea de naţiune. Familia este unitatea de bază a naţiunii şi, pentru ca naţiunea să funcţioneze ca un organism sănătos, se impune ca unitatea cea mică să se afle în armonie cu cea mare. Nu se poate distruge stâlpul familiei ca entitate educativă, căci din puterea exemplului îşi ia formă şi prima modelare reală a individului…, spunea Elio, încovoiat peste un vraf de foi pe care, din cauza luminii slabe a acelei sfere rotitoare, se chinuia să le citească şi trebuia să-şi apropie des ochelarii pentru a putea descifra cele scrise. Articolul 29 din Constituţia Republicii Italiene afirmă: *Republica Italiană recunoaşte drepturile familiei ca societate naturală bazată pe căsătorie.* Familia ca societate naturală. Ţineţi minte aceste cuvinte scrise de părinţii naţiunii noastre. Dacă stânga va învinge, primarii noştri vor ajunge să căsătorească persoane de acelaşi sex, iar copiii orfani care au nevoie de căldura unei familii adevărate ar ajunge să fie încredinţaţi

sau adoptaţi de persoane care au ales să trăiască într-o sexualitate egoistă, contrară ideii de procreare. Copiii sunt victimele unei astfel de lumi, ale unei societăţi nepăsătoare şi dezordonate, în al cărei orizont s-au estompat din ce în ce mai mult milostenia, solidaritatea, sentimentul familiei.

Zero se îndreptă spre scenă. Trecu pe lângă rânduri şi rânduri de scaune. Exceptându-i pe suporterii plătiţi, în sală nu erau mai mult de douăzeci de persoane. Toţi erau bătrâni cu părul cărunt care nici n-ar fi îndrăznit să se gândească la convieţuirea cu o persoană de acelaşi sex şi care, cu siguranţă, ignorau faptul că fiii şi nepoţii lor făceau acest lucru. Zero întâlni privirea obosită a secretarului tatălui său. Îl întrebă despre ce era vorba. Fabio Merlo ridică din umeri:

— Norocul nostru că mai avem o săptămână până la terminarea campaniei electorale, comentă el. Avocatul e foarte slăbit. Mi-e teamă că a încurcat foile, iar acum citeşte discursul pregătit pentru întâlnirea de la ora paisprezece de la Centrul pentru părinţi şi familii din Pigneto. Familiile acelea se plâng de dificultăţile pe care le au în creşterea copiilor, fără niciun ajutor din partea statului. Cer o susţinere pentru copii, ajutoare băneşti pentru stimularea maternităţii şi combaterea avortului, care a devenit o prerogativă a zonelor avantajate, chestii de genul ăsta.

Zero nu putu să-şi reţină un surâs.

— E foarte greu pentru tatăl tău, îl scuză Merlo. Să se angajeze în problemele acestor oameni săraci, să menţină ridicată tensiunea electorală. Tatăl tău e un leu de lupte, ştii şi tu asta. Aici, afară, se simte ca peştele pe uscat.

— Dar ăsta este electoratul, replică Zero fără milă.

Când, în cele din urmă, Elio termină de citit, discursul său fu primit cu o tăcere definitivă şi arzătoare, ca un scuipat. Din rândul suporterilor se ridică un ropot nesigur de aplauze. Chipul lui Elio – alb ca zăpada – se contopea cu imaginea munţilor înzăpeziţi. Unul dintre cei prezenţi spuse pe un ton aprins că aici în cartier era nevoie de farmacii, de grădiniţe, de străzi, de trasee pentru autobuze, de felinare, de antene – aici nu poţi prinde nici măcar postul local, şi poate nu întâmplător – iar onorabilul vine să ne vorbească despre societatea naturală şi drepturile embrionului. Nu zice nimeni că embrionul nu are şi el dreptul lui de a se naşte, dar un creştin care deja s-a născut are şi el dreptul de a supravieţui cu demnitate. Sau nu? Elio îşi puse foile pe pupitru, încercă să le introducă în mapă, când privirea îi căzu pe discursul pentru comitetele de cartier din Torre Gaia: 1.

SĂNĂTATE. Prezentarea proiectului de lege pentru creşterea numărului de medicamente gratuite. Abolirea tichetelor sanitare. 2. CĂMINELE DE COPII. Prezentarea proiectului pentru crearea de grădiniţe în fabrici şi în firme, îşi dădu seama cu groază că nu-l citise. Familia! Vorbise despre drepturile familiei! Brusc îl cuprinse acea stânjenitoare senzaţie de goliciune pe care o dă comiterea unei gafe enorme.

Îşi rearanjă foile, îşi scoase ochelarii şi începu să-i şteargă, îi puse din nou pe nas şi tăcu preţ de câteva clipe. Trebuia neapărat să improvizeze, să continue şi să-şi salveze obrazul. Experienţa dobândită în toţi anii în care fusese parlamentar îl îmbogăţise cu o nepreţuită putere de a masca până şi cea mai ruşinoasă lipsă de idei, printr-un discurs făţarnic şi bine concertat. Privi în jurul său căutându-şi o sursă de inspiraţie – o idee, ar fi dat milioane pentru o umbră de idee prin care să-şi lege poliloghia anterioară despre criza familiei de realitatea cruntă a ascultătorilor săi, pensionari şi invalizi. Privirea lui rătăci peste auditoriul ostil şi jignit. Pereţii roşii ai sălii de dans, puzzle-ul acelor peisaje idilice care se ţeseau pe peretele din spatele său şi sfera aceea de sticlă îi evocau discotecile anilor şaptezeci. OPTIMISM. VISE. Pupilele i se aprinseseră în spatele ochelarilor – o idee. Trase aer în piept şi se avântă:

— Voi nu mai aveţi aici discotecă. Nu mai aveţi un cinematograf, un teatru, o sală de conferinţe. Nu mai aveţi nimic. Locurile de recreere sunt apanajul centrelor istorice, iar periferiile rămân locuri uitate de lume, unde oamenii se retrag doar pentru a dormi. Dacă această coaliţie – din care şi eu am onoarea să fac parte – va putea să se întoarcă în Guvern, vom reuşi, în cele din urmă, să demarăm mari opere publice, deblocând surse financiare pentru revigorarea suburbiilor. Printre iniţiativele platformei noastre electorale se află şi scutirea de taxe pe capitalul investit în divertisment. Nu se trăieşte doar cu pâine. Pentru a susţine economia este nevoie de consum – răsuflă adânc –, altfel producţia stagnează şi ajungem mai săraci. Iar oferta trebuie să vină în întâmpinarea clientului, nu invers. Pe scurt, noi avem în obiectiv demolarea blocurilor-turn şi a cartierelor de ciment, moştenire a arhitecturii staliniste, proiectate de partidele de stânga în anii şaptezeci. În locul lor vom construi mici oraşe model, înconjurate de grădini şi jocuri acvatice, mari parcuri de divertisment şi centre comerciale cu bistrouri, restaurante şi, mai ales, multiplexuri cinematografice, cu săli dotate cu tot confortul. Pentru că filmele te învaţă să trăieşti, da, chiar aşa,

prieteni. Ştiţi, pe când eram copil, mergeam la cinema în fiecare zi. Mergeam ca să visez. Tatăl meu lucra la căile ferate.

Pauză de efect. Ochii lipiţi de spectatori.

— Credeaţi că a fost, ştiu eu, medic sau avocat? Nicidecum – era un simplu muncitor la căile ferate. Eram foarte săraci.

Zero rămase uimit de convingerea cu care vorbea tatăl său, de sinceritatea înflăcărată a vocii lui. Dacă n-ar fi ştiut că bunicul Fioravanti – care încă se afla în bună stare – fusese un economist foarte respectat, l-ar fi crezut şi el când spunea că fusese un simplu muncitor la căile ferate. Dar în clipa aceea Elio însuşi era convins că este fiul unui feroviar.

— Ei bine, eu îmi doream să schimb soarta noastră, continuă el încurajat de tăcerea respectuoasă care se aşternuse în sală. Cu alte cuvinte, să nu fiu sărac, aşa ca el. Dar erau vise – n-aş fi crezut niciodată că pot reuşi dacă n-aş fi văzut atâtea filme. Cinematograful american mi-a schimbat viaţa. Şi ar putea-o schimba şi pe a dumneavoastră şi pe cea a nepoţilor dumneavoastră. Încercaţi să vedeţi finalul fericit al vieţilor voastre. Încercaţi să aveţi curajul de a visa.

Apoi începu să recicleze o parabolă a lui Ronald Reagan: vorbea despre un băieţel care, găsind în camera lui o balegă, în timp ce toată lumea striga: ce greţos! El exclama fericit, hei, trebuie să fie un ponei pe aici pe undeva, iar asta însemna că în viaţă trebuie să te obişnuieşti să fii optimist. Apoi, pentru că nu era sigur că-i convinsese pe moşnegii ăia loviţi de artrită – forţaţi de pensiile lor ridicole să-şi reducă orice consum la limita subzistenţei – să cheltuiască bani într-un centru comercial sau într-un multiplex, să creadă în nebuloasa unui viitor mai bun, recurse la repertoriul său de glume şi povestiri, pentru care fusese deja foarte apreciat, ironizând temele atavice şi slăbiciunile fiinţei umane. Povesti întâmplarea cu vaca înfuriată pe tăun, metafora cetăţeanului sâcâit de tot soiul de taxe şi povestea cu rusul cel beţiv care se trezeşte într-o dimineaţă din beţia lui convins că visase cei şaptezeci de ani de comunism. În scurt timp începură să râdă şi cei câţiva oameni care veniseră la sala de dans şi-i ascultaseră discursul – răbdători ca Iov în aşteptarea momentului când aveau să se aşeze la masă pentru *brunch*-ul (ce dracu’ o mai fi şi asta?) pe care îl oferea cu atâta amabilitate candidatul. Când vocea îi răguşea şi i se stingea, transformându-se într-un şuierat, când gâtul i se usca şi un spasm de tuse ruina efectul ultimei replici, Elio înghiţea câte un pahar de apă şi o lua de la capăt. Transpira, gesticula, clocotea, se bâlbâia, îşi aranja părul răvăşit,

râdea. Zero se ruşină de spectacolul pe care îl făcea tatăl său. Înţelese că era în stare de orice pentru a şterge impresia proastă pe care o făcuse la început, din cauza gafei cu discursul greşit pe care-l citise, şi pentru a câştiga vreo douăzeci de voturi. Poate nici atât. Probabil că nici nu-şi mai amintea de ce se afla aici. Era aici şi-şi dorea doar să seducă, să fie iubit. Pentru a plăcea acelor oameni pe care nu avea să-i mai revadă în viaţa lui, era gata să cânte, să danseze, să gătească, orice.

Da, se gândea, eu nu voi trăi cum trăieşti tu, ci cu totul altfel. Eu voi deveni opusul tău, antonimul, negativul tău. Tu nu poţi trăi fără aprobarea celorlalţi, eu îmi doresc să fiu pentru ei o provocare, o sfidare. Tu iubeşti activităţile publice, eu le voi evita. Tu îţi doreai pentru mine o carieră publică, eu voi fi doar un opozant. Tu crezi în succes şi în carieră – eu nici măcar nu ştiu ce sunt. Tu îţi doreşti faima, eu prefer ca nimeni să nu-mi cunoască numele. Tu vei avea funeralii de stat, eu voi muri pierdut pe o stradă necunoscută din Roma, despre care nici n-ai auzit vorbindu-se vreodată, sau în vreo periferie a unui oraş oarecare. Tu îţi iei salariul de la stat, eu statul nu-l recunosc, banii statului eu îi dispreţuiesc şi îi refuz. Tu împărţi pomană, eu o voi accepta, căci şi de-ar fi ca tu să donezi tot ceea ce deţii, n-ai reuşi să înapoiezi celorlalţi ceea ce le-ai furat. Tu ai trăit din favoruri, favoruri pe care le-ai oferit sau care ţi-au fost oferite, eu nu am datorii sau credite de încasat. Tu iubeşti jurisprudenţa, eu o detest şi astăzi am dat ultimul examen. Tu iubeşti marea pentru că o poţi străbate cu motoscaful tău şi poţi s-o depopulezi cu arma ta subacvatică, eu n-am pus mâna niciodată pe o armă şi nici n-am să străpung vreun peşte – dimpotrivă, mă consider eu însumi un peşte: tăcut, invizibil, liber şi ascuns. Tu iubeşti hainele de firmă, căci numai eticheta lor te poate convinge că eşti elegant, eu mă îmbrac în zdrenţe. Tu n-ai citit în viaţa ta o carte care să nu aibă vreo utilitate, eu le citesc doar pe cele care nu vor să mă înveţe nimic. Tu consideri că a studia înseamnă să obţii o diplomă, eu voi căuta să mă descopăr pe mine însumi şi să înţeleg lumea în care m-ai invitat. Tu crezi în Dumnezeu, eu nu cred, şi nici nu voi crede vreodată. Acum umbli propovăduind fericirea familială pe care tu însuţi n-ai ştiut s-o găseşti, tu, care ai risipit de două ori şansele pe care le-ai avut, iar eu voi face propagandă pentru familiile noi pe care tu nu le recunoşti, în care copiii nu au un tată şi o mamă şi încă vreo doi fraţi, ci au taţi şi mame şi fraţi şi surori printre cei care îi iubesc.

Când, în cele din urmă, Elio tăcu – sfârşit, cu totul lipsit de voce –, pensionarii îl înconjurară, înfăţişându-i problemele lor, mărunţişuri pe care el jura pe viaţa fiicei sale că avea să le ţină minte şi să le aducă la cunoştinţa prietenului său, candidat la primărie.

— M-am implicat din răsputeri în problemele sociale şi, dacă-mi veţi permite să mă întorc în Parlament – promitea –, voi contribui la depăşirea gravelor întârzieri ale legii asupra familiei şi a societăţii.

Roata începuse din nou să se învârtă – şi era din nou gata să schimbe replici fulgerătoare, glume răsuflate, promisiuni. Strângea din nou mâini transpirate, se cufunda iar în surâsul celor din jur, îi observa pe cei prezenţi şi-i trecea în revistă pe cei care lipseau, memora nume şi exhuma pe alţii din străfundurile memoriei. Unui bătrân, care-i spusese că este preşedintele echipei locale de fotbal, i se plânse că nu mai avea nici timp să meargă la stadion: de când era în Parlament, fusese forţat să renunţe la plăcerile personale. Aproape la toate. Juca rugby, se lăudă el, un sport educativ, o mare lecţie de viaţă. Spunea că, încă din tinereţe, iubise înfruntarea fizică – dură, dar cinstită – cu adversarii. Acum transpusese acea dragoste pentru înfruntarea dură, dar cinstită în politică. Era un luptător. Capabil să facă rău, respectând însă regulile jocului. Zero îl auzise spunând aceleaşi lucruri şi în alte împrejurări. La interviuri, la televiziune sau la cină. O persoană care avea banii depuşi la bancă, foarte bine informată, îl întrebă ce avea de gând să facă onorabilul pentru economie. Ieri la bursă a fost iar o zi de joi extrem de dificilă, mib30 a pierdut 2,45, ENI mai mult de 4, iar Alleanza chiar 16, aici e un adevărat dezastru, se poate să fie doar vina celor de la *The Economist*?

— Gurile rele străine pot spune ce vor, replică Elio automat, ca şi câinele lui Pavlov. Italia e o ţară sănătoasă, economia îşi va reveni.

Zero se strecură printre pensionari şi îl trase de mânecă.

— Ce cauţi aici? îl apostrofă Elio, deloc încântat că îl vede. Un pianist, dotat cu un talent nebănuit, începu o piesă de Fred Bongusto, iar organizatorul le spuse celor adunaţi că puteau merge la bufet, căci acum se mânca într-adevăr.

— Am avut o idee, spuse Zero.

— Nu acum, îi răspunse Elio ştergându-şi transpiraţia de pe frunte.

Era epuizat. Dăduse totul. Linişte – i-ar fi trebuit doar o clipă pentru a se reîncărca. Dispăru după o draperie. Zero încercă să-l urmeze, dar un tip plin de muşchi, cu mustaţă şi capul ras, aşezat în umbră, îi tăiase calea agăţându-

l de braţ. Elio observă, dar nu-şi pierdu vremea să-i explice lui Buonocore că puştiul acela pitoresc era fiul său. Avea nevoie să discute cu preşedintele. Doar vocea lui îi putea da forţa de a-i mai suporta pe oamenii ăştia. Acum, că-i cucerise, nu-l mai interesau.

— Hei, ce crezi că faci aici? strigă Antonio.

Era bucuros că golanul acela îi dădea posibilitatea să-şi descarce tensiunea pe care o simţea invadându-i capul. Trecuse deja de amiază şi onorabilul încă nu-i spusese dacă-i acorda sau nu permisiunea de a pleca. Nu e o procedură legală, Buonocore – se pisici el –, iar eu sunt un om al legii: ca şi cum atunci când îi convenea lui n-ar fi uitat de toate astea! La naiba, permisul ăla era pentru el de o importanţă vitală. Iar dacă păpuşoiul ăsta creţ, orgolios şi egoist nu avea de gând să i-l acorde, oricum avea să şi-l ia. Căci sigur nu avea să-şi mai petreacă restul zilei cu onorabilul. Cu ea. Cu Emma sau nimic. Îl prinse de mână pe golanul ăla murdar – şi pentru că acesta, uimit, reacţionă eliberându-se şi înjurând, încercând să-l ajungă pe Fioravanti, îl blocă prinzându-l de inelul pe care-l purta în nas şi-l târî spre ieşirea de incendiu.

— Ce vrei? Eşti nebun? ţipă Zero orbit de durere, temându-se că inelul al fi putut să-i sfâşie nara.

Căzu la pământ şi poliţistul îl împinse afară. Zero se rostogoli pe pietriş, iar când încercă din nou să se ridice, nevenindu-i să creadă cele întâmplate, poliţistul îi înfipse un şut în spate cu o mişcare acrobatică de arte marţiale care-l întinse la pământ, fără suflare.

— Să nu mai încerci vreodată să pui mâna pe onorabil, căpuşă jegoasă. Dacă mai încerci, te omor, ameninţă.

Şi era foarte convingător.

Zero îşi căută scăparea sub roţile autocarului. Poliţistul îl prinse de picior. Rămase în mâini cu gheata lui sportivă. Celălalt agent – tânăr, cu chip de diacon – se aruncă asupra lui, prinzându-l de cot.

— Dă-i pace, Antonio, opreşte-te. Trebuie să te stăpâneşti, la naiba, ai înnebunit?!

Antonio încercă să scape de coleg, îl împinse şi întinse piciorul să mai dea un şut corpului încolăcit de sub autocar – nu mai vedea nimic: doar o masă de carne inertă, neajutorată. În clipa aceea revăzu parcarea discotecii şi pe Emma îngenuncheată într-o groapă, în spatele scuterului, cu mâinile ridicate, pentru a-şi apăra faţa – şi în gură simţi gust de sânge.

Îngrămădit la pământ, Zero aruncă o privire tristă spre paznicul tatălui său. Un bărbat negricios, cu ţeasta rasă, cu o mustaţă triunghiulară, cu nasul proeminent şi privirea înfierbântată. În ciuda durerii care-i paraliza spatele, nu reuşea să-l urască. Era doar o slugă amărâtă – devotat stăpânului, nu din dragoste sau din gratitudine, ci numai din datorie. Pentru un salariu şi o uniformă. Câţi ani avea? Purta verighetă. Era căsătorit, cu siguranţă avea şi copii. Muncitorul acesta, tată de familie, ar fi încasat fără ezitare glonţul destinat tatălui său. Ar fi sărit în aer odată cu el. Omul ăsta nu cunoştea îndoiala – doar supunerea. Ar fi murit pentru tatăl lui. Şi el nici măcar nu merita. Tatăl lui era o nulitate adorabilă. Îi fu milă de poliţist.

Secretarul lui Elio veni alergând. Era răvăşit, uimit. Pentru a-l ajuta să se ridice, îi întinse mâna: lui Zero îi părea că atinge o cârpă udă. Poliţistul, nedumerit, ţinea gheata sportivă de parcă ar fi fost propria lui armă. Părea scârbit – dar Zero nu-şi putu da seama dacă el îi făcea scârbă sau poliţistul era dezgustat de sine însuşi.

— Buonocore, nu l-ai recunoscut? îi spunea Merlo, speriat că vina pentru acest incident avea să cadă asupra sa. E fiul lui – când va afla onorabilul, va fi vai de tine… Trebuie să-ţi ceri scuze imediat.

Dar Antonio nu-şi cerea niciodată scuze – şi, de altfel, de-acum nici nu-i mai păsa de repercusiuni sau de teamă. Dacă Fioravanti voia să facă o plângere împotriva lui la minister, n-avea decât, nu-i mai păsa de nimic. Azvârli papucul împuţit pe peluză, îşi aprinse impertinent o ţigară şi, nepăsător în faţa pancartelor cu fumatul interzis de pe pereţi, se aşeză în spatele *personalităţii* sale.

Zdrobit pe fundalul unui puzzle strălucitor, ce reprezenta pe rând insule caraibiene, prerii, abisuri marine, o barieră de corali vizitată de peşti în mantii strălucitoare, continuând să discute despre deschiderea farmaciei de cartier cu preşedintele comitetului, ca să nu distrugă impresia favorabilă produsă de povestioarele lui, cu graba de a alerga la următoarea întâlnire, Elio râdea, încercând să uite că pentru a treia oară de când se trezise vocea impersonală a Elsei Benelli îi repetase că-i părea foarte rău, dar preşedintele era în şedinţă. Râdea, dar era copleşit de spaimă. El era aici, în pântecele roşu al unei săli de dans mizerabile, distrugându-şi corzile vocale pentru a cuceri o mână de voturi, ingurgitând salată cu maioneză şi lazane la cuptor, pentru a demonstra cât de bun era *brunch*-ul oferit alegătorilor săi, iar de acum până la ora trei avea să mai mănânce încă în vreo patru locuri, prefăcându-se de fiecare dată că acela era singurul loc. Avea să se îmbuibe

ca un burduf şi să-şi distrugă ficatul, avea să înghită pumni întregi de Alka Seltzer, apoi să-şi bage degetele în gât şi să vomite totul în coşul de gunoi de la sediul vreunui sindicat, dar totul era inutil: preşedintele îl lăsase să cadă. Îl sacrificase.

Acum vedea totul foarte clar. Maja încercase să-l avertizeze, dar n-o crezuse. Iată de ce nu-i aprobaseră colegiul de prima mână, cu care la alegerile din ’94 câştigase – destul de bine, cu patruzeci de mii de opţiuni şi patruzeci şi şapte la sută din voturi. Colegiul meu, la mama dra…, unde umblam pe covoare roşii şi de unde m-aş fi întors la Montecitorio în caleaşcă. Acolo lumea mă cunoaşte, m-am născut la Tomba di Nerone – cunosc fiecare colţişor din Cassia, pentru numele lui Dumnezeu. M-au transferat la colegiul ăsta nenorocit – de mâna a şasea, război de-a dreptul – pe motiv că aveam calităţi personale, eram popular, în timp ce matroana aceea unsuroasă nici măcar nu e născută la Roma. Măgarii. Pe la Casilino n-a mai fost nimeni niciodată, aici e zona roşie – toţi sunt bolşevici. Ăştia ne-ar spânzura de felinare dac-ar putea. Iar eu, cretinul, m-am încrezut în ei. Dar mi-au tras ţeapă. M-au futut. Ridică paharul, închină în cinstea celor câtorva prezenţi norocoşi, pe care jură să-i ţină minte. Înghiţi cu eroism o altă bucăţică. Maioneză în stare pură. Colesterol ucigaş. Sacrificat. Aruncat ca un şoşon uzat. Dar nu le voi da satisfacţia de a mă vedea făcut knock-out, mai degrabă mă omor. Urc în vârful blocului şi mă arunc în gol. Îmi fac o ieşire din scenă grandioasă. Demnă de bărbaţii iluştri ai Romei antice, oameni capabili să-şi taie venele şi să aştepte moartea sporovăind despre nemurirea sufletului, capabili să-şi înfigă un pumnal în inimă, să se arunce în flăcări. Cato cel Tânăr. Cicero. Seneca. N-am să ajung la pârnaie. N-am să urc scăriţa romană. Niciodată. Este nevoie de un gest grandios. Voi arăta plebei care mă ucide că şi eu sunt un mare roman.

— Tată, şuieră în treacăt Zero, aşezându-se alături de el.

— Ce vrei? îl repezi.

Tehnică preventivă foarte eficientă. Când Aris îi spunea tată, însemna că venea să-l scuture de bani. Nu-i dădu satisfacţia de a-l scuti să cerşească. Era singura satisfacţie pe care o putea găsi în sala aceea de dans. Pentru un politician, nimic nu e mai dezolant decât un comitet electoral. Dacă ieşi viu dintr-un comitet, eşti pregătit apoi pentru orice josnicie.

— Cărui fapt îi datorez dezonoarea prezenţei tale aici?

Zero îşi atinse nasul precaut – nara îl ardea de parcă ar fi avut înfipt în ea un chiştoc aprins. Ezită, conştient că nu se mai prezentase în faţa tatălui său

de la Crăciun, şi de atunci trecuseră mai bine de patru luni. Pe de altă parte, nici măcar nu se comportase prea bine la masa de Ajun, pe care Maja o organizase ca pe un summit al Naţiunilor Unite: băuse prea mult, discutase în contradictoriu cu plictisitoarea văduvă fascistă a unui ministru, trişase la „vânzătorul din bâlci", un soi de bridge, doar pentru plăcerea de a le strica jocul, o sărutase pe Maja pe gât în bucătărie, chiar sub ochii cuvioasei Navidad, şi plecase înainte de miezul nopţii, urmărit de dizgraţia tuturor. Privi câteva clipe chipul întunecat al tatălui – lucios de transpiraţie, îmbujorat. Urmări hipnotizat cum porţii unsuroase de salată boeuf dispăreau în gura lui. Consideră admirabil efortul lui de a face faţă în mod onorabil acelui prânz. Apoi, când îşi dădu seama că era deja unu fără douăzeci, cunoscând nerăbdarea Majei şi susceptibilitatea ei, se hotărî să golească sacul. Fără niciun preambul. Se aplecă înspre el şi-i spuse:

— Am nevoie de bani.

— Nu ţi-ai primit cecul? se interesă Elio birocratic, de parcă ar fi fost un casier de bancă.

Conform acordului pe care îl făcuse în urma divorţului amical de Ornella, îi dădea fiului lunar două milioane. O sumă considerabilă pentru un student scutit de orice cheltuială.

— Ba da, dar nu e vorba de mine, spuse Aris. E pentru nişte prieteni.

— Şi-i cunosc pe prietenii ăştia? întrebă Elio trist.

Zero clătină din cap. Elio înghiţi şi privi îndelung, dezamăgit, inelul care strălucea la nasul fiului. Ce-ar trebui să fac cu băiatul ăsta? Ce? Extraterestrul ăsta înfricoşător – luptătorul unui trib care mi-a declarat război.

Iar Aris îi declarase într-adevăr război. Fusese chemat la Chestură în ziua în care se descoperise că vandalul Zero – prins în flagrant delict în timp ce inscripţiona mesaje calomniatoare şi instigatoare la revoltă mondială pe obloanele fast-foodului Planet Hollywood din Piaţa Barberini – răspundea în documente la numele de Aris Fioravanti. Informaţie confidenţială, bineînţeles, căci onorabilul Fioravanti a fost dintotdeauna foarte atent cu nevoile poliţiştilor. Distrugerea e un delict important ce poate fi pedepsit cu închisoare până la un an. Articolul 635 din Codul Penal. Dar de data asta tânărul avea să scape doar cu avertisment, fără a fi denunţat. Simţeau însă că era de datoria lor să-l atenţioneze: Aris risca să intre în necazuri foarte mari. Priviţi ce fel de mesaje a răspândit prin oraş.

NU McUNIVERSULUI. CUMPERI LUCRURI CARE NU-ŢI SUNT NECESARE. EŞTI OBEDIENT. EŞTI UN CONSUMATOR. CUMPERI REBUTURI CARE NU-ŢI SUNT DE FOLOS. CUMPERI O PERECHE DE PAPUCI DE DOUĂ SUTE DE MII DOAR PENTRU CĂ ÎI POARTĂ ŞI RONALDO. REVOLTĂ-TE! RĂSTOARNĂ McUNIVERSUL. SPUNE NU SOCIETĂŢII UNIVERSALE A CONSUMULUI.

Tânărul se învârtea într-o companie reprobabilă, conducea o grupare anarho-comunistă, ascunzându-se sub numele de Zero, difuza pe internet materiale care făceau apologia delictului la limita subversiunii. Elio le mulţumise poliţiştilor pentru atenţia lor. Apoi, în liniştea biroului său, citise manifestul acelui delirant Zero de la început până la sfârşit. Cuvintele acelea cutremurătoare îi răsunau şi acum în minte.

Am ales să nu fiu sclavul nimănui. Şi să nu fiu stăpân peste nimic. Eu cred că e posibilă o altă lume, dar nu va fi una în care statul să fie bun şi puternic, ci una în care nu vor mai exista state, şi nu va fi aceea care va avea conducătorul cel mai bun, ci aceea în care conducătorii nu există, nu va fi cea în care asupriţii vor avea o soartă mai bună, ci va fi aceea în care nu vor mai exista nici asupriţi, nici asupritori. Ceea ce pot face pentru crearea unei astfel de lumi este să combat politicile electorale, sistemul partidelor, democraţia reprezentativă – căci, folosind cuvântul democraţie ca pe o formulă propagandistică, ei acaparează puterea şi o smulg din mâinile poporului – şi alternativele reformiste – deoarece au ca scop doar simple schimbări superficiale, menite să menţină sistemul aşa cum este el acum. Voi căuta soldaţi şi complici, iar dacă nu-i voi găsi voi acţiona singur. Iar dacă acţiunile mele nu vor avea niciun rezultat, mă voi limita la unirea mea cu haosul. În acest scop, mă voi dedica luptei de clasă, sabotajului, distrugerii proprietăţii private şi revoltei civile, răspândind cultura rezistenţei, astfel încât statul şi toţi reprezentanţii săi să ştie că nicăieri şi nicicând nu vor fi în siguranţă.

Acum aerianul ăsta agresiv şi intransigent era lângă el, sub lumina turbată a sferei de sticlă, şi-şi pipăia nasul dureros şi înroşit, şi pretindea să-i dea bani pentru a-l ajuta pe el şi pe tovarăşii lui – care într-o zi, probabil, aveau să-l împuşte. Aris, cu părul violet, strâns în codiţe aspre, predicatorul unei religii necunoscute. Aris, găurit de cârlige de peşte, inele şi lanţuri de metal, de nerecunoscut şi, de altfel, necunoscut hotărât, singuratic şi sălbatic,

mirosind a iarbă şi a câine, a pământ şi a încăpăţânată puritate. Dar străinul acesta e totuşi băiatul meu, singurul meu băiat.

— E pentru câinii tăi? îl întrebă, prefăcându-se că nu ştie că era vorba de Battello Ubriaco – bârlogul acela abominabil, cuibul acela de trântori, de vandali şi distrugători ai proprietăţii altora.

— Trebuie să-i îngrijesc, tată, se îmbolnăvesc foarte des, lui Mabuse trebuie să-i scot măselele, a făcut abces. Ştii că şi câinii suferă de boli de dinţi? spuse Aris.

Elio clătină din cap neştiutor.

— M-am gândit să fac rost de un loc, undeva, la ţară, pentru a-i adăposti pe toţi – în casă nu mai încap. Sâmbătă am mai găsit unul, îl aruncaseră în Tibru, într-un sac plin cu bolovani, să se scufunde mai repede.

— Şi cum l-ai salvat? întrebă Elio, prefăcându-se că-i pasă de soarta acestei noi javre râioase găsite de fiul său.

Javră care avea să stârnească mila şi dragostea Camillei – care şi-ar fi dorit atât de mult să ţină unul în casă, în timp ce el urâse dintotdeauna câinii, patrupedele acelea tâmpite, umile şi servile ca fiinţele umane, cu care se aseamănă mai mult decât îşi seamănă de multe ori oamenii lor înşişi.

— L-am prins cu o creangă, îi explică Aris, surprins de interesul tatălui său. Se oprise la baza piciorului de la Ponte Sublicio. L-am tras până la mal. E bolnav, ştii, l-au abandonat pentru că e bătrân şi paralizat la ambele picioare din spate. I-am făcut un fel cărucior, o placă pe roţi, aşa se poate mişca. E foarte gras şi are o fire veselă. Am să-i spun Falstaff.

Elio îşi scoase ochelarii şi-i curăţă cu şerveţelul.

— E frumos ceea ce faci cu câinii ăia, zise aţintindu-şi privirea mioapă asupra lui Aris – inert.

Nu voia să-i câştige recunoştinţa. Nu mai voia, de altfel, nimic de la fiul lui. Numai să nu moară printre boscheţii de pe malul fluviului, cu un ac în venă. Să nu ajungă în puşcărie. Să mănânce suficient, să întâlnească o fată drăguţă, să fie fericit. Măcar un pic.

— De cât ai nevoie? îl întrebă, scoţând din buzunarul pantalonilor carnetul de cecuri.

Zero ezită, nesigur. Ochelarii lăsaseră pe nasul tatălui său două scobituri adânci şi roşii. Fără lentile, pupilele sale minuscule păreau nespus de opace, aproape stinse – şi îndrăzni:

— Douăzeci, spuse înroşindu-se.

Îi părea o sumă enormă, monstruoasă. Nu mai văzuse niciodată douăzeci de milioane la un loc. Elio semnă cu un gest repezit, fără să discute. Zero îşi muşcă buzele, căci fusese prea uşor – ar fi putut să-i ceară la fel de bine treizeci, poate chiar cinzeci, şi tatăl său i-ar fi semnat. Cifrele de cerneală întunecată se înşirau pe hârtia albastră a Creditului Italian: 20.000.000. Semnat, Elio Fioravanti. De multă vreme Zero îşi spunea că nu poţi să-ţi alegi părinţii. Le eşti repartizat ca un cadou sau ca o glumă proastă. Cel mult poţi evita să li te asemeni. Îi poţi evita. Dar el nu făcuse nici măcar asta. Îşi jură că era ultima dată când îşi întâlnea tatăl. Nu mai voia să aibă nimic de-a face cu el. Nu mai voia să-i vadă nasul de Pinocchio, să-i asculte glumele răsuflate, promisiunile, balivernele.

Şi totuşi, nu reuşea să-şi dezlipească privirea de pe cifrele acelea – exercitau asupra lui o atracţie aproape magnetică. Se întrebă ce ar fi făcut în locul lui un alt student de douăzeci şi trei de ani. Şi-ar fi cumpărat maşină. Sau motocicletă. Poldo ar pleca să facă înconjurul lumii. Dormind în sacul de fâş şi făcând cu mâna la camionagii, pentru a le cere să-l ducă dintr-o parte în alta – ar putea umbla pe drumuri până la adânci bătrâneţi. Altul şi-ar cumpăra o chitară, un pian cu coadă, o cameră video digitală sau un aparat foto digital, un computer sofisticat pentru a înregistra muzică. Abia în clipa aceea înţelese că lucrul cel mai dezgustător de pe foaia aceea albastră nu era semnătura titularului de cont, ci numele beneficiarului: Aris Fioravanti. Până astăzi şi el fusese Aris Fioravanti. Nu reuşise să se elibereze de această idee. Se cuibărise în el, iar celălalt îi era duşman. Dar eu nu sunt *celălalt.* Eu sunt eu. Banii aceştia nu sunt ai mei. Nu au fost niciodată ai mei. Eu scuip pe banii voştri. În clipa aceea îi fu teamă că Elio s-ar putea răzgândi sau şi-ar fi putut da seama de ceea ce făcea.

N-ai vrea să-mi faci bucuria de a lua masa cu mine în această primitoare sală de dans? întrebă Elio aşezându-şi ochelarii pe nas.

— Nu, tată, răspunse Zero ridicându-se. Am o întâlnire.

— Înţeleg, comentă Elio amărât. Oricine e mai important decât tatăl tău.

Zero clătină din cap, luă cecul şi-l făcu să dispară în buzunarul hanoracului.

a treisprezecea oră

— Nu, nu, nu, nu vreau nimic! protestă Kevin privind cu disperare uşa de la Paradisul Copiilor – unde, ca pentru a-i tăia orice posibilitate de fugă, se aşezase vânzătoarea.

De ce îl arestaseră din nou? Ce vină avea? Maja îi adresă un surâs degajat patroanei, care, deosebit de serviabilă, înşirase pe tejghea toate noile achiziţii de la Pitti Bimbo: tricouaşe marinăreşti cu dungi orizontale, pantalonaşi de in şi haine cu coadă. Apoi văzu un smoching de ceremonie – pe care îl combină, bucurându-se de bunul ei gust, cu o cămăşuţă albă, brodată. Nu putea să-i îngăduie lui Kevin Buonocore să se prezinte la Palazzo Lancillotti în trening – de firmă, poate cu etichetă falsă, sau poate chiar reală, căci oamenii fără prea mulţi bani se omoară pentru copii şi le cumpără tot ce vor, probabil pentru a-şi îmblânzi sentimentul de vinovăţie că nu le pot oferi viaţa pe care le-ar dori-o. Trening decolorat şi destul de murdar, de altfel. Aşa se întâmplă când ambii părinţi lucrează. Dar Camillei nu i se poate întâmpla asta. Există întotdeauna cineva care să aibă grijă de ea. De altfel, contează calitatea timpului pe care îl petrec alături de ea. Va înţelege asta când va fi mare. N-ar şti ce să se facă cu o mamă frustrată şi nefericită. Când m-a văzut la televizor alături de Hillary Clinton era atât de fericită şi de mândră de mine. Dacă trebuie neapărat să vină şi Kevin Buonocore, măcar să fie prezentabil. Adică aşa, ca toţi ceilalţi. Era atât de comic din cauza plasturelui de pe ochi, sărăcuţul, cine ştie cât de stânjenit o fi. Are un aer atât de rătăcit.

— Încearcă-i, Kevin, şi spune-mi dacă e mărimea potrivită.

Nu era prea sigură dacă era talia corectă. Buonocore Jr. Părea destul de îndesat. Prea mulţi cartofi prăjiţi, prea multe după-amiezi singur în faţa televizorului.

— Nu, spuse Kevin îngrijorat, şi o trase de mânecă obligând-o să se apropie.

Îşi lipi gura de urechea ei şi voi să-i şoptească: nu am bani. Dar când buzele lui atinseră perla îngheţată a doamnei Fioravanti, îşi pierdu curajul.

Privi pantalonii negri ai smochingului şi haina aceea atât de frumoasă, cămaşa albă cu broderie în relief şi papuceii strălucitori pe care patroana magazinului îi scosese din cutie – şi îi dori din toată inima. Camilla zâmbea. De când îndrăznise să-i destăinuiască secretul, nu-şi abandonase figura aceea isteaţă şi triumfătoare. Era mai isteaţă decât el. Lui Kevin îi părea că fusese răpit, în realitate, nu-şi prea dădea seama ce înseamnă această noutate. Dar nu ceruse nicio explicaţie, pentru a nu o lăsa să creadă că era

pentru prima dată când i se întâmpla aşa ceva. Hotărâse să facă tot ce spunea ea, fiind sigur că aşa nu avea cum să greşească. Doamna Fioravanti se sprijini obosită de tejghea. Poate se simţea rău. Era albă ca o brânzică. Patroana de la Paradisul Copiilor îşi privi plictisită ceasul. Da' ce-i asta, era ora unu şi ea trebuia să închidă, de fapt ar fi făcut-o deja dacă n-ar fi intrat ei – sunt teribile mamele astea nehotărâte, câtă vorbă, ce chin, cumpără sau nu cumpără nenorocitul ăsta de smoching?

Maja îl luă de mână pe încăpăţânatul de Kevin şi-l conduse spre cabina de probă. Se analiză în oglindă. Din profil îi părea că se vedea deja. Dar nu, era imposibil, nu putea fi mai mare decât degetul cel mic.

— Ce s-a întâmplat – nu-ţi place?

— O, ba da, doamnă Fioravanti, o asigură băiatul încetişor.

— Atunci încearcă-l, ce aştepţi?

— Dar nu pot, murmură Kevin trist. Nu avem bani – ta-ta-tati nu plăteşte pensia alimentară.

Camilla se întrebă ce-o fi aia pensie alimentară. Astăzi, cu Kevin, învăţase deja o mulţime de cuvinte noi: anticoncepţionale, glandă perineală, Beretta şi pensie alimentară. De la ceilalţi colegi nu învăţa nimic. O rodea curiozitatea să afle ce însemnau acele cuvinte. Mai ales: anticoncepţional – avea o sonoritate incitantă. An-ti-con-cep-ţio-nal, anti-concep-ţional. La ce foloseşte? Kevin spune că mama lui îşi ţine anticoncepţionalele în poşetă.

— Ce idee ţi-a venit, râse Maja înduioşată, ce idee! Nu trebuie să cumperi tu, smochingul e un cadou din partea Camillei.

Îl împinse în cabină şi, deoarece Kevin se cam întindea cu treaba, începu să-i descheie ea haina. Aşa deci, bravul Antonio Buonocore – atât de pedant şi de punctual – nu plătea copiilor pensia alimentară. Cine ar fi crezut una ca asta. E josnic să te răzbuni pe copii. Dar poate erau doar calomnii din partea mamei, pentru a-i face pe copii să se întoarcă împotriva lui. Copiii ar trebui să stea în afara războaielor dintre părinţi. Dar ei devin ostatici.

— Cine ţi-a povestit despre pensia alimentară, mama? întrebă ea indignată.

Kevin o lăsă să-i scoată haina treningului. Habar n-avea ce i se întâmpla. Poate că-l îmbrăcau pentru că era mirele sărbătoritei? Dar trebuia s-o împiedice pe doamna Fioravanti să-l dezbrace. Elasticul de la chiloţi îi era larg, şi poate că pe fund îi rămăseseră urme de la arsura Fitilului.

— Nu, am auzit-o pe bu-bunica atunci când îi spunea unchiului Fausto, se bâlbâi încercând să respingă asaltul doamnei Fioravanti. Bu-bunica e

supărată pe mama că ta-tati nu ne dă nicio liră măcar, nu-l roade co-conştiinţa, iar copiii costă, şi bunica îşi consumă toată pensia. Bu-bu-bunica îşi scoate pensia de la poştă şi nu spune niciodată ziua, de f-frică să nu-i ceară mama ba-bani cu împrumut.

— Dar mama ta nu lucrează? se informă Maja, iritată la gândul că, ascultând aceste poveşti, Camilla ar putea crede că femeile depind economic de bărbaţi şi nu sunt în stare s-o scoată la capăt fără ei.

Ea ar fi putut să se descurce fără Elio. Cu profesionalismul ei, cu perfecta cunoaştere a limbilor din Uniunea Europeană, s-ar fi putut transfera chiar la Parlamentul European din Strasbourg sau la Naţiunile Unite. Nu o făcuse până acum, pentru a ţine familia unită. Şi, de ani de zile, lucra doar atunci când la Roma aterizau miniştrii Uniunii Europene şi soţiile preşedinţilor. Dar Camilla era de-acum destul de mare pentru a putea suporta câte o despărţire. Trebuia să vorbească despre asta cu Elio.

— Sigur că are un loc de muncă, se grăbi să explice Revin, d-d-da' bunica spune că e plătit mai slab decât dacă ar mătura scările, după toţi banii pe care i-a cheltuit c-c-ca s-o trimită la studii, tot degeaba, bunicii îi e ru-ru-ruşine că cei de la bancă o sună ca s-o anunţe că are contul în roşu. D-dar nu e v-vina mamei – adăugă repede, temându-se ca nu cumva s-o fi pus într-o lumină proastă – ea vrea să muncească, dar dacă lumea nu s-s-sună, nici ea nu câştigă.

— Cum să sune? întrebă Maja imaginându-şi imediat cum nevasta lui Buonocore susura în receptor cuvinte deochiate pentru a excita cine ştie ce maniac sexual.

Era chiar o meserie potrivită pentru o femeie ca ea. Preţ de o clipă – capricioasă şi indolentă – o invidie. Discursurile oficiale pe care ea trebuia să le traducă erau atât de banale. Lipsa lor de consistenţă, ariditatea şi inutilitatea lor o deprimau profund şi uneori îi era teamă că se contaminase şi ea, pierzându-şi orice capacitate de a vorbi, de a spune ceva care să aibă un sens.

— N-n-nu ştiu, răspunse Revin. M-m-mama nu vorbeşte niciodată despre muncă. Bunica spune că pe vre-vremea ei anumite me-meserii nu existau, iar ei încă îi vine greu să vorbească la te-telefon de parcă ar vorbi cu morţii de pe lumea ailaltă.

Maja agăţă hanoracul treningului în cuier şi se aplecă să-i dea jos pantalonii. Ce blânzi şi fragili sunt băieţeii. Ginecologa spune că şi al meu va fi un… O, Doamne, nu vreau să mă gândesc azi la asta.

Se retrase brusc.

— Termină singur să te dezbraci, încearcă-le şi apoi vino să te vedem.

O spuse în grabă copilului paralizat de ruşinea ce-l cuprinsese povestindu-i elegantei doamne Fioravanti chestia cu pensia şi cu bunica Olimpia şi despre mama care răspunde la telefon…

Poate ar fi fost mai bine dacă i-ar fi spus că, uneori, după-amiaza, mama le ţinea companie unor bătrâni. Le citea romane şi le cerea să povestească întâmplări din tinereţea lor. Bătrânii mamei erau distinşi. Unul era preot şi ultimul general, chiar dacă era pensionar, şi are sânge albastru, pentru că strămoşii lui îi duceau papucii papei. Era mai bună munca astalaltă, dar de-acum greşeala fusese făcută.

Maja trase draperia cabinei. Se prefăcu interesată de celelalte hăinuţe împrăştiate pe etajere şi-şi căută de lucru cu o rochiţă din tul cu floricele. Apoi o puse la loc, dar nu se întoarse pentru a evita privirea patroanei buticului, căreia nu-i scăpase un cuvânt din toată conversaţia lor şi ar fi vrut foarte mult să înţeleagă despre cine era vorba. Vreo persoană pe care o cunoştea? Cu o viaţă dublă? Ce chestie interesantă! Dintr-odată povestea cu pensia, cu telefoanele şi cu problemele financiare ale nevestei lui Buonocore o dezgustă. Camilla nu trebuia să-l frecventeze pe Revin. Camilla nu trebuia să afle lucrurile astea, şi de fapt nici nu le cunoştea – copilă senină, iubită şi fericită. Cine ştie câte alte lucruri triste i-o mai fi povestit copilul ăsta. Camilla trebuie să fie impresionată. Poate va crede că familia e un infern de minciuni, iar viaţa nu e decât o vulgară răzbunare. Maja privi melancolică spre trotuarul care părea să o cheme de dincolo de vitrină. Voia să alerge imediat acasă. De ce mai rămânea aici, în magazinul ăsta fandosit de modă pentru copii, să-şi piardă timpul cu băiatul lui Antonio Buonocore? Copilul se afla în cabina aceea de mai bine de cinci minute.

— Da’ ce se întâmplă? aproape că strigă ea. De ce nu te grăbeşti?

Apoi, mai dulce, pentru că trebuie să fim înţelegători cu copiii urâţi şi săraci şi abandonaţi de tată.

— Eşti gata, Kevin?

— Papucii n-nu, spuse Kevin.

Se încăpăţână. Nu reuşiră să-l convingă să-i probeze. Spuse doar că purta mărimea 33 şi că-i erau, cu siguranţă, buni. Maja încercă să-l convingă că papucii nu se cumpără fără probă, dar nimic – şi, în cele din urmă, îi spuse

proprietarei că le cumpără pe toate – smochingul cel micuţ, papionul, cămaşa albă brodată, chiar şi pantofii.

— Rămâne îmbrăcat? întrebă patroana privind mirată etichetele ce atârnau din costumul cel nou al lui Kevin.

— Da, răspunse Maja privind numerele verzi care pâlpâiau pe casa de marcat.

Suma îi păru înspăimântătoare. Magazinul acesta era ruşinos de scump. Nu se poate cheltui atât pentru o hăinuţă pe care un copilaş abia dacă o va purta de trei ori. Nu mai vin pe la hoaţa asta care profită astfel de pe urma instinctului matern. Ce zi e astăzi? Cât îi mai rămâne pe card? Ieri plătise nouă sute de mii de lire la Prada pentru o rochie – doar nu putea da o petrecere la care să se prezinte cu o haină pe care o mai purtase şi cu alte ocazii. Carnetul de cecuri l-a epuizat plătind chiria sălii la Palazzo Lancillotti – halucinant –, clovnii şi serviciul de catering al agenţiei, şi animatorii. Şi cofetarul. Ce necaz, să depăşeşti limita la American înainte de 4 mai, când mai ai o lună întreagă înainte. Elio avea să se înfurie. Dar nu, lui Elio nu-i păsa de nimic. În zilele acestea Elio se gândea la un singur lucru. Ea nu înţelesese de ce, dintr-odată, nici studioul legal, nici studiile juridice şi nici clienţii nu-i mai fuseseră de ajuns. Acum trebuia să-l lase în pace, dar după 14 mai avea să discute cu el. După realegerea lui Elio, trebuia neapărat să-şi ia viaţa în mâini. Treizeci de ani: nici nu ajunsese la jumătatea vârstei, dacă făcea socoteala după speranţa de viaţă a unei italience născute în anii ’70. Următorii treizeci de ani aveau să fie cei mai buni. Nu va mai comite aceleaşi greşeli. Următorii treizeci de ani îi va gusta clipă de clipă. Va încerca să realizeze tot ceea ce amânase. Mai este timp. Mai este timp.

Îi spuse patroanei să treacă totul în contul ei, căci îşi uitase cârdul de credit şi avea să revină mâine. Proprietara înghiţi în sec, palidă, dar nu îndrăzni să protesteze. Doamna Fioravanti cheltuise şapte sute de mii şi avea să plătească, mai devreme sau mai târziu. Erau dezgustătoare aceste mişmaşuri ale milionarilor. Ce vremuri! Kevin se împăuna mândru, privindu-se în oglindă. Părea că se întreabă dacă el era, într-adevăr, pinguinul acela.

— Parc-ai fi Micul Prinţ, îi spuse Maja, plăcut impresionată de metamorfoza lui.

— O, da, aprobă şi Camilla.

Kevin surâse. Ar fi vrut ca mama să-l vadă cum se transformase din broscoi în Micul Prinţ, dar mama nu era aici. Şi nu avea să vină nici la petrecere. Toată eleganţa lui îi părea acum inutilă. Maja luă copiii de mână. Kevin legăna sacoşa de la Paradisul Copiilor în care îşi îngrămădise haina de fâş, treningul şi chiloţii, pentru că nu trebuia să contamineze costumaşul cel nou cu chiloţii ăia urâţi.

Mergeau spre casă grăbiţi, căci doamna Fioravanti părea purtată de vânt. Camilla rostea în gând cuvântul cel nou – anticoncepţionale, anticoncepţionale – şi în cele din urmă cedă tentaţiei de a-i afla semnificaţia, primind drept răspuns o privire usturătoare din partea mamei, şi un comentariu scurt:

— Nu sunt lucruri care te privesc pe tine.

Kevin era relaxat pentru că învinsese: nu-şi scosese papucii. Nu le arătase înţepatelor prinţese Fioravanti gaura largă cât degetul cel mare care îi nenorocea şosetele şi pe care mama nu o cususe, pentru că uita mereu să aibă grijă de lucrurile astea. Apoi îşi aminti că în seara asta, după petrecere, trebuia să înapoieze smochingul şi mama nu putea să-l vadă frumos ca Micul Prinţ, şi dintr-odată i se făcu rău, ca şi când cineva i-ar fi înfipt un cui în gât.

Intrară pe o stradă pustie, unde părea că nu locuieşte nimeni. Pe placa albă a semnalizatorului stradal se putea citi: strada Mangili. Era o tăcere profundă, doar câteva ciori făţarnice se strigau de la o creangă la alta. Polenul plutea în norişori pufoşi ca vata de zahăr. Parcă nici nu erai în Roma. De o parte şi de alta a străzii, în spatele porţilor închise, dincolo de cedrii misterioşi, se zăreau vile vechi, cu câte două-trei etaje, înconjurate de grădini parfumate. Vilele acelea nu erau cenuşii şi scorojite ca alte case din Roma. Erau brune, albastre sau galbene. Doamna Fioravanti se opri în faţa celei mai impunătoare. Zugrăveala era de un roz palid. Probabil era frumos să locuieşti aici. Când porţile automate se deschiseră, Kevin văzu două femei goale de piatră care se arcuiau prietenoase şi sprijineau pe mâini, fără un efort prea mare, un balconaş. Doamna Fioravanti îşi răscoli poşeta în căutarea cheilor. Scoase o legătură voluminoasă, ce părea să cântărească măcar un kilogram, se concentră căutând cheia potrivită, pe care o introduse apoi în broasca uşii blindate, uitând să întrerupă alarma antifurt care începu să urle strident. În holul cel mare de la intrare era un cufăr de lemn încrustat, un vas chinezesc alb cu albastru şi un sac de piele plin cu beţe de golf. Holul ăsta era mai mare decât tot apartamentul bunicii Olimpia. În

ascensorul mic tapetat cu oglinzi, Kevin simţi lipsa dureroasă a mamei şi trebui să se ciupească pe ascuns, de teamă să nu plângă.

— La ce-ce oră? o întrebă şoptit pe doamna Fioravanti, care se zgâia în oglindă lingându-şi buzele şi aranjându-şi bretonul.

— Ce anume? îi replică Maja absentă, întrebându-se neliniştită dacă noua sa coafură pe care i-o făcuse Michael o făcea, într-adevăr, să pară mai tânără.

Un june ameninţător şi urât mirositor, cu părul violet şi cu inel în nas, le ieşi alergând în întâmpinare când se deschise uşa ascensorului, iar doamna Fioravanti, în loc să ţipe speriată de această teribilă apariţie, se aruncă în braţele lui. Şi rămase acolo, pe jumătate leşinată – şi nu răspunse când Kevin o întrebă politicos:

— La ce oră trebuie să restitui smochingul?

În atenţia onorabilului avocat Elio Fioravanti

4 mai

Stimate domnule avocat,

vă rog să-mi scuzaţi scrisul, dar mă sprijin pe genunchi. Să nu vă mire faptul că vă scriu, eu nu mă împrietenesc prea repede. De fapt, eu am încredere în dumneavoastră, şi ştiu că veţi face astfel încât voinţa mea să fie respectată.

După moartea mea şi a soţiei mele, vă rog să acceptaţi tutela copiilor noştri, Valentina şi Kevin, până la majoratul Valentinei. Dumneavoastră sunteţi o persoană importantă şi aveţi atâtea relaţii, aşa încât şi ei vor avea o viaţă mai uşoară. Vă rog să vă opuneţi în mod absolut ca ei să fie încredinţaţi mamei soţiei mele, care este o femeie foarte vulgară, băgăcioasă şi ignorantă.

Vă rog să aveţi grijă ca pensia mea de agent principal (am lucrat douăzeci şi unu de ani în Poliţia Statală, am primit menţiuni, puneţi o vorbă bună şi pentru mine, chiar dacă îmi lipsesc vreo câţiva ani până să am dreptul la pensie, dumneavoastră sunteţi implicat, iar eu nu mai pot aştepta) să le revină copiilor mei.

Bunurile mele sunt:

— Apartamentul din strada Carlo Alberto 17, proprietate personală, chiar dacă nu am terminat de plătit împrumutul (lipsesc cam o sută de

milioane, dacă sunteţi sincer, veţi recunoaşte că pentru dumneavoastră suma e nesemnificativă).

— Fiat Tipo din ’92 (150.000 km parcurşi, caroseria e şifonată la portiera din faţă, dar motorul este bun).

— 5 pistoale de fabricaţie italiană şi străină (1 Springfield Armory 1911. A1 mod. Mil Spec cal. 45 Acp; 1 Taurus mod. PT 92 calibru 9x21; 1 Bernardelli mod. H&H finisat model ţestoasă; 1 Sig Sauer semiautomată P230 Inox Sl calibru 9 scurt; 1 Mauser Luger de tir cu ţeavă grea cal. 22); 1 revolver Smith & Wesson Mod. 19 cal. 357 Magnum cu ţeavă de 4 inchi şi incrustaţii lăcuite din 1956.

— 3 puşti, dintre care 1 Izhmash semiautomat, mod. Tigr, calibru 7,62x54R cu lunetă; 1 Remington 11-87 mod. 1100 calibru 12/89 semiautomat, cu ţeavă dreaptă; 1 AK 47 Kalaşnikov cu pat rabatabil – pe care însă o deţin în mod ilegal.

Armele le-am păstrat întotdeauna cu multă grijă şi se află în condiţii optime de utilizare, orice armurier v-o poate confirma. Vindeţi-le pentru a plăti achiziţionarea locului meu de veci, căci vreau să fiu îngropat în cimitirul Santa Caterina, şi puneţi să fie îngropată acolo şi soţia mea Emma.

Pe piatra funerară vreau să fie scris aşa:

„Vom ara mările ca şi cu un plug / până în frigul lui Lete, amintindu-ne / că Pământul ne-a costat şapte ceruri”.

Sunt versurile unui poet rus, nu-mi aduc aminte care.

Las Fiatul Tipo părinţilor mei, pe care îi voi iubi mereu şi le mulţumesc pentru tot şi sper să mă ierte. Îi rog să pună să-mi citească slujbe timp de zece ani în fiecare zi de 4 mai.

Ţin să precizez că sunt sănătos mintal şi că m-a iluminat faptul că v-am însoţit în biserica aceea azi-dimineaţă. Port în mine pacea celor drepţi.

Eu voiam să fac două lucruri în viaţă. Să-i apăr pe ceilalţi şi să menţin ordinea.

Mi-am făcut bine datoria. Am slujit statul cu multă pasiune, dar statul nu m-a slujit pe mine.

Eu nu am vrut divorţul. Dar de acest lucru nu-i pasă nimănui. Aşa încât trebuie să-mi fac eu legea. Eu nu o pot accepta pentru că familia este scopul cel mai nobil al vieţii unui om care altfel face umbră pământului ca

o piatră, fără a avea roade sau urmaşi, şi asta aţi spus-o dumneavoastră odată când am vorbit, poate vă mai amintiţi.

Am eşuat, deci este de datoria mea să şterg orice urmă a mea sau a soţiei mele de pe pământul acesta, căci amândoi suntem o enormă eroare, şi amândoi ne facem vinovaţi pentru asta. Dar mai ales ea, care este o femeie egoistă şi ingrată, iar eu, care am trăit cu ea timp de doisprezece ani, plus cei când eram logodiţi, ştiu asta foarte bine. Eu însă o iert pentru toate şi o încredinţez iubirii lui Dumnezeu.

Orice vi ş-ar spune despre mine să nu credeţi, căci am făcut-o întotdeauna pentru binele ei şi al copiilor noştri. Să nu credeţi nici ceea ce se va spune despre Emma şi amintiţi-vă de noi aşa cum ne-aţi cunoscut când eram fericiţi.

Vă mulţumesc că vă deranjaţi pentru mine, dar o merit după toţi anii aceştia în care v-am urmat mereu şi, oricum, pentru mine a fost o slujbă bună să vă protejez, chiar dacă eu cred că nimeni nu vrea să vă ucidă cu adevărat, pentru că atunci când cineva vrea să ucidă nimeni şi nimic nu-l poate împiedica.

Vă urez succes în alegeri, sper că vă veţi întoarce în Parlament şi veţi abroga acele circulare ce impun restricţii asupra posesiei armelor de foc, care sunt foarte retrograde în Italia.

Cu cordialitate, al dumneavoastră
Buonocore Antonio
agent principal

Antonio redactase scrisoarea stând în maşina albastră, în timp ce onorabilul avocat Fioravanti încerca să-i câştige pe comercianţii din Casilino, în sediul asociaţiei. Cumpără timbrul (poşta rapidă 1200 lire) şi plicul (150 lire) de la tutungeria din Finocchio, în timp ce Elio îi telefona preşedintelui şi se certa cu secretara acestuia, repetându-i că avea motive foarte serioase şi urgente pentru a-i vorbi imediat. Lui Romeo, care-l întrebase ce dracu' scria – nu-l mai văzuse niciodată cu pixul în mână –, îi răspunse că era o problemă de proprietate.

— Când moare cineva, dacă lucrurile nu sunt clare, apar întotdeauna necazuri şi în cele din urmă trag ponoasele cei cinstiţi şi copiii.

Celălalt îl întrebă amuzat cine murise.

— Doi pe care-i cunoşteam bine.

Antonio îi răspunse fără a da prea multă importanţă frazei, iar Romeo continuă să pună cruciuliţe pe biletele de loterie şi-l întrebă dacă voia şi el o cotă parte din sistem. Antonio îi spuse că da.

Apoi citi din nou scrisoarea şi o corectă, aşteptându-l pe onorabil în faţa sediului de la Centrul pentru părinţi şi familii din Pigneto. De fapt, Fioravanti îi spusese deja că putea să plece, dar Antonio voia să-şi facă datoria până la capăt şi să se asigure că-l lasă pe mâini bune. În plus, voia să-i lase o bună impresie, căci altfel poate n-ar fi acceptat tutela copiilor, iar pe copii voia de asemenea să-i lase pe mâini bune. Totul trebuia lăsat în ordine – chiar şi atunci când el nu avea să mai fie, pentru a le purta de grijă.

La a doua lectură îi păru că gramatica şchiopăta puţin şi că pe alocuri fusese cam ambiguu, îi părea că nu explicase destul de clar motivele gestului său, dar se gândi că, oricum, nimeni nu le-ar fi înţeles cu adevărat – şi, de altfel, tot n-ar fi ştiut să se descurce mai bine, căci niciodată nu fusese bun la asta, spre deosebire de Emma, care îl sufoca cu scrisori de dragoste şi-i copia versuri din poeţi ruşi, francezi şi germani, pe vremea când se iubeau ca nimeni alţii, iar el, pentru a-şi arăta dragostea, nu ştia să-şi aleagă cuvintele, ci vorbea prin fapte. Şi acum făcea la fel. De aceea băgă foaia în plic şi-l lipi cu salivă.

Pe cutia poştală din Torre Gaia era lipită o etichetă alb-albastră. Scria că poşta se ridică la orele 11 şi 17. Poşta rapidă este livrată în douăzeci şi patru de ore. Avocatul Fioravanti avea să primească scrisoarea mâine după-amiază, cel târziu luni dimineaţa. Antonio avea încredere în poşta italiană şi în onorabilul. Era liniştit. Totul avea să meargă după cum prevăzuse. Fioravanti avea să accepte tutela Valentinei şi a lui Kevin. Iar el avea să doarmă lângă Emma pentru totdeauna. Şi dacă va fi să fie ceva pe lumea cealaltă, dacă există o altă viaţă, n-avea s-o irosească.

Dar în timp ce introducea plicul în cutie, îl fulgeră, ca o viziune, chipul Emmei. Amintirea tuturor lucrurilor. Şi urma infimă a unei speranţe. Azi-dimineaţă, la telefon, vocea Emmei tremura. Şi dacă ea, fără s-o ştie măcar, dacă ea îl voia încă? Dacă printr-o minune, dintr-o părere de rău, cine ştie – dacă totul se lămurea, dacă se întorceau împreună, ce avea să-i spună onorabilului Fioravanti? Putea încă să aştepte ridicarea poştei din Torre Gaia – puse scrisoarea în buzunar. Era unu patruzeci.

DUPĂ-AMIAZA

Vom ara mările ca şi cu un plug
până în frigul lui Lete, amintindu-ne
că Pământul ne-a costat şapte ceruri.

Osip Mandelştam, 1918

a paisprezecea oră

Pe la două, traficul obstrucţiona arterele Romei ca o tromboză. Străzile erau ca nişte fluvii în care totul se înnămolise. În maşinile mişcate doar de tresăriri neaşteptate, mii de persoane se deplasau fără a merge însă nicăieri. Între acestea erau şi Aris şi Maja – sigilaţi în Smartul ei, un borcănel argintiu cu albastru, parfumat de odorizantul cu esenţă de vanilie – erau ca o globulă roşie, printre alte milioane de maşini, în traficul acela gâtuit, opriţi între un semafor şi o intersecţie, între bulevardul Tiziano şi esplanadă, între cele două maluri ale fluviului.

— De ce mergem să vedem casa asta din Aventino? o întrebă Aris.

— Pentru o prietenă, îi răspunse Maja – şi pentru a schimba vorba, se interesă de activităţile pe care le desfăşurau la un centru social.

Aris nu-i mai vorbise niciodată despre el.

— De exemplu, am deschis un ambulatoriu medical pentru imigranţii care nu au acces la serviciile de sănătate publică.

— Ce gest nobil, spuse Maja.

— Organizăm şi cursuri serale pentru imigranţi.

— Şi asta-i frumos. Dar, după părerea mea, ar trebui să faceţi distincţie între cei cu acte în regulă şi clandestini.

— Toţi suntem clandestini, spuse Aris.

Maja dădu neîncrezătoare din cap şi-i atrase atenţia că era doar o iluzie a tinereţii. Un fel de populism implicat social şi corect politic, de care Aris era, fără îndoială, afectat. Dezmoşteniţii, oamenii simpli, aşa-numiţii asupriţi, nu sunt mai buni decât aşa-zişii bogaţi. Ideea că asupriţii sunt buni, iar ceilalţi sunt răi e o ipocrizie crasă – o minciună. Ea era convinsă de un lucru. Oamenii, în complexitatea lor, sunt toţi la fel de respingători şi de oportunişti şi au în ei acelaşi potenţial de răutate. Rasa noastră e condamnată. Doar individul se mai poate salva prin sine însuşi. Aris evită să intre într-o polemică pe teme sociale cu ea, şi tăcu. O frână bruscă îi zgâlţâi şi Aris atinse un plic alb ce fusese strecurat în suportul din portieră, între

permisul de circulaţie şi discul orar. Plicul – care purta însemnele unei clinici particulare – îi era adresat Majei.

— Facem şi chestii mai frivole. Concerte, serbări.

— Şi dansaţi? Doamne, de când n-am mai fost să dansez… Poate n-ai să mă crezi, însă *ador* dansul.

Sublinie cuvântul *ador* cu un entuziasm pe care Aris îl consideră excesiv. Maja îşi aminti dintr-odată de Camden Palace – o discotecă cu muzică alternativă instalată într-un teatru ţipător de la periferia muncitorească a Londrei, pe care o frecventase cu pasiune.

— Ce fel de muzică e la modă acum?

— Hip hop, techno, raggae, house, spuse Aris.

Ea însă rămăsese la dark wave. Pe la sfârşitul anilor ’80 se îmbrăcau toţi cu dantele şi broderii şi purtau nişte cruci mari la gât, cu părul ridicat măturoi, ca Brian Ferry. Făcuse trei sute de kilometri cu autocarul pentru a participa la un concert al celor de la Dead Can Dance. Aveau nişte piese lugubre, teribil de romantice. Cine ştie ce s-o mai fi întâmplat cu ei…

— Facem şi proiecţii de filme, spuse Aris îngrijorat de tăcerea absentă a Majei. Am organizat o antologie de filme despre vampiri. Mâine va fi *Bram Stoker’s Dracula,* de Coppola.

— Despre vampiri? V-aţi apucat de cinematografie comercială? spuse Maja mirată.

Aris practica boicotul cinematografului american. Spunea că audiovizualul este a doua mare industrie a Statelor Unite, după fabricarea de armament – şi, cum economia este singurul indicator real în societatea contemporană, asta demonstrează că audiovizualul este o armă foarte puternică – la fel ca bomba atomică. Întrucât cinematografia evazionistă este o metodă de spălare a creierelor din Imperiul Occidental. Statele Unite practică dumpingul filmelor lor, împiedicând celelalte cinematografii să se dezvolte şi să promoveze moduri de viaţă alternative. Clar, nu? O ducea întotdeauna să vizioneze filme uzbece, palestiniene şi mexicane – pe care ea, sincer, le considera lugubre, eliptice, incomprehensibile.

— Am să-ţi împrumut o carte a lui Caleb Cohen. Predă psihologia maselor la Berkeley. A scris un tratat despre sugestionare. Practic, susţine că vampirii sunt însemnaţi cu stigmatul diversităţii – victime ale prejudecăţii şi urâţi din teamă, forţaţi să se strecoare printre indivizi pe care nu-i recunosc, chiar dacă fac parte din aceeaşi specie, fără speranţa că ar putea fi fericiţi. Puterea lor constă în faptul că oamenii nu cred în existenţa lor. Asta face ca

ei să fie potenţiali revoluţionari. Principalul scenograf al filmelor cu vampiri din anii ’30 era un comunist.

Maja nu se gândise niciodată la vampiri din punct de vedere politic.

— *Dracula,* filmul lui Coppola, nu l-am văzut – spuse neatentă. A apărut în anul când eram însărcinată cu Camilla. Am stat şase luni la pat pentru o sarcină cu risc de avort – dar tu n-ai cum să ştii toate astea, pentru că nu mă cunoşteai încă.

Lui Aris îi părea incredibil că existase un timp când numele Majei nu corespundea chipului său, ochilor ei întunecaţi, bretonului ei, surâsului ei.

— E cea mai frumoasă poveste de dragoste a cinematografului din ultimii zece ani – spuse. Povestea contelui renegat şi a rafinatei şi blândei Mina.

— Ei bine, atunci înseamnă că ar trebui să-l văd. Nu, mâine nu am timp. De fapt, nu e vorba de timp… Dar ce ar gândi prietenii tăi? Că te întâlneşti cu o ţipă burgheză, capitalistă şi bătrână…

— Burgheză şi capitalistă, cu asta sunt de acord – dar nu bătrână! exclamă Aris adresându-i o privire blândă şi îmbufnată. Ai abia treizeci de ani!

O spusese ca şi cum la împlinirea celor treizeci şi unu – atât de apropiaţi – ea ar fi fost terminată. Se aşternu tăcerea. Pe şoseaua care mărginea fluviul, coloana de maşini prinse în trafic se pierdea în tunelul de sub blocurile înecate de smog. Aris se întreba unde mergeau toţi aceşti oameni. Muncesc, mănâncă şi dorm, iar abia când e foarte târziu îşi dau seama că nu au trăit. Geamuri închise şi chipuri impenetrabile la volan. Toţi sunt morţi, dar încă nu şi-au dat seama. Tăcea, preocupat de mirosul axilelor sale, pe care-l simţea ieşind din haine şi răspândindu-se în atmosfera încinsă a maşinii. Ar fi vrut să se adulmece – dar îi era teamă să se mişte, ca nu cumva să împrăştie mai tare damful acela neplăcut. Se blestemă că plecase dimineaţă fără să se spele. Dar se trezise prea târziu şi nu voia să piardă examenul – ce scrupule de burghez. Pe ferestrele de la Regina Coeli ieşea un puternic miros de condimente şi conserve de roşii. Deţinuţii îşi ţineau geamurile deschise pentru a surprinde o fărâmă din parfumul primăverii. Întâlni privirea Majei. Poate că, la urma urmelor, nu avea o părere proastă despre el. Avea o privire limpede şi plină de subînţelesuri, ca de căprioară.

Cu o claritate dureroasă, Aris o revăzu în ziua nunţii ei – mireasă de coral în piaţa Capitoliului. Îl revăzu pe tatăl lui, îmbrăcat în cenuşiu, strălucitor, cu Camilla împopoţonată în domnişoară de onoare, salivându-i pe haina de mire şi spălându-i ochelarii cu limba. Elio împărţea salutări prietenilor,

partenerilor şi clienţilor studioului său, chiar şi Ornellei, fosta doamnă Fioravanti – care, deşi gestul fusese considerat de prost-gust, fusese alegerea lui ca martor la a doua căsătorie a sa. Şi se revăzu pe el însuşi, un tânăr de şaptesprezece ani, scheletic, în blugi şi tricou negru, cu frunza de marijuana imprimată pe piept, rezemat de soclul statuii lui Marc Aureliu, strângând în pumni o mână de boabe de orez, pe care nu le aruncase, după obicei, în întâmpinarea mirilor. Iar când Maja îl chemase, el se apropiase şi, polemic, lăsase orezul să cadă în decolteul boleroului ei şi-l văzu dispărând în adâncitura sânilor. Iar Elio îl străfulgerase cu o privire scurtă şi, prinzând braţul drept al uneia şi braţul stâng al celeilalte doamne, se pregătea pentru poză. Prima, mama lui Aris, de patruzeci şi şase de ani, cu părul vopsit într-un blond cenuşiu şi trăsături puternice – colega lui de facultate, avocat şi ea, asociata lui, de-acum sora lui. Cea de-a doua, micuţă şi firavă ca Audrey Hepburn, cu părul castaniu şi scurt, cu breton, cu ochi de căprioară, tânără, aşa cum ar fi vrut şi Elio să fie. Aris – fiul nereuşit pentru care tatăl îşi reproşa naşterea, educaţia, gusturile, totul – refuzase s-o cunoască timp de aproape doi ani. După ce, într-o zi, pe neaşteptate, fără nicio avertizare care să le fi anunţat catastrofa, Elio îşi făcuse bagajele şi se mutase într-un apartament din Trieste. Foarte pe scurt, le explicase lui şi Ornellei că avea o logodnică. Nu i se mai întâmplase vreodată ceva asemănător, nici nu şi-ar fi imaginat că putea să i se întâmple vreodată. Dar s-a întâmplat, şi nu era vorba de o aventură senilă, ci de o ocazie de a-şi reface viaţa. De a renaşte, cu alte cuvinte. Voia divorţul pentru a se căsători cu ea.

Pe misterioasa logodnică a tatălui, Aris o întâlnise doar după un an, la clinică. Petrecuse mai bine de jumătate de oră, hipnotizat, în faţa geamului de la salonul nou-născuţilor, contemplând gogoşile acelea cu căpşoare asemenea unor portocale, aliniate pe şiruri de pătuţuri, ca într-un supermarket. Îi păreau toţi la fel, dar una dintre acele gogoşi, cu creştetul pufos şi ciudat de lunguieţ, era o nou-născută – şi, oricât i-ar fi părut de absurd, acea nou-născută era sora lui. Elio avea părul răvăşit, era entuziasmat şi guraliv. Şi plângea, fără să se poată abţine.

— Nu-i minunată? repeta – nu-i aşa că-i minunată?

Ţinu să le explice că nu fusese vorba de un prezervativ spart, nici de vreo şmecherie a tinerei femei. Fetiţa nu fusese cauza separării de Ornella. El şi Maja erau împreună de mult timp şi îşi doriseră acest copilaş. Dar pe mine? Ar fi vrut să ţipe Aris. Pe mine m-ai dorit? Tatăl i-o pusese în braţe. Camilla mirosea a pudră şi a lapte. Era cea mai delicată şi mai neajutorată creatură

pe care o văzuse vreodată. Şi, ţinând-o neîndemânatic în braţe, intrase în cele din urmă în camera „acelei tipe”: aşa îi zicea Majei pe vremea aceea.

Erau buchete de trandafiri, de lăcrămioare şi de orhidee împrăştiate pretutindeni, pe măsuţă, pe lângă pereţi. Plutea în salon un miros de flori şi de medicamente. Era acolo şi mama ei, o damă în taior, cu nasul cioplit de un chirurg estetician şi cu pielea nefiresc de întinsă pe pomeţii obrajilor. Cu o voce stridentă, spunea fiecărui nou-venit că nu avea să permită niciodată micuţei să-i spună bunică, deoarece era o surpriză cam amăruie să fie deja bunică la patruzeci şi cinci de ani (avea aproape şaizeci). Era acolo şi tatăl ei, un slăbănog cu părul de un negru suspect, ţeapăn, într-un costum ivoriu, extrem de scump: un consul de o prostie cutremurătoare, venit în permisie din Malaezia. Mai era şi un stol gălăgios de prietene, femei tinere şi drăguţe, frumos îmbrăcate şi ciripitoare, care încercau să o liniştească pe tânăra mamă spunându-i că în trei luni de zile avea să fie din nou slabă ca înainte. Şi apoi o zărise pe ea – întinsă pe pat, cu spatele rezemat de pernă. Chipul îi era umbrit de bretonul negru, iar în braţul drept avea o perfuzie. Cezariană – fără niciun pic de jenă, dama aceea repeta tuturor, cu voce tare, că fiica ei înfruntase cu curaj o sarcină dificilă, intrând apoi în amănunte legate de fibroame uterine şi contracţii de avort iminent. Încă era ameţită după anestezie. Vino, intră, Aris, îi spusese cu un surâs. Şi deşi n-o mai văzuse niciodată, avu impresia că-l aştepta.

— Ştii ceva? îi spuse ea absentă. Eram de vârsta ta când l-am întâlnit pe Elio. Şi unele lucruri le vedeam la fel ca tine. Nu-ţi poţi închipui cum eram eu atunci, dar abia mă întorsesem de la Cambridge. Eram licenţiată în filosofie – misticismul feminin, Hildegard von Bingen, imaginează-ţi. Mă preocupau doar misterele sufletului, visele şi moartea. Eram cam gotică. Mă îmbrăcam doar în negru. Ca Morticia. Aveam chiar şi ojă neagră. Gândeşte-te că ne-am întâlnit la o prezentare de carte, a unui ghid despre cimitire. Elio era prieten cu editorul. La un moment dat, nu-mi amintesc exact cum s-a întâmplat, a intrat în vorbă cu mine. Mă gândeam: ce mai vrea şi şmecherul ăsta? A făcut nişte glume care nu păreau prea amuzante. A pus pariu că nu eram o tânără atât de tristă precum păream şi că el ar fi putut să mă facă să râd. I-am răspuns că accept pariul. Nu credeam că va reuşi vreodată. M-a invitat la cină. Am văzut că purta verighetă şi i-am spus că putea să-şi ducă soţia la cină. Mi-a răspuns că o făcuse deja. Nu ştiu de ce am acceptat. Era urât, dar părul acela creţ îl făcea să semene cu un artist. Speram să fie dirijor de orchestră. M-a dus la Fungo dell’Eur – restaurantul

panoramic de la ultimul etaj al unui zgârie-nori. De fapt, încă este singurul de acest fel din Roma. Restaurantul fusese redeschis de curând. Se vedea toată Roma de acolo de sus – la trei sute şaizeci de grade. Străzile, casele, monumentele, bisericile. Era Roma de jur-împrejur. Şi era infinită. Am rămas cu gura căscată. Părea că noi doi aveam oraşul la picioare. Ai mei îşi sărbătoriseră acolo nunta de argint. Eu însă aveam un ideal: să fiu altfel decât ei. Nu frecventam astfel de localuri, iar persoanele care mergeau în asemenea locuri îmi repugnau.

— De ce-mi spui toate astea? întrebă Aris sâcâit.

Privea semaforul roşu – umbra violetă a norilor care mângâiau ruinele palatelor imperiale de pe Palatino. Cine ştie, poate că spera să o vadă în ea pe fata de odinioară şi care poate mai exista încă, undeva, în sufletul ei. În clipa aceea, dac-ar fi sărutat-o, nu l-ar fi respins. Uneori, când îi stătea alături, o străbătea acest gând cu totul greşit – reuşea chiar să vizualizeze scena, să simtă apăsarea biluţei de metal a lui Aris pe limbă. Fantezia aceea dispărea apoi, în grabă, ca un lucru ruşinos. De data aceasta dură însă mai mult, lăsându-i pe buze o arsură ciudată. Dar Aris nu-nţelesese nici acum. Continua să privească umbrele norilor, ignorând-o. Apoi rămaseră tăcuţi, de parcă n-ar fi ştiut ce să-şi spună. Ajunseseră – era chiar Aventino.

— Vrei să te însoţesc înăuntru sau te aştept în maşină? o întrebă Aris, oprind motorul.

— Vino, îi spuse Maja.

Clădirea, construită prin anii ’80, era un cub cenuşiu înconjurat de o grădină cu glicine şi mandarini – ferestrele sclipeau de fiecare dată când razele de soare străpungeau vălul de nori. Pe unul dintre obloanele închise ale apartamentului de la parter era prinsă o plăcuţă cu inscripţia: DE VÂNZARE. La câţiva metri mai încolo, pe cealaltă parte a străzii, era poarta mereu închisă a misterioasei vile a Prioratului Maltei. Dacă te uitai prin gaura de deasupra încuietorii vedeai exact cupola catedralei San Pietro. Nu-şi mai aducea aminte de ce, dar locul acela era numit „buricul Romei". În timp ce aranja sistemul de blocare a volanului, atinse cu cotul din nou plicul alb. Maja coborâse. Mergea în întâmpinarea unui tip cu haină şi cravată, cu o burtă umflată, ce părea să aibă mare nevoie de un transplant de păr şi care o aştepta pe trotuar cu o mapă în mână. Aris nu putu să-şi stăpânească nerăbdarea de a citi adresa de pe plic. DEPARTAMENTUL DE GINECOLOGIE.

— Doamna Riva? întrebă agentul imobiliar, consultându-şi lista numelor din dosar.

GINECOLOGIE. Aris înghiţi. Anatomie necunoscută. Învăţată din enciclopedii. Surprinsă în imaginile scabroase pe care medicul de la cabinet le desenase pe tabla din Aula Magna a Liceului Tasso în timpul cursului de educaţie sexuală solicitat de elevi, căci geografia corpului uman era mult mai utilă decât cea terestră sau decât lecţiile de fizică şi de greacă. Dar competenţele lui *geografice* nu se îmbunătăţiseră cu mult în urma acelor lecţii, fiind rezultatul unor relaţii întâmplătoare şi trecătoare în care implicarea lui emoţională tindea spre zero. O troţkistă elveţiancă pe care o cunoscuse în timpul demonstraţiilor din Seattle împotriva WTO încercase să-i arate că penetrarea rămâne un gest eliberator, iar actul sexual era ultimul bastion al libertăţii umane individuale, într-un univers al maselor. Dar anumite probleme de lubrifiere, de erecţie, de orgasm şi sincronie, anumite stânjeneli hidraulice, mirosuri animalice, gemete nu-l convinseră că actul era preferabil masturbării. GINECOLOGIE. Îl fulgeră un gând înfiorător. Poate că Maja avea vreo boală şi a avut puterea de caracter de a nu-i spune tatei pentru a nu-l nelinişti în timpul campaniei electorale. GINECOLOGIE. Boli venerice? Cistită? Cancer? SIDA? Villa Stuart. Aris începu să se îngrijoreze. La urma urmelor, Villa Stuart era clinica membrilor familiei Fioravanti. Acolo se operase bunicul de prostată, iar tata îşi făcuse o biopsie atunci când fusese suspect de cancer la stomac. Ar fi vrut să-i ceară nişte lămuriri – dar Maja intra deja în clădire, urmându-l pe agentul imobiliar. De altfel, ar fi putut să-l înţeleagă greşit. Iar Aris evita orice gest sau cuvânt care ar fi făcut aluzie la sentimente sau intenţii pe care Maja i le-ar fi putut respinge şi a căror consecinţă ar fi fost inevitabila lor despărţire. Deşi poate că ar fi fost mai bine. Ar fi fost ridicol să continue astfel.

— Băiatul e cu dumneavoastră? o întrebă uimit agentul imobiliar când Aris se ivi în hol.

Nu puteau fi împreună. Ea, proaspăt restaurată de magul Michael, cu rochiţa de Prada cumpărată pentru petrecerea Camillei de la Palazzo Lancillotti, căci n-ar mai fi avut timp să se întoarcă acasă pentru a se schimba – el, cu acelaşi hanorac pe care îl purta de mai bine de o lună, cu pantalonii pătaţi de vopsea spray şi cu inel în nas.

— Da, răspunse Maja, cu un zâmbet sfidător. Părerea lui este decisivă pentru mine.

Nu părea bolnavă. Dimpotrivă, era strălucitoare, împlinită, cu o coafură nouă şi o mină neaşteptată, aproape copilărească.

— E greu să găseşti ceva în Aventino, spunea agentul insinuant. Cine are casă aici, o păstrează. Cunoaşteţi cartierul?

— Aici m-am născut, răspunse Maja cu o uşoară notă de infatuare.

Buricul Romei. Apoi am plecat în Anglia şi apoi a apărut Elio. Şi orice aş fi căutat, n-am mai găsit. Nu m-am mai întors în Aventino de atunci. Fata care a crescut aici nu mai există.

Aris privi atent profilul Majei. O, nu poate fi o boală gravă. Nu trebuie să sufere, n-aş putea suporta asta. Eu pot să mă îmbolnăvesc. Ce rost am? Lumea nu şi-ar da seama de lipsa mea. Aş fi plâns – o, da, ce tragedie să mori la douăzeci şi trei de ani. Toţi s-ar gândi la câte lucruri aş fi putut face. Mama şi tata l-ar regreta veşnic pe avocatul care n-aş mai fi, Meri şi Poldo, pe comandantul care n-ar mai exista. Maja, pe avocatul sărmanilor care n-ar fi vreodată. Şi astfel, nu va trebui să-şi dea seama că eu nu voi deveni nimic din toate astea şi nu vor fi dezamăgiţi. Dar cine ar putea-o înlocui pe Maja? Alte femei pot fi mai profunde, mai inteligente, mai necesare – dar nici nu există pentru mine. Maja îl urmă pe agentul imobiliar în penumbra apartamentului. Golul făcea paşii să răsune. Poate ar fi trebuit să-i spun mai devreme – dacă e grav bolnavă, se va gândi că mi-e milă de ea. Nu mi-e milă, o iubesc. Chiar dacă s-a căsătorit cu tatăl meu, o iubesc aşa cum e. Pentru că are treizeci de ani şi a avut timp să vadă lucrurile care nu contează. Pentru felul cum merge, nervos, grăbit, ca şi când ar pierde trenul. Pentru atenţia cu care atinge lucrurile, căci ştie că se pot strica. Pentru că e prezentă chiar şi atunci când te ignoră, pentru umbra aceea de şiretenie care i se cuibăreşte în pupila ochiului, pentru lipsa ei de entuziasm şi pentru sobrietatea ei, pentru toate lucrurile pe care nu la cunosc despre ea. Pentru că am douăzeci şi trei de ani şi prefer s-o găsesc astăzi, în loc să devin bărbatul de care ea s-ar putea îndrăgosti mâine. Agentul imobiliar ridicase jaluzelele. Un mare salon gol se umplu de lumină.

Oricine locuise acolo, nu stătuse prea mult timp. Culoarea pereţilor era proaspătă, parchetul mărunt de arţar alb era lucios ca şi cum nimeni n-ar fi călcat pe el. Tâmplăria fusese proaspăt restaurată şi avea mânere de inox şlefuit ce nu păreau să fi fost atinse vreodată. Maja deschise glasvandul ce dădea spre grădină. Alte tufişuri de trandafiri ascundeau strada. Dar dincolo de zid se zăreau vârfurile chiparoşilor Villei înclinaţi în vânt. Mandarinul –

plin de fructe zbârcite care păreau globuri de Crăciun – mângâia cu ramurile geamurile ferestrei. Buricul Romei. Centrul vieţii mele.

— După cum vedeţi – profită agentul imobiliar –, poziţia este excepţională. Proprietarii tocmai au restaurat, dar sunt nevoiţi să se mute cu locul de muncă. Se grăbesc să vândă, de aceea şi preţul este negociabil.

Maja se întrebă neliniştită ce făcea acolo.

— Instalaţia electrică este făcută după ultimele norme, continuă agentul ridicând jaluzelele camerei matrimoniale, apoi în baie şi la toate ferestrele casei. Are şi sistem antifurt, aer condiţionat, încălzire centrală, bucătăria este Arc Linea cu cuptor electric şi plită – nefolosită vreodată.

— Plicul, spuse Aris, prinzând-o de braţ.

— Care plic? răspunse ea, prinsă încă în contemplarea suprafeţelor de inox ale bucătăriei.

Lucioase, nicio zgârietură. Păreau oglinzi.

— Plicul de la clinică, din maşină…

Maja se înroşi. Îl ridicase alaltăieri. Nu voia să-l ducă acasă înainte de a vorbi cu Elio. Şi încă nu voia să-i spună. Îl pusese în Smart şi uitase cu totul de el. Ar fi trebuit să-l ascundă.

— Veniţi să vedeţi baia, se amestecă agentul imobiliar. Are chiar şi cadă cu hidromasaj.

— Nu-i nimic, nişte analize, spuse vag Maja, întorcându-i spatele.

Culoarea pereţilor băii amintea de miezul unei portocale de Sicilia.

— Ce analize? Nu te simţi bine?

— Tu ce spui? glumi Maja, divagând.

Deschise robinetul cromat al chiuvetei. În apartament nu era apă.

— Şi atunci de ce îţi faci analizele? insistă Aris.

Gândul că o putea pierde îi tăia respiraţia. Agentul îşi privi ceasul în grabă. Nu se întreba în ce relaţii erau cei doi. În cariera lui vânduse case unor cupluri de toate felurile. Nu-l mai mira nimic. Însă niciunul dintre cei doi nu părea să poată cumpăra o astfel de casă. Îl făceau să-şi piardă vremea.

— Aştept un copil, spuse Maja dintr-odată.

Şi apoi nu-i mai dădu ocazia să spună nimic, ajungându-l din urmă pe agentul care o aştepta nerăbdător la intrarea dormitorului.

Aris se clătină ca şi cum i-ar fi dat un pumn în cap. O, nu, asta nu. În 1998 se înscrisese în Asociaţia pentru Extincţia Umană Voluntară. Într-o după-amiază, când se odihneau prea aproape unul de altul, pe canapelele

pline de păr din mansardă, în timp ce Mabuse îi lingea şi-i sâcâia cu limba lui aspră, după un schimb serios de opinii asupra sistemelor majore (decadenţa concepţiei occidentale, tragismul globalizării), Maja găsise curajul de a-i mărturisi că uneori în viaţa ei se cască o prăpastie, un vârtej, şi atunci avea impresia că era o creatură inconsistentă, gelatinoasă, fără formă – ca o meduză în voia curentului. Şi Aris, în loc să fie dezamăgit descoperind astfel de nemulţumiri în femeia care pentru el reprezenta esenţa consistenţei şi a stabilităţii, se simţise onorat de o asemenea confesiune. Şi o răsplătise vorbindu-i despre fondatorul AEUV. Un american, care-şi spunea Les U. Knight, ce susţinea caracterul dăunător al speciei umane, care trebuie să dispară pentru ca planeta să fie izbăvită. Dacă toţi indivizii s-ar opri din procreare, peste două generaţii – prin 2090, să zicem – planeta ar fi din nou liberă, ca la începutul timpurilor. Oricine a fost în Sahara şi i-a contemplat frumuseţea nudă, pură şi transcendentală înţelege cum ar putea arăta iarăşi Terra atunci când omul o va fi abandonat – imaginea însăşi a nemuririi materiei. Asociaţia nu propovăduia suicidul sau exterminarea în masă, ci doar reflecţia şi autoeducarea. Înscrierea era liberă. Aris avea cartela cu numărul 26950. Maja nu considerase raţionamentul cavalerului american atât de aberant. Aris fusese fericit. Se înţelegeau, ei doi. Erau la fel. Problema era că se întâlniseră prea târziu. Ca Terra şi omul.

De ce i-am spus-o? De ce? Maja atinse cu degetele suprafaţa aspră a dulapului de haine – o piesă de mobilier deosebită, din nuc exotic. Nu-i spusese nici mamei, nici tatălui, nici prietenelor sale cele mai apropiate. Nici măcar lui Elio. Ar fi vrut să-i spună, fusese fericită la aflarea veştii – la urma urmelor, încercau de ani de zile, amândoi îşi doreau o familie numeroasă şi se temeau că nu aveau să reuşească să o formeze. Dar ciudat, de fiecare dată când avusese ocazia, o lăsase să treacă – căci era ca şi cum, dacă i-ar fi zis, i-ar fi pus în braţe nu doar acest copil, ci şi viitorul ei şi pe ea însăşi. Acceptase întotdeauna lucrurile aşa cum veneau, lăsându-se în voia curentului, iar acum se gândea că era greşit să te laşi purtat de evenimente, iar lucrurile care nu se întâmplaseră atunci când şi-ar fi dorit nici nu mai trebuiau să se întâmple. La urma urmelor, avea deja treizeci de ani şi o singură viaţă, care îi aparţinea. Şi în toate acestea Elio intervenea atât de puţin… Dar acum, că o spusese, îi stătea înainte, în enormitatea ei definitivă, şi îi păru că era pentru prima dată conştientă de asta.

— Vreţi să vedeţi camera de oaspeţi – sau camera copiilor? întrebă agentul.

Aris o fixa cu o privire dureroasă, ca şi cum tocmai l-ar fi castrat.

— Desigur, consimţi Maja.

Agentul aruncă o privire neliniştită spre tânăr. Voia să încheie vizita cât mai repede. Pe la 2.15 avea o altă programare. Aris era şocat. Maja îi dăduse o veste atât de importantă cu o asemenea lipsă de responsabilitate şi de consideraţie faţă de sentimentele lui. Agentul imobiliar îşi privea ceasul şi se temea ca nu cumva, dintr-un moment în altul, să apară şi ceilalţi clienţi. Soarele desena arabescuri de lumină pe parchet – pereţii imaculaţi, casa aceasta atât de frumoasă şi atât de goală. Când Maja îi trecu pe dinainte, Aris îi întoarse spatele şi trecu în salon. Un fiu, nu reuşea să se gândească la altceva. Dacă va mai avea un fiu, va rămâne legată de Elio pentru tot restul vieţii. Toate discursurile ei, toate proiectele ei erau doar vorbe. Maja nu avea să-l părăsească niciodată. Fantazează despre schimbări majore, despre cei treizeci de ani ai săi, despre viitoarea ei viaţă aşa, ca să pălăvrăgească, să-şi creeze iluzia că mai exista o cale de scăpare. Lunile s-au scurs una după alta, iar eu n-am ştiut să prind clipa. Şi acum nu ne mai rămâne timp – am pierdut-o.

Ieşi. Rătăci dezorientat dintr-o parte în alta printr-un coridor alb, încurcând apoi butonul ascensorului cu cel de la soneria portarului, hăituit de o hoardă de femei însărcinate – raţe legănate, fantasme grase şi inerte. O viziune pe care o considerase întotdeauna dezgustătoare. Aris avea oroare de urmările raporturilor sexuale: boli congenitale, infecţii, plăgi şi copii. Prefera să-şi fie suficient lui însuşi. Ca de altfel, în toate celelalte privinţe. Chiar şi pe Maja o iubea abstract – ca pe un idol binefăcător pe care nu l-ar fi atins niciodată. Singura dată când luase în considerare cu seriozitate ideea de a avea un raport sexual cu ea fusese după ce citise o carte despre teoria căsătoriei, văzută ca proprietate privată. Concluzia acelei teorii era că adulterul e o metaforă a revoltei sau a comunismului.

Trecând prin faţa cabinei portarului se întâlni cu perechea de la 2.15. Doi indivizi de vreo patruzeci de ani, el cu ochelari de soare de firmă, ea cu ochi bulbucaţi, ca de broască, şi cu dinţi proeminenţi.

— Acesta este apartamentul de vânzare? îl întrebară.

Aris nu răspunse. Îi urmări ca un automat. Maja atingea uşor pereţii cu vârfurile degetelor şi-i arăta agentului ceva – se mişca de parc-ar fi fost în casa ei. Pentru o clipă îl străbătu o idee care-i provocă spasme musculare. Nu există nicio prietenă. Suntem aici pentru ea. Alegerea ei mă priveşte. De

aceea m-a vrut aici. E o declaraţie, promisiunea unei legături din ce în ce mai puternice, strânse şi adevărate.

Să acţioneze, urgent, cu aceeaşi inconştienţă ca azi-noapte. Să facă bomba să explodeze pentru a împrăştia în mii de bucăţi existenţa tuturor. FĂ BUM! Revoluţie. Du-o de aici. Ai un cec de douăzeci de milioane în buzunarul hanoracului. Fraţii nu ştiu că tata mi i-a dat, iar el cu siguranţă n-ar spune. La Barcelona vom merge împreună. El va pune să ne caute – dar ce poate face? Suntem liberi în toată lumea asta. Maja îşi va găsi un loc de muncă. Nu va mai fi translator pentru un minister demn de dispreţ. Până acum, pentru ea cuvintele au fost ca o marfă. Nu a trebuit să spună niciodată nimic – doar să repete. Nu i s-a cerut niciodată să gândească. Va face ceea ce vrea. Eu voi picta. Voi organiza subminarea mondială a sistemului. Dar nici asta. Nu voi face nimic. Voi trăi pentru ea. Dar refuză imediat acel vis nesigur, căci prima calitate a unui anarhist este luciditatea mentală şi evaluarea obiectivă a realităţii. Şi chiar dacă uneori, din ce în ce mai des, în aceste ultime luni avusese impresia că poate auzi adevăratele gânduri ale Majei şi cuvintele pe care nu i le spusese niciodată, îşi repetase mereu că nu era decât o biată amăgire. El nu-i spusese niciodată ceea ce ar fi vrut să-i spună, iar ea făcuse la fel.

— De fapt, nu e chiar atât de scumpă, observă Maja, pe un ton reţinut, căci îi simţea dezamăgirea şi regretul. Piaţa imobiliară a scăzut mult. Ar fi o investiţie bună. Bursa a crescut, trendul este pozitiv de mult timp, aş putea să-mi scutur puţin portofoliul de acţiuni şi să-l transform în lichidităţi.

Aris îşi rezema capul de perete, învins.

— Fiecare îşi investeşte banii cum vrea. Eu nu am bani, dar am timp şi puteam să-l cheltuim mai bine. Aveam o întâlnire la Battello Ubriaco. Am acolo un prieten arab, un clandestin, cum spui tu, îl ajut să trăiască demn. Ai idee ce înseamnă asta?

Îşi dădu seama că se încinsese, temperatura cuvintelor sale atingând limita de avertisment, dar nu reuşi să-şi stăpânească furia.

— Nu, ce ştii tu despre lucrurile astea? Tu trăieşti într-o lume perfectă, îi promisesem să-l însoţesc pe şantier, la angajatorul lui, să-şi ceară banii ce i se cuvin, căci pe un clandestin, dacă nu vrei să-l plăteşti, dacă te plictiseşti, nu-l plăteşti. Îl dai afară – oricum, mai sunt o sută gata să-i ia locul. În ţara asta trăieşti tu.

Apoi vocea i se sugrumă într-un icnet – ar fi vrut să-şi muşte limba. Nu voia s-o acuze pentru ceea ce era ea şi pentru că îl smulsese de lângă

prietenii lui pentru a-l implica în toată şarada asta – dar o spusese. Iar Maja îl privea jignită, iar arabul se dusese singur al angajatorul său. Iar asta iarăşi era nedrept, ruşinos, inutil.

— Nu se va schimba nimic, Aris, îi spuse Maja împăciuitoare.

— Nimic? aproape că ţipă el. Deja s-a schimbat totul.

Ea se înroşi de parcă ar fi pălmuit-o şi se aplecă să semneze cartela de la Gabetti. Îi păruse că-şi poate permite un vis, un joc inocent, să se prefacă pentru câteva ore că este liberă – fără consecinţe. Iată, poate că într-o altă viaţă, la treizeci de ani, Maja Riva şi-ar fi cumpărat singură casă şi ar fi venit să locuiască aici. Acea altă viaţă se scurgea acum pe lângă a ei – şi nu-i părea mai puţin reală, mai puţin veridică.

— Casa îmi place, îi spuse agentului ce rămăsese imperturbabil pe toată durata certei lor. E ciudat, dar intrând, am avut impresia că ar fi deja a mea.

— Aşa se întâmplă, se grăbi să confirme acesta încet, ca să nu fie auzit de cuplul de la 2.15. Vreţi să vă fixez o oră pentru a o putea vedea şi luni?

— Da… nu, vă mai sun, spuse Maja.

Privi încă o dată pereţii albi ai salonului, fereastra, mandarinul şi cealaltă viaţă a sa, ce rămânea în spatele uşilor ce se închideau în urma ei.

— Vii cu mine la petrecerea Camillei? Ţine foarte mult la asta. Şi eu – încercă ea să o dreagă, întârziind în faţa maşinii.

Vizita aceasta fusese o greşeală teribilă. Ar fi vrut să anuleze ora pe care tocmai o trăise.

— Nu, spuse Aris, îi urăsc pe copiii ăia. Mi-e greaţă de părinţii lor şi de prietenii voştri. Mi-e silă şi de voi.

N-am să devin ca toţi ceilalţi. Mergeţi unde vreţi. Nu-mi pasă. Nu vreau nimic. Căci eu nu sunt ca voi. Toţi banii voştri – casele voastre, maşinile voastre, hainele voastre, ambiţiile voastre – nu înseamnă nimic pentru mine. Zero. Nu vreau să am nimic – nici măcar pe ea. N-am să merg la Palazzo Lancillotti. N-am s-o răpesc. Nu-i voi spune cât am iubit-o şi nici ce fel de viaţă mi-aş fi dorit împreună cu ea. Nici nu mai vreau s-o văd.

— Fă cum vrei, spuse Maja jignită, şi se strecură în Smart fără a privi înapoi.

Hoinărea cu scuterul în sus şi în jos, pe strada Cavour, cu casca neîncheiată sub bărbie, ca să se simtă mai liberă, accelerând şi înclinându-se, pentru a-l depăşi pe Fabrizio, care-şi cabra mica sa motoretă, şi claxonând, pentru a le speria pe înfumuratele alea de Paola şi Giorgia, care

ling îngheţată pe gardul parcului din Piaţa Dante. Scuterul e al Miriei, căci Valentina nu are scuter. Mama nu i-a cumpărat – zice că e prea mică şi că pe două roţi în Roma, unde nimeni nu respectă regulile de circulaţie, e prea periculos. Dar până în februarie Emma avusese scuter, şi căra cu el dihorul, iar regulile de circulaţie nu le respecta nici ea. În părculeţ, atmosfera se stingea, adunarea se împrăştia. Foamea spărgea gaşca, nu mai era nimic de zis, nimic de făcut. Valentina mai făcu un tur de piaţă – să se mai acomodeze cu şofatul. Aproape că o întinsese pe o babă la trecerea de pietoni.

— Aşa te omori, îi spuse bătrâna îngăduitoare. Eşti încă o copilă, iar viaţa e prea frumoasă ca să-ţi baţi joc de ea.

Vorbea astfel căci era bătrână şi de acum scăpase. La paisprezece ani, viaţa nu are nimic frumos.

Valentina claxonă pentru a-i da Miriei un imbold, să o întindă de acolo, dar prietena ei continua să pălăvrăgească alături de un tip înalt de vreo doi metri, cu părul ca un ciorchine de banane. Nu era de la şcoală, nici de la liceul sportiv. Când îl trimitea pe Kevin acasă singur, Valentina lua masa de prânz la Miria, pivotul echipei, şi apoi pălăvrăgeau ore întregi, încuiate în cameră, întinse pe pat, în chiloţi – sau fără –, cu muzica dată al maxim, îşi scoteau una alteia punctele negre şi îşi examinau plictisite picioarele pentru a stabili dacă era sau nu necesară o depilare înaintea meciului. Apoi îşi priveau tălpile goale ridicate în aer şi râdeau – căci fetele, chiar şi cele drăguţe, au tălpile urâte. Picioarele Valentinei sunt incredibil de lungi, cu degete scheletice – va fi foarte înaltă: a trecut deja de un metru şaptezeci şi trei. Apoi îşi vopseau unghiile cu ojă albastră. Alteori stăteau cocoţate pe gărduleţ, în faţa institutului Miriei, care studia la Turism, pe strada Panisperna, sau coborau pe Corso şi mergeau să asculte noile apariţii de la mesageriile muzicale. Petreceau ore întregi în *megastore* cu căştile pe urechi – ea asculta într-adevăr piesele, pe când Miria se prefăcea doar, în timp ce privea în jur, căutând pe cineva cunoscut. Astăzi Miria ochise un tip foarte înalt, iar când făcea aşa uita de meci, de Valentina şi de orice altceva.

Miria avea părul tuns periuţă şi vopsit roşu, iar în jurul ei roia o turmă întreagă de băieţi. Sâmbăta Valentina ieşea cu trupa ei, petrecându-şi timpul mai mult pe gărduleţul din Piaţa Dante, dar uneori se strecurau la petrecerile unor persoane pe care nici măcar nu le cunoşteau. Miria o ajutase să-l descopere pe Marilyn Manson, spunându-i mamei o gogoaşă, pentru a putea merge la concert, la patinoarul Marino. Cinci mii de nebuni extaziaţi, un

sabat ce stârnise un vacarm imens: după concert îl arestaseră chiar pe genialul Marilyn, sub acuzaţia că ar fi influenţat trei exaltaţi să comită o crimă. Valentina îi servise Emmei o gogoaşă enormă, căci altfel mama n-ar fi lăsat-o să meargă la concert, sau ar fi pretins să meargă şi ea. Aşa însă, mama nu-i spunea nimic, pentru că o considera încă fetiţă, dar ea era deja mare.

— Plecăm? spuse din nou.

— Da' ce, ai făcut lobotomie?

Miria scrâşni, clipind furioasă de parcă ar fi vrut să-i spună ceva.

— Îl cunoşti pe Jonas? spuse brusc. E fratele lui Yuri.

Yuri era penultimul prieten al Miriei. Conform spuselor ei, săruta bine, saliva lui avea un gust bun, era prudent, folosea prezervativul şi-ţi dădea fiori. Valentina nu-şi mai amintea din ce cauză îl lăsase Miria. Îl privi fără urmă de interes pe băiatul acela atât de înalt, înţepenit lângă prietena ei. Era îmbrăcat altfel decât ceilalţi. Avea o haină din piele de ren cu franjuri şi purta nişte pantaloni ridicoli, cadrilaţi, neasortaţi, care-l făceau să arate ca o paiaţă.

— Nu, răspunse.

— Ne-am văzut la petrecerea Assiei, spuse Jonas, adresându-i un surâs prietenos.

Avea ochii întunecaţi, cu dunguliţe verzi.

— Mă rog, nu-mi amintesc, spuse Valentina.

Nu fusese o petrecere nemaipomenită, aşa cum sperase, stătuse tot timpul pe canapea, singură şi nespus de tristă, ca un cuier, în timp ce toţi în jurul ei se distrau nebuneşte. Nimeni nu o fila. În cele din urmă, pentru a-şi mai ridica puţin moralul, se înfundase cu Sangria şi apoi vomitase toată noaptea. Bunica îi dăduse să bea un Canarino şi-i spuse că nu era nimic mai rău decât o mahmureală tristă. Părea că ştie despre ce vorbeşte. Bunica nu-i spusese mamei – căci între fiică şi nepoată, bunica era mereu de partea nepoatei.

— Aveai o rochie roşie, spuse Jonas.

Valentina se miră că băiatul îşi mai amintea. Dar poate că era meritul rochiei. Era a mamei. Cu o despicătură ameţitoare pe spate, ce ajungea până la noadă. Îi era largă: trebuise s-o strângă cu zece ace. Sperase că într-o astfel de rochie s-ar fi simţit mai bine, dar fusese chiar mai rău – niciodată nu se simţise mai puţin atrăgătoare. Miria se îndepărtase pentru a bârfi cu Giorgia, şi o lăsase plantată acolo, cu băiatul acela necunoscut, care nu

făcea parte din grup, şi nu mai cunoştea pe nimeni. Valentina nu ştia ce să spună, şi nici el. Îşi băgă mâna în buzunar. Începu să butoneze celularul, dar nu primise niciun mesaj. Valentina rămase în şaua scuterului, cu mâinile pe ghidon, fără să-l privească. După câteva clipe, Jonas îi spusese *ciao* şi plecă.

Miria o împinse înapoi pe şa şi lansă scuterul la vale pe strada Merluana.

— Ce-ai spus? ţipă Valentina.

— Eşti o nepricepută, strigă Miria, încercând să acopere zgomotul demarajului şi al traficului. Oare poate fi cineva mai fraier decât tine?

— Ce-ai spus?

Miria luă curba intrând pe Labicana şi se opri în faţa intrării unei clădiri în stil umbertin, confortabilă ca o cazarmă. Locuia la al treilea etaj.

Mama Miriei moţăia într-un fotoliu în faţa televizorului deschis la episodul douăzeci de mii al emisiunii *Roata Norocului.* Sforăia. Nu o trezi. Din dulapul haotic, Miria îşi luă echipamentul, genunchierele şi adidaşii. Tatăl urmărea un meci de fotbal argentinian în dormitor.

— Dorm la Vale, îi strigă Miria. Mă întorc mâine la prânz.

— Dar la mine nu e loc, o avertiză Valentina surprinsă.

— Da’ nu vin, merg cu Paolo la Campodimare. Oricum, mama nu telefonează, o poţi păcăli uşor – e o ramolită.

— Cine-i Paolo? întrebă Valentina, apoi intrară în baie împreună.

Zgomotul pe care îl face o virgină când urinează e diferit de cel al femeilor care fac sex. Miriei îi spusese asta tatăl ei, care descoperise astfel că fiica lui începuse să se întâlnească cu băieţi. Valentina se gândea că trebuia să fie foarte stânjenitor să ai un tată care ascultă cum faci pipi. Tatăl ei n-ar fi făcut niciodată aşa ceva, aşezat în spatele uşii. Sau poate că da. Tatăl ei adulmeca hainele, ciorapii şi chiar chiloţii mamei, căci spunea că simte miros de spermă. Dar pe vremea aceea Valentina încă nu ştia ce-i aia spermă.

Privind-o cum stătea pe veceu, Miria îi arătă absorbantul şi-i spuse că la meci, prin pantalonaşii strâmţi, chestia aia s-ar fi văzut. O sfătui să-şi pună un Tampax. O îngrijora prietena ei nepricepută. Spectatorii bărbaţi observă dacă o jucătoare nu e în zilele ei bune.

— Da’ eşti nebună? ţipă Valentina. Nu intră!

— Atunci pune-ţi un OB mini – e făcut pentru virgine. Eu îl pun de ani de zile.

— Dar tu nu mai eşti virgină de ani buni, Miria! protestă Valentina.

Ştia totul despre deflorare de la prietena ei, căci Miria povestise totul în autocar, în timpul unui turneu, pentru a educa toată echipa de volei. Deflorarea avusese loc în sala de sport a şcolii, în timpul unei ore de gimnastică. O chestie deplorabilă, căci nici el n-o mai făcuse vreodată – aşa încât sfatul către prietene era ca prima dată să fie cu un adult, de unde şi preferinţa ei pentru majori. Primul nu ştiuse unde s-o bage, mai-mai să confunde o gaură cu alta. Şi cum fusese? Doare tare? Nici gând. Ca o foaie de hârtie care se rupe. O seringă de sânge, nu mai mult. El ejaculase în patru minute. Plăcere zero. Pentru absorbantele interne fusese însă un adevărat pas înainte.

Miria deschise dulăpiorul şi-i aruncă un proiectil. Desfăcu ambalajul cu dinţii. Ieşi un degetar minuscul de vată comprimată.

— Eşti sigură? se îndoi Valentina.

— Himenul este elastic, se lărgeşte, poţi băga şi un deget, o asigură Miria.

Valentina avea încredere în spusele prietenei. De mai multe ori se aşezaseră în faţa oglinzii, confruntându-şi respectivele deschizături, pentru a se asigura că niciuna dintre ele nu avea vreo malformaţie care să fi putut împiedica sau ruina viitoarea lor activitate sexuală. Verificările dăduseră rezultate liniştitoare: ambele îl aveau normal. Şi totuşi, Valentina continua să se îndoiască de faptul că într-o gaură atât de mică ar putea intra un organ masculin gros ca un ştiulete.

— Şi dacă mă dezvirginez? întrebă bănuitoare, răsucind între degete degetarul acela de vată.

— Cu atât mai bine, scapi de-o grijă. Era mai bine dacă mă dezvirgina un OB şi nu Oberdan.

Apoi izbucniră într-un hohot de râs, căci Oberdan era versiunea lungă a unui OB în toate sensurile.

Degetarul de vată apăsă un perete despre care Valentina nici nu avea habar că îl deţine. Corpul este într-adevăr o mină ciudată. Cine ştie de ce le place atât de mult femeilor să se lase umplute de bărbaţi. Tot acel geamăt, icnet, zvâcnet ei îi părea ridicol. Mama şi tata nu făceau aşa. Părinţii nu se fut niciodată. Degetarul de vată se lovi de un obstacol insurmontabil şi se blocă. Era complet blocat.

— Nu reuşesc, spuse şoptind. Mă doare.

— Frumuseţea la durere rabdă, o certă Miria aruncând proiectilul însângerat, care traversă baia, trecu prin deschizătura ferestrei şi dispăru

undeva afară, poate pe trotuarul de dedesubt.

O privi în oglindă nemulţumită.

— Mi-a venit o idee. Te fac şi mai atrăgătoare, spuse.

Atelierul părea închis, firma luminoasă era stinsă. Miria îşi parcă scuterul în faţa uşii şi sună. Pe vitrină scria USE YOUR BODY, PAINT YOUR SKIN. Le deschise un tânăr care avea cel puţin douăzeci de ani, cu braţele tatuate ca Axel Rose. Miria îl sărută pe gură atât de lung, încât Valentina, stânjenită, se prefăcu la început că are treabă cu casca, încercând s-o închidă în portbagaj, iar apoi nu mai ştiu încotro să se uite. Miria îi spuse ceva în şoaptă, iar Axel Rose râse. Era leit solistul de la Guns'N'Roses, avea chiar şi părul lung şi blond şi o bandană pe cap. Dar ăsta era renumitul Paolo, care avea casă la Campodimare. Coborâră în localul de la demisol. Prin gemuleţele mici se vedeau picioarele trecătorilor. Era un loc aseptic, gol, în care era o canapea, o măsuţă pe care zăcea un catalog de mostre şi un dulăpior din plastic şi sticlă, asemănător celui din cabinetul doctorului de la Asistenţa Socială. Dar pe pereţi erau fotografii cu personaje faimoase, gen David Beckham, care îşi tatuase spatele, mâinile, fesele, şi chiar ceea ce părea a fi un penis. Erau tatuaje foarte elaborate, pielea părea o foaie de desen pe care se desfăşurase un pictor sub efectul unor pastile de ecstasy. Unul îşi tatuase pe torace o navă. Altul îşi incizase pe spate şi pe bicepşi şerpi, dragoni, femei goale, spade, sirene, samurai. Miria spuse că Axel Rose îi tatuase fluturele de pe sân – o duruse să înnebunească. Dar era fantastic, roşu-strălucitor, o culoare minunată. Paolo se pricepea să lucreze cu acul, era cel mai bun în domeniu. Veneau tocmai din Sicilia pentru a fi tatuaţi de el.

— Dar pe prietena ta n-o pot tatua – o avertiză Axel Rose măsurând-o pe Valentina din cap până-n picioare. E prea mică. La cei sub optsprezece ani am nevoie de autorizaţie din partea părinţilor, altfel am probleme.

— Măiculiţă, parc-ai fi bunicu'. Vale e o fată discretă. Doar nu merge să spună la toată lumea. Fă-i o rândunică pe fesă. Aşa se vede când joacă volei.

— Nu pot să-mi fac tatuaje, mama nu vrea, protestă Valentina.

— Vale, o apostrofă Miria, trebuie să-ţi refaci lookul. Eşti prea normală. Parc-ai fi o măicuţă.

Valentina roşi. Axel Rose o întrebă dacă îi era teamă de durere.

— Nu, deloc, răspunse.

Nu voia ca Miria şi tânărul ăla de cel puţin douăzeci de ani s-o considere mototoală. De fapt, era moartă de frică. Căci deşi nu-şi fracturase niciodată

nimic şi nici nu se rănise prea grav, ştia ce înseamnă durerea. O însoţise pe mama la spital când avusese două coaste rupte şi mâna scrântită. Avea zece ani. La sala de gardă, la Spitalul de Urgenţă, înainte ca mama să fie examinată, stătuseră cinci ore pe scaune, în sala de aşteptare, în timp ce erau aduse persoane cu targa – oameni care avuseseră accidente de maşină sau infarcte. Valentina nu-şi dăduse seama până atunci câtă lume se îmbolnăveşte, se răneşte sau moare într-o singură zi în Roma. Înnebunesc, daţi-mi un pic de morfină, ceruse mama unei infirmiere, iar aceea îi răspunse că legea nu-i permite, aşa încât Emma îşi îndurase durerea. Era o ţipă dură. Nu plânsese nici acasă şi nici la urgenţe. Lucrul acesta o impresionase profund pe Valentina, făcând-o s-o respecte foarte mult.

— Atunci îţi fac un piercing pe care mama ta nici nu-l va observa. Îl vede doar iubitul tău.

— N-am iubit, spuse Valentina.

— Te cred! râse Miria. Dacă eşti chioară… N-ai văzut cum se uită la tine?

— Cine? exclamă Valentina surprinsă.

— Îţi place? E ultimul model, spuse Axei întinzându-i o bucăţică de metal care semăna cu un ac îndoit. Costă o sută de mii de lire.

Valentina îl luă în mână, fără să ştie ce-ar putea face cu el.

— Clama ţi-o fac cadou, spuse Axel Rose. E din inox chirurgical, nu provoacă infecţii.

— Scoate-ţi tricoul, spuse Miria. Ţi-l pune pe sfârc. Durează puţin. Eu mi l-am făcut deja.

— Doamne, nu, spuse Valentina neîncrezătoare.

— Ştii să faci semnătura mamei tale? întrebă Axel Rose, întinzându-i o foaie de hârtie imprimată la calculator. Nu vreau să am probleme. Eu îţi fac un cadou pentru că eşti prietena Miriei, dar nu ştiu nimic, semnătura falsă ai pus-o tu.

Valentina completă cu atenţie modulul, cu litere de tipar.

Roma, data… *4 MAI*
Subsemnatul / a… *EMMA TEMPESTA*
BUONOCORE
Autorizez pe fiul meu / fiica mea…
VALENTINA
Să-şi facă un piercing.

Semnează… *Emma Tempesta Buonocore.*

— Are două nume de familie mama ta – ce, e de viţă nobilă? întrebă Axel Rose.

— Nu, e despărţită, răspunse Valentina.

— Mama Valentinei e o ştoarfă, suspină Miria.

Dar care mamă nu e? A ei avea un magazin alimentar pe Via dello Statuto. Dar avea de gând să-l închidă, căci chinezii deschiseseră în împrejurimi toate acele magazine, emporii, bazare sau ce naiba or mai fi fost acele caverne misterioase şi îi furau clientela prin concurenţă neloială. Mama ei repeta mereu că acest cartier care fusese cândva inima poporului Romei părea acum un adevărat Chinatown. Te simţi străin, asediat ca la Fort Apache. Vorbea mereu despre cum era Roma înainte, cât de diferită era în vremea ei. Era cea mai tare femeie de pe pământ.

Axel Rose o luă pe Valentina de braţ şi o conduse în studio. O puse să se întindă pe un pătuţ acoperit cu un cearşaf de hârtie. Deschise un dulăpior şi scoase din el un borcănel cu alcool şi o pereche de mănuşi de latex.

— Bravo ţie, viaţa e o competiţie, spuse sentenţios Miria. Trebuie să încerci totul ca să ştii ce îţi place şi ce nu. Ţie, de exemplu, având în vedere că nu te compromiţi niciodată, îţi place ceva?

Valentina se gândi la Marilyn Manşon, care, aşezat sub imaginea unui nou-născut răstignit, atârna pe peretele bucătăriei din casa bunicii, deasupra canapelei-pat. Dar numai tâmpiţii se îndrăgostesc de cântăreţi.

— Îmi place baschetul. Animalele. Ştiinţele.

— Da’ nu, puiule, o întrerupse Miria, nu asta voiam să spun. *Cine* îţi place?

Valentina dădu din cap jurând că nu-i plăcea de nimeni. Miria putea să nu o creadă, dar ăsta era adevărul. Valentina nu era normală. Era un zombi. Era convinsă că trăieşte în Siberia, într-o lume de gheaţă, în care totul e congelat, sterilizat. Profului îi mărturisise toate acestea, într-o scrisoare pe care i-o trimisese de Crăciun. Profu o invitase la o casată cu lapte de migdale la Dagnino, patiseria siciliană de la Galleria Esedra, dorind să înţeleagă povestea cu Siberia. Petrecuse două ore superbe în compania lui. Dar nu ştiuse să explice altceva decât că Siberia e o planetă unde nu simţi nimic – nici emoţie, nici durere.

— Scoate-ţi tricoul, începu să-şi piardă răbdarea Axel Rose.

— Mi-e ruşine, spuse Valentina.

— Da’ hai, şopti Miria, e prietenul meu, acum stăm împreună.

Miria avusese vreo duzină de băieţi de când o cunoscuse Valentina. Îi povestise întotdeauna totul, până în cele mai mici detalii. Ştia chiar şi gustul spermei lor. Greţos, ca nişte brânză acră. Valentina se ruşina când îl întâlnea pe vreunul dintre băieţii ăia. Sperma n-o văzuse niciodată. Ştia că băieţii o împroaşcă din cocoşel, dar numai din auzite. Miria spunea că băieţii ţi-o freacă de amigdale şi vor s-o înghiţi, dar e tare. Valentina n-ar fi supt niciodată – chiar niciodată – cocoşelul unui băiat. Numai gândul la asta o făcea să vomite. Când îşi scoase hanoracul şi apoi tricoul îşi dădu seama că Axel Rose îi examina cu o privire clinică *push-up*-ul – care îi sporea cu trei numere măsura sânişorilor albi ca nişte rodii, încreţiţi de stânjeneală. Miria observă că ţâţele ei erau destul de puţin dezvoltate. Dar nu trebuia să se îngrijoreze – avea timp să-i mai crească, încă vreo trei ani. Ea, la cincisprezece ani, era plată ca o anorexică. Depinde de conformaţie. Mama ta cum e? Totul depinde de asta.

— Le are mari, răspunse Valentina privindu-l neliniştită pe Axel Rose, care umbla cu nişte fiare, cu pensete şi ace ce păreau mai degrabă instrumente de tortură.

— Mere, pere sau bretele? insistă Miria.

Valentina răspunse că erau ca ale Evei Herzigova. Dimineaţa, în timpul băii corporale, rămânea interzisă confruntându-şi formele ei plate cu cele sculpturale ale mamei, care se contorsiona în cadă, în încercarea disperată de a surprinde capriciosul fir de apă al duşului. Mama locuia în trupul ei fericită ca un vierme într-un măr. Nu-i era nici jenă, nici greu. Cred şi eu, era un fel de statuie – moale şi cu pielea de culoarea piersicilor pufoase. Ea, însă, ar fi vrut să se acopere ca o călugăriţă şi se ruşina când – din păcate, cel puţin o dată pe trimestru, ca să nu pară o mamă neatentă – Emma venea la şcoală să stea de vorbă cu profesorii şi urca scările, traversa coridorul fâşâindu-şi fundul, căci purta tocuri înalte şi, în acelaşi timp, trebuia să alerge deoarece ajungea mereu cu întârziere, exact cu trei minute înainte de încheierea programului de audienţe. Trecea prin faţa sălilor vaporoasă, parfumată, legănându-şi şoldurile, iar colegilor le pica faţa şi o priveau de parcă era Pamela Anderson. Ea ar fi preferat ca mama să fie ca toate celelalte – ştearsă, plată şi un pic neglijentă.

— Eşti norocoasă, comentă Miria, băieţii se uită doar la ţâţele fetelor. Sunt toţi nişte microcefali.

Axel Rose îi trase o pălmuţă, iar Miria izbucni într-un râs sălbatic, nestăpânit.

— Râzi, tu, râzi, că mama a făcut găluşte! spuse Axei. Oricum, ţie nu-ţi mai cresc. Dar ei nu-i pot face. Sfârcurile nu sunt încă destul de mari.

Valentina îşi privi cu dispreţ toracele scheletic. Era ca o sperietoare de ciori. Cred şi eu că nimeni nu te observă. Nu-ţi poţi face…

— Stai calmă, ţi-l fac pe buric, o linişti Axel Rose. Şi apoi, la anul, dacă îţi place, când vei purta măsura cinci, te întorci şi ţi-l fac şi pe celălalt.

Îi trecu un smoc de vată îmbibat cu alcool peste abdominali.

— Se vede că eşti sportivă, comentă el admirativ. Eşti tare ca marmura.

— Nu joacă, preciză Miria. E doar rezervă.

Valentina închise ochii. Burta îi era întinsă ca un bongo.

— Grăbeşte-te, că pe la cinci trebuie să plecăm, îl zori Miria, dispărând în spatele paravanului. Avem meci.

— Hei, eu sunt profesionist, se zbârli Axel Rose. Nu mă grăbi, că dacă nu, îi pot atinge o venă şi o las fără sânge.

Valentina se înfioră. Doamne, dă să dureze puţin. Dă-mi curaj. Undeva, într-un colţ al casei, Miria deschisese casetofonul dând volumul la maxim. Era o casetă cu Metallica.

— Doare! ţipă Valentina când acul îi străpunse pielea.

Simţi un perete care se sfâşia şi apoi o căldură puternică. Durerea fu acută şi intensă – dar surprinzător de scurtă. Nici nu-i veni să plângă. Axel Rose îi spuse să nu se mişte, pentru că nu terminase încă. Pentru început trebuia să mai facă o gaură – altfel clama nu ţinea. Un firicel de sânge se scurse pe cearşaful de hârtie, pătându-l. Valentina îl privi pe David Beckham de pe posterul din faţă. Nu-i plăcea David Beckham – ei nu-i plăcea de nimeni. Nu era normală. Nicio durere, nicio emoţie – sentimente zero. Siberia. Axel Rose continua să-i sâcâie buricul. Ace, pensete, vată, alcool – rana o ardea. Era ceva înfipt în ea. Şi sângele continua să curgă. Dacă află mama, are să se înfurie. Dar ce mai putea face? De-acum o făcuse.

— Hei? Nu fă figuri. Ce, ai leşinat? Şi dacă ţi-l făceai în limbă, ce se întâmpla? îi spunea Miria pălmuindu-i în glumă obrajii.

Când Valentina redeschise ochii, cerculeţul de inox îi străpungea de-acum buricul – şi strălucea în lumina becului.

— Îţi dau o cremă pentru cicatrizare. Te dai cu ea de două ori pe zi. Dacă eşti norocoasă, îţi dispare în două luni, dacă nu, durează un an. Dacă vezi

că-ţi iese un lichid, nu te îngrijora, e normal. E o rană. Pentru o vreme ar fi mai bine dacă n-ai mai juca volei. Şi fii atentă la nisip şi la apa de mare, vara asta. Dacă se infectează, revii şi ţi-l scot, spuse Axel Rose spălându-se pe mâini.

Valentina observă abia acum că nu făcuse gestul ăsta şi înainte. Îşi tamponă rana cu vata. Sângele începea să se închege. O arsură şi nimic altceva. Asta-i tot.

— Deci Jonas nu-ţi place. Păcat, spuse Miria. Ţinea atât de mult să te cunoască.

— Pe mine?! se miră Valentina.

Rămase nemişcată, aşa cum îi spusese Axel Rose, privind în oglinda din tavan elasticul chiloţilor tanga ancorat pe coapse şi pastiluţa aceea de inox de pe buric. Era super-şic.

— Yuri zice că Jonas te-a observat la petrecerea Assiei. Zice că s-a pierdut cu totul.

— După mine? se miră Valentina.

— De ce nu? râse Miria. Ce, eşti oloagă? Îţi lipseşte ceva? Jonas ăsta e un soi de geniu – e în anul patru la liceul ştiinţific, e fixat pe chimie, joacă baschet – după părerea mea, sunteţi făcuţi unul pentru celălalt.

— Anul patru la ştiinţific? E mare! spuse Valentina nesigură, dar încântată că un băiat de liceu o observase pe ea, care abia făcea a treia de gimnaziu.

— Ce spui acolo? o linişti Miria incitată, căci îi plăcea să aranjeze tot soiul de relaţii prietenelor sale, iar Valentina era ingenuă şi pură ca un nounăscut. Are exact vârsta mea, e perfect.

— M-am purtat urât cu el, spuse Valentina dezamăgită.

— Acum îi trimit un mesaj să vină la meci, o linişti Miria.

Şi în timp ce ea stătea culcată pe spate, iar Axel Rose aprindea luminile din magazin şi ştergea pardoseala plină de păr şi de sânge cu o cârpă, Miria îşi luă trusa din geantă şi începu s-o machieze cu rimei şi cu tuş, pentru a-i mări ochii – căci dacă Jonas muşcă momeala şi vine la meci, după aceea mergem cu toţii la gelaterie, iar dacă sunt trandafiri, vor înflori. Valentina se gândi, pierdută. Până acum planetele au rămas la distanţe de sute de ani-lumină de Pământ. Diametrul galaxiei noastre e de aproximativ o sută de ani-lumină. Un an-lumină înseamnă ceva mai puţin de zece mii de miliarde de kilometri. Ne-ar trebui măcar o sută de mii de ani doar ca să ajungem la Alfa Centauri, cea mai apropiată stea. Un mesaj de la noi, trimis către o altă

civilizaţie ipotetică din spaţiu, ar putea ajunge la aceasta când lumea noastră va fi dispărut deja într-un holocaust, cu milioane de ani în urmă. Există miliarde de planete şi de corpuri cereşti care ar putea găzdui viaţa. Valentina se gândi că şansele ca două rase inteligente să-şi dea întâlnire în istoria galactică sunt aproape nule. Şi totuşi, astronomii aşteaptă acel eveniment care va demonstra că nu suntem singuri în univers.

a cincisprezecea oră

Te voi ucide când vei ieşi pe poarta aceea. Te voi ucide cu Springfield Armory 1911-A1. Am uns-o cu lubrifiantul acela din care am băut mai demult ca să mă otrăvesc. E încărcată: 71. Chiar dacă n-aş fi ochitorul care sunt, n-am cum să greşesc ţinta. Am cumpărat-o pentru tine, deşi la vremea aceea n-ai înţeles asta şi mi-ai reproşat că am cheltuit cinci milioane pe un pistol pe care nu aveam să-l folosesc niciodată. Dar îl voi folosi. Şi nici măcar nu l-am plătit în întregime – doar primele rate. Un pistol de calibru 45 Acp, din dotarea corpurilor speciale americane, pentru operaţiuni antiteroriste şi recuperări de ostatici. De aceea mi l-am dorit. Răul te-a luat ostatică, iar eu te voi elibera. Te voi împuşca imediat ce te vei îndrepta spre barul Vinicio's, unde mergi zilnic, de şase luni încoace, să iei prânzul, o felie de pizza fără brânză sau un sendviş cu legume, sau unul cu ton şi roşii. Voi trage când îmi vei trece pe dinainte şi te vei preface că nu mă cunoşti. Dar dacă mă vei saluta, te voi ţinti din spate şi-ţi voi cruţa faţa. Îţi voi lăsa frumuseţea – moartă, nu-ţi mai este de folos. Nu, nu-i de ajuns. Ar fi prea uşor – ca la poligon, când tragi în manechin. Când trag, tu eşti manechinul, tu eşti adversarul. Nu aş simţi nicio descătuşare – am făcut-o deja de atâtea ori. Te voi izbi cu maşina când treci strada şi te voi călca şi voi asculta pocnetul oaselor tale şi nu vor mai fi în stare să te recunoască – vor trebui să se uite la actele tale pentru a şti că leşul acela întins pe asfalt eşti tu.

Şi totuşi, nici măcar fanteziile acestea nu-l încântau. Imagina o soluţie chiar mai crudă. Te voi împinge sub roţile metroului când priveşti nerăbdătoare spre gura tunelului şi surâzi când vezi apărând farul primului vagon – te voi împinge sub roţi când încă mai surâzi. Nu, era insuportabilă imaginea trupului zvelt al Emmei zdrobit şi făcut bucăţi în tunelul acela care pute a cauciuc ars. Atunci Antonio începu să imagineze pentru ea o

moarte fără sânge. Te voi îneca în Aniene, te voi împinge în apă de pe Ponte Mammolo, unde îţi place să te opreşti pentru a privi fluviul curgând. Oraşul ăsta e prea vechi. Eşti prezentă pe orice pod, la orice răscruce. Fiecare stradă îmi vorbeşte despre tine. Nu mai pot trăi la Roma. Vreau o lume tânără, vreau să locuiesc într-un bloc în care n-ai mai intrat vreodată, vreau o maşină nouă în care nu te-ai urcat niciodată, vreau un peisaj pe care să nu-l fi văzut cu tine.

Dar lumea aceea nouă nu există – şi chiar dacă ar exista, Antonio n-ar căuta-o. La ce bun? Nu trebuia să-i supravieţuiască. De aceea n-o va arunca în apă. Avea nevoie de un ultim contact cu ea. Cu corpul ei. Te voi strangula, înfăşurând în jurul gâtului tău ciorapii de mătase autocolanţi pe care ţi i-ai pus astăzi ca să te întâlneşti cu iubitul tău. Te voi sugruma cu propriile mele mâini – şi nu-mi va fi milă de tine, cum nici ţie nu ţi-a fost milă de mine. Şi apoi, ca să scot răul din tine, te voi despica folosind cuţitul de vânătoare pe care mi-l cereai pentru ca să cureţi fructele copiilor la picnic. Voi folosi lama ascuţită *drop-point* dotată cu un jupuitor în formă de cârlig *gut-hook.* Sau fierăstrăul cu dinţi ascuţiţi, bun la tăiat lemnul verde, dar şi la tăierea oaselor. Sau cea de-a treia lamă de la Beretta Fieldlight, rotunjită, cu vârf concav şi cârlig ascuţit, pentru jupuirea prăzii. Te voi deschide ca să te eliberez de dorinţa ce-ţi umileşte carnea şi apoi voi lua Springfield Armory şi voi trage glonţul care este pe ţeavă, îmi voi zdrobi inima şi vom avea pace, şi vom fi împreună pentru totdeauna.

Emma apăru în timp ce, împietrit de imaginea viscerelor ei, Antonio se cufunda din nou în imaginarea unui final teatral de crudă răzbunare: s-o stropească toată cu benzină, chiar când se îndrepta spre metrou, doi kilometri singură, vulnerabilă şi fără vreun adăpost pe marginea străzii. Canistra plină e deja pregătită în spatele scaunului. Şi îi va da foc pentru a o vedea intrând în flăcări şi arzând în infernul care o aşteaptă. Eşarfă portocalie fâlfâitoare, păr strâns erotic la ceafă, poşeta violetă cu curea peste piept, hăinuţă de blană pe umeri, cizme şi fustă până la genunchi, Emma ieşea pe poarta care despărţea Tiburtina de edificiul din fier şi sticlă al agenţiei, însoţită de un grup de femei care chicoteau şi râdeau – păreau fericite. Şi Emma râdea, deşi nu arăta cu adevărat fericită – se prefăcea doar, pentru a nu fi băgată în seamă. Pe Antonio îl întristă curajoasa ei bucurie.

Apoi îl observă, aşezat pe portbagajul Fiatului Tipo, şi încetă să mai zâmbească. O brunetă cu păr creţ o întrebă încet, dar nu chiar atât de încet

încât Antonio să n-o poată auzi:

— E noul tău iubit?

— E soţul meu, răspunse Emma.

Fetele de la *call-center* se întoarseră curioase înspre tipul acela atletic şi tenebros, soţul acelei colege atât de evazive, care nu spusese niciodată că ar fi fost căsătorită, şi nici nu purta verighetă. Îi aruncară o privire în care se citea o invidie ingenuă – erau probabil însoţite de masculi patetici şi gheboşi – şi se îndepărtară discret. *Soţul meu.* A spus *soţul meu.* Deci Emma nu vorbise despre separarea lor. Nici Antonio n-o făcuse. În faţa tuturor cunoscuţilor continua să pretindă că nu se întâmplase nimic. Că Emma nu plecase, că ei doi puteau fi încă numiţi un cuplu, iar ei patru erau o familie. Era ca un fel de superstiţie: câtă vreme „chestia" nu era numită, poate că nici nu exista şi poate că nici nu existase. Superstiţia se dovedise destul de eficientă. Dar vraful de hârtii produse de tribunal ieşeau acum din arhive, sentinţa de separare fusese deja pronunţată. Mecanismul era pornit. De acum „chestia" prinsese viaţă. Şi nu mai putea s-o ascundă.

Răsplata discreţiei sale şi a acelui cuvânt – *soţ* – care-i ieşise de pe buze atât de spontan îi permisese să mai trăiască încă zece minute. Emma iuţi pasul pentru a-şi prinde colegele din urmă, dar Antonio fu mai iute – ajunse în dreptul ei şi o prinse de braţ. Fu lovit dintr-odată de parfumul ei îmbătător de tămâie şi măr. Şampon cu balsam, acelaşi de atâţia ani. Abia îşi spălase părul. Femeia asta, atât de fidelă unui şampon cu balsam, dar nu şi soţului. Oh, ipocrita, mincinoasa, târfa.

— Lasă-mă, şopti Emma, încercând să scape, dar cu o mişcare discretă, căci nu voia să bată la ochi. Se ruşina încă la gândul că paznicul firmei, un necunoscut oarecare, i-ar fi putut descoperi secretele căsniciei. Îl apăra pe el şi pe ea însăşi. Antonio îi ţinu braţul, neslăbind strânsoarea.

— Cum te simţi? Arăţi bine, *Mina.*

Drăguţ, curtenitor, aproape ceremonios. Capabil să deshumeze numele ei de alint.

— Eu însă nu te văd bine deloc, îi răspunse Emma. Sigur ai renunţat la pastile? Amfetaminele îţi ard creierul.

— Putem vorbi ca doi oameni normali, spuse Antonio, sau trebuie să ne comportăm ca doi duşmani?

Emma privi înjur. Tiburtina era acum un canal de metal acoperit de o perdea de fum. Colegele dispăruseră deja în barul Vinicio's. La ora asta era deja plin până la refuz cu angajaţii numeroaselor fabrici din împrejurimi,

care se înghesuiau în faţa chioşcului cu mâncare. Muncitorii care construiau un nou centru comercial în blocul de alături, aflaţi în pauză de masă, înfulecau o pizza în faţa intrării. Nu reuşi să-şi distingă colegele. Şi oricum, ceilalţi îşi văd întotdeauna de treburile lor. Dacă m-ar lua la palme, aici în mijlocul străzii, din miile de persoane care trec nici măcar una nu s-ar opri să mă ajute.

Fiatul Tipo al lui Antonio era parcat neregulamentar, cu cheile în contact. În aceşti ani, Antonio îi solicitase de cel puţin zece ori o „ultimă întâlnire". Începeau întotdeauna cu implorări şi promisiuni şi se încheiau cu ţipete, lacrimi şi ameninţări.

— Despre cine mai vrei să vorbeşti? îl întrebă prevăzătoare.

— Despre copii, răspunse Antonio spăsit.

— Am vorbit deja despre copii, spuse Emma. Trebuie să-i întreţii şi asta e datoria ta. Îi poţi vedea, iar ăsta e un drept al tău. N-ai făcut nici una, nici alta. E clar că nu te interesează. Dar nu poţi înceta să fii tată.

Antonio îi strânse braţul mai tare.

— Ştiu că am greşit, Mina. Dă-mi posibilitatea să repar lucrurile.

— Cum? întrebă Emma tară a-şi face vreo iluzie.

Nu avea încredere în Antonio. Să ierte totul şi să meargă înainte – asta e soluţia. A trecut atâta vreme. Iar eu sunt o altă persoană. S-a terminat. Sunt liberă.

— Chestia cu pensia alimentară…, încercă Antonio. Trebuie să-ţi dau o grămadă de bani.

Banii – cuvântul magic pentru fiica Olimpiei. Baba aceea ar jupui un păduche pentru a-i vinde pielea. Bani, bani, bani, copiii noştri au devenit o valută – târfă mincinoasă, te împuşc în cap de îndată ce intri în maşina asta.

— Antonio, nu vreau să vorbesc cu tine despre bani, îi răspunse Emma obosită. Tu ştii ce ai de făcut. Dacă vrei să faci ceva pentru copiii tăi, fă. Dacă nu, ne putem lipsi de tine. Nu mai am nevoie de tine. Şi nici de banii tăi, adăugă furioasă.

Şi tocmai pentru că nu era adevărat, tocmai pentru că nu voia să mai fie şantajată cu dependenţa financiară, îi aruncă o privire mândră şi-i spuse o minciună care îi aduse prima satisfacţie adevărată a zilei.

— Acum am o slujbă sigură, Antonio. Am fost angajată.

Antonio se clătină, căci era cea mai proastă veste pe care i-o putea da Emma. Banii erau singura speranţă care-i mai rămăsese. Sărăcia ei era ultima lui resursă. Asistase satisfăcut la declinul rapid al Emmei pe scara

socială – din soţie răsfăţată şi mamă cu normă întreagă la angajată *part time,* îngrijitoare şi colaboratoare fără asigurare, mamă din ce în ce mai neatentă şi mai iresponsabilă. Şi ştia că atât timp cât ea avea să pătimească, pentru el mai exista o portiţă – măcar pentru regretul lucrurilor pe care le pierduse, pierzându-l pe el. Cuvântul fatal îi bubuia în minte. *Angajată. Angajată.* Deci ultima lui speranţă murea în această vineri fără sens. Şi avea certitudinea că de acum Emma nu se va mai întoarce. Şi nici el.

Mângâie plicul din buzunarul hainei. Adio. Amintiţi-vă de noi aşa cum eram la început, când eram fericiţi. Nu scrieţi prea multe minciuni. Arătaţi puţin respect. Şi milă, dacă puteţi. Îi iert, totodată, şi orgoliul inutil. Sărmana Emma, frumoasă în ultima ei zi, aşa cum n-a mai fost de ani de zile – neştiutoare, palidă, nehotărâtă, cu eşarfa portocalie atingând trotuarul, mâinile subţiri ce sâcâie întruna fermoarul poşetei: voia s-o deschidă ca să fumeze o ţigară, dar se înţepenise. Antonio cunoştea poşeta aceea violetă, îi cunoştea toate hainele.

— Mă bucur pentru tine, îi spuse el rece. Felicitări. Dar vreau totuşi să pun lucrurile la punct. Copiii mei trebuie să aibă ce-i mai bun. Nu vreau să crească în casa mamei tale ca nişte musafiri. Vă las casa. Dar trebuie să vorbim aici, în mijlocul străzii? adăugă el ca şi cum acesta ar fi fost un amănunt lipsit de importanţă. Ce, suntem doi vagabonzi? Te rog, Mina, nu aici – să mergem acasă, unde vrei tu.

Deschise portiera maşinii şi murmură:

— Urcă.

— Nu, spuse Emma.

Niciodată singură cu el – niciodată, ţine minte ce ţi-a recomandat avocata. Nu te lăsa cuprinsă de milă – nu are de ce să-ţi fie milă, i-a fost recunoscut dreptul de a-i vedea la fiecare sfârşit de săptămână, dacă n-a făcut-o e pentru că aşa a vrut el, tu nu i-ai interzis-o chiar dac-ai fi vrut, le este tată, îi adoră. Dar pe tine nu te mai adoră, te urăşte. Nu te încrede în el. Nu mai are ce să-ţi spună. N-are ce bani să-ţi dea. Niciodată singură cu el.

— Urcă, aproape că imploră Antonio, împingând-o spre maşină.

— Nu, insistă Emma, care ezita însă, căci nu voia să-i arate că se teme de el.

Şi, de fapt, nu se temea – nu ziua în amiaza-mare, pe o stradă ca Tiburtina, străbătută de sute de camioane şi traversată acum în mare viteză de autobuzul pentru Roma – la geamuri văzu chipuri indiferente, martori muţi ai abjecţiei lor. Bărbatul acesta agitat, cu pupilele dilatate şi cu mâinile

tremurânde era totuşi Antonio. Şi chiar dacă-i devenise străin, de parcă nu l-ar fi cunoscut niciodată, nu s-ar fi căsătorit cu el, nu l-ar fi iubit, noaptea îl visa. Noaptea, fără a prevedea asta, fără a avea intenţia să o facă, făcea dragoste cu el – aşa cum făcuseră ani de zile în Fiatul parcat la umbra Palatului Verano. Simţea în coapsă apăsarea schimbătorului de viteze şi îşi vedea aievea mâna lipită de fereastra aburită. Şi chipul lui Antonio sub ea, abandonat pe spătar, fericit. Şi îl simţea în ea – iute, dur, regulat şi generos. Se ruşina apoi, căci în visele acelea iubea un Antonio care nu mai exista de atâţia ani, sau exista doar pentru câteva clipe în visele acelea confuze şi atât de repede stinse.

Privi nesigură revistele îngrămădite pe scaun. Pe coperta lucioasă a revistei *Men's Health* era fotografia unui spate masculin, gol, lucios şi musculos, căruia Antonio îi semănase cândva şi se amăgea cu gândul că încă îi mai semăna. Antonio le dădu la o parte pentru a-i face loc. Părea stăpân pe sine. Poate, aşa cum îi propuseseră judecătorul şi asistentul social, începuse într-adevăr să meargă la psiholog şi să-şi trateze starea depresivă. Tratamentul îi făcuse bine, redevenise Antonio cel de odinioară.

Tânărul celor douăzeci de ani ai săi, recrutul, campionul de judo şi apoi agentul de poliţie, care o însoţea îmbrăcat în uniformă când ea făcea practică într-o şcoală elementară, iar seara o aştepta să iasă de la cursurile de canto pe care le frecventa fără ştirea părinţilor. Antonio era singurul din lume care ştia că ea nu avea să devină niciodată învăţătoare, studiase doar ca să satisfacă ambiţia mamei, care îşi dorea să facă din fiica ei o mică burgheză respectabilă, aşa cum ea nu reuşise să fie. Emma însă, chiar de la cincisprezece ani, când fusese aleasă Miss Ladispoli, ştia că fusese născută pentru scenă. Antonio era foarte mândru că fata lui avea talent. Când vei ajunge vedetă, îi spunea, voi ieşi din poliţie şi voi deveni managerul tău. Vom colinda lumea întreagă şi vom face o grămadă de bani. Iar tu vei fi faimoasă. Îndrăgostiţii de douăzeci de ani cred că eternitatea stă după colţ.

Emma urcă în maşină. Observă că în spatele scaunului lui Antonio era o canistră plină cu benzină şi se întrebă de ce, dar apoi atenţia îi fu atrasă în altă parte, emoţionată de vederea casetelor ei – succesele Loredanei Berté, Diana Ross, Celentano, Antonella Ruggiero – încă pe bordul maşinii. Pe parbriz stăruia abţibildul lipit cu ani în urmă de Valentina: MAKE LOVE NOT WAR. În Tipo plutea un miros de chiştoace vechi şi de sex. Emma rămase uimită, căci nu-şi imaginase că Antonio are pe altcineva – dar poate că, simţind nevoia unei companii, îşi luase o târfă. Îi păru că ar putea fi un

progres încurajator. Când Antonio se aşeză la volan, aruncându-i o privire aprinsă, Emma îşi dădu seama că fusta îi dezvelea genunchii. Timp de douăzeci de ani îi spusese mereu că genunchii săi erau o zonă foarte erogenă.

— Du-mă în Piaţa Farnese, spuse. Generalul mă aşteaptă pentru ora trei şi jumătate şi nu vreau să fac să aştepte un om în vârstă – pentru el, timpul curge altfel decât pentru noi.

Antonio surâse şi porni motorul.

Abia aşteptase să rămână singur cu ea – nu avea nicio intenţie să o ducă la general şi se gândea cu frenezie la străzile pustii din spatele Forului Italic – începu să depăşească maşinile încolonate spre centru. Şoferii care veneau din faţă îi claxonau şi pâlpâiau farurile pentru a-i atenţiona că erau pe contrasens. Antonio simţi o greaţă instantanee faţă de Tiburtina, strada asta înnebunitoare, banală, mărginită de fabrici, de firma de informatică, de hale, de construcţii dizgraţioase, o stradă pe care până şi copacii erau urâţi, şi florile, dar unde Emma – Emma aceasta nouă care se născuse după ce Emma lui plecase – venea în fiecare zi de când nu mai trăia pentru el. Ajunsese să urască întreaga Romă, atât de feminină, cu forme rotunde, o urbe maternă făcută din cupole prospere, ca nişte sâni, şi din porţi deschise ca nişte picioare de femeie – al cărei simbol, ca al tuturor femeilor, e golul: neliniştitul gol roman care subminează totul, e o boală incurabilă. Ura Roma, aşa cum o ura pe Emma şi cum se ura pe sine însuşi.

— De ce credea prietena ta că aş fi noul tău iubit? întrebă el nepăsător, aranjând oglinda retrovizoare.

— Nu ştiu, răspunse Emma privind linia dublă din faţa lor care delimita benzile de circulaţie. Nu ne cunoaştem deloc, lucrăm doar în acelaşi departament.

Avu senzaţia că făcuse o greşeală urcând, dar avea nevoie s-o ducă cineva cu maşina, iar Antonio îi era dator. El îi distrusese motocicleta. Şi fără motocicletă îi trebuia mai bine de o oră ca să ajungă la casa generalului, de aici de pe Tiburtina. Iar prin centru erau întotdeauna mulţi oameni, nu ca aici, unde nu umbla nimeni pe jos – erau toţi împachetaţi în maşini, cu ochii ţintă pe numărul de înmatriculare al maşinilor din faţă.

— De cât timp eşti cu tipul ăsta nou? se interesă Antonio.

Continuă să surâdă ca şi cum treaba nu-l interesa deloc. Dar Emma cunoştea de douăzeci şi unu de ani acel surâs şi tonul nepăsător şi degajat pe care îl adopta atunci când suferea.

Îl cunoştea din prima lor vară. Erau în camping la Lipari. Întinşi pe spate în cort, goi, privind la stele prin plasa de ţânţari. Antonio îi ceruse să-i spună numele. Numele cui? răspunsese Emma fără să înţeleagă. Numele primului. Când făcuseră dragoste prima dată – în maşină, patul căruia aveau să-i rămână credincioşi chiar şi după ce-şi luaseră casa şi aveau salteaua lor – Antonio observase că nu fusese primul; dar chestia nu i se păruse de o prea mare importanţă. Nici ea nu era pentru el prima. Important era să fie ultimul. La douăzeci de ani aşa gândea. O, se liniştise ea, ce importanţă are? Oricum nu-l cunoşti. Ba cum să nu-l cunosc, se revoltă Antonio cu o voce metalică, pe care ea nici măcar nu i-o bănuise vreodată, am intrat în aceeaşi gaură, practic m-am futut cu el. Ce-ai spus? se revoltase ea jignită de vulgaritatea lui. Antonio nu era vulgar. În schimb era atent. Pasional. O copleşea cu trandafiri. Îi dedica prin DJ-ul de la Radio Stereo cântece de dragoste dulcege. Tăcerea aceea ostilă se domoli încet-încet făcând loc scuzelor, la început vagi, apoi pasionate, iar în cele din urmă Antonio se scuza din toată inima, spunând că nu ştia ce-l apucase – nu se gândise niciodată că ar putea spune aşa ceva. Te iubesc prea mult, Mina. Apoi începu să-i sugă buzele, degetele, sânii şi făcu dragoste cu ea cu o gingăşie şi cu o atenţie pe care nu i-o mai arătase niciodată, iar Emma se gândi că totul trecuse. Dar la un moment dat, când ea desfăcea fermoarul sacului de dormit şi se pregătea să doarmă, Antonio reîncepu. Numele, numele. Voia să ştie numele acelui tip. Doar numele, nimic altceva, apoi avea s-o lase în pace. Crezând că va pune astfel capăt discuţiei – pica de somn, se trezise cu noaptea-n cap –, Emma i-l spuse.

Se numea Manilo. Ce nume cretin, izbucni Antonio. Iar ea se îmbufnă, căci nu-i plăcuse că-l insultase pe bărbatul căruia ea îi dăruise virginitatea. Tăcerea ei îl deranjă pe Antonio, care voia să ştie cine era acela, colegul de bancă? Un păduchios de licean de la Pedagogic, singurul cocoşel între treizeci de găini? Nu, îl lămuri Emma satisfăcută, era suplinitorul de religie. Ştia totul despre erezii. Eu, la şaisprezece ani, pregăteam o lucrare despre genocidul catarilor. Te-ai lăsat dezvirginată de un preot! Începu să râdă Antonio. Dar în timp ce râdea în hohote, dezlănţuit, o viziune dezgustătoare se materializa în cortul acela, mai vie decât imaginea Emmei care, somnoroasă şi goală, se chinuia cu sacul de dormit: Emma, la şaisprezece ani, liceană virgină şi inocentă, sub un bătrân scârbos corupt şi ipocrit ca toţi preoţii. Nu era preot, preciză Emma cu un surâs nostalgic, era teolog. Şi nu era bătrân. Avea douăzeci şi şapte de ani. Apoi îşi muşcă buzele, căci îl

apărase prea energic şi acum Antonio putea crede că ei îi mai păsa de el – când, de fapt, totul se terminase de mult. Dar ce-ţi pasă? Şopti, sărutându-i urechea, pe vremea aceea încă nu te cunoşteam.

Dar Antonio voia să ştie dacă teologul ăsta era un rival de temut, atât de tare încât ei să-i pară rău după el. Voia să ştie cum era, dacă era urât, căci bineînţeles că nu-ţi trece prin cap să te apuci de teologie dacă nu eşti urât. Iar ea, care înotase toată ziua şi dansase toată seara, iar acum nu-şi dorea decât să doarmă, îi spuse. Era foarte înalt, slab, cu alură ascetică, parc-ar fi fost Iisus Cristos. Avea ochi verzi şi barbă. E bărbatul cel mai inteligent pe care l-am întâlnit vreodată. Antonio îşi imagină rivalul: un profet măsluit ce înşelase o virgină ingenuă de şaisprezece ani. Îşi dori să-l întâlnească şi să-i smulgă testiculele cu dinţii. Ţipă nervos că un profesor nu poate să se culce cu o elevă minoră – e o crimă, un delict. Emma făcu o altă greşeală. Îl apără. Spuse că, de fapt, Manilo nu voia. Era un om cu solide principii morale. Ea fusese cea care-i scrisese o scrisoare pentru a-i declara dragostea ei. Şi astfel Antonio descoperi o Emma necunoscută. Sentimentală şi întreprinzătoare, încât fusese în stare să se dăruiască unui bărbat care o refuza. Şi apoi? Apoi Manilo fusese transferat la o altă şcoală şi astfel nu-i mai era profesor. Continuau să se întâlnească, deoarece ea era fascinată de cultura lui, iar el o făcea să descopere cărţi care vorbeau despre misterele sufletului, despre Dumnezeu şi despre viaţă. Îi dăruise *Banchetul* lui Platon, *Siddharta, Cartea tibetană a morţilor, Poeziile mistice* de Rumi, *Paradisul pierdut* al lui Milton şi apoi poeţii ruşi, Marina Ţvetaeva, Pasternak, Mandelştam – poeţi deosebiţi, căci poţi înţelege totul despre bărbaţi, despre dragoste, chiar dacă nu crezi într-un Dumnezeu, dar crezi în fiinţa umană. Se sărutaseră şi apoi se întâmplase. Cum se întâmplase? Aşa, natural. *Natural* – se gândi Antonio înfiorat de gândul că Emma considera natural să se culce cu un bărbat. Cum fusese? *Normal.* Şi cum e când nu e normal? E excepţional, îi răspunsese ea încercând să-i distragă atenţia printr-o manevră subversivă de sărutări şi mângâieri. Ce înseamnă normal? Se răţoi Antonio, distrus la gândul că prietena lui, care abia împlinise nouăsprezece ani, era capabilă, în spatele surâsului ei dezinvolt, să facă ierarhii, paralele, topuri. Lui Antonio îi păru rău că-i amintise de teolog. Pentru prima dată se văzu aşa cum poate că-l vedea şi ea: ea, care avea să fie într-o zi o stea a cântecului italian, mai erotică decât Patty Pravo, mai rebelă decât Loredana Berté, mai ambiguă decât Alice, se vedea zăvorâtă de un fost militar, forţat să solicite Forţelor Armate să-i prelungească un timp contractul, căci cu

umila lui diplomă de maistru mecanic nu reuşea să-şi găsească de lucru. Iar Emma avusese deja un teolog. Un licenţiat în ştiinţele lui Dumnezeu. Şi putea să aibă pe oricine, oricând, chiar şi mâine.

Voi să ştie de câte ori o avusese teologul. Spera să fi fost doar o singură dată: ce putea şti un teolog despre corpul şi carnea unei fete? Habar n-am, nu-mi amintesc, râse ea, e o întrebare prostească – e ca şi cum m-ai întreba de câte ori am fost la mare. Antonio simţi un fulger arzându-i creierul. Totul în jurul lui se stinse. Deci pentru Emma era acelaşi lucru? Şi dacă nu-şi amintea însemna că se întâmplase de mai multe ori. Dezamăgirea îi fu atât de mare, încât îi plesni un dos de palmă peste faţă – dar, deoarece Emma se întorsese într-o parte, pentru a nu-i privi ochii ameninţători, ochi necunoscuţi, turbaţi, palma îşi atinsese ţinta doar parţial. Emma ţâşni în sus ca o pisică. Mai atinge-mă o dată şi-ţi crăp capul, îl ameninţă apucând un sabot de plajă. Deschise fermoarul cortului. Era noapte adâncă. În rulota de alături plângea un copil. Antonio îi smulse sabotul din mână, o urmări prin tot campingul şi pe toată lungimea plajei, şi când, în cele din urmă, marea – rece şi întunecată la ora aceea din noapte – o împiedică să mai alerge, află că:

teologul era un păcătos ca orice om

teologul era capabil s-o facă de trei ori la rând

teologul îi provocase o anume plăcere – la început Emma spuse că nu atât de intensă ca aceea pe care o simţea cu Antonio, dar apoi, după insistenţele extenuante ale acestuia, sfârşi prin a admite că juisase nu o dată, ci de mai multe ori, de fapt, aproape întotdeauna. Deci el se înşelase prosteşte crezând că o făcuse să descopere orgasmul, căci ea îl descoperise deja cu teologul, chiar dacă refuza să-i spună lucrului pe nume şi se ascundea în spatele cuvântului vag şi bombastic: plăcere.

La sfârşitul vacanţei în insulele Eolie, Emma descoperise că dacă iubeşti pe cineva trebuie să suferi nu doar pentru el, ci şi din cauza lui, iar Antonio o cunoştea pe Emma mai bine decât îşi imaginase că se cunoaşte ea însăşi. Ştia totul despre povestea ei cu teologul, cunoştea pe de rost versurile lor preferate care spuneau: *Vom ara mările ca şi cu un plug / până în frigul lui Lete amintindu-ne / că pământul ne-a costat şapte ceruri.* Ştia despre înlănţuirile lor lirice, oricât de agitate ar fi fost, ştia unde o făcuseră (câte puţin, peste tot, chiar şi în cabina de la poartă a părinţilor Emmei), cât durase şi în ce poziţie (mai mult ea deasupra). Ştia şi că Emma îl frecventase carnal treisprezece luni, până când se îndrăgostise de bateristul

unui grup rock de la Liceul ştiinţific Pasteur şi îl părăsise pentru a se cupla cu acest băiat care:

se numea Daniele

avea optsprezece ani

şi părul lung ca bateristul de la Duran Duran

era circumcis – pentru că era evreu, lucru care provocă o lungă dispută, căci Antonio nu ştia ce însemna să fii circumcis şi urmă o descriere din ce în ce mai exactă, până când totul deveni clar, cu urmarea că imaginea unui penis scalpat, care se insinua impudic în carnea Emmei, îi provocă primul dintre numeroasele atacuri de colită din viaţa lui

o futuse întotdeauna pe fugă – era expeditiv, nu dura niciodată mai mult de zece minute, ceea ce o făcuse să admită că nu avusese niciodată orgasm cu el, ceea ce îl făcu pe el să descopere că ei nu-i plăcuse acest lucru şi că atunci când făcea sex fata aceea lipsită de pudoare se gândea doar la satisfacere

în casa părinţilor bateristului

în patul părinţilor, căci era larg

chiar şi în patul său – dar era strâmt şi stăteau incomod

chiar şi în garaj

o dată în closetul şcolii

aproape întotdeauna în picioare, ca să nu rămână însărcinată

nu avusese niciodată orgasm

ea îl iubea oricum

apoi el o părăsise

ea plânsese atât de mult

jurase să nu se mai îndrăgostească niciodată

apoi îl întâlnise pe el, pe Antonio.

Ce inconştienţă să crezi că trecutul le aparţine celorlalţi, cristalizat într-o dimensiune nemişcată, pentru totdeauna. Banalul trecut al Emmei în care, chiar dacă el nu existase, acum îi aparţinea lui Antonio. O prăpastie înfricoşătoare îi stătea în spate şi, dacă făcea un pas greşit, avea s-o înghită. Şi doar el putea s-o împiedice să se piardă. Trebuia s-o protejeze. Să-i stea alături – atent, cu sângele fierbând, gata s-o apere. Căci Emma – fosta, actuala şi viitoarea – acum îi aparţinea.

Emma rămânea adeseori să doarmă la el, într-o garsonieră cu ferestre spre calea ferată, la al şaptelea etaj, într-un bloc de zece, în cartierul Alberone, la al cărui comisariat Antonio tocmai fusese repartizat. Emma spuse că înainte

de a se căsători îşi dorea să înceapă să câştige din discuri, aşa aveau să aibă mai mulţi bani. Crescuse într-o casă în care banii nu ajungeau niciodată, iar ea voia să aibă o altă viaţă. Şi, nepăsându-i de ceea ce puteau crede colegii lui Antonio, îl aştepta în garsonieră când se întorcea el din tura de noapte, frânt de oboseală. Deja munceşti mult, îi spunea, legănându-l, umbli printre criminali şi delincvenţi, dacă după o astfel de zi nici măcar nu mergem în pat, ce fel de viaţă mai e şi asta? Nu-şi făcură noi prieteni, şi-i pierdură şi pe cei pe care-i mai aveau. Ei îi păreau morocănoşi colegii lui şi deprimante nevestele lor, al căror unic subiect de conversaţie erau copiii. Pe de altă parte, ei o considerau prea ambiţioasă, războinică şi dezinhibată pentru gusturile lor. Antonio îi considera pe prietenii ei prea studenţi, iar ei îl considerau gelos şi posesiv şi socoteau că avea o influenţă inhibantă asupra caracterului spontan şi extravertit al Emmei.

Mai mult, Emma începu să iasă din ce în ce mai rar cu cineva în compania lui, căci după aceea Antonio o supunea unui interogatoriu aşa cum visa el să realizeze la secţia de poliţie, interogatoriu pe care îl repeta şi-l rafina cu ea: dacă respectivul îi plăcea, oricine avea câteva fire de păr sub braţ părea să-i placă şi, deoarece nega că era interesată de respectivul, chiar îi spusese ceva la ureche, el observase, doar era poliţist, nimic nu-i scăpa. Emma răspundea întotdeauna, invariabil, plină de pasiune – of, ochii ei plini de surpriză, iubire şi inocenţă –, că nu surâsese respectivului pentru că petrecuse întreaga seară ocupându-se de el, pentru că-l iubea pe el, iar ceilalţi bărbaţi puteau chiar să dispară de pe suprafaţa pământului, căci ei nu-i păsa deloc. Şi Antonio ar fi vrut atât de mult s-o creadă, dar nu putea, uneori era atât de rănit de răspunsurile ei fugare, că o lua la palme, o implora să mărturisească – nu era nimic rău dacă-i plăcea altcineva, dar trebuia să-i spună, sinceritatea era primordială, eu te accept aşa imperfectă cum eşti, chiar a privi cum te schimbi pentru mine înseamnă tot viaţă. Dacă mărturisea, o ierta – dar trebuia să mărturisească. Apoi, deoarece ea nu reuşea să-i spună adevărul acela, el începea să strige, dar pe un ton sec şi ofensiv, astfel încât Emma să nu bănuiască puterea imensă pe care o avea asupra lui, protestând că nu merită eschivele şi minciunile ei, căci nu mai iubise pe nimeni aşa cum o iubea pe ea, prima lui femeie adevărată, îşi dorea să trăiască pentru ea, s-o protejeze, să facă orice pentru ea şi împreună cu ea, dar ea îl dezamăgise – o, era doar o ţipă oarecare volubilă şi inconsecventă ca toate femeile şi nu-l iubea cu adevărat, nu era în stare. Şi atunci, impresionată de o iubire atât de nemărginită, Emma îl ruga s-o

creadă, să n-o considere la fel cu celelalte, nici ea nu iubise pe nimeni aşa cum îl iubea pe el. Şi spunând acestea, expresia chipului ei devenea timidă şi supusă, aproape sfâşietoare, şi-l incita şi mai mult şi-l împingea să fie chiar mai agresiv. Iar ea îl ierta, căci îi era teamă că fusese greşit înţeleasă sau dispreţuită, sau abandonată, şi-l îmbrăţişa şi se împăcau, iar acele litigii furibunde se sfârşeau în împreunări chiar mai furibunde, care îi lăsau sfârşiţi, extenuaţi şi fericiţi că se iubesc atât de mult.

În perioada aceea tehnicianul de studio al unei case discografice o prezentă pe Emma directorului, care consideră că fata avea o prezenţă scenică interesantă şi o voce destul de bună. Îi propuse un contract pentru înregistrarea discului unui cântăreţ, care cu trei ani în urmă fusese la Sanremo, dar se clasase pe locul şaisprezece: trebuia să contribuie în calitate de coristă. Deşi plata era foarte mică, iar cântăreţul aborda un gen dulceag şi geriatrie care pe ea o dezgusta (ea le adora pe Billie Holiday, pe Aretha Franklin şi Ella Fitzgerald), Emma acceptă, pentru a câştiga experienţă. Dispăru în sala de înregistrări, dar lui Antonio nu-i spusese nimic – după aceea avea să se întrebe, inutil, de ce. Când Antonio află despre disc, faptul era deja consumat. Tăcerea Emmei – susceptibilă –, inexplicabilă, nu-i plăcu deloc lui Antonio, care nu voia totuşi ca ea să creadă că el o împiedica în cariera ei, şi se dovedi generos şi înţelegător, căci, la urma urmelor, îşi dorea pentru Emma un viitor de talie internaţională. Iubita lui avea să devină vedetă. Toţi aveau s-o adore cum o adora el deja. Iar el aştepta încrezător acest triumf.

Înmulţirea numelor masculine din agenda ei, întârzieri nejustificate şi telefoane suspecte îl convinseră pe Antonio că Emma frecventa fără ştirea lui tehnicienii de la studio şi staff-ul de turneu. Se certau ore întregi, se pălmuiau şi se zgâriau la sânge, ţipau până când ea îl lăsa baltă, făcând cu mâna primului camion care trecea pe lângă ei. Şi îl înfurie şi mai mult faptul că după un timp Emma părea că nici nu mai voia să-l convingă de injusteţea acuzelor lui – la urma urmelor, am douăzeci de ani, n-oi fi eu Kim Basinger, dar mă ţin bine. Şi dacă plac bărbaţilor, nu e vina mea. Problema, ar fi vrut să-i strige Antonio, nu e că tu placi bărbaţilor, ci că ţie îţi plac bărbaţii. Odată coborâse din maşină în timp ce el îi arunca pe fereastră poşeta, pantofii, ochelarii şi ţigările – şi fusese atât de insensibil la suferinţa ei, încât se întorsese acasă desculţă. Când Emma înregistră al treilea disc, Antonio începu să nu-i mai pară amantul pasional şi complicele vieţii ei şi tovarăşul cu care să împartă răsplata unei vieţi atunci când

talentul său avea să fie recunoscut, ci un poliţist fanatic şi sufocant care, de fapt, nu avea s-o ajute să devină ceea ce visa ea să fie, ba chiar avea s-o împiedice. Şi toate întrebările acelea vulgare, bănuielile murdare, supravegherea asiduă şi aspră, acuzaţiile chinuitoare de infidelitate şi trădare, care la început o răneau, dar o şi măguleau, sfârşiră prin a o copleşi.

În vara aceea, solistul plecă într-un turneu. Avea nevoie de o coristă pentru refrenele create invariabil pe repetarea cuvântului *iubire.* Cântăreţul nu-şi plasase nicio melodie în topuri de vreo zece ani, iar casa discografică investea cât mai puţin în el – dar, deoarece Tempesta avea surâsul acela, fundul ăla şi acele ţâţe sugestive, şi, oricum, pe scenă era plăcută la vedere (producătorul folosise exact aceste cuvinte, iar Emma îşi dori să fie cocoşată şi urâtă, astfel încât vocea ei să fie considerată frumoasă), o luau chiar dacă pe piaţă se găseau coriste mai bune, mai ales de culoare. Emma semnă contractul fără să se consulte cu Antonio, şi doar în ajunul plecării îl anunţă că anul acesta nu aveau să facă vacanţa împreună pentru că ea pleca în turneu. Antonio, copleşit, îi spuse că trebuia să refuze să plece în turneu cu o trupă de bărbaţi trecuţi de patruzeci de ani, frustraţi de insuccese, motiv pentru care erau şi mai îndrăciţi, deoarece sexul era singurul lucru care putea să-i facă să se simtă vii, bărbaţi care considerau că era esenţial şi inevitabil pentru supravieţuirea lor s-o coacă pe corista aceea tânără şi proaspătă, ca o dimineaţă de primăvară, iar ea ar fi sfârşit prin a-i mulţumi, căci aşa era făcută ea – avea mereu tendinţa să spună da. Emma răspunse că-i cunoştea pe muzicieni, şi nu trebuia să-i judece aspru pentru că nu avuseseră succes. Succesul nu înseamnă nimic, contează doar devotamentul, pasiunea şi dragostea, tipii aceia se gândeau doar la muzică, aşa cum făcea şi ea, care avea de-acum douăzeci şi doi de ani şi trebuia să câştige experienţă, pentru că aceea era viaţa pe care o alesese, să cânte, să cânte, să cânte, şi era dispusă să sacrifice orice altceva chiar şi dragostea ei – pentru cântăreţele de soul, ca să devină o cântăreaţă adevărată, oricum, sâmbătă pleca la Catanzaro, aveau un concert la Lido, urma să cânte în faţa a mii de persoane, visase această ocazie de ani de zile.

Antonio îi spuse că dacă pleca atunci însemna că nu-i pasă de el şi că nu-l iubise şi că abia aştepta să fie futută de muzicienii ăia, era o mare dezamăgire pentru el, care îşi dorise să trăiască alături de ea toată viaţa şi să-i dăruiască fii şi să îmbătrânească împreună şi apoi să moară la nouăzeci de ani fericiţi în acelaşi pat, dar se înşelase: iubirea lui era doar o curvă – şi gata. Emma replică spunând că era nedrept, că îl iubea şi că voia să trăiască

alături de el, să aibă copii împreună şi să îmbătrânească alături de el, să moară fericiţi împreună, la nouăzeci de ani, şi nu voia să fie fututã de nimeni, ea se gândea şi îşi dorea doar să cânte, iar el ştia asta – mă rog, se certară, el ţipă, imploră, ameninţă, ea rezistă, căci încă se gândea că turneul în Calabria, Sicilia şi Puglia alături de cântăreţul acela era şansa ei de a deveni o cântăreaţă adevărată şi nu o coristă oarecare, ce semnase un contract doar datorită picioarelor lungi, datorită fundului şi sânilor ei, pe care le avea graţie genelor moştenite de la mama sa, în timp ce vocea o avea doar mulţumită ei. Antonio, terorizat de gândul că o pierdea cu adevărat – pentru că dacă ea pleca şi avea succes, nu avea să rămână niciodată cu el –, imploră, protestă, se smiorcăi, se puse în genunchi, îi sărută mâinile, dar Emma părea implacabilă, şi chiar izbucni în râs la un moment dat, toate astea erau ridicole, iar ea se săturase şi spuse că totul se sfârşise şi îl părăsi.

— Nu stau cu nimeni, Antonio, îi spuse.

Îşi dori ca următorul semafor să fie roşu, căci trebuia neapărat să coboare din maşină. Greşise când acceptase să-i vorbească. Antonio nu reuşea să se gândească la copii, la pensia alimentară, la şedinţele cu psihologul şi la condiţiile pe care i le impuseseră judecătorii. Gândurile lui erau concentrate toate asupra ei – ce făcea, cu cine se întâlnea, cum se îmbrăca… Fără ea nu pot să trăiesc, declarase în faţa judecătorului la interogatorii. De când a plecat, viaţa mea nu mai are sens. Nu vreau să fac nimic, uit să mănânc, nu dorm, nu mai sunt eu însumi, nu mai sunt nimeni. E singura femeie din viaţa mea. O cunosc pe ea mai bine decât mă cunosc pe mine. Dacă-i acordaţi divorţul, mă sinucid. Pentru a arăta că vorbea serios, după audienţă înghiţise o sticlă întreagă de lubrifiant pentru arme. De fapt, nu voia să moară, nimeni nu vrea să moară, cu atât mai puţin Antonio, voia doar să o forţeze să se întoarcă la el. Îi făcuseră spălături gastrice şi apoi îi prescriseseră terapie în cabinetul unui psihiatru. Ea nu se întorsese. Iar el începuse să o spioneze. Telefona şi de treizeci de ori pe zi. La muncă şi acasă. Rareori vorbea. Adeseori se mulţumea să închidă când îi auzea vocea la telefon. De câtva timp, când nu veghea asupra lui Fioravanti, o urmărea pe ea. Chipul lui bronzat, ochii lui negri apăreau din mulţime pe neaşteptate – în magazine, în supermarketuri, în autobuze, în vagonul de metrou. Apărea o clipă şi apoi dispărea lăsându-i o nelinişte mută şi, uneori, impresia că avea halucinaţii.

Semaforul era roşu, dar Antonio tăie intersecţia. Intră cu toată viteza în pasajul subteran, băgă în a cincia şi intră pe şoseaua de centură care sufocă

Roma, ca un inel prea strâns.

— Eşti iarăşi cu dentistul? Ce morală mai are un profesionist care-şi coace secretara? E un lucru murdar. Şi mai e şi însurat. Nu ar trebui să te legi de un om însurat. Nu ar trebui să distrugi o familie.

— Termin-o! spuse Emma.

Ar fi trebuit să nege cu mai multă convingere. De altfel, erau treburile ei, iar Antonio nu avea niciun drept să se amestece. Zburau printre clădirile de pe Tiburtino. Antonio depăşea autobuze şi taxiuri, strecurându-se printre maşini cu dexteritatea impulsivă pe care o învăţase la cursurile de şofat din poliţie. Mai demult, Emma se distra când el făcea şicanele acestea îndrăzneţe. Cândva străbătuseră şoseaua de pe malul fluviului în sens invers, de la Castel Sant'Angelo până la Castel – Giubileo erau atât de tineri…

— Şi generalul ăla bătrân, care ţi-ar putea fi tată… Speri să-l faci să-şi schimbe testamentul?

— Încerc, îl provocă Emma sarcastic. Are zece apartamente la Roma şi doar doi copii.

— O face mai bine un moşneag de optzeci de ani cu Viagra sau un maestru de salsa, fără? întrebă Antonio pe un ton neutru, fără s-o privească.

— Nu-l pomeni pe maestrul de salsa, îi spuse Emma.

Întoarse capul şi privirea îi zăbovi asupra manifestelor electorale lipite în mod abuziv, pe parcursul câtorva sute de metri, pe barierele antifonate ale şoselei: afişe portocalii pe care un tip cu ochelari şi cu părul creţ surâdea binevoitor invitând-o să aibă încredere în el. O clipă îi păru că-l cunoaşte, un tip ce-ţi dădea încredere, cu o figură paternă – VOTEAZĂ! VOTEAZĂ! VOTEAZĂ! Citi, nimic altceva. Totuşi continuă să fixeze imaginea aceea, căci trebuia cu orice preţ să-şi scoată din minte amintirea parcării de la sala de dans din strada Giustiniana, cufundată în ceaţa unei nopţi adânci de februarie. Parcare întunecată în care Antonio, ivit de nicăieri, îl agresase pe maestrul de salsa cu care ea dansase toată seara. Îl forţase să coboare de pe motocicletă, o distrusese cu o bâtă şi apoi, când îi păru că-l speriase îndeajuns pe maestru, se aruncase asupra ei. O târâse de păr printre bălţile şi maşinile parcate. Din sala de dans se auzea o muzică sud-americană, ideală pentru o distracţie de marţi, nu ieşea nimeni, iar maestrul dispăruse – căci, la urma urmelor, o cunoştea de prea puţine ore şi nu-i păsa de ea, acum când ştia cât îl costa s-o ducă în patul lui. Antonio o luase la şuturi şi la palme, căci voia să ştia ce mama dracului avea mai mult decât el rahatul acela de

balerin negru. Şi cum Emma ştia că orice i-ar fi răspuns nu l-ar fi liniştit, nu zicea nimic şi căuta să se furişeze sub roţile maşinilor. Dar Antonio nu încetase s-o lovească până când din sala de dans nu ieşiseră prietenii maestrului de salsa amenințându-l că tocmai sosea poliţia. Iar ea strigase nu! iar el spusese eu sunt poliţia. Şi la fel ca în noaptea aceea de marţi, nici acum nu exista un răspuns potrivit, care să-l liniştească pe Antonio. Nici adevărul şi nici minciuna nu ar fi fost suficiente.

Făcând slalom printre maşinile care se îndreptau spre Moschea şi spre terenurile de sport de la Acqua Acetosa, Antonio făcea ca roţile să scrâşnească şi se ivi în faţa tunelurilor de la Monte Mario. Insista, cu ochii strălucitori, tot mai injectaţi: numele noului tip, voia să-i ştie numele, doar asta, avea datoria să i-o spună, fuseseră căsătoriţi timp de doisprezece ani, avea dreptul să ştie ce bărbat o cocea pe mama copiilor lui, avea dreptul ăsta.

— Nu există nimeni, repetă Emma forţându-se să rămână calmă, pentru a nu-l enerva. Nu vreau să mai fiu cu nimeni.

Dar cum Antonio ştia că nu e adevărat, şi îi zvâcneau venele la tâmple şi curând avea să izbucnească, iar ea era obosită de toate astea şi îşi jurase că nu avea să-i mai permită s-o atingă, căci se schimbase şi se eliberase de sentimentele de vinovăţie şi nu se mai privea prin ochii lui, îl prinse de braţ şi încercă să tragă de volan, pentru a-l constrânge să tragă pe dreapta, strigând opreşte-te, opreşte-te, opreşte-te, vreau să cobor.

Antonio nu se opri, porni sirena pe care nu avea dreptul să o folosească, dar oricum legea sunt eu, şi intră cu toată viteza pe străduţa care mergea în paralel cu Farnesina, intră brusc pe Lungotevere şi se avântă puternic, ca şi cum ar fi vrut s-o izbească de sfera ruginită de la Pomodoro. Şi pentru că Emma continua să-l tragă de mână pentru a-l convinge să oprească, se eliberă de ea, lovind-o cu cotul. Emma îşi acoperi faţa cu mâinile şi le văzu pline de sânge. Antonio frână brusc, trimiţând-o cu capul în parbriz. Motorul se opri.

— Scuză-mă, n-am vrut, spuse – în timp ce, trecând peste barajul de ciment, maşina se înţepenise în piedestalul care înconjura obeliscul Ducelui, speriind un stol de pescăruşi – îmi pare rău, iubire, iartă-mă.

Începu să caute în buzunarul hainei după şerveţel, dar nu-l găsi şi deschise torpedoul. Emma simţi un miros de ulei rânced, de lubrifiant, şi văzu un Springfield Armory 1911-A1 – preferata lui, singura pe care o păstra în seif, ascunsă după *Ninfee* de Monet. Antonio luă un plic de

şerveţele cumpărate în dimineaţa aceea de la semafor din milă pentru un bătrân indian, închise torpedoul ascunzând astfel Springfield-ul, dar ştiind că ea îl văzuse, ştiind că ea ştia că aceasta era ultima lor întâlnire.

Îi întinse un şerveţel de hârtie. Emma încerca să deschidă portiera, dar nu reuşea, căci Antonio blocase centralizat portierele. Se aplecă peste ea şi-i adulmecă mirosul bine cunoscut al corpului şi al şamponului de mere, iar parfumul acela îl excită şi-l impresionă. Îi apăsă şerveţelul pe gură cu duioşie, cu ură, repetând întruna iartă-mă, n-am vrut, iubire, nu voiam să-ţi fac rău – şi în acelaşi timp era totul adevărat şi nu era, pentru că aşa trebuia să se întâmple. Emma primi şerveţelul dacă nu din alt motiv, măcar pentru a-şi tampona sângele care-i picura de pe buză pe bărbie şi se prelingea pe gât şi ar fi pătat cămaşa – ar fi pătat-o, iar generalul şi-ar fi dat seama, ce ruşine. Închise ochii pentru a uita imaginea lui Antonio răsturnat deasupra ei, atât de aproape încât greutatea lui îi strivea corpul, Antonio care o privea cu ură, o ură care părea să se amestece cu mila, pentru ea şi pentru sărmana lor dragoste umilită şi distrusă. Apoi, pentru că hemoragia nu se oprea, îşi lăsă capul pe spate – şi făcând astfel, poate fără să-şi dea seama, sau poate da, îi oferi gâtul. Iar Antonio fu străbătut ca de un fulger, căci clipa putea să fie mâine sau peste zece ani, dar sfârşitul lumii venise acum.

Luă cuţitul de vânătoare Beretta Fieldlight din inox cu trei lame, făcut pentru a tăia oase şi pentru a jupui prada, şi i-l puse la gât, acolo unde jugulara pulsa ca o inimă. Lama intră în carne, dar el rămase hipnotizat de imaginea gâtului ei alb străbătut de un firicel roşu – gâtul unei femei care nu mai era tânără, pe care se iveau deja două linii orizontale, uşoare, dar care peste câţiva ani aveau să fie două riduri ruşinoase şi profunde. Rămase privind gâtul alb şi imperceptibilele linii orizontale, linia verticală de sânge, şi se gândi că trebuia s-o facă şi pentru a o salva, pentru a o împiedica să devină o hoaşcă ramolită ca mama ei, pentru a o salva de trădare, de bătrâneţe, de decadenţă şi nefericire. Dar semnul acela uşor al timpului care trecuse, al timpului care îi unise îl emoţionă profund, şi imaginea lamei de inox ce-i zgâria pielea îl făcu să se cutremure. Puse înapoi cuţitul în teacă şi se lipi de Emma şi începu s-o pipăie peste tot şi-o sărută deschizându-i buzele cu limba, iar ea nu-i opuse rezistenţă. Dimpotrivă, avu impresia că i se abandona, că se desfăcea ca o valvă şi era exact aşa cum trebuia să fie. În timp ce mâinile i se strângeau în jurul gâtului ei, îşi rezemă fruntea de gâtul ei alb şi puse gura pe firul acela roşu, lăsând ca sângele ei să i se scurgă pe buze, pentru că era al Emmei şi iubirea pentru ea însemna riscul final –

trecuse pragul, trăia de-acum deasupra tuturor şi să o găsească era ca şi cum ar fi murit.

a şaisprezecea oră

— Ce-ai păţit la ochi? îl întrebă Carlotta. Eşti bolnav?

— Am ambliopie, răspunse Kevin fără chef, căci nu-i plăcea să vorbească despre ochiul său.

— Ţi-e strabic şi cel bandajat?

— Nu, cel închis e ochiul sănătos. Celălalt e leneş şi trebuie să-l forţez, explică pentru a nu ştiu câta oară Kevin.

Doar când explica, povestea aceea îi părea şi lui convingătoare. De fiecare dată când mama îi schimba bandajul protesta pentru că nu-l mai voia, oricum nu cred că funcţionează. Mama însă jura că peste câtva timp, nu ştia când, ochiul strâmb avea să se vindece, iar el urma să vadă foarte bine. El ar fi preferat să fie orb şi să nu poarte bandaj.

— Eşti prieten cu Camilla? îl întrebă verişorul Camillei, purceluş roşu încins în smoching.

— Da, răspunse Kevin.

Ar fi vrut să precizeze că era ceva mai mult: soţul ei. De câteva ore doar, însă pentru totdeauna. Aşa stabiliseră. De fapt, la ea acasă Camilla nu făcuse altceva decât să-l răsfeţe privindu-l drăgăstoasă cu ochii ei duioşi de Bambi, şi îl dusese în camera ei – chiar şi aceasta mai mare decât casa bunicii Olimpia. Şi cum mama Camillei nu era acasă, şi nici măcar tatăl, doar o *baby-sitter* bătrână ca Sfânta Duminică, şi la fel de urâtă, care însă îşi vedea de treburile ei stând la *chat* pe calculator, poate chiar prefăcându-se că este o fâţă tânără şi frumoasă, îl dusese să exploreze prin meandrele misterioase ale casei sale.

Se furişaseră în dormitorul doamnei Fioravanti, care era incredibil de ordonat – şi în comparaţie cu camera mamei părea un magazin de îmbrăcăminte, cu toate acele haine rânduite în debara, o pădure de umeraşe şi de rafturi. Camilla îşi pusese o pereche de sandale cu vârful ascuţit şi tocuri-cui şi o rochie de mătase lucioasă spunând: eu eram prinţesa Althea, iar tu erai prinţul Nikor. Kevin nu ştia cine erau aceştia – poate personaje dintr-un desen animat pe care el nu-l văzuse, sau personaje inventate de ea

–, dar intrase în joc. Ziceam că era nunta noastră, şi era aici întreaga curte, spuse Camilla. OK, spuse Kevin-Nikor, ziceam că eu m-am întors de la război şi aveam ochiul rănit. Astfel aranjată, împiedicându-se în faldurile lungi şi în sandalele prea mari, Camilla-Althea îl luase de braţ şi se plimbară pe coridoare, prin faţa întregii curţi care aplauda. Şi la un moment dat, printr-o răsucire neaşteptată, Camilla îi lipise un sărut umed pe obraz, motiv pentru care Kevin se refugiase în spatele unui fotoliu, căci în afară de mama, bunica şi Valentina nicio altă femeie nu-i mai linsese obrazul. Iar Camilla îi explicase că acesta e un lucru normal. Toţi îndrăgostiţii se sărută. Dar când îi linsese din nou obrazul, el îşi închisese ochiul. La urma urmelor, lăsând la o parte sărutările acelea care-l cutremurau puţin, făcuse o afacere bună căsătorindu-se cu Camilla, care, pe lângă faptul că era cea mai drăguţă din clasă, avea şi o casă nesfârşită, o cameră de joacă şi atâtea gânduri frumoase pentru el. Dar când doamna *baby-sitter* îi descărcase la Palazzo Lancillotti şi ajunseseră şi invitaţii, iar magul îmbrăcat în negru începuse să facă să dispară şi să reapară iepuraşi albi şi papagali vorbitori, ei bine, de când începuse petrecerea, Camilla fusese sechestrată de un roi de fetiţe roz ca nişte confetti, care o trăgeau dintr-o parte în alta. În ceea ce-l priveşte pe viteazul prinţ Nikor, acesta făcea slalom prin salon încercând diverse manevre pentru a se apropia de prinţesa Althea, dar nu reuşea.

— Ce meserie are tatăl tău? se informă Carlotta în timp ce magul introducea într-o cutie iepuraşii dresaţi şi papagalii vorbitori.

Patru animatori îmbrăcaţi în clovni săreau de jur-împrejur, strigând că acum trebuiau să formeze două echipe, căci începea vânătoarea de comori – chinuindu-se de mama focului, căci cei şaptezeci de copii, vrăjiţi de iepuraşi şi de papagali, nu mai ascultau, iar în salon confuzia creştea la un nivel alarmant, periculos pentru siguranţa frescelor şi a preţiosului parchet.

— Po-po-poliţist, se bâlbâi Kevin cu greu, căci orice aluzie la existenţa tatălui său îi crea o stare de panică, ce îi contorsiona stomacul şi-i îngheţa cuvintele pe buze.

Pe lângă asta privea neliniştit echipele care se formau, împărţind copiii la dreapta şi la stânga, după ce numele lor era strigat cu voce tare. Ştia că în curând avea să rămână singur în mijlocul salonului, pentru că nimeni nu-l alegea pe el.

— Poliţist? Şi cât câştigă?

— Ce ştiu eu, răspunse Kevin.

— Ce maşină are? se informă Lorenzo, care învăţase de la mama lui, deşi ea nu ştia lucrul ăsta, să evalueze persoanele în funcţie de automobilele lor.

— Un Fiat Tipo.

— Tipo? Da' nu se mai fabrică! exclamă Lorenzo.

— Tata spune că Fiaturile sunt naşpa – le asamblează în Sicilia şi mafia fură toate piesele şi apoi le lipesc cu carton.

Tatăl lui avea un Mercedes. Era atât de lung, că nu-i găsea niciodată loc de parcare.

— Al meu are o Toyota, se băgă în vorbă un băiat mai mare, cu părul tuns paj şi cu ochii de un albastru azuriu. Maşinile japoneze sunt cele mai bune.

Kevin nu-l cunoştea şi-l consideră fascinant, îşi dori să fie prietenul lui.

— Tipo e o maşină bună şi are un po-portbabagaj mare, îndrăzni. Şi nu e aşa veche, îmi aduc aminte când a cu-cumpărat-o.

— Se vede treaba că a luat-o la mâna a doua, comentă băiatul cu ochii albaştri, care nu se mai sinchisea de Kevin şi se prefăcea interesat de bufetul pe care erau aşezate pizzele, pentru a nu lăsa să se vadă că era îngrijorat din cauza faptului că nici el nu era ales.

— N-nu e adevărat, protestă Kevin.

— Ba-i adevărat. Poliţiştii câştigă puţin. Tatăl meu zice că nu e drept să fie atât de mizerabil plătiţi slujitorii statului, spuse Lorenzo.

Şi tatăl lui era un slujitor al statului – era judecător la Curtea de Apel.

— Ta-tatăl meu are o g-g-grămadă de pi-pistoale, spuse Kevin cerşind patetic atenţia lor.

— Da' tu de unde ştii? întrebă bănuitor băieţelul cu ochi azurii ronţăind un cartof.

— Le-am văzut.

Feţele înroşite ale celor trei băieţei se întoarseră spre el. Profitând de clipa aceea de atenţie, Kevin se avântă să descrie colecţia lui Antonio. Tata ţinea mult ca el să le cunoască. I le dădea chiar în mână. Armele sunt lucruri bărbăteşti. Kevin murea de frică, dar nu spunea nimic, căci tati era mulţumit când el se arăta interesat de arme – însemna că era într-adevăr fiul lui. Lucru de care, cine ştie de ce, uneori tati nu era convins, şi când se certa cu mama începea să urle spunând că voia să-i facă testul adene, căci cine ştie din spermatozoidul cărui bastard căzuse şi acest papă-lapte bâlbâit în casa lui. Spermatozoidul, îi explicase Valentina, e un fel de titirez care navighează în burta femeilor pentru a întâlni un ou: şi aşa se nasc copiii. Auzind mereu această poveste cu spermatozoidul navigator, Kevin începuse

să creadă că poate era adevărată, lucru care nici nu-l deranja atât de mult. Poate că adevăratul său tată, proprietarul spermatozoidului, ar fi fost mai drăguţ cu mama şi cu el. Dar tatăl ăsta alternativ nici măcar după ce plecaseră să trăiască la bunica Olimpia nu se deranjase să apară.

Cam o dată la trei luni, mama îşi schimba starea de spirit, ieşea oarecum din starea aceea de letargie sau de somn de prinţesă adormită, exact ca la desenele animate, şi se transforma într-un soi de zână: începea să iasă cu cineva. Petrecea ore întregi în baie decolorându-şi părul cu loţiuni vegetale pe care le cumpăra de la plafar, vopsindu-şi unghiile, depilându-se cu ceară hidrosolubilă pe care şi-o lipea peste tot şi probându-şi toate hainele din valiză. Când, în cele din urmă, ieşea, el şi Valentina pândeau de la fereastră să-l vadă pe bărbatul care meritase atâtea atenţii şi care venea să o ia când se lăsa seara. Bărbatul respectiv era cel mai adesea o cruntă deziluzie. Venise un dentist bărbos într-un Jaguar şi durase de la Paşti până la Sfânta Mărie, un mecanic cu nasul lung ca o stalactită şi durase două luni, diferiţi muzicieni, care duraseră şi mai puţin – şi de la o bucată de vreme nu mai venea nimeni. Dar niciunul dintre aceştia nu-i semăna nici măcar pe departe şi nu-i fusese prezentat ca tată.

— Tata are un Beretta n-n-nouăzeci şi doi şi un e-em do-doisprezece cu-cu-cu douăzeci şi două d-de lovituri în încărcător, şi asta înseamnă o mi-mitralieră automată şi de astea are ne-nevoie când munceşte, mi-mi-mitraliera îi trebuie atunci c-când are ne-nevoie să tragă fă-fără să se oprească – explică. Şi când lucrează are chiar şi un spray pa-paralizant, şi o o armă albă care e un cu-cuţit pe care îl foloseşte c-ca să ucidă de-de aproape. Şi apoi, c-când nu lu-lucrează, are un Tauro c-care e toată neagră şi un Mause lung, de tir, cu ţeavă grea, şi un Sprinfil american cu pat de lemn pe care o foloseşte Efbiaiul şi corpurile speciale antiteroriste şi are chiar şi un akapa pa-patruzeci şi şapte, vechiul Kala, care ar fi un Calaşnicof.

Verişorul Camillei, Carlotta şi băieţelul cu ochii albaştri păreau curioşi, iar Kevin se simţi încurajat să continue.

— De-de Anul Nou mergem la bu-bunicii din partea tatălui, la ţară, şi tata trage pe-pe plajă în pescăruşi. Şi îi omoară întotdeauna, că-că are o ţintă bună, ca Mei Gibson. Tatăl meu spune că *Armă mortală* e tot numai o minciună, pe când el trage cu adevărat.

Tăcu dintr-odată, căci ochii de căprioară ai Camillei se iviră în spatele Carlottei şi nu-i plăcea să vorbească despre tatăl pistolar în faţa ei, care era atât de sensibilă şi nu voia să ucidă nici măcar ţânţarii care de la începutul

lui mai bâzâiau în jurul vilei sale. Dar acum nu mai putea da înapoi, căci altfel ceilalţi i-ar fi întors spatele şi l-ar fi lăsat singur în mijlocul salonului.

— Şi a omorât pe cineva? se informă Lorenzo, al cărui tată îi trimitea la închisoare pe cei care ucideau.

— Bineînţeles, asigură Kevin. O mulţime de oameni.

Nu era adevărat, dar puştii erau impresionaţi. Kevin dăduse lovitura.

Dar trebui să-şi şteargă mâinile de coada smochingului, căci o teamă inexplicabilă i se lipise de trup. Vorbind, îi revenise în minte acea senzaţie de sufocare care îl făcea să alerge pe canapea şi să dea televizorul mai tare. Şi dintr-odată îşi aminti de ultima oară când văzuse Kalaşnikovul, şi nu era pe la Anul Nou, iar tati nu avea voie să-l ţină, căci era interzis, deoarece e o armă de război, iar în Italia nu e război, dar îl ţinea oricum, pentru că prefer să stau liniştit ştiind că războiul nu va intra în casa mea. Kalaşnikovul e lung ca o arbaletă. Tata îl îndrepta întotdeauna spre stomacul mamei, care era îngenuncheată în verandă şi-l întreba ce vrei să faci? Vrei să mă-mpuşti? Împuşcă-mă atunci, termin-o, măcar să nu te mai văd. Şi el stătea în picioare în faţa şemineului, cu ochii ţintă pe Kalaşnikov, până când Valentina nu îl trăgea de braţ ca să-l ducă în pat, chiar dacă el nu voia să se mişte înainte de a se asigura că mama nu era moartă.

Cei trei puşti se gândiră că noul prieten al Camillei – fiul unui poliţist care avea o mulţime de arme al căror nume te îngrozeşte şi care omora oameni, nu ca Mei Gibson – era o cunoştinţă surprinzătoare. Şi când le veni rândul să aleagă, îl strigară cu voce tare, cerându-i să intre în echipa lor pentru a căuta comoara. Numele lui – „Ke-vin, Ke-vin!”- făcea să răsune saloanele Palatului Lancillotti. Se întorcea apoi din pereţii plini de fresce şi din tavanele pline de medalioane, căzând asupra lui ca o ploaie de aur.

a şaptesprezecea oră

Emma se apropie de oglindă. Când găsi întrerupătorul, un şir de becuri albe o luminară fără milă. Răvăşită. Palidă. În ultimul hal. E teribil să te gândeşti că viaţa noastră e un roman fără temă şi fără eroi, cu totul aiurea, fără coerenţă, făcută din pauze şi din goluri şi din diversiuni fără rost. De ce-am urcat în maşină? De ce? Idioată proastă, la ce mă puteam aştepta de la Antonio? Rupse un prosop de hârtie din ruloul care se umezea pe marginea chiuvetei. Gura mea, Dumnezeule, şi nu era corect. Nu astăzi. Vineri după-amiaza mergea să-i ţină companie generalului Ziliani. Era în convalescenţă, după o apoplexie. Îi citea romanele lui Salgari pe care el le devorase în tinereţe. Copiii lui credeau că trăgea să moară. Însă generalul considera că are o voce deosebit de senzuală şi scrisese pe tăbliţă, cu singura mână disponibilă, că prefera să trăiască deoarece nimeni nu-i garanta că ar fi lăsat să intre în Paradis o femeie ca Emma Tempesta. Ei îi plăceau orele senine pe care le petrecea în compania generalului, în lumina difuză a acelui palat în stil baroc din centrul istoric, lângă omul acela mic şi stafidit în patul lui, cu ochi strălucitori, din care se revărsa o fericire de mult apusă şi intangibilă. Trebuise să-i telefoneze pentru a-i spune că nu putea merge astăzi. E groaznic să dezamăgeşti pe cineva care ar putea muri şi mâine.

Toaleta de la postul de poliţie mirosea a clor. Când îşi îndepărtă bandajul, observă că sângele închegat avea aceeaşi culoare cu lacrimile ruginite de pe scurgerea chiuvetei. În urma unui examen superficial, concluzionă că rana de la gură era chiar mai profundă decât se aşteptase. Tăietura îi traversa buza inferioară – în linie dreaptă, ca o lovitură de cuţit. La Urgenţe îi puseseră trei copci, un plasture şi îi dăduseră un mizerabil raport medico-legal care probabil că i-ar fi fost de ajutor ca probă. Certificatul de la cabinetul sanitar local atesta că Emma Tempesta prezenta *o traumă contuzivă cu o uşoară tumefacţie în zona zigometrică stângă, escoriaţii şi abraziuni la baza gâtului, o rană de tăiere cu o lungime de 3,5 cm pe buza inferioară, drept pentru care era considerată rană lacero-contuzivă cu diferite echimoze vindecabile în opt (8) zile, cu condiţia să nu apară complicaţii.* În ceea ce priveşte cauza, raportul se limitase să noteze: *violenţă fizică declarată.* Nimic altceva.

Emma aruncă bandajul în coşul de gunoi. Umezi un şerveţel în jetul de apă şi-şi tamponă gura îndelung, căci poate astfel nu avea să se umfle mai tare. Poate, cu un strat generos de ruj, avea să acopere copcile. Dacă Kevin o va săruta, va simţi o durere acută. Îşi contură iarăşi buzele cu multă atenţie. Nu trebuia să-şi dea seama de nimic. Nici el, nici Valentina, nici mama ei. Nimeni. Antonio intenţionase s-o ucidă. Nu ştia ce-l oprise. Ciudat, dar nu-i fusese teamă – dimpotrivă, simţise în ea o forţă incredibilă. Încetase să-i mai fie teamă de moarte în ziua în care se născuse Valentina – descoperind că, atunci când ea nu avea să mai fie, fiica ei va continua să trăiască. De-acum mai exista o fiinţă împreună cu care să privească lumea, un alt glas cu care să-şi rostească gândurile, o altă minte pentru a le croi. Viaţa mea, se gândi, nu mai e doar a mea: e a noastră.

Îşi pudră obrajii cu fard. La contactul cu peria moale simţi o durere sfâşietoare. Continuă, suspinând, până când îi păru că vânătaia dispăruse. Nu reuşea să şteargă din minte imaginea pistolului din torpedo. Şi îşi spuse că ea nu avea dreptul să moară. I-o jurase lui Kevin în dimineaţa aceea. Avea dreptul să-l denunţe pe Antonio şi să se apere. Viaţa mea nu mai e doar a mea: e a noastră.

În sala de aşteptare, chipuri plictisite o priveau cu ostilitate – căci era acolo, înaintea lor. Aşteptau în purgatoriul acela anonim al birocraţiei. Un tip răzbunător voia să-şi denunţe vecinul pentru că pianul lui îl înnebunea. O doamnă neglijentă îşi pierduse portmoneul şi se lamenta că încercase să-şi blocheze cărţile de credit, dar la bancă o trimiseseră naibii şi între timp cine ştie ce şmecher îi înghiţea toate economiile. Un negru uriaş învelit într-o tunică albastră imperială părea să doarmă spăsit cu bărbia în piept. Emma se răsti la tânărul carabinier care făcea de planton în cabina de la intrare:

— Ascultă, am aşteptat destul, e o treabă urgentă.

Sperase că vânătaia de pe obraz şi cele trei puncte de sutură destul de vizibile şi sângele de pe cămaşă aveau să-i dea întâietate.

— Aveţi răbdare, doamnă, răspunse plantonul. Sergentul e ocupat, voi sunteţi mulţi, iar noi suntem puţini.

Emma deschise fereastra. În lumina nemişcată a după-amiezii soarele zăcea fără viaţă în spatele unui cearşaf boţit de nori. Stoluri de pescăruşi brăzdau cerul ca nişte foi albe de hârtie. Sfârcurile de ciment ale colinelor – diforme excrescenţe ale caselor. Roma crescută pe ea însăşi ca un organism viu – un animal în pielea lui, în oasele lui. Fiecare lucru era construit pe ruinele altuia, prezentul pe trecut, viitorul pe prezent, până când se

amestecau într-un conglomerat de nepătruns. Dar cea mai mare parte a Romei rămâne ascunsă în adâncurile ei subterane – şi tot ceea ce se vede e doar un ultim episod al unei poveşti stratificate şi inaccesibile. Ce mult îmi iubesc oraşul – simplu şi secret, profanat şi integru. Şi tu ai vrea să-l transformi într-o măcelărie. Ai vrea să mi-l iei. Dar n-am să plec niciodată.

Pentru a se calma, răsfoi *La Repubblica,* ziarul tipului aceluia răzbunător. Trei pagini cu anunţuri cu locuri de muncă: se căutau funcţionari comerciali, agenţi, directori tehnici, experţi în logistică, consultanţi publicitari, programatori în Oracle, reprezentanţi de vânzări cu vârsta cuprinsă între optsprezece şi treizeci de ani. Nu se căutau femei de peste treizeci şi cinci de ani. Ducă-se dracului toate firmele şi toţi angajatorii. N-am să rămân şomeră. Găsesc eu o văduvă cu Alzheimer ca s-o spăl la fund. La urma urmelor, sunt italiancă. Nu sunt nici poloneză, nici filipineză. Măcar asta mă va ajuta la ceva. E singura referinţă pe care o am. *Viva l'Italia.*

Puse ziarul deoparte. O sună pe Valentina. Aşa făcea întotdeauna înainte de meci. Dar Valentina îşi făcea încălzirea în sala de sport de la Virgilio, încântată de gândul întrecerii iminente, şi fu lapidară şi crudă, aşa cum doar adolescenţii pot fi uneori.

— Mamă, tu ai un al şaselea simţ – mă suni întotdeauna în momentele cele mai proaste. Ne vedem diseară.

Când tânărul carabinier o duse în cele din urmă în încăperea sergentului, rămase blocată. Totul în încăperea aceea era mic, vechi şi deteriorat. Zidurile erau cenuşii – ca şi cum timpul şi-ar fi întipărit pe ele tristeţea. Dulapurile erau şi ele din metal cenuşiu, mobilele din imitaţie de lemn. Calculatorul sergentului, în care se îngrămădeau denunţurile, parcă era scos de la rebuturi, pansat şi supravieţuitor al multor cârpeli tehnice. Chiar şi drapelul era vechi – un tricolor prăfuit, şters, ce atârna deasupra capului preşedintelui Republicii Italiene – nici ăla nu prea tânăr. Emma rămase înspăimântată de neglijenţa aceea, de toată acea sărăcie evidentă. Italia e o ţară într-adevăr ciudată. Toţi erau bogaţi. Bogaţi până la indecenţă. Aveau maşini noi şi motociclete noi, şi haine noi, şi case noi, şi celulare noi, şi ochelari noi, şi aparate noi, chiar şi nasuri, guri, sâni şi cururi noi. Dar tribunalele, sălile de justiţie, birourile în care ea trebuise să intre erau vechi şi sărăcăcioase, şcolile la care îşi înscrisese fiica erau vechi şi sărăcăcioase, spitalele în care fusese îngrijită erau vechi şi sărăcăcioase, şi nici măcar carabinierii nu o duceau mai bine. Oare chiar puteau s-o ajute? Şi totuşi nu

avea altă şansă. Republica Italiană. Italiancă sunt şi eu. *Viva l'Italia.* Când se aşeză în faţa sergentului, observă că singurul lucru nou – strălucitor, pe perete – era un poster care făcea reclamă corpului de carabinieri. Un tânăr şi o tânără în uniformă, foarte fotogenici, surâdeau sub inscripţia ALĂTURĂ-TE ŞI TU FORŢELOR ARMATE.

— Despre ce este vorba?

Emma răspunse sigură:

— Vreau să-l denunţ pe soţul meu. De când s-a pronunţat sentinţa de divorţ a devenit din ce în ce mai agresiv, spuse, forţându-se să-şi ia un ton neutru, convingător şi detaşat.

Tastatura calculatorului începu să ţăcăne. Şi toată hotărârea ei se risipi. Se simţi confuză, cu capul golit. Căci există un singur mod corect de a face lucrurile şi o sută de mii de moduri greşite.

— Astăzi şi-a pierdut controlul şi a încercat să mă ucidă, spuse – şi în acelaşi timp se gândea ce fac? Antonio, Antonio al meu. Dacă îl denunţ, îl distrug. Îl vor da afară. Munca e tot ce i-a mai rămas. Dacă spun adevărul, îi iau şi singura şansă de a-şi reveni. Iar oamenii ăştia mă vor crede? Vor face investigaţii în viaţa lui şi într-a mea, şi nu le va plăcea, căci viaţa mea e dezordonată şi fără şir. Dar dacă, în cele din urmă, în ciuda tuturor, îl condamnă, îi vor lua şi copiii. Am eu dreptul să fac asta? Copiii au nevoie de el. Ce fel de mamă aş fi dacă i-aş lua şi asta? I-am luat deja totul, i-am forţat să vină cu mine. Am sacrificat viitorul lor pe altarul nemulţumirilor mele, şi da, şi pentru bucuria mea – setea mea de viaţă pe care el nu a reuşit să mi-o răpească. Nu e suficient? Antonio nu m-a ucis, la urma urmelor. Iar lor nu le-a făcut rău. Nici Dumnezeu, când şi-a dictat Poruncile, nu a considerat necesar să le aducă aminte oamenilor că trebuie să-şi respecte copiii. E natural. E evident. Pe mine mă urăşte. Şi eu îl urăsc. Ne lăsăm să trăim şi asta este condamnarea noastră. Cei doi tineri de pe poster o invitau să continue. Să aibă încredere. ALĂTURĂ-TE ŞI TU FORŢELOR ARMATE. Însă amuţi.

La douăzeci şi cinci de ani, cariera Emmei ajunsese într-un punct mort şi începea să apună. Iarna mai înregistra câte-un refren în studiouri – astăzi discurile acelea mai puteau fi găsite doar pe tarabe, în talciocul de la Porta Portese –, iar vara mergea în turnee prin provincie, colecţionând stadioane prăfuite, serbări naţionale, serbări patronale şi câmpeneşti. În acelaşi an 1986, cariera lui Antonio atinsese însă apogeul. La sfârşitul unui august umed şi sufocant, Emma era într-o anonimă cameră nr. 236 dintr-un hotel

de patru stele din Rimini, cu două ore înaintea unui concert al celui de-al cincilea sau al şaselea solist de muzică uşoară, la Mitingul Prieteniei, Comuniunii şi Eliberării. Întinsă pe pat, scruta prin pătratul ferestrei cerul palid şi ameninţător, temându-se de apropierea unei furtuni care putea distruge serata. Cu timpul, din moment ce niciun proprietar al vreunei case de discuri nu se ivise pentru a-i spune că are talent şi că voia să parieze pe ea, să-i dea o şansă, dragostea ei pentru muzică şi pentru cântece se estompase destul de mult, îndreptându-se mai curând spre instrumentişti şi cântăreţi. Imediat după ce ejaculă, gol, transpirat şi descărcat, cântăreţul îşi aprinse o ţigară, iar ea deschise televizorul. Era jurnalul de ştiri. La un moment dat, camera îl încadră pe Antonio Buonocore, chiar el, în uniforma albastră, aspru şi fermecător, aşa cum – în ciuda a tot şi toate – rămăsese în amintirea ei. Şi la fel ca prima dată, când îi căzuseră ochii asupra lui, se gândi: ăsta chiar că e un bărbat… O jurnalistă îl întrebă stupid: cum vă simţiţi ca erou? Antonio îi răspunse că nu se simte deloc erou. Sunt poliţist, explică modest, mi-am făcut doar datoria. Sunt aici pentru a proteja cetăţenii. Trebuie să ştie că răul nu învinge niciodată şi că pot să conteze pe noi. Cântăreţul, plictisit, îi sugeră să schimbe canalul, dar Emma, emoţionată şi mândră de Antonio, aşa cum nu-şi imaginase vreodată că ar putea fi, spuse că voia să asculte cazul în care acest Buonocore fusese protagonist.

Un delincvent, aparţinând unei etnii nomade, dar cu nume italian, încercase să jefuiască un magazin de bijuterii din cartierul Pinciano. Lovitura eşuase deoarece alarma atrăsese o patrulă de carabinieri. Se iscase un conflict armat şi un ofiţer fusese ucis. Hoţul fugise, luând-o ca ostatică pe fiica bijutierului. Maşina fusese semnalată tuturor patrulelor din Roma, dar, timp de douăsprezece ore, se pierduseră urmele asasinului şi ale victimei sale, până când Antonio Buonocore îi recunoscuse la bordul unei maşini, o Lancia furată, în timp ce încercau să părăsească Roma. Agentul se lansase plin de curaj în urmărirea lor – ca într-un serial american. Pe şoseaua de centură îi ajunsese din urmă, îi blocase şi-i forţase să oprească. Nomadul trăsese asupra lui, dar Antonio Buonocore nu răspunsese tirului. Reuşise să-l convingă să dea drumul fetei şi să se predea. Fiica bijutierului – o femeie de vreo treizeci de ani, plină de aur şi vizibil lipsită de inteligenţă –, intervievată, spuse: Mă voi ruga pentru bărbatul care m-a salvat, nu voi putea niciodată să-i mulţumesc îndeajuns, fără el acum aş fi fost moartă. E un înger.

Cântăreţul plecă să facă duş, iar Emma îi telefonă lui Antonio, la Roma. Nu-l mai auzise de trei ani. Antonio nu păru prea entuziasmat de telefonul ei, dimpotrivă, părea uşor deranjat. Îi primi felicitările, dar spuse că oricine în locul lui s-ar fi comportat la fel. Emma încercă să canalizeze discuţia pe un plan mai personal. Antonio îi spuse că şi viaţa lui particulară mergea bine, ba chiar mai mult, la începutul lui decembrie se căsătorea cu o fată din Riace. Ah, spuse Emma. Vom face o nuntă tradiţională, explică Antonio. Ceremonia la Domul din Stilo şi masa la un hotel. Două sute de invitaţi. Tort cu trei etaje. Rochia albă cu domnişoare. Pentru Angela e important, ţine mult la lucrurile astea. Şi mama mea ţine la ele. Din cei şase fii, sunt singurul care încă nu s-a căpătuit. Emma se simţi pe neaşteptate deprimată. Îşi spusese întotdeauna că dacă viaţa ei sentimentală era atât de dezordonată şi fără căpătâi, era pentru că nimeni nu ştiuse s-o iubească pasional, cu devotamentul, cu gelozia şi cu infatuarea lui Antonio. Doar pentru el, ea avusese impresia că nu era una oarecare. Dar Antonio era foarte fericit şi fără ea. Şi se căsătorea cu alta. Dar tu? Întrebă în cele din urmă Antonio. Cântăreţul îi făcu semn să închidă telefonul deoarece înaintea concertelor avea obiceiul să-şi sune soţia pentru a asculta urările de succes ale acesteia. Eu mă simt atât de singură, îi spuse Emma.

Când o revăzu, singurul lucru pe care i-l spuse fu: Te-ai făcut blondă! Emma nici nu-şi mai amintea când începuse să-şi vopsească părul. Nu-ţi place? Îl întrebă îngrijorată şi hotărâtă brusc să devină din nou brunetă. Ce contează? Răspunse Antonio, ţie trebuie să-ţi placă. Ce mult s-a schimbat, îşi spuse ea înduioşată. În toamna aceea se frecventaseră pe ascuns. La sfârşitul săptămânii – dacă nu era de serviciu – Antonio pleca la Santa Caterina. Trebuia să organizeze nunta şi să găsească magazinul la care să-şi facă lista de cadouri. În fiecare seară mama îl suna, pentru a stabili detaliile legate de meniu şi de bomboniere – iar el dădea dispoziţiile, în timp ce Emma îi lingea sfârcul sau altceva, puţin mai jos. Îl suna şi tatăl, un zidar ieşit la pensie, întors de curând din Germania, unde emigrase în urmă cu douăzeci de ani, care îi povestea fiului despre progresele pe care le făcea pe şantier. Cu propriile-i mâini ridica încă un etaj la casa construită pentru ceilalţi fii – astfel încât şi Antonio cu nora şi cu nepoţeii să aibă o casă de vacanţă. Toate acele pregătiri, acele proiecte pe termen lung, familia aceea unită şi solidară aveau asupra Emmei un ucigător efect magnetic. I se părea că nu cunoscuse niciodată ceva asemănător. Plecase de acasă de mult timp, iar de fiecare dată când se întâlnea cu mama ei îşi aruncau jigniri imposibil

de uitat. Când, uneori, duminica, lua masa de prânz cu ai săi, tatăl ei se retrăgea imediat în cabina de la poartă pentru a asculta transmisiile partidelor de fotbal, limitând legătura cu ea la întrebări despre cum mai stătea cu banii şi dacă avea nevoie de vreun împrumut.

Când mă voi căsători, îi spuse Emma într-o seară, vreau să fiu şi eu îmbrăcată în alb, la catedrală, şi vreau şi eu o petrecere cu două sute de invitaţi care să mănânce şapte ore în şir. Îmi ceri să mă căsătoresc cu tine? O tachină Antonio. Crezi că n-aş fi o nevastă bună? Îl întrebă ea serios, dar în realitate întrebarea şi-o adresa ei însăşi. Aş prefera să nu aflu, îi răspunse Antonio. Emma ridică din umeri. N-aş putea niciodată să fiu nevasta altcuiva, îi spusese. Antonio rămase mut de uimire. Şi într-o dimineaţă caldă de decembrie, în Domul din Stilo străbătut de un murmur excitat şi puţin cam bârfitor, la braţul lui Tito Tempesta, nespus de aerian, îmbrăcată în alb, cu o cununiţă de flori pe părul negru, în locul Angelei, intră Emma. Valentina apăruse la puţin timp după aceea. La etajul superior al casei pe care tatăl lui Antonio o construise de-a dreptul pe nisipul alb al plajei ce dădea spre Marea Ionică petrecuseră douăsprezece veri. Gândindu-se acum, Emmei îi păru că n-ar fi putut fi mai fericiţi. Şi lacrimile începură să-i curgă pe obraji, nestăvilite.

Sergentul o privea cu o expresie înţelegătoare. Un bărbat căsătorit, cu părul alb, de aproape şaizeci de ani. Putea să-i fie tată. Dar Tito Tempesta sfârşise sub roţile unui autobuz, şi nu avea să-i mai poată oferi un împrumut sau altceva. ALĂTURĂ-TE ŞI TU FORŢELOR ARMATE. Armele. Uniformele. Drapelul. Marea familie a patriei. Sunt de partea lui. Mă judecă pe mine. Vor spune că sunt o isterică paranoică, o mamă denaturată. Le ofer pe tavă un mod de a se descotorosi de mine. Vor ajunge să-i accepte recursurile. Antonio îmi va lua copiii. Îmi va lua totul.

— Curaj, doamnă, spuse înţelegător sergentul. Acum sunteţi în siguranţă. Vă aduc un pahar de apă? Un ceai?

— Nu vreau ceai, vreau să plec, spuse Emma ştergându-şi ochii.

Încercă zadarnic să găsească puterea de a se ridica.

— Cum v-aţi ales cu, hm, vânătaia asta? întrebă sergentul pentru a debloca situaţia, care părea să treneze.

— Din cauza *lui.* Nu ştiu cum s-a întâmplat, şopti Emma.

— E prima dată când soţul dumneavoastră vă provoacă, să zicem, leziuni personale?

— Nu, spuse Emma.

Şi îşi aminti clar vocea spunând unui medic de gardă: Am căzut în timp ce întindeam nişte rufe. Am căzut în cada de baie. Am alunecat pe scări, locuiesc la etajul şase, ştiţi, nu avem lift. Îşi aminti nopţile pe care Antonio le petrecea în sălile de aşteptare alături de ea. Atent, înţelegător, arătând un devotament impresionant şi implorând-o să-l ierte, căci dacă nu o făcea ar fi murit, s-ar fi spânzurat, s-ar fi aruncat în cuţit ca un samurai. O implora să creadă că ea nu era doar mult iubita lui soţie sau mama copiilor săi, ci însăşi viaţa lui. Şi Emma ştia că era sincer. Aşteptând medicul, el îi săruta mâinile, fruntea, părul, spunându-i că o iubea mai presus de orice şi mai mult decât viaţa lui, şi n-ar fi vrut niciodată să-i facă rău – Emma, dragostea mea, iartă-mă. De câte ori îi repetase aceleaşi fraze, poate aceleaşi cuvinte? Îşi aminti de asistenta aceea de la policlinică, o chema Rosa. Se prefăcuse că o crede, însă îi adusese pe tăviţa cu prânzul şi un fluturaş al unei asociaţii care oferea asistenţă legală gratuită femeilor maltratate. Cum vă permiteţi să credeţi că aş fi o femeie maltratată? O repezise ea indignată, rupând bileţelul. Eu am un soţ minunat, sunt o soţie foarte fericită. Şi eu, îi răspunse Rosa, dar eu nu cad pe scări. Dumneavoastră aţi venit a doua oară la Urgenţe într-un singur an. Eram de serviciu şi în ianuarie. Aveaţi o fractură la încheietura mâinii, două coaste rupte şi o vertebră zdrobită. Vă era atât de rău încât cereaţi morfină. Dac-aş fi putut, v-aş fi dat, chiar dacă dumneavoastră nu aveţi nevoie de morfină, ci de un avocat. Emma nu mai mersese la policlinică pentru a fi bandajată.

— A, bine, exclamă sergentul, chiar dacă poate n-ar fi trebuit s-o spună.

Însă existenţa unor antecedente ajuta mult. Cazul părea delicat. Blonda denunţa un poliţist, un agent principal din serviciul de escorte.

— Va fi foarte util. Când aţi prezentat celelalte denunţuri?

— Unul pe 13 noiembrie, în urmă cu trei ani, spuse Emma.

— Vă amintiţi data exact, se minună sergentul.

— Era ziua de naştere a soţului meu.

După patruzeci de zile de la acest eveniment plecase. Timp de un an de zile, în fiecare miercuri jucase la loto numerele acelea – 23.12.1998. Nu câştigase niciodată şi se întrebase dacă nu cumva şi ăsta era un semn divin.

— Vă aduceţi aminte unde aţi prezentat denunţul? întrebă sergentul.

— La postul de poliţie din Esquilino, dar am retras plângerea.

Ajută-mă, salvează-mă, salvează-mă – îl implorau ochii ei, aţintiţi pe uniforma neagră, pe chipul lui patern şi binevoitor, pe imaginile din spatele lui.

— De ce? suspină sergentul, ridicând braţele. Ce mai putem face pentru voi, dacă nu ne ajutaţi să vă ajutăm!

— Nu puteam să pun să-l condamne, spuse Emma atât de încet că agentul de la calculator nici măcar nu auzi. Îl iubeam, era soţul meu, tatăl copiilor mei.

Anul 2001, 4 mai, la ora 17.10, în biroul comandantului postului de carabinieri din Roma – centru, în prezenţa mea, ofiţerul PG agentul Critelli Raffaele, de serviciu în acest comandament, s-a prezentat doamna Emma Tempesta, care denunţă următoarele. În data de 4 mai 2001 am fost ameninţată şi agresată în automobil de soţul meu Antonio Buonocore, rezident la Roma, strada Carlo Alberto 17, de care sunt separată din data de 9 aprilie a.c. – citea cu voce impersonală agentul care scrisese denunţul. *Acesta m-a lovit violent în faţă şi m-a strâns de gât, cu ambele mâini, atât de puternic, încât a lăsat echimoze evidente care reproduc amprenta degetelor sale, a încercat să mă sugrume, înjurându-mă cu epitete jignitoare şi de nereprodus, cum ar fi „curvă” şi altele asemănătoare, urlând apoi (reproduc cu aproximaţie) „acesta e ceasul judecăţii”, „îţi mai las timp să spui o rugăciune”, „cere-ţi iertare” şi aşa mai departe, până când mi-am pierdut conştiinţa, apoi a încercat să mă ucidă cu un cuţit de vânătoare, pe care-l purta în buzunarul hainei, pe care mi l-a pus la gât, provocându-mi o rană de tăiere şi alte răni pe faţă provocate de pumni.* Agentul se opri, ca şi cum ar fi întrebat-o e bine aşa? Merg mai departe? Emma aprobă dând din cap, chiar dacă în cuvintele acelea de o paloare abominabilă şi impersonală putea cu greu să recunoască scena pe care o trăise cu adevărat. *Apoi, fiind foarte ameţită şi slăbită, am mers la camera de urgenţă a spitalului San Giacomo, unde am fost tratată pentru leziuni mai bine specificate în raportul alăturat. Vreau de asemenea să denunţ faptul că de când l-am părăsit, Buonocore nu mi-a furnizat fondurile necesare întreţinerii copiilor noştri, pentru care sunt ajutată de mama mea. În plus, menţionez că de luni de zile Buonocore mă agresează şi telefonic, şi verbal, de fiecare dată când îi repet intenţia de a nu mă mai întoarce la el. Pentru toate acestea, am scris acest denunţ referitor la Antonio Buonocore, pentru ca să fie urmărit penal pentru ameninţări, injurii, leziuni personale şi alte delicte pe care le-am menţionat mai sus, solicitând pedepsirea acestuia. Obligându-mă să mă constitui în parte civilă. Nu am altceva de spus sau de adăugat la cele de mai sus.*

— Nu aţi scris că solicit suspendarea lui Buonocore din serviciul de escorte şi revocarea licenţei sale pentru permis de posesie a armelor de foc, îl întrerupse Emma.

— Asta nu ţine de plângere, se opuse agentul.

— Scrieţi, repetă Emma. Are şase pistoale şi trei puşti. *Trebuie* să i le luaţi!

Agentul aruncă o privire întrebătoare superiorului său. Sergentul îi făcu semn să o lase să vorbească, dar să nu modifice textul. Imprimanta intră în funcţiune cu un ţârâit astmatic.

— E cel mai bun ochitor din poligonul de poliţie, continuă Emma slab. Am doi copii mici. Nu vă asumaţi răspunderea de a-i lăsa orfani.

Agentul îi întinse foaia. *Scris, citit, confirmat şi semnat la data şi locul menţionate mai sus. Subsemnata Emma Tempesta.* Şi peste ei se aşternu tăcerea. Undeva în stradă, radioul unei maşini pompa la maximum şlagărul zilei, *Lumina. Te simt aproape,* cânta Elisa, *răsuflarea nu minte,* / *în atâta durere* / *nu-i nimic greşit,* / *nimic, nimic.*

— Trebuie să faceţi ceva imediat, spuse Emma neliniştită. Are trei încărcătoare pline în dulap. Şi-a ieşit din minţi, e periculos.

Nimic, nimic.

— Vom deschide o anchetă, îi spuse amabil sergentul. Trebuie să confirmăm veridicitatea acuzaţiilor dumneavoastră.

— Ce mai este de verificat? ţipă Emma. Uitaţi-vă la mine!

Sergentul refuză să-i urmeze îndemnul. Poate că, în ciuda evidentului hematom, femeia aceasta era o mitomană care, din răzbunare sau din cruzime, acuza un agent principal de poliţie. Denunţul ei era oricum deplorabil. Emma Tempesta părea destul de instabilă emoţional, în timpul redactării denunţului fumase trei ţigări. Întrebată ce profesie avea, refuzase să spună, pentru că o persoană nu este reprezentată de meseria pe care o face. Întrebată dacă îi oferise lui Buonocore vreun motiv pentru gelozia lui violentă, răspunsese cu dispreţ că reacţionau exact ca şi soţul ei. Buonocore solicitase modificarea hotărârii judecătoreşti deoarece interveniseră noi elemente, ghiciţi care? Ea îşi găsise un loc de muncă şi nu mai avea grijă de copii şi frecventa alţi bărbaţi. Bine măcar că judecătorul nu-l crezuse. Mai mult, doamna Tempesta nu ştiu să explice dinamica acestei presupuse tentative de omor. Urcase de bunăvoie în maşină. Iar poliţistul avea permis de port-armă. Pistolul putea oricum să-l ţină în torpedo. Nimic nu i-o interzicea. Pe lângă asta, nici măcar nu trăsese vreun foc de armă. Nici nu

luase măcar pistolul în mână. Poate că încercase doar s-o sugrume, sau poate că nu. Tempesta nu-şi amintea cum se desfăşuraseră evenimentele, sau nu voia să spună, poate că era chiar supusă soţului ei – lucru foarte des întâlnit în cazuri similare. Oricum, dacă femeia spunea adevărul, ancheta avea să-i dea dreptate. O anchetă delicată, ce trebuia efectuată cu cea mai mare discreţie. Erau la mijloc şi copiii. Nu putea să-i promită mai mult. Nu-i putea oferi mai mult decât certitudinea pe care trebuia să o aibă în fiecare zi. Legea e aceeaşi pentru toţi.

Emma stinse ţigara în paharul de ceai. Îl privea pe sergent ca şi cum în următoarea clipă acesta s-ar fi putut duce să-i revoce permisul de portarmă lui Antonio, să-i confişte puştile şi pistoalele, să-i interzică s-o urmărească, s-o hăituiască, s-o agreseze – probabil chiar să-l aresteze.

— De cât timp va mai fi nevoie? îl întrebă.

O speranţă ingenuă strălucea în întunericul ochilor ei negri.

— Următorul, spuse agentul.

Intră un turist american căruia i se furase camera video pe autostrada 64. Emma nu se mişcă. Sergentul se gândi că femeia aceasta, pentru a primi vreo sentinţă, ar fi trebuit să aştepte, în cel mai bun caz, trei-patru, chiar cinci ani.

— Acum mergeţi acasă, doamnă, îi spuse. Vă anunţăm noi.

— Lasă-l să intre, spuse antrenoarea de *bodysculpture* strecurându-se printre porţi. Nu începe să faci mutre, e un membru.

Antonio îi adresă un surâs. Poliţista implacabilă care stătea la măsuţa din cabina de pază a centrului sportiv îi spuse antrenoarei de *bodysculpture* că Buonocore o fi fost el membru, dar tot nu putea să intre fără să prezinte legitimaţia de poliţist.

— Lasă-l să intre, spuse fata, făcându-i cu ochiul.

Antonio o urmă pe alee, la umbra chiparoşilor înalţi şi a pinilor seculari în formă de umbrelă. Mierlele cântau. Aerul mirosea a răşină şi a iarbă proaspăt cosită. La centrul sportiv, în zona aceea retrasă a Tibrului, unde oraşul începea să se rarefieze, îţi părea că nici măcar nu mai eşti în Roma. Antonio avu un sentiment de profundă recunoştinţă faţă de fata aceasta. Mai mult decât orice, îi era groază să mai rămână singur. Şi nu cunoştea pe nimeni, nu mai avea prieteni, nimeni cu care să vorbească – făcuse gol în jurul său, ca un bolnav de ciumă. Complexul sportiv al Poliţiei era singurul

loc în care se mai putea simţi în mijlocul celorlalţi, făcând parte din ceva. Viu.

Intrară în clădirea complexului. Coridoarele miroseau a transpiraţie şi a gel de duş. Din boxe se auzea vocea Anastaciei. *I'm outta Iove.* Auzind vocea aceea, Antonio se înfioră. Solista aceea era tot ce îşi dorise Emma să fie, dar nu avea să devină vreodată. Nu putea să precizeze ce anume din vocea aceea chinuită şi profundă îi amintea de vocea ei.

— A trecut ceva timp de când nu te-ai mai arătat la faţă, îi spuse antrenoarea de *bodysculpture* deschizând uşa vestiarului.

Tonul ei era dulce, lipsit de reproş.

— Am avut treabă, spuse Antonio.

— Păcat, spuse fata şi închise uşa în urma ei.

Pe uşă era scris: PERSONAL.

Antonio îşi amintea cu greu numele ei. Parcă Sarah. Era americancă. Cu câteva luni în urmă, alergând pe *tapis roulant,* simţise că ea îl privea. Avusese impresia că-l plăcea. Ieşiseră împreună la cină, la restaurantul etiopian de pe Regina Margherita. Antonio ura mâncărurile africane, chinezeşti sau mexicane. Poate pentru că-i aduceau aminte de visele exotice ale Emmei. Îi promisese întotdeauna că în anul următor nu aveau să meargă iar la Santa Caterina, ci avea s-o ducă într-o ţară ecuatorială. Un Crăciun fără frig şi fără brazi de plastic: cu palmieri şi soare arzător. Sarah rotise plăcinta în jurul bucăţilor de carne şi îl învăţase să mănânce cu mâinile. Îl întrebase în ce zodie este. Nu pot să cred, spuse el. Tu vrei să laşi impresia că nu crezi în nimic, râse fata, dar eu ştiu că nu e adevărat. În cele din urmă ieşi la iveală că amândoi erau Scorpioni şi că asta însemna că între ei putea fi o puternică empatie. Dar Gemenii? întrebă el, cum se înţeleg cu Scorpionul? Emma era în Gemeni. Nu există compatibilitate astrală, îi răspunse Sarah. Cam asta era tot ce-şi spuseseră în seara aceea la cină. Plătise el şi ea se mirase. Sarah locuia în spatele Universităţii. Împărţea chiria unui apartament cu o altă fată din străinătate, pe care el însă nu o văzuse. Făcuseră sex în tăcere, căci colocatara urmărea *Maurizio Costanzo show* în sufragerie. Fata era atletică, musculoasă, spontană. O făcuseră de două ori, şi îşi amintea cu plăcere. Rămâi să dormi? Îl întrebase ea după aceea. El răspunsese că nu. Îmbrăcându-se să plece, o auzi pe fată spunându-i cu o sinceritate care îl cutremură: mi-ar plăcea să avem o poveste împreună. Antonio nu se mai arătase la faţă.

Nici nu-şi imaginase că o va reîntâlni astăzi. Voia doar să alerge pe *tapis roulant,* crescând viteza şi panta din ce în ce mai mult, ca să elimine prin sudoare şi efort orice gând, orice remuşcare. Urcă pe aparat. Covorul începu să se mişte, iar Antonio îl programă la timpul maxim admis. Începu să alerge, pedalând din picioare. Alerga de parcă ar fi trebuit să ajungă undeva sau să fugă de ceva care îl urmărea. Încă mai avea unghiile roşii de sânge. Ţinea capul plecat. Nu voia să se privească în enorma oglindă de pe perete, nici să-şi întâlnească privirea. Am încercat s-o ucid pe Emma. Şi dacă se gândea la ea, îi crăpa capul. Simţea că ar fi fost în stare să zdrobească maşina aceea, aparatele, însuşi chipul său. Voia să ia pistolul pe care îl lăsase în dulăpior şi s-o împuşte pe femeia aşezată în cabina de la intrare, pe maestrul impasibil care alerga pe covoraşul de alături, chiar şi pe cealaltă instructoare de *bodysculpture,* care în partea opusă a sălii făcea o duzină de neveste de poliţişti între două vârste să urce şi să coboare de pe cărămizi.

Nu reuşea să-şi scoată din minte sângele de pe gâtul Emmei. Voia să-i strige numele atât de tare încât să zdrobească geamurile. Cum se putea ca femeia aceea neînfricată, care se aruncase în urmă cu o oră în mijlocul traficului de pe autostradă pentru a opri un taxi, să fie una şi aceeaşi persoană cu soţia lui dulce care îşi petrecea zilele într-un apartament întunecos din Torre Spaccata. Care-l aştepta acompaniată de muzica unui radio şi de o fetiţă de doar câteva luni – o creatură misterioasă, cufundată într-o moleşeală animalică, moale, de spumă, caldă, avidă şi mută. Soţia aceea dulce care, atunci când el se întorcea în sfârşit de la muncă, îi ieşea în întâmpinare, dându-i siguranţa că el este centrul Universului. Căci ştia că în orele acelea lungi de singurătate Emma îi pregătea prânzul şi cina, mătura, ştergea praful şi pe jos, şi farfuriile, şi îngrijea plină de dragoste fetiţa, făcea tot ce-i stătea în putere pentru ca viaţa la fel de iubitorului soţ să semene cu o oază de linişte. Soţia care practic abandonase totul, în afară de gândul de a trăi pentru el, care, crezând că-i face plăcere, se făcuse din nou brunetă. Poate că voia să-l urmeze, să fie aprobată, susţinută, lăudată. Voia să fie femeia pe care el dorea s-o aibă. Ce ţi s-a întâmplat, ce ţi-au făcut, unde a dispărut femeia aceea, femeia mea?

Ud de transpiraţie, Antonio se întinse pe banca pentru abdominale. Împreună de optzeci de ori picioarele încleştate în greutăţi de inox din ce în ce mai grele. Apoi ridică halterele. La urma urmelor, încă mai era în formă. Dar muşchii îl dureau ca şi cum i-ar fi fost sfâşiaţi. Instructorul se apropie privindu-l, fără a găsi ceva de corectat la poziţia lui. Antonio ridică greutăţi

până când oboseala îi înceţoşă mintea, iar corpul lui, tare ca piatra, îi deveni străin – şi doar când consideră că se calmase îndeajuns şi se golise cu totul, se ridică, traversă sala de antrenamente pustie la ora aceea a după-amiezii şi intră la saună. După câteva minute, geamurile se aburiră cu totul, iar el avu impresia că era izolat în afara Universului. Aşa ar fi trebuit să fie moartea. Odată – erau căsătoriţi de vreo doi-trei ani – Emma îi spusese că existenţa ei era atât de ireală, încât avea impresia că de fapt era moartă. Şi nici măcar nu era o senzaţie neplăcută. Acea lipsă de viaţă luase cu ea toate ambiţiile, toate temerile şi toate dezamăgirile. Acea linişte a trupului, lipsită de memorie, acea repetitivitate cotidiană, absenţa viitorului erau ceea ce alţii numeau fericire.

Antonio rămase întins pe banca din saună în timp ce corpul lui elimina ura, oboseala şi durerea – care îi picurau din pori pe prosop şi pe scândurile pardoselii. Ar fi rămas ore în şir acolo înăuntru, poate până şi-ar fi pierdut cunoştinţa, poate pentru totdeauna. Dar când uşa se deschise şi două fâţe musculoase, goale ca nişte viermi, veniră să se întindă pe bănci, sporovăind, se întrebă cu cine erau rude şi cum îşi făcuseră rost de permisul de intrare, şi ieşi grăbit afară. Rămase sub duşul rece până când începu să tremure. Apoi se îmbrăcă din nou şi se îndreptă spre ieşire. Nu mai avea sânge sub unghii. Era curat, nou şi se simţea bine.

Pe alee se întâlni din nou cu antrenoarea de *bodysculpture.* Nu mai era în trening. Avea pantaloni militari din material de camuflaj şi o geacă de blugi, iar părul blond îi era răsfirat pe spate – trăgea după ea un geamantan pe roţi.

— Pleci? o întrebă cu amabilitate, căci Sarah fusese drăguţă cu el în ziua aceea.

— Cursul meu a luat sfârşit, în mai nu vin suficiente persoane pentru a putea fi plătită şi eu, răspunse ea salutând cu un gest poliţista severă din cabina de pază. Mă întorc în America.

— Acum? o întrebă Antonio.

— Am chemat deja taxiul, am tren pentru aeroport peste jumătate de oră.

La un moment dat Antonio îşi dădu seama că dacă fata îl părăsea, el avea să rămână singur cu sine însuşi şi cu Emma.

— Nu cheltui banii. Te conduc eu, îi spuse.

Sarah îngână:

— Dacă îţi face plăcere.

Pe drum fata privea cu nerăbdare semafoarele, ambuteiajul interminabil, harta Romei. Tibrul desena un S ondulat între cele două maluri galbene.

Apoi începu să răscolească printre casetele Emmei de pe bord – şi Antonio începu să înjure un motociclist nevinovat pentru a-şi reprima impulsul de a-i spune să nu pună mâna. Sarah îi ceru să pună caseta cu Celentano – un artist pe care îl cunoscuse aici în Italia, îl aprecia mult –, dar Antonio îi spuse că aparatul era stricat. Simţea în gât un nod dur, ceva ce-l împiedica să înghită. Ar fi vrut să parcheze la Ponte Milvio, să coboare pe malul solitar al fluviului, pe unde se plimbau bicicliştii şi maratoniştii, şi să o pună pe americancă să-i povestească orice tâmpenie – dacă se simţise bine la Roma, ce mai făcuse de când nu se văzuseră… Şi să rămână acolo până la căderea nopţii, şi atunci ar fi fost prea târziu pentru orice, şi n-ar mai fi putut face altceva decât să se întoarcă acasă. Dar fata se temea să nu piardă trenul, şi el se temea să-i spună ce erau petele de pe scaun – lichidul acela de culoarea ruginii care pătrundea în ţesătura pantalonilor de camuflaj. Şi în acelaşi moment simţea o dorinţă nestăvilită de a-i povesti despre Emma, de a-i spune *tot.* De a-i arăta cât de fericit fusese cu Emma, dar apoi ceva se stricase. Dar când? Şi de ce? Acum nu mai putea să-şi aducă aminte. Îi părea totul atât de îndepărtat, atât de puţin semnificativ. Voia să-i spună despre îndoielile, despre obsesiile şi tristeţile lui. Să-i spună că mariajul lui se transformase într-un proces şi apoi într-o durere nesfârşită ce trecea de la Antonio la Emma şi de la Emma la Antonio – fiecare din ei căutând, poate fără să ştie, modalitatea cea mai rafinată şi mai dureroasă de a-l tortura pe celălalt. Emma înflorea după ani şi ani de cenuşiu, explodând după naşterea lui Revin într-o mulţime de forme şi culori: cu nou-născutul în marsupiu, fără a i-o spune, revenise la prietenii ei muzicieni şi în localurile în care cântau – dându-i astfel ocazia să creadă că era ceva de ascuns în prieteniile acelea. Începu să facă mofturi cu colegii lui Antonio şi chiar cu superiorii lui. Antonio, ascultându-i telefoanele, căutând în lenjeria ei, descoperind cu o amărăciune indescriptibilă măruntele şi pateticele ei minciuni şi trimiţând-o de trei ori la spital. Sau de patru? Trebuia să vorbească acum, imediat, fără să mai aştepte, despre anii aceia de anchete, de litigii, de insulte şi interogatorii, de umiliri şi subterfugii. Ar fi vrut ca omul care îl asculta să fi fost preotul de la împărtăşania Valentinei sau avocatul Fioravanti, sau tatăl lui, zidarul, dur şi răbdător ca o piatră. Dar nu era lângă el decât fata asta sănătoasă, proaspătă şi tânără cu pantaloni din material de camuflaj care se pătau de sânge.

— Eşti catolică? Fu tot ceea ce reuşi s-o întrebe.

— Nu, evanghelică, răspunse Sarah.

— Ce înseamnă asta?

— E destul de dificil de explicat în două cuvinte, surâse americanca.

— Crezi în Iisus Cristos? întrebă Antonio, care nu reuşea să-şi dezlipească privirea de pe floarea de sânge care se ivea pe partea inferioară a coapsei fetei.

— Bineînţeles, răspunse Sarah uşor uimită.

— Şi eu, răspunse Antonio. Iisus Cristos e adevărul şi viaţa. Nesfârşită este mila lui.

Şi deja bara de la parcarea din gara Termini se ridica, iar lumina verde anunţa POSTURI DISPONIBILE. Apăsătorul acoperiş din ciment armat, boţit ca în urma unui seism, îl întâmpina, şi acum erau în imensa sală a caselor de bilete, înconjuraţi de o avalanşă de valize, turişti, rucsacuri şi navetişti. Era vineri. Oamenii plecau în weekend. Sau se întorceau acasă. Doar Antonio nu mai avea unde să meargă. Nu mai avea casă. Apartamentul din Carlo Alberto semăna mai mult cu o cutie goală şi, oricare i-ar fi fost conţinutul, acum nu mai exista.

Trenul pentru aeroport pleca de la peronul 26, dintr-o zonă izolată a gării. Trecură de chioşcurile de ziare, de postul de poliţie, de căruciorul cu apă minerală şi de grămada de cărucioare pentru valize. Sarah voi să ia unul, dar Antonio nu-i dădu voie. Ducea el valiza.

— Dar nu mai lucrezi? îl întrebă Sarah privindu-l mirată.

— Mi-am luat o mică vacanţă, răspunse Antonio. Am o cădere nervoasă.

— Atunci de ce nu vii cu mine? spuse fata. Cumpărăm biletul la aeroport. Ştiu că nu eşti tipul de om care să facă intempestiv ceva, dar fă-o măcar o dată.

Antonio continua să tragă geamantanul lui Sarah şi nu spuse nimic. America. Nu-i trecuse niciodată prin minte că ar putea merge în altă parte. Că ar putea să existe un alt oraş pentru el. Văzu trenul la capătul peronului. Albastru cu verde, ca o jucărie pentru copii.

— Ai mei locuiesc în Mâine, spuse Sarah. La graniţa cu Canada. Ai mai fost vreodată acolo?

— Nu, spuse Antonio. Mi-e teamă să zbor. Nu-mi plac avioanele.

— Îţi trece, îl încurajă fata cu un surâs. E o teamă fără rost. E suficient să vrei.

— Tu eşti americancă, spuse Antonio. Tu crezi că lucrurile merg aşa cum vrei tu să le faci să meargă, dar nu e aşa.

Debusolată, Sarah îşi compostă biletul în aparatul galben. Trenul pleca peste cinci minute, nu mai aveau mult timp. O fată blondă, atletică, sănătoasă. Pielea foarte albă punctată de pistrui. O fată de douăzeci şi şase de ani, sinceră şi simplă, aşa cum îi plăcea lui.

Antonio o ajută să-şi ridice valiza în tren.

— Italienii sunt foarte amabili cu femeile, spuse Sarah râzând. Mi-ar fi plăcut să mă logodesc cu un italian, dar n-am avut noroc.

Întârzia pe scara trenului, înconjurată de valiză, de geantă, de cufăraşul verde din plastic, în care poate că era şi trusa ei.

— Ei bine, atunci rămâi cu bine, spuse nesigură.

Când se întoarse, Antonio o urmă în vagon. Mergeau înainte spre partea din faţă a trenului, trecând dintr-un vagon în altul, el rămânând mereu cu câţiva paşi în urmă, cu privirea lipită de pata aceea de sânge de pe partea inferioară a coapsei stângi. Emma avea douăzeci şi şase de ani când se născuse Valentina. Emma. Cine ştie unde era acum… Nu avea s-o mai vadă vreodată. Niciodată. Şi nu era nimeni pe lume care să-l cunoască mai bine decât ea. Fără ea, nici el nu se cunoştea pe sine. Când Emma îl părăsise, nu doar absenţa ei îl durea. Nu doar lipsa copiilor. Ci absenţa lui însuşi. Devenise un bărbat diferit de cel care îşi închipuia că este. Un bărbat ca milioane de alţi bărbaţi, unul absolut neputincios, fără trecut, fără viitor.

Sarah îşi alese un loc lângă fereastră. În vagon nu mai erau alţi călători.

— De ce nu vii? Serios, spuse din nou Sarah. Îmi placi cu adevărat, Antonio. Nu mă duc după primul care apare, chiar dacă asta ai crezut.

— Am încercat să-i tai gâtul soţiei mele, spuse Antonio aşezându-i valiza în portbagajul situat deasupra scaunelor.

Fata îl privi uimită – căscând ochii ei mari şi albaştri.

— Trebuia s-o spun cuiva, se scuză Antonio, altfel înnebunesc.

— Nu cred, spuse Sarah. Tu eşti atât de bun.

— Ce te face să crezi asta? râse Antonio amar.

— Te cunosc, spuse ea. Eu nu mă înşel niciodată.

Urcă o familie de francezi. Se aşezară pe scaunele de alături. Doi copii. Un băiat şi o fată. Antonio se gândi din nou la Kevin şi la Valentina. Nu trebuie să-i caut. Nu trebuie să-i revăd. N-aş putea să-i mai las ei. Fetiţa franceză îşi legăna capul şi-şi mişca mâinile pe displayul unui joc electronic care scotea nişte sunete metalice, încercă să-şi aducă aminte câţi ani avea Valentina.

— Mâine e foarte frumos, spuse Sarah. O natură sălbatică, plină de păduri. Ţie îţi place natura, mi-ai spus în seara aceea.

Nu-mi amintesc ce ţi-am spus în seara aceea, gândi Antonio, probabil că voiam doar să par mai interesant.

— Eşti în vacanţă, spuse Sarah. De ce nu vii? Ai mei au o casă mare, aproape de fluviu. Poţi să mergi la pescuit, să te plimbi prin pădure, să faci ce vrei tu – nu trebuie neapărat să stai cu mine.

— Nu pot, spuse Antonio.

— Atunci ar fi mai bine să cobori, spuse Sarah. Trenul trebuie să plece.

Antonio nu se mişcă. Rămase pierdut în ochii albaştri ai fetei. Dacă mă dau jos din trenul ăsta nenorocit s-a terminat, gândea.

— Unde e soţia ta? spuse ea.

— La spital, cred, răspunse Antonio. Se simţea rău. Pierdea mult sânge. Nu a vrut s-o însoţesc.

Trecură doi angajaţi ai căilor ferate cu uniformele lor albastre, de culoarea trenului şi a scaunelor. Vorbeau despre campionat: cel mai tânăr puse pariu pe o pizza cu colegul lui, înfocat fan juventin, că Roma avea să câştige cupa.

— De cinci ori, îşi aduse aminte pe neaşteptate. Doar de cinci ori în doisprezece ani. Merit pedeapsa cu moartea pentru asta?

Trenul începu să vibreze sub tălpile lor. Din aparate începu să iasă un suflu de aer proaspăt.

— Spune că nici măcar pe un criminal în serie nu trebuie să-l pui pe scaunul electric. Dar mie nu mi-a permis nici măcar recursul. M-a ucis cu sânge rece.

— Antonio… încercă să-l întrerupă fata.

— La un moment dat a leşinat. Eram bucuros. Aş fi vrut să moară, sublinie mulţumit.

— Nu, nu voiai, spuse Sarah, luându-l de mână.

Antonio îi duse mâna la gură şi îşi apăsă buzele pe ea. Ce ştie fata asta despre mine? Ce vede ea la mine, cineva care nu mai există? Ce pot să ofer acestei fete? Viaţa mea e distrusă. Nu mai am putere, nici vise, nici speranţe. Nu mai am nimic să-i dau. Nu am fost în stare nici măcar să devin inspector. Am patruzeci şi doi de ani şi încă sunt agent principal. Nu am fost un tovarăş bun. Nu am ştiut să fiu un punct de reper pentru copiii mei. Puteam să devin cineva, dar ea m-a împiedicat. Şi Emma putea să devină

cineva. Putea să fie faimoasă. Eu am împiedicat-o de teamă să nu mă părăsească. Şi m-a părăsit până la urmă. Aşa s-a întâmplat.

Antonio se grăbi spre ieşire. Sarah strigă în urma lui ne vedem în septembrie, când reîncep cursurile, mă voi întoarce la Roma. Dar el nu se întoarse. Coborî pe peron. Uşile automate se închiseră şi mecanicul de pe peron ridică mâna, făcând semn celui din locomotivă, pentru a da semnalul de plecare. În capătul peronului, semaforul era roşu. Sarah lovea cu pumnul în geam. Îi spunea ceva, dar Antonio nu reuşea s-o audă. Gura ei se mişca. Îi părea că stă să plângă. Îi fu milă de ea. Îşi lipi mâna de fereastră şi fata – pe partea cealaltă – o lipi pe a ei peste a lui. Semaforul se făcu verde. Rămaseră astfel – cu palmele lipite, dar despărţite de geamul prăfuit. Apoi trenul se desprinse de lângă peron. Mâna lui lăsase pe sticlă un halo lucios, ca o răsuflare. Pentru câteva clipe, Antonio alergă după tren, după fată, după avion, după pădurile din Mâine şi după graniţa Canadei, după miile de pistrui de pe pielea ei. Apoi trenul acceleră şi Antonio rămase pe ultima fâşie de peron. Sute de şine treceau paralele peste câmpia întinsă a gării – printre vagoane de marfă abandonate, semafoare, ruine, clădiri albe şi turnuri despre care nimeni n-ar fi ştiut să spună la ce foloseau. Şi în aceeaşi clipă în care trenul dispăru spre Porta Maggiore, fata dispăruse pentru el, nu mai avea posibilitatea de a alege, de a-şi schimba gândurile, de a trăi o altă zi, într-un alt fel, într-o altă viaţă.

— Valentina nu e acasă, îi spuse mama Emmei.

— Unde e? urlă Antonio în celular pentru a acoperi zgomotul unui tren.

Străbătea mulţimea privind fără să vadă tabelele electronice ale plecărilor şi sosirilor din capătul peronului.

— Astăzi are meci, ţipă bătrâna.

— Ce meci?

— Ar trebui să-ţi fie ruşine că nu ştii nimic despre fata ta, răbufni Olimpia.

Antonio trase un şut unei sticle, trimiţând-o între şine. Vrăjitoarea aceea merita o moarte cruntă, dureroasă, în torturi inimaginabile – să-i arunce în faţă o sticlă de acid clorhidric, s-o forţeze să înghită otravă de şobolani, s-o răstignească pe un zid cu un pistol pneumatic, să-i dea găuri cu mitraliera – dar apoi se gândi că şi mai rău ar fi fost pentru ea să supravieţuiască.

— Unde e? ţipă Antonio.

— Fiică-ta nu are nici măcar bani să-şi cumpere adidaşi pentru volei. I-am împrumutat eu, preciză Olimpia. Dacă şi ăsta mai poate fi numit tată,

vai de ea Italie.

Apoi adăugă orgolioasă:

— Valentina e deosebită, nu a luat nimic de la voi, e o campioană.

— Unde e? ţipă din nou Antonio.

Olimpia tăcu. Poate că se întreba dacă să-i spună adevărul sau să-i închidă telefonul în nas. Pe peronul alăturat, Eurostarul se desprindea de tampoane, încet ca într-un vis. Trenul pentru aeroport trebuia deja să fi ieşit din Roma.

a optsprezecea oră

Sasha o recunoscu imediat. O eşarfa imposibilă din pene de struţ, poşeta de catifea violetă, părul despletit ca nişte alge, gura roşie ca un coral. Deşi era doar o moleculă în mulţimea de turişti, de pierde-vară şi de localnici veniţi în centru pentru promenada de vineri seara, staţionând pe trotuarele de pe Corso, pălăvrăgind în faţa vitrinelor magazinelor de blugi, CD-uri şi *gadget*-uri muzicale, mama Valentinei Buonocore era inconfundabilă. Mergea repede şi şchiopăta uşor. Din când în când se întorcea, ca şi cum ar fi urmărit-o cineva.

— Bună! o salută. Educaţia înainte de toate.

Emma reuşi cu greu să-l identifice, strângând din ochi. Era mioapă, dar nu mai purta ochelari, căci cu ochelari părea nevasta neglijentă a lui Antonio şi nu femeia care se amăgea singură că ar fi. Când îl recunoscu, îi surâse surprinsă. Un surâs atât de luminos – dezinvolt şi în acelaşi timp curios de inocent –, încât Sasha rămase uimit că-i era adresat şi îşi imagină că-l confundase cu altcineva. De altfel, era îmbrăcat diferit faţă de momentele în care trebuia să fie – pentru puştii lui şi pentru părinţii acestora – timidul profesor de italiană, tânărul intelectual sacrificat pe altarul şcolii. Era strălucitor, stilat şi cool. Nu purta ochelarii aceia rotunzi, ci lentile de contact. Practic, era o altă persoană. Căci, cuprins de entuziasm în aşteptarea deosebitei cine din seara aceasta pe Colinele din Maremma şi pentru cele trei zile în hotelul şic din Saturnia, prădase Emporio Armâni de pe bulevardul Babuino: în nişte sacoşe stânjenitoare din carton lucios, ducea acasă o cămaşă şi o haină nouă, precum şi un incredibil costum de baie potrivit pentru terme.

— Sunt profesorul Valentinei, îi spuse, profesorul de italiană, vă mai amintiţi? *Boema,* Ostia antică, ruinele…

— Dacă vă pare că sunteţi atât de uşor de uitat, râse Emma, regretând imediat, căci cusăturile de la gură o dureau, vă subestimaţi teribil.

În clipa aceea lui Sasha îi păru că era ceva nou şi neplăcut în legătură cu chipul ei – dar dădu vina pe machiaj. Excesiv. Cu blăniţa aceea sintetică, părul acela de un blond improbabil, părea proaspăt ieşită dintr-un cazinou.

— Ce mai faceţi?

— Făceam mai bine ieri, răspunse Emma legându-şi cu grijă eşarfa la gât.

— Ciudat, de când trăiesc la Roma n-am întâlnit niciodată pe cineva din întâmplare, remarcă Sasha.

— Probabil că aşa era scris, insinuă Emma. Se vede treaba că dintre toate aceste trei milioane de persoane, noi doi aveam ceva să ne spunem.

— Îmi pare mult să spun că era scris, spuse Sasha, însă putem vorbi oricum. Dacă aveţi zece minute la dispoziţie, vă pot invita la o cafea.

Emma clipi neîncrezătoare. Inima ei speriată începu s-o ia la goană. Coasta dureroasă se făcu simţită. Şi ea fu bucuroasă. La aproape patruzeci de ani, nu credea că avea să i se mai întâmple. Îi păru rău că-l întâlnise într-un asemenea moment pe acest profesor ambiguu, pe care-l curta într-un mod destul de făţiş de luni de zile. Probabil că arăta oribil. Şi, de fapt, ce mult mi-aş dori să-i arăt ce înseamnă o femeie. Chiar dacă nu sunt decât cea care sunt, iar lui nici de asta nu-i pasă. E posibil? E un vis? Care va fi preţul?

— E vorba despre Valentina, explică Sasha, privind hipnotizat gura lucioasă de culoarea cireşei voluptuos întredeschisă.

— Ce a făcut? Oftă Emma dezamăgită.

Ei, poftim. De fapt, la ce se aştepta? Profesorul nu simţea nici cea mai mică atracţie faţă de ea. Nici nu arătase vreodată că observase apariţiile ei asidue la şedinţele de la şcoală. În cele câteva minute pe care Emma încerca să le înmulţească potopindu-l cu întrebări, Sasha evita să o privească, nedezlipindu-şi privirea de pe lucrările elevilor – pe care le ţinea pe masă, aşezate între ei ca o baterie de rachete nucleare. Emma citea în tăcere lucrările Valentinei şi nu mai ştia dacă o răscoleau mai mult cuvintele fiicei sau parfumul învăluitor al profesorului. *Cele trei lucruri pe care mi le doresc cel mai mult: să fiu normală, pe tatăl meu, să fiu normală. Celălalt lucru pe care mi-l doresc uneori este să mor. Astfel, dacă ar trebui să mă mai nasc o dată, aş fi la fel cu ceilalţi. Mie nu-mi este teamă de moarte, ci*

dimpotrivă, o prefer acestei vieţi. Oh, Doamne, trebuie să mă îngrijorez? îl întreba. Nu cred, îi răspundea Sasha. La vârsta fiicei dumneavoastră, mulţi tineri se consideră anomalii şi cred că moartea este preferabilă acestei lipse de conformitate. Conformitate cu ce? întreba ea, fără să înţeleagă. Valentina e atât de corectă. Tocmai din această cauză nu mă iartă.

— Nimic grav, lămuri profesorul. Doar că peste puţin timp vin examenele. Le va trece, dar are multe absenţe, falsifică motivaţiile cu semnătura dumneavoastră, doamnă Buonocore. Am vorbit cu Valentina. Spune că atunci când nu vine la şcoală nu merge nici să se drogheze, nici să fure de prim magazine. Spune că merge în faţa Parlamentului şi aşteaptă ieşirea deputaţilor pentru a vedea dacă reuşeşte să-şi întâlnească tatăl – nu e prea corect că vă spun asta, doamnă Buonocore, dar dumneavoastră nu ştiţi şi cred că trebuia să ştiţi.

Începea să se răcorească. Sasha îşi ridică fermoarul hainei. Din piele, de un albastru deschis, încinsă în talie, îi evidenţia frumos forma umerilor şi fesele. Emma renunţă să privească imaginea aceea plăcută, de teamă că el şi-ar fi putut da seama. Dacă proful şi-ar fi dat seama cât de mult îi plăcea, s-ar fi simţit ameninţat şi ar fi luat-o la fugă. Iar lucrul acesta trebuia să-l evite cu orice preţ. Chiar dacă între ei nu avea să se întâmple nimic, niciodată, chiar dacă totul ar fi rămas aşa, suspendat, ca îngheţat în timp pentru totdeauna, iar ea ştia şi nu putea să facă nimic. De aceea schiţă un zâmbet politicos şi spuse că trebuia într-adevăr să ajungă acasă.

Dar, în mod irezistibil, cu o mişcare de felină, se întoarse, privi mulţimea care cobora pe Corso, examinând parcă faţa fiecărui trecător şi umbra fiecărui colţ de stradă, şi spuse că, la urma urmelor, putea lua o cafea cu el. El ştia atâtea lucruri despre fiica ei. Poate ar fi putut să-i explice de ce a încercat să o otrăvească:

— V-a povestit isprava asta? Mi-a turnat în vin un deget de diluant, noroc că am luat doar o înghiţitură. Când am întrebat-o de ce a făcut asta, mi-a răspuns: *aşa.* Aşa, profesore, de parcă eu aş fi fost ceva insignifiant. Să pui diluant în paharul mamei tale, zic.

Doar atunci când femeia începuse să vorbească, Sasha îşi dădu seama că mama Valentinei avea trei copci pe buză şi o vânătaie violacee, acoperită cu mult fard. Se pregătea să o întrebe ce i se întâmplase, dar doamna Buonocore îşi aranjă din nou şuviţa pe obraz, iar întrebarea i se opri pe buze.

— Vreţi să mergem la Rosati? Propuse Sasha. E aproape.

— Au şi de mâncare? întrebă Emma sceptică, încă n-am mâncat astăzi.

Am dormit rău. Am ascultat în căşti lamentările a sute de abonaţi. Compania telefonică nu mi-a reînnoit contractul. Tocmai mi-am denunţat soţul. I-am distrus viaţa pentru a doua oară. Nu am puterea să vorbesc despre problemele şcolare ale fiicei mele – ar fi vrut să-i spună. Cu tine aş fi vrut să vorbesc despre orice altceva, dar nu despre asta şi nu acum. Dar profesorul Solari nu o mai invitase niciodată la cafea. Şi, deşi în ultimele luni le însoţise pe Valentina şi pe „orfanele" dintr-a III-a B la operă, pentru a vedea *Boema,* şi la sala Argentina pentru a o asculta pe Mariangela Melato cu biletele gratuite pe care le procurase profesorul, totuşi nu i se întâmplase niciodată să rămână singură cu el.

Ocoliră silenţiosul autobuz electric şi se îndreptară spre Piaţa Poporului, atât de aproape unul de celălalt, încât parfumul intens al lui Sasha îi provoca o plăcută stare de bine. La colţul fiecărei străzi se oprea o clipă, cu inima în gât, gândindu-se că ar fi trebuit să-l avertizeze şi să-i explice că într-adevăr nu era o idee prea bună – dacă Antonio o urmărea, pentru profesor ar fi fost de-a dreptul periculos să-i fie în preajmă. Dar se simţea prea disperată şi prea egoistă şi nu reuşise să se lipsească de el. De altfel, pe tot traseul nu-l văzuse pe Antonio printre trecători. Nu o urmărea. Nu avusese nici cea mai mică bănuială. Dacă ar fi ştiut de existenţa lui Sasha Solari, n-ar fi lăsat-o să plece astăzi.

— Mă scuzaţi, sunt atât de neatent, spuse Sasha. Nici nu v-am întrebat cum v-aţi lovit.

Emma se gândi că era înţelept să nu-i spună acestui om cum fusese tratată de un alt bărbat, altfel Sasha ar fi început să o vadă cu ochii lui Antonio.

— Dacă ar fi trebuit s-o spun cuiva, aş fi preferat să v-o spun dumneavoastră, domnule profesor, îi zise împăciuitoare, privind măsuţa din colţul cafenelei, ascunsă de nişte tufişuri, dar cu o panoramă deosebită înspre terasa Pincio. Dar ce să-i faci? Deja am spus altcuiva şi e o poveste pe care nu merită s-o spun de două ori.

De la Rosati se vedea întreaga piaţă goală. Un gol de formă alungită, ce amintea vag de o vulvă, traversată de trecători minusculi, ca nişte spermatozoizi, în spaţiul acela imens, dominat de un obelisc masiv de granit. O imagine pe care Emma o considera neliniştitoare. Roma se lăfăia în faţa lor caldă şi rumenă în lumina solară a după-amiezii. De cafeneaua aceea ştia şi ea, era unul dintre locurile cele mai faimoase din Roma. În revistele pe care le citea mama, numele acela apărea foarte des, fuseseră

fotografiate aici actriţe şi prezentatoare de televiziune. Era un local scump. Ospătăriţele purtau uniforme, mesele erau acoperite cu dantelă fină, iar ceştile erau din porţelan. Dincolo de plantele care protejau clienţii cafenelei, capetele turiştilor pluteau – ca desprinse de trup – rotindu-se fără grabă, de parcă n-ar fi avut unde să meargă, şi niciun trup pe care să-l târască după ele. Emma comandă un sendviş şi un cappuccino, iar profesorul – un ceai cu lămâie. Ea înghiţi preventiv pastilele de slăbit şi îl avertiză clar şi răspicat că nu se simţea bine dacă i se spunea doamna Buonocore, deoarece acela era numele soţului, al fostului ei soţ. Numele ei de familie era Tempesta, iar cel de botez, Emma.

— Un nume foarte literar, observă Sasha.

Literar?

— De ce? Era numele bunicii mele, spuse ea.

Apoi tăcură şi tăcerea deveni aproape palpabilă. Sasha încerca disperat să-şi amintească de ce i se păruse atât de important să-i vorbească acestei femei, pe care nu o cunoştea deloc şi pe care peste mai puţin de o lună nu avea s-o mai vadă niciodată, chiar acum, când el ar fi trebuit să alerge acasă şi să se pregătească pentru sosirea lui Dario. Fusese evident încă de dimineaţă că aceasta nu avea să fie o zi ca toate celelalte, încă de când sosiseră lalelele albastre. Şi senzaţia aceasta îi fusese confirmată de e-mail-ul absolut neaşteptat pe care Dario i-l trimisese după prânz şi pe care el îl citise şi îl recitise perplex. Subiect: *Propunere indecentă. Puiuţ* – îi scria iubitul – *urmează să înregistrez un material cu un preot rare s-a căsătorit. Emisiunea aceasta va stârni un infern. Dacă pierdem alegerile, îmi vor sista programul şi mă vor pune pe lista proscrişilor. Ai fugi în Olanda cu un jurnalist şomer de patruzeci şi nouă de ani? Cândva, avea oarece talent, dar apoi s-a distrus încercând să rezolve problemele sentimentale ale celorlalţi. Gândeşte-te. Mister Verità.* Întotdeauna se semna aşa. Cine ştie dacă într-adevăr credea că este chiar personajul căruia îi oferise numele şi o atât de mare parte din sine însuşi. Lui Sasha nu-i plăcea să-i urmărească emisiunea – cuprins de o puternică nelinişte. Căci Mister Verità, cel care vorbea pe ecran şi zâmbea încercând milostiv să îndulcească neliniştile oamenilor, de fapt nu era în ecranul televizorului, nici într-un studio de înregistrări, ci în altă parte, cine ştie unde. Acolo era doar umbra lui Dario, fantoma lui. Toată după-amiaza nu se gândise decât la cuvintele acelea, întrebându-se dacă exista vreo şansă concretă pentru ca existenţa lui să se schimbe radical. Intrând şi ieşind din acele apăsătoare cabine de probă ale

buticurilor, era convins că răspunsul putea fi afirmativ. Dar, odată cu trecerea orelor, convingerea aceea începea să pălească, iar acum îi părea că toate acele cuvinte erau doar o ironică, aproape insolentă capitulare în faţa realităţii. Şi, dintr-odată, îl cuprinse o repulsie copleşitoare faţă de femeia care îşi ciugulea sendvişul în tăcere, pierdută în cine ştie ce gânduri – dar şi faţă de Dario şi faţă de el însuşi, în timp ce doamna Buonocore sau Tempesta muşca dintr-un alt sendviş – făcând inutilă acţiunea nesănătoasă a pastilelor de slăbit, care ar fi trebuit să-i atenueze senzaţia de foame –, simţea cum se scurge din el orice încredere şi orice speranţă, cufundându-se într-o tristeţe întunecoasă.

De zece ani trăia o viaţă mutilată. Viaţa lui şi cea a iubitului său se intersectau pentru câte o cină sau o noapte furată rutinei unei căsnicii, pe care Dario se încăpăţâna să o considere fericită. Uneori avea cu el o valiză, ca şi cum ar fi venit dintr-o lungă călătorie. Dario se instala în garsoniera din Borgo Pio. Îl dădea jos de pe tron pe Godot, care îl întâmpina pe intrus zbârlindu-şi părul şi mieunând dispreţuitor, pentru ca apoi să dispară jignit, până la plecarea lui. Dario îşi arunca pantalonii şi cămăşile pe fotolii, îşi punea periuţa de dinţi în paharul din baie şi pentru vreo două zile trăiau liberi, cu tabieturi, ca doi soţi. Fiecare îşi avea ritualurile lui, mofturile lui, modul lui de a coborî din pat dimineaţa. Şi totul era familiar şi adevărat. Dar sâmbăta Dario se întorcea la soţia lui. Sasha ura sâmbăta. Şi duminica, şi Pastele, şi Crăciunul, şi Anul Nou. Ştiuse să aştepte. Răbdător, încrezător, convins că mai devreme sau mai târziu comedia scabroasă a căsniciei lui avea să se sfârşească, că Dario avea să discute cu soţia lui, chiar dacă n-ar fi făcut-o – ce importanţă mai avea? –, oricum el urma s-o părăsească şi să se mute cu Sasha. Apoi ar fi împărţit amândoi bucuria unui film, un Crăciun, aceiaşi prieteni. Şi bătrâneţea, şi suferinţa, şi boala, tot ceea ce-ţi rezervă viaţa – nu doar clipele fericite ale aşteptării şi ale pasiunii, care nu înseamnă viaţă, ci doar o soluţie diluată a acesteia, o caricatură.

Dar Dario n-o făcuse. Amâna mereu. La început cu un pretext, mai apoi chiar fără el. Iar acum nu mai era doar un obscur jurnalist al unei televiziuni particulare, ci devenise Mister Verità, cel pe care oamenii îl recunoşteau pe stradă şi căruia îi solicitau ajutorul în rezolvarea unor probleme existenţiale. Din ce în ce mai implicat în rolul pe care-l juca, din ce în ce mai puţin liber şi din ce în ce mai puţin dornic de a se elibera. Iar Sasha nu mai avea douăzeci şi trei de ani, ca în seara aceea când îl întâlnise – într-un gang întunecos din Veneţia, unde Dario venise pentru a lua un interviu unui

skinhead care dăduse foc unui vagabond. Nu mai avea trupul zvelt al lui Tadzio şi părul lung până la umeri. Acum era greoi şi îşi pierdea firele de păr – dimineaţa le găsea pe pernă, fragile şi despicate. Purta ochelari şi nu mai avea speranţe. Îmbătrânea fără să fi fost vreodată tânăr cu adevărat.

Şi, mai mult decât atât, era sătul de minciună, de prefăcătorie, de laşitate. Era scârbit de monogamie, de fidelitate – sătul de cât se înclinase în faţa convenienţelor sociale, a circumstanţelor şi a raţiunii. Ar fi vrut să zgârie caroseria BMW-ului lui Dario cu cheile casei în care el nu avea să locuiască vreodată. Ar fi vrut să-şi ia o catedră într-un sătuc cu convingeri de stânga de lângă Veneţia, pentru a fi astfel forţat să-l părăsească. Ar fi vrut să agaţe un minor român pe Valle Giulia şi să-l ducă acasă. Dar mai mult decât asta, ar fi vrut să o sune pe nevasta lui Dario, să-i ceară o întâlnire şi să-i spună că era cu soţul ei încă de pe vremea când acesta era un nimeni şi că îşi părăsise oraşul, prietenii şi familia, pentru a-i fi alături. Şi-ar fi vrut s-o invite în seara aceasta la petrecerea lor de aniversare – zece ani, o durată remarcabilă. În ziua de astăzi nici căsătoriile, nici maşinile, nici celebritatea nu durează atât de mult. Ar fi vrut să fie nebun şi iraţional, şi depravat. Dar era într-o cafenea stilată împreună cu mama Valentinei Buonocore, eleva lui cea mai bună, dar nici ea nu putuse da sens unui an inutil şi pierdut.

Şi totuşi, ca şi cum ar fi trebuit să-şi joace rolul până la capăt, şi nu ar fi putut face altfel, pe un ton didactic şi pedant, se grăbi să spună că Valentina – chiar dacă era foarte bună la italiană – manifesta o predispoziţie deosebită faţă de ştiinţele exacte. Emma Buonocore sau Tempesta spuse că nu ştia. Nu ştia nimic despre fiica ei. Aşa cum, de altfel, nici fiica nu ştia nimic despre ea. Nimic altceva decât lucrurile care nu contează. Lucrurile pe care le ştiu şi alţii despre noi: numele, vârsta, meseria, starea civilă, uneori şi adresa. Şi cum Sasha avu impresia că Emma Buonocore sau Tempesta ar fi vrut să facă aluzie la ceea ce ea însăşi ştia despre el – adică nimic –, adăugă că familia trebuia s-o încurajeze pe fată în continuarea studiilor, în ciuda acestei crize care se manifesta în şcoală şi-n universităţi. Despre această criză el îşi formase o opinie foarte clară, chiar dacă nu-şi imaginase vreodată că va ajunge să predea la un gimnaziu, deoarece fusese întotdeauna convins de inutilitatea şi nocivitatea şcolii, despre care credea că nu are alt ţel decât împiedicarea dezvoltării şi a creşterii armonioase a tinerilor. În loc să-i înveţe ce înseamnă viaţa şi să-i ajute să se bucure de ea şi s-o trăiască, şcoala îşi făcea o datorie din a o zdrobi, transformând-o într-un eşec amar şi chinuitor.

Sasha era licenţiat în arheologie romană şi participase deja cu mult entuziasm la campanii de săpături în Liban, în Siria şi în Turcia. Dar apoi comisese teribila eroare de a părăsi arheologia, căci la un moment dat nu mai simţise nicio pasiune pentru cioburile acelea prăfuite ce aparţineau trecutului, şi considera că era de datoria lui să încerce a trăi în prezent, oricât de banală şi de nesemnificativă ar putea să pară uneori contemporaneitatea. Trebuia aşadar să fie contemporan cu el însuşi. Aşa încât se întorsese în Italia – care, trebuie să recunoaştem, e o colonie lipsită de importanţă strategică, acum, că Zidul Berlinului fusese dărâmat. E o periferie, chiar foarte degradată – din punct de vedere cultural, se înţelege –, în care orice talent şi orice avânt autentic creator este reprimat, sufocat şi redus la o apăsătoare uniformitate. Dar Italia rămânea totuşi ţara lui, paradisul anilor ’80 – pe care nu ştiuse să-l guste –, tărâmul adolescenţei sale, boomul economic al anilor ’90 – cărora nu ştiuse să le culeagă roadele –, cel al tinereţii sale, şi apoi era Berlusconi – pe care, la fel ca mulţi alţi italieni, nu şi-l dorise, dar îl îndurase –, şi se îndrepta acum spre Italia maturităţii sale. Iar din patriotism italian, trebuia să-i facă faţă.

— Mama mea îl adoră pe Berlusconi, spuse doamna Buonocore sau Tempesta, sugându-şi distrată linguriţa. Zice că o distrează. Gândiţi-vă că tatăl meu era înscris în Partidul Comunist Italian. Colecţiona toate legitimaţiile şi toate carnetele încă din 1956. M-am născut sub cămăşile negre, spunea, şi vreau să mor când preşedinte al consiliului va fi un comunist. Aproape c-a reuşit, aproape. A murit cu o săptămână înainte ca D’Alema să fi depus jurământul. Era sănătos, sănătos tun. Întotdeauna a fost norocos, tatăl meu.

Şi din nou se lăsă tăcerea.

Sasha spuse că începuse să scrie despre problemele sociale pentru un jurnal veneţian, dar dăduse concurs pentru ocuparea unui post în învăţământ ca să facă pe placul părinţilor, care nu credeau că va fi în stare să trăiască din arheologie sau din jurnalism. Fusese numit profesor fără catedră, astfel încât acum nu era nici profesor, nici arheolog şi nici scriitor. Lecţiile îi furau în fiecare zi pofta de a scrie, iar a scrie înseamnă înainte de toate dorinţă – şi toate lucrurile pe care le scria de când era la catedră, încercând să transmită tinerilor secretul literaturii, îi păreau acum inerte şi amorfe. Adică inutile, într-o asemenea măsură încât ajunsese la convingerea că a scrie era un act la fel de arheologic ca şi săpăturile într-un oraş roman. Şi totuşi Sasha ştia că nu există altceva şi că literatura – chiar destinată eşecului sigur

– era singurul lucru care îi permitea să suporte nebunia aceea perversă numită viaţă. Însă nu ştiuse să creeze nici opere şi nici principii. Şi de-acum trecuse de treizeci de ani, vârstă la care cândva credea că avea să fi scris ceva important. Dacă te gândeşti numai că Foscolo îşi începuse *Jacopo Ortis* la optsprezece ani, că D'Annunzio publicase *Plăcerea* la douăzeci şi şase, iar Tasso, la treizeci şi unu, terminase *Ierusalimul eliberat.*

Îi spunea toate lucrurile acestea, pe care nu-şi imaginase vreodată că i le-ar putea spune, pentru a nu-i da ocazia să vorbească, fiindcă se temea că Emma Buonocore sau Tempesta ar fi vrut să-l întrebe lucruri pe care alţii nu trebuiau să le afle despre el, să ştie dacă era căsătorit, logodit, conviv şi cum de nu avea copii. Dar Emma nu-l întrebă. Îl privea fără să-l întrerupă, cu ochii luminaţi de o umbră de melancolie nedemnă, iar lui îi păru la un moment dat că ea ştia totul. Iar asta îl linişti şi-i alungă tristeţea şi proiectele automutilante, Olanda îi păru aproape şi posibilă, iar imaginea Romei purpurii şi calde din faţa lor îi păru o promisiune de fericire viitoare. Şi se simţi fericit pentru el, pentru Dario şi pentru seara care urma.

— E o tâmpenie, mă iertaţi că v-o spun, zise Emma cu o francheţe cu care nu era obişnuit, deoarece cunoscuţii lui nu şi-ar fi permis vreodată să-l contrazică. Acelea erau alte vremuri – astăzi, pentru majoritatea oamenilor, să mori la treizeci de ani este ca şi cum nu te-ai fi născut. Eu abia la treizeci şi şapte de ani am început să înţeleg cine sunt. Şi apoi, nu cred că Italia are ceva de-a face cu faptul că dumneavoastră veţi fi sau nu scriitor. Totul depinde de dumneavoastră, nu de locul unde scrieţi. Cartea dumneavoastră aţi putea-o scrie la noapte, la şaptezeci de ani sau niciodată. Trebuie să încetaţi să vă fixaţi obiective pe care apoi să le potopiţi cu îndoieli. Trăiţi şi scrieţi – e destul.

Sasha îşi spuse că femeile ori cad brusc ca un copac, ori se sfărâmă ca o piatră. Emma Buonocore aparţine celei de-a doua categorii. Acela a fost momentul în care în spatele tufişurilor care umbreau măsuţele terasei Rosati Emma văzu chipul bronzat al lui Antonio care răscolea cafeneaua. Se ridică brusc şi privi împrejur – şi pentru că nu erau decât clienţi şi ospătari, îngenunche şi încercă să se ascundă după statura masivă a profesorului şi vasul care conţinea un buchet de flori din plastic.

— S-a întâmplat ceva? întrebă Sasha surprins.

— Mă priveşte? întrebă ea în şoaptă, agăţându-se de el.

Sasha se trezi prins între măsuţă şi perete, cu părul ei răvăşit peste mâinile lui, în timp ce faţa ei era neliniştitor de aproape de nasturii blugilor

săi.

— Cine? întrebă stânjenit.

Avu impresia că persoanele de la masa de alături aveau de gând să cheme garda de la Moravuri Uşoare. Ruşinându-se, îi surâse ospătăriţei impecabile care venea să-i întrebe dacă doreau să servească şi altceva.

— O felie de tort, spuse.

— Ce fel de tort? întrebă ospătăriţa vădit ofuscată. Cu cremă, cu ciocolată, Sacher, cremşnit?

Părul doamnei Buonocore sau Tempesta îi gâdila degetele. Întâlni privirea unui tip cu piele măslinie care cerceta lista de preţuri afişată la intrare.

— Unul cu mustăcioară, stil Che Guevara, şopti Emma.

Tipul nu corespundea descrierii. Era un turist cu aparatul de fotografiat atârnat de gât. Considera probabil că era prea scumpă cafeneaua aceea, căci întoarse spatele şi plecă.

— Staţi liniştită, nu e nimeni, spuse Sasha.

Emma se ridică, dar nu se mai aşeză.

— Ar fi mai bine să mă întorc acasă, spuse. Îmi pare rău, mi-ar fi plăcut să rămân aici şi să vorbesc cu dumneavoastră despre criza din învăţământ şi despre Italia.

Sasha se întreba dacă mama Valentinei încerca să-l ia peste picior. Se întreba dacă avea obiceiul să-l ia peste picior şi pe bărbatul cu mustăcioară tip Che Guevara, care tocmai îi spărsese buza. Plăti ceaiul, sendvişul şi cappuccinoul, lăsă bacşiş o mie de lire şi luă de pe jos geanta Emmei. Observă că avea mânerul rupt şi, când ea întinse mâna să-şi ia geanta, eşarfa de pene rămase agăţată în scaun, iar Sasha văzu că bluza îi era pătată de sânge. Întoarse privirea, o luă de braţ şi o conduse printre măsuţe spre ieşire. Emma îşi muşcă buzele, căci n-ar fi vrut pentru nimic în lume să-i spună să-i dea drumul – deşi braţul o durea tare şi fiecare centimetru de piele o ustura de parc-ar fi fost biciuită.

Sasha îşi aminti ziua în care îi văzuse tatuajul în chioşcul acela din staţiunea balneară de pe malul mării, la Castelfusano, în sâmbăta Paştelui când, printre bidoane goale şi cutii de bere, îşi goleau buzunarele şi papucii de nisip. Emma Buonocore sau Tempesta îşi scosese nepăsătoare bluza şi îşi îmbrăcase băieţelul care era înţepenit de frig, căci se udase pe faleză. Pusese la uscat pulovărul copilului sub jetul de aer cald pentru uscarea mâinilor, iar Sasha observase dunele roşiatice care răsăreau de sub dantela

sutienului ei negru, dar, mai ales, observase marele „A“ azuriu tatuat pe pielea albă a umărului ei drept. Iniţiala marii mele iubiri, spusese Emma, tâmpenii care se fac la douăzeci de ani. Acum mă văd obligată să mă îndrăgostesc de un tip cu aceeaşi iniţială, iar Sasha se înroşise, căci nu ştia dacă ea ştia că numele lui era Alessandro.

Când ajunseseră în centrul acelei pieţe imense şi goale, Sasha se oferi să o însoţească acasă – poate pentru că nu reuşea să se debaraseze de bunele maniere pe care i le inoculaseră părinţii. Sau poate deoarece, contaminat de neliniştea Emmei Buonocore sau Tempesta, îi părea şi lui că simte într-adevăr prezenţa ameninţătoare a tipului cu mustăcioară din spatele lor. Chiar dacă nu se luase niciodată la pumni cu nimeni, îi plăcu să-şi imagineze că era în stare să-l înfrunte, să-l neutralizeze şi să o apere. Spuse că avea sentimentul că nu o putea lăsa singură. Adică avea datoria morală de a preveni ceva ce i se putea întâmpla. Emma îşi spuse surprinsă: ce drăguţ, vrea să-şi piardă tot timpul acesta cu mine, iar eu nici măcar nu-i sunt simpatică.

— Am lăsat maşina în parcarea din strada Veneto. Dumneavoastră unde locuiţi? o întrebă.

— Imaginaţi-vă una dintre acele periferii despre care vorbeaţi – destul de degradată, din punct de vedere cultural, bineînţeles, răspunse Emma sarcastică.

Sasha o încasă şi pe asta. Nu reuşea niciodată să ghicească starea de spirit a acestei femei isteţe, agresive şi volubile. Erau clipe în care îi părea amuzantă şi senină, iar apoi, pe neaşteptate, fără un motiv plauzibil, se revolta furioasă, aproape cu ură.

— Atunci vă însoţesc până la staţia de metrou, insistă el.

Trebuia să treacă prin strada Condotti, iar dacă ea lua metroul din staţia Spania, era în drumul lui. Emma surâse, căci nu ştia dacă vorbeau în glumă sau utilizau un cod secret, pentru a ascunde semnificaţii mai profunde.

— N-ar trebui să mă răsfeţi, îi spuse, căci s-ar putea să mă obişnuiesc.

Nu-şi dădu seama că îl tutuise.

— Să rămâi fără femeie în casă e într-adevăr o problemă, se alătură imediat discuţiei mama Guendalinei, tolănindu-se pe o sofa care o cuprinse scârţâind. Şi eu mă aflu în aceeaşi situaţie, e îngrozitor.

— Dar cum se poate aşa ceva? se miră mama lui Cristian. Iarăşi?

— A trebuit să o schimbăm – nu era bună, oftă mama Guendalinei. Femeile de serviciu nu mai sunt ca altădată.

— Maja, dacă vrei, interveni serviabilă mama lui Lorenzo, pot să-ţi recomand o îngrijitoare din Eritreea, excepţională – a rămas fără loc de muncă fiindcă bătrâna ei a murit pe neaşteptate, infarct, imaginează-ţi ce ghinion, era sănătoasă tun, e de încredere, e sora îngrijitoarei mele…

— Din Eritreea? întrebă Maja neîncrezătoare, înţelege italiana? Eu şi Elio vrem personal care să vorbească bine limba, deja o avem pe Sidonie, care îi vorbeşte Camillei în franceză, şi dacă nici femeia de serviciu nu ştie italiana, vocabularul ei va ajunge…

— Ai perfectă dreptate.

Mama Carlottei, prinse din zbor şansa de a se amesteca în vorbă, căci până acum nu fusese băgată în seamă.

— Nu-ţi lua o străină, deoarece copiii cresc cam imbecili în prezenţa lor – serios, străinele nu te înţeleg când vorbeşti cu ele, au obiceiuri ciudate, şi apoi nu ştii niciodată ce-i învaţă pe copii, iar cei din Eritreea sunt musulmani.

— Ba să ştii că sunt creştini, replică mama lui Lorenzo. Aceasta vorbeşte perfect italiana, a făcut chiar şi şcoala italiană, cândva Eritreea făcea parte din Imperiu, nu?

Apoi lăsă baltă lecţia de istorie, căci ospătarul începuse să aducă prăjituri mamelor micuţilor invitaţi.

— Ţin să precizez că nu sunt rasistă, spuse absentă mama Guendalinei.

Cufundându-şi linguriţa în tort, observă că era plin de frişcă, şi aşeză scârbită farfurioara pe măsuţă, fără a-şi da seama că atinsese poşeta Majei – un săculeţ Gucci deosebit de elaborat din piele ce imita pielea de piton.

— Nu vreau ca Guendalina să crească în preajma unei persoane de culoare, dar nu din rasism – dimpotrivă, eu îi consider pe negri foarte frumoşi, o rasă într-adevăr superioară, gândiţi-vă la Carl Lewis, Denzel Washington, Naomi Campbell, dar asta ar putea să-i provoace o criză. De identitate, vreau să spun – la urma urmelor, ea e albă.

Maja se întrebă cum ar putea să îndepărteze farfurioara fără să bată la ochi: îi era teamă că poşeta putea să se păteze. La urma urmelor, era un model realizat doar într-o sută cincizeci de exemplare şi era destinat prinţeselor, vedetelor pop şi nevestelor de sultani – ea îl obţinuse doar datorită prieteniei sale de mai bine de zece ani cu directoarea de marketing.

— Cele mai bune sunt polonezele, spuse suav mama Matildei. Parohul nostru ar putea…

— A, nu! Polonezele nu! Nu-ţi lua o poloneză, doamnă Fioravanti, spuse o femeie al cărei nume Maja se străduia zadarnic să şi-l amintească.

Aceasta îi fusese deja prezentată şi n-avea cum s-o mai întrebe.

— Nu vă recomand, eu am avut o ucraineancă, mânca usturoi şi mirosea de la o poştă.

— Dar cred că Ucraina nu mai aparţine Poloniei – observă Maja, muşcând dintr-o cireaşă cu gust de plastic.

Nu era deloc mulţumită de serviciile firmei de catering. Deloc. Cu toţi banii pe care-i cheltuise, se aşteptase la altceva, nicidecum sendvişuri unse cu maioneză şi şuncă atât de uscată, încât părea talpa unui papuc – fusese o adevărată înşelătorie. Să sperăm că măcar animatorii vor fi de calitate, m-au asigurat că sunt cei mai buni din Roma. Magul fusese într-adevăr priceput. Trucurile lui cu iepuraşi şi papagali i-au lăsat pe mititei fără suflare.

— Cred mai degrabă că se află în Rusia, nu? spuse mama Carlottei, atrasă imediat de o meringă.

— Poloneza mea e o femeie deosebită, gemu mama Matildei.

— Dar se îmbracă prost, îşi cumpără papuci din piaţă, e foarte neîngrijită, draga mea, insinuă mama Guendalinei cu un surâs acid. După părerea mea, ar trebui să-ţi cauţi una mai prezentabilă – nu că mă bag, dar ţi-o spun din tot sufletul, nu face o impresie plăcută.

— A, nu contează, ştie să calce cămăşile ca bunica mea, celelalte nu ştiu să calce, poate pentru că în ţările lor nu aveau fier de călcat.

— Chiar nu au fier de călcat? se miră necunoscuta, cine dracu’ era? În Italia avem fier de călcat măcar de o sută de ani! La târgul de binefacere din Parco dei Principi am cumpărat un fier de călcat din fier, de pe la 1800 – îl folosim ca ghiveci.

— Oricum, pot să spun că poloneza mea ştie să facă de toate, spală, calcă, şterge praful, casa întreagă e oglindă – celelalte pe care le-am avut erau murdare. De altfel, când mergi în străinătate îţi dai seama că popoarele subdezvoltate nu-şi bat capul cu igiena, trăiesc în mizerie.

— Cred că asta ţine de religie, descoperi gânditoare mama Carlottei. Îţi aduci aminte ce mizerie era în India? Săraca Lucrezia a contactat o hepatită îngrozitoare – încă nu şi-a revenit.

— Eu nu înţeleg de ce trebuie să mergi în vacanţă în India, scârţâi o femeie care până acum fusese tăcută, privind-o pe Maja cu ochii fardaţi cu

verde.

Avea părul încărunţit la tâmple – poate era o bunică. Sau poate că nu, poate era o femeie cinică şi răutăcioasă care avusese primul ei copil la patruzeci de ani, nu ca ea, care la douăzeci şi cinci o avea deja pe Camilla. Femeia aceasta se bucurase de viaţă, aşteptase până la ultimul ovul, şi bine făcuse. Cine ştie cine era.

— De ce au europenii masochismul ăsta? scârţâi mai departe cinica. Merg în vacanţă în locuri unde mizeria se lipeşte de tine. Mizeria nu e pitorească, e oribilă. E mult mai bine în Polinezia, acolo nu există sărmani. Sau măcar în Bermude, chiar dacă acum nu mai sunt locuri atât de exclusiviste. Noi, în vara asta, vom face o croazieră cu iola în Insulele Tonga. Voi ce faceţi, Maja? Tot la vila voastră din Maremma? Ei bine, te înţeleg, e inutil să zbori douăsprezece ore cu avionul, să te paşaportezi până în Mauritius sau în Insulele Andaman atunci când eşti stăpânul unui paradis ce se deschide în spatele casei tale.

Maja aprobă înclinând capul. Vila, o, Doamne, ideea de a se închide împreună cu Camilla în vila aceea luxoasă ce dădea spre Marea Tireniană, la umbra ruinelor etrusce din Cosa, timp de trei luni, o indispuse imediat. Lunile de sarcină, lunile vitaminelor, ale clorului şi ale ecografiilor. Lunile diformităţii, ale incertitudinii, ale temerilor.

— Când se formează guvernul? se informă o doamnă cu faţă de copil, căreia nimeni nu-i adresase vreun cuvânt – căci toate, asemenea Majei, crezuseră că este o *baby-sitter.* La o lună după alegeri? Asta înseamnă că veţi avea o vacanţă scurtă, căci am văzut că sondajele au rezultate pozitive.

— Foarte bune, aprobă Maja. Avem cel puţin cinci puncte în plus.

De fapt, nu mai reuşea să se intereseze de ceremoniile carierei lui Elio. Cu ani în urmă, când Elio se aruncase în valurile politicii, nutrise în taină dorinţa de a deveni prima adevărată doamnă a Italiei – singura naţiune occidentală care trimisese în jurul lumii nişte bunicuţe şi nişte tovarăşe partizane, casnice sau copii ale Rahelei, chiar şi amante pline de nuri, dar niciodată o femeie modernă care putea să reprezinte femeia italiană a anului 2000. O Jacqueline Kennedy tânără, cosmopolită, frumoasă, licenţiată şi demnă de a fi protagonistă şi de a deveni reprezentantă a Organizaţiei Mondiale a Refugiaţilor, demnă de a călători cu avionul prezidenţial şi demnă de a fi liderul cauzei pentru abolirea minelor antipersonal. Dar visul ăsta – ca multe altele, din păcate – era destinat să fie unul pueril, ce nu avea să se împlinească, ci se topise ca un fum. Elio nu avea să devină preşedinte,

nici ministru, şi asta nu pentru că nu ştiuse să-şi aleagă relaţiile şi prieteniile, nici din cauza părului prea puţin telegenic sau a dinţilor strâmbi – pe care putea oricând să-i aranjeze –, ci pur şi simplu pentru că era prea inteligent ca să devină într-adevăr cineva şi prea stupid pentru a se preface că nu este. Cel mult – dacă ar fi reuşit să evite uneltirile şi capcanele semănate în calea lui – ar fi rămas ceea ce era şi acum – umbra altuia, paratrăsnetul lui, consilierul lui. Iar Maja îşi dorea acum să fie ignorată de fotografi şi să nu mai apară în ziare alături de el. Chiar dacă indiferenţa aceasta şi dezamăgirea o nelinişteau ca o trădare.

— Religia n-are nicio treabă, spunea alta cu nişte ochi apoşi, pe care Maja şi-o amintea de la ultimul dineu electoral al lui Elio – adeziunea costa un milion de persoană – căreia îi mai şi zâmbi, cu toate că o enerva vocea ei răguşită. Eu am o tunisiană foarte curată, ţi-o recomand, tunisienii sunt practic italieni, doar că sunt musulmani, e singura diferenţă.

— A, nu, eu o musulmană n-aş vrea – e o religie care mă înspăimântă, sunt înapoiaţi şi îşi tratează femeile ca în Evul Mediu, exclamă scandalizată mama Guendalinei.

— Oricum, şi în Ucraina sunt catolice, interveni Maja, pentru a spune ceva.

Altfel invitatele ar fi considerat că ea nu mai dă atenţie conversaţiei. Sau chiar mai rău, că le trata cu superioritate – păcatul cel mai grav, în care sentimentul ierarhic al excluderii era singurul neatrofiat. Dar nu era sigură – poate că erau ortodoxe?

— Mă rog, religia nu are o atât de mare importanţă – la urma urmelor, şi sud-americancele sunt catolice şi nu ţi le recomand deloc; eu n-aş lua niciodată o sud-americancă, n-au niciun chef de muncă, poate pentru că amerindienii au fost făcuţi sclavi şi le-a rămas această aversiune faţă de muncă, această ură faţă de stăpânul alb. Aveam o peruviană, peruvienele sunt cele mai rele, ei bine, când aveam oaspeţi servea la masă, nu-ţi spun cât de stângace era şi cât de nepoliticoasă, încât ne ruşinam şi ne privea prietenii cu ură, ascultă-mă bine, cu ură, încât ne era teamă că într-o zi avea să ne omoare pe toţi asfixiindu-ne cu gaz. Noaptea, Guido se ridica din pat pentru a controla dacă nu deschisese robinetele de gaz – am fost obligaţi să o dăm afară.

Această dramatică povestire a doamnei cu vocea răguşită fu urmată de o tăcere aprobatoare şi înţelegătoare faţă de riscul la care fusese expusă familia.

— Mama mea are o ecuadoriană care nu rupe un cuvânt în italiană, deşi sunt deja doi ani de când stă aici, dar nu a învăţat nimic, nici nu e în stare să răspundă la telefon, spuse mama Guendalinei.

Era obsedată de mama ei şi, ca urmare, îşi obseda la rândul ei fiica, păianjen obraznic, pe care Camilla o ura, dar pe care Elio insistase să o invite, căci tatăl ei era un tip important la Casaţie şi astfel, într-o zi, putea să-i fie util.

— Nu-ţi spun că trebuie să o accepţi – mama spune că seamănă cu o maimuţă şi că o sperie, ştii, e născută în ’32, a văzut lumea schimbându-se, puneţi-vă şi voi în locul ei, femeie care nu a mai văzut vreodată un negru, iar acum este forţată să-l considere egalul ei, iar în ziua de astăzi nici nu-i poţi spune negru, e mai rău decât o înjurătură. Urla că nu voia să fie atinsă de maimuţa acesta, nici nu pot să-ţi spun cât m-am chinuit să o conving, în cele din urmă aproape că am forţat-o, căci noi nu ne puteam ocupa de ea, te trimitem la azil, i-am spus, şi în cele din urmă a acceptat maimuţa aceasta, care de altfel e destoinică, sărăcuţa.

Maja se strădui să zâmbească, dar toate bârfele acelea îi provocaseră o durere de cap cumplită şi îşi dori cu disperare o aspirină. O, nu, nu avea voie să ia aspirină. Dumnezeule, Dumnezeule, nu trebuia să-i fi spus. Peste câteva săptămâni, peste vreo lună, Aris şi-ar fi dat seama singur. Nu ar fi reacţionat astfel. Am stricat totul.

— Chilienele sunt mai educate, comentă mama lui Lorenzo. Nu sunt ţărance, vin de la oraş – Chile este o ţară modernă, ca Franţa. Sora mea are o chiliană care la Bogota era medic stomatolog. În Chile este criză economică.

— O, nu! exclamă dezgustată mama Carlottei, soţia unui onorabil fost membru al unui partid care fusese dizolvat, dar care rămăsese un personaj influent. Chilienii sunt comunişti, vă amintiţi anii ’70, vă amintiţi Intilimani, toate acele ponchouri, *El pueblo unido,* steagurile roşii, voiau să elimine proprietatea privată, şi când te gândeşti că acum vor să-l trimită în judecată pe generalul Pinochet, chiar că se învârte roata istoriei, atunci au fugit toţi în Italia, manifestau, cereau bani, îţi aminteşti, Maja? Nu, erai prea mică, tu eşti prea tânără, a fost îngrozitor, eu n-aş lua niciodată o chiliană.

— Şi în Argentina este criză economică – noi am investit mult în obligaţiuni argentiniene, pentru că au profit de 12%, argentiniencele de origine italiană vor să se repatrieze, sunt aproape italience, ai putea să-ţi cauţi o argentiniancă italiancă, sugeră mama Matildei.

— Argentinienii sunt ca şi napolitanii, tăie scurt mama lui Lorenzo.

Din câte-şi amintea Maja, aceasta parcă era căsătorită cu un napolitan.

— Napolitanii, continuă, sunt atât de distractivi, gândeşte-te la Toto, la Massimo Troisi, sărmanul, a murit atât de tânăr, dar argentinienii se aseamănă mai mult cu cei mai răi dintre napolitani, aşa, ca Maradona, oameni fără chef de muncă.

Din salonul alăturat, ţipete excitate se apropiau ameninţător. O hoardă de copii se împrăştie prin sală. Îl fugăreau pe unul dintre clovni – cel mai mititel, cu nasul mare şi fleşcăit şi cu trompeta în mână. Apoi descoperiră un bileţel strecurat într-o coloană şi îşi continuară vânătoarea de comori în jos pe scări. Maja îşi dori ca animatorii să fi socotit bine numărul invitaţilor, astfel încât să găsească surprize pentru fiecare – învingători şi învinşi: micuţii nu suportă înfrângerile. Şi, ca să spunem adevărul, nici cei mari.

— Noi am fost în Venezuela acum zece ani, când Carlo era responsabil cu instalaţiile petrolifere, continuă ţâfnoasă mama lui Matilde, care voia neapărat să spună tuturor că soţul ei era director la ENI. Sunt o rasă frumoasă, fetele sunt minunate, parcă ar fi toate dansatoare de samba, din păcate nu prea se găsesc venezuelence în Italia.

— Ce să-ţi spun, sud-americancele se gândesc doar la dans, observă răutăcioasă femeia care nu era *baby-sitter,* dar care avea o faţă de copil şi aerul unei suferinţe îndelungate, provocată de abilitatea de dansatoare a sud-americancelor. Samba, rumba, merenga, tot acel dezmăţ, dar când e vorba de muncă nici nu le mai vezi. Cele mai bune sunt filipinezele – avem una la noi de zece ani şi e deosebită, nu ştiu ce m-aş face dacă ne-ar părăsi, acum şi-a chemat şi copiii, noi nu eram de acord, dar în cele din urmă am ajutat-o să-şi facă actele, ce să faci, trebuie să fim omenoşi, ar trebui să vedeţi ce drăguţi sunt, cu ochii aceia migdalaţi şi cu pielea bronzată, dar ea oricum nu vrea să ne părăsească, zice că fiii ei vor sta la sora ei, sper să fie aşa, căci Alessia şi Giulia sunt prea ataşate de ea şi ar fi o traumă pentru ele dacă am pierde-o.

— Eu cu filipinezele am avut o experienţă cumplită, declară mama Guendalinei. Am avut una care atunci când rămânea singură îşi suna soţul la Manila, nici nu pot să-ţi spun ce factură, am pus lacăt la telefon, dar era şmecheră, ştia să-l deschidă, a trebuit să o dăm afară.

O, Dumnezeule, destul, era gata să urle Maja, de ce începuse povestea aceea cu Navidad, care îi părăsise pentru a se întoarce la Caracas? De ce? Deoarece nu avea nimic să le spună acestor doamne, iată de ce. Deoarece

nu era ca ele, chiar dacă se prefăcea că este. Sau poate că fusese cândva, dar acum nu mai era. Le ura. Dac-ar fi putut, le-ar fi luat la şuturi, le-ar fi dat afară pe scări. Dar nu putea. Nu poţi niciodată să spui ceea ce gândeşti. Facem schimb de glume şi de minciuni – ca la teatru. Ar fi mai bine să fim surzi şi muţi. Peşti, cum spune Aris. Rostise numele lui Navidad pentru că nu avea ce spune, ca să nu tacă, să nu se gândească la apartamentul din faţa Vilei Cavalerilor de Malta, la parfumul mandarinului, la ochiul prin care dacă te uiţi vezi exact cupola de la San Pietro, la marele salon în care i-ar fi plăcut să-şi întindă rogojina ei de cocos şi în care i-ar fi plăcut să-şi atârne şalurile şi tablourile aborigenilor australieni – pe care, deoarece nu erau în ton cu restul mobilierului vilei, ea şi Elio le depozitaseră în pod. Dar mai ales pentru a nu se gândi la Aris, pe care nu reuşea să şi-l scoată din minte şi care îi apărea dincolo de feţele de păpuşi ale mamelor invitate şi îl vedea privind-o sever, fără să-i surâdă, din colţul salonului, în care el nu era. Aris, pe care nu l-am minţit niciodată, care mă cunoaşte cu adevărat. Singurul în faţa căruia m-am arătat aşa cum sunt, în monstruoasa mea răceală. El, care acum poate că mă urăşte şi mă dispreţuieşte. Aris – ce tânăr curajos, plin de utopii, intransigent, măcar dacă ar rămâne mereu aşa cum e, dacă timpul nu l-ar transforma într-un individ arid şi meschin, şi dezamăgit ca toţi ceilalţi. Aris, care o aşteptase cât timp ea se juca de-a clienta agenţiei imobiliare – iar apoi, când refuzase să urce în maşină, o privise melancolic şi distant. Ca şi cum totul s-ar fi sfârşit, sfârşit, Dumnezeule.

Dar doamnele erau terorizate de tăcerea care putea să se aştearnă asupra lor dacă se întrerupea această conversaţie. Erau îngrozite să stea faţă în faţă, să discute, să-şi asculte una alteia laudele, să admire inteligenţa, priceperea la dans, la echitaţie sau în limbaj a vreunui copil, lucru care bucură imens un părinte, dar îi plictiseşte enorm pe ceilalţi. Îşi doreau să epuizeze problema aceasta până la soluţionare: voiau, trebuiau să o ajute, sau măcar să se prefacă, şi fiecare voia să-şi câştige meritul de a-i găsi femeia de serviciu. Maja îşi apăsă tâmplele. Doamne, Dumnezeule – ar fi vrut să urle. Nu mai vreau să rămân aici. Vreau să plec. Trebuie să vorbesc cu Aris. Trebuie să lămuresc lucrurile. Am nevoie de adevăr ca de aerul pe care-l respir. Unde eşti, băiatul meu? Nu vreau o femeie de serviciu, nu-mi pasă, mă lipsesc, aştept întoarcerea lui Navidad, vă rog, vă implor, tăceţi.

Şi în sfârşit echipa condusă de Camilla reapăru de pe scări urmându-l pe clovnul care ducea cufărul cu comori. Al doilea clovn sufla bucuros în trompetă, iar al treilea izbea în tobe. Şi în timp ce învingătorii scoteau din

cutie micile cadouri împachetate în hârtie roşie, iar clovnii împărţeau micilor înfrânţi cadouri învelite în hârtie albastră, încet-încet, clovni, învingători şi învinşi suflau pe rând în trompete într-un concert asurzitor de orăcăieli. Trapezistul, apărut pe neaşteptate, începu să umfle enorme baloane de săpun, mari ca nişte papuci, motani sau mingi, şi toate discuţiile se topiră în faţa acelei magii uimitoare, iar femeia de serviciu a doamnei Fioravanti nu mai fu găsită în ziua aceea.

a nouăsprezecea oră

La fluierul arbitrului, iapa aruncă o privire ucigătoare adversarelor în tricouri albe – braţe atârnate şi genunchi flexaţi dincolo de plasă, într-o aşteptare tensionată. Aruncă mingea, sări şi o lovi cu toată puterea, cu palma deschisă. Mingea coborî neaşteptat dincolo de linia de trei metri. Valentina se lansă cu pumnul înainte – dar mingea ţâşneşte spre tavanul înalt al sălii şi se pierde în tribune. Punct pentru echipa galbenă. Şase amazoane hotărâte şi teribil de agresive – o imagine feminină atât de ameninţătoare şi de neliniştitoare, încât Antonio se simţea ameţit. Fetele cu tricouri albe se adunară în cerc, umăr la umăr, strigând – către podea sau poate pentru a se îmbărbăta:

— Luptă! Luptă! Luptă şi vom reuşi.

Dintre ele, Valentina era cea mai mlădie, iar la zdruncinăturile acelea marţiale se clătină. Iapa luă mingea şi se aşeză din nou dincolo de linia de fund. Aruncă o altă privire criminală adversarelor – de fapt, chiar Valentinei, pentru a o intimida.

— A, scorpie scârboasă, ai două crăcane de parc-ai fi o masă! strigă un puşti cu haină din piele de ren care se agita chiar lângă Antonio.

Ei bine, nu era tocmai puşti. Era o pălugă lungă de vreo doi metri, dar cu o faţă de copilaş, aproape imberbă – cele câteva fire de păr care-i răsăreau pe bărbie îl făceau să semene cu o subsuoară. Pentru o clipă Antonio se gândi să-i spargă nasul, dar apoi îşi dădu seama că acesta adresa complimentele echipei adverse. Tânărul acela deosebit de înalt ţinea cu echipa Valentinei, AS Esquilino. O echipă mică născută pe terenul de ciment al oratoriului Bisericii San Vito. Dar era pepiniera echipei

Universităţii, care juca în seria B. Urlându-şi insultele din ce în ce mai elaborate şi mai violente, tânărul înalt reuşi s-o demoralizeze pe iapă, care execută o lovitură slabă – mingea se opri în fileu.

Tânărul strigă:

— Hai, Vale, eşti cea mai tare!

Antonio făcu un balon de gumă şi-l pocni dezgustat. Era prietenul ei? Valentina avea deja un prieten? Valentina, cu numărul 9 întipărit pe spate, cu degetele învelite în bandaje albe. Avea pantalonaşi scurţi ce-i lăsau să se vadă picioarele dezgolite, subţiri ca nişte scobitori, cu o musculatură abia schiţată. Fetiţa lui. Când Valentina înscria câte un punct, Antonio ţâşnea în picioare lângă balustradă, aplauda, gesticula şi striga numele ei, care din cauza acusticii proaste răsuna îndelung sub bolţile sălii. Prima dată Valentina se întorsese spre public, surprinsă. Cum în tribune nu erau mai mult de cincizeci de spectatori, îl observase imediat pe Antonio, care se ivea dintr-un grup de studenţi de la Virgilio şi de prieteni de pe zidurile din Piaţa Dante – poate că printre ei era şi Jonas? Îi surâse. Apoi, pe durata primului set nu mai nimerise nicio minge.

Cine e harapul acela? o întrebase Miria, profitând de *time-out.* Tatăl meu, îi răspunse ea fără chef. Miria îl mai privi o dată, nepăsătoare la instrucţiunile antrenorului. La naiba, ce prietenă mai eşti şi tu, şoptise ea, de ce nu mi l-ai prezentat? Valentina speră că aceasta glumea, dar îşi dădu seama că Miria vorbea serios. Dacă acesta este efectul pe care tatăl tău îl are asupra ta, nu-l mai chema la meciuri – îi sugerase antrenorul privindu-l nervos pe gladiatorul cu capul ras care se agita în tribună. Valentina îşi trase câteva palme, temându-se ca nu cumva să fie înlocuită. Era pentru prima dată când antrenorul o distribuia în prima echipă. Ea, de obicei, le însoţea pe cele mari şi rămânea întotdeauna pe banca de rezerve. Sâmbătă sau duminică dimineaţa, pe terenurile din suburbii şi în cartierele de dincolo de şoseaua de centură – terenuri de ciment, în aer liber, fără tribune sau public – juca doar cu şcolăriţele, cele de-o vârstă cu ea, lipsite de pasiunea întrecerii. Întorcându-se pe teren îl salutase, fluturându-şi mâna. Antonio îi arătase pumnii strânşi – semn că trebuia să joace tare, să arate ce poate.

Tati e aici. Tati a venit să mă vadă. Chiar dacă luni de zile nu îşi dorise altceva decât şansa de a juca în prima echipă, era atât de fericită că îl vedea, încât la un moment dat nici nu-i mai păsa de meci. Acum, când obţinuse în sfârşit ceea ce voia, nu mai era ceea ce îşi dorise, ci pur şi simplu un lucru obţinut. Şi astfel, îl privea pe tati în loc să privească mingea – tati în civil,

oacheş, într-un costum de in de culoarea nisipului. Tati, cu ţeasta lucioasă, cu barba-cioc, cu obrajii roşii de căldură – şi de fiecare dată când îşi ridica privirea înspre tribune se temea că s-ar putea să nu-l mai afle. Că s-ar putea să vadă o bancă goală. Îi era teamă că tati avea să se plictisească sau că ar fi trebuit să plece din nou pentru a-i proteja spatele onorabilului Fioravanti şi ar fi putut pleca înainte ca ea să-i poată vorbi. Şi cine ştie când avea să-l mai revadă. Ea era înţepenită în centrul terenului, forţată să alerge după o minge, iar tati putea să dispară încă o dată – şi l-ar fi pierdut.

Dar Antonio nu părea să intenţioneze să plece de data asta. Dimpotrivă, rămânea în tribună, relaxat şi preocupat de soarta unei echipe despre a cărei existenţă nici măcar nu ştia în urmă cu o oră. Mesteca gumă, îşi scosese haina şi rămăsese în cămaşă. Iar Valentina înţelese că venise anume pentru ea. În cele din urmă se obişnui cu prezenţa lui, atât de neaşteptată şi atât de nepotrivită cu această sală. Şi din clipa aceea nu mai simţi junghiurile dureroase care veneau de la rana de la buric şi jucă doar pentru el. De fiecare dată când sărea la fileu şi trimitea mingea înjumătăţea adversă, în timp ce coechipierele o înconjurau lăudând-o, ea îl privea pe el. Iar tati aplauda – şi se entuziasma chiar dacă nu ştia nimic despre volei.

Deşi nu cunoştea regulile jocului, şi chiar îl plictisea de moarte, Antonio sfârşi prin a se distra de minune. Iar bufnetul surd al mingii de piele izbite, maltratată şi lovită în mijlocul acelor urlete şi incitări în zgomotul asurzitor al sălii de sport, îi aduse în minte o altă minge, un alt meci, o altă zi. Astăzi putea spune că întreaga lui viaţă fusese determinată de o minge. Nici măcar Valentina n-ar fi existat fără mingea aceea.

O minge mizerabilă de plastic, roşie cu încrustaţii negre, cumpărată de la un chioşc de pe malul mării la Ostia. Pe atunci era militar la Cecchignola. După şase luni de exil la Macomer, îl transferaseră în cele din urmă la Roma, căci un unchi milos găsise o recomandare potrivită pentru a-l aduce înapoi pe continent. Din toată Roma nu cunoştea decât cazarma, metroul, nişte magazine de blugi de pe Corso şi scările de la Trinità dei Monti, pe ale căror trepte abrupte şi alunecoase se învârtea într-o spasmodică vânătoare de prietenii. Fetele din Roma se lăsau abordate uşor, erau sociabile şi zâmbitoare, dar când trebuia să stabilească o întâlnire, când aflau că era soldat, ajungeau toate să-l păcălească şi să-i dea numere de telefon false sau inexistente. La Roma, Antonio se simţea pierdut: nu-i plăcea, era prea mare şi prea goală, cu toate pieţele acelea în care te pierzi, cu zidurile învechite, cu palatele ei părăginite, până şi lumina era palidă, încât părea lipită pe ele

de zeci de secole. Un oraş copleşitor, care nu ştie să păstreze distanţele, ca o femeie prea exuberantă. Şi apoi, indolentă, leneşă, Roma era un oraş fără port şi fără fabrici. Ce făceau oamenii la Roma? Din ce trăiau? La terminarea stagiului militar, Antonio voia să se întoarcă acasă şi să se transfere la Reggio Calabria sau la Messina, sau la Salerno, cine ştie – acolo unde era un port, erau şantiere, ar fi fost cu siguranţă ceva de lucru pentru el. Încă nu-şi imagina că avea să se înscrie în poliţie. Avea o diplomă de maistru mecanic. Îi părea enorm.

Era o duminică de iulie – şi pentru prima dată, după nenumărate corvezi îndeplinite în cazarmă, de la curăţenia în veceuri, spălatul farfuriilor până la curăţatul cartofilor, i se dăduse o permisie. Împreună cu alţi militari în termen, rătăciţi şi singuri ca şi el, urcaseră în trenuleţul de Ostia. Trenuleţul intră sub pământ, străbătând galerii pline de funingine, negre, întunecate, mirositoare, aproape sufocante – apoi ieşi iar la suprafaţă. Se umplu. Alerga printre cartiere strălucitoare de marmură şi zgârie-nori şi apoi prin periferii din ce în ce mai împrăştiate, apoi printre pini, oleandri şi palmieri, trecând dincolo de enigmaticele ruine milenare, şi în cele din urmă se opri. Căsuţe joase cu varul corodat de aerul mării şi hoteluri neîngrijite, cu draperii învrâstate ce acopereau terasele ca nişte pleoape, se aliniau în faţa mării. Era miros de alge, de scoici şi de cocos proaspăt. Ostia îi plăcu imediat. Ca şi Emma, de altfel. Pe malul mării, Salvatore insistase să-şi cumpere o minge. Altfel, ce să facă o zi întreagă cinci militari aflaţi în permisie?

Pe la unsprezece plaja era o întindere de umbrele, găletuşe, palete, frisbee, scăunele de plastic, măşti şi salteluţe. Se plimbară îndelung sub soarele arzător, trecând peste trupuri încinse, pe lângă mame panicate pentru că-şi pierduseră copilul din vedere şi pe lângă cupluri care jucau tenis, ameninţând siguranţa celor care se scăldau cu mingi îngreunate de apă. Se aşezară în singurul spaţiu rămas liber între malul mării şi gardul stabilimentului vecin. În spatele gardului fâlfâia un drapel roşu. Din când în când, un megafon ridicat pe un soclu din papură îi invita pe clienţii stabilimentului la jocuri şi petreceri la care ei nu puteau participa. Se simţeau excluşi. Pentru a înlătura senzaţia că sunt nişte paria pe plajă la fel ca în oraş, soldaţii intrară să facă baie. Marea era agitată, valurile înspumate şi puternice, pline de alge vâscoase şi fibroase, curentul te trăgea în larg şi nu se putea înota.

Dezamăgiţi, se întinseră la soare pe prosoape. Poate că vorbiseră despre curve, se lăudaseră cu isprăvi imaginare şi îşi număraseră zilele rămase

până la eliberare, dar Antonio acum nu-şi mai amintea. Apoi îngrămădiră papucii şi hainele astfel încât să formeze două porţi şi se împărţiră în două echipe. Şutară de câteva ori în minge, fără niciun chef. Era din ce în ce mai cald. Transpirau, de fiecare dată când cădeau nisipul le intra în slipuri, iritându-le testiculele. Când îi veni rândul să stea în poartă, Antonio observă că un grup de întârziaţi se adunase la malul mării. Din lipsă de spaţiu, fetele se întinseseră pe nisipul ud de lângă apă. Nu aveau nici umbrelă şi nici vreo geantă cu mâncare. Doar un aparat la care ascultau muzică la volum maxim – fără a se preocupa de ceilalţi –, o casetă cu Clash. Trupurile lor bronzate – asta văzuse. Patru fete întinse una lângă alta – picioare şi braţe, şi plete, şi burice, şi sâni. Cu costume din două piese, acelaşi model, cumpărate din aceleaşi mari magazine, făcute din acelaşi material sintetic, lucios. Toate identice. Şi ceilalţi le observaseră, dar erau în compania unor băietani, imposibil să-ţi imaginezi că le poţi agăţa. Erau toate la fel – sau cel puţin aşa îi părea. Putea să fie o banală întâlnire pe plajă. Îi schimbă viaţa.

Care a fost momentul în care ea a devenit ea, şi nu mai era doar un trup fără nume strălucitor de uleiul de plajă, lungit la soare, identic cu toate celelalte? A fost atunci când fata cea brunetă – pe atunci era brunetă – se ridică, îşi scutură nisipul de pe coapse, de pe şolduri şi de pe umeri, şi se întoarse să pună în geantă clama de plastic roşu cu care îşi ţinuse părul ridicat. Părul i se revărsă pe spate – îl avea lung, ciufulit şi dezordonat, de parcă îşi pierduse pieptenele. Antonio îl driblă pe Salvatore şi rămase interzis. Fata era o apariţie. Pierdu mingea, se împiedică, căzu şi primi gol. Fata făcu câţiva paşi pe malul apei şi se apropie indecisă. Era înaltă, zveltă, cu şoldurile înguste şi fesele subliniate generos de costumul de baie, tari ca o piersică necoaptă. Aţele bikinilor desenau o dună întunecată pe pielea bronzată. Lăsă valul să-i mângâie picioarele. Se întoarse pentru a-şi chema prietenele, care însă nu o urmară. Sări pentru a evita picăturile de apă. Antonio observă că sânii îi erau prea strânşi în cupele sutienului: din el se ivea o dungă mai deschisă, aproape albă. Apa îi atinse genunchii, dar fata nu intră mai departe. Poate că marea agitată şi înspumată nu o atrăgea, poate că observase că el o privea şi voia să se lase admirată.

Dar chiar în momentul acela el se trezi cu mingea la picior şi profită de ocazie. Aşa era el. Nu se gândea de două ori. Şută cu putere – nu spre poartă, ci spre ea. O lovi în plin. Mingea ţâşni în apă. Ea scoase un geamăt, îşi duse o mână pe şold, îndepărtă o crustă de nisip, poate că-l înjură pe jucătorul prost-crescut – de fapt, cunoscând-o atât de bine, acum se gândea

că probabil o făcuse, dar lui Antonio nu-i plăcea să-şi amintească de asta, şi o uitase. Îşi amintea doar de fata care se ţinea cu o mână de şoldul dureros, şi de mingea cu romburi suspendată deasupra valurilor, şi de băietanii care protestau ameninţător, certându-se cu tovarăşii lui, invitându-i să se joace în altă parte şi să nu le deranjeze pe fete. Soldaţii reacţionară războinic: ceilalţi erau nişte amărâţi de studenţi – dacă se ajungea la pumni, nu era o problemă. Antonio plecă să recupereze mingea, dar când trecu pe lângă ea se opri. Era aşa de frumoasă, încă nu împlinise optsprezece ani. Scuză-mă, îi spuse, n-am vrut. Te-am lovit tare?

Ea închise uşor ochii şi-l evaluă pe necunoscut pe sub pleoape. Ce văzu? Un bărbat de douăzeci de ani. Un campion de judo, atletic, cu umerii largi şi abdominalii sculptaţi. Părul scurt, un moţ întunecat drept deasupra frunţii. Trăsături hotărâte – nas acvilin, buze cărnoase, ochi negri şi inteligenţi. Şi atunci îi răspunse: Nu. Mingea cu romburi purtată de curent se îndepărta în larg, dar el nu se mişcă. Mă numesc Antonio, spuse. Ea privi mingea care plutea deasupra spumei, apoi se uită la el. Nu zise nimic, dar îi spusese totul. Zâmbi şi se aventură în valuri, iar el o urmă. O iubea din clipa aceea. Când Emma, fără ca măcar să ştie, îl alesese, el ieşise din marele nimic, din anonimatul întregii specii care îi face pe toţi să fie identici unii cu alţii. Alegându-l, îi dăduse sentimentul că e stăpânul vieţii sale. Dar acum, de când ea plecase, acum, când n-o mai avea, el devenise din nou unul ca atâţia alţii – şi îşi pierduse anii, amintirile şi visele. Era deja mort fără ea.

Terenul era gol. Fetele în alb se îmbrăţişau lângă bancă, săltând. Sorbeau o băutură verde, din sticluţe de plastic, cu capace în formă de biberoane. Arbitrul cobora atent de pe tronul său. Meciul se terminase. Antonio se ridică ameţit. Gândul la Emma îl făcea să sufere ca de boală. *Era* o boală. Şi totuşi, nici măcar nu încercă să-l alunge. Nu voia ca durerea să-l părăsească. Când rămăsese singur – deposedat de ea ca de un braţ sau de un plămân – îşi spusese că dacă avea să-şi facă datoria, ca un soldat, atunci coşmarul acela avea să dispară. Orice păcat i-ar fi fost iertat, orice vină, anulată. Dar durerea era ultima, extrema metamorfoză a dragostei. Se simţea viu atunci când Emma îl rănea – în dragostea pentru ea şi în tot ceea ce el fusese, în realitatea aceea pierdută pe care acum se prefăcea că nici măcar nu o cunoscuse vreodată, că fusese doar o iluzie. Dacă nu ar fi rămas, incontestabil, durerea, ar fi putut încă să creadă că totul fusese doar un vis, un pretext al lui de a trăi. Însă atât timp cât continua să o simtă, avea dovada vie că Emma existase, că există, că m-a iubit, că încă o iubesc.

Valentina se desprinse din grupul colegelor şi alergă în tribune.

— Tati, tati, tati! striga, de parcă voia să-l convingă să nu fugă.

Când fu lângă el, îi sări de gât aşa cum făcea când era mică. Fetiţă mare – dar tot fetiţă. Paisprezece ani în martie – şi n-am fost la aniversarea ei. Antonio sărută părul transpirat şi un obraz cu gust de praf şi sare. Şi Emma avea gust de sare în ziua aceea. Valentina îi semăna dureros de mult – nu reuşi s-o privească.

— Mă aştepţi? Fac un duş şi în cinci minute mă întorc.

— Nu, spuse Antonio. Ai să faci acasă.

— Acasă? se minună Valentina.

— Rămâi cu mine până duminică, spuse Antonio.

Valentina îl scrută surprinsă.

Începe prin a te gândi ce vrei să faci în seara asta. Trebuie să fie o seară specială.

— O, tati! exclamă Valentina. Hotărăşte tu, mi-e indiferent.

Apoi îi trecu prin faţa ochilor chipul mamei, faţa aceea obosită şi îngândurată pe care o avea dimineaţă în metrou. Părea că-şi dorea mult să petreacă sâmbăta cu ea. Era asta o trădare? Ce-i o trădare? Valentina nu mai trădase pe nimeni.

— Dar mama ce spune? se îngrijoră ea.

— Nu are nimic împotrivă, minţi Antonio. E bucuroasă. Mi s-a părut c-ar avea ceva de făcut mâine, nu ştiu, poate trebuia să vadă pe cineva.

Valentina îşi smulse bandajele de pe degete. Mincinoasa, mincinoasa, mincinoasa. Ostia! Marea! Picnicul. Rahaturi. Voia doar să scape de noi. De ce continui să o cred când îmi spune ceva? Asta e ultima dată. Ce mult aş vrea să stau cu tati. De ce nu m-a întrebat judecătorul? Şi dacă a venit pentru asta? Se gândi melancolică la prietenii din grupul ei îngrămădiţi acum la vestiare – şi-l recunoscu printre ei pe înaltul Jonas, chimistul de şaptesprezece ani care încă îşi amintea de rochia ei roşie şi poate că făcuse chiar o pasiune pentru ea. Îl salută cu mâna. Poate că Jonas îi zâmbi, dar era prea departe şi nu reuşi să-l vadă. Miria o mai aşteptă câteva clipe în mijlocul terenului, apoi luă geanta şi intră la vestiare – acolo colegele cântau excitate şi triumfătoare, căci le învinseseră pe iepele de la Polisportiva Virgilio, inamice de-o viaţă, niciodată înfrânte. Sub duşuri aveau să facă glume şi să cânte imnuri de luptă. Fetele de la AS Esquilino aşteptau o victorie de luni de zile: erau ultimele din grupă, aproape de retrogradare. Valentinei îi păru rău că nu putea să-şi primească răsplata

loviturilor ei ucigătoare, şi nici nu putea lua parte la sărbătoare, învăluită în mirosul cald şi animalic al vestiarelor – miros de papuci, de picioare, de axile, de camfor, de păr şi transpiraţie. Un miros plin de încredere. Mirosul ei şi al tovarăşelor ei. Mirosul vieţii obişnuite în care-şi dorea să se întoarcă şi din care simţea că fusese expulzată. Şi îi păru rău că nu-l cunoscuse pe prea-înaltul Jonas cu părul ca un ciorchine de banane. Răbdare. Păcat că tati venise tocmai astăzi. Dar acum era aici şi restul nu mai conta.

Urmată de Antonio, care-şi mesteca guma cu nervozitate, Valentina coborî din tribune, îşi recupera geanta, abandonată pe banca pustie.

— Mă bucur să te cunosc, spuse antrenorul, strângând mâna lui Antonio. Valentina mi-a vorbit foarte mult despre tine.

— Serios? comentă Antonio fără entuziasm.

Cine era rotofeiul ăsta transpirat cu care fetiţa lui se afla în confidenţe? Nu avea încredere într-un bărbat de treizeci de ani care îşi petrece vremea cu douăsprezece minore, mereu cu picioarele dezgolite.

— Eu am descoperit-o pe Valentina în echipa *under* 15, spuse antrenorul, pentru a-i face pe plac. Valentina e un fenomen. Pariez că anul viitor o vor lua la naţională.

— Vom vedea, spuse Antonio vag.

Valentina îşi trase blugii, atentă ca tati să nu observe biluţa lucioasă de la buric şi nici elasticul bikinilor. Avu impresia că tati nu credea deloc că ea ar fi putut juca anul viitor la naţională – şi asta o întristă.

— Ne vedem mâine? întrebă antrenorul. Roma Volley joacă pe la şase. Întâlnirea e pentru ora cinci la Acquario.

— Nu, mâine nu, nu vin la meci, şopti Valentina.

Antrenorul înţelese. Părinţii separaţi sunt întotdeauna o problemă, distrug mereu weekend-ul copiilor.

— Rămâne pe luni, îi aminti. Antrenament la şapte.

— Luni, promise Valentina, apoi rosti ca pe o incantaţie, cu degetele încrucişate: *Fie ploaie, fie vânt,* / *Esquilino se antrenează.*

Luni – se gândi Antonio. Pentru mine nu va mai fi luni.

a douăzecea oră

La intrarea pe aleea Bottini, Emma grăbi pasul şi spuse că trebuia să meargă mai repede, căci meciul Valentinei se apropia de sfârşit. Iar ea, în seara asta, voia să pregătească cina, căci copiii se plângeau mereu de produsele ei semipreparate. O, nu-i adevărat că nu-i place să gătească, dar nu mai avea chef – de câtva timp nu mai avea chef de nimic.

— Ce zici, profesore, sunt bolnavă?

Sasha clătină din cap.

— Nu ştiu, nu sunt medic, răspunse.

Din tunelul metroului ieşiră pe neaşteptate călătorii ultimei curse – sute de pasageri şifonaţi şi grăbiţi. Sasha îşi dădu seama că de braţul Emmei încă mai era atârnat pachetul cu ceasul pe care ea se oferise să-l care atunci când ieşiseră din magazinul de bijuterii, căci el era deja prea încărcat de sacoşe. Se gândi abia acum, groaznic de târziu, că nu ar fi trebuit să-i ceară să-l însoţească pentru a alege ceasul lui Dario. Era un lucru indecent, o lipsă de delicateţe stânjenitoare.

— De ce nu vii într-o seară să mă asculţi la Heaven sau Las Vegas? îndrăzni Emma. Cânt în fiecare joi. Poate reuşeşti să o convingi şi pe Valentina să vină.

Îi spuse că era în centru, dincolo de Vechiul Guvern. Era un local mic, jumătate disco-bar, jumătate sală de concerte, se lansaseră aici grupuri care apoi îşi făcuseră un nume, şi era o atmosferă plăcută, avea să-i placă.

— Cânţi? întrebă Sasha surprins. Valentina nu mi-a spus niciodată.

— Ştiu, zise Emma ridicând din umeri.

Totuşi, de fiecare dată când urca pe scenă strângea ochii orbiţi de lumini şi căuta în penumbra meselor, fără vreo speranţă reală, sperând ca profesorul să se afle în primul rând. Şi cânta mai bine gândindu-se că o făcea pentru el.

— Valentina crede că nu merit efortul de a fi ascultată.

— Şi meritaţi? întrebă Sasha.

— Ei, nu ştiu, nu sunt nici Annie Lennox, nici Gloria Gaynor, dar mă străduiesc. Şi, oricum, este gratuit.

— Poate joia viitoare, încercă Sasha – oricum ştia că nu va merge.

Joi veneau ai lui: veneau o dată pe lună – căci, spuneau, el nu se arăta niciodată, dar ei, acum că ieşiseră la pensie şi îmbătrâneau, voiau să se bucure de fiul lor. Ai lui erau convinşi că nu avea timp pentru ei deoarece trebuia să scrie, căci într-o zi avea să devină un mare scriitor. Îl făceau să se

simtă apreciat. Iar lui îi plăcea să-i aibă în casă. Dar nu pentru mai mult de şaptezeci şi două de ore.

— Chiar vii? întrebă Emma, întinzându-i pachetul cu ceasul.

Tratativele cu vânzătoarea fuseseră extenuante, înşirând cifre cu şase zerouri, cu o nepăsare profesională şi un dispreţ vădit faţă de valoarea banului, le propusese o mulţime de ceasuri. Un Calatrava Travel Time de Patek Philippe din Geneva, care arăta simultan ora pe două fuse orare, cu brăţară din piele de crocodil şi cu carcasa din aur alb de optsprezece carate, doar douăzeci şi opt de milioane. Un Chronomètre à Resonance de F.P. Journe Invenit et Fecit, grand prix d'horlogérie à Genéve. Un Cintrée Curvex de Franck Muller, în aur alb, cu sticlă safir şi ace în formă de pară. Il Chronomaster El Primero Zenith, un Bedat & Co. Din platină, un Cartier cu brăţara din pânză neagră de corabie şi un Bubble Corum cu un design avangardist şi inovator, rezistent până la două sute de metri adâncime, la un preţ foarte rezonabil. Ceasuri superrafinate, fiecare dintre ele costând câteva salarii de profesor şi pe care Emma le considera, cu voce tare şi nepăsătoare că putea fi auzită de vânzătoare, identice cu gablonţurile pe care ea le vedea în fiecare zi la ieşirea din metrou. În cele din urmă, se lăsase convins de Emma să cumpere un TAG Heuer model Carrera, varianta rectangulară, negru cu brăţară de piele perforată. Poate că Emma rămăsese orbită de faptul că vânzătoarea spusese că stele de cinema ca Steve McQueen şi Paul Newman purtaseră aceste ceasuri ale casei elveţiene. Probabil însă că lui Dario nu avea să-i placă. Era un model prea tineresc, prea agresiv.

— Da, vin, promise Sasha.

Emma îşi spuse tristă că bărbaţii nu sunt niciodată atenţi la ceea ce-ţi spun.

Sasha zăbovea încă. Chiar dacă era ora opt şi Dario trebuia să ajungă acasă, îi părea rău să se despartă de ea aşa, căci avea impresia că ar fi trebuit să-i spună ceva.

— Mulţumesc pentru tot ce-ai făcut pentru Valentina, spuse Emma.

— N-am făcut nimic, protestă Sasha.

Nici măcar nu am reuşit să o conving că Siberia nu există. Ţara gheţarilor. Cine ştie dacă asta era doar metafora unei fete pesimiste. Uneori el însuşi avea impresia că totul în jurul lui se transforma într-o Siberie – tărâm îngheţat al nesentimentelor, al necuvintelor, al tăcerilor.

— Sunt mai rău decât par, mărturisi.

— Şi eu, răspunse ea. Îţi sună celularul, profesore, îl atenţionă.

Privindu-l cum îşi răscolea frenetic buzunarele, căutând să-şi amintească în care din ele îl vârâse – punându-şi jos sacoşele şi întinzându-i iar pachetul în care era ceasul, întorcându-şi zadarnic haina pe dos –, Emma încercă să-şi întipărească în memorie fiecare detaliu al chipului său, nefiind convinsă că avea să-l mai revadă vreodată. Şi ar fi vrut să-i rămână ceva de la omul acesta amabil şi intangibil, înţelegător şi distrat – orice: un bon, un nasture, un bilet de autobuz, orice. Dar nu avea nimic, nu-i rămânea nimic. Şi poate că era mai bine aşa. Ar fi crezut că toate acele senzaţii atât de intense nu au avut vreodată un trup şi un nume, ar fi ajuns să-şi piardă dorinţa, ar fi devenit un simplu vis.

— Iubire, se grăbi să spună Sasha, introducându-şi în ureche căştile telefonului, ai ajuns deja? Urc în maşină şi ajung la tine în zece minute.

Era bucuros că-i aude vocea – era dovada că Dario nu era doar o fantasmă a dorinţelor lui, zeul absent al zilelor lui. Emmei, care îi surâdea misterioasă, îi făcu un semn complice cu ochiul.

— Puiuţ, am avut o problemă, îl întrerupse însă Dario.

Şi se abandonă unui monolog confuz, incomprehensibil şi totodată ciudat de disperat. Totul era din vina acelui hoţ care în urmă cu două săptămâni îi furase ceasul. Soţia lui susţinea că totul se întâmplase din cauza fricii. Poate că într-adevăr pierduse sarcina sau poate că nu existase niciodată. Oricum, testul era negativ. Soţia era foarte deprimată. Suferise o cădere nervoasă. Îl căutase pe Dario peste tot. Chiar şi la studio, în timp ce înregistra. Fusese nevoit să-i răspundă.

În sfârşit, concluzia era că în acest moment el nu se afla în apartamentul lui Sasha, ci acasă la el. Cu soţia. De ore întregi nu făceau altceva decât să vorbească despre fiica pe care nu o avuseseră. Sasha ştia cum gândea. Soţia îşi dorise atât de mult o fetiţă. Dar Dario nu simţea nicio atracţie faţă de fetiţe. Gândindu-se bine, nici nu cunoştea vreuna. Nu ştia ce ar fi putut să-i spună. Dacă tot trebuia să se întâmple, măcar să fi fost un băieţel. Ar fi fost un tată mai bun decât avusese el – un moralist ipocrit şi laş, la a cărui înmormântare se prezentase cu întârziere. Telefonul lui sunase în biserică în timpul slujbei funerare, astfel încât toţi înţeleseseră ce eliberare era pentru Dario moartea tatălui său. Dar în cele din urmă un fiu te judecă, te condamnă, te constrânge, e un laţ în care ajungi să te spânzuri: şi dacă fiul lui ar fi trebuit să-i provoace aceleaşi neplăceri pe care el le provocase tatălui său, atunci era mai bine să nu se nască. De altfel, fiecare se naşte cu

o vocaţie, iar el nu simţise niciodată vocaţia paternă. Avea deja o ghiulea legată de picior. Dacă şi-ar mai fi adăugat una, s-ar fi înecat.

— Ce înseamnă asta? întrebă Sasha nelămurit.

— I-am spus totul.

— Ai lăsat-o? aproape că strigă Sasha.

Nu mai avea aer. Asta era fericirea pe care o aştepta? Emma îl privea cu ochii căscaţi. Îi avea foarte întunecaţi, aproape negri, ciudat de strălucitori.

— Ei bine, nu, nu chiar, spuse Dario. A fost o scenă foarte tristă. De aceea încerc să ajung la o înţelegere cu ea. Mă rog, trebuie să amânăm. Ne vedem vinerea viitoare la Saturnia. Oricum, vom sărbători. Va fi la fel. Va fi chiar mai bine.

Sasha ridică ochii spre cer. Clădirile din Piaţa Spania păreau să se prăbuşească peste el. În spatele crucii scheletice a unei biserici plutea o frântură palidă de lună. Palmieri filiformi proiectau pe caldarâm o umbră subtilă ca o capelă. Antene ascuţite se înălţau pe acoperişuri ca nişte suliţe de război. Văzu un pescăruş care zbura înspre cer profitând de curenţii calzi ascendenţi. Apoi doar o fâşie de nor împrăştiat de vânt şi, dincolo de el, cerul rămase gol, palid şi cenuşiu. Nu-i ajungeau aceste explicaţii. Dario nu trebuia să-i vorbească soţiei despre fiii nenăscuţi, ci despre el.

— Dar eu vreau să te văd acum, protestă el.

Mâine nu mai există, mâine e un cuvânt pe care nu-l cunosc, pe care nu l-am învăţat.

— Nu pot, puiuţ, murmura Dario îndurerat. E un moment critic. I-am explicat totul. Aproape totul. E distrusă. Mi-e milă de ea, ştiu că nu e frumos, dar ăsta-i adevărul – mi-e milă. Pot cel puţin să o însoţesc la sora ei, la Genova.

— Las-o să meargă singură, trebuie să înveţe să se descurce fără tine, spuse Sasha.

Aşa este şi cu elevii: când cresc, trebuie să-şi uite profesorul care i-a îndrumat. Dar Dario se simţea vinovat: din cauza hoţului, a soţiei care de ani de zile, pe ascuns, în anumite zile de ciclu se închidea în baie, făcea pipi într-un pahar şi băga înăuntru un bastonaş de plastic, aşteptând să se înalbăstrească porţiunea indicată, lucru care nu se întâmplase niciodată. Pentru fiica lor ce încă nu fusese concepută, pentru jenantele minciuni de care se agăţase, pentru a nu prăbuşi edificiul strâmb al vieţii sale. Refuză. Vocea lui deveni o şoaptă.

— Puiuţ, îmi pare atât de rău…

Acum. Nu mâine. Acum. M-am săturat să aştept. Am treizeci şi trei de ani, iar tu ai aproape cincizeci. Ne va fi de ajuns ziua de mâine? Timpul trece – mai avem atât de puţin.

— Acum trebuie să închid, se întoarce, spuse Dario. Te iubesc.

— Şi eu te iubesc, spuse Sasha, dar cuvintele lui sunau goale, ciudat de sărace.

Şi Dario plecase. Îl lăsase singur. Un vânzător ambulant, ce alerga cu sacoşa lui peticită la vederea gardienilor publici, îl lovi făcându-l să se clatine. De la o fereastră deschisă ajunse până la ei melodia de generic a telejurnalului de la ora 20. Stoluri de rândunele isterice, disperate de iminentul sfârşit al zilei, se învârteau deasupra acoperişurilor palatelor, printre antene. Ţipătul lor dezolat îi dădu senzaţia clară a întunericului care se apropia şi a bucuriei sale dispărute. Emma stătea în faţa lui, cu abonamentul de metrou în mână, părul ei fusese negru şi apoi blond, iar acum avea culoarea grâului ars, avea picioarele lungi, fusta scurtă, eşarfa din pene de struţ la gât, nereuşind însă să acopere cu ea rănile şi vânătăile.

— Şi eu am avut o zi grea, profesore, îi spuse – căci de-acum ştia totul. Dar după cum vezi, am supravieţuit.

În momentul acela, ca printr-o secretă sincronizare, felinarele din întreaga Romă se aprinseră. O dâră de lumină şerpuia printre acoperişuri. Un rând de felinare susţinute de lampadare din fier forjat se materializară pe neaşteptate în piaţă, galbene pe fundalul crepuscular al cerului. Acum se vedeau din nou palatele şi cupolele, antenele şi colinele – şi rândurile de case care închideau din toate părţile linia orizontului. Soarele apunea. Se lăsa seara.

Ceva fluid îl nimeri pe Sasha în cap şi apoi îi alunecă pe tâmple. La atingere era lipicios ca un mucus. Un porumbel cu diaree îl onorase cu atenţia lui. Pentru o clipă îi păru că el este ţinta dispreţului universal – iar Emma şi mulţimea care îi înconjura, felinarele, vitrinele, trăsurile care aşteptau turiştii în faţă la Barcaccia dispăreau în întunericul tunelului care îi înghiţi. Mulţimea se apropia ca un şuvoi. Dacă aş putea să uit cuvintele, promisiunile, minciunile. De-a lungul pereţilor galeriei, panourile publicitare îl obsedau cu amăgirile lor. Şi deasupra lui, agăţat de cupola goală a galeriei, străbătută de cabluri electrice şi tuburi de neon, îi atrăgea atenţia un afiş albastru ca şi semnalizatoarele stradale. Era un indicator RESPECTAŢI SENSUL DE MERS, sublinia un mesaj întâlnit din zece în zece paşi. Pentru că aici dedesubt, şi poate că oriunde în univers, persoanele trebuiau să respecte regulile de circulaţie. Pe partea stângă a galeriei, pe

unde treceau pasagerii în direcţia opusă, dincolo de linia galbenă care despărţea linoleumul în două benzi de circulaţie, îl prevenea un alt anunţ stradal, inconfundabil, în alb şi roşu: SENS INTERZIS. Sensuri interzise. RESPECTAŢI SENSUL DE MERS.

Emma evita să-l privească pe profesor. SPANIA, SPANIA, SPANIA, spuneau panourile de pe pereţii tunelurilor. O ţară în care nu fusese niciodată. Şi în care i-ar fi plăcut să meargă cu el. Dar drumurile lor aveau să se despartă – VIA VENETO VILLA BORGHESE, săgeată la stânga, STAŢIE drept înainte. Mulţimea se grăbea spre vagoane. Dar Emma nu se aşeză la rând şi puse înapoi în geantă abonamentul de metrou.

— Dacă nu ai altceva mai bun de făcut, îi spuse cu dezinvoltura pe care niciodată nu o avusese în prezenţa lui, aş accepta acum să mă conduci acasă cu maşina.

VIA VENETO VILLA BORGHESE PARCARE, săgeată la stânga. STAŢIE, drept înainte. Şi litania opririlor din fiecare zi a acestei ierni, FLAMINIO, LEPANTO, OTTAVIANO-SAN PIETRO, CIPRO-MUSEI VATICANI, VALLE AURELIA, BALDO DEGLI UBALDI, CORNELIA… Sasha spuse că oferta încă mai era valabilă. Nu voia să rămână singur. Voia să aibă cineva grijă de el şi să umple golul pe care îl avea dinainte. Aşa că ieşiră din tunel şi o luară la stânga. SENS INTERZIS. Sensuri interzise.

O conduse spre scara mobilă. Trepte şi trepte de oţel ce se îndreptau în sus, spre ieşire, scârţâind. Parcă nici nu se vedea capătul acelei scări verticale. Să urce. Să urc spre ieşire în ziua funeraliilor iluziilor mele.

— Nu te invit la cină, îi spuse Emma întorcându-se şi aplecându-se asupra lui pe neaşteptate – simţea impulsul de necontrolat de a-i curăţa tâmpla cu penele şalului. Copiii mei au fost întotdeauna agresivi cu bărbaţii care au făcut greşeala de a se apropia de mine.

— Mulţi? întrebă Sasha.

Se trezi că faţa lui ajunsese la înălţimea buricului ei. Descoperit – căci de la o vreme femeile, adolescente sau adulte, fără deosebire, ca şi cum n-ar fi fost nimic deosebit, ca şi cum buricul n-ar fi fost simbolul cel mai intim al mortalităţii noastre, îl afişau zi şi noapte. Purtau bluziţe prea scurte, prea înguste sau prea strâmte, sau pantaloni prea coborâţi pe şolduri şi prea largi. Buricul Emmei. O cavitate perfect circulară. O cochilie. O cută mai întunecată a pielii de culoarea piersicii, pe suprafaţa căreia se ivea ca o gaură de proiectil. Un orificiu viu care îi aminti, în aceeaşi clipă şi cu

aceeaşi intensitate, imaginea unei urechi sau a unui sfincter. Pana din eşarfa Emmei îi rămase lipită pe obraz.

— Mai puţini decât mi-aş fi dorit, şi mai mulţi decât erau necesari, răspunse Emma. Dar tu?

— E un răspuns pe care ţi-l pot întoarce, râse Sasha, rezemându-se de mânerul scărilor rulante care urcau leneşe prin galeria interminabilă săpată sub Villa Medici pentru a pătrunde în măruntaiele oraşului.

VIA VENETO VILLA BORGHESE. Alunecând printre bariere portocalii, covoraşul de metal se mişca sub picioarele lor cu o lentoare extenuantă, îi ţâra – dar părea că nu-i duce nicăieri, căci nu se vedea deloc capătul galeriei. Când Emma făcu câţiva paşi pentru a scurta parcursul, căci nu mai avea răbdare, îi părea că nici nu mai atinge pământul – îi părea că se eliberase, suspendată şi uşoară, deasupra acestei zile. Sasha îi atinse cu vârful degetelor gura.

— Te doare? o întrebă.

— Acum nu, răspunse Emma.

Şi nu mai existau nici Antonio, nici compania telefonică, nici carabinierii, nici Olimpia, nici Valentina care nu o voia la meci, şi nici măcar Kevin, care se distra la petrecerea Camillei Fioravanti, unde mama acesteia nu o invitase să-l însoţească. Un faimos psiholog în a cărui părere Emma credea orbeşte spusese la un talk-show că, pentru a iubi, trebuie să ne implicăm împreună în toate proiectele care se ivesc, fără să întrebăm nimic, plini de încredere în prezent şi în viitor. Şi chiar dacă ar fi doar o scânteiere, chiar dacă nu avea să fie cucerire şi posesie, fericirea înseamnă să trăieşti chiar aşa, să nu vrei altceva decât să fii ceea ce eşti. Covorul rulant deveni covorul zburător al lui Ali Baba. Ridică-te. Ridică-mă. Du-mă afară de aici. Şi dacă s-ar fi ridicat cu adevărat în zbor, ei nu i s-ar fi părut ciudat.

Parcarea era plină. Benzile galbene şi albastre ale locurilor pentru maşini desenau străzi fosforescente în obscuritate. Emma nu mai fusese niciodată aici. Credea că doar turiştii şi provincialii foloseau parcările subterane. Romanii preferau să rişte o amendă, numai ca să fie mai aproape de străzile marilor magazine. Dar Sasha era veneţian, sau cine ştie de unde. Şi romanii se schimbaseră. Erau maşini peste tot. Maşini care intrau, care ieşeau, care făceau manevre, maşini oprite de zile întregi. Iar ei îi plăcu parcarea aceea subterană. O făcu să se gândească la metropolele în care nu mai fusese niciodată şi în care nu avea să meargă vreodată. Se gândi la împuşcături, la atentate, la întâlniri clandestine. Avea ceva misterios. Seara aceasta începea

să-i placă. Căutară îndelung Peugeotul negru al lui Sasha, asediat de zeci de alte maşini întunecate. Aerul dens, saturat de benzen, te lua de cap. Sasha decuplă antifurtul, iar luminile maşinii aprinseră pentru o clipă întunericul.

— Nu pierzi nimic, eu sunt o bucătăreasă foarte proastă, iar meniul l-a ales Kevin, cotlet şi cartofi prăjiţi, imaginează-ţi, spuse Emma deschizând portiera.

Maşina lui Sasha mirosea a mentă. Scaunele erau acoperite cu pânză albă. În aparat, iubitul fantomatic lăsase *Eternal Caballé.* Carcasa CD-ului înşiruia titlurile: *Trăieşte nefericit alături de ea. Eu sunt umila ta umbră. Mereu liberă. Mon coeur s'ouvre à ta voix.* Sasha se aşează la volan, îşi înfipse degetele în ochi şi îşi scoase lentilele. Cu un gest eliberator, care îi provocă o mare plăcere, le aruncă pe fereastră. Îşi puse ochelarii, ca şi cum ar fi făcut în ciudă cuiva. Sau lui însuşi. Emma deschise aparatul. Vocea lui Montserrat Caballé se izbi de geamurile închise. Nu cunoscuse niciodată un bărbat care să aprecieze volutele unei soprane. Ce voce, Caballé, nici măcar nu mă pot compara cu ea – vocea mea e ca mieunatul unei mâţe în călduri, după părerea admirativă a lui Antonio. Antonio. Poate că astăzi l-am şters pentru totdeauna din viaţa mea. Se strădui să descifreze cuvintele ariei – care, deoarece Caballé pronunţa italiana şi franceza destul de libertin, îi scăpau. Dar reuşi să înţeleagă *Mon coeur s'ouvre à ta voix.* Sasha îi întinse pacheţelul cu ceasul lui Dario. Emma îl aşeză pe genunchi, cu grijă, de parcă ar fi fost din cristal.

— Păcat, eu sunt un animal omnivor, spuse Sasha îndreptându-se spre ieşirea din parcare. Mănânc orice. Şi carne, şi legume, şi peste, şi fasole.

Emma se întrebă dacă prin această declaraţie de apetit sănătos voia să facă aluzie la cu totul altceva. *Mon coeur s'ouvre à ta voix.* Se analiză neliniştită în oglinjoara parasolarului. Îşi linse buza rănită şi o apăsă pe dinăuntru cu limba. Hotărî că trebuia să-şi acorde o minimă speranţă.

SEARA

Deci îţi este teamă să fii în acţiuni şi în
curaj acelaşi care eşti şi în dorinţe?

Shakespeare, *Macbeth*

a douăzeci şi una oră

În faţa intrării de la Palazzo Lancillotti, într-o tăviţă de aluminiu strălucea o lumânare în formă de disc, cu parfum de lămâie sau de alte citrice fine. Fumul învăluia un ghiveci imens care împiedica accesul maşinilor în piaţă. În intenţiile celor de la serviciul pentru parcuri şi grădini publice, ghiveciul acesta, care cântărea cel puţin un chintal, trebuia să adăpostească o plantă de merişor, care însă era de mult timp trecută în nefiinţă. Un câine acrobat sau foarte înalt depusese nişte excremente cilindrice pe pământul ars al acesteia, semănat cu chiştoace de ţigări şi fluturaşi de hârtie care făceau reclamă meniului restaurantului-pizzerie La Taverna del Duca. În piaţa pentru pietoni, maşinile invitaţilor erau totuşi parcate: şoferii nici măcar nu se chinuiseră să le parcheze la marginea pieţei. Le aranjaseră în centru, în jurul fântânii de secol XV, peste tot, căci oricum gardienii publici nu treceau pe acolo şi n-ar fi amendat pe proprietarul vreuneia dintre acele berline care aveau pe parbriz autocolante pline de steme şi insigne cu numele societăţilor şi asociaţiilor provinciale sau regionale, sau chiar de stat.

Portarul ţeapăn în uniformă care păzea intrarea închisă ermetic refuză să-l lase pe Antonio să urce: nu avea invitaţie. El protestă spunând că venise să-şi ia fiul. Portarul îl măsură din cap până în picioare şi nu-i păru posibil ca fiul unuia ca acesta să fi fost invitat la petrecerea fiicei onorabilului Fioravanti. Antonio nu era în uniformă – altfel portarul ar fi fost mai puţin pretenţios: etajul select al palatului căruia îi era câine de pază de atâţia ani era adeseori închiriat pentru recepţii la care personalităţile erau însoţite de două sau mai multe gărzi de corp. În plus, lângă el era o copiliţă căreia i se vedeau chiloţii şi aceasta se aşezase pe portbagajul maşinii preşedintelui regiunii.

— Ridică-te, îi spuse, o îndoi.

Valentina îi întoarse un zâmbet dispreţuitor şi nu se mişcă.

— Lasă-mă să urc, ordonă Antonio. N-am chef să mă enervez.

Portarul avu impresia că tipul acela era cam sărit, ca sub efectul unui drog. Avea pupilele ca ochiul de pisică şi îi tremurau mâinile ca unui bolnav de Parkinson. O clipă se temu că avea de gând să-l lovească – şi totuşi, împietrit, se ţinu tare.

— Nu se intră fără invitaţie.

Antonio îşi pierdu răbdarea pe loc, căci ştia că are puţin timp la dispoziţie şi nu voia să-l irosească certându-se cu un portar dement. Ridică vocea şi-l acuză că e un handicapat, celălalt încasă injuriile manifestând un dispreţ neiertător şi abia după îndelungi incriminări la un volum din ce în ce mai stânjenitor – fiind vorba despre morţi şi despre sufletul mamei lui – se convinse că trebuia să-i cheme pe cei de la etaj pentru a afla dacă într-adevăr un broscoi pe nume Kevin Buonocore era prezent la petrecerea exclusivistă a fiicei lui Fioravanti.

De la ferestrele deschise ale etajului select se revărsa în piaţă un asurzitor vuiet de voci infantile, care intonau un cântecel ce avea puterea magică de a-i aduna pe toţi şi care, în mod ciudat, părea să aibă ca subiect o cadă de baie (*mă spăl, mă scufund, mă învârt, mă răstorn, din cadă apoi ies, mă şterg şi mă joc,* parcă aşa spunea refrenul). Pentru câteva minute, Antonio şi portarul rămaseră faţă în faţă, înfruntându-se câineşte.

— Acum le arătăm noi cine suntem, tati, spuse Valentina, luându-l de braţ. O să-şi înghită ifosele alea de rahat.

— Cine îţi dă voie să vorbeşti aşa urât? Mama ta? se crispă Antonio, trecând peste faptul că el tocmai se abandonase unui potop de injurii.

— Tati, oftă Valentina, nu se vorbeşte despre ea, ai jurat!

Dar nu mai avură timp să discute. Portarul, deoarece îi confirmaseră prezenţa fiului acelui barbar la petrecere, deschise uşa cea mare şi şopti dispreţuitor:

— Treceţi.

Recepţionera în uniformă albastră îl întrebă dacă voia să-şi lase geaca la garderobă, un ospătar în haină albă îl întrebă dacă vrea un aperitiv, un pahar de spumos sau o Coca-Cola – dar Antonio nu pierdu timp să le răspundă şi intră în salon. Zeci de balonaşe roşii pluteau – suspendate la câţiva metri deasupra pardoselii – sau săltau pe aceasta, îndepărtându-se cu unduiri pline de graţie. Cântecelul cu cădită se terminase, chiar dacă melodia chinuitoare continua să-i răsune în urechi. Corul infantil intona acum *Perdono / şi quel che è fatto è fatto io però ti chiedo / scusa* – dar copiii nu se vedeau. Pe canapele erau doar j femei. Şi-i păreau toate identice, pieptănate la fel, cu

bijuterii asemănătoare, cu ceasuri identice şi cu aceleaşi rochii întunecate şi caste, cu aceleaşi încălţări cu vârfuri ascuţite, cu tocuri înalte şi prevăzute cu barete în jurul gleznelor.

— Şcolile publice sunt pe ducă, spunea o găină răguşită, cu un nas dubios, împodobită ca un brad de Crăciun. Cine ar mai merge ca profesor, pentru salariul acela de mizerie? Câştigă mai puţin decât femeia mea de serviciu. E normal ca la şcolile publice să ajungă toţi faliţii. Eu am înscris fetele la Nazzareno – o şcoală privată îţi dă mai multe garanţii, nici nu se poate compara.

Alta, mieunând:

— Chateaubriand e mai frecventat, şcolile italiene ar trebui evitate.

Corul intona: *Perché so come sono infatti chiedo* / *perdono.* În sfârşit, Antonio o recunoscu pe doamna Fioravanti, aşezată pe marginea fotoliului, cu spatele drept, de parcă i-ar fi înfipt cineva o mătură-n fund. Raţa aia care cerea să fie însoţită cu maşina blindată la minister şi la manejul fiicei sale, pe care uneori el o aştepta ore în şir, în frig, în Piaţa Poporului, în timp ce ea încerca fără nicio grabă zeci de perechi de ochelari de soare la oculistul ei de încredere Bernabei. Schimba ochelarii de soare în fiecare anotimp. Cum, de altfel, îşi schimba gentile, pantofii, coafura şi toate celelalte. Acum era tunsă scurt, cu breton, şi părea mai tânără.

Antonio nu schiţă nici măcar un surâs, nici nu reuşi să zdrobească impenetrabila răceală a Majei, care o asculta distrată pe mama Carlottei, în timp ce un surâs gol îi plutea pe buze. Din bâţâiala ritmică a degetelor ei pe farfurioara din poală, Antonio deduse că de fapt ea nici măcar nu o asculta pe femeie – era prezentă acolo, şi în acelaşi timp nu era prezentă, aproba, dar nu ştia ce, şi poate nici măcar pe cine. Antonio aşteptă ca ea să se întoarcă înspre el, dar Maja continua să-i ofere profilul superb al cefei. Sofisticata frumuseţe hollywoodiană a doamnei Fioravanti răspândea o căldură de răsărit de soare sideral. Politicienii şi oamenii puternici, oricât ar fi de urâţi, de flasci şi de chei, au femei tinere şi drăguţe. Dar nu sunt nici măcar la degetul mic al nevestei mele. O, Emma, Emma, Emma. Antonio izbi un balon cu pumnul, trimiţându-l drept în ospătar – care se clătină, aproape să scape tava – şi apoi se îndreptă spre doamna Fioravanti.

— Aţi sosit! exclamă Maja fericită că-l vede, căci asta însemna că petrecerea se sfârşise.

— Unde e Kevin? întrebă Antonio, scuturând fără vlagă mânuţa ei albă acoperită cu inele încrustate cu pietre de diferite culori.

Maja îşi retrase mâna.

— Unde e soţul meu? se interesă ea, mulţumită că Elio fusese punctual şi că venise înainte ca mamele acestor copii să se simtă neglijate şi înainte ca puştii să înceapă baby-dansul.

Elio trebuia neapărat să cânte karaoke cu Camilla, îi promisese.

— La ora 19, onorabilul prezida inaugurarea Aulei Magna a unui liceu al părinţilor barnabiţi, nu-mi amintesc cum se cheamă, răspunse Antonio rece. Eu am liber acum.

Valentina prinse un balon de săpun rătăcit şi-l ţinu suspendat pe vârful degetului. Era imens, strălucitor. Dacă nu explodează, gândi ea, se împlineşte o dorinţă. Ce dorinţă? Că Jonas, chimistul, va veni să mă vadă şi altă dată. Ce şic erau doamnele de pe canapea. Ce minunat era acest palat. Cine ştie cine locuia aici de obicei? Unii au tot norocul din lume. Dar mama spune că putea să-mi fie şi mai rău. Puteam să mă nasc în Africa şi să mor de dizenterie înainte de a împlini cinci ani. Îşi înclină capul. Pe tavanul salonului erau o mulţime de fresce – nu pricepu ce reprezentau, dar albastrul acelui cer părea să o înalţe spre infinit. Balonaşul se sparse: pe vârful degetului îi rămase doar o substanţă vâscoasă, ca saliva. Îşi şterse degetul de tocul uşii.

— Vreţi să vă aşezaţi? îl întrebă Maja pe Antonio, arătându-i pe canapea locul lăsat gol de cinica mamă de vreo cincizeci de ani, care se îndepărtase cu o scuză. Copiii cântă karaoke, cred că mai au încă vreun sfert de oră, animatorii vor să-i pună pe toţi să cânte.

Antonio o ignoră. De fapt, pentru el, doamna Fioravanti – căreia în trecut îi urase să aibă parte de un psoriazis, de o chelie, de o sodomie multiplă executată de o gloată de marocani şi orice altfel de pedeapsă capabilă să compenseze umilinţele înjositoare pe care i le servise fără ca măcar să-şi dea seama – în clipa aceasta nici nu mai exista, era doar un obstacol: o grămăjoară de oase care se interpuneau între el şi fiul său. Privirea lui survolă tăvile pline de tartine, felii de pizza, de sendvişuri. Toate astea pentru o grădiniţă de copii. Ce risipă.

— Trebuie să plecăm imediat, îi răspunse – când trecu pe lângă ea, îl izbi mirosul parfumului ei costisitor.

Femeie inhibată şi curvă ca toate celelalte. Fioravanti făcea bine că îi punea coarne cu un soi de subretă de televiziune – n-ar fi ştiut cum altfel să-i spună – dotată ca o păpuşă gonflabilă, care îi oferea nişte partide de sex fantastice într-o garsonieră de pe bulevardul Camilluccia. Avea chef să i-o

spună. Acum. În faţa acestor doamne aranjate şi atât de bine educate. Doamna Fioravanti o merita. Ce mutră ar fi făcut. Ce umilinţă. Ce satisfacţie, ce revanşă. Dar şi-ar fi pierdut doar timpul.

Se strecură printre ospătarii cu tăvi de argint, evită un măscărici ce continua să sufle balonaşe de săpun şi apoi trecu pe lângă un băieţel înlăcrimat cu un balon dezumflat, în urma lui. În salonul alăturat, nişte pitici în costum şi cravată încercuiau un clovn al cărui machiaj era de-acum şters de transpiraţie şi priveau un monitor aşezat la picioarele lor. Cântau – urmărind cuvintele care se desfăşurau pe ecran. Acestea se aprindeau unul câte unul colorându-se în roşu. Pentru Antonio era greu de crezut că unul dintre piticii aceia travestiţi în pinguini era chiar fiul lui. Ce i-a făcut maică-sa? I-a pus bandaj la ochi!

— Kevin! strigă.

Pinguinul bandajat îl privi, uimit – o umbră de spaimă îi întunecă zâmbetul. Şi avea deja microfonul în mână, ţinându-l cu ambele mâini, împreună cu o acadea roşie scârţâitoare – Camilla, probabil.

Kevin începu să cânte, ignorându-l. Niciun pic de respect pentru tatăl său.

— Du-te să-l iei, îi spuse Valentinei, care întârzia încântată în mijlocul salonului, cu nasul pe sus. Plecăm.

— Nu vin, spuse Kevin către sora lui, neclintit.

Când făcea astfel, Valentina ar fi vrut să fie fiică unică. Ei nu i se permisese niciodată să facă mofturi. Mama se aştepta ca ea să fie ascultătoare şi înţeleaptă, iar ea fusese atât de proastă încât se conformase. E chiar adevărat ce spune bunica, unii mor tineri şi alţii se nasc bătrâni. Iar ea probabil că se născuse bătrână – nu întârzia niciodată pentru a nu-şi îngrijora mama, însă mama îi permisese lui Kevin să devină indolent şi tiran. Părinţii n-ar trebui să aibă preferinţe – dar le au, sunt ca profesorii. Valentina ar fi vrut să-l ia la palme.

— Salută-ţi prietena şi cară-te, îi spuse.

Kevin dădu înapoi până când se lipi de perete.

— N-n-nu vin, acum în-începe baby-dansul.

Camilla, îmbrăcată în roşu, clipea mărunt, îngrozită de brutala întrerupere a celor doi sălbatici. Îl imploră să revină lângă monitor, căci acum dădeau cântecelul de la Digimon, şi ea ceruse acea melodie anume pentru el.

— E tatăl tău? şopti verişorul Camillei la urechea lui Kevin.

Îl privea pe Antonio cu teamă, dezamăgit totodată. Nu mai văzuse niciodată un asasin în carne şi oase. Se gândea că asasinii erau nişte monştri

care semănau cu Freddy Krueger sau cu Hannibal the Cannibal, că aveau ochii răi şi cicatrice pe obraz. Însă asasinii seamănă cu ceilalţi. Criminalul tată al lui Kevin era un bărbat oarecare, cu o faţă obişnuită, cu pantofi cu talpa de cauciuc, cu un costum de in de culoarea nisipului şi cu o cămaşă în dungi. Era un om obişnuit. Kevin aprobă, fără chef. Greşise când povestise istoria aceea. Ar fi trebuit să facă la fel ca şi altă dată, şi să spună că tatăl lui murise ca un erou. Şi de fapt pentru el era mort, căci el era fiul unui spermatozoid navigator, al cărui proprietar avea să se arate într-o zi şi avea să-l ducă în siguranţă pentru totdeauna. Cel care stătea în faţa lui era un străin. Crud şi rău, şi plin de mânie.

— Eu rămân, repetă Kevin. Vreau să dansez, iar apoi, la sfârşit, clovnii ne vor face tatuaje cu henna, iar eu vreau să mi-l tatuez pe braţ pe Joe, căci semănăm.

Joe era personajul uman cu ochelari din Digimon, singurul timid şi diform, dintre toţi ceilalţi care, bineînţeles, erau mai arătoşi: Izzy, Tai, Matt şi toţi ceilalţi.

— O, las-o baltă, dihorule, îi spuse Valentina necăjită, căci şi ea ar fi vrut să rămână cu Miria şi să-l cunoască pe Jonas care, probabil, era un băiat mai puţin microcefal decât ceilalţi, dar acum era aici. Schimb de program, rămânem cu tati până luni.

— Du-te tu, insistă Kevin încăpăţânat. Eu rămân aici şi apoi bona Camillei mă duce înapoi la mama.

Valentina se întoarse la tatăl ei. Rămăsese în pragul salonului, luându-se la pumni cu baloanele care veneau înspre el, interceptând fără milă ultimele baloane de săpun care pluteau pe deasupra capului său. O pereche de stele lucioase căzute de cine ştie unde formau o ghirlandă ciudată pe haina lui. Luase de pe o tavă un pahar ce conţinea un lichid roz-aprins şi rotea o umbreluţă de hârtie între buze. Era singurul bărbat din salon – înalt, musculos şi bronzat între toate acele doamne pline de bijuterii. Doamnele îl priveau, iar în timp ce dezbăteau problema ce hotel era mai bun, San Pietro din Positano sau Timeo din Taormina, sau Villa Serbelloni de pe lacul Como – iar părerile nu coincideau deloc –, continuau să se întoarcă aruncându-i priviri languroase – şi chiar dacă se gândeau că fusese un necioplit atunci când dăduse buzna acolo, sau poate tocmai de aceea, îl considerau fascinant. Era. Nu mai existau alţii ca tati. Bărbaţii sunt toţi nişte rahaţi. Nişte rahaţi plini de coşuri cărora le put picioarele şi respiraţia. Toţi în afară de Jonas, probabil. Ei bine, dacă nu voia să vină şi Kevin, cu atât

mai bine. Valentina îşi dorise întotdeauna să petreacă un weekend singură cu tati. Fără păduchele acela printre picioare, ar fi putut să iasă ca doi adulţi. Ar fi mers la cină într-unul din acele restaurante cu lumânări care îşi făceau publicitate în revista *Trovaroma* şi în care mama spunea râzând că bărbaţii o duc în prima seară când ies cu ea, căci credeau că o impresionează. Ce rahaţi. Valentina nu văzuse niciodată cum sunt restaurantele acelea în care bărbaţii duc o femeie pe care o vor în patul lor. Dar în seara asta ea şi tati puteau să mănânce scoici şi să se prefacă că sunt logodiţi. Îi surâse şi se agăţă de braţul lui. Îl ademeni, dulceagă, suavă, ca un demon.

— Hai să lăsăm aici monstrul, i-l plasăm mamei, în seara asta şi mâine şi duminică, ce ne pasă? Plecăm doar noi doi.

Antonio îi mângâie părul. Avu ciudata impresie că Valentina, fără a-şi da seama, cocheta cu el. Cu o maliţiozitate şi o inocenţă ce-i aduceau aminte de Emma – acea Emma pierdută şi îndepărtată ca luna – şi-l întristă. Nu voia s-o dezamăgească pe Valentina. Dar de-acum nu mai putea să-i facă pe plac. Răzbunarea lui nu prevedea prizonieri. Amândoi. Trebuia să-i răpească pe amândoi. Pătuţurile goale. Tăcerea chinuitoare. Casa jefuită. Zilele fără sens. Trecutul fără remediu. Viitorul ucis. Trebuie să sufere cum am suferit şi eu. Şi să-şi repete în fiecare zi că am luat copiii din cauza ei, în locul ei.

— Nu, răspunse neînduplecat, trebuie să vină şi el.

Se îndreptară spre grupul de copilaşi care îşi pierdură firul cântecului şi tăcură brusc. Erau prea speriaţi de povestirile lui Kevin pentru a-l contrazice pe un asasin care avea douăzeci de cartuşe în pistol. Antonio prinse mâneca smochingului fiului său. Nu spuse niciun cuvânt. Pur şi simplu îl apucă. Kevin îşi înţepeni picioarele, strânse mâna Camillei şi încercă să reziste – dar tati era prea puternic, mâna Camillei alunecă din mâinile lui ca un săpun şi era deja departe, o pată roşie pe fundalul unui cer prea albastru.

— Da’ d-de ce? obiecta Kevin, alunecând pe lemnul lustruit al salonului. Ce-ce-ce-am făcut?

Te vreau şi pe tine, prostule – tu eşti viaţa ei, speranţa ei. Eu te-am creat, eu te-am dorit – tu nu existai, nici n-ai fi existat altfel. Tu trebuia să ne salvezi, dar n-ai fost în stare. Şi dintre noi doi ea te-a ales pe tine – pitic pinguin şi orb. Eu te-am creat, eu te răpesc – îmi aparţii. Iar ea va plânge pentru că eu am iubit-o atât de mult încât i-am acordat iertarea. Va regreta că este încă în viaţă, şi remuşcarea o va urmări pentru totdeauna.

Alunecară scârţâind prin faţa femeilor care, la trecerea lor, amuţiră. Maja, îmbălsămată în fotoliu, nici nu se mişcase. Îi aruncă lui Antonio Buonocore o privire de dispreţ nedisimulat. Ce necioplit. E incalificabil ceea ce a făcut. Să sperii aşa copiii. La petrecerea Camillei. O petrecere perfectă, animatorii aceştia sunt extraordinari – într-adevăr, sunt cei mai buni din Roma. Dar cum îşi permite? Cine se crede? Mi-o va plăti. Îngâmfatul. O solidaritate neaşteptată şi tardivă faţă de falsa blondă cu blăniţă din păr de câine, care avusese curaj. Nu greşise când îl părăsise. Bravo ei. Uneori nu înţeleg nimic despre ceilalţi. Am crezut mereu că Antonio Buonocore era îngerul nostru preţios.

— La revedere, Kevin, îl salută fluturându-şi mâna.

Sărăcuţul, îi părea gata să izbucnească în lacrimi. Se lăsa târât de tatăl lui ca un om mort, târşindu-şi picioarele, evident speriat. Iar asta nu prea era normal. Ar fi trebuit să intervină? Să-l împiedice să-l ducă de acolo ca pe un pachet? Dar cum? Poate trebuia să o sune pe Emma aceea şi să-i spună că soţul ei, fostul ei soţ, mă rog, ce-o fi, a dat buzna la Palazzo Lancillotti, mai rău decât un camorrist, şi l-a răpit pe Kevin? Dar nu am numărul ei şi, la urma urmelor, nu, ce idee, doar e tatăl lui, s-or fi pus de acord.

— Opreşte-l, ţipă Camilla, trăgând-o de braţ. Nu vreau să-l ducă de aici. Opreşte-l, opreşte-l, opreşte-l!

Nehotărâtă, Maja îşi aşează pe măsuţă farfurioara de tort, iar furculiţa de argint alunecă pe jos. Gheara aceea de metal îi aminti de cercelul înfipt în sprânceana lui Aris. Îi aminti de regulile ei. Nu am îndrăznit niciodată să fac ceva care să-i surprindă pe ceilalţi. N-am fost niciodată în stare să înfrunt greutăţile. Poate pentru că nu le-am întâlnit. Ce-ar face Elio în clipa asta? S-ar uita în altă parte? Elio, care nu e cineva, şi nici nu va fi vreodată, are totuşi curaj. Elio de o sută de ori înfrânt, de o sută de ori renăscut, insultat, jignit, atacat pe la spate şi totuşi gata oricând să se ridice iarăşi şi să atace din nou. Poate că asta am iubit la el. Îndrăzneala. Curajul. Lipsa de pudoare cu care crede în visele lui mincinoase. Nimic altceva. Voia să se ridice, să-l oprească pe trogloditul acela de Buonocore, să o facă fericită pe Camilla – voia, într-adevăr voia. Dar în clipa aceea o durere – ca muşcătura unui câine – îi contractă pereţii uterului. De trei luni încoace, era prima dată când îi conştientiza prezenţa. Primul semn de viaţă al oaspetelui. Şi atunci rămase aşezată şi lăsă totul, ca întotdeauna, în seama lui Elio. El avea să îndrepte totul. Va ajunge aici în câteva clipe. Se va ocupa el de asta. Elio îl va alunga pe impertinentul acela de Buonocore, îl va pedepsi, îl va trimite la patrule.

S-o creadă el că va continua să mai lucreze pentru noi. Buonocore îl va vedea pe Elio al meu doar la televizor de aici înainte.

— La revedere, doamnă Fioravanti, şopti Kevin, alunecând prin faţa ei.

Voia să-i mulţumească pentru smoching, dar Antonio nu-i dădu timp. Trecură prin faţa ei într-o clipită – Valentina îmbufnată, supărată că tatăl nu voise să petreacă trei zile singur doar cu ea, Kevin cu obrajii şiroind de lacrimi, Antonio cu umbreluţa de hârtie între dinţi şi cu o mână în buzunar, zâmbitor. Apoi dispărură în jos pe scări. Un balonaş roşu, zglobiu, îi urmări ţopăind pe treptele de marmură.

— Iubire, îi spuse Maja Camillei, care o privea palidă, cu buzele lipsite de culoare şi cu privirea dilatată de spaimă, întoarce-te şi cântă, e cântecelul tău.

Dar Camilla nu se mişcă.

— E simpatic prietenul tău, Kevin, adăugă pentru a o consola, altfel petrecerea s-ar fi transformat într-o tragedie. Îl invităm şi altă dată, când vrei tu.

Camilla dădu din cap şi se întoarse fără chef la karaoke. Nu o mai credea. Cine te-a trădat o dată, te va trăda mereu. Dar nu mai avea nevoie de aprobarea ei. De-acum prinţesa Althea şi viteazul Nikor făcuseră deja ceremonia. Pentru o clipă îl zări, în capătul scărilor: cu smochingul acela negru, arăta chiar ca un prinţ.

— Nu, sunt mama ei, eu am născut-o, că nici nu voia să iasă, mi-au tras-o afară cu forcepsul, am făcut o hemoragie că era să crăp, îi explică Olimpia tânărului aceluia drăguţ care rămăsese ţeapăn pe palierul întunecat, cu o privire timidă în spatele lentilelor rotunde ale ochelarilor. Toţi mă întrebă dacă suntem surori – aceiaşi ochi, aceeaşi gură, aceleaşi ţ… – mă scuzaţi pentru intimitatea asta, ca două picături de apă, îşi dădu drumul Olimpia.

Fericită că, în sfârşit, conversa şi ea cu cineva, ea, care era singură de azi-dimineaţă în compania Aldei D'Eusanio şi a Mariei De Filippi, schimbând canalele când dădeau publicitate, căci ambele aveau emisiune la aceeaşi oră, ce fel de program o mai fi şi ăsta, mestecând pui cu salată singură în faţa televizorului – căci nepoţii nu au venit astăzi la prânz. Dumnezeu ştie unde i-a mai parcat Emma, familiile din ziua de azi nu mai au nicio regulă – pe vremea mea prânzul era sfânt, copiii mei, dacă nu veneau pe la două, o luau pe cocoaşă. Iar acum, că se terminase şi telejurnalul, rămasă singură cu Mister Verità, scandalizată de faptul că jurnalistul cu ochi albaştri dezbătea

cazul unui preot căsătorit, lucru care nu e frumos, să aibă atâta publicitate unul care l-a renegat pe Iisus Cristos pentru gaura unei femei.

— O, mamă, încetează, spuse Emma aruncându-şi blăniţa pe canapea. Nu mă face iar de ruşine. Te rog, Sasha, intră o clipă să o saluţi pe Valentina. Îi va face mare plăcere să te vadă. Îţi aduc ceva de băut. Ar trebui să am un Martini în frigider.

Nu, nu, nu intru, nu aş şti să-i explic Valentinei de ce mă aflu aici, ar fi vrut să-i răspundă Sasha, dar nu reuşi, căci femeia cu păr de vată – care părea a fi Emma peste treizeci de ani, sau chiar mai puţin – îl agăţase deja de braţ, îl târâse în holul minuscul şi apoi închisese uşa casei în spatele lui, iar acum îl privea ca pe un marţian. Pe ecranul albastru al televizorului Mister Verità surâdea placid, încrezător şi senin şi îl felicita pe preot şi pe soţia acestuia pentru curajul pe care îl avuseseră de a sfida lumea întreagă – în timp ce chiar în clipa aceea, cine ştie unde, Dario înfrunta cea mai teribilă criză a vieţii sale conjugale – îşi părăsea soţia. Sau pe el.

— Cum aţi spus că vă numiţi? se interesă Olimpia.

— Nu v-am spus, doamnă, răspunse Sasha. Sunt Alessandro Solari.

Tânărul vorbea foarte frumos, avea clasă, se cunoştea asta după accent, nordic, poate milanez sau din Torino, cu siguranţă nu era din Torpignattara, oricum sigur era licenţiat, medic, economist, poate avocat. E isteaţă Emma că şi-a găsit unul cu bani. Mi-ar plăcea s-o văd cu un avocat, şi ea a făcut şcoală, a crescut în cartierul Trionfale, nu la Tufello, patruzeci de ani în acelaşi bloc, încă îşi mai amintesc acolo de ei, de familia Tempesta, încă îmi mai trimit salutări, dar în ziua de astăzi totul se degradează, nimeni nu mai caută portari, oamenii de bine dispar. Însă ce infamă, mincinoasa, avea un nou curtezan şi nu-i spusese nimic mamei sale, care o întreţine de doi ani de zile.

Pentru a evita ochii răutăcioşi, şmecheri şi maliţioşi ai bătrânei şi cei albaştri şi îndepărtaţi ai lui Dario, Sasha îşi mută privirea asupra unui candelabru – o caracatiţă cu braţe din sticlă faţetată ale cărei tentacule se legănau la câţiva centimetri deasupra lui. La televizor, Dario îl întreba pe preot:

— Când v-aţi hotărât să abandonaţi hainele preoţeşti? Ce v-a convins să faceţi acest pas revoluţionar?

Sasha dădu la o parte o draperie din biluţe optice stil anii ’70 şi aruncă o privire asupra panoramei care se vedea de la fereastră, dar nu zări nimic, căci în faţa blocului, dincolo de parcare, se întindea un teren viran

neluminat, cufundat în întuneric. Atunci, sperând ca Emma să se întoarcă înainte de apariţia Valentinei, începu să privească posterele de pe pereţii bucătăriei, acoperiţi cu un tapet de un portocaliu stresant. Marilyn Manson, rânjind într-un costum demonic. Campionul de volei Andrea Lucchetta. Bestia lui Disney şi elefănţelul zburător Dumbo. Alături, o reproducere decolorată a sistemului solar.

Preotul răspunse:

— La un moment dat mi-am dat seama că trăiam viaţa altcuiva, şi acela era un impostor. Am simţit chemarea adevărului.

Pe etajeră, alături de un serviciu de pahare prăfuite, era *Enciclopedia Naturii* şi un vraf de manuale care ameninţau să se răstoarne. Deci asta era casa în care trăia Emma. Şi totuşi nu se vedea niciun obiect care să-i aparţină, sau care să dezvăluie ceva despre ea. Poate crescuse într-o cameră identică, mobilată cu acelaşi prost-gust şi cu aceeaşi zgârcenie, dormind într-un pat pliant şi făcându-şi temele pe măsuţa din camera de zi. Şi încercase să scape de asta, dar nu reuşise. Sau poate că da.

— Unde e Valentina, mamă? strigă Emma din bucătărie.

Însă Olimpia era prea interesată de oaspetele neaşteptat şi nu-i răspunse.

— Ce meserie aveţi? îl întrebă avidă.

— Predau italiana, răspunse docil Sasha.

Se aşeză pe canapea, cufundându-se într-o îmbrăţişare de arcuri şi de pluş. Continuă să surâdă politicos mamei Emmei. Dar, încercând să nu fie observat, după câteva clipe, îşi scoase de sub el obiectele care îl înţepaseră atât de dureros. Un robot dezmembrat care avea în loc de braţ un cârlig şi – descoperire care îl linişti – *Anna Karenina,* romanul pe care i-l împrumutase Valentinei cu trei luni în urmă şi despre care fata nu mai spusese nimic. Credea că nici măcar nu-l citise.

— Nu-i spune nimic, Sasha, strigă din cealaltă cameră Emma. Doar nu-i interogatoriu, aici nu ne trebuie poliţie. Lasă-l în pace, mamă, te rog.

— Fiicei mele îi este ruşine cu mama ei, ştiţi cum sunt tinerii – încercă să o dreagă Olimpia. Deci sunteţi profesor, spuse ea curioasă. Cum de o cunoaşteţi pe Emma?

— Sunt profesorul Valentinei, răspunse Sasha.

Dario spuse un număr de telefon (fără să menţioneze preţul apelului) şi ceru publicului să intervină pentru a-şi exprima opinia. La televizor părea chiar mai bronzat, iar ochii îi erau mai albaştri. Era incredibil de telegenic. Sasha zâmbi. Olimpia oftă – ce tânăr era profesorul acesta, mai tânăr decât

Emma, bineînţeles, pe vremea mea aşa ceva nu se întâmpla. Deci avea dreptate ţăcănitul acela de Antonio, care poate că nu era chiar aşa de ţăcănit, Emma jurase iar şi iar că nu avea pe nimeni, dar avea ca amant un profesor. Iar cu mama ei, care a născut-o şi a primit-o când s-a întors, fiică rătăcitoare, stă mută ca mormântul, ce mincinoasă. Dar, la urma urmelor, dacă Emma avea ca amant un profesor, poate că ăsta nu era aşa de materialist ca alţii, poate chiar îi era dragă, la urma urmelor, nici Emma nu era fată rea, avea o inimă atât de mare, dacă o lua de nevastă şi-i mai îngrijea şi copiii ea putea să-şi ţină pensia şi să trăiască iar ca o creştină ce era şi nu ca o ţigancă. Simţi că trebuia să-şi valorizeze fata. Căci Emma nu se valorizează deloc.

— Şi Emma e educatoare, cred că v-o fi spus, cu diplomă de liceu, nu aşa, chiar dacă şcoala în ultima vreme a început să degenereze, tinerii de azi nu mai au respect pentru dascăli.

— Nu există elevi dificili, ci doar profesori care nu ştiu să-i atragă, spuse Sasha, simţindu-se obligat să răspundă.

— Închide televizorul, mamă! strigă Emma.

Era îngrozită la gândul că Sasha, arheolog şi viitor scriitor, ar putea-o considera dependentă de televizor, una de un nivel scăzut, din moment ce în loc să urmărească programul ecologic *Raggio Verde* al lui Michele Santoro urmărea programul acela măsluit şi cretin, atât de populist, destinat unui public mai puţin culturalizat.

— Îţi jur, Sasha, că nu-l urmăresc niciodată pe Mister Verità! strigă.

O uşă se trânti, se deschise şi se izbi din nou.

— Prezentatorul e atât de fascinant, spuse Olimpia pentru a se justifica – şi, cu inima strânsă, apăsă butonul telecomenzii.

În studioul lui Santoro, Silvio Berlusconi povestea ceva, cu o grimasă zâmbitoare potrivită cu bucuria rezultatelor alegerilor ce păreau deja câştigate. Dario se stinse. Pentru câteva clipe, Sasha avu impresia că încă îi mai vede urma pe ecranul opac. Însă, dacă te uitai mai bine, vedeai că acela nu era Silvio Berlusconi, ci o actriţă care îl imita, Sabina Guzzanti. Falsul Berlusconi tăcu, iar telecamera încadră faţa lui Michele Santoro.

— Mister Verità e un adevărat profesionist. Am avut ocazia să-l cunosc, spuse Sasha.

— Pe bune! exclamă Olimpia, uimită. Şi eu l-am văzut, la Cinecittà, în studiouri. Am făcut parte din public de două ori, adăugă ea dregându-şi

vocea, căci Solari ăsta era un tip cu licenţă, de un anume nivel, nu ca vagabondul ăla de Buonocore, poliţist şi meridional pe deasupra.

— Trebuie să fi fost o experienţă plăcută, spuse Sasha, mulţumit că găsise un subiect de conversaţie cu baba asta băgăcioasă.

Ciudat, *Raggio Verde* se sfârşise, iar pe ecran se derulau numele membrilor echipei. Sasha se întrebă ce îi scăpase din vedere. Avu impresia că – acolo, în studioul lui Santoro – se petrecea ceva, ceva important.

— Unde-i Valentina? repetă Emma. Profesorul vrea s-o salute, trebuie să plece.

— Mereu vorbiţi printre uşi? se interesă Sasha.

Stilul acela de conversaţie îi părea destul de greoi. Olimpia ridică din umeri. Şi începu să contabilizeze punctele bune: părul aranjat al profesorului, ochelarii care-i demonstrau cultura, fizicul robust, dovadă evidentă a faptului că ştia să se bucure de viaţă, cămaşa de un albastru strălucitor, deşi puţin cam frivolă, parfumul de mosc, deşi puţin cam excesiv, blugii decoloraţi de culoarea mării, deşi puţin cam prea mulaţi, aşa cum îi poartă ăia, păcat că nu şi-a pus şi cravată, dar în ziua de astăzi nu se mai poartă. Dar mai mult decât orice aprecie faptul că îl cunoştea pe jurnalistul acela de la televizor. Mă rog, adevărul era simplu. Profesorul ăsta tânăr, timid şi atât de bine crescut, era chiar potrivit pentru Emma. Era bărbatul pe care ea îl aştepta. Olimpiei nu-i venea să creadă că, în sfârşit, fata ei îl găsise. Dar uneori toate patimile au o răsplată, şi există o dreptate pe lumea asta. În momentul acela îi veni o idee fenomenală.

— Dumneavoastră, care aveţi atâtea cunoştinţe, domnule profesor Alessandro, de ce n-aţi spune domnului Mister Verità să facă un episod şi despre noi, aşa punem la punct situaţia. Odată ce unul apare la televizor, nu mai poate face anumite răutăţi, căci îl cunosc toţi, zic bine? Suntem băgaţi în necaz, ginerele meu are depresie, boala secolului, şi n-are leac, vrea să mă omoare pe mine, care am şaizeci de ani şi osteoporoză, că oasele mi se sfarmă ca sticla, eu le-am spus judecătorilor că ginerele meu are ochi ciudaţi şi gânduri întortocheate, şi are puşti de război, nu de joacă, dar corbii între ei nu-şi scot ochii, nu ştiu dacă mă înţelegeţi.

O înţelegea prea bine.

— Ei bine, chiar nu ştiu după ce criterii îşi alege Mister Verità subiectele…, ezită Sasha slab.

Deci tipul care o urmărea este fostul soţ al Emmei, tatăl Valentinei. Povestea asta o auzise deja. Şi nu-i plăcea.

— Uite cum facem, profesore, îi spuse Olimpia.

Obişnuită de o viaţă să tragă sfori şi să ţească intrigi, încântată de faptul că tânărul acela educat îi spunea doamnă, lucru care nu i se mai întâmplase de ani de zile, continuă:

— Am să vă dau numărul de telefon secret pe care îl ştiu doar băieţii, avocatul Fioravanti şi cei de la Palatul de Justiţie, de la Viminale. Îl cunoaşteţi pe avocatul Fioravanti? E deputat şi candidează şi de data aceasta – dumneavoastră votaţi în Roma? E o persoană deosebită, onorabilul, nu plecaţi urechea la ce se spune, că a corupt judecători şi că şi-a luat şi el partea lui, totu-i doar politică, şi ştiţi cum se spune? Cine fură puţin, face puşcărie, iar cine fură mult face carieră, aşa că, la urma urmelor, toţi sunt la fel, nu ştiu dacă mă înţelegeţi… Deci eu vă dau numărul ginerelui meu, iar dumneavoastră îl daţi realizatorului şi îi spuneţi că materialul pentru emisiune e tare, doar atât, nu trebuie să spuneţi că vi l-am dat eu, nici nu spuneţi că aţi vorbit cu mine, că ginerele meu nici nu poate să ne vadă pe noi, Tempesta – o dată l-a luat la pumni pe fiul meu Fausto, care se băgase pentru Emma, pentru numele lui Dumnezeu, să nu spuneţi că sunteţi prieten cu Emma, că acela vă omoară pe amândoi, că are sânge fierbinte, e poliţist şi calabrez, nu ştiu dacă mă-nţelegeţi. Îi punem să o sune pe Emma, care e aşa de frumoasă şi iese bine în fotografii şi apoi să primească un mesaj şi de la copii, plâng şi cei mai nemernici când copiii îi trimit mesajul în faţa tuturor, mă rog, nu ştiu cum se face, nu mă pricep la televiziune, eu sunt portăreasă, să ne spună el cum se poate rezolva povestea asta – că dacă nu ne ajută Mister Verità, nu ne mai ajută nimeni, eu şi Emma n-avem relaţii, acela lucrează la poliţie, nu ştiu dacă mă înţelegeţi, ei au spus că nu e periculos, dar eu nu dorm liniştită.

Sasha aprobă mut. Se îndoia că ar fi putut-o ajuta pe Emma. Dario i-ar fi spus că povestea aceea nu era potrivită pentru televiziune. Nu putea fi aranjată într-un mod prezentabil, decât dacă o transformă. Pentru că era o poveste ce nu putea fi elucidată. Începu să răsfoiască *Anna Karenina,* care-i rămăsese în mână. Îşi dădu seama, destul de dezamăgit, că nu Valentina o citea. Ca semn de carte, între paginile mâzgălite ici şi colo cu pixul era pus un bileţel, rupt dintr-un caiet pe care erau înscrise un şir de numere însemnate cu creionul. Era socoteala cheltuielilor din luna aprilie. Cheltuielile depăşeau cu mult veniturile. Îi era ruşine să spioneze astfel modestul război cotidian pe care Emma îl ducea cu viaţa. Şi, mai mult, îl ruşina gândul că Emma începuse să citească acest roman doar pentru că el îl

recomandase fiicei. Nu-şi imagina că părerea lui putea avea o atât de mare importanţă pentru ea. Închise cartea şi căută o măsuţă pe care s-o aşeze. Şi în timp ce căuta, ochii săi trecură peste un covor ţipător şi decolorat şi văzu un cufăr deasupra căruia atârna o păpuşă de cârpe, şi îşi aminti de ultima scrisoare pe care i-o trimisese Valentina, ale cărei cuvinte îl mişcaseră profund. *Uneori îmi pare că trăiesc înconjurată de zombie, sau că aş fi eu însămi un zombie. Eu poate că nu sunt normală şi am inima de siliciu. Îl înţeleg mai mult pe E.T. Sau pe androidul Roy din* Blade Runner, *decât pe aceste persoane care mă înconjoară. Mă simt mai asemănătoare cu ei decât cu mama mea sau cu tatăl meu. Nu înţeleg sentimentele legate de relaţiile personale care se nasc între fiinţele umane. Nu înţeleg de ce se iubesc şi ce-i determină să-şi facă rău unii altora, cum pot să se urască atât de mult. Poate că eu nu am sentimente. Sau poate că nu ştiu ce înseamnă să fii om.*

Emma reapăru în bucătărie. Îşi lega la spate un şorţ cauciucat pe care era desenată o farfurie cu spaghete.

— Termin-o, mamă, spuse ea nervoasă. Nu vreau să-l bârfeşti pe Antonio.

— A, eu bârfesc? spuse Olimpia adresându-i fiicei un zâmbet batjocoritor. Da' ce faci cu şorţul ăla? Ce mai faceţi aici cu o babă limbută? Sunteţi tineri. Mergeţi şi faceţi dragoste în altă parte.

— Mamă, te implor, oftă Emma îmbujorată.

Apoi, cu tot calmul de care era în stare, Olimpia îi aruncă pastila.

— Păpuşa nu vine la cină, îi spuse în cele din urmă. E cu el.

Sublinie cuvintele cu răutate, căci nu era drept ca Emma să se ruşineze de mama ei.

— Nu se poate! exclamă Emma.

Olimpia dădu din cap, îmbufnată.

— A sunat Valentina pe la şapte şi jumătate. A spus că se întoarce duminică seara.

— De ce nu m-ai anunţat? strigă Emma.

— Ce fericită era că rămânea cu tatăl ei, pară Olimpia.

— Nu cred, protestă Emma. Valentina mi-a trimis un SMS după meci, spunea că au câştigat. Dar nu mi-a spus nimic despre el.

— Şi ce, o mai lăsai să meargă dacă-ţi spunea? replică Olimpia atotştiutoare.

Nu, astăzi nu. Astăzi a încercat să mă ucidă. Astăzi l-am denunţat. Carabinierii m-au asigurat că mă vor anunţa. Dar el va afla despre asta şi-i

va fi şi mai rău. Avocata îi recomandase întotdeauna să nu aibă încredere în Antonio. Îl considera incapabil să-şi controleze violenţa pe care o simţea în prezenţa ei. Avocata spunea că pentru a o pedepsi pe ea, pentru a o face să se simtă vinovată, ar fi putut chiar să întoarcă această violenţă şi asupra copiilor. Dar Emma nu credea asta. Şi nici judecătorii nu credeau. De altfel, Antonio oferea mai multă încredere decât ea – era un tată exemplar, avea o slujbă foarte bună şi recomandări excelente din partea lui Fioravanti –, iar ea nu voia să întindă coarda prea tare, de teamă să nu-i piardă. Antonio s-ar fi luptat ca un leu pentru ca judecătorii să-i dea copiii lui. Păcat că renunţase la weekend-urile cu ei, de atâta vreme. De ce acum? De ce nu-i spusese nimic? Ce avea de gând să facă? Voia să i-o răpească pe Valentina. Să şi-o facă aliată şi să ceară din nou modificarea hotărârii judecătoreşti, pentru această nouă schimbare, căci fata nu mai voia să stea cu mama. Se putea. Valentina era punctul ei slab, călcâiul lui Ahile. Valentina îi ierta absolut orice tatălui ei, şi nimic mamei sale.

— A, adăugă Olimpia, amintindu-şi dintr-odată de ultima parte a mesajului. Nu-l aştepta nici pe Kevin. Valentina a spus că au ei grijă să-l ia de la petrecerea Camillei Fioravanti. A spus că eşti liberă.

— Nu, repetă Emma. Nu vreau.

Se repezi la telefon şi formă numărul de celular al Valentinei.

— Da’ mulţumeşte-i lui Dumnezeu că şi-a adus aminte de copii, bodogăni Olimpia. Pe ăla nu-l roade conştiinţa pentru nimic în lume, îs doi ani de când copiii ăştia parc-ar fi orfani – dacă şi asta-i familie…

— Nu răspunde, spuse Emma uimită.

Valentina nu-şi închidea niciodată telefonul, butona mereu SMS-uri, sonerii şi Dumnezeu ştie câte altele, şi chiar dacă pe ea o enervau sunetele acelea metalice şi o scotea din minţi că trebuia să-i plătească în fiecare săptămână câte o cartelă reîncărcabilă, era totuşi mulţumită, căci măcar ştia în fiecare clipă unde era fata şi avea astfel iluzia că o ţine sub control. Sasha privi planetele din sistemul solar. Se trezise proiectat în mijlocul unei crize familiale care nu-l privea. Iar cealaltă, a sa, îi era interzisă. Valentina îi surâse dintr-o ramă ce părea din argint, rezemată pe televizor. Părul ei castaniu, aceiaşi ochi strălucitori ca ai mamei, aceeaşi gură cu buze cărnoase şi întunecate, dar o expresie complet diferită, îmbufnată, severă, fără surâs. I-ar fi plăcut să aibă aşa o fetiţă. Dacă ar fi fost fiica lui, fata aceea ar fi fost foarte fericită.

— E vichendul ei, concluzionă Olimpia.

Trebăluia prin bucătărie, liniştită că Emma avea să plece cu profesorul, iar ea putea să schimbe canalul şi să vadă mai departe cum rezolvase Mister Verità povestea acelui preot.

— Judecătorul i-a ordonat, şi chiar psihologul i-a spus să-i ţină, că le e tată.

— Nu poate să dispară când vrea şi să vină când are chef, îi zăpăceşte în felul acesta, nu e drept, spuse Emma.

În bucătărie căzu o cratiţă. Emma apăsă receptorul pe ureche. Preţ de un minut interminabil ascultă vocea operatoarei de la Omnitel care-i spunea că abonatul nu poate fi contactat.

— Antonio şi-a închis celularul, îi spuse lui Sasha, ca şi cum el ar fi putut rezolva problema.

Îşi aminti imaginea pistolului din torpedo. Apoi disperarea lui Antonio când ea coborâse din maşină şi el alergase după ea, şi pentru că ea nu voia să se oprească, el îi rupsese geanta. Căzuseră amândoi la picioarele obeliscului închinat Ducelui, iar el o îmbrăţişase şi-i săruta părul şi mâinile şi gura care sângera şi o implorase – întoarce-te la mine, întoarce-te la mine, Emma, întoarce-te la mine, întoarce-te la mine, nu pot trăi fără voi. Ea se eliberase din strânsoarea lui şi se ridicase, iar dintr-un autobuz oprit la semafor, ochii pasagerilor îi urmăreau şi ea simţea în gură gustul sângelui ei şi al salivei lui, iar Antonio îi răsucea braţul şi o strângea şi o durea şi îi repeta mereu întoarce-te la mine, întoarce-te la mine, întoarce-te la mine, Emma. Şi ea se gândea că acesta-i bărbatul meu, de câte ori l-am sărutat n-am să-l pot urî niciodată şi ce se va alege de mine dacă mai stau lângă el şi cine ştie de unde găsise puterea să-i spună că s-a sfârşit, Antonio, în momentul acela el îi dădu drumul la braţ şi o fixă cu o privire de nedescris, o privire muribundă, de agonie – şi când, în cele din urmă, un taxi se oprise pentru a o lua, ea se întorsese şi Antonio era acolo nemişcat sub obeliscul alb, un al doilea obelisc de piatră, de parc-ar fi fost mort, şi continua s-o privească. Formă neliniştită numărul care fusese cândva al ei. Dar în Carlo Alberto nu răspundea nimeni. Antonio nu-i dusese acasă.

— Nu vreau să-i vadă azi, spuse smulgându-şi şorţul şi lăsându-se să cadă pe canapeaua din bucătărie.

Copiii mei. Dumnezeule, de ce nu l-am împiedicat? De ce nu l-au arestat? De ce nu eram cu ei? Fii calmă. Totul e bine. Îi adoră. Copiii mei. Închise ochii. Nu voia să plângă de faţă cu Sasha. Nu voia să plângă. Nu voia să strice tot. De ce acum? De ce? Sasha privi coperta *Annei Karenina,*

indispus. Nu ştia ce să facă. Nu ştia ce simţi când ai un copil. Cum poţi încerca să-l aperi de lumea întreagă şi de noi înşine. Să iubeşti un fiu. Un sentiment de neputinţă amestecată cu omnipotenţă pe care poate că nu avea să-l cunoască niciodată. Ar fi trebuit să-i spună că totul era în ordine, s-o liniştească zicându-i că dacă tribunalul stabilise că Antonio Buonocore era un tată responsabil şi demn de a-şi creşte copiii, evident că aşa era. Dar nu credea nici el şi nu voia să o mintă pe femeia aceasta.

Simţise şi el spaima Emmei. Îi văzuse chipul învineţit. Şi pe când conducea înspre casa mamei sale, nu făcuse altceva decât să verifice neîncetat dacă în oglinda retrovizoare nu se vedea un Fiat Tipo verde care să-i urmărească. Cartierul Boccea devenea din ce în ce mai întortocheat şi, din când în când, se întorcea spre Emma întrebând-o: merg înainte? Femeia dădea din cap afirmativ. Farurile albe răscoleau întunericul din faţa maşinii, şi o întreagă lume reală şi necunoscută prindea formă în jurul lui. Treceau pe lângă panouri publicitare, pieţe, stâlpi galbeni înalţi ce marcau staţiile de autobuz, brazi, ronduri de flori ca nişte altare, străzi perpendiculare, felinare palide, blocuri deteriorate ce se aplecau ameninţător deasupra străzii. Şi apoi, la un moment dat, Emma spusese: opreşte-te aici, nu veni până la bloc, fiindcă Antonio ar putea fi în parcare. Nu vreau să păţeşti ceva. Iar Sasha oprise acolo, chiar dacă în locul acela era o zonă moartă, între două cartiere neterminate, şi nici măcar nu era trotuar: pe partea dreaptă a străzii era doar o fâşie de pământ pe care creşteau urzici şi rugi plini de spini. Emma coborâse şi trântise portiera cu putere, iar bufnitura seacă a acesteia semănă cu un punct pus unei fraze prea lungi. O pornise pe strada întunecată, îndreptându-se spre un bloc înalt care ţâşnea spre cerul întunecat – fără să privească înapoi. Timp de câteva minute mersese înaintea lui, luminată de raza albă a felinarului – ca o fantasmă. Dar ultimul felinar de pe stradă era ars şi întunericul o înghiţi. Iar el o ajunse din urmă – căci dacă Antonio o aştepta în parcarea din faţa blocului, el nu putea să o lase singură. Nici el nu voia ca ei să i se întâmple ceva. Îi însoţise un behăit trist şi lamentabil – oi, cu siguranţă. În parcare, printre maşinile îngrămădite în spaţiul acela îngust, înconjurat de un gard ruginit, nu-l găsiseră pe Buonocore. Nici în holul blocului, nici pe palier.

Poate că venise vremea să dea un sens acestei zile. Căci sunt aici, şi, la urma urmei, e abia ora nouă, şi aş vrea să fac ceva pentru ea, dacă pentru mine nu pot face. Cu blândeţe, îi puse o mână pe umăr şi o trase lângă el. Emma îşi ascunse faţa în cămaşă.

— Copiii mei, şopti.
Sasha făcu să sune cheile maşinii sale.
— Să mergem să-i căutăm, spuse.

Erau în Piaţa Navona şi se plimbau. Cu Valentina la braţ, iar Kevin, îmbufnat, la câţiva paşi mai în spate. Îi ducea acolo întotdeauna în seara de Bobotează. Dar anul acesta nu fuseseră. Nici anul trecut. Antonio îşi amintea piaţa aglomerată, rondul acela de tarabe din jurul insulei ovale, îşi amintea acadelele învelite în celofan atârnate de acoperişurile de tablă ale tarabelor cu dulciuri, îşi amintea ciorapii roşii umflaţi de cărbuni dulci, Moş Crăciunii care se lăsau fotografiaţi lângă săniile lor de carton, steagurile Italiei care fâlfâiau pe cărucioarele ambulante – şi în centrul acelui vacarm, aproape de fântâna arteziană, caruselul cu căluţii mecanici care se rotea încet în timp ce în difuzoare bubuia Lambada. Dar acum, într-o seară obişnuită, aici erau doar turişti care făceau fotografii lângă Fântâna celor Patru Fluvii – nu ştiuse vreodată care erau – sau sorbeau câte-o bere la măsuţele din cafenele – nu fusese niciodată în aceste cafenele. Emma şi-ar fi dorit atât de mult să guste îngheţata de la Tre Scalini. Emma, Emma, Emma – fiecare colţ din oraşul acesta îţi strigă numele. Tot ce n-am făcut, toate ocaziile pe care le-am pierdut.

Se aşezară la Tre Scalini şi comandară trei îngheţate imense în cupe strălucitoare de argint – câte trei biluţe colorate ca nişte becuri. Coacăze, ciocolată şi pepene roşu. Kevin, care de teamă să nu şi-l piardă, îşi legase de mână balonul roşu de la petrecerea Camillei, îşi suge acum linguriţa, iar frişca îi desenează două mustăţi albe pe buza de sus, în timp ce Valentina muşcă mărunt din plăcinta ei. Şi vorbesc despre petrecerea Camillei, care a fost fantastică – erau şi clovni, făceau şi vrăji, erau şi iepuraşi albi, şi păpuşari, şi scamatori, se jucaseră de-a vânătoarea de comori, şi-am câştigat noi, dar cadoul l-am uitat pe canapea, să sperăm că mi-l va pune deoparte Camilla. Norii îmbrăţişează turnurile gemene ale bisericii Sant'Agnese, dar oricum, nu va ploua, şi timpul se opreşte, iar ei sunt pur şi simplu împreună, din nou, toţi trei.

— Ţi-ai uitat cadoul, Kevin? Îţi fac eu unul. Mai frumos.

Dar la Berté obloanele sunt închise şi lumina e stinsă. Pe rafturile magazinului sunt jucării complicate, ca nişte machete de preţ. Toate cadourile pe care nu le-am făcut copiilor – toate acele gânduri pe care nu le-am avut. Emma m-a exilat fizic din creşterea lor. Nu am văzut când Kevin a

învăţat să-şi scrie numele. Nu eram acolo când Valentina a devenit femeie. Dar mai este timp. Copiii sunt cu mine. Îi voi răsplăti pentru pierderea pe care au suferit-o, pe care eu am suferit-o. Răsplată. Lui Kevin – pentru a-l face să uite pomana umilitoare a familiei Fioravanti – îi promise că-i va cumpăra o *mountain bike.*

— Când?

— Luni.

— Costă o avere, tată, îi atrase atenţia Valentina.

Antonio zâmbi. Banii nu mai aveau nicio valoare. Erau doar bucăţi de hârtie – ipoteze. Avu un sentiment de libertate pe care nu-l cunoscuse până atunci. Valentina îl întrebă ce face cu Fiatul.

— Dacă nu pui să-ţi scoată repede piedicile de pe roţi, gardienii te scutură de bani.

— Nu ne stricăm seara certându-ne cu gardienii, spuse Antonio ridicând din umeri.

Ne vom întoarce acasă pe jos, nu ne grăbim. Nu ne urmăreşte nimeni. N-am făcut nicio crimă. Nimeni nu te condamnă pentru tentative.

Se plimbară pe străzile din centru – uitându-se prin vitrinele luminate, chiar dacă magazinele erau închise, oprindu-se să admire obeliscul din Piaţa Panteonului, coloanele înţesate de turişti japonezi şi de vânzători ambulanţi de cărţi poştale. În ciuda orei târzii, era încă deschis, căci se desfăşura o vizită organizată, nocturnă. În cupola templului era o gaură prin care se vedea un disc albastru întunecat tăiat în două de umbra unui nor – cerul.

— De ce-au lăsat o gaură-n mijloc? întrebă Kevin.

Antonio nu ştiu să-i răspundă, era un ghid prost. De altfel, nu mai intrase niciodată în Panteon. Duminica, Emma îi ducea pe copii să vadă catacombele, bisericile şi Forul Roman. El nu-i însoţea niciodată. Nu avea timp şi lucrurile vechi îl întristau.

— Nu ştiu, Kevin, admise el. Nu toate lucrurile au o explicaţie.

Dar gaura aceea din cupolă îi părea o rană în iluzia cerului. Îi părea ca un ochi, o pupilă – dar la ce se uita? Este ceva de văzut în infinit? Între coloane, îi propuse lui Kevin să-i cumpere un balonaş de plastic aurit în formă de şopârlă – sau era un crocodil? –, dar Kevin refuză: îl prefera pe al lui, roşu, căci îi aducea aminte de Camilla şi de ziua aceea ciudată care se sfârşea. Din când în când îşi agita încheietura şi îl zgâlţâia: balonaşul plutea sus, deasupra capului său, roşu şi uşor.

Înconjurară de şapte ori elefantul din Piaţa Minervei.

— Elefantul e un animal social, spuse Valentina. Are o memorie lungă şi poate trăi până la şaptezeci şi cinci de ani, ca un om.

Antonio nu fusese niciodată interesat de lumea animalelor.

— Mama elefant e foarte afectuoasă cu puiul ei şi îl creşte cu multă grijă, urmă Valentina. Familia de bază a elefanţilor e o femelă adultă căreia i se alătură puii ei până la vârsta de paisprezece ani.

— Ştii totul despre animale, observă Antonio uimit.

— Mama mi-a cumpărat *Enciclopedia Naturii,* spuse Valentina, muşcându-şi apoi buzele, căci făcuseră o înţelegere să nu pomenească despre *ea* chiar astăzi. Îmi plac ştiinţele exacte. La ştiinţe am cele mai bune note.

— Vrei să te faci agent silvic? o întrebă, deşi întrebarea lui nu avea niciun sens.

— Genetician, preciză Valentina. Cei care studiază donarea, ştii, oaia aceea pe nume Dolly? Celulele staminale. Ei descoperă cum să vindeci bolile incurabile.

— Va trebui să mergi la facultate, spuse Antonio.

Mângâie cu degetele trompa de piatră, coada, urechile mari şi picioarele care păreau pregătite să se mişte – o capodoperă barocă a imitaţiei naturii. Nici asta nu o mai văzuse vreodată. Câte lucruri nu am luat în seamă… Şi trăiesc la Roma de douăzeci de ani. Dar ce e Roma? E oraşul în care m-a înlănţuit Emma. Roma se lasă iubită exact ca o femeie, pentru că îţi place, pentru că te simţi bine cu ea, pentru că te înţelege, pentru că te primeşte şi îţi răspunde. Pentru că, în ciuda defectelor şi lipsurilor care-i fac frumuseţea nestatornică, frumuseţea aceea întrece în mintea ta orice altă frumuseţe. M-am căsătorit cu Roma, aşa cum m-am căsătorit cu Emma. O frumuseţe de care m-am bucurat, dar care nu mi-a aparţinut niciodată.

Elefantul era rece. Părea real, dar era un bloc inert de marmură.

— Bineînţeles că va trebui să merg la facultate.

Valentina zâmbi.

— De fapt, am ales liceul ştiinţific.

— Liceul? întrebă Antonio. Mergi deja la liceu?

— Tati, merg în septembrie! M-am înscris la Righi.

Antonio întoarse spatele elefantului şi ei. Nici măcar nu ştiu la ce şcoală merge fiica mea.

Intrară pe străzile semănate cu cioburi de sticle, din care se ridica un miros de urină stătută. Umbrele lor se căţărau pe ziduri. La un moment dat,

Antonio avu impresia că doar umbrele acelea mai rămăseseră din ei, şi din el. Apoi ieşiră în faţă la Montecitorio. De mii de ori îl lăsase pe onorabilul Fioravanti în piaţa aceea. De mii de ori îl aşteptase acolo, în maşina albastră, în ploaie. Habar n-avea ce făcea el la Parlament. Avocatului îi plăcea să repete tuturor că se dedicase politicii din dragoste pentru italieni. Antonio ştia că e o minciună, dar Fioravanti îndruga minciuni cu o asemenea convingere, încât, în cele din urmă, ajungeai să crezi că sunt mai adevărate decât adevărul. În manifestele lui electorale, cu ochelari şi cu părul răvăşit, avea o faţă simpatică şi onestă, îţi inspira încredere. Chiar dacă nu o merita, îi oferise această după-amiază împreună cu copiii, iar el avea să-i fie recunoscător pentru totdeauna, îi adresă un salut. Nu te supăra, domnule avocat, tu nu ştiai, nu aveai cum să ştii. Palatul Parlamentului era întunecat. Îi păru fals ca decorurile unui teatru. Nimic nu-i mai părea adevărat – nici Roma, nici seara, nici copiii, nici măcar el însuşi.

În Piaţa Colonna, Kevin împietri în faţa vitrinelor de la Romastore. Ghete cu crampoane, mingi cu autograf, eşarfe roşii-galbene, steaguri… Şi tricoul cu numărul 10. Cel al căpitanului blond, Totti.

— Nu-mi spune că ţii cu AC Roma, zise Antonio, care fusese dintotdeauna juventin. Nu poţi să schimbi echipa, Kevin. Poţi să schimbi orice în viaţă, ţara în care trăieşti, meseria, partidul politic, maşina, totul, dar nu echipa.

Şi nici nevasta, ar fi vrut să adauge. Kevin nu-i răspunse. Privea tricoul lui Totti – vrăjit. Costa cinci sute de mii de lire. Era practic intangibil.

— Îl vrei? întrebă Antonio scărpinându-l pe ceafă.

Kevin se înfioră, căci tati nu-l atingea niciodată. De parcă i-ar fi fost scârbă – ca şi cum ar fi atins o reptilă. Fără să se întoarcă, Kevin dădu din cap. Îşi puse mâinile pe vitrină – şi îşi lăsă acolo amprenta unsuroasă a degetelor sale încă lipicioase de la îngheţată.

— Te pricepi să joci fotbal? îl întrebă Antonio.

— Aşa şi aşa, tati, şopti Kevin. Mă pun mereu să stau în poartă.

Se temea că va încasa una după cap, căci tati era marcatorul echipei de escortă, şi fusese golgheter în turneele Poliţiei. Primi însă o mângâiere pe creasta lui înţepenită de gel. Ce figură avea să facă. Tati îi va cumpăra într-adevăr tricoul roşu al lui Francesco Totti. Astăzi toţi îi cumpărau orice îşi dorea. Astăzi avea un fel de lampă fermecată a lui Aladin. Îşi rostea dorinţele şi acestea se împlineau. Se trezise într-un basm – totul era

fantastic şi perfect. Dar la ce oră avea să vină caleaşca din bostan pentru a-l duce înapoi acasă?

— Tati, spuse la un moment dat Valentina, dacă dormim la tine, trebuie să ne cumperi periuţe de dinţi. Nu le avem la noi.

Antonio simţi că inima începea s-o ia razna – se strângea ca un pumn şi-l apăsa pe mijlocul pieptului ca un bolovan. Se întrebă de unde avea să găsească puterea. De unde atâta forţă.

— Bineînţeles, spuse.

Se îndreptară spre farmacia Tritone, dar când ajunseră acolo obloanele erau deja încuiate cu lacătul. De-acum toate magazinele erau închise.

— Nu-i nimic, vi le cumpăr mâine, îi linişti Antonio.

Pipăindu-şi temător pieptul, se gândea că, dacă inima i-ar fi căzut din cămaşă ca un bănuţ, nici măcar nu şi-ar fi dat seama.

Cinară la McDonald's-ul din Piaţa Spania, îngrămădiţi în jurul unei măsuţe de pe colţ, sub lumina generoasă care evidenţia bronzul fals al lui tati – folosea o cremă specială, căci nu avea răbdare nici măcar să stea liniştit sub lămpile autobronzante. Devorară hamburgerii unşi de ketchup şi înecaţi în Coca-Cola. Îşi fripseră buzele cu plăcinta fierbinte cu mere. Acum nu mai era străinul agresiv cu ochi ciudaţi care îi răpise din sala de sport şi de la petrecere. Şi nici acel tată episodic pe care nu ştiau cum să-l abordeze în primul an al despărţirii, care intra în viaţa lor ca o tornadă: îi ducea la Zoo şi la tiribombele din Luna Park, la Pincio şi la teatrul de păpuşi, la Gianicolo, pentru salvele de tun de la amiază, la Romanina, la raionul Toys'r'us, ca să-şi aleagă jucăriile – vă cumpăr tot ce vreţi, tot – şi plătea şi stătea tot timpul mut, până în clipa când se aprindea dintr-odată şi începea să vomite injurii teribile la adresa mamei, curvă fără minte, care-i distrusese viaţa şi-l asasinase. Nu, era din nou tati, cu bine cunoscutele lui gesturi teatrale, cu atitudinea lui obişnuită de omnipotent, mă gândesc eu la toate, nu-i nicio problemă, sunt aici. Era o seară ca toate celelalte. Tati nu îndreptase niciodată kalaşnikovul spre inima mamei, n-o mai luase la şuturi – acela era străinul dispărut pe neaşteptate în Piaţa Navona, era geamănul cel rău care, nu se ştie cu ce ocazie, îi luase locul. Omul aşezat la măsuţă care se apleca înspre ei, căci în confuzia aceea generală nu reuşea să le audă vocile, era tati al lor, care se îndopa cu plăcintă cu mere – era înnebunit după ea – şi se interesa de şcoală, de echipa de volei şi de prietenii Valentinei. Nu putea să creadă că Vale, aşa drăguţă cum era, încă nu avea unul. Tati râdea – căci ea se ruşină să-i spună că nu se considera deloc

drăguţă, ci, dimpotrivă, hâdă, şi, de fapt, niciun băiat nu-i ceruse să fie prietena lui. Tati, protector şi amuzant, informându-se dacă în anii aceştia cineva se purtase rău cu ei, căci de-acum înainte trebuiau să-i dea lui socoteală. Şi atunci Kevin uită să tacă. Nu vorbea cu el de ani de zile şi dintr-odată limba lui lipită de cerul gurii îşi dădu drumul.

— La mine la şcoală e unul rău, începu el. Îl cheamă Anzalone.

— Te-ai certat cu el? întrebă Antonio.

— Da, răspunse Kevin. Trebuie să-l pedepseşti.

— OK, îl asigură Antonio. Ce vrei să-i fac?

— Trebuie să-i dai jos pantalonii şi să-i înfigi un fitil în fund, spuse Kevin.

Se întâmplase miracolul: nu se mai bâlbâia. Antonio râse uimit de cruzimea grăsuţului pinguin orb. Dar în acelaşi timp era mândru de el. Deci Kevin nu era un pămpălău fricos, aşa cum se temuse. Era fiul lui. Şi îi semăna. Avea acelaşi păr negru, creţ şi aspru. Şi acelaşi caracter, autoritar. La fel ca el, Kevin nu uita o jignire. Şi cerea răzbunare.

— Aşa va fi, aprobă el.

Şi pentru a sigila pactul făcut, bătu palma cu fiul lui izbind cu putere. Ochiul plin de viaţă al lui Kevin, nedezlipit de chipul tatălui, exprimă o asemenea recunoştinţă, o asemenea încredere necondiţionată, încât Antonio simţi un val de căldură şi piatra dintre coastele lui vibră. De unde să-şi ia forţa? De unde? Pe furiş, împreună cu paharul de Coca-Cola dădu pe gât şi două pastile. Din certitudinea unei justiţii supreme, din gândul la ea. Pentru ea o voi face. Pentru ca ea să fie blestemată pentru totdeauna.

a douăzeci şi doua oră

În Carlo Alberto, ferestrele mansardei de la al şaselea etaj erau întunecate, cu jaluzelele coborâte. Emma îi mărturisi lui Sasha că păstrase cheile casei timp de un an. Le avea în geantă, ca întotdeauna. Apoi, dintr-un impuls inexplicabil, într-o zi le aruncase în cutia poştală. Într-un fel, le expediase. Poate pentru că se temea că le-ar fi putut folosi. Şi nu voia să aibă posibilitatea de a se mai întoarce. La interfon nu răspunse nimeni. Antonio nu dusese copiii acasă.

Petrecerea Camillei se terminase. În faţă la Palazzo Lancillotti, în piaţă, ultimii invitaţi îl asediau pe onorabilul Fioravanti. Se îmbrânceau, mişcându-se neliniştiţi de la un grup de părinţi la altul, pentru a-i agăţa pe cei cărora doreau să le fie prezentaţi sau cărora îşi doreau să-şi prezinte fiii şi prietenii, pe cei cărora într-o zi aveau să le solicite ajutorul pentru aprobarea unor proiecte sau alte favoruri. În jurul lui Elio formau un fel de gard viu, care bâzâia ca un roi de albine. Emma încercă să-şi facă drum spre el, dând din coate.

— Onorabile! Onorabile! îl strigau fotografii, plasaţi pe ghivecele de flori ca nişte babuini. Priviţi în partea asta!

Elio se supunea, satisfăcut să-şi încheie ziua printr-un succes personal, o zi ce fusese dificilă şi amară. Ştia că era într-un stadiu de descompunere avansat: nu mai avea voce, toropit de oboseală şi de transpiraţie, cu nasul lucios şi cu stomacul chinuit – deprimat de acel fiasco din periferie, supărat de primirea glacială pe care i-o făcuse Maja, necăjit de întârzierea lui impardonabilă, de toate. Dar zâmbea răbdător în dreapta şi în stânga, aşa cum îi cereau fotografii, şi ridică mâna în semn de dezinvoltă binecuvântare. Îi respecta pe muncitori. De altfel, ăsta era aspectul cel mai plăcut al popularităţii.

În ciuda zâmbetului întins pe faţă, ca un autocolant, Emma observă că onorabilul avea chipul crispat, iar nasul – deja destul de lung – îi părea acum mai ascuţit, drept ca un cui. Acesta era omul pe care Antonio îl proteja de ani de zile. Şi când te gândeşti că atunci când trecuse în serviciul de escorte o făcuse să creadă că era alegerea vieţii lui. Însă apoi Emma aflase că-l convinseseră şefii să-şi ceară transferul, căci Antonio începuse să-şi bată joc de' reguli, trăsese asupra unui muncitor cinstit care nu observase blocajul stradal şi insultase un ofiţer superior, convins fiind că ăla îi sabota cariera.

— L-aţi văzut pe fiul meu, Kevin? îl întrebă pe Fioravanti, trăgându-l de mânecă, deoarece el era preocupat, încercând să distreze o doamnă ce zornăia toată ca un lampadar de Murano.

Când Elio o recunoscu, se învioră – şi, instinctiv, întoarse capul să vadă dacă Maja era în apropiere. Dar se linişti, căci devotata lui soţie rămăsese înăuntru, pentru a rezolva problema bacşişului.

— Nu, spuse întorcându-se spre bunica micuţei Carlotta.

Aceasta îi solicitase permisiunea de a-l săruta – şi, în timp ce-l cuprinse într-o îmbrăţişare stângace, îi spuse vizibil marcată:

— Ce emoţionată sunt, onorabile, simt că leşin. La televizor nu se vede atât de bine, dar de aproape arătaţi mult mai tânăr.

— Nu l-am văzut, repetă Elio, abandonându-se fără voie îmbrăţişării bunicii Carlotei. Când am sosit, era deja plecat.

Am ajuns târziu, ar fi vrut să adauge. Nu am putut să cânt karaoke cu Camilla, deşi îi promisesem. Maja a avut grijă de această după-amiază nesfârşită aici la Palazzo Lancillotti, ea a avut grijă să-i distreze pe toţi copiii aceia, pe mamele lor insolente, astfel încât familia Fioravanti să pară în acelaşi timp intangibilă şi binevoitoare, elitişti şi totuşi milostivi, astfel încât nimeni să nu se simtă exclus sau dispreţuit – chestii încurcate, arta de a întreţine relaţiile publice, artă în care Maja devenise o adevărată maestră. Petrecerea Camillei a fost deosebit de reuşită şi se va dovedi o investiţie utilă. Cine investeşte mult, cheltuieşte puţin. Maja e grandioasă. Pur şi simplu perfectă. Aceasta este dovada supremă a adevăratei iubiri conjugale. Nu fidelitatea, nici sacrificiul de sine, nici devotamentul faţă de copii – ci eroismul cotidian. Mai devreme sau mai târziu va trebui să-i spun cât de mult preţuiesc ceea ce face ea pentru mine.

În momentul acela îşi dădu seama că soţia lui Buonocore nu venise pentru el. Era însoţită de un bărbat brunet, cu ochelari rotunzi şi geacă din piele albastră. Destul de tânăr, observă maliţios.

— Şi soţul meu unde e? Nu trebuia să vă însoţească până la întoarcerea dumneavoastră acasă? De ce nu e cu dumneavoastră? îl întrebă Emma pe un ton aspru, care nu-i făcu plăcere.

Elio îi răspunse că, din cauza unor probleme urgente de familie, Buonocore îşi întrerupsese serviciul pe la ora două.

— Dar e absurd, exclamă Emma. Antonio ţine atât de mult la slujba lui, îmi spunea întotdeauna că dumneavoastră sunteţi misiunea lui, că n-ar permite niciodată să vi se întâmple ceva, că ar veni până la capătul lumii cu dumneavoastră, v-a însoţit chiar şi în avion, iar lui îi face rău doar să se gândească la asta. Nu v-a spus nimic? Nu ştiţi ce trebuia să facă?

Elio spuse că Buonocore era îngerul său păzitor, şi nu invers. Pentru o clipă îi reveni în minte zâmbetul plin de demnitate şi de bărbăţie care luminase faţa poliţistului atunci când, în cele din urmă, îi acordase acea permisiune nu prea ortodoxă de a-şi întrerupe serviciul – deşi era o procedură împotriva regulamentului. Mulţumesc, sunteţi un adevărat bărbat, îi spusese Buonocore. Dumnezeu să vă răsplătească pentru generozitatea dumneavoastră. Apoi, în timp ce-şi strângeau mâinile, pe un ton inspirat şi

profetic, aproape delirant, care îl uimise, Buonocore îi adresase pe nepusă masă o altă întrebare legată de Biblie.

— Dar dumneavoastră, onorabile, aţi înţeles de ce Dumnezeu i-a cerut lui Avraam să i-l jertfească pe unicul său fiu Isaac?

Îi trecuse prin gând că Buonocore traversa o criză de identitate religioasă, lucru care de multe ori precedă o convertire, dar cel mai adesea este simptomul unui dezechilibru mintal incipient, şi se gândi că soţia lui ar fi trebuit să afle. Dar în clipa aceea, o blondă într-un veşmânt ce părea luat de pe un leopard îl rugă să se fotografieze alături de ea. Elio îi puse o mână pe umăr. Şi simţi cum fericirea se scurgea din el şi se transmitea prin mână tinerei femei ca o descărcare electrică. Dăruiesc fericire oamenilor, gândi el, ca Iisus. Şi atunci, îmbătat de puterea taumaturgică a îmbrăţişării sale, uită tot acel fiasco de la periferie, din acel mizerabil colegiu electoral, de jertfa lui Avraam şi de soţia lui Antonio Buonocore.

La multiplexul Barberini proiecţiile începuseră deja. La sala 4 rula *Rancid Aluminium,* la sala 2 *The Calling* – deja din titlurile agresive se înţelegea că nu erau filme potrivite pentru Kevin. Lui Antonio îi venise ideea să-i ducă la cinema. Îi era greu să stea de vorbă cu ei. Valentina insistase să meargă la *Billy Elliot,* dar nu mai rula nicăieri, iar pe afişul lipit pe uşa barului nu reuşiră să-l găsească nici măcar în reluare.

— Ce fel de filme vezi cu mama? întrebă Antonio.

Valentina şi Kevin se priviră surprinşi. O pomenise. Ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Atunci înseamnă că într-adevăr ceva s-a schimbat.

— Mama nu mă duce niciodată la cinema, constată Kevin, deja pregătit să o renege, pentru ca tati să nu-şi dezlipească mâna de pe umărul lui. Mami împrumută casete.

— Vrei să împrumutăm o casetă?

— Da.

— Care?

— *Regele Leu.*

— Dar l-ai văzut deja de o sută de ori, protestă Valentina.

Apoi tati îi dădu un cot.

— Nu trebuie să-l urmărim şi noi, îi şopti complice.

O, tati… Îl iertă că-l adusese şi pe dihor.

— Să mergem acasă, copii.

Imediat, tati…

Era mulţumită că nu intraseră în cinematograful acela. La sala 1 rula *Valentine – Întâlnire cu moartea.* Regizorul era un anume J. Blanks. Pe afiş era o fată drăguţă, cu păr lung – aflată în pericol. Poate că ea era Valentina din titlu. Valentina e un nume potrivit unei fete drăguţe. În sfârşit se gândi că era potrivit şi pentru ea. De la Blockbusterul din strada Barberini împrumutară *Regele Leu.* Şase mii de lire.

— Trebuie să înapoiaţi caseta până luni dimineaţă, altfel plătiţi în plus, îl avertiză casiera.

— OK, spuse Antonio. Îmi voi aminti.

Urcară dealul încet. De-a lungul străzii, simbolurile companiilor aeriene desenau jocuri de lumini colorate. Air Algerie. Air Gabon.

— Gabonul e în Africa, unde este Simba, babuinul şaman Rafiki, mistreţul Pumba şi hienele cele rele, spuse Kevin.

— Vrei să mergi în Africa să vezi leii şi elefanţii? întrebă Antonio.

— Când? veni răspunsul lui Kevin.

Colegii lui de clasă fuseseră deja în Namibia, în America sau în Seychelles. Poveştile lor îl făceau să se simtă jalnic, căci el nu fusese niciodată nicăieri.

— Când se termină şcoala, răspunse Antonio.

Îi prinse mâna, iar Kevin nu şi-o retrase. Tati avea o mână mare, aspră şi puternică. Ţinut de mâna lui puternică, traversară Piaţa Esedra – obligând maşinile să frâneze, căci pe tati nu-l durea nici în cot de semafor şi trecea pe unde avea chef. În jurul gării Termini roiau drogaţii şi traficanţii, iar tati o luă şi pe Valentina de mână. Îi ţinu strâns, căci voia să-i apere de străinii aceia care le puteau face rău.

În strada Cavour totul era întunecat, doar cupola bisericii Santa Maria Maggiore strălucea. Bătea clopotul – iar sunetul acela, pe care nu-l auziseră de mult timp, le dădea fiori. Aproape de obelisc, nemişcat în centrul pieţei, într-un mod nefiresc – ca o antenă sau ca un copac, stătea un vagabond.

— Blestemaţi. Blestemaţi. Blestemaţi, striga. Nu aţi umblat după îndemnurile mele. Nu aţi urmat legile mele. Iată-mă, eu vin la tine. Şi-ţi voi face ce nu am mai făcut nimănui şi nici nu voi mai face vreodată. Părinţii îşi vor mânca fiii, iar fiii îşi vor mânca părinţii, iar eu voi împrăştia în vânt ceea ce mai rămâne din tine. Ochiul meu nu va cruţa pe nimeni, iar eu voi fi fără milă. Blestemaţi. Blestemaţi. Blestemaţi.

Părea furios pe ei, dar în realitate – dacă stăteai să-i asculţi toată predica – îţi dădeai seama că avea treabă cu un oraş, şi oraşul acela era Ierusalim.

Vagabondul locuia în piaţa aceea şi repeta blestemul ăla ore în şir, până când îşi amintea că e viu, şi îşi ridica un picior, rămânând apoi nemişcat, la fel de mult timp, stând într-un singur picior.

— Altarele voastre vor fi pustii. Coloanele voastre se vor prăbuşi, idolii voştri vor fi zdrobiţi. Operele voastre vor fi şterse. Eu voi face din oraşul vostru un deşert.

Tati – care nu-l suporta pe vagabond şi era enervat de tirada lui apocaliptică pe care trebuia să o asculte în fiecare zi – îi târî de acolo. În vârful clopotniţei extrem de înalte, clopotul încă mai bătea – bătăi întunecate, mute, profunde, ce păreau să vină chiar din cer. În piaţa din faţa bisericii, părea că trecuseră secole de atunci, sâmbătă după-masa mama ne aducea la joacă. Se aşeza pe treptele fântânii, la umbra coloanei lui Massenzio, şi, în timp ce ne supraveghea, asculta la căşti vocea Tinei Turner. Dacă-i plăcea melodia, uita de Kevin, iar la un moment dat ţâşnea în picioare şi, dacă nu-l vedea în faţa ochilor, îl striga cu o voce sugrumată de spaimă. Kevin, Kevin, unde eşti? Iar acolo unde frunzele teilor mângâie zidurile începe strada Carlo Alberto. Acasă.

Alergară în sus pe scări. Intrarea în hotel era iluminată. Nişte pelerini slovaci, abia coborâţi dintr-un autocar preistoric, erau aplecaţi peste biroul de la oficiu înconjuraţi de valize şi genţi prăfuite. Antonio îl salută pe portar printr-o fluturare a mâinii. De obicei se ignorau reciproc. E ciudat să locuieşti într-o clădire în care pe lângă locuinţe funcţionează şi un hotel, dar te obişnuieşti. Antonio introduse cheia în uşa mare de aluminiu care oprea accesul înspre apartamente şi deschise. Cele douăzeci şi nouă de casete din tablă sclipeau în penumbră, opace, boţite, deteriorate. Tati nu luase corespondenţa de câteva zile. Din caseta familiei Buonocore plicurile dădeau pe dinafară. Le luă Valentina. Lui tati îi scria banca, cei de la impozite, cei de la gaz – din câte se pare, nu şi-a plătit facturile. Îi scriau chiar şi cei de al Asistenţa Socială – un psiholog, al cărui nume de familie era D'Urso. Cine ştie de ce? Se căţărară în sus pe scări. Poate că această clădire fusese cândva o mănăstire, dar Valentinei îi părea că seamănă cu un spital – toţi pereţii erau albi şi avea geamuri către scările interioare, ca în sălile de operaţie. Oricum, cu mult timp în urmă, înainte ca tati şi mami să se fi născut, clădirea fusese vândută, iar noii proprietari o restauraseră. Fără însă a cheltui prea mulţi bani – de fapt, culoarea roşie de pe faţadă se desprindea ca şi coaja de pe un cartof, marmura falsă a scărilor se fărâmase, iar lemnăria se deteriorase repede, iar acum îţi era greaţă doar la gândul de a

atinge balustrada unsuroasă. Din apartamentele închise venea pe scări miros de broccoli. Familiile erau acasă, în faţa televizoarelor. Valentina recunoscu vocea lui Mister Verità.

— Dragostea este forţa care pune Universul în mişcare, spunea el.

Tati urca repede, dar ei nu mai erau obişnuiţi. De atât timp nu mai veniseră acasă. Kevin se opri gâfâind pe palierul de la etajul trei. Tati îl luă de braţ şi-l luă în spate ca pe un rucsac.

— Te-ai făcut greu, îi spuse.

Dar îl duse până sus. Era puternic.

La al şaselea etaj, totul era ca odinioară. În faţa uşii, acelaşi covoraş în formă de pisică. Uşa era aceeaşi, poate puţin mai scorojită. Chiar şi yala era aceeaşi – tati nu o schimbase, la gândul că poate mami se va întoarce: de fapt, ca de obicei, cheia se înţepenise şi tati trebui s-o forţeze şi apoi să împingă uşa cu putere. La intrare era acelaşi cufăr – iar în colţ, aceeaşi veioză cu picior, cu becul ars. În salon erau aceleaşi canapele, acoperite cu aceleaşi pernuţe cusute cu paiete lucioase – iar şemineul era tot în colţul dintre fereastră şi uşa de la camera lui tati şi a mamei, acolo unde fusese dintotdeauna. Şemineul nu fusese aprins de mult timp: în el erau doar ziare vechi şi o piramidă de sticle goale. Chiar şi biblioteca de pe peretele din faţă era aceeaşi – dar pe rafturi nu mai era nicio carte, doar un vraf de reviste ce stăteau să cadă, ca turnul din Pisa. Revista din vârf se numea *Arme şi tir.* Pe coperta prăfuită se vedeau două puşti cu pat de argint învechit şi inscripţia: MUNIŢII.

Acasă. Totul era identic, dar estompat şi mai vechi. Altfel, se simţea un miros închis, de mucegai şi fum stătut care zăcea în canapele ca un fel de ceaţă cenuşie. Şi era o pată de umezeală ca un fluture ruginiu, care se întindea în jurul candelabrului din salon – o infiltrare de apă de pe terasa de deasupra clădirii. Şi praf. Grămăjoare de praf pe mochetă, ghirlande de praf ce atârnau la colţuri din tavan, un văl de praf acoperea măsuţa şi cele câteva bibelouri ce supravieţuiseră fugii lor – un Pinocchio de lemn colorat, un bulgăre de sticlă cu zăpadă ce cădea peste statuia Madonei din Loreto, un pumn de monede de argint din cine ştie ce epocă şi ţară. Valentina traversă salonul şi se opri la uşa verandei. Îşi amintea bine când o construiseră. Înainte nu era acolo: în locul ei fusese o terasă mare – care ei, de mică, îi părea imensă. Dar apoi se născuse Kevin şi tati dorise să elibereze bucătăria, pentru ca şi el să aibă camera lui. Mama nu voia. Spunea că trebuie să respecţi legea, nu poţi construi o verandă pe acoperişul unei

mănăstiri din secolul al XVI-lea, e un abuz. Era o dispută stupidă, şi, de altfel, când se certau, tati avea întotdeauna dreptate. Asta e casa mea, am cumpărat-o din economiile mele, voi termina-o de plătit când voi fi practic cu un picior în groapă. Legea oamenilor nu e legea lui Dumnezeu. E ca o pânză de păianjen: se prind în ea muştele, dar bondarii o rup. Şi astfel, bucătăria fusese mutată, iar Kevin avusese camera lui şi tati construise veranda, cu ajutorul bunicului, în zece zile. O cutie de sticlă cu acoperiş de tablă şi cu ramele din aluminiu lucios care sclipeau la soare de parcă ar fi fost de aur. Era minunat să iei cina seara pe verandă, când totul împrejur era cufundat în întuneric, iar ei patru stăteau în jurul mesei pătrate, sub lumina becului – ca şi cum ar fi fost singuri pe pământ, îngrămădiţi într-o rachetă de lumină, o cutie de sticlă suspendată deasupra acoperişurilor Romei.

Valentina ieşi în balcon. După construirea verandei, din terasă mai rămăsese doar o fâşie lungă, lată de un metru. Dar oricum, dacă voiau să se joace, tati rezema scara de perete şi îi ducea sus pe terasa de deasupra blocului. Vara smoala se topea, iar ei se amuzau cufundându-şi picioarele în mâzga aceea fierbinte. Poate că acolo sus încă se mai păstrau urmele lor – amprente de picioare foarte mici, ale fetiţei care nu mai era. Se aplecă peste balustradă. Cu şase etaje mai în jos, strada Carlo Alberto nu se mai zărea – doar vârfurile teilor şi faţada seminarului Russicum, de pe cealaltă parte a străzii. Se întrebase mereu ce putea fi clădirea aceea austeră şi puţin lugubră. Nu văzuse niciodată pe nimeni intrând acolo. Pe balcon încă mai erau suportul de întins rufe, maşina de spălat aşezată într-o nişă din perete şi ghivecele de flori – chiar dacă erau toate moarte. Totul era ca înainte, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic. De parcă n-am fi plecat niciodată.

— Vreţi să locuiţi iar aici? întrebă tati venind lângă balustradă.

Încă mai era grilajul de lemn pe care mama pusese să-l construiască de teamă ca nu cumva Kevin să cadă de pe balcon. Tati îl trase pe Kevin lângă el şi îi puse în păr creţ umbreluţa furată de la petrecerea Camillei.

— Da, spuse Valentina.

— Şi mama? întrebă Kevin, bănuitor.

— Şi mama, îl asigură Antonio, împingându-i apoi în salon, căci afară se lăsa răcoarea.

Seara era încă rece, era abia început de primăvară. Kevin puse în aparat *Regele Leu* şi se cuibări pe divan. Locul lui era în centru: divanul era în formă de bumerang, urmând conturul pereţilor salonului. Apăsă butonul telecomenzii şi ecranul se lumină. Tati rămase în picioare lângă divan.

Locul lui era cel din extremitatea dreaptă. Nu se aşeză. Valentina avea chef să exploreze casa – pentru a vedea dacă în camera ei încă mai era biroul de sub fereastră. Când se mutaseră, mama nu-l luase, căci în casa bunicii nu ar fi avut unde să-l pună. Se îndreptă spre fosta ei cameră. Dar se opri, căci tati spunea un lucru uimitor.

— De azi înainte vom fi din nou toţi împreună.

— Chiar? întrebă Valentina.

— Bineînţeles, răspunse tati.

Acum îl privea pe Kevin, prins însă de povestea puiuţului Simba, poate că nici nu-l mai asculta, apoi o privi pe ea – iar ea nu îndrăznea să creadă, sau nu îndrăznea să mai spere. Cine nu speră este invincibil…

— Jură că nu minţi, tati.

— Jur, spuse Antonio ducându-şi degetele la buze.

— Pentru totdeauna?

— Pentru totdeauna.

Emma şi Sasha îi întrebară pe proprietarii restaurantelor din strada Coronari, îi întrebară pe chelneri, pe vânzătorii din pizzerii. Nimeni nu observase un bărbat cu mustaţă însoţit de doi copii. Emma continua să se gândească la o întâmplare pe care o văzuse la televizor. Nu-şi mai amintea detaliile. Era vorba despre un tată separat care se prezentase într-o zi la poarta şcolii, îşi luase fiul şi dispăruse. Poate că părăsise Italia. Mama publicase fotografiile lor în ziare, le lipise în toate staţiile, în aeroporturi, în autobuze. Dar nu mai reuşise să-i găsească.

Apoi văzu maşina. Un Fiat Tipo, verde putred, parcată în zona interzisă din faţa bisericii San Salvatore în Lauro. Două gheare galbene încătuşau roţile din spate. Era maşina lui Antonio. Emma privi prin geamurile din spate ale maşinii, încă mai era acolo canistra cu benzină aşezată în spatele scaunului. Şi revistele şi carcasele casetelor de pe bord. Şi pata de sânge de pe scaunul din dreapta. Maşina era închisă. Scoase chitanţa de amendă de sub ştergătorul de parbriz. Fusese întocmită la ora 20.40. Antonio şi copiii trebuiau să fie încă în împrejurimi. Răscoliră străduţele şi pieţele aglomerate de adolescenţi care veneau în centru pentru petrecerea nopţii de vineri, şi toate colţurile întunecate şi pustii din zona Tor di Nona, unde un rottweiler ivit dintre nişte tufe îi ameninţă rânjindu-şi colţii ascuţiţi ca nişte cângi. Un tip în scaun cu rotile, obez şi cu o fizionomie de criminal chemă câinele cu câteva clipe înainte ca acesta să-i sfâşie.

— Nu sunt deloc un bun detectiv, încercă Sasha să atenueze puţin tensiunea. Concediază-mă, dar nu mă da la câini – sunt nevinovat.

Observă mulţumit că Emma se străduia să zâmbească. Ieşiră în bulevardul Rinascimento. Întrebară taximetriştii opriţi în staţie, apoi gardienii care făceau de pază la Palazzo Madama. Întrebară chiar şi la casieria cinematografului Augustus. Nu, casiera era convinsă că nu vânduse bilete unui bărbat cu doi copii. Se întoarseră din nou la maşină, dar aceasta era tot acolo unde o lăsase Antonio. De ce nu venea să o ia? Unde s-au dus?

A treia oară, Emma o sună pe soacra ei. Poate că Antonio îi ducea la Santa Caterina, voia să se refugieze în oraşul copilăriei sale, al vacanţelor, unde îl considerau un om important, unde încă se simţea ca un rege. Sasha privea împietrit geanta ei cu mânerul rupt. Îşi dădu seama că avea şi un genunchi lovit. În locul acela ciorapul rupt lăsa să se vadă pielea. Un fir de nailon atârna pe picior. Firul acela îi părea semnul intolerabil la dezordinii universale. Dintr-odată, simţi o milă inexplicabilă pentru femeia aceea atât de plină de viaţă şi atât de lipsită de apărare, căreia soţul îi spărsese buza şi îi luase copiii. De ce femeile îşi iau întotdeauna bărbaţi nepotriviţi? Şi de ce şi bărbaţii fac acelaşi lucru?

— Vrei să-i iei şi dreptul de a-i vedea? Deja i-ai stârnit împotriva lui, îi reproşa la telefon o voce feminină. L-ai distrus deja, nu-ţi ajunge? Ce mai vrei de la el?

Emma se grăbi să închidă telefonul.

— Mama lui Antonio nu a mai vorbit cu el de la Paşti, rezumă ea, răsuflând oarecum uşurată.

Rezemaţi de balustrada cheiului, scrutau depărtarea – doar-doar l-or vedea pe Antonio plimbându-se pe acolo împreună cu copiii, pierdut şi rătăcit, închistat în obsesia lui ca într-o cochilie. Erau atât de apropiaţi, încât părul Emmei îi atingea din când în când faţa. Cândva, tatăl său îi spusese lui Sasha că pentru el era o plăcere de nedescris să stea la rând în magazin sau la poştă. În anii declinului, devenise foarte sensibil la contactul cu părul unei femei. Şi cu cât era mai întâmplătoare această atingere, cu atât mai intensă era plăcerea resimţită. Dar Sasha nu reuşea să perceapă această plăcere.

— Nu trebuia să se întâmple, spuse Emma.

— Nu puteai să-l împiedici, nu e vina ta, spuse Sasha.

— Dar nu ştiam ce avea de gând Antonio.

Nu-şi putea ierta lucrul ăsta.

— Îţi faci griji fără rost, spuse Sasha. De ce nu încerci să te pui în locul lui? Dacă ai fi Antonio, unde i-ai duce pe copii?

Emma privi valurile Tibrului, luminate de lampioanele galbene. Antonio ar încerca să nu primească amendă. Dar nu, nu în seara asta. Acum vrea să stea cu ei, vrea să-i facă fericiţi.

Rătăciră prin locurile în care Antonio îi dusese altădată pe copii. Lacul Eur, Luna Park, terasa Pincio. La Gianicolo, ecoul paşilor lor se pierdea în piaţa măturată de vânt. Toate băncile erau ocupate. Îndrăgostiţii se sărutau ascunşi de umbre. Trecând pe lângă bustul decapitat al unui martir al Republicii Romane, Sasha îşi spuse că oraşul acesta îi aparţinea acum şi lui. Cea mai potrivită cale de a poseda un oraş era să-ţi consumi în el propriile speranţe şi să-ţi târâi prin el propriile dureri. O, Roma, cu sobrietatea ta atât de măreaţă şi atât de primitoare… Sufletul tău atât de nepăsător şi de înţelept, esenţa ta indescifrabilă, capacitatea ta de a rezista, de a persista şi de a dura – mai presus de orice schimbare şi de orice catastrofă. O, tu, cel mai italian dintre toate oraşele, incomparabilă prin frumuseţea ta – ţâfnoasă, plăcută, vinovată şi iertătoare. Nu voia să plece, ci să rămână aici. Era un risc pe care accepta să şi-l asume. Chiar dacă la Roma poate că nu avea să devină niciodată omul care ar fi vrut să fie. Poate că nu avea să scrie nici cartea despre Valentina Buonocore şi despre tinerii suspendaţi în pragul vieţii. Dar poate că avea să scrie alta. Trebuia să înceteze să deplângă gesturile pe care nu le făcuse şi trandafirii pe care nu-i culesese. Doar ceea ce faci există cu adevărat.

Caravana teatrului de păpuşi era închisă. Sasha se gândi că era târziu. Emma ar fi fost în stare să caute prin toată Roma, întreaga noapte – până când avea să-i găsească. Şi el ar fi vrut s-o însoţească. Îi părea că o cunoscuse astăzi, pe nepregătite, şi totuşi foarte bine – o persoană ce nu putea fi înscrisă în niciun tipar, întotdeauna altfel decât ceilalţi. Îi părea chiar că ei îi putea aplica opiniile pe care le scrisese la un moment dat în legătură cu el şi Dario. Cine ne caută în certitudinile pe care ţi le dau genul şi funcţia pe care o deţii, cine crede că ştie cine suntem noi, cine ne caută în viaţa pe care o trăim vede doar umbra pe care noi o proiectăm. Dar noi nu suntem aşa.

Pe aleile din Gianicolo, prundişul scârţâia sub paşii lor. Un văl umed făcea să lucească maşinile parcate sub platani. Parbrizul Peugeotului lui Sasha era stropit de apă – ca de ploaie. Dar norii rătăceau şi nu reuşeau să se adune. Din când în când învăluiau faţa lunii, descoperind-o apoi încet –

diafană, ca o monedă. Emma îi arătă luminile roşii ale unui avion care brăzda mătasea cenuşie a norilor. Pe cenuşiul acela, luminile oraşului se reflectau ca-ntr-o oglindă. Îl întrebă dacă, după părerea lui, din avion se vedea Roma – sau imaginea avionului şi a călătorilor. Sasha răspunse că nu ştia, că nu se gândise niciodată la asta. Spuse că el, când lua avionul, se aşeza întotdeauna la fereastră. Văzuse aproape toată lumea în felul acesta. Şi ştii ceva, Emma? Italia e verde. Odată mă întorceam dintr-o călătorie în Nepal. Survolasem întreaga Asie. Se vedea deşertul. Munţii, fluviile, oraşele. Şi totul era galben, cenuşiu sau roşiatic. Iar apoi, când am traversat Mediterana, am văzut o fâşie verde, care apoi s-a transformat într-o pată de un verde intens, întunecat, ca al pinilor – şi verdele acela era Italia. Şi el se emoţionase. Căci Italia nu e verde. A fost, dar nu mai este. A fost prădată şi apoi sufocată cu o crustă de ciment. E ca şi cum am vedea de sus imaginea unei ţări care nu mai există – trecutul. Emma îşi încheie hăinuţa. Îi spuse profesorului că ea luase avionul o singură dată, când a fost în voiaj de nuntă pe Nil. Şi atunci nici măcar nu simţise că zboară. Dar dacă ar fi trebuit să ia din nou avionul, i-ar fi plăcut să vadă ivindu-se de sub nori nu trecutul, ci viitorul, căci viitorul încă nu s-a întâmplat şi ar putea fi chiar foarte frumos.

— Intrarea se face pe bază de subscripţie, o avertiză un tânăr cu părul verde, cocoţat pe un bidon, în faţa uşii de fier întredeschise.

Maja nu înţelese ce voia să spună şi îi ceru să repete – pentru a-i asculta cuvintele trebui să se aplece înspre el, aproape să-l atingă. Băiatul avea acelaşi miros ca şi Aris. Câine, transpiraţie şi vopsea. Poate era unul dintre prietenii săi. Maja nu-i cunoştea pe prietenii lui Aris. Lumile lor erau atât de îndepărtate, ca nişte planete din galaxii diferite. Maja şi Aris nu aveau o lume. Trăiseră ani de zile pe o insulă fără legături, unde niciun străin nu putea să debarce, dar din care nici nu puteau scăpa. Tânărul cu părul verde o scrută curios, dar nu comentă, şi nici nu-i spuse că probabil greşise adresa. Îi explică doar că putea să dea atât cât voia – acesta era obiceiul la Battello Ubriaco: de la fiecare după posibilităţi, fiecăruia după nevoi. Majei îi păru că auzise deja în altă parte fraza aceea. Puse în gaura din cutia de pantofi o bancnotă de zece mii. Poarta de fier se deschise şi ea se grăbi să intre în clădire.

Întuneric. O izbi un miros dulce de cânepă şi de trupuri nespălate şi o învălui o muzică jamaicană. În centrul imensei săli, printre piloni de ciment acoperiţi de mâzgălituri, zeci de trupuri se dezlănţuiau ca în transă în ritmul

acelei melodii care bubuia din boxele negre învechite, suspendate pe trepiede din metal. Dansurile actuale, sugestivă evoluţie a celor din vremea lui Camden Palace, se reduceau la o legănare descompusă în ritmul unor sunete hipnotice. Erau ridicole când le priveai şi stânjenitoare când le imitai. Se putea evita ridicolul doar dacă abandonai orice constrângere şi te mişcai la fel ca toţi ceilalţi. Acolo unde toţi sunt ridicoli, cine nu dansează este cel mai ridicol. Maja nu dansă. O lege nescrisă interzicea dansul celor trecuţi de treizeci de ani. Rămase impecabilă, ţeapănă pe picioare, în timp ce în jurul ei, contururi şi umbre se legănau, săltau, se dezlănţuiau. Era puţină lumină şi printre corpurile acelea nu-l recunoscu pe cel al lui Aris.

Aris devenise în ultimii ani din ce în ce mai slab, mai plăpând, aproape inconsistent ca şi cum ar fi vrut să se elibereze de povara cărnii. Şi de ceea ce înseamnă carnea – dorinţă, posesiune, pierdere. Aris îmbrăcat şi ascuns de părul său. Am trăit aşa, ca două umbre fără sex. Şi nu suntem, o, nu, nu suntem. I-am dat să citească jurnalul meu. *Îl întâlnesc întâmplător pe Aris la Paris, pe Champs Elysées. Eu merg, pied-à-terre, la apartamentul pe care l-am închiriat pe rue Monceau. Nu ştiam că eşti la Paris, rămâi cu mine*? îl *întreb. Mă înclin să-l sărut, dar el se eschivează. Foarte brutal, agresiv. Zice: ai face mai bine să te întorci acasă. Şi pleacă.* Când s-a întâmplat asta? a întrebat Aris nedumerit. Chiar ţi-am răspuns aşa? Nu cred să te fi întâlnit la Paris. E un vis, îi explicase. La ce-ţi foloseşte să-ţi scrii visele? a întrebat el. Sunt doar rămăşiţe ale zilei.

Maja intră în gloată, ridicându-se pe vârful picioarelor pentru a-l vedea. De câteva ori trăsese de mânecă pe câte un băiat cu părul lung şi aspru, stil rasta, şi de tot atâtea ori câte un chip străin se întorcea spre ea surprins. Îi semănau toţi. Erau ca el. Tribul lui. Iar ea n-avea nicio treabă aici. Îşi dădea perfect seama că pare ridicolă, cu părul aranjat de Michael, cu rochiţa de Prada şi cu poşetuţa din piele atârnată pe braţ, cu pantofii cu vârf ascuţit şi toc înalt şi cu baretă în jurul gleznei – ridicolă. Şi bătrână. Probabil că nimeni de aici nu avea încă vârsta de a vota pe listele electorale, întâlni priviri opace, înceţoşate de bere sau de altceva, sau pur şi simplu indiferente. Apoi îşi dădu seama că o ignorau. Era în mijlocul lor, se învârtea printre ei, împingându-i şi împiedicându-se în podeaua prost finisată, dar ei nu o vedeau. Nici nu exista. Era un corp străin. Tinerii aceia se legănau şi săreau dezarticulaţi, aproape imponderabili, iar Maja simţea înăuntrul ei o greutate ce o ancora de pământ. Greutatea de care n-ar fi putut

niciodată să se elibereze, căci nu era din cauza copilului, ci venea din sinea ei.

O usturau ochii. Fumul era atât de dens, încât plutea deasupra lor ca un covor. Se apropiase prea mult de trepiedul care susţinea boxa, iar acum muzica o asurzea. Pe peretele din faţa ei, o mână grăbită desenase cu spray un omuleţ melancolic, slab, aproape inconsistent, un omuleţ acoperit de părul lung, care ţinea în mână o telecomandă şi se pregătea să-i apese unicul buton. FĂ BUM! Spunea omuleţul oricui îl privea, uitându-se de sus, ca dintr-o altă lume. Omuleţul nu transmitea nici ură, nici agresivitate. Doar o drastică, aproape rece constatare a lucrurilor. Oricine ar fi fost acel Zero care desenase figura aceea strâmbă de pe perete, purta în sinea lui o furie şi o melancolie infinite.

Deci locul în care se refugia Aris pentru a scăpa de tatăl lui şi de ea, şi de tot ceea ce reprezentau ei era clădirea aceasta dezolantă care puţea a bere şi transpiraţie, şi a subsuori. Cu podeaua aceasta prăfuită şi cu zidurile cenuşii pline de sloganuri – I NEED LAND, A PLACE WHERE NO MONEY IS SPENT, THEN KICK BACK AND LIVE LIFE IMMACULATE –, cu acoperişul spart, susţinut de bârne de fier ruginite şi cu gemuleţele lipite cu scotch. Aceste marionete somnambule şi hipnotizate de muzică îi sunt prieteni. Fete cu câte şapte cercei într-o ureche şi adolescenţi cu capetele acoperite de tărtăcuţe din lână cu dungi verzi şi galbene. Liceeni care fumau prima lor marijuana cu o atenţie pe care nu o acordau examenului de bacalaureat. Studenţi abandonaţi lângă piloni, studenţi străini care conversau urlându-şi în urechi. Bob Marley surâdea din centrul unui poster atârnat pe peretele din fund, de sub iniţiala simbolică a anarhismului, un A înscris într-un cerc de vopsea neagră. Tineri bărboşi ca nişte talibani o priveau fără pic de simpatie sau de milă, şi poate că râdeau de ea în timp ce sorbeau un lichid gălbui din pahare de plastic. Îi recunoscu pe câinii lui Aris, care se strecurau printre picioarele dansatorilor şi le lingeau mâinile cerşind mângâieri şi mâncare. Dar câinii nu o recunoscură, şi când se aplecă să-i mângâie îşi arătară colţii. Erau acolo Mabuse, câinele cu barbă, Dillinger, Shylock – şi unul nou, poate paralizat, care se ţâra comic, trăgând după el, legat de labele din spate, un cărucior. Câinii lui. Aris spune că sunt singurii lui prieteni adevăraţi.

O recunoscu şi pe Meri. Tânăra spaniolă care se instalase la Aris. O întâlnise într-o seară – când, întorcându-se de la cinematograful Tibur, unde urmăriseră un film coreean presărat cu practici sexuale respingătoare,

împotriva naturii, pe care se ruşinase să le privească alături de el, îl însoţise acasă cu Smartul ei. Meri aceea era o blondă plină de pistrui şi tatuată ca un războinic. E prietena ta? îl întrebase Maja. Nu ştiu, îi răspunsese Aris, mă sperie raporturile care pentru a putea fi definite au nevoie de un singur cuvânt. O descoperire care ar fi trebuit să-i facă plăcere – căci Aris avea douăzeci şi trei de ani şi era absolut natural ca în cele din urmă, în ciuda timidităţii sale încăpăţânate şi a tentativelor reuşite de descarnare, îşi găsise o fată. Şi totuşi, îi provocase o durere surdă – poate invidie, poate gelozie.

Meri. Poate că era una dintre acele *fly-girls,* artistele de *street-art* cu nume de imitaţie metropolitană şi suburbană – Butter-Fly, Daphne, Hu 72 sau Lady Blue, pe care Aris le frecventa. Scriitoare. Fete care acopereau cu un strat de vopsea groasă şi agresivă table ruginite, fabrici dezafectate, autobuze, obloane şi blocuri. Majei îi păreau toate astea mâzgăleli şi pete puerile, provocări barbare, incomparabile cu picturile baroce care tapetau pereţii casei sale. Aris încercase de mai multe ori să o convingă pe ea, admiratoare învechită a madonelor, că astăzi arta nu mai este făcută de curtezanii celor puternici, ci de marginalizaţii de la periferie, că pentru a picta nu mai au nevoie de peneluri şi de pânze, ci de sprayuri cu aerosol, şi, pentru a expune, nu mai caută încăperile unor palate minunate, ci spaţiile goale şi abandonate din cartierele destinate eternei şi iremediabilei urâciuni, ororii pure şi anonime. Oricum, după câtva timp, Meri se transferase în dormitorul de la Battello Ubriaco, iar sacul său de dormit, care fusese aranjat pe podeaua mansardei lui Aris, dispăruse. Meri stătea acum într-un colţ cu picioarele încrucişate, iar Mabuse îi lingea iubitor gâtul. O recunoscuse, o privea – dar nu-i adresă niciun cuvânt. Nu o întrebă ce făcea la Battello Ubriaco, fiind chiar prea evident că îl căuta pe Aris. Dar Aris nu se vedea nicăieri.

Muzica era acum la un volum insuportabil, dansul părea descompus, fumul prea dens, miros înţepător de iarbă şi de trupuri certate cu săpunul, lumini sepulcrale, fantasme care o loveau şi o izbeau, priviri derizorii – totul devenea insuportabil. Sunt jalnică. De ce mă aflu aici? Ce caut? Eu aparţin unei alte lumi. Chiar dacă nu ştiu care este aceasta. Şi niciodată, nicăieri nu mă voi simţi acasă. Începu să se învârtă, pierdută, de la ringul de dans la pupitrul DJ-ului, de la colţul barului la uşa închisă pe care trona omuleţul melancolic cu telecomanda în mână. FĂ BUM! Nici aici nu reuşi să găsească ieşirea.

Începea să ameţească. Pereţii coşcoviţi ai clădirii păreau să pulseze, se înclinau asupra ei, se roteau. Muzica îi bubuia în urechi şi-i răsuna în tâmple – îi sfâşia inima. Îi era din nou greaţă. Se clătină spre o dâră de lumină din cealaltă parte a zidului, se înfipse printre tinerii care săltau şi se izbeau dansând unii de alţii, atingându-se, îmbrăţişându-se, respingându-se. Fu lovită, îmbrăţişată de un necunoscut, se învârti în jurul ei, se împiedică, se agăţă de o cămaşă de salopetă, se eliberă din îmbrăţişare, împinse uşa – trebuia să iasă. Bucăţica aceea întunecată era probabil o curte. Păşi peste un covor de sticle goale, se agăţă de un perete care-i părea ud – poate că umezeala urca din fluviul din apropiere. Aerul rece al nopţii o lovi ca o rafală. Dar răul începuse să crească. Sunt prea multe lucruri, prea multe sunete, prea multă lumină, lumea e un caleidoscop, o inexorabilă maşină din carne şi metal. Intermitenţa claxoanelor, maşinilor, vocilor, a muzicii intră în ea ca interferenţele într-o staţie de radio, iar zgomotul creştea. Un zgomot continuu, surd, profund, ca respiraţia unui monstru necunoscut. Urcă, urcă, urcă, în creier, în bulbii oculari, urcă asemenea unui val, şi simte nevoia să urle.

— Ţi-e rău? o întrebă o voce îndepărtată.

— Da, şopti fără să se întoarcă.

— Aşază-te, îi spuse Meri. Îţi aduc un pahar cu apă.

Se lăsă să alunece la pământ, dar doua braţe o prinseră cu putere, oprind-o.

— Eşti nebună? E murdar aici, te pătezi, o certă Meri.

O împinse apoi înspre o grămadă de lăzi goale de lemn – poate relicve din piaţa din apropiere –, pe o bancă aranjată în faţa unei săli mari şi întunecate, în care trupuri vlăguite zăceau îngrămădite în saci de dormit. Maja se lăsă să cadă pe ceva dur, un cui îi sfâşie hăinuţa. Goli paharul de apă pe care i-l întindea spaniola. Închise ochii şi zgomotul oraşului pătrunse în ea, devenind una cu respiraţia ei.

— E mai bine? o întrebă spaniola.

— Da. Îmi pare rău, sufăr de claustrofobie, nu suport locurile aglomerate, mă sufoc imediat, încercă să se justifice.

Dar poate că era adevărat. De câtva timp, oriunde ar fi fost, la coafor sau la Palazzo Lancillotti, chiar şi acasă, simţea că se sufocă. Poate că trebuia să meargă din nou la psihiatru. În urmă cu trei ani încetase şedinţele spunând că terapia reuşise, că era acum o persoană perfect echilibrată, capabilă să-şi

găsească locul în societate, să interacţioneze cu semenii săi, să-şi înfrunte cu maleabilitate şi dezinvoltură existenţa.

— Aris tocmai se pregăteşte să plece cu echipa, dar încă e pe aici – ţi-l aduc imediat, spuse Meri.

Fără ostilitate şi fără ură.

— Îţi aminteşti de mine? o întrebă Maja.

— Bineînţeles! râse spaniola. Eşti mama Camillei.

Numele acela o pălmui. Camilla nu voia să se întoarcă acasă după petrecere. Continua să vorbească despre tatăl lui Kevin Buonocore. Zicea lucruri oribile, fără sens. Întotdeauna a avut o fantezie debordantă, Camilla. Îi pusese o mulţime de întrebări nebuneşti, voia să ştie dacă şi Elio ucisese pe cineva, dacă are gloanţe în pistol, dacă are o puşcă de război şi unde o ţine ascunsă, şi dacă m-a luat vreodată la şuturi, ce chestie. Nu înţeleg de unde i-o fi venit ideea că se poate să iei la şuturi pe cineva. N-am mai văzut-o niciodată atât de transfigurată. I-am promis că voi rezolva foarte repede problema banilor cu paiaţele şi cu ospătarii, ca mai apoi să mă întorc cât mai repede la ea. Poate mai am timp să-i citesc povestea de noapte bună. Ar trebui să-i fiu alături. Are nevoie de mine şi ar trebui să fiu împreună cu Elio. Şi el are nevoie de mine. Dar eu de ce am nevoie? S-a întrebat cineva? Dar nu, la ora asta Camilla doarme deja, iar Elio cu siguranţă s-a dus drept în pat. Era epuizat. Şi eu sunt obosită. Îmi voi face un ceai. Vreau să mă trezesc mâine şi să merg înainte, aşa cum am făcut întotdeauna. Se ridică brusc în picioare.

— Te rog, îi spuse lui Meri, dacă-l întâlneşti pe Aris, să nu-i spui că m-ai văzut.

Meri o privi surprinsă. Maja îşi îndreptă fusta – pe mătase se agăţaseră frunze de rozmarin şi coji de cartofi. Îşi luă poşeta. În curte era puţină lumină, dar ştia drumul. Probabil că dacă mergea în jurul clădirii putea să-şi găsească maşina fără a mai trece prin vacarmul dinăuntru.

— De ce? întrebă Meri. Aris se va bucura că ai venit. Nu credea că ar putea să-ţi placă la Battello Ubriaco.

— Ba îmi place, spuse Maja. E un loc potrivit. Dar trebuie să mă întorc acasă.

Nu îi spuse că Elio avusese o zi grea, îi citise oboseala pe chip chiar în clipa în care intrase la Palazzo Lancillotti. Şi bineînţeles că acum simţea nevoia să-i vorbească. Maja reuşea să interpreteze cele ce i se întâmplau lui într-un mod diferit, şi reuşea să găsească partea bună acolo unde el nu putea

s-o recunoască. Cel puţin aşa îi spusese întotdeauna. În zilele grele vorbeau până la patru dimineaţa. După care Elio reuşea să adoarmă, liniştit, iar ea îl privea dormind, conştientă că are un rol, un rost şi o utilitate pe lumea asta. Dacă s-ar fi întors imediat, poate că Elio nu ar fi întrebat-o de ce durase atât de mult ca să rezolve problema bacşişului. I-ar fi spus că se simţise rău şi trebuise să aştepte să-şi revină – da, se simţise rău, căci aşteptau un copil de douăsprezece săptămâni deja, se va naşte în noiembrie, va fi un băieţel, trebuie să o întrebăm pe Camilla ce nume vrea să-i pună, aş fi vrut să-ţi spun după alegeri, pentru a nu mai adăuga altă tensiune la stresul pe care îl ai, dar n-am fost niciodată în stare să păstrez un secret. Iar Elio ar fi fost fericit. Viaţa mea, i-ar fi spus, sufletul meu, sunt omul cel mai fericit de pe pământ, ce am făcut ca să merit o asemenea binecuvântare? Şi apoi ar fi întrebat-o dacă interpreta acest semn ca pe o dovadă de bunăvoinţă, ca pe un mesaj favorabil venit din cer pentru viitorul lor. Şi totul ar fi continuat ca înainte. *Nu se va schimba nimic. FĂ BUM!* Îşi continuă drumul pe lângă zidul clădirii, rezemându-se de perete pentru a nu se rătăci. Meri urmări cu privirea umbra neagră a mamei Camillei – siluetă şchiopătândă, prin gropi, pantofi cu vârful ascuţit şi cu baretă în jurul gleznei, ce oscilau între cauciucuri sparte şi bidoane de tablă, picioare învăluite în mătase neagră, delicate pe tocurile prea înalte, care se înfundă în gropi şi găuri. Apoi se întoarse în hală şi îi spuse lui Ago să-i mai aducă o bere.

Maja introduse cheia şi se pregătea să deschidă portiera, când o mână o cuprinse închizând în acelaşi timp portiera. La început se gândi că vreun petrecăreţ beat voia să-i fure Smartul, atât de căutat pe piaţa neagră, nou-nouţ, cu caroseria sidefată, albastră cu argintiu, intactă. Îi fu frică, căci strada era întunecată şi pustie. Dar apoi laba unui câine îi atinse fusta şi două braţe îi încinseră talia – şi în acea clipă îl cuprinse şi ea.

— Ai venit, îi spuse Aris.

— Da, zise Maja, fără să se întoarcă.

Şi dintr-odată fu copleşită de uimire. Cine ar fi spus că putea avea parte de o fericire atât de neaşteptată şi de imaculată, şi totuşi ce bucurie imensă să descopăr că din toată lumea de pe pământ eu sunt cea pe care o aşteptai. Întreabă-mă cine sunt, te voi surprinde. Lasă-mă să distrug tot ce-au aruncat asupra mea încă înainte ca tu să te fi născut. Nu vreau să am nimic altceva decât pe mine. FĂ BUM! Aris o ţinu lipită de maşină până când pierdu noţiunea timpului. Era atât de aproape, atât de aproape de ea, că nici nu-l putea privi, şi atunci înclină capul şi închise ochii.

a douăzeci şi treia oră

NE DISTRĂM CU TATI TOTUL OK LIPSEŞTI DOAR TU NOAPTE BUNĂ MAMĂ TI!!!

— Ce faci? strigă tati venind după ea pe coridor.

Îşi dădea seama de orice. Nu degeaba era agent de poliţie. Valentina apăsă TRIMITE şi lăsă telefonul să cadă în marsupiul hanoracului său înainte să citească MESAJ EXPEDIAT.

— Nimic, răspunse dezinvolt.

Se înfioră, aşa cum i se întâmplase mai demult, când supraveghetorul o surprinsese încercând să fure o pereche de chiloţei de dantelă din magazinul Coin.

— Nu-i aşa că ai trimis un mesaj? întrebă Antonio.

Îşi înfipse unghiile în palmă. Stai calm, stai calm.

— Am făcut o înţelegere, rosti el, forţându-se să nu-şi piardă controlul. Telefoanele închise până luni, ai şi uitat?

Valentina îşi plecă privirea deoarece din ochii tatălui ei izvora o lumină rece, ca de cuarţ negru, şi nu putea să-l privească. Îi întinse celularul, căci nu voia să creadă că îl trăda. Tati închise telefonul şi îl băgă în buzunarul hainei. Valentina ar fi vrut să plângă, căci îi părea că spulberase o vrajă.

— I-am trimis doar un mesaj, tati, încercă să se justifice. Altfel mama se îngrijorează. Noi ne trimitem mesaje de o sută de ori pe zi.

Dar Antonio reuşise să-şi înghită furia. Reuşi să nu pară nici deziluzionat şi nici întristat – surâse şi-i sărută părul cu duioşie.

— Ai făcut bine, şoricel, îi spuse. Eşti o fetiţă bună. Mama trebuie să stea liniştită.

Dar momentul trecuse. Pierduse clipa. O sclipire neplăcută îi înceţoşase privirea şi îl împiedicase să scoată pistolul. Şi sunetul inconfundabil al unui celular care trimite cine ştie ce mesaj stupid îl pusese în gardă. Iar acum Kevin, în picioare pe canapea, îl prinsese de cămaşă – şi strângându-l la piept, îl privea de parcă s-ar fi temut ca nu cumva să-şi retragă promisiunile. Antonio nu voia să facă asta în timp ce copilul îl privea. În singurul lui ochi strâmb şi dezarmat era o putere insuportabilă – puterea de a-l opri. Intră în cameră. Îşi simţea picioarele moi, ca de unt, iar mâinile-i tremurau. Dar, la

urma urmelor, chiar trebuia să o facă acum? Era mai bine să amâne – să aştepte să-şi vină în fire. Compania lor îl transformase. Ar fi fost mai uşor în timp ce dormeau. Nu ar fi suferit. Nici măcar nu şi-ar fi dat seama. Somnul nesfârşit. Nicio durere. Şi totuşi, nu mai putea să aştepte o oră sau două. Gândurile care i se îngrămădeau în minte îl ameţeau şi l-ar fi încătuşat într-o plasă de îndoieli, de ezitări şi remuşcări.

În plus, nu reuşea să suporte ideea de a-i veghea. De prea multe ori o făcuse alături de Emma. Când se întorceau acasă, târziu, după vreo cină cu prietenii sau după câte o ieşire cu maşina pentru a avea parte de o partidă de sex în parcările întunecoase dintre Verano şi scările de la San Lorenzo, el şi Emma îşi dădeau jos pantofii pe palier, învârteau cheile încet, ca doi hoţi, traversau holul în vârful picioarelor, şi când deschideau uşa camerelor lor îşi ţineau respiraţia. Îi priveau dormind, cufundaţi în întuneric. În tăcere, le ascultau melodia respiraţiei. Copiii în pătuţuri, cu capetele mici, despletite pe perne, înveliţi în cearşafuri, ca victimele unor accidente stradale. În clipele acelea se emoţionau de parcă i-ar fi văzut pentru prima dată. Creaturi cereşti, venite de cine ştie unde, anume pentru noi. Ceva ce n-ar fi existat niciodată dacă noi doi nu ne-am fi întâlnit, nu ne-am fi iubit, dacă nu i-am fi vrut. Copiii noştri, cărora nu li se va putea întâmpla nimic rău, căci nu vom permite aşa ceva. Ne vom tăia o mână dacă vor avea nevoie de ea, ne vom jupui de vii dacă vor avea nevoie de înveliş. Îi priveau, îi priveau şi nu reuşeau să se desprindă de acolo, căci nu era pe lume un spectacol mai minunat. Valentina şi Kevin veniţi de cine ştie unde, anume pentru noi.

Îşi aruncă haina pe pat. Trebuia să-şi poată mişca braţul liber. Puse Springfieldul pe scrin. Obiectul acela negru, ca un bumerang – simplu, perfect, esenţial. Patul pătrat, cu incrustaţii laminate. Inelul trăgaciului, o elipsă atroce şi goală. Ţeava dreaptă ca un sex. Avu ideea paranoică de a verifica dacă era încărcată. Era încărcată. 7 gloanţe + 1. Se întrebă dacă nu cumva ar fi fost preferabil să folosească Taurusul. La urma urmelor, avea cincisprezece cartuşe plus unu. Tremurul neplăcut al mâinilor persista – dacă în clipa decisivă îşi greşea ţinta, ar fi avut mai multe şanse.

— Vii, tati? Ajunse la el glăsciorul obosit al lui Kevin din salon. Acum moare Mufasa, e o scenă care te face să plângi.

— Vin, răspunse.

Deschise primul sertar. Pistolul Taurus, negru ca un scarabeu uriaş, era aşezat între chiloţi şi şosete. Dar tocmai acea abundenţă de cartuşe îi făcea greaţă. Nu putea să greşească. Dac-ar fi greşit, nu era convins că ar mai fi

putut trage şi a doua oară. E crunt să ştii cât de greu este să mori. Oamenii care-i veghează pe bolnavi în spitale nu îşi dau seama cât de lungă poate fi agonia unui om rănit de o armă de foc. Un poliţist ştie. Odată, când încă era pe maşina de patrulă, i se întâmplase după un jaf. Paznicul de la bancă fusese lovit în abdomen şi zăcea într-o baltă de sânge pe trotuar. Din rană, sângele curgea cu un şopot sinistru, ca fluieratul unei păsări. Culoarea îi pierise din obraji şi omul îşi pierduse cunoştinţa. Dar nu şi viaţa. Trupul lui încă zvâcnea, muşchii se contractau. Antonio îl veghease mai bine de jumătate de oră, neputincios. Capul. Trebuia să ţintească la cap.

— Ce face tati, de ce nu vine? Bodogăni Kevin, sugând din paiul de la Coca-Cola.

Dar în paharul mare de la McDonald's nu mai era nicio picătură. Trăgea doar aer.

— Da' ce secătură mai eşti… Mă sufoci, îi spuse Valentina dezlegându-şi şireturile adidaşilor şi eliberându-şi în sfârşit picioarele.

Oja albastră de la Miria îi contura frumos unghiile – cu culoarea aceea aveau ceva fantastic în ele, de parc-ar fi aparţinut unei fiinţe de pe altă planetă. Venus, probabil. Mama zice că nu există extratereştri, sau că dacă există, aceia suntem noi. Horoscopul dădea previziuni bune. În vara asta mă voi îndrăgosti. Şi dacă mă îndrăgostesc mai devreme? Şi dacă, fără să ştiu, aş fi deja îndrăgostită? Aruncă o privire plină de speranţă înspre uşa camerei, dar tati nu reapărea. Poate că deja se săturase de ei. Nu trebuia să trimită mesajul acela. Îl jignise. Tati nu merita asta. Tati era foarte delicat acum. Asta înţelesese în această seară. Un lucru uimitor.

Regele Mufasa fu târât şi făcut bucăţele în faţa ochilor neîncrezători ai puiului Simba. Kevin îşi acoperi ochii cu mâna. De obicei se întrista la gândul că Simba – chiar fără să vrea – îşi ucisese tatăl. Îi aducea aminte că şi el îşi ucisese tatăl, povestind întâmplarea aceea cu atacul armat. În seara asta însă, în momentul tragic îl pufni râsul, căci tati era în camera de alături, viu şi simpatic.

— Du-te de aici, Vale, îţi miros picioarele! O alungă Kevin, împingând-o.

Valentina aruncă în el cu o pernă. Dar poate că dihorul avea dreptate. După meci nu avusese încă timp să facă duş. Ca să se răzbune, îl îngropă în joacă sub perne.

— Ţi s-a urcat la cap, monstrule! Pentru că prietenele tale cele snoabe te-au împopoţonat ca de carnaval, te crezi cine ştie cine, îl sâcâi ea. Monstru digital, pinguinule, pinguinule!

Kevin încerca să se apere, căci îi era teamă ca nu cumva să-i strice Valentina smochingul. Iar el trebuia să-l păstreze pentru mama. Şi ea trebuia neapărat să-l vadă frumos ca Micul Prinţ. Se luptară, se loviră, se traseră de păr şi se muşcară de urechi. În mâinile surorii rămase un pantof de lac negru.

— Te-am prins! Te crezi Micul Prinţ, dar ai ciorapii găuriţi, începu să râdă Valentina.

Gâfâind, priviră amândoi degeţelul lui Kevin care ieşea ironic din şosetuţă. Kevin râse, căci oricum ţâfnoasele de Fioravanti nu văzuseră.

— Merg să fac baie, spuse Valentina.

Ridicându-se, îşi împinse adidaşii transpiraţi sub canapea.

— Dacă vrei, poţi să vii.

Kevin ezită. Nu voia să-l părăsească pe Simba, care acum fugea în pădure şi se întâlnea cu simpaticul mistreţ care îl învăţa filosofia de viaţă, *hakuna matatta* – care înseamnă „Fără griji”. Însă i-ar fi plăcut să facă baie în cada aceea mare din Carlo Alberto. Cada bunicii Olimpia era pătrată, şi nici măcar el nu reuşea să se întindă în ea. Trebuia să stea aşezat ca în clasă, în băncuţă. Şi, apoi, nu se mai jucaseră în apă de mult timp. Mami se limita la a se ghemui pe pardoseala băii ca să-l poată spăla pe spate.

Antonio începu să răscolească prin lenjerie. Pistoalele îi erau toate acolo. Bernardelli. Mauser. Smith & Wesson. Dar nimic nu era mai bun decât Springfield Armory Îşi scoase haina. O puse pe spătarul scaunului. Îl deranja imaginea gecii aruncate pe plapuma patului în care nu mai dormea de atâtea zile. Haina aceea, care mirosea a gaze de eşapament şi a oboseală, crea dezordine. Provizoriu. Întâmplător. Dar de-acum nimic nu mai era provizoriu. Totul era stabilit. O puse în dulap, între geaca de schi şi paltonul din păr de cămilă pe care nu-l mai purta de ani de zile – căci de când plecase Emma, chiar şi gestul banal de a se îmbrăca, de a se arăta lumii în postura lui cea mai bună îi devenise neplăcut – erau acolo rezemate, cu ţeava în sus, cele trei puşti. Remingtonul, pe care nu-l folosise niciodată. Izhmashul, cu care mergea la vânătoare împreună cu tatăl său. Kalaşnikovul, ale cărui ţevi le atingea uneori cu buzele, de parcă metalul ar fi păstrat amintirea ei. Când se întoarse îşi dădu seama că Valentina era în prag.

De cât timp era acolo? Îngheţat, închise uşa dulapului. Primul sertar era încă deschis. Dacă Valentina s-ar mai fi apropiat un pas, i-ar fi văzut pistoalele. Iar Springfield Armory rămăsese pe scrin – neagră, lucioasă, ca

un monolit ameninţător între fotografia de la nuntă şi plicul pentru avocatul Fioravanti. Dar Valentina nu se mişcă.

— Tati, începu ea – căci era o fetiţă foarte perspicace şi îi observase neatenţia –, ai deschis boilerul?

— Da, bineînţeles, şoricel, minţi Antonio, m-am gândit că aveţi nevoie de apă caldă.

Paralizat de teama că putea fi surprins de ea, chiar de ea, care îi citea gândurile şi intenţiile, paralizat că ea ar fi putut *să ştie.* Îşi interzise să privească înspre sertare. Dar chiar fără s-o vadă, ştia că arma era acolo.

Valentina intră în încăpere. Avu impresia că tati voia să rămână singur. Încercă să-l înţeleagă. Poate că nu mai era obişnuit cu hărmălaia lor. Ei bine, avea să-l lase în pace. Va împrumuta halatul lui şi va ieşi repede. În baie avea să stea mai mult. Trebuia să îndepărteze transpiraţia de la meci, să aplice crema cicatrizantă pentru piercing şi apoi să se ghemuiască pe canapea, până când somnul avea să-i închidă ochii, ca mai demult. Fără să vrea, răscoli din priviri mobilierul – căuta un semn care să-i arate cum şi cu cine îşi petrecuse tati anii aceştia fără ei. Dar nu observă nimic nou. Acelaşi pat, aceeaşi plapumă roşie, covoraşul de lână colorată din faţa comodei. Camera mamei şi a tatei, în care duminică dimineaţa se jucau de-a fantomele, sărind pe patul lor şi trezindu-i – căci lor le plăcea să doarmă duminica până la amiază. Înfăşuraţi în cearşafuri, scoteau sunete care ar fi trebuit să-i sperie, dar îi făceau să râdă, şi totul se termina într-un gâdilit general pe saltea. Duminica era ziua lor preferată. Din păcate, era doar una din când în când. Poliţiştii lucrau şi duminica, la fel ca şi răufăcătorii. Altfel cine ar avea grijă de oamenii de treabă? Valentina era mândră că tatăl ei era un om drept.

Pe când desprindea halatul tatei din cui, observă pistolul pe scrin, dar nu i se păru ciudat. Chiar şi atunci când nu era de serviciu, tati avea întotdeauna pistolul la el. Zicea că, spre deosebire de şerpi şi de alţi prădători, fiinţa umană are un caracter rău, şi nu trebuia să aibă încredere în nimeni. Îi păru mai important faptul că tati nu distrusese fotografia de la căsătorie. În ziua aceea, ea încă nu exista. Ce ciudat să te gândeşti că mama şi tata au trăit o viaţă în care nu era nici urmă de tine. Antonio şi Emma tineri, sărutându-se pe gură, pentru fotograf. Dar apoi, după aceasta, niciodată nu se mai sărutaseră pe gură în public – Valentina nici măcar nu-i văzuse atingându-se. Dar când erau aproape unul de altul, între ei părea să fie o vibraţie aproape vizibilă, ca o descărcare electrică. Antonio se apropie şi, cu o

nepăsare forţată, închise sertarul. Valentina luă halatul şi-i întoarse spatele, zâmbind, căci în cameră nu se schimbase nimic. Anii aceştia aveau să fie şterşi ca un vis urât.

Acum. Trebuia s-o facă neapărat acum. Şi totuşi, Antonio fu răscolit de dorinţa de a se bucura de tot acest weekend. Avea să fie lung, cel mai lung pe care vreun tribunal ar fi putut să i-l acorde vreodată. N-ar fi trebuit să numere minutele, să se teamă de curgerea orelor. Trei zile fără sfârşit. Să le asculte pălăvrăgelile, să umple golul amar al acestor ani, să-i pună să povestească ce se întâmplase în vieţile lor. Să încerce să umple golul care îi separase, să şteargă depărtarea, să amuţească durerea. Avea să-i împuşte duminică, înainte de a-i duce la ea. Dar nu îi era permis. Fiecare clipă, fiecare cuvânt pe care i-l spuneau, fiecare promisiune pe care i-o smulgeau – totul îi sfâşia câte puţin din hotărârea şi din curajul lui. Acum. Imediat. Luă pistolul în mână. Ceafa Valentinei, coada ei de cal, întunericul părului ei. Aluniţa în formă de ghindă de pe pielea ei ca piersica. Doamne, vino-mi repede în ajutor, vino şi salvează-mă. Vie împărăţia Ta. Izbăveşte-ne de cel rău. Doamne, iartă-mă. Dar nu se gândise niciodată să înceapă cu fata. În gândurile lui, primul venea întotdeauna Kevin. Când îşi imagina totul, visa să-i aplice Emmei lovitura mortală, şi lovitura aceea era copilul. Primul era Kevin. Chiar şi acum, îşi imagina că acţionează ca şi cum ea ar fi fost de faţă – şi, deşi nu-i putea împiedica nici măcar un gest, putea să-l vadă. Acţiona ca şi cum Emma ar fi fost spectatoarea unui film pe care îl înregistra el. Filmul vieţii lor, în care ea încercase să-l transforme doar într-o apariţie nesemnificativă – în timp ce el era şi avea să rămână pentru totdeauna protagonistul. Îi trecu prin gând că ar fi putut într-adevăr să filmeze scena şi atunci el şi copiii ar fi murit de milioane de ori. Pistolul ar fi tras la infinit şi ea ar fi vrut să-i salveze, însă n-ar fi putut s-o facă – dar pentru a înregistra totul ar fi trebuit să monteze aparatul, să aranjeze cadrul fix şi să studieze un plan în care totul să se întâmple în câmpul obiectivului. De-acum însă era prea târziu. Păcat. Dar faptul că n-ar fi putut să vadă scena pe viu, şi putea doar să şi-o imagineze, ar fi făcut-o să fie şi mai răscolitoare. Căci există o paloare meschină în acţiuni, câtă vreme imaginaţia are o grandoare inexorabilă. Valentina se întoarse în salon şi apoi dispăru pe hol.

— Tati! îl chemă din nou Kevin cu vocea răguşită – când vii?

— Iată-mă, îi răspunse.

Avea cămaşa udă de transpiraţie şi mici picături de sudoare i se prelingeau pe tâmple. Dar mâna nu-i mai tremura. Protagonist, pentru totdeauna. Copiii stinseseră lumina. Mobilele din salon îşi pierduseră unghiurile, planurile, structura – păreau corpuri monstruoase, adormite. Fiecare lucru luase înfăţişări ameninţătoare, neliniştitoare. Antonio se chinui să descopere conturul lui Kevin pe divan. Ecranul televizorului transmitea în încăpere o lumină rece, albăstruie. Pe pereţii goi, umbrele lor gesticulau, se ridicau spre tavan, se amestecau una cu alta, păreau că se devorează şi se anulează, iar apoi se despărţeau. Diforme, exagerate, înfiorătoare, dansau un dans mut şi de neînţeles. Umbra mică a copilului. Umbra lui. Umbra pistolului. De umbrele acelea avu o teamă fără nume, nesfârşită.

Kevin îi făcu semn să se aşeze lângă el. Dar Antonio se prefăcu a-şi căuta ceva pe rafturi. Nu din faţă. Nu când mă priveşte. Înconjură divanul. Se opri în spatele lui. Luă o pernuţă şi i-o aşeză între spătar şi cap – cu grijă. Aşa stai mai comod, îi spuse, sau îi păru că o spuse. Mielul lui Dumnezeu, care ştergi păcatele lumii, fie-ţi milă de noi. Iartă-mă, Doamne. Lipi ţeava de pernă. Doar o fracţiune de secundă. Nici nu-şi va da seama. Creatură a cerului, te înapoiez cerului. Îi mângâie capul. Părul lui creţ înţepenit de gel. Capul lui Kevin. Primul lucru pe care îl văzuse la el, atunci când ajunsese la Emma la spital. Nou-născutul acela avea mult păr.

— Tati, spuse Kevin fără să se întoarcă, ştii ce înseamnă *hakuna matatta*?

Ceafa lui. Capul mic cât o nucă de cocos. Fiul meu. Câtă dragoste pentru tine. Asta nu-mi va putea fi niciodată luată. Nou-născutul avea părul negru ca al lui. Şi el se gândise dintr-odată liniştit, îndrăgostit, nebun de fericire, deci este într-adevăr fiul meu.

— Nu, nu ştiu, Kevin, spuse Antonio şi se aplecă uşor.

Pe perete, umbra lui o acoperi pe cea a fiului. O înghiţi. Acum erau din nou o singură fiinţă. Şi nimeni nu avea să-i mai poată despărţi.

— Încearcă să dormi, comoară mică, e târziu, şopti Elio.

În lumina roşie a abajurului, urechile Camillei aveau transparenţa şi fragilitatea unor cochilii.

— Dar nu pot, mă tot gândesc la diferite lucruri.

— Nu te mai gândi, nu fi supărată pe tata. Lui tata îi pare tare rău, cântăm karaoke împreună altădată – de fapt, ştii ce zic eu? Mâine mergem să-l cumpărăm, vrei?

— Dar eu mă gândesc la *celelalte* lucruri, tată, spuse Camilla.

Elio nu-i ceru să explice mai mult, căci voia să lase totul baltă, să nu se mai gândească la copilul acela chior. Era gelos pe temerile Camillei. Îi părea că este victima unei nedreptăţi. Mii de precauţii pe care le luase pentru ca nimic să n-o afecteze, pentru ca niciun rău să nu o poată atinge, şi totul fusese inutil. Fetiţa mea, atât de sensibilă încât orice frază o poate răni, şi orice gest ar putea să o doară. Inimioara mică a fiicei lui bubuia lângă pieptul său. Un orologiu pe care el însuşi îl pornise, cu atât timp în urmă. Acum nu putea să-l împiedice să bată aşa cum voia, pentru lucruri pe care el nu le cunoştea şi nu le putea controla. Lucruri cărora nu le putea porunci să fie bune cu Camilla, căci nu depindeau de el. Unghiile fetiţei îi zgâriară gâtul. Nu voia să-i dea drumul să plece, iar el fu bucuros de asta.

— De ce a făcut asta?

— Nu ştiu, iubire, se vede treaba că trebuia să discute cu copiii lui – se mai întâmplă uneori, ştii? Un tată îşi dă seama că trebuie să spună ceva şi nu mai poate aştepta un alt moment.

— Nu voia să-i vorbească. Când l-a văzut, nu i-a spus nimic.

— Atunci înseamnă că voia doar să-i ducă acasă.

— Nu mai locuieşte cu el.

— De unde ştii?

— Ştiu.

Elio îşi întinse piciorul, aproape paralizat de poziţia incomodă în care îl ţinuse. Îi păreau absurde insistenţele Camillei. Iar teama ei îi părea morbidă. Nu-şi imaginase niciodată că-l cunoştea atât de bine pe fiul lui Buonocore. Nu ştia că sunt prieteni. Dar, la urma urmelor, ce ştia despre Camilla? Avea prea multe lucruri de făcut pentru a sta într-adevăr cu ea. Şi de prea mult timp nu o pusese să doarmă. Poate, îi trecu prin minte, cu neplăcere, nici nu o făcuse vreodată.

— Mami unde e? repetă Camilla pentru a nu ştiu câta oară.

Şi tot pentru a mia oară, Elio îi repetă că trebuia să se întoarcă, chiar dacă nu era aşa, şi el nu avea nici cea mai mică idee despre locul unde se afla Maja. Dar nu voia să afle Camilla că el o bănuia, voia să-i dea încredere, şi continua să pară liniştit, chiar dacă nu era. Doar că nu voia să se întrebe unde era. Nu acum. Avea s-o întrebe mâine. Avea să-i spună că fusese de neiertat din partea ei – fusese observată răceala cu care îl întâmpinase, atunci când el apăruse la Palazzo Lancillotti. Lumea vorbeşte. Imediat vede răul. Iar limba nu are os, dar te rupe la fund. Însă lumea trebuia să rămână

în afara problemelor noastre, noi trebuie să părem fericiţi. Trebuie să dăm un exemplu. La urma urmelor, ce vină am? Nu poate să mă răstignească pentru că nu am cântat karaoke alături de Camilla. Mâine i-l cumpăr, iar fetiţa mea mă va ierta – e atât de bună, ea. Sau poate că nu, de ce să ne certăm? Avea să pretindă că nimic nu s-a întâmplat. Cum făcuse de atâtea ori şi Maja cu el. O va lăsa să doarmă până târziu – apoi, la lumina zilei, umbrele dispar. Şi totul revine la normal.

Deoarece Camilla nu voia să-l lase să plece în camera lui, iar el era chircit şi-l dureau toate şi voia să fie iertat, consimţi să se întindă pe pătuţul ei – care scârţâi sub greutatea lui. Camilla i se ghemui la piept. Câteva clipe îi păru că ea rămăsese cu urechea lipită de bluza lui, ascultând sunetele misterioase ale gazelor sale intestinale. Un joc care altora li s-ar fi putut părea dezgustător, dar care era jocul lor secret. De fiecare dată când se mişca o bulă de aer înăuntrul lui, Camilla şoptea: a plecat un aeroplan, iar Elio întreba: încotro? Şi fetiţa spunea numele unui oraş necunoscut, pe care ea îl citise cine ştie unde. Marrakesh, Bucureşti, Tampere – dacă erau zgomote scurte. Malindi, Jakarta, Samarcand – dacă erau mai lungi. Dar în noaptea asta Camilla nu spuse nimic. Aeroplanele plecară fără ţintă şi se pierdură – în el.

Îi păru rău. Privi stelele false care traversau tavanul. Veneau de la o maşinărie infernală, cumpărată pentru a o hipnotiza şi a o adormi, atunci când ea era încă un bebeluş – dar de care Camilla nu mai voise să se despartă nici după ce crescuse. Ore în şir, roiuri de stele străluceau pe tavanul alb, răsărind şi apunând la nesfârşit. Ani de zile, Camilla adormise urmându-le traiectoriile luminoase. Dar în noaptea asta nici măcar stelele nu-i abătură gândurile. Începu iar.

— Şi nu poţi să-l suni acum?

— Nu, mititico, e aproape miezul nopţii.

— Dar tu eşti şeful.

— Nici măcar şeful nu poate telefona cuiva în miez de noapte. Dacă insişti, îl voi suna mâine.

— Şi îl dai afară?

— Nu ştiu dacă pot să fac asta, dovlecel, dar îţi promit că am să fac plângere la minister.

— Şi când vei fi ministru îl concediezi?

— Nu pot să concediez un poliţist doar pentru că l-a luat pe Kevin de la petrecerea ta.

— De ce?

— E un poliţist foarte bun. A fost foarte bun cu mine.

— Un om poate să fie şi bun, şi rău?

— Tatăl lui Kevin este îngerul nostru păzitor. Atât timp cât este el, nouă nu ni se poate întâmpla nimic. De asta nu pot să-l dau afară.

— Şi cine e îngerul păzitor al îngerului păzitor?

— Nu m-am gândit niciodată.

— Nu e Dumnezeu?

— Ba da, poate că aşa e. Nu ştiu, comoară.

Se lăsă tăcerea. Preţ de câteva minute rămaseră amândoi nemişcaţi, întinşi unul lângă celălalt, în pătuţul îngust, privind cavalcada stelelor de pe tavan. În afara aeroplanelor din burta lui nu se mai auzea niciun zgomot. Nicio maşină nu trecea pe strada Mangili, prin faţa vilelor adormite. Niciun motor, dincolo de ferestrele închise. Niciun aparat nu acţiona deschiderea porţii. Nimic. Maja nu se întorcea acasă.

— Ce înseamnă să nu fii viu, tată? rupse tăcerea Camilla.

Elio tresări, debusolat. Nu ştia ce să-i spună. Nu-i trecuse vreodată prin minte că fetiţa lui se putea gândi la ceva atât de trist. Camilla avea patru bunici şi toţi erau foarte sănătoşi. Morţi văzuse doar la televizor.

— E greu de explicat.

— E ca şi cum ai fi în întuneric? şopti Camilla.

— Nu, nu e ca şi cum ai fi în întuneric – e ca şi cum nu ai fi deloc.

— Şi-apoi ce se întâmplă?

— Nimic, iubire, îi spuse Elio. Nu se întâmplă nimic, totul se termină.

Apoi, dându-şi seama că era un om credincios – sau cel puţin aşa fusese până în dimineaţa aceea –, se corectă.

— Dar cine a fost bun merge în Paradis.

— Şi cine n-a fost bun? insistă Camilla.

Elio o invită să nu se mai gândească la lucruri triste şi nu-i răspunse.

— Noi n-am fost buni, mărturisi Camilla dintr-o răsuflare. Astăzi a fost nunta mea.

Elio simţi că o durere profundă îl sfâşia dintr-o parte în alta, ca un cuţit. Cuvântul acela, atât de absurd în gura ei de fetiţă. A crescut şi eu nici nu mi-am dat seama. Nu mai sunt pentru ea întreg universul. Abandonul acesta atât de timpuriu, începutul despărţirii. Nu vom mai fi niciodată doar noi doi. Nu vom mai număra aeroplane care pleacă. Am pierdut-o deja. Şi pentru că nu voia să pară indiferent la marea veste pe care ea i-o împărtăşise, îşi ridică

privirea şi întâlni lumina ochilor ei. Erau strălucitori de fericirea aceea nouă şi necunoscută. Înghiţi în sec, uimit. Trădat.

— De ce nu mi-ai spus?

— Pentru că tu nu voiai, răspunse Camilla nespus de nefericită.

O strânse în braţe. Respiraţia ei îi aburi ochelarii – şi chiar în clipa aceea, în timp ce-şi măcina sufletul la gândul fiicei pierdute şi se întreba cum putea s-o recucerească, cum putea s-o răpească de la petrecerea nunţii ei şi din braţele lui Kevin Buonocore, pe care acum simţea că este în stare să-l urască, ceva, în buzunarul hainei, începu să vibreze. Of, Isuse, nu acum. Obiectul vibrant începu să-i pulseze în haină lângă şoldul slăbuţ al Camillei. La fiecare contracţie părea să se facă din ce în ce mai mare şi mai greu.

— De ce nu răspunzi, tati?

— Pentru că atunci când sunt cu tine nu mai exist pentru nimeni, şopti Elio. Eu sunt fidel, adăugă el, iar cuvintele lui erau un adevărat reproş.

— Răspunde. Poate e mami, spuse Camilla înţeleaptă. Poate e tatăl lui Revin. Poate e Aris.

Dar nu era niciunul dintre ei. Când îl scoase în sfârşit din buzunar, pe ecran apăruse numărul pe care îl formase obsedant toată ziua aceea. Numărul particular al preşedintelui.

— Da, spuse.

Stelele continuau să răsară şi să apună pe tavan. Un aeroplan decolă brutal şi probabil că se prăbuşi imediat după aceea, într-o derizorie flatulenţă.

— Elio, spunea preşedintele, scuză ora târzie, dar ştiu că m-ai căutat.

Apoi veniră cuvintele atât de aşteptate şi atât de temute. Rostite de vocea lui obişnuită, calmă, prietenească, aproape fraternă. O voce care nu lăsa să transpară nici duşmănie, nici răutate. Şi totuşi, cuvintele acelea moi şi false de încurajare confirmau ceea ce Elio ştia deja: fusese aruncat în mare. După un preambul lung condimentat cu explicaţii contorsionate, preşedintele îi dezvălui rezultatul ultimelor sondaje, despre care spunea că tocmai le aflase: Fioravanti 46,7%, iar Tecla Molinari 50,4%. Împotriva tuturor previziunilor, matroana se dovedise a fi o ţipă puternică. Datele referitoare la Roma erau bune, însă din păcate, alegerea colegiului de cartier se dovedise a fi hazardată. Avea să încerce să afle cine a vrut să împiedice drumul lui Elio înspre Casilino (Elio ştia deja: fusese însuşi preşedintele, pentru a-i garanta protejatului său colegiul sigur care înainte fusese al lui Elio). Fusese comisă o eroare de strategie, analiştii aveau să dea explicaţii

despre asta, dar acum nu mai era timp să recupereze. Din păcate, şi asta demonstra o superficialitate ameţitoare, conducerea partidului nu considerase că era cazul să-i ofere lui Elio, profesionist de excepţie şi atât de popular în oraş, şansa de a se salva prin votul proporţional. Din păcate, alegerea în Parlament părea deja făcută. Respiraţia lui Elio deveni din ce în ce mai greoaie. Avea impresia că o menghină îi strângea plămânii. Dar poate că era doar greutatea fetiţei. Nu reuşi să vorbească. În tăcerea aceea percepu inima Camillei, stânjeneala preşedintelui şi foşnetul frunzelor de magnolie, mieunatul disperat al unui motan în călduri de jos din grădină. *Ai fost abandonat. Ai fost abandonat. Ai fost abandonat.*

Dar preşedintele îi putea garanta iubitului Elio că acest ghinion neprevăzut nu avea să însemne moartea lui politică. O promitea în numele atâtor bătălii purtate împreună în momentele cele mai dificile. Teribila solitudine pe care ţi-o oferă Roma atunci când ai pierdut. În ceea ce-l privea pe preşedinte, el avea să evite stâncile din adâncuri şi să ducă nava în port. În sondaje aveau rezultate liniştitoare – şi chiar dacă în ultimele săptămâni stânga recuperase câteva puncte, de-acum mai era prea puţin timp pentru a se aştepta la o răsturnare de situaţie de ultim moment. Furtuna a trecut, ţelul e aproape – am traversat oceanul şi suntem încă vii. Acum totul este în mâinile noastre. Tu, eu, noi, Italia, oamenii, viitorul. Vom aproba legile noastre, şi chiar dacă tu nu vei fi acolo, pentru a le vota, vei rămâne omul care le-a inspirat. Nu vom eşua. Trebuie să fim întotdeauna optimişti. Vei fi singur. Vei fi singur. Moartea politică. Moartea.

— Elio, începu să-i promită preşedintele, voi găsi pentru tine o funcţie importantă, un post-cheie, o organizaţie internaţională, un consiliu de administraţie sau o funcţie la RAI. Va fi ceva potrivit competenţelor şi valorii tale.

Erau cuvinte înveninate pe care Elio le aşteptase întreaga zi – ca pe glonţul ucigaşului plătit deja să-l elimine. Venise aşadar clipa. Trebuia să urce scara romană. Moartea politică. Moartea. Să nu mai existi. Totul s-a sfârşit. Îşi trecu o mână prin părul mătăsos al Camillei. Iubirea mea. Ce voi face? Ce vom face? Ce se va alege de noi? Fetele mele. Familia mea. Imaginea mea. Numele meu. Dar ştiu imediat că nu avea să se arunce din turn. Lucrurile mari pot fi reduse la lucruri mici. Lucrurile mărunte pot fi reduse la nimic. Şi asta-i tot.

În tăcerea nopţii, sub stelele eterne ale Camillei, îi păru că ieşise cu totul de pe orbită, că ţâşnise în afara traiectoriei. Dar când? Şi de ce? Cine îl

lipsise de lucrul la care ţinuse cel mai mult pe lumea asta – iubirea absolută a fetei lui? Mormolocul acela gras cu bandaj pe ochi? Politica, Parlamentul, legile, alegătorii? Acum îi rămânea doar durerea acelei pasiuni copilăreşti, pe cât de neaşteptată, pe atât de profundă, din care el fusese cu totul exclus, şi absenţa inexplicabilă a Majei, şi o nelinişte amară, şi o senzaţie dezolantă de catastrofal, de eşec, de sfârşit – iar Camilla respira încet, cu urechea lipită de stomacul lui. Respiraţia ei era calmă, profundă. Adormise, în cele din urmă. Până şi acest lucru îl întristă, căci era şi mai îndepărtată, mai de neatins. Îşi dădu seama prea târziu că, în anii aceştia, ceva îl despărţise de ele. Încet-încet, dar irevocabil. Ridicase între el şi femeile lui un zid de neînţelegere şi de ranchiună, de neîncredere şi indiferenţă. Şi nu ştia cum să repare.

Îşi adună ultimele puteri, îi mulţumi în grabă preşedintelui pentru veştile pe care avusese bunăvoinţa să i le comunice – se prefăcu că îl crede într-adevăr pe preşedinte când îi spunea că nu avea să-l lase baltă, că va găsi şi pentru el ceva. Îl salută. Visul spulberat al unui om de cincizeci de ani – ridicol în orgoliul său, în nimicnicia lui, în înfrângerea lui. Şi era cu atât mai ridicol cu cât visul îi fusese mai măreţ. Şi poate că nu va mai avea o altă ocazie. Totul se sfârşise.

Închise telefonul. Stinse lumina şi trase pătura într-o parte, aşezând-o uşor pe Camilla în aşternut. Se gândi să se ridice, dar nu o făcu, căci urechea ei era încă lipită de pieptul lui, şi ar fi trezit-o. Şi deşi ar fi vrut s-o facă, şi-o interzise. Pentru ea. Pentru că o iubea cu adevărat. Pe fetiţa aceasta, timidă şi ciudată, fantastică şi drăguţă, mai mult decât Parlamentul, mai presus de preşedinte, de imagine, de onoarea pe care niciodată nu-şi dăduse seama că o deţine şi că ar putea s-o piardă – mai mult decât orice. Ei putea să-i fie fidel. Acum, tot ce-i mai rămânea de făcut era s-o recâştige. Dar cum? Îşi întinse picioarele până la capătul patului. În penumbră, îi văzu părul strălucind şi pielea luminoasă. Delicată şi fragilă. Ce visează copiii? Dar de ce mă mai întreb? Visele nu sunt niciodată premonitorii. Şi dacă sunt, cui şi la ce mai folosesc profeţiile lor?

Elio închise ochii. Stelele luminoase apuseră între pleoapele lui. Un automobil se auzi jos în stradă – pentru o clipă, îi păru că-l recunoaşte. Şi spera să fie Smartul Majei, dar zgomotul se îndepărtă până când dispăru cu totul, cine ştie unde. Tăcerea îl învăluia în neagra ei singurătate. Îi era teamă şi nu ştia de ce. Simţi o lacrimă adunându-se în colţul pleoapei, alunecând pe curba obrazului şi topindu-se apoi în părul ei.

— Tati? îl strigă la un moment dat Camilla, ridicându-şi căpşorul şi pipăind întunericul în căutarea feţei lui.

Recunoscu sclipirea ochelarilor şi poate chiar a ochilor lui.

— Ai auzit aeroplanul? şopti cu un surâs. A plecat spre Bangkok.

a douăzeci şi patra oră

Zero privi în jur şi, cum nu văzu pe nimeni între ierburile înalte, dădu la o parte o creangă şi-i arătă drumul: plasa de protecţie străbătută de un fir de sârmă ghimpată fusese sfâşiată şi în ea se deschidea o gaură. O dâră îngustă de pământ se desfăşura printre urzicile prăfuite şi frigiderele stricate, coborând râpa. Metroul care trecea pe deasupra, protejat de un trotuar îngust şi de un zid jos din cărămidă, în locul acela cobora pătrunzând în tunel. La lumina felinarelor se zărea intrarea: un semicerc perfect, ameninţător şi ademenitor în acelaşi timp – ca porţile din carton colorat din Luna Park. Tunelul dragostei, sau ceva asemănător, îi trecu prin gând. Maja coborî atentă. Îi era teamă să nu cadă, nu cumva să piardă copilul a cărui existenţă, până astăzi, părea că o ignorase. Nu fusese altceva decât o întârziere, un semn pe care nu ştia cum să-l interpreteze. Zero sări jos cu uşurinţă. Era un salt de aproape doi metri. Îi arătă nişte scări, săpate în lutul colinei.

— Seamănă puţin cu intrarea în casa mea, îi spuse. Scările acestea le-au făcut cei de la întreţinere, dar eu le păstrez în ordine.

— Ce-i acolo înăuntru? întrebă Maja neliniştită de vederea acelei guri căscate şi întunecate.

Zero nu răspunse.

— Vii? o întrebă, scoţând din buzunarul hanoracului o lanternă.

— E periculos? ezită Maja.

— Ce nu e? răspunse Zero.

Ultimul tren trecuse deja. La ora aceasta, pe monitoarele celor de la siguranţă apăreau doar imagini cenuşii ale unor staţii pustii. Bănci solitare, coşuri goale. Lunga linie galbenă pe care nu trebuie să o depăşeşti, ce trece de-a lungul staţiei – în timpul zilei nici nu poate fi văzută, călcată în picioare de miile de călători –, acum se releva aproape fosforescentă în cenuşiul albăstrui al galeriei. Paznicii controlează ca fiecare staţie să fie

pustie, să nu fie niciun vagabond, toxicoman sau vreun mâzgălitor de graffiti ascuns prin coridoarele subterane şi în cele câteva adăposturi prost luminate din staţiile curate, proaspăt curăţate, pentru jubileu. E o muncă de responsabilitate, iar asta e o linie de metrou cu doar două benzi – nu suntem nici la Paris şi nici la New York. După ultimul rond ies şi paznicii, şi porţile se închid în urma lor. Până când vor sosi cei de la întreţinere cu măturile şi găleţile lor, linia B a metroului va rămâne tăcută. Staţiile goale, galeriile goale, inofensiva şi inerta linie electrică, chioşcurile închise şi ascensoarele pentru handicapaţi oprite.

Dar nu e adevărat că metroul rămâne pustiu. Din când în când, dacă ciuleşti urechile, îţi dai seama că în subteran se trezeşte o viaţă ascunsă. Apa care se scurge din infiltraţii picură uneori de-a lungul pereţilor. Aerul continuă să se mişte, împins de ventilator, să circule prin galerii. Sunt şoareci şi şobolani care se aventurează să ciugulească printre liniile de metrou, adunând resturile pe care călătorii le aruncă neatenţi de pe peroane: gume de mestecat, bucăţi de pâine, hârtii de la îngheţată lipicioase de zahăr, pahare de carton… Şi pe lângă ei suntem noi – care coborâm şi pătrundem în tunel pe unde e mai puţin apărat. Mărşăluind prin întuneric spre depozitele unde dorm vagoanele. De obicei venim în formaţii organizate. Câte cinci, uneori şase – cel mai tânăr şi neexperimentat rămâne de pază afară, iar alţi doi patrulează pe rând de-a lungul traseului. Căci e doar o singură cale de acces şi nu ne putem permite să o lăsăm nesupravegheată. Dar în noaptea asta sunt doar eu cu ea. M-aşteptam să refuze să vină cu mine – poate c-ar fi preferat să vină, în sfârşit, la mine acasă. Oricum, a venit, iar acum rătăceşte speriată, poate excitată, cine ar putea spune. Maja e o enigmă – chiar şi atunci când, cu nici jumătate de oră în urmă, o sărutase îndelung şi adânc, cu o neîndoielnică satisfacţie reciprocă, nu a reuşit să topească în ea toată acea rigiditate distinsă şi reţinută. Ezita sub arcul galeriei, cu tocurile ei prea înalte, într-un echilibru precar pe şina îngustă, cu poşeta în mână.

— E un delict? îl întrebă Maja la un moment dat.

— Se pare că da, răspunse Zero ridicând din umeri.

Şi se îndreptă spre celălalt capăt al galeriei. Ea se întoarse. La câteva sute de metri mai încolo se sfârşea un trotuar înalt – poate capătul unei staţii de metrou. Dar nu ştia al căreia. La capătul liniei electrice pâlpâiau câteva lumini slabe. O ţesătură de cabluri electrice se intersecta cu şinele de tren – pe sub picioarele ei şi pe deasupra capului său. La intrarea în galerie, pe

pereţii care străluceau de umezeală erau prinse două felinare pătrate, care dădeau o lumină albă. Dar apoi, până unde reuşea să ajungă cu privirea, nu se vedeau decât doi pereţi ce păreau să se apropie în depărtare, până la a se atinge. O şerpuire de cabluri electrice şi de tuburi, şi apoi nimic. Negru absolut.

— Vino, o invită Zero, întinzându-i mâna.

Maja privi înjur intimidată, ca şi cum dintr-o clipă în alta trenul putea să ţâşnească din galerie şi să-i lovească. Dar nu era niciun tren. Ultimul se îndreptase spre depou cu mai bine de jumătate de oră în urmă. Atunci îşi spuse că dacă asta era un delict, şi a te iubi e tot un delict, căci dacă vrem să ne găsim pe noi înşine, nu trebuie să ne gândim la viitor: am vedea doar o nebuloasă de hotărâri şi regrete. Trebuie să ne scufundăm, fără a privi înapoi, şi să ne abandonăm întunericului, esenţa tuturor lucrurilor. Să cădem în el, încet, să ne cufundăm în obscuritatea celuilalt. Şi poate că acolo, în străfunduri, în tenebrele noastre, ne vom întâlni, dincolo de diferenţe, de vârstă, de istoria şi de vieţile noastre.

Preţ de câteva minute merse alături de el, alunecând şi oprindu-se la fiecare pas, căci nu reuşea să urmeze firul lucios al şinei. Era prea îngust şi talpa pantofilor ei nu era aderentă la metal. Atunci se aplecă să-şi dezlege cureluşele din jurul gleznelor şi îşi dădu jos pantofii cu o graţie care îl lăsă fără suflare. Zero luă preţioasele încălţări şi le puse în gluga hanoracului său. Nu avea să i le mai înapoieze niciodată, indiferent ce s-ar fi întâmplat în noaptea aceasta. Maja îi dădu mâna şi după câţiva paşi se cufundară în întuneric. În urma lor, palidele lumini ale Romei care pâlpâiau pe coline nu se mai zăreau. Acum putea să vadă doar sclipirea inelului de argint din nara lui Aris. Acum o purta doar graba de a lăsa în urmă explicaţii şi promisiuni. De a ajunge dincolo de tot ceea ce se schimba în ea, de a atinge ce este permanent şi adevărat. De a ajunge în centrul secret al fiinţei sale.

Zero urma curba şinelor, ca şi cum ar fi văzut în întuneric. În întuneric, Maja şi-ar fi putut găsi curajul de a-i spune că ea voia într-adevăr să-şi cumpere casa aceea din Aventino. Că avea nevoie să-şi definească un spaţiu al ei inviolabil, în care să se regăsească, căci viaţa ei exploda, iar forţa deflagraţiei o împrăştia departe. Asta venise să-i spună la Battello Ubriaco. Dar Zero o prinse strâns de încheietura mâinii şi ea tăcu, căci băiatul nu-i ceruse să-i demonstreze că sentimentele ei pentru el nu erau doar un capriciu, nici nu-i ceruse să-l părăsească pe tatăl lui, iar această confesiune inutilă ar fi stricat totul. Elio nu avea nici vină, nici merit pentru ceea ce se

întâmplase în după-amiaza aceasta. Posibilitatea, finalitatea, obişnuinţa, abandonul – totul zăcea în ea. Umblară mult, în tăcere, un timp ce părea infinit. Din când în când, pe peretele galeriei se deschidea câte o nişă. Maja recunoscu un extinctor, un interfon, o scară extensibilă, o găleată. Până când în faţa lor începură să se contureze umbre nemişcate, ivite din întuneric. Când se apropiară de ele, le recunoscu. Erau două, trei, zece vagoane agăţate în convoi, parcate la capătul şinelor.

— Asta voiam să-ţi arăt, spuse Zero.

Aprinse lanterna. Îndreptă fasciculul de lumină înspre ferestrele opace, apoi îl coborî pe lateralele vagonului. Şi atunci Maja văzu. Vagoanele erau albastre. Fuseseră albastre, căci acum lateralele lor erau cufundate în mii de desene. La început deosebea cu greu sensul lor. Se iveau încet-încet, dacă ochiul ştia să le descifreze. Figurile se adaptau spaţiului, foloseau formele fără să le agreseze. Erau ductile, mobile, atente. Se mulau la marginea ferestrelor şi se resemnau îmbrăţişând farurile, se întrerupeau pe tampoane pentru a începe din nou, pe vagonul următor – o simfonie continuă de personaje şi culori, o epopee de imagini şi cuvinte întrerupte şi frânte care se chemau şi răsunau şi rimau unele cu altele. Pete de galben, de roşu, de violet şi de verde acopereau convoiul, transformându-l într-o machetă, într-un manifest, într-o carte. De-a lungul pereţilor vagoanelor, separate, dar în acelaşi timp înlănţuite precum capitolele unei cărţi, se desfăşurau cortegii de automobile şi magazine, palate şi biserici, trenuri şi biciclete. Şi printre ele se agitau omuleţi burduhănoşi şi aroganţi care strigau şi se certau, iar omuleţi subţiri şi melancolici asistau la spectacolul acelei vieţi, resemnându-se sau visând, visând chipuri feminine, care se iluminau – precare – între nuanţe de gri şi tonalităţi de negru. Sau, dacă nu, apăsau pur şi simplu butonul telecomenzii şi aruncau totul în aer. Şi toate acele desene erau însoţite de aceeaşi semnătură minusculă, dar durabilă: ZERO.

— Le-ai făcut tu? întrebă Maja, deşi cunoştea răspunsul.

Zero aprobă.

— Când?

— În fiecare noapte a acestui an, spuse el. Nu voiam să plec înainte de a fi umplut fiecare centimetru al acestui tren. Golul nu vorbeşte.

— Să pleci? întrebă Maja surprinsă.

— Plec la Barcelona. Am nevoie să mă mişc. Roma mă sufocă, Italia mă sufocă. Nu merită. Eu cred că o altă lume este posibilă, dar acum ştiu că aceea nu va fi aici.

— De ce nu mi-ai spus? întrebă Maja.

— Pentru că nu puteam să-ţi cer să vii cu mine, spuse Zero mişcând lumina lanternei pe suprafaţa vagoanelor. Asta am făcut pentru tine, tu eşti persoana căreia voiam să i-o arăt. Nu am pretenţia să fiu înţeles, poate chiar nutresc speranţa că nu voi fi înţeles. Oricum, fiecare operă pe care o realizez o consider ca făcând parte din trupul meu. Astfel, acum mă cunoşti cu adevărat.

Dar eu te cunosc deja, ar fi vrut să strige Maja. Ce rămâne dacă Aris va pleca? E singurul meu prieten. Restul îmi repugnă prin falsitate. Chiar şi eu însămi sunt falsă. Privi atentă omuleţii melancolici atinşi de lumina lanternei şi imediat după aceea înghiţiţi de întuneric.

Figuri de tineri ductili – care se adecvau formelor şi se adaptau spaţiului, se confundă cu acesta, nu tind să iasă în afară şi nici să fie ceva, şi se ţin în afara vieţii. Figuri asemenea lui Aris – sau, mai bine zis, Zero? Îi era frig. Şi îşi zdrelise picioarele în şuruburile şinelor.

— Când pleci? îl întrebă.

Ea nu ştia să privească înapoi şi se gândea doar cum ar putea face să îndrepte lucrurile pentru ziua de mâine.

— La începutul lui iunie, răspunse Zero.

Privi alarmat ungherele întunecate din jurul depoului. Îi părea că auzise paşi.

— Atunci ne rămâne aproape o lună, observă Maja.

Îşi dădu seama că vorbele ei sunau ca o propunere. Îi puse cu grijă un braţ în jurul taliei. Zero se întoarse brusc şi o îmbrăţişă cu putere, lăsând-o aproape fără suflare. Îi simţi oasele de sub piele. Dacă i-ar fi fost mamă, s-ar fi îngrijorat – căci Aris începuse prin a refuza să mănânce animale moarte şi ajunsese să nu mai mănânce aproape nimic, şi nu mai avea grijă nici de sănătatea lui, nici de el însuşi. Dar nu era mama lui, era prietena lui.

Maja îşi înfăşură unul dintre cârlionţii lui violeţi şi aspri în jurul degetului. Părul lui Aris era tare ca sârma. Încă nu-i venea să creadă că-l sărutase. Zâmbi liniştită. O lună poate fi surprinzător de lungă. Se pot întâmpla atâtea lucruri. Şi-ar putea schimba părerea. M-aş putea convinge că trebuie într-adevăr să plece. M-aş putea obişnui cu ideea de a-l pierde. Aş putea să-l conving să rămână. Că Roma şi Italia merită. Că eu merit.

— Acum e rândul tău, spuse Aris, scoţând din buzunar o mână de sprayuri.

Îi spuse că fiecare spray are un dop diferit, care produce diverse dâre. Super Skinny are o linie foarte subţire, Soft Medio şi Fat Oro au jetul mult mai larg, puţin cam dur. Maja însă alese Direcţionalul, care se foloseşte pentru trasat linii. Părea o operaţiune elementară, sălbatică, barbară – dar se dovedi a fi mult mai complicat. Nu era suficient să apeşi – trebuia să dozezi, altfel jetul putea să pară slab sau prea abundent, confuz sau ilizibil. Dar dacă reuşeai să-ţi controlezi mâna, vopseaua ţâşnea de parc-ar fi fost benzină sau cerneală. Câteva clipe cu ochii aţintiţi în întuneric, Maja ezită, cu sprayul în mână, nemişcată în faţa vagonului din capăt, unde povestea fără sfârşit a lui Aris se încheia fără a concluziona nimic – pur şi simplu din lipsă de spaţiu. Apoi se hotărî şi, îndreptând sprayul spre suprafaţa trenului, apăsă.

Îşi scrise numele – aşa cum fac copiii, în praf şi pe nisip. Cum fac turiştii pe monumentele pe care nu le vor mai vedea. Puşcăriaşii pe pereţii celulelor care-i închid. Scrise patru litere întunecate. MAJA. De câte ori trenul acesta va alerga pe sub pielea Romei, va purta cu el numele lor, în amintirea acestei nopţi. Uneori desenele sunt şterse în câteva zile, alteori rămân acolo luni întregi – poate chiar mai mult. Iar frumuseţea constă tocmai în asta. Nu ştii dacă opera pe care o creezi va dura o zi sau va trăi mai mult decât tine.

Cu siguranţă, ceea ce se auzea acolo în ungherul întunecat era zgomot de paşi. Zero stinse lanterna.

— Să plecăm de aici, şopti prinzând-o de încheietură.

De-acum paza era mult mai activă. În fiecare noapte era din ce în ce mai periculos să intre în galerie. Săptămâna trecută, într-un alt depou subteran surprinseseră nişte tineri. Îi loviseră cu bastoanele, iar unul dintre ei îşi pierduse toţi dinţii. Se imagină arestat într-un comisariat oarecare. Dar ea? Ce s-ar fi întâmplat cu ea? Ar fi forţat-o să-şi spună datele de identitate? Ar fi denunţat-o? Toţi ar fi aflat unde erau în noaptea aceasta Aris şi Maja Fioravanti. Iar gândul ăsta îl făcu euforic, aproape temerar. Veniţi să ne prindeţi, voia să strige, veniţi.

Maja se agăţă de braţul lui. Paşii lor nici măcar nu atingeau tăcerea. Ne mişcăm fără să facem vreun zgomot, de parcă n-am exista, se gândi. De parcă deja n-am mai fi aici. Şi dac-ar fi într-adevăr aşa? Vom pleca într-un fel sau altul. Înaintând, pipăind cu palmele pereţii galeriei, ca nişte orbi. Zero îşi spuse că, deşi era incitant, ar fi fost stupid să se lase arestaţi. Nu trebuiau să se lase prinşi din nou. Mai degrabă ne lăsăm călcaţi de tren. Ne vom lăsa străbătuţi de curentul electric – ne vom aprinde ca două lumini.

Sau, pur şi simplu, vom lăsa totul în urmă. Vom face totul în felul nostru. Nu ne vor mai prinde. Am scăpat de ei. Cablurile electrice vibrară, poate se făceau probe de funcţionare. Un semnal luminos se aprinse în capătul întunericului. Maja se înfioră. Dacă mecanicii manevrau trenurile… Dacă dădeau drumul la curent în şine… Îşi pierduse simţul orientării. Intraseră pe aceeaşi galerie pe care veniseră? Ori s-au rătăcit? Acum, chiar dacă se întorcea nu mai reuşea să distingă vagoanele însemnate de Zero. Şi nu mai reuşea să distingă nimic în faţă. Doar contururile nedefinite ale unei galerii întunecate, un tavan neregulat şi îngust, un felinar palid, acolo în capăt – dar cine ştie unde…

— Ţi-e teamă? o întrebă Zero, strângându-i braţul cu putere.

Maja închise ochii şi privi lumina îndepărtată din capătul întunericului şi spuse:

— Nu.

Încet-încet, în jurul lor oraşul se golise. Se atenuase acum şi lumina de deasupra lui, ca o ceaţă. Animaţia care îl străbătuse se disipase, estompându-se apoi cu totul. Zgomotul persistent care se ridica din case, din maşini şi de la ferestre îşi pierduse din putere şi se rarefiase până când, acum, totul tăcea – iar Roma devenise un trup imens, moleşit, imobil.

NE DISTRĂM CU TATI TOTUL OK LIPSEŞTI DOAR TU NOAPTE BUNĂ MAMĂ TI!!!

Emma citi şi reciti mesajul, în timp ce junghiul acela de nelinişte care îi tăiase respiraţia se dizolva încet, de parcă literele acelea ar fi făcut să se evapore un blestem. Se simţi uşoară, aproape eterică. Pe terasa Zodiacului, sus de tot, pe Monte Mario, vântul se simţea puternic – se înfioră. Dedesubt, în faţa lor, Roma era un carusel de lumini. TI ŞI EU, răspunse, trimiţând mesajul, învăţase de la fiica ei acea stenografie de celular, îi plăcea să spună mult cu un efort minim.

— Aveai dreptate, îi spuse, arătându-i telefonul. Se distrează cu tatăl lor, se simt bine, totul e în ordine.

— Ce înseamnă MAMĂ TI? întrebă Sasha.

Emma zâmbi şi spuse neîncrezătoare:

— Chiar nu ştii?

— Ce facem? o întrebă Sasha.

Să ne luăm rămas-bun acum, ar fi vrut să-i spună Emma. Cândva citise un vers, dar nu-şi mai amintea al cărui poet. Spunea cam aşa. Cine ştie ce îţi

rezervă cuvântul adio.

Sasha apăsă telecomanda pentru antifurt, iar farurile Peugeotului său pâlpâiră în întuneric. Semnalele acelea luminoase păreau că vor să-i spună ceva, dar Emma nu-şi dădea seama ce. Deschise portiera şi, când ea se aşeză, el o închise la loc, delicat. Omul acesta nu izbea niciodată uşile. Probabil că nici nu ţipa. Şi nu era capabil să insulte pe cineva, căci prefera să-l asculte. Iar acum mă duce acasă. Şi aşa se termină totul. Ce scurt a fost. Nici măcar câteva ore – timpul nostru abia se măsoară în minute. Ziua aceasta a noastră s-a scurs fără să ne lase nimic. Nu-mi amintesc să-i fi spus ceva ce aş fi vrut să-i spun, sau dacă a făcut-o el. Când voi dori să mă gândesc din nou la ziua aceasta, nu va trebui să o caut acolo unde se întipăresc de obicei amintirile, nu va trebui să caut un trup sau nişte cuvinte. Voi privi reflectarea luminilor pe cerul Romei – şi dacă are dreptate el, voi găsi acolo sus şi imaginea noastră.

Sasha intră pe rampă, trecu de observatorul astronomic şi coborî atent pe lângă Panoramica apoi ajunse în Piaţa Eroilor. Pe colină, ca într-un turn de veghe, ca un catarg al unui stindard pe un teritoriu cucerit, se înălţa antena Vaticanului. Noaptea mirosea a flori de tei. La un moment dat, îngândurată, Emma aruncă pe scaunul din spate pachetul voluminos de la Bulgari, ambalat ca un cadou, pe care de ore întregi îl ţinuse pe genunchi, ca pe o comoară, ca pe un semn de fidelitate care nu-i era adresată. De ce trebuia să aibă grijă de cadoul pentru iubitul profesorului? Dacă l-ar fi întâlnit vreodată, i-ar fi plăcut să i-l dea de cap. Sasha auzi zgomotul şi îşi spuse că fusese o prostie din partea lui să caute cel mai durabil ceas pentru a-i spune lui Dario că timpul care trece are o valoare imensă şi că nu ne putem permite să-l irosim.

— Prietenul tău va înţelege, spuse Emma.

Sasha aprobă, fără chef, căci clipa aceea nu va mai fi cea de acum.

M-ul roşu împrăştia lumina din vârful stâlpilor unde era aşezat. Trecură din nou pe lângă staţiile de metrou care însemnau drumul spre casă. CIPRO-MUSEI VATICANI. VALLE AURELIA. BALDO DEGLI UBALDI. Dar acum îi părea că traversează un alt oraş, necunoscut. Roma era nouă – de parcă o vedea pentru prima dată. Îşi petrecuseră întreaga seară căutându-i pe copii. Nu-i găsiseră. Şi totuşi căutarea nu fusese cu totul inutilă. Sasha intră în cartierul Boccea. Farurile luminau o fâşie neagră de asfalt şi totul înjur era întunecat. Copaci, însemne stradale, câte un camion rătăcit apăreau şi dispăreau de parcă nici n-ar fi existat. Pentru o clipă, pe o

pancartă publicitară apăru un copilaş gol, care râdea nepăsător, cu ochii închişi, fără să privească nimic, căci bucuria lui nu venea de la cineva sau de la ceva, ci pornea din el însuşi. Sloganul spunea: VIITORUL A ÎNCEPUT, OAMENI BUNI.

Viitorul. Viitorul care se arăta – timid – la capătul nopţii. Gândurile alergau în alte părţi.

— Ce vei face acum? repetă Sasha.

Privea, drept în faţa ei, întunericul în care se aruncau grăbiţi.

— Mă voi certa puţin cu mama pentru că am trezit-o şi apoi mă bag în pat, răspunse Emma.

Îşi înfăşură şalul de pene portocalii în jurul gâtului, înfiorată la gândul că trebuia să facă iarăşi faţă reproşurilor Olimpiei. Când îl părăsise pe Antonio se gândea că-şi va lua repede o casă doar pentru ea şi copii. Dar nu reuşise să plece: fusese obligată să rămână cu mama ei, să-i accepte ajutorul, să devină din nou fiică, li fusese mai greu să accepte asta decât să piardă totul. Pentru o clipă văzu micul apartament plin cu mobilă de duzină, şi totuşi gol, căci în noaptea asta nu erau nici Valentina şi nici Kevin. Şi nu aveau să fie nici mâine, nici poimâine. Nu era obişnuită să se despartă de ei. Absenţa lor era deja durere. Şi mai erau încă două zile până luni. O eternitate.

Totul putea să fie altfel. Acasă în frigider am o sticlă de Veuve-Cliquot, spunea Sasha, care privea îngrijorat acul de la benzină, ajuns la limită. Şi aveam rezervată o masă la Colline di Maremma, un hotel de două stele Michelin, aproape de Montemerano. Într-un fel, asta trebuia să fie sărbătoarea mea. E aniversarea noastră. Suntem împreună de zece ani. Dar poate că ar trebui să spun de cinci. Pentru că jumătatea cealaltă de viaţă îi aparţine soţiei.

Sasha îşi aşteptase zece ani prietenul. Zece ani! Cum putuse suporta să-l împartă cu soţia atâta vreme? Emma n-ar fi reuşit niciodată. L-ar fi vrut pentru sine. Dar se înşelase întotdeauna în privinţa bărbaţilor. Privi afară pe fereastră, dar în întuneric nu văzu nicio staţie de serviciu, şi câteva clipe invidie rezistenţa acelei iubiri secrete şi evazive, dar apoi îşi spuse că tocmai faptul că era ascunsă şi lipsa zilnică o făcuseră să fie atât de durabilă, dar ar fi naufragiat în mod mizerabil dacă ar fi fost expusă celor mai banale lovituri ale vieţii. Poate că e mai comod să ai o jumătate de amant decât un soţ sau o soţie întreagă.

Profesorul conducea încet, atent. Avea o faţă de adolescent, nematurizat. Obrajii îi erau netezi, moi, bucălaţi. Poate se mai gândea la ceasul elveţian

de pe bancheta din spate, care măsura încă timpul pierdut, poate se gândea la petrecerea întreruptă – sau încă neîncepută.

— La ora asta probabil că au dat deja masa noastră, constată cu neaşteptată părere de rău pentru ceea ce ar fi putut fi şi nu fusese sau poate că nu avea să mai fie vreodată.

Emma confirmă.

— Cred că da, e trecut deja de miezul nopţii!

Sasha opri maşina sub luminile albastre ale unui distribuitor automat de benzină. Nu era nimeni în staţie, doar o găleată plină de apă murdară şi neagră în care plutea un burete. Maşina capricioasă refuză singura bancnotă a lui Sasha. Emma coborî geamul. Îl văzu manevrând stângaci, apăsând un buton după altul – zadarnic. Bărbatul ăsta părea încă adolescent, atât era de neîndemânatic cu lucrurile din jurul său. Coborî. Căută în geantă, luă portmoneul şi scoase ultima hârtie de cincizeci de mii. Sasha refuză politicos – nu putea să permită ca ea… Dar Emma introduse bancnota în aparatul care o înghiţi fâşâind. Încercă să o oblige să primească măcar zece mii de lire, dar femeia refuză zâmbind.

— Sunt un dezastru, spuse Sasha. Dac-ai fi luat un taxi, l-ai fi plătit mult mai puţin.

— Data viitoare vei plăti tu, spuse Emma, chiar dacă nimic lăsa să se înţeleagă că avea să mai petreacă o altă seară în compania profesorului Valentinei.

Sasha luă pistolul distribuitorului. Cu o vibraţie care-l zgâlţâi, benzina umplu tubul şi începu să curgă în rezervor.

— Cu toată benzina asta ajung până la Veneţia, spuse şi îi trecu prin minte că, de fapt, nu avea niciun motiv să se întoarcă acasă.

Pisoiul avea deja mâncare pentru trei zile. Putea într-adevăr să meargă la Veneţia sau în altă parte. Era liber.

— Ce faci mâine? o întrebă.

Chiar dacă era o întrebare prea personală, nu-i păsa. Avea senzaţia că putea să-i spună orice, să-i ceară orice.

— Aştept să vină ziua de luni, răspunse Emma zâmbind.

Sasha scutură pistolul în rezervor până la ultima picătură de benzină, apoi îl scoase afară şi rămase pierdut pe gânduri, ţinând încă în mână ţeava din care picura benzină. Dintr-odată spuse:

— N-ai vrea să aştepţi ziua de luni împreună cu mine? Cunoşti Saturnia?

— Nu, răspunse Emma încercând să-şi revină. N-am fost niciodată acolo.

Căutând cu stângăcie să pună din nou pistolul în distribuitor, Sasha îşi pătă pantofii cu benzină.

— Eu merg acolo întotdeauna când trebuie să sărbătoresc ceva. N-am fost niciodată singur.

Îi deschise portiera maşinii, iar după ce ea se aşeză o închise la loc, cu grijă. Emma privi luminile albastre ale firmei care se oglindeau în parbriz. Sasha ocoli încet maşina şi se aşeză la volan. Băgă cheile în contact, dar nu porni motorul. Părea că aşteaptă ceva.

— La Grand Hotel, la Termele din Saturnia, este o cameră rezervată pe numele meu, două nopţi deja plătite. Hotelul este foarte şic şi are o piscină termală mare cât un lac. Am putea face baie la cascade chiar în noaptea asta. Apa iese din izvoare la treizeci şi şapte de grade. Şi face aburi, norişorii înconjoară totul, e un peisaj ireal, ca de vis. Vii, Emma?

— Nu ştiu dacă e o idee bună, ezită ea.

Sunetul numelui ei o luase prin surprindere. Copiii îi spuneau mamă. Pentru Antonio fusese întotdeauna Mina. Iar acum, o sinapsă neatinsă de mult timp făcuse contact atunci când profesorul îi spusese pe nume – ca şi când şi-ar fi amintit că există.

— E o cameră cu două paturi gemene, preciză Sasha pentru a înlătura orice echivoc.

Nu voia ca Emma să-l înţeleagă greşit. Nu avea nicio intenţie ascunsă, niciun plan, nici măcar umbra unei dorinţe faţă de ea. Voia doar să rămână împreună cu ea.

— Nu dau niciodată apartamentul matrimonial unui cuplu de bărbaţi, sublinie. E unul dintre puţinele dezavantaje ale homosexualităţii.

Emma râse. În geanta ei, degetele atinseră cheile casei. Copiii erau împreună cu tatăl şi se simţeau bine. Şi pentru prima dată de când se născuseră nu avea nimic de făcut. Nu avusese niciodată o clipă doar pentru ea. De ani de zile trăia numai pentru ei. Acum, însă, era singură. Şi poate, chiar dacă negase cu încăpăţânare lucrul acesta şi îl plătise apoi cu vârf şi îndesat, poate că Antonio avea dreptate. Ea nu era făcută să rămână singură. Ştia să trăiască doar pentru alţii. Voia să-i facă fericiţi. Cu ea sau prin intermediul ei. Era asta o crimă?

Putea să plece cu omul acesta care părea un băieţel, venit din întunericul unei zile greşite. Profesorul ameţit şi distrat, dar în acelaşi timp agil şi uşor, căci trecutul nu-i apăsa umerii, un trecut pe care el, atât de tânăr, nu-l poate susţine în locul meu. Un om pe care îl cunoştea într-adevăr de câteva ore. Şi

puteau să-şi petreacă două zile şi două nopţi mărturisindu-şi unul altuia cele mai intime gânduri, aşa cum fac în tren doi necunoscuţi care ştiu că nu se vor mai întâlni niciodată. Şi se puteau întoarce duminică seara. Două zile nu ar fi trebuit să asculte reproşurile Olimpiei şi nici ameninţările lui Antonio – avea să uite totul. Două zile de linişte, suspendate ca de un fir de aţă între celelalte zile ale vieţii sale. Oricum, urmează ziua de luni. De ce nu? Să trăiască pentru câteva ore. Şi să profite de plenitudinea fiecărei clipe, fără a trebui să ceară iertare nimănui.

Sasha învârti cheia şi porni motorul. Farurile desenară un con de lumină albă pe asfalt. Conduse maşina până la ieşirea în şosea, dar nu merse mai departe, neştiind în ce direcţie s-o ia. Ochii lui întunecaţi sclipeau în spatele ochelarilor. Cămaşa lui azurie părea să lumineze întunericul. Aştepta ceva. Şi timpul începu să devină apăsător – asemenea secundelor care trec între fulger şi tunet.

— OK, spuse Emma visătoare. Da, vin…

Sasha ambală şi maşina intră pe şosea. În timp ce Emma, zâmbind, băga mâna în geantă pentru a închide în sfârşit infernalul telefon care o ţinea ancorată de viaţa ei, trecură pe lângă pancarta albă pe care scria: LA REVEDERE ROMA.

Oh it’s such a perfect day
I’m glad I spent it with you

Oh such a perfect day
You just keep me hanging on
You just keep me hanging on

Just a perfect day
You made me forget myself

I thought I was
Someone else
Someone good

You’re going to reap
just what you sow
You’re going to reap
just what you sow
You’re going to reap
just what you sow
You’re going to reap
just what you sow

LOU REED

O, e chiar o zi perfectă
Sunt fericit c-am petrecut-o cu tine

O, o zi atât de perfectă
Mă ajuţi să merg mai departe
Mă ajuţi să merg mai departe

Doar o zi perfectă
M-ai făcut să uit de mine

credeam că sunt
altcineva,
cineva bun

Ai să culegi
ce-ai semănat
Ai să culegi
ce-ai semănat
Ai să culegi
ce-ai semănat
Ai să culegi
ce-ai semănat

Agentul simplu raportează că telefonul sună în gol. Proprietarul apartamentului pare să fie într-adevăr o persoană care deţine arme în casă. Vecinul a confirmat că după ţipete şi împuşcături nu a ieşit nimeni. În concluzie, cei de la centrală le spun să acţioneze. Magistratul a dat aprobarea. Agentul principal striveşte mucul de ţigară cu pantoful şi apoi se sprijină de uşă. Una, două, trei. La a treia izbitură uşa cedează brusc, dar el simte o durere puternică în picior şi speră să nu şi-l fi rupt. Luminile sunt stinse.

— Hei, este cineva? strigă.

— Dumnezeu e pretutindeni şi în orice lucru, răspunde o voce masculină. Dar trebuie să ştii să recunoşti prezenţa divinului, iar pentru asta trebuie să-ţi deschizi inima către Sfântul Duh.

— A înnebunit? şopteşte agentul simplu.

— Aprinde lumina, spune celălalt, înaintând în vârful picioarelor spre sufragerie.

O fantomă plină de riduri îl priveşte de dincolo de canapea, învăluită într-o aureolă albăstruie. Are ochii sticloşi şi glasul psalmodie: bineînţeles că da, doar e un preot. Televizorul e deschis. Şi agentului principal i se întâmplă uneori noaptea, când nu reuşeşte să adoarmă, să petreacă ore întregi, ca hipnotizat, ascultând transmisiunile religioase strecurate în orarele clandestine ale spoturilor pentru *chat-line-uri* porno. Agentul simplu nu găseşte întrerupătorul. Nu a mai intrat niciodată în casa altcuiva. Dar casele altora seamănă cu a noastră.

În sufragerie pluteşte un miros înţepător de ţigări, de chipsuri şi de altceva pe care nu-l poate defini. Sau poate că da, dar speră să se înşele. Casa aceasta sinistră – ciudat de goală, fără suflet, fără obiecte, doar o canapea roasă, fără cuverturi, cu o bibliotecă goală. *Îi luase de-acolo şi nu mai fuseseră văzuţi.* Casă nelocuită, abandonată, infestată de amintiri – fantasme. Preotul zice că spiritul e în noi – agentul principal apasă butonul telecomenzii şi închide televizorul. Se întoarce pe hol. Zgomotul uşii sparte nu a trezit pe nimeni. Îi este somn, îl doare capul şi i se face greaţă. Încearcă să se lase de fumat şi ţigara i-a lăsat gura înveninată.

— Vino, murmură agentul simplu cu o voce vlăguită. Vino.

La capătul unui coridor îngust, gol şi anonim este aprinsă lumina. Agentul principal intră în ceea ce pare să fi fost camera unei fetiţe, căci are pereţii acoperiţi cu un tapet impermeabil roz pe care sunt împrăştiate zâne şi personaje din lumea lui Walt Disney. Pe podea, un corp alb chircit. Pare să

fie învelişul unei fantasme. E un capot. Grămada aceea de stofă fără viaţă îi provoacă o nelinişte surdă. Nu îndrăzneşte s-o atingă. Se apleacă să analizeze ceva auriu care luceşte pe mochetă. E un cartuş. Şi totuşi în încăpere nu este nimeni, iar glasvandul care dă spre terasă e bine închis.

— Vino, repetă agentul simplu.

Se întoarce. Traversează din nou încăperea şi intră în pasajul îngust care duce spre o bucătărie strâmtă. Vede coşul de gunoi – aproape gol. Vede o pată mică, roşie ca o picătură de ceară pe dalele întunecate. Priveşte apoi dulapurile, rafturile, frigiderul mascat în perete – îi pare că a mai văzut undeva bucătăria aceea, şi de fapt chiar aşa este, pentru că e modelul de bucătărie cel mai economic şi mai vândut în întreaga Italie. Pe uşa frigiderului, Buonocore a lipit fotografii, ilustrate şi bileţele cu notiţe lipsite de importanţă în ziua în care fuseseră scrise, lipsite de importanţă poate pentru totdeauna: PLĂTEŞTE LUMINA, RATA LA BANCĂ. Ilustrata e o promisiune de plajă, mare, soare. Peste marea azurie domneşte inscripţia SHARM EL SHEIK. Îi trecu prin minte că ar fi vrut să meargă acolo de Crăciun împreună cu soţia, ea îşi dorea atât de mult. Fotografiile de pe frigider sunt toate neclare, decolorate de soare, de praf şi de timp: sunt vechi de ani de zile. Pe verandă, lumina e aprinsă. Cu pereţii aceia transparenţi, pare o cutie de sticlă. Se gândeşte că trebuie să fie foarte intim şi frumos să iei cina acolo. Agentul simplu e ghemuit sub masă. Vrea să-l întrebe ce dracu' face acolo, când acela murmură „a omorât-o".

O fată cu părul prins în coadă de cal pe umerii delicaţi, într-o bluziţă albă de bumbac a echipei AS ESQUILINO, desculţă, cu braţele strânse pe lângă ea, într-o baltă de sânge. Fata îngrămădită sub masă – acolo unde, încercând poate să scape, îşi căutase refugiul. Agentul simplu găseşte al doilea tub. Îl strânge între degete şi se gândeşte: trei lovituri – una în cameră, n-a nimerit-o, alta în umăr, trece prin material, perforează clavicula şi iese pe la subsuoară. În umăr? Ea nu s-a întors, s-a aruncat spre el. A avut curajul să-l privească în faţă, în timp ce el – persoana în care avea probabil cea mai mare încredere pe lume – apăsa trăgaciul. Al treilea cartuş e încă în ea: ultima lovitură în inimă, de la mică distanţă. Zece centimetri, poate mai puţin. Poate că a fugărit-o – glasvandul verandei e deschis, pe balcon suportul pentru rufe e răsturnat –, poate a încercat să se caţere pe terasa blocului, s-a urcat pe suportul de rufe, barele acelea de fier ruginite nu i-au putut susţine greutatea, a căzut. Dar apoi ce-ar fi putut face? Să strige, de fapt a şi strigat. Au auzit-o. Şi nimeni nu a ajuns la timp. Să se arunce în

gol. Poate schelele. Poate vreun cârlig, vreun tub al unui panou publicitar, o streaşină i-ar fi încetinit căderea. Şase etaje, imposibil, practic doar un miracol. Dar copiii au mii de vieţi. Totuşi s-a întors înăuntru. De ce? Poate şi-au spus ceva – era totuşi tatăl ei. Poate că a convins-o. S-a chircit sub masă. S-a chircit şi el sub masă? O fi înalt, o fi atletic, e un italian ca toţi ceilalţi – unul ca noi. Oricum, el nu a trebuit să alerge aşa de mult, casa e mică, cel mult optzeci de metri pătraţi, s-a aplecat şi a împuşcat-o în inimă de la zece centimetri. Privind-o în ochi şi ştiind că ea ştie. Isuse.

Adolescentă asasinată sub masa din bucătărie, desculţă, cu bluza albă pătată de sânge şi răvăşită, descoperind buricul în care străluceşte – lucios, foarte nou – un inel metalic. Adolescentă vie în fotografiile lipite pe frigider, în care el o va fi privit cu mândrie sfâşietoare de fiecare dată când a băut o bere, de fiecare dată când a muşcat dintr-o roşie. Adolescentă fără nume, îmbrăcată în alb în ziua împărtăşaniei sale; adolescentă la geamul maşinii Fiat Tipo a lui Buonocore – zâmbeşte-i lui tati, iubire, bravo; fetiţă cu câţiva ani în urmă, cu o bocceluţă în braţe, nou-născut creponat, cu ochii încă înceţoşaţi. Fetiţă osoasă îngenuncheată pe nisip, la stânga unei ţipe blonde, în costum de baie, lângă care se îngrămădeşte un copilaş saşiu. Toţi trei zâmbesc bronzaţi şi orbiţi de lumina soarelui de amiază, cea mai proastă pentru fotografii, după cum ştie orice diletant. Plajă puţin aglomerată, cu umbrele de forme şi culori diferite, deci nu este vorba de o staţiune, plajă liberă, nisip cu cioburi, mare verde, cristalină – probabil Ionica. Fetiţă vie cu degetul îndreptat spre umărul moale şi tatuat cu un A vizibil al blondei îngenuncheate alături de ea, care însă îl priveşte pe fotograf – Buonocore, desigur, dar pentru că este amiază umbra lui nu se vede. Privirea fetiţei fixă asupra mamei. Gelozie? Invidie? Dragoste? Încredere necondiţionată. Blonda o ignoră şi surâde pierdută, îndrăgostită, minunată, înspre Buonocore, în costum de baie – probabil boxer supraelastic, pentru a scoate în evidenţă coapsele şi fesele –, patru paşi în faţa ei, atletic, bronzat, mândru, pentru că tot ceea ce încadrează – prosop, copil saşiu, fetiţă îmbufnată, stereo portabil, blondă corpolentă, dotată, nu slabă, epatantă – toate acestea sunt ale lui. Erau ale lui, pentru că le-a pierdut şi acum aparţin unei alte vieţi. Hipnotizat de surâsul femeii fericite şi pierdute, indecent de dezbrăcată, goală toată cu excepţia unui triunghiuleţ de stofă care acoperă sânii abundenţi – sfere strălucind de ulei sau de apă, încât îţi pierzi minţile. Toată mana aceea cerească – nostalgie şi eternă invitaţie –, de fiecare dată

când îşi deschide o bere, muşcă dintr-o roşie, despachetează mâncarea semicongelată. Isuse.

Toate luminile aprinse acum, pentru a scoate la iveală decadenţa consumată a unei case care de mult timp a încetat să mai fie o casă. Buonocore trăia într-o dezordine disperată, indiferentă şi murdară. Ziare vechi, aruncate peste tot, la întâmplare, deschise la pagina sportivă. O cutie zdrobită de presiunea unui picior care a şutat-o în cufărul de la intrare. Camerele care fuseseră ale copiilor, oribil de goale, pe tapetul plin de păsări, copăcei şi îngeraşi, urma unor postere smulse de mult timp – rame goale, absenţă, absenţă. Două pătuţuri pliante, din lemn, nimic altceva. Paturile nici măcar nu erau acoperite, cu saltelele la vedere. Nici nu s-a gândit să-i pună în pat. A fost cu premeditare. Plănuise totul. Dar fetiţa a auzit ceva, aşa încât atunci când a mers să o surprindă în camera ei – de ce era în cameră? – ea alerga înspre salon, şi nu a nimerit-o, iar când s-a aruncat asupra lui a nimerit-o prost, şi ea a scăpat, iar el a trebuit să fugă după ea, să o tragă jos de pe suportul de rufe, să o urmărească în cutia de sticlă, să se aplece, poate chiar să-i vorbească, şi să o ucidă sub masă. Ce simţise?

Puişorul saşiu, cu bandaj pe ochi, ghemuit pe divan, cu capul înclinat pe spătar. Un balon roşu legat la încheietura mâinii pluteşte deasupra capului său. Cu o hăinuţă absurdă – nepotrivită cu casa modestă şi goală. Un smoching negru, deosebit de elegant, cu papion de mătase, desculţ şi el. Pe chipul rotund, vesel şi amuzat, o expresie fericită, îndreptată spre televizorul pe care îl priveşte şi pe care îl privea şi atunci. În braţe, carcasa în culori strălucitoare de la caseta din aparat. *Regele Leu.* Măcar el nu şi-a dat seama de nimic. O gaură mică, aproape invizibilă, în ceafă, între buclele cârlionţate strălucitoare de gel, ridicate în sus ca ţepii unui porc spinos. În ceafă, cu laşitate. Ca o trădare, în timp ce-şi urmărea desenele animate. Fără a-i da vreo şansă. Niciuna. Mititelului, nu. Mititelul primul. Laşule, ticălosule, cum se poate, cum ai putut… Dacă-l găsesc, se gândeşte, dacă-l găsesc îl…

A făcut-o deja. Urme de sânge îl poartă în camera de alături. Agentul principal trece pe sub un arc, face câţiva paşi şi dă peste o pereche de papuci de cauciuc. I-a dat jos. Cum de altfel şi-a dat jos şi costumul de culoarea nisipului pe care îl purta, murdar de sânge, l-a împăturit pentru a nu-l boţi şi l-a pus pe spătarul unui scaun – repetând un obicei, un ritual de ordine şi control. De ce s-a schimbat? Apoi vede. Două tălpi absurd de

curate ies printre barele metalice ale patului. O pereche de papuci încălţaţi o singură dată – care profanează un pat matrimonial vechi şi frumos. Cu siguranţă patul cu pricina. Probabil că fetiţa şi mititelul au fost concepuţi aici. În plăcere şi bucurie. Buonocore era întins pe spate în pat – o mână pe inimă, despre care încă mai credea c-o are, cealaltă căzută, atingând pământul. Pistolul, pe covoraş. Corpul masiv încă nu este rigid, întins pe partea stângă a patului, partea care nu era a lui – căci măsuţa e pe cealaltă parte şi pe ea îşi pusese, cum făcuse întotdeauna, chiar dacă ştia că nu mai avea nevoie s-o facă, îşi pusese cheile de la casă, telefonul închis şi portofelul. Întins pe partea stângă, unde dormea ea, unde poate că mai rămăsese urma parfumului ei, un fir de păr, amprenta corpului ei în saltea. Copiii desculţi, el îmbrăcat – dar nu pentru a ieşi. Un trup masiv îmbrăcat într-un costum negru, cu pantaloni la dungă, cravată, vestă descheiată, căci anii au trecut şi talia nu mai este cea de odinioară. Trupul masiv al lui Buonocore, respectat de toţi, un om drept şi curajos, care cândva primise o menţiune pentru capturarea unui asasin periculos.

— Acum va trebui să o căutăm şi pe soţie, constată agentul simplu.

Nu-i răspunde nimeni. Blonda zâmbitoare şi fericită.

— Ce crezi, a terminat-o şi pe ea? Poate a ucis-o în altă parte. Dar încă nu i-au găsit corpul. De obicei, femeia e cea care moare prima. Îmi amintesc de unul care a omorât şi câinele. Unde ar fi putut s-o ascundă?

— Mai taci, strigă agentul principal. Cheamă repede echipa mobilă. Şi procurorul. Spune-i să vină chiar el. E un caz important. Un masacru în familie.

Buonocore cu capul ras, în mijlocul pernei. Ochii întredeschişi şi o faţă absurd de senină, ce nu mai exprimă nici disperare, nici furie, nici ură, nici durere. Nimic. Agentul principal stinge lumina – nu mai suportă să privească imaginea lui Buonocore întins peste plapuma învechită şi roşie, negru, în costumul lui negru de mire, folosit o singură dată, cu cincisprezece ani în urmă.

Jos în stradă vuiesc sirenele maşinilor de poliţie. Gemete târzii de alarmă şi de furie, de ameninţare şi de protest, care nu mai folosesc nimănui. Sfâşie indiferenţa încăpăţânată a nopţii. Apoi se apropie, ferestrele zăngănesc şi, dintr-odată, cade – definitivă – tăcerea. Au oprit. Au ajuns. Ultimele clipe suspendate – viii şi morţii, şi nu mai este nimic de spus. Apoi vor fi doar cuvinte. Şi nu vor mai însemna nimic.

— A lăsat o scrisoare, spune agentul simplu, ivindu-se în salon.

Vorbeşte încet, de parcă n-ar vrea să-i trezească. Dar ei nu pot să se trezească. Nu mai sunt în camerele acestea goale, sub tavanul acesta jos – au plecat. Agentul simplu îi întinde un plic închis, cu timbru de corespondenţă prioritară. Scrisoarea este adresată onorabilului avocat Elio Fioravanti, strada Mangili, Roma. Poate conţine explicaţia acestui masacru. Dar, şi mai probabil, sunt doar alte cuvinte fără sens, ce nu pot face nici ordine, nici lumină.

— Pune-o acolo unde ai găsit-o, nu atinge nimic, îi spune agentul principal.

Au sosit poliţiştii de la echipa mobilă, comisarul, inspectorii, agenţii de la criminalistică, fotograful. De ani de zile, în apartamentul acesta nu a mai intrat atâta lume. Voci, paşi, bufnete, exclamaţii, dezolare, agitaţie. Neîncredere. Nimeni nu-l cunoştea într-adevăr pe Buonocore. Nimeni nu cunoaşte pe nimeni. Ordine scurte. Nu călcaţi pe sânge. Nu schimbaţi locul obiectelor. Nu atingeţi cadavrele. Unde e Mario cu aparatul? Filmează înainte să devasteze totul. Filmul delictului din noaptea de 4 mai. Casa. Camerele. Amprentele. Armele. Proiectilele. Rănile. Poziţiile. Victimele. Asasinul. Toţi împreună pe aceeaşi peliculă. Filmuleţe de familie.

Poliţiştii răscolesc apartamentul pentru a descoperi urmele de sânge. În genunchi, expertul aşază aparatura FTP şi imprimă petele de sânge pe hârtie adezivă. Operatorul video încadrează în camera mică, pe pardoseală, halatul alb – e uscat, nu a fost folosit. Apoi imagine panoramică a coridorului, umbre melancolice ale unor tablouri dispărute, imagine totală a salonului, neglijenţă, delăsare, abandon, praf, un Pinocchio de lemn, carcasa de la *Regele Leu,* stropi de sânge pe pereţi. Zoom sub canapea: o pereche de adidaşi pentru volei. Constituie probă? Sunt utili reconstituirii dinamicii evenimentelor? Cu îndoială, sunt filmaţi, fotografiaţi şi introduşi într-un săculeţ de plastic transparent. Pe eticheta probei sunt atribuite Victimei Numărul Doi. Uneori, după anchetă, rudele le solicită. Pantofi, haine purtate în ultima zi, monede, obiecte găsite în buzunare. Nasturi, medalioane, agrafe. Un fel de relicve ce nu fac minuni.

Probe. Perna de pe canapea – găurită de glonţ. Din cele două găuri, de intrare şi de ieşire, ies pene albe, care se ridică la fiecare pas şi te urmăresc dacă te îndepărtezi. Probe. Un pahar de carton de la McDonald’s cu paiul încă trecut prin capac – găsit pe aceeaşi canapea. De fiecare dată când agenţii trec pe lângă el, mişcarea aerului face ca balonul roşu, agăţat la

încheietura micuţului, să oscileze. Şi de fiecare dată agentul principal tresare, căci legănarea aceea îi dă impresia că mititelul încă se mai mişcă.

Copilul. Îl numesc Victima Numărul Unu. Încă nu are un nume, o identitate, o poveste. E bine să o ignori. Te calmează, te distrage, te ajută să-ţi păstrezi sângele rece. Dar trebuie să reconstituie, să explice. Dinamica evenimentelor, acţiunea, vinovatul, motivul. Şi totuşi, gestul în sine nu înseamnă nimic. Agentul principal rătăceşte prin apartament, urmându-l pe operatorul cu camera video, fără a şti ce i se cere să facă, ce rol are şi funcţia lui în toate astea. Şi totuşi, trebuie să aibă un rol. I se cere să povestească. Deci asta e? Descrie scena pe care n-ar fi vrut nici măcar să şi-o imagineze. Îl ascultă, fără să-l privească. Nici el nu-i priveşte. Şi nu-l priveşte nici pe mititelul de pe canapea – o gogoaşă neagră, un Mic Prinţ strabic aflat între perne ca şi cum ar dormi. Ar trebui să-i fie închis ochiul. Şi să-i fie şters sângele care-i curge din nas şi din gură. Dar nimeni nu trebuie să atingă corpurile. Pe scrin, fotografia în ramă aurită pe care nu o observase prima dată. Buonocore şi blonda – care încă era brunetă – în ziua nunţii lor, în faţa unei biserici monumentale: tineri, îndrăgostiţi, se sărută pe buze. În păr, ea poartă o coroniţă de flori albe. Îl sperie un zgomot înfiorător de sticlă spartă. Cineva a răsturnat de pe etajera de deasupra şemineului globul de sticlă cu Madona din Loreto, cel cu zăpadă. Cioburi ascuţite s-au împrăştiat peste tot. Statueta spartă e împrăştiată pe mocheta aspră. Zăpada s-a evaporat în mod misterios.

Se întoarce pentru a nu ştiu câta oară pe veranda de sticlă, şi încă nu observă prezenţa de sub masă. Este operatorul îngenuncheat lângă Victima Numărul Doi – fata cu părul prins în coadă de cal. Filmează cadru larg şi apoi focalizează, după care strigă ceva cu frenezie – dar agentul principal nu-l aude, simte nevoia să iasă, şi iese în balcon. În faţa lui Roma, infinit de îndepărtată. Nepăsătoare şi luminoasă. Un labirint întortocheat de maşini, de pietre şi ciment, un zigzag fantastic de ziduri, cruci, cupole, acoperişuri şi antene, blocuri haotice, copaci şi palate brăzdate în lung şi-n lat de fâşiile goale ale străzilor. O pulbere strălucitoare ce luminează cerul fără stele. Oraşul reflectat este cel adevărat, făcut din umbre. Şi nu ştie care dintre cele două e mai real. Palate până unde vezi cu ochii, felinare, ferestre luminate, embleme. Şi dârele de lumină ale farurilor, zgomotul îndepărtat al automobilelor, milioane de persoane care se întorc acasă, se pun în pat şi fac dragoste, se ceartă, dorm, unii mor, alţii se nasc, viaţa merge mai departe.

Din nou în salon. A sosit şi procurorul de serviciu. Un om cu barba cenuşie şi cu mina obosită a celui care a văzut multe. Îi cunoaşte pe poliţişti. Se cunosc ca nişte rude îndepărtate, care se întâlnesc doar la înmormântări. Îi explică încă o dată presupusa desfăşurare a acţiunilor. Magistratul se interesează dacă a ajuns expertul în balistică şi numeşte medicul legist care va trebui să facă autopsia. Se plânge de numărul mare de persoane care se îngrămădesc într-un spaţiu atât de strâmt şi recomandă să fie scoşi afară cei care nu au treabă, iar zona să fie izolată cât mai repede posibil. Nu mai e nimic de adăugat. Totul e foarte clar – şi în acelaşi timp atât de nefiresc şi de inexplicabil.

Un poliţist palid şi mirat, cu săculeţul de probe în mână, în cealaltă ţine un papucel mic de lac mărimea 33. Halucinat, nu reuşeşte să-şi desprindă privirea de la picioruşele copilului chircit pe canapea. Degetul mic îi iese din şoseţica albă, găurită. Poliţistul palid consideră imaginea aceea atât de insuportabilă, încât deşi ştie că nu are voie, pentru nimic în lume, să atingă cadavrul, se apleacă şi îi aranjează şoseta ca să ascundă găurica aceea. Se cutremură, căci pielea copilului începe să se răcească, gheaţă şi piatră – de-acum materie inertă.

În camera lui Buonocore se completează inventarul motivelor şi al instrumentelor. Este sechestrată arma crimei. Springfield Armory 1911-A1, din dotarea corpurilor speciale americane SWAT H.R.T. Pentru operaţiuni de salvare a ostaticilor. Asasinul e unul care se pricepe. Un inspector deschide dulapul, răscoleşte sertarele, strigă că peste tot sunt muniţii şi armament, casa asta e un arsenal întreg. Şi el, pistolarul, mirele, e în mijlocul lor – ca un martor. Monument stânjenitor al propriului său trecut, al propriului său eşec. Un alt poliţist, îngenuncheat, se pregăteşte să golească o cutie de carton cu casete video. Le aliniază pe podea. Niciun film porno, de aventură, de acţiune sau de război, nici măcar desene animate. Singurele filme care îl pot interesa pe un tată. Viaţa inaccesibilă a copiilor. Nestatornica lor schimbare. Filmele de familie ale vacanţelor, etichetate toate – vara 1996, 1997, 1998… În ultimii trei ani nu au mai filmat nimic. Ultimul va fi cel din noaptea asta.

Iar acum, sângele îşi continuă reacţia chimică şi se încheagă pe pardoseală, pe zidurile goale, pe canapele. Urmele însângerate desenează conturul fugii şi al morţii. O aureolă spectrală iradiază din corpurile acelea şi din amprente. Lumina aceea este limita care le face intangibile. Semnul depărtării lor, graniţa care nu va putea fi niciodată trecută. În apartament ar

trebui să domnească o tăcere plină de sfinţenie şi respect. Dar nu e aşa. Cineva întreabă dacă au adus scotch, altcineva îi telefonează medicului legist de la un celular, altul îi blestemă pe cei de la pompele funebre care au şi sosit cu o grabă inoportună, altcineva informează agenţiile de presă şi ziarele, altul imploră sau plânge – poliţistul palid îşi şterge ochii şi repetă am şi eu copii, dar cum se poate… Şi în timp ce sângele se scurge pe mocheta învechită, un agent începe să desfăşoare banda galbenă pentru sechestrul judiciar şi completează formularul pe care îl va lipi pe uşa de la intrare.

LOCUINŢĂ SUB SECHESTRU

Sigilii peste cele întâmplate. Dar cu ce scop? Cui interzic să intre în casa aceasta, în povestea aceasta – să vadă, să afle? Rămâneţi afară. Nu vă priveşte. Vouă nu vi s-a întâmplat. Vouă nu vi se poate întâmpla. Poate pentru asta sunt sigiliile. Zeci de metri de panglică alb cu roşu împodobesc scena delictului. O casă nelocuită – şi nelocuibilă, de-acum. Toate acestea trebuie făcute. Dar nu va fi niciodată vreun proces şi nici vreo pedeapsă – decât pentru cei care rămân.

Plicurile transparente sunt pline de probe. Proiectilele au fost găsite. Picăturile de sânge au toate câte un număr. Ordinea evenimentelor a fost reconstituită ipotetic. Iar angajatul de la pompe funebre descarcă pe palier trei sicrie de zinc. Par nişte cutii. Sau învelişuri goale, ambalaje pentru transportul unor mărfuri fără valoare.

Agentul principal iese din casă. Nu mai poate respira. Şi oricum nu mai are nimic de făcut acolo. Dinspre Santa Maria Maggiore aude urlând sirena unei ambulanţe. Se întreabă cine o fi chemat-o. Nu mai este nevoie nici de tratamente, nici de îngrijiri, nici de doctor, de nimic. Peste câteva ore vor lua şi cadavrele. Le vor secţiona pe masa medicului legist. Iar apoi, rearanjate, cu rănile şi cusăturile mascate, le vor închide în sicrie şi le vor face funeraliile – şi vor veni toţi, chiar toţi, se va ţine o predică, flori şi lacrimi şi, în cele din urmă, un ropot nesfârşit de aplauze. Şi totul se va sfârşi. Sunt deja numere într-o statistică, sunt deja ştiri de jurnal, materie de dezbateri şi comunicări, motiv de indignare şi plâns, şi toate vor dura vreo săptămână. Îşi şterge picioarele pe covoraşul în formă de pisică, de parcă şi le-ar putea curăţa de sângele pe care nu l-a călcat. Din apartament răzbat străfulgerări de lumină. Ultimele imagini care vor rămâne din ei. Fotografii de familie, până la moarte şi dincolo de ea.

Sirena ambulanţei îi sfâşie timpanele. Încearcă să-şi alunge din memorie amintirea lui Buonocore întins pe patul nupţial îmbrăcat în haine de mire şi imaginea copilului în smoching de pe canapea sau a fetei de sub masă şi a blondei în costum de baie de pe frigider. El este cel care trebuie să o caute. Se întoarce la centrală tocmai pentru asta. Cu fotografia aceea în mână. Vecinul a recunoscut-o ca fiind soţia, sau mai bine zis fosta soţie a lui Buonocore. O femeie ce avea mereu surâsul pe buze, părea că are soarele în ochi. O întâlnea adesea în Piaţa Vittorio, îl ducea pe cel mic în părculeţ, stătea mereu cu el, nu-l lăsa o clipă. Dar nu o cunoaşte deloc, căci nu intra în vorbă cu nimeni. Nici nu-şi aminteşte cum o chema. Sau unde o fi, nu ştie. Plecase. Agentul principal îşi doreşte ca ea să fie plecată atât de departe, încât să nu mai poată fi găsită.

De pe scări se iveşte un brancardier, gâfâind, care târâie după el o targă. Se pregăteşte să-i spună să-şi tragă sufletul, pentru că oricum nimeni nu are nevoie de el. Au sosit deja coşciugele. Dar omul trece pe lângă el, gâfâind, şi imediat după aceea, la fel de agitat, trece pe lângă el şi un doctor. Agentul principal începe să coboare pe scări. Îşi doreşte să n-o găsească pe blonda fără nume. Să n-o găsească moartă. Sau poate ar fi mai bine să n-o găsească vie. Nu se poate spune aşa ceva. Nu sunt suficiente cuvinte. Se roagă să nu fie el cel care va trebui să-i dea vestea. Nu în noaptea asta. Nu încă. Oriunde ar fi, mai acordă-i încă o oră, o zi.

La etajul doi, un infirmier îi strigă să se dea la o parte, să-i facă loc să treacă.

— Repede, repede, eliberaţi scările, la o parte toţi.

Agentul principal se dă înapoi pe palier, se opreşte şi vede că brancardierul, cu o grijă infinită, duce targa în jos pe scări. Se lipeşte de zid. Când trece prin faţa lui, îşi dă seama că pe targă este fata cu părul strâns în coadă de cal. Are o mască de oxigen pe faţă.

— Ce se întâmplă? întreabă surprins.

— Respiră, strigă reanimatorul fără a se întoarce.

Targa îşi continuă drumul, provocând la fiecare treaptă un zgomot metalic. Ambulanţa are încă sirena deschisă. Pare un urlet, un strigăt de ajutor. *Ajutor, ajutor, ajutaţi-mă.* Iată, suntem aici. Agentul principal aleargă după targă, după fată, după doctor. Dar sunt mai iuţi decât el. Parcă zboară. Viaţa ei e în mâinile lor, în gesturile lor. La fiecare etaj uşile sunt deschise.

— Ce s-a întâmplat? întreabă vecinii buimăciţi. Au tras cu arma? Unde? La Buonocore? Cine a fost?

Îi ignoră. Au vreme pentru adevăr. Dar fata nu are timp.

Agentul principal îi ajunge din urmă pe brancardieri, îi ajută cum poate, ţine uşa mare deschisă. Portarul de noapte a hotelului e în picioare, în hol, un spectru catatonic smuls din somnul lui de pe bancheta ascunsă în spatele ghişeului de la panoul cu chei.

— Ce s-a întâmplat? A fost rănit cineva?

Fata pare moartă – trebuie să fi fost moartă. I-a căutat pulsul acolo sus, în verandă, se aplecase să-i asculte inima. Nimic. Doar suflul sângelui care ieşea din rană. Chiar şi acum pare moartă. Are ochii închişi. E complet inertă. Dar pe gura ei, masca de oxigen s-a aburit. Răsuflarea, poate.

— Trăieşte? îl întreabă pe doctor, care nu are timp să-i răspundă.

Nu are timp. Împinge targa spre ambulanţă. Pe trotuarul spart, roţile se împiedică, targa se clatină. Fata întinsă, poate instinctiv, tresare. Capul i se apleacă pe pernă. Buzele i se întredeschid şi ochii par să i se anime. Asistenţii ţin deschise portierele ambulanţei şi, pentru o clipă, fata rămâne singură, ţinta miilor de priviri – zecile de poliţişti care aşteaptă în stradă, locuitorii ieşiţi la ferestrele întregului cartier, ospătarii, bucătarii şi oamenii de serviciu de la restaurante, beţivii, turiştii care se întorc la hoteluri. Targa rămâne pe trotuar, în lumina felinarului, în întunericul nopţii. Lucrul acela umil – precar, fragil, gol, acolo jos – în faţa tuturor. Ceva profanat pentru totdeauna. Şi-a văzut tatăl cu pistolul îndreptat spre ea. Cum poţi să vezi aşa ceva şi să rămâi viu?

Şi totuşi. O aşază cu grijă în maşină, de parc-ar fi din cristal. Chiar este. Fata cu inelul de inox nou-nouţ în buric.

— Trăieşte? strigă agentul principal emoţionat, de parcă sentinţa l-ar fi privit pe el însuşi, în luminile palide ale ambulanţei, doctorul e aplecat asupra fetei. Cu o mână îi simte pulsul la vena de la gât. Poate că aşa făcuse şi Buonocore. Şi Dumnezeu ştie ce simţise în clipa aceea. Poate simţise tăcerea corpului pe care el însuşi îl crease. Poate simţise chemarea sângelui. Asta îi oprise mâna? De ce nu trăsese şi celelalte focuri? Era un pistol 71. Dar nu le folosise. Două cartuşe rămăseseră în încărcător. De ce? Buonocore se gândea la viaţa tenace a fiicei de sub masa din verandă, în timp ce îşi punea costumul negru de mire? Viaţa aceea frântă şi nouă pe care i-o dăruise. Brancardierul închise portiera şi, trecând prin faţa agentului împietrit, spune că da, încă mai trăieşte. Apoi urcă lângă şofer. Motorul ambulanţei ambalează. Sirena urlă.

— Hei! aleargă după ei agentul principal, lovind cu pumnul în geamul închis. Scapă? Se salvează? Măcar ea!

Dar nu mai e niciun minut de pierdut – scrâşnind din cauciucuri, ambulanţa dispare în capătul străzii Carlo Alberto. Strada e goală. O dâră de asfalt cenuşiu – cu linia aceea albă care se pierde în întuneric. Ecoul sirenei continuă să se audă – din ce în ce mai îndepărtată, din ce în ce mai estompată, mai puţin înfricoşătoare, ca şi cum nu ne-ar mai interesa.

— Spune-mi că da, continuă să implore omul, ridicându-şi ochii spre cer. Spune-mi că da, spune-mi că da.

Acest roman îi este dedicat Barbarei S. Angelei D. Şi altora pe care nu le cunosc.

Povestea aceasta nu s-a întâmplat. Faptele şi personajele din *O zi perfectă* sunt în totalitate fictive.

Totuşi, pentru a descrie cu realism necunoscuta filologie a vieţii cotidiene, am deranjat zeci de persoane. În special pe Paola Di Nicola, căpitan al echipei noastre de volei acum douăzeci şi şapte de ani, care în prezent este magistrat al poliţiei de frontieră, mereu în căutarea justiţiei şi a raţiunilor umane, înspre care se îndreaptă toată prietenia mea. Apoi, judecători, poliţişti, avocaţi, carabinieri, profesori, onorabili, operatoare telefonice, *writers,* studenţi, educatoare, doctoriţe, maseuze, infirmiere, îngrijitoare, copii, clovni, antrenori de *bodysculpture* – prin urmare, toţi prietenii mei, toate prietenele mele, dar şi cunoscuţi şi străini.

Nu pot să-i amintesc pe toţi, căci unora ar trebui să le trec numele sub tăcere. Dar fiecare dintre ei, citind această poveste, va şti că a contribuit la realizarea ei – cu informaţiile sale preţioase, cu observaţiile sale, cu precizările sale – şi pentru asta le sunt profund recunoscătoare.

În roman sunt citate textele următoarelor cântece:

— *Perfect Day* (Lou Reed, *Transformer,* BMG Entertainment)
— *L'emozione non ha voce (Io non so parlar d'amore)* (Adriano Celentano, *Io non so parlar d'amore,* Clan)
— *Sei bellissima* (Loredana Berté, *Normale o Super,* Cdg East West)
— *Hakuna Matatta* (coloana sonoră a filmului *Regele Leu,* Disney Records)
— *Luce – Tramonti a nord-est* (Elisa, *Lotus,* Sugar)
— *Se ci sarai* (Lůnapop*...squčrez?* WEA Italia)
— *Valentine's Day* (Marilyn Manson, *Holy Wood,* Interscope)
— *Digital Monsters* (genericul desenelor animate omonime)
— *Bella Ciao* (cântec popular)
— *La vasca* (Alex Britti, *La vasca,* Universal)
— *XdonO* (Tiziano Ferro, *Rosso relativo,* EMI Music)

BIBLIOTECA POLIROM

PROZĂ XXI

„Un roman formidabil, care te face să reflectezi şi să-ţi pui întrebări: pe scurt, o mare operă."

Publishers Weekly

„O poveste pe mai multe voci, o împletitură de fire epice care ne poartă de la prima până la ultima oră a unei zile mai puţin obişnuite."

La Repubblica

„Melania Mazzucco reuşeşte să capteze şi să menţină mereu treaz interesul cititorului, conturând o realitate haotică, ciudată, diferită."

El Mundo

„Cartea Melaniei Mazzucco are o forţă epică deosebită, personajele şi evenimentele sunt descrise cu precizie, ironie şi o subtilă participare emoţională."

Süddeutsche Zeitung

EDITURA POLIROM
ISBN 978-973-46-0619-1
www.polirom.ro

Notes

[←1]
Fenicul; în argou, acest cuvânt desemnează un bărbat homosexual (n.tr.).